נשי אמונה

תולדותיהם, חייהם ופועלם של צדיקי בית פינטו זיע"א

אמונה נשי

תולדותיהם, חייהם ופועלם של צדיקי בית פינטו זיע"א

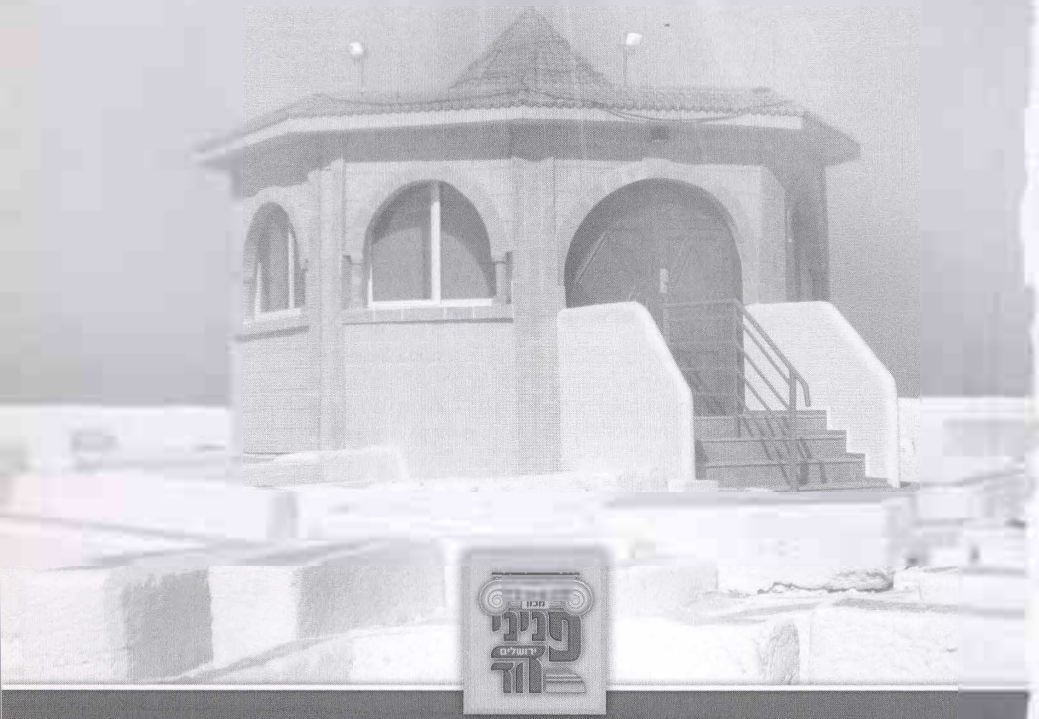

יו"ל ע"י מכון "פניני דוד" ירושלים
מהדורה ראשונה חודש אלול תשע"א
פעיה"ק ירושלים תובב"א

Digitized by Project Zikaron
Touro University-NY Libraries
www.zikaron.tourolib.org
2024

ניתן להשיג את הספר בכתובות דלהלן:

New York
Chevrat Pinto

207 West 78th St.
New York NY 10024
U.S.A
Tel: 1-212-7210230
hevratpinto@aol.com

Lyon Villeurbanne
Hevrat Pinto

20 bis, rue des Muriers
69100 Villeurbanne France
Tel: +334-78038914
Fax: +334-78686845
info@hevrat-pinto.fr

Paris
Ohr Haim Ve Moche

32, rue du Plateau
75019 Paris - France
Tel: +331-42-082540
Fax: +331-42-060033
hevratpinto@aol.com

Argantina
Chevrat Pinto

Viamonte 2715
C.A.B.A 1213
Buenos Aires Argentina
Tel: +5411 4962 4691
hevratpinto@gmail.com

Los Angeles
Pinto Torah Center

8660 West Pico BLVD
Boulevard
Los Angeles CA 90035 U.S.A
Tel: 1-310-2717883
pinto.center@gmail.com

פניני דוד
אשדוד

רחוב הקליטה 3 (סיטי)
טל:08-8543342
פקס:08-8659498
ct@hpinto.org.il

אורות חיים ומשה
אשדוד

רחוב האדמו"ר מבעלזא 43
אשדוד 77378 ישראל
טל:08-8566233
פקס: 08-8521527
ashdod@hpinto.org.il

פניני דוד
ירושלים

רחוב בית וגן 8 ת.ד. 16253
ירושלים 91162 ישראל
טל:02-6433605
פקס: 02-6433570
jerusalem@hpinto.org.il

ישיבת תורת דוד
אשדוד

רחוב האדמו"ר מבעלזא 43
אשדוד 77378 ישראל
טל: 08-8522166
פקס:08-8522144

קול חיים
רעננה

רחוב ביאליק 2
raanana@hpinto.org.il

© כל הזכויות שמורות

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליד, לתרגם, לאחסן במאגרי מידע, לסדר או לקלוט בכל דרך ובכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר - חלק כל שהוא מהחומר שבספר זה, ללא רשות בכתב, הן על פי דין תורה והן על פי החוק הבינלאומי.

מכון **"פניני דוד"** ירושלים

רחוב בית וגן 8 ת.ד. 16253 ירושלים 91162 ישראל
טל:02-6433605 פקס: 02-6433570 e-mail: p@hpinto.org.il

"ואתן בספר
ויוחקו בעט ברזל
לצבי ולכבוד"

(לשון הרב המסמך רבי **יאשיהו פינטו** וע"א
בהקדמת פירושו ל"עין יעקב")

נחקוק בספר זה, לצבי ולכבוד,
את שמו של האי גברא יקירא, איש חסיד ואיש חסד
דבוק ברבותיו ומסור למוריו

הרה"ח רבי **אהרן יעקב** בן הרה"ח ר' **אליעזר** הי"ד **קורנווסר** ז"ל
נלב"ע ו' תמוז ה'תשס"ב

יהי רצון שהחכמים והצדיקים לבית פינטו
ישמשו כמליצי יושר עבור נשמתו, ועבור כל משפחתנו,
שנזכה להמשיך את פעליו הברוכים ומעשיו הכבירים.

מרת מירל קורנווסר **צבי ובטי רייזמן**

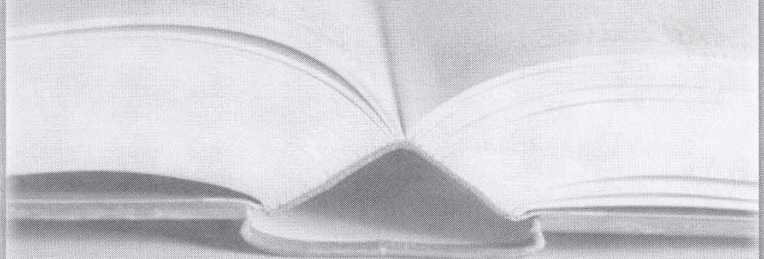

"ונתתי להם בביתי ובחומתי יד ושם טוב מבנים ומבנות"

הספר מוקדש לעילוי נשמת הצדיקים לבית משפחת פינטו זיע"א

רבי **יאשיהו פינטו** זיע"א
רבי **שלמה פינטו** זיע"א
רבי **חיים פינטו הגדול** זיע"א
רבי **יהודה פינטו** זיע"א
רבי **חיים פינטו הקטן** זיע"א
רבי **מאיר פינטו** זיע"א
רבי **משה אהרן פינטו** זיע"א
רבי **רפאל פינטו** זיע"א

ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת

מור חמי רבי **יחיא** בן **אסתר חרפי** ז"ל
מרת חמותי **ממח** בת **זהירה חרפי** ז"ל

רבי **אהרן אלקסלסי** ז"ל
ורעיתו מרת **שמחה אלקסלסי** ז"ל

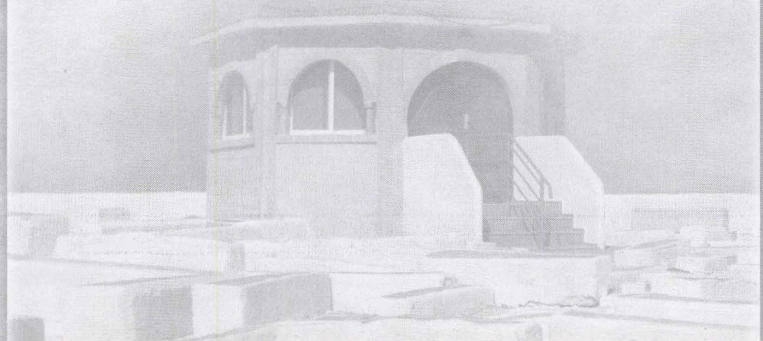

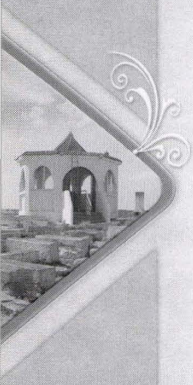

תוכן עניינים

דברים בשער **11**

דברי פתיחה
מאת מורנו ורבנו הגה"צ רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א **13**

פרק א - שרשי משפחת פינטו **17**

מפינטו שבספרד • גירוש ספרד • יוצאים ב'גאון' • בגלות פורטוגל • בפורטוגל - מגורשים בשנית • עדות ר' אברהם סבע • דה פינטו • באנקונה שבאיטליה • רבי יוסף פינטו

פרק ב - הרב המוסמך רבי יאשיהו פינטו זיע"א "הרי"ף"
מחבר הפירוש על "עין יעקב" **25**

הרב המוסמך • הפירוש על "עין יעקב" • לגנזי מרומים • תורתו מגן לנו • בשבח הספר "כסף צרוף" • בשבח הספר שאלות ותשובות "נבחר מכסף" • מעשה אומן ממש • תשבר ותכלם ותשמידם • תפארת בנים אבותם • הגאון רבי דניאל פינטו זיע"א • הגאון רבי שמואל פינטו זיע"א • הגאון רבי יעקב פינטו זיע"א • הגאון רבי אברהם בן רבי יעקב פינטו זיע"א • בפלפול עמוק • בעומק התורה

פרק ג - שרשי המשפחה במרוקו
הצדיק רבי כליפא בן מלכה זצוק"ל וגיסו רבי שלמה פינטו זיע"א **42**

הגאון רבי שלמה פינטו זיע"א • "טוב לי תורת פיך" • באור החיים • בעלך כבר בריא • חבל על דאבדין • הפך לעני מרוד • בל יושיט ידו לשקץ • "כבד אכבדנו" • ואני דווקא שמח • 'בחייהם ובמותם לא נפרדו' • באור החיים

פרק ד - תולדות הצדיק הקדוש
המקובל המלוב"ן רבי חיים פינטו "הגדול" זיע"א **50**

באור החיים • בלשון ערבית • המקובל הצדיק רבי חיים פינטו "הגדול" זיע"א • מדוע החנות סגורה? • עודנו צעיר לימים • השתדל עבור כל אחד • תחת עול הציבור •

מעט מזעיר • רבי דוד בן חזאן • חברותא מעולם העליון • גילה סודות התורה • 'חיים שאל ממך נתת לו...' • דמות הילד • דגים בסעודת השבת • כי "חיים" הם למוצאיהם • מלקות במצות הרב • ניצוץ של אחיה השילוני • סוד כמוס

פרק ה - על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים 66

גילוי אליהו • קולו של אליהו • אשריך רבי מכלוף • גמילות חסדים • חיפשו מתחת למיטתו • צדקה תציל ממות • סירב לתת צדקה • "למה אתה בוכה?" • בהקיץ ולא בחלום

פרק ו - יורו משפטיך ליעקב 77

מסלול הצדק והיושר • בסיס איתן • "השמיעיני את קולך" • "מה רב טובך" • "דינו לבוקר משפט"

פרק ז - צדיק גוזר 83

"לא נשאר ארבה אחד" • אדר ב' בנידוי! • חצי יום טוב • כיונה נוהמת • "תגיד את שמי" • נפל ארצה ומת • "תשמרי אותו לנדוניה" • "מהיכן אקח מים בלב המדבר?" • בן שבת. המשפחה והנס • פשט עמוק וברור • רשות למלאך המות • גלות מכפרת • חסיד אומות העולם • השקדים טובים מאד • "זה שכרך בעולם הזה" • הנסתרות והנגלות • "אוי לי ואבוי לי" • "האם כנים דברייך?" • בואו עימי לבית היולדת

פרק ח - גחלת אש 102

העופות גילו סימני חיים • אוייב שהפך לאוהב • מן המיצר אל המרחב • המקור בתורת משה • "מן הראוי לבקש רשות" • ראש הגבב נשאר תלוי... • השד שריפא את הצדיק • במערכה נגד כוחות הטומאה

פרק ט - כי קולך ערב 116

חיבק ונישק אותו • רבי ישראל נג'ארה מחכה לנו • החוט המשולש

פרק י - שקיעת חמה 137

דעתם מתיישבת עליהם • אם בזקנותו כך • לא אעזוב אתכם • סבא דמשפטים המלומד בניסים • בחלום אדבר בו • "א-להי רבי חיים עננו" • באו מים עד נפש •

פרק יא - כח הצדיק ביום ההילולא 143

מלחמה תמידית • מעט המחזיק את המרובה • הדלת היתה נעולה • כל המטוס בשבילך • על פי הגורל • מים חיים לרפואה שלימה • רגל בריאה בזכות הצדיק

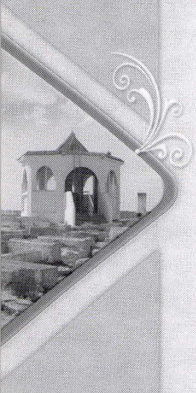

• המלך הגדול ריפא אותי • מנין הגיעו המים? • היונים הלבנות • "תשא את בתי לאשה" • התפייסה עם בעלה • הרשיון הגיע • ללא תמורה • ערכה של זכות אבות • לעשות חשבון נפש • המטבע נעלמה • "אני לא צריכה אותך" • "הבן הזה חיה יחיה" • המטוס התרסק • ירידה לצורך עליה • הגידול נעלם • והוא יענה לך • תני לצעיף לעוף • "מן השמים שלחו אותי" • ממש בלתי אפשרי • זכות התפילין • בשביל מה לכעוס • היה עסוק באותה שעה • עינינו לא ראו • היום נגזרה גזירה • "הראה שוב את כוחך!" • אני אלחץ עליו • ברכה עד הסוף • חיים על שם הצדיק • מצב בטחוני רגיש • אמונת חכמים • מה שהשומר לא הבין • "תחזיר להם את הדרכון" • פרנסה בריוח בזכות התפילה • "אשריך שראית מלאך" • "קומי, קומי, קומי" • פטירת הילד • אתה עדיין חי? • ותהום כל העיר

פרק יב - פריו קודש הילולים הצדיק הקדוש והמלוב"ן
רבי יהודה פינטו זיע"א, המכונה רבי הדאן 192

כל רכושו לצדקה • ביקור השר מונטיפיורי • קרני הוד • "הסר דאגה מלבך" • למאכולת אש • "טוב אשר לא תידור" • של מי הספינות הללו • "יהי לך אשר לך" • להשם הישועה • שתלדי לשלום • נח נפשיה

פרק יג - תולדות הצדיק הקדוש המקובל והמלומד בניסים
רבי חיים פינטו "הקטן" (השני) זיע"א 203

דברי הקדמה • נודע שמו בשערים • היכן החברותא? • קודש לתורה • "אתה עוד צעיר" • בסוד שיח • שרוי בתענית • המרק אסור באכילה! • לשרת בקודש • "אתה עוד תעשיר" • בעל גבורות • בקזבלנקה • "את תברכי אותי!" • יחוס על דל ואביון

פרק יד - עושה צדקות 208

"גומל חסדים טובים" • הרי זו סגולה להצלחה • שמחה שלימה • יותר ממה שקיבלתי • "מדוע אתה בוכה?" • הלכלוך הגדול בעולם הזה - הוא הכסף • קודש הילולים לעניים • צדקה בגופו ובממונו • "שוב אלי ביום ראשון" • "אסור לומר אין לי" • "ה' יתן לי" • תרנגול אחד לצדקה • חיים בזכות הצדקה • "מה ישאר לי?" • הרשיון המיוחל הגיע • אפוטרופוס נאמן • "עזוב תעזוב עמו" • אוהב ורודף שלום • מצוה גוררת מצוה • "תזכי להתחתן מחדש"

פרק טו - השיר והשבח לחי העולמים 222

התלהבות דקדושה • כינורו של הצדיק • שירה תציל ממות • הללוהו וגם שבחוהו • פיוט לחג המצות • סימן: אני חיים חזק הקטן • סימן: חיים הקטן חזק

פרק טז - פועל ישועות 226

צדיק גוזר • "קום והתהלך בחוץ" • בירה במיכל הדלק • מירוץ מכוניות צרפתיות • מה עושה בעלך? • שומע לעצה חכם • לנתק את החשמל • רבי חיים דופק בדלת •

כיצד יתכן? • שאלת חלום • האצבע שלא נכרתה • הצמיד שהושב והשיב בתשובה • הנדוניה חזרה • פאר בתוך האפר • הערעור שהפך למים • שלף את נעלו • "יגער ה' בך השטן" • בזכות הגלימה • "מזגובה?" • "מה יש לך בכיס?" • אפרוש את כפי על העיר • קח את הקופה הזאת

פרק יז - צופה מישרים **244**

אינך ראוי לעסוק בכך • איש קדוש ונורא • "היום אני בתענית עבורך" • בדרך הארוכה • להגן על כבוד התורה • עיר מקלט? • הצלה בזכות אבות • שבע הצמידים • איזה עסקים?! • ביתינו הוא מבצרנו • מהיכן סכום זה? • מזלך עלה יעלה • "ככל אשר יורוך" • חזור אל הבית • "ברוך בואך" • הנסתרות והנגלות • המצב ישתנה • "וירא כי אין איש" • "פי המדבר אליכם" • חייב לתת גט • שינוי השם • מנין הרב יודע? • "לא שאלתי מדוע" • ברכה לאריכות ימים • התענית שהופסקה • תביא לי את התיק • "עינים להם ולא יראו" • אברהם לא מתייאש

פרק יח - "ביד חזקה ובזרוע נטויה" **268**

הזהרו בגחלתן • מאיגרא רמא לבירא עמיקתא • התהפך מזלו • כגחלי אש • הצליחה בלימודים • אינני יכול למחול לך • שיחשבו שאני עשיר

פרק יט - שקיעת החמה **273**

"חיים שאל ממך נתת לו" • "טוב מותי מחיי" • "הנביא" • קרבן עבור כלל ישראל • בסערה השמימה • מטר הגשם פסק • זכותו תגן על העיר • הגיע מעולם האמת • "כאן תהיה קבורתך" • השעה היתה מאוחרת

פרק כ - גדולים צדיקים במיתתן
נפלאות גדולות בזכות הצדיק, לאחר הסתלקותו **286**

"נדבקתי לכסא" • רפואה שלימה במהרה • השם שהעניק חיים • "מבטיח אני לך" • הרגשתי הקלה בלב • התמונה שהצילה • התמונה שהבריחה את השוטרים • דלת הסתרים שהצילה • פיו פתח בחכמה • מחלת הסוכר נעלמה • הבית נמכר ברגע האחרון • רוח סערה גדולה • ללא המשקפיים • פוקח עוורים • על כסא הסנדק • קשורה בחבל • להתפלל בזכות הצדיק • "וזוכר חסדי אבות" • שמרנו על המזוודה • "עוד תשמע ותדע" • גם התנאי הראשון היה בחלום • לא האמין ל"מראה עיניו" • "אני חיים פינטו" • תפילת גוי מתקבלת מיד • האשה שבה להכרה • "חיכיתי לבוא אל הרב" • שלא על פי דרך הטבע • עט למזכרת • "אין מה לעשות" • הצדיק ניתח אותך • חיפשו ולא מצאו • החליפה שכובסה וגוהצה • קידוש שם שמים • התעלומה נותרה בעינה • נס בתוך יומיים • האולטימטום שלא עבד • "גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם" • הכל מסודר • האבנט של הצדיק • הברית נערכה בזמנה • התמונה שהחליפה מקום • "לא ראינו כלום" • נסיעה חינם • "והוא יענה לך"

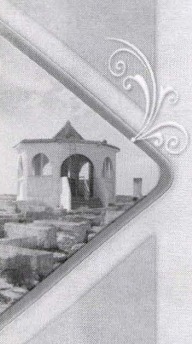

פרק כא - הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זיע"א 322

דברי הקדמה • מהעיר אסווירא לקזבנלקה • בזכות אבותיו הקדושים • הכל מאת השי"ת • במעלת מצות הצדקה • גדולת אבותיו הצדיקים הקדושים • השפלות והענוה נר לרגליו... • אחיעזר ואחיסמך • זיווגו של הצדיק רבי משה אהרן זיע"א • "אשרי יושבי ביתך" • צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם... • מטבע העושר ומלח של ברכה • "רגלי חסידיו ישמור" • הצלה שמיימית שלא כדרך הטבע • מקזבלנקה למוגאדור בקפיצת הדרך... • הדפסת הספר - מן השמים • "והאיש משה עניו מאד..." • "כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ" • "ערי מקלט תהיינה לכם" • "צאתכם לשלום ובואכם לשלום" • "ונקיתי דמם לא נקיתי" • "אני מאמין בביאת המשיח, בכל יום שיבוא" • בציפיה לגאולה ולביאת המשיח • אז תשמ"ח בתולה בקיבוץ בניה • הפגישה עם הצדיק רבי ישראל אבוחצירא – הבאבא סאלי זיע"א • בזכות רבי שמעון בר יוחאי • בזכות רבי חיים פינטו, בהילולת הרשב"י • "כי במקלי עברתי..." • ארץ ישראל נקנית ביסורין • רפואה וישועה הבאים כאחת • הישועה שהתקיימה, עד ליום האחרון • קידוש שמו יתברך בעולם • על גוזליו ירחף, ורפואה קרובה לבוא • לחיים טובים, ולא למוות • אביר הישועה • "זכות אבות לבנים תזכור..." • ויעמוד הים מזעפו • "אל תבואני רגל גאוה..." • הבנים הצילו את האב • כרחם אב על בנו • עול תורה ומצוות מביא לרפואה • ההבטחה התקיימה במלואה • "תורה היא וללמוד אני צריך..." • בת עשרים לחופה • עוד שלושים יום יבוא הזיווג • "אעשה לו עזר כנגדו" • רצון יראיו יעשה • המזל רחוק מכאן... • המזל הגוי שהפך ליהודי • "בן לאחר 20 שנות נישואין" • כעת חיה • המטבע הביא לזיווג הגון • ברכה לרפואה הביאה לילדים • בת אחת ותו לא • ישועות בזכות הצדיק • פטר כל רחם בזכות "פטר חמור" • "מים לחיות זרע..." • להפקד בדבר ישועה ורחמים • כסא של ישועה... • לידה קלה בשעה טובה ומוצלחת • קידוש השם יתברך בקרב העמים • ויהי כמשלוש חדשים... • חיים של קדושה • תיקון השלם לגלגול נשמה • הנסתרות והנגלות... • נר השמן של הצדיק • מציאת אבידה בזכות צדקה • "משנה מקום משנה מזל" • והבוטח בה' חסד יסובבנהו • יגעת ומצאת תאמין • ואברכה מברכיך... • בדרך שאדם רוצה לילך... רגלי חסידיו ישמור • כיסופין ואהבה רק להשי"ת • את הדרך ילך בה... • צדיק גדול יסתלק מהעולם • אור פניו שהאיר למרחוק • "רגלי חסידיו ישמור..." • "עץ פרי עושה פרי" • כחום היום...

פרק כב - הצדיק הקדוש רבי רפאל פינטו זצוק"ל

(בנו הצעיר של כ"ק רבי חיים פינטו הקטן זי"ע) 388

"יפה כוח הבן מכוח האב" • נסיעה טובה ובטוחה • "לא תהיה ברכת הדיוט קלה בעיניך" • קידוש השם לעיני העמים • "כי תצא אש..." • הגביה, כתמורה למצות הצדקה • מדבר שקר תרחק • הנסתרות לה' אלוקינו • על קידוש השם, השמימה, ואשכבתיה דרבי

פרק כג - רבי ניסים פינטו זצ"ל בן הצדיק רבי חיים פינטו (הקטן) זיע"א 395

"עת צרה היא, וממנה יושע" • רוח הקודש נמצאת בביתו
הצדיק רבי יהודה פינטו בנו של רבי חיים הקטן זיע"א • הכל בסדר?

נספח שטרי קנין ומסמכים 399

שטרי קנין לבית משפחת פינטו • שטרי קנין, שכירות ומתנה השייכים לבני משפחת הצדיק רבי חיים פינטו זי"ע שנכתבו ונחתמו בפני גדולי רבני מרוקו, במשך שנים רבות.

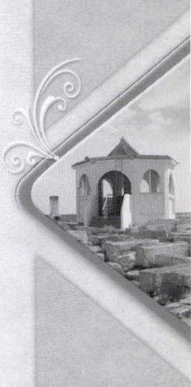

דברים בשער

ישתבח הבורא ויתפאר היוצר, על אשר לא עזבנו מאז ועד הלום, וזיכה אותנו להוציא לאור עולם את הספר "אנשי אמונה". בו יסופרו מקצת מן המקצת, מתולדות המשפחה הקדושה לבית פינטו. החל ממרן הצדיק רבי יאשיהו פינטו (הרי"ף) זיע"א, ועד ימינו אנו.

בנוסף לסיפורי תולדות הצדיקים, בני משפחת פינטו, יסופרו בספר מעט מנפלאות הצדיקים, אשר פעלו במשך ימי חייהם, להביא מזור וישועה לבני ישראל, בכל עת ובכל שעה. למען ידעו דור אחרון יקומו ויספרו לבניהם, דברי גדולת ונפלאות הצדיקים הקדושים הללו זיע"א. ויהי רצון שנזכה להמשיך בדרכיהם הקדושות, ולעלות בדרך ובמסילה העולה בית א-ל.

במשך אלפי דורות, שימשו חכמי ישראל, כאור זוהר הרקיע אשר האירו לבני ישראל את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון. לאורם של הצדיקים התחממו והתחנכו ומדרכיהם למדו, והם אלו אשר שימשו דוגמא ומופת לכל בני ישראל בכל הקשור להנהגת יהדות בתורה, עבודה וגמילות חסדים, מתוך קדושה וטהרה.

כבר לפני שלוש מאות שנה ויותר, כיהנו במרוקו רבני משפחת פינטו כמנהיגים ורועים רוחניים. ועד ימינו אנו, דור אחר דור, בן אחר בן, שימשו ראשי המשפחה הזאת כמגדלור רוחני לכל יהודי הסביבה, אשר למדו מדרכי הרבנים, וקיבלו מהם עידוד וסיוע גם בשעות קשות בחיי הגלות, בשל היותם תלמידי חכמים וגדולי תורה.

בד בבד, לצד היותם בעלי חכמה ותורה, יצא שמעם של רבני משפחת פינטו כבעלי מופת ומלומדים בניסים. משום כן, הפך ביתם של רבני משפחת פינטו, בכל הדורות, כמוקד עליה לרגל של המוני יהודים המבקשים עצה, ברכה, או ישועה. זאת, מכיון שידעו כי כאן, בבית זה, מתקיים מאמר חז"ל; "צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים, הקדוש ברוך הוא גוזר גזירה והצדיק מבטלה"...

ואולם, בראש מעייניהם של צדיקי בית פינטו, לא עמד כלל הרצון להתבלט ולהשאיר רושם לדורות הבאים, כפועלי ישועות ומחוללי ניסים. צדיקים אלו הקדישו את זמנם, בכל שעות היום והלילה לתורה ולעבודה, ואף התמסרו לעסוק בצרכי ציבור, לעזור ולסייע על כל צעד ושעל לכל אחד מאחינו בני ישראל.

בשל כך, דווקא אורח חייהם זה, המלא כולו רוחניות, יכול לשמש נר לרגליהם של כל אחד ואחד מבני ישראל, המבקשים לצעוד בנתיבי התורה, הקדושה והמצוות.

כאשר החל גל העליה הגדול ממרוקו לישראל, נמנתה בין העולים גם משפחת הרב הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א, אשר עלה לישראל עם כל בני משפחתו,

וקבע את מושבו בעיר אשדוד. יחד עם זאת, הוא ידע מה הותיר מאחוריו; את קברות אבותיו הצדיקים, מלומדים בניסים ובעלי מופת, שציוניהם הקדושים משמשים תל תלפיות לכל הפוקדים ומשתטחים על קבריהם, להתברך בכל מילי דמיטב ולהוושע בישועות.

כאן המקום להדגיש, כי משאת נפשם של צדיקי משפחת פינטו לא היתה כלל כדי להתבלט. הענוה היתה נר לרגליהם. ולכן לאמיתו של דבר אין צורך כלל להוציא לאור ספר סיפורים, על הנפלאות והמופתים שהם חוללו בחייהם.

אולם הרשות ניתנה לנו לפרסם את הסיפורים שקרו בזכות הצדיקים הקדושים זיע"א, על פי הסכמתם של גדולי התורה שיחיו, ועל פי רשותם של צדיקים מפורסמים שהבינו, כי בזכות קריאת סיפורים אלו, ילמדו הקוראים דרך בעבודת השי"ת לאהבה אותו, ליראה אותו ולדבקה בו, ותכנס בלבם אמונת ה' ואהבתו.

■

רוב הסיפורים שבספרים שלפנינו הועתקו מספרי "שנות חיים" אשר כתב הרב הצדיק רבי משה אהרן פינטו זצ"ל. אשר שמעם מפי כ"ק אביו רבי חיים פינטו הקטן זיע"א.

שאר הסיפורים נעתקו מספרי "מקור חיים", "שבחי הצדיקים" ו"שבחי חיים". מלבד זאת, ישנם סיפורים ודברים אותם שמענו מפי אנשים מהימנים ונאמנים, ששמעו איש מפי איש, מבלי להוסיף או לגרוע מהם מאומה.

ישנם סיפורים רבים נוספים, אשר מסופרים על צדיקי משפחת פינטו, אך הם לא נכתבו בספרים אלו. ועל כולנה, רוב הסיפורים נתאמתו, אילולי כן הם לא היו נכתבים בספרים אלו.

כאן המקום להודות לצוות העורכים של ספר זה, ה"ה הרב יהושע זילברברג הי"ו הרב בנימין כהן הי"ו והרב זאב גרינוולד הי"ו אשר אשר עמלו ללא לאות בעריכת החומר ובדיוק הדברים. וכמו כן להרב אפרים לוי הי"ו אשר עבר על המסמכים והשטרות. ימלא ה' כל משאלות לבם לטובה.

אנו תפילה לבורא עולם, כי ספרים אלו יכניסו בלבות הקוראים התעוררות רבתי להיותם מתקשרים לבורא העולם. וכידוע שכל העוסק בסיפורי צדיקים כאילו עוסק במעשה מרכבה. זה שמם לעולם וזה זכרם של הצדיקים לדור דור.

החותמים ביראת הקודש
מכון **"פניני דוד"**

דברי פתיחה

מאת מורנו ורבנו הגה"צ רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א

אמונה בצדיק
מביאה לידי אמונה בה' יתברך

"ויאמינו בה' ובמשה עבדו" (שמות י"ד ל"א)

עיקר שירת הים הוא שיר ושבח לחי העולמים על אותותיו ומופתיו אשר עשה לבני ישראל בהיותם על הים, ועל שבחם של ישראל שהאמינו אמונה תמימה ושלמה בה' יתברך ובטחו בו כי ישועתם תצמח במהרה. ואם כן לכאורה היה די לכתוב "ויאמינו בה'" ואילו את שבח אמונתם של ישראל ב"משה עבדו" היה לו לכתוב להזכיר במקום אחר, ומדוע צירף הכתוב את אמונתם בהקב"ה יחד עם אמונתם במשה עבדו?

והנראה לבאר בסייעתא דשמיא, על פי מה מאמר חז"ל (ברכות ז:) גדול שימושה של תורה יותר מלימודה, עד כאן. לעולם לא יוכל האדם לפרוח ולשגשג במעלות התורה והיראה מבלי שתעמוד למולו דמות רוחנית, תלמיד חכם שהוא מעריץ ומכבד, וממנו ילמד אורחות חיים והנהגות ישרות. ודמות רבו צריכה תמיד להיות ניצבת לנגד עיניו כדי ללמוד ממנו את דרך התורה הקדושה, את הדרך אשר ילך בה ואת המעשה אשר יעשה. וכשהוא משמש את רבו ומתקרב אליו ונכנע לפניו ומבטל עצמו מפני דעת רבו- אז זוכה הוא להיות מושפע ממנו, כי כך נוצר בקרבו רצון גדול להידמות לרבו ולהיות כמותו.

וזהו שאמר הכתוב "ויאמינו בה' ובמשה עבדו". משה רבנו ע"ה זכה להיות המשפיע הגדול ומורה דרכם של בני ישראל, כל זאת מפני שהם האמינו בו ונכנעו לפניו והסכימו לקבל את מרותו בהכנעה יתירה. הם שמעו לכל אשר ציווה אותם והלכו אחריו ללא עוררין, על כן זכו לינוק מתורתו ולהיות מושפעים מקדושתו וטהרתו, ועלו ונתעלו בדרגות נפלאות.

וכיוון שהאמינו במשה רבנו ע"ה שהוא מנהיג הדור זכו גם כן להיות מאמינים בה' יתברך, לפי שזהו עיקר המטרה- להיות דבק בה' יתברך. להאמין בו באמונה תמימה, לבטוח בו ולקיים את רצונו בלבב שלם. ואומנם מטרה זו יכולה להיות מושגת על ידי ראיית אותות ומופתים מאת ה' יתברך, שאז האמונה מתגדלת בלב האדם בראותו את יד ה' ומעשי ניסיו, אולם היות ולא תמיד יש את שעת הכושר לראות עין בעין ניסים ונפלאות ישירים מאת הבורא יתברך, לכן צריך האדם לדבוק במנהיגי הדור, להיכנע לפניהם ולהאמין בהם- כדי שיזכה להיות מושפע

מהם, ועל ידי כך יתחזק הוא באמונה בה' יתברך. מפני שהצדיק הוא השליח והוא נבחר על ידי הקב"ה לייצג אותו בזה העולם. ודי לראות את קדושתו ואת דרך הנהגתו כיצד עובד הוא את הקב"ה במסירות ובנאמנות, וכבר מתוספות להן בלב האדם אמונה בה' יתברך ויראת שמים טהורה.

ואף בני ישראל זכו לראות את הקב"ה עין בעין ואמונת ה' התחזקה בתוכם, בראותם את הניסים והנפלאות אשר עשה ה' לנגד עיניהם. אם זה בעשרת המכות שבאו על מצרים, וכן בקריעת ים סוף. גם עצם אכילת המן שירד להם מן השמים דבר יום ביומו במידה ובמשורה- העצימה וחיזקה את האמונה בקרבם. ואין ספק שהם היו מושפעים לטובה מכל אשר ראו, והם התקרבו לה' יתברך קירבה יתירה, אולם היה עליהם לדעת כי לא בכל יומא מתרחש ניסא, כי אין הקב"ה מנהיג את עולמו בכל יום על ידי ניסים. ואם כן מבלי ניסים כיצד יתחזקו עם ישראל באמונה בה' וביראת שמים, כיצד אהבת ה' תתעורר בנפשם וממה יהיו מושפעים לטובה? התשובה היא פשוטה- מן הצדיק ומנהיג הדור, ולכן קיבלו ישראל עליהם את מרותו של משה רבנו והאמינו בו בכל לב, וכך הושפעו ממנו לטובה כי למדו ממעשיו וינקו מתורתו.

מפעים לראות עד כמה גדול ועצום הוא כח השפעת הצדיק על בני דורו. הפסוק אומר (שמות ט"ו א') "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת" ואמרו חז"ל שאת שירת הים אמרו בני ישראל יחד עם משה רבנו מילה במילה מתחילתה ועד סופה. לכאורה תמוה- מניין ידעו הם את המילים, וכיצד הכירו את הלחן? והלא בכדי לשיר מילה במילה את שירת הים היה עליהם להכיר היטב את תוכנה?!

אלא כאן טמון יסוד עצום. כח השפעתו של משה רבנו על בני ישראל היה אדיר לאין ערוך, וכשמשה החל לשיר את שירת הים ברוח הקודש- באותה שעה ממש הושפעו ממנו בני ישראל, וגם הם זכו להיות בעלי רוח הקודש. כי האציל משה מרוחו עליהם, ולפיכך שרו בני ישראל את השירה יחד עם משה רבנו ע"ה, כולם כאיש אחד בלב אחד.

וכמובן שההשפעה מן הצדיק אינה באה, אלא אם כן מוכן האדם להיות נכנע לרבו ולבטל דעתו מפני דעת רבו. עליו לקבל מרותו ולשמוע בקולו ככל אשר ישית עליו כמאמר הכתוב (דברים י"ז י"א) "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל" ודרשו חז"ל (ירושלמי הוריות פ"א ה"א) אף אם יאמר לך על ימין שהוא שמאל, ועל שמאל שהוא ימין - תשמע לו. וכשאדם מבטל עצמו ביטול גמור לפני רבו, אזי זוכה הוא להיות מושפע ממנו, וכך נפתחים לפניו צינורי השפע להעניק לו תורה ויראה, ומלוא חופניים של קדושה. ובדרך זו נהגו בני ישראל כלפי משה רבנו ע"ה- הם ביטלו עצמם לפניו ונכנעו למרותו והאמינו בו בכל לב, לכן זכו להיות מושפעים ממנו ואף רוח הקודש שרתה עליהם מכוחו.

ולפי דעתי זוהי הסיבה שהנהיגו חז"ל לומר מדי בוקר פרשת "אז ישיר משה" כדי ללמדנו כיצד צריך להיכנע למנהיג, וכשם שבני ישראל הושפעו ממשה רבנו רק מחמת שהאמינו בו וביטלו עצמם לפניו- כך כאשר אדם מעוניין להיות דבק בה' יתברך ולהתחזק באמונה וביראת שמים, עליו להתקרב לצדיק ולהיות דבק בו. מוטל עליו להיכנע ולבטל עצמו ודעתו לפניו, ואז כשיתבונן בדרך הנהגתו של

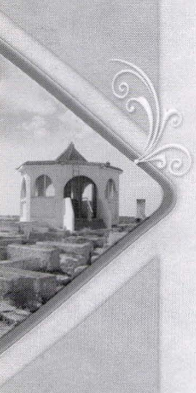

הצדיק כיצד הוא עמל בתורה והיאך הוא מוסר נפשו לעבודת ה' יתברך, גם נפשו תתאווה להידמות לו ולהיות כמותו.

לכן אמרו חז"ל (תענית ז.) אין התורה נקנית אלא למי שמנמיך עצמו עליה, מפני שרק על ידי שהאדם מבטל עצמו לרבו ומכניע עצמו ומנמיך רוחו לפניו, אז זוכה לינוק ממנו את תורתו וללמוד ממעשיו וכך התורה נקנית לו.

■

כמה טרחות וכמה יגיעות מתייגע האדם בעולם הזה, כדי שיזכה לדור ישרים מבורך, לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות, וזה חלקו מכל עמלו שהוא עמל תחת השמש. ואם בכל אדם פשוט הדברים אמורים, הרי על אחת כמה וכמה בצדיקי הדורות, שמרבים בתפילה ובתחנונים לפני הבורא, ומקדישים זמן רב מזמנם היקר, ואינם חוסכים במאמצים, ובלבד שבניהם ילכו בדרך הישר.

כל אדם אשר זוכה בעולם הזה להיות בבחינת "הולך" מחיל אל חיל, הרי שעם פטירתו מהעולם הזה הוא מיד בבחינת "במתים חפשי", כיון שמת אדם נעשה חפשי מהמצוות, והוא כבר בבחינת "עומד". ואף אם יתן את כל הונו ורכושו הוא לא יוכל להוסיף ואפילו מצוה אחת על מצוותיו.

אכן, אם האדם משאיר אחריו בעולם הזה בנים שהם הולכים בדרך התורה והמצוות, כי אז "ברא מזכה אבא" (הבן מזכה את אביו) וגם לאחר פטירתו הוא בבחינת "הולך". משום כן, יש על כל אחד לאחוז מעשה אבותיו בידיו, להתחזק בתורה ובקיום המצוות כולן, כדי שאביו יתעלה מעלה מעלה בעולם העליון.

■

למען ידעו דור אחרון

וכיון, שדווקא בדורנו אנו, יימצאו קטני אמנה, אשר יטילו ספק במעשי ובנפלאות הצדיקים, דווקא משום כך חשבתי לחרוט עלי ספר את הנהגות ונפלאות אבותי הקדושים זיע"א, אשר מסרו את נפשם על הכלל ועל הפרט, לעזור ולסייע לכל אחד ואחד.

וזאת למודעי כי חלילה לא באתי להרבות את כבודי, להתגאות כאן בפרסום מעשי אבותי ולזלזל בגדולת שאר צדיקים וחסידים קדושי עליון ח"ו. שהרי כבר כתב רבינו הבעל שם טוב זיע"א בצוואתו: "ותברחו מן המחלוקת, אפילו לשם שמים, כי זה שקר גמור, ובפרט בדורות הללו". כי לחלוק עם אחרים אין זה מענינינו, שכן מחלוקת שלא לשם שמים סופה רעה וצער.

מחלוקת לשם שמים היא מחלוקת בית שמאי ובית הלל, אשר קיימו בנפשם "האמת והשלום אהבו", כי בכל הדברים היו אוהבים זה לזה בלב ובנפש. ודווקא אהבה זאת היא שהנחילה לעם ישראל תורה שבעל פה לכל הדורות.

ואמנם, כל אחד יכול לעזור ולסייע לזולת, ואף להראות ניסים גלויים. כי בכל אדם יש חלק א-לוה ממעל, כי בצלם א-להים נברא, ויכול הוא לקבל את הכח מאת הבורא ברוך הוא לסייע לשני, בבחינת "איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק".

אם כן אפוא, ידיעת נפלאות הצדיקים היא זו אשר תביא לכל אחד ואחד את הרצון לגעת ולהתדבק במעשה אבות - סימן לבנים. לילך בדרכיהם ולהתעלות

כמותם בתורה ובמצוות ובמעשים טובים, מתוך אהבה לזולת עד אין קץ ותכלית. וזה אשר הביאנו לחקוק עלי ספר מעט מזעיר מכל אותם נפלאות ומופתים.

הרי לנו מכל הדברים הללו, עד כמה גדולה וחשובה מעלת האמונה בצדיקים. וכל מי שקורא את הדברים הללו מבין, עד כמה האדם מפסיד כשאינו מאמין בהשי"ת, כי העיקר היא האמונה. שכן חבקוק הנביא העמיד את כל התורה כולה על יסוד אחד ואמר "וצדיק באמונתו יחיה" (חבקוק ב, ד). שהרי מה שווה לו לאדם ללמוד תורה או לקיים מצוות באם חסרה לו האמונה בהשי"ת.

כזה הוא רצונו של השטן, להחסיר מהאדם אמונה בצדיקים. וכיצד יכול האדם להתגבר עליו ולהתחזק בזה; יעשה מה שאמר דוד המלך ע"ה (תהילים ח, ד) "כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננת". ואז יאמר "מה רבו מעשיך ה'". ועל זה מצוה הנביא ישעיה (מ, כו) ואומר "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה". כלומר, האדם צריך להסתכל בכל פרט בבריאה ובכל דבר, ושם יראה את כוחו וגדולתו של הקב"ה.

ואם אדם יאמין באמונה שלימה במה שאמרו חז"ל (חולין ז:) "אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא מכריזין עליו מלמעלה". ויאמין שיש השגחה פרטית בכל פרט ודבר, הרי שבאמת יגיע לידי אמונה גדולה. אבל אם האדם יהיה שלילי כלפי כל דבר, ובכל דבר יראה רק 'מקרים', הרי שלעולם הוא לא ישיג את האמונה האמיתית ויפסיד את הכל.

אדם שלא מאמין ולא רואה השגחה פרטית בכל דבר, ההפסד הוא כולו שלו, לכן על האדם להאמין בהשי"ת ובעבדיו הצדיקים ללא כל ספיקות, אלא בתמימות, ואז באמת יגיע לראות ולחוש בניסים ונפלאות שה' עושה עמו, ויבין כי כל סיפורי הצדיקים מקורם רק באמונה פשוטה, ומי שמאמין זוכה לראות בכל עת ובכל שעה ניסים ונפלאות.

יהי רצון, שכל מי שיקרא בסיפורים הללו, יתחזק לבו באמונת ה'. וזכות אבותי זיע"א תגן בעדו ובעד כל כלל ישראל בכלל, אמן ואמן.

■

ואני תפילה לבורא עולם שלא אהנה ואתענג בנפלאות ה' לבני אדם, לכבודי האישי ח"ו. ואם ח"ו נכנסו בליבי הרהורי כבוד ורגשי גאווה, אנא ה' סלח לי ומעכשיו אני מבטל בגילוי דעת שכל רצוני הוא אך ורק לספר נפלאות ה'. ובאם נכנסו בי רגשי גאוה והרהורי כבוד, הרי אני מבטלם בליבי ויהיו כחרס הנשבר ויזכני ה' לעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם. אמן כן יהי רצון.

ע"ה דוד חנניה

בלא"א הצדיק רבי **משה אהרן** זיע"א **פינטו**

פרק
א

שרשי
משפחת פינטו

מפינטו שבספרד

יחוסה של המשפחה המעטירה, שהעמידה מתוכה דורות של גדולי תורה ויראה, ענקי רוח, צדיקים וחסידים קדושים וטהורים, משתלשלת ועולה היא בקודש עדי תקופת הגאונים, אל רב שרירא גאון, ראש ישיבת "פומבדיתא" וראש גולת אריאל. הוא הגבר אשר החזיר עטרה ליושנה, בהנחלת עטרת התורה ותפארתה לעם ישראל.

בני המשפחה שבאותה העת כונו בשם 'גאון', התפשטו והתפרסו במחוזות יהודיים רבים, אך עיקר משכנם היה בעיר 'פינטו' אשר בספרד, עיר ספר קטנה השוכנת לצד העיר הגדולה מדריד, שם קבעו את משכנם, ושם העמיקו את קשריהם הענפים. אין אנו יודעים במה זכתה העיר, שעל שמה נזכרו בדברי הימים ונכתבו תולדותיהם של צדיקי המשפחה באותיות של זהב, אך כך הוה ומיני אז ייחוסה, של משפחת הצדיקים לבית 'פינטו', משפחה אשר העמידה מתוכה דורות מנהיגים, גדולי תורה ויראה, ענקי רוח, צדיקים וחסידים קדושים וטהורים, נעוץ בראשי הקהילה היהודית העתיקה בעיר "פינטו" שבספרד.

גירוש ספרד

אחר שנים רבות אשר לימים כונו בספרות ההיסטורית, כתור הזהב של יהדות ספרד, שנים שבהם יכלו הם לחיות את חייהם הרוחניים והתורניים כמעט באין מפריע, החלו ניתכים על ראש יהודי המדינה, צרות וגזירות קשות, ברוחב ובגשם, מצבם היה בכי רע, ורק הלך והתדרדר, כשהאופק אינו מזמין קרן אור.

אמנם הכורת על החיים היהודיים בספרד עלה בשנת ה' אלפים רנ"ב, אך היה זה כבר לאחר שנים רבות בהם הצרו מלכי ספרד את צעדיהם היהודים בספרד. הרדיפות החלו עוד כמאה שנה קודם לכן, אז כבר חוייבו היהודים להאזין לדרשות תפלות חסרות טעם מכמרים נוצרים, להתלבש בבגדים שונים ועוד ועוד גזירות שונות ומשונות אשר מטרתם להעביר את היהודים על דתם. אך היהודים רובם

ככולם, עמדו בפני הגזירות הללו כפי שעמדו מאות בשנים, לא המירו דתם ונשאו בגאון את לבושם, כאומרים כי חלק ה' עמו.

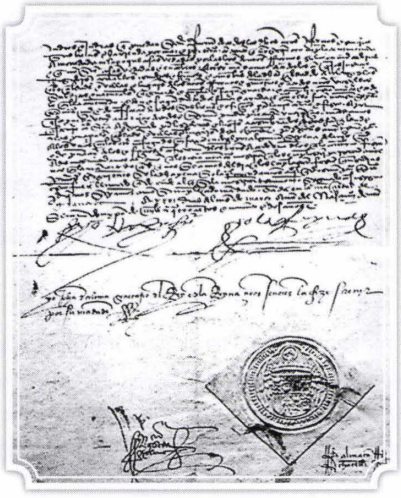

פקודת גירוש ספרד

אכן כאמור, בשנת ה' אלפים רנ"ב, הקיץ הקץ על ישיבת היהודים בספרד, כשנתפרסם כרוז מטעם בית המלכות בספרד, חתום בידי המלך והמלכה פרדיננד ואיזבל שר"י, בו הודיעו כי "בעתם וע"פ ראייתם של כמה מן הכמורה, האצלוה הגבוהה והנמוכה שבמלכותינו ואנשים מדע ומצפון אחרים מן המועצה שלנו... הסכמנו לצוות לגרש לכל היהודים והיהודיות מכל גיל שיהיו, החיים וגרים ונמצאים במלכויותינו ובבעלויותינו הנזכרות, עם בניהם ובנותיהם, משרתיהם ומשרתותיהם ובני משפחותיהם היהודים, כגדולים וקטנים, מאיזה גיל שיהיו, ולא יעיזו לחזור ולחיות במקומות שבהם היו, לא בדרך של מעבר ולא בכל צורה אחרת, ואם יימצאו יושבים במלכויותינו הנזכרות, או יבואו אליהם בכל צורה שהיא, יהיו נדונים לעונש מוות, החרמת רכושם לטובת חצרנו וקופת המלכות. ואלו העונשים יחולו עליהם מעצם המעשה והדין, בלי משפט, בלי מתן פסק-דין ובלי הכרזה".

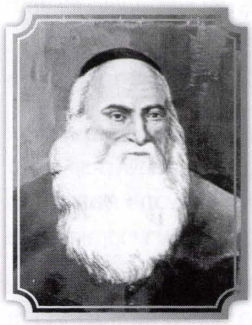

דון יצחק אברבנאל

את אשר קדם לפקודה זו סיפר רבינו דון יצחק אברנאל, מי שהיה מיועציו של מלך ספרד באותם ימים, בהקדמתו לפירושו על ספר מלכים וכך כתב: "בעת היותי שם אני בחצר בית המלך, יגעתי בקראי, ניחר גרוני, דיברתי אל המלך פעמים, שלוש, במו פי אתחנן לו לאמר: המלך הושיעה! למה תעשה כה לעבדיך, הרבה עלינו מהר ומתן זהב וכסף... וכמו פתן חרש תאטם אזנו לא ישיב כל, והמלכה עומדת על ימינו לשטנו".

בפקודה הנזכרת, ניתן ליהודים פרק זמן של שלושה חודשים, בהם "התירו" הם ברוב טובם ליהודים למכור את נכסים, ומתחייבים עד תום שלושה חודשים אלו, להגן עליהם

ועל רכושם, דבר שכידוע לא מילאו אותו והקפידו על ביצועו, סעיף שמשום מה על קיומו הקפידו הם מאד היה, האיסור להוציא זהב, כסף ומטבעות יצוקות. במילים אחרות, הותר ליהודים למכור את רכושם אך כל עוד לא יקבלו תמורתו זהב או כסף או מטבע עובר לסוחר (!) כמובן שגם הממון והנכסים שכן קבלו תמורת רכושם היו מעט שבמעט, שהרי שכניהם הנוכרים ידעו כי חייבים הם למכור את רכושם במהירות, וניצלו את ההזדמנות הזו לעושקם ולחומסם.

כשראו יהודי ספרד כי כלתה אליהם הרעה, ארזו את חפציהם ומטלטליהם, אשר את חלקם הורשו לקחת, ויצאו אנשים נשים וטף מספרד, רבים וטובים אף הותירו את נכסיהם כולם ובבוא היום יצאו את יציאתם מהמדינה אשר אליה לא שבו עוד.

היו שמדאגתם לממונם, העדיפו להתנצר כלפי חוץ, בעוד שבבתיהם פנימה שמרו על תורת משה, אך האינקוויזיציה החלה משגיחה עליהם וכבר החלה עושה שמות בהם.

כך שחרב של גירוש, ייסורים והריגות, הורמה על כל יהודי ספרד.

יוצאים ב'גאון'

באותו הזמן, בני משפחת 'גאון', כשאר היהודים הנאמנים לדרך אבותיהם, החליטו לעזוב את רום משרתם, את מעלתם וממונם ולהגר למדינות שכנות ורחוקות: למרוקו, לסוריה, לפורטוגל, לטורקיה, להולנד ולשאר מדינות אירופה.

הגרוש

תאריך הגירוש נקבע לתאריך ז' באב, הסמוך ליום המר והנמהר בו הורם הנזר והוסרה העטרה, ובו נכפלו צרות קשות לאבותינו, הלא הוא יום תשעה באב. וכך אותם ימי בין המיצרים, קיבלו תחושה קשה של גלות נוספת. ההרגשה ש"עם כל

זה אחכה לו בכל יום שיבוא" נהיית מוחשית יותר ויותר. וכפי שהגדיר זאת רבינו האברבנאל במילותיו ההדורות (שם):

"וילכו בלא כח שלוש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו, מנער ועד זקן, טף ונשים, ביום אחד מכל מדינות המלך, אל אשר שמה הרוח ללכת, ויצא מלכם לפניהם וה' בראשם... והנה צרה וחשכה ואפלה מנודה, ומצאום צרות רבות ורעות, השוד והשבר והרעב והדבר... וישארו מעט מהרבה... הן גוועו כולנו אבדנו, יהי שם ה' מבורך".

עדות נוספת מצאנו בכתבי החסיד יעב"ץ בספרו אור חיים, וכך כתב: "גלות ספרד, היו בה קרוב לשלוש מאות אלף בעלי בתים עם הגולה אשר הוגלתה באי הנקרה שיזילי"א, והיינו לבז ולמשיסה, הא מנא קטלא חרבא, הא מנא בלעת ימא, הא מינא דמיתו במותנא ברעב ובצמא, בעירום ובחוסר כל, אנשי היחס והמעלה ירדו מכסאותם לשערים, עשירים ונכבדים שאלו לחם, פורש אין להם. ומי ימלל את כל תלאותינו אשר עברו עלינו משנת רנ"ב עד עתה".

בגלות פורטוגל

רבים רבים מגולי ספרד, כמאה ושלושים אלף מספרם, העדיפו שלא להרחיק נדוד אלא למצוא מקלט זמני במדינה השכנה – פורטוגל. לבחירה זו, כך חשבו, עדיפות רבה, בפורטוגל יוכלו להמשיך לחיות כיהודים בגלוי, בו בזמן שהדרך להגיע לשם לצד השינוי באורח החיים יהיו מזעריים, השפות דומות, התרבויות כמעט זהות, כך חשבו רבים וכך פעלו.

אמנם המקלט אופשר ליהודים אלו רק בתמורה לתשלום מס גולגולת גבוה. אך הללו חשבו כי בכך ימצאו מנוחה. אך גזירה יצאה מלפני ה' ולפיכך גם שם לא רחמו עליהם וגם שם לא מצאו מרגוע לכף רגליהם... באופן רשמי קיבלו הגולים אשרה למשך זמן קצוב של שמונה חודשים, ובמהלכם אלה שלא עמדו בתשלומי המסים, שהלכו ותפחו מיום ליום, הוכרחו ליטול שוב את מקל הנדודים למדינות ויבשות אחרות, או שנלקחו אחר כבוד לשמש כמשרתים ועבדים תמורת להצלתם.

ובאותם ימים של תלאות ונידודים, כשההמונים צובאים על שערי פורטוגל, במצב של רעב וצמא מטולטלים ורמוסים, החלה מגיפה קשה נותנת את אותותיה בין הגולים, והממשלה הפורטוגזית החליטה כי על גולי ספרד לעזוב את ארצם באניות מיוחדות שסופקו להם על ידי הממשל. רבים מן הגולים מילאו את בקשת הממשל, ועלו לאניות כשפניהם מועדות למקום בלתי ידוע. כשמטרת ממשלת פורטוגל להשתמש בהם לעבדים ושפחות בקולניות שונות אותם כבשו באותם ימים. ברם, מחשש להידבקות במגיפה, יושבי אתם המקומות לא חפצו לתת מדרס כף רגל לפליטים, והאניות נותרו להטלטל בין משברי ים, משך שבועות

אחדים, כשבפרק זמן זה בעלי האניות מתיחסים בצורה משפילה ובוטה, לניצולים הדוויים הנמצאים בבטן ספינתם - את רכושם וכבודם גזלו, את נשיהם בניהם ובנותיהם לקחו לעבדים ושפחות. הנותרים ממסע זה הצליחו לאחר תלאות רבות להגיע למרוקו.

בפורטוגל – מגורשים בשנית

שארית הפליטה שנותרה בפורטוגל זכתה ליחס נוקשה ואכזרי מצד המלך יואן. מי שלא היה באפשרותו לשלם מס גולגולת נלקח לעבד בבית האצילים הפורטוגזים. חטיפת תינוקות ונשים הפכה לדבר שבשגרה, וחיי היהודים נהפכו לסיוט מתמשך, ביום אמרו מי יתן ערב ולערב אמרו מי יתן בוקר.

תקופה קצרה בלבד עמדה לרווחת היהודים בפורטוגל. היה זה לאחר מות המלך יואן, כאשר יורשו, המלך מנואל הראשון, עלה לשלטון ושחרר את כל הגולים המשועבדים. האינקוויזיציה הספרדית אשר ניסתה במשך זמן רב לנעוץ את צפרניה בפורטוגל השכנה, נתקלה בהתנגדות עיקשת, מצד המלך מנואל וליהודים היתה מעט רווחה.

כל זאת עד לשנת רנ"ז, אז התגלה גם המלך מנואל במלוא רשעותו ואכזריותו, עת נשא לאשה את איזבל הספרדית, אשר גם היא כאמה, מלכת ספרד, חפצה ברשעותה כי פורטוגל תהא נקיה מיהודים, ומנואל - עשה כרצונה.

בתחילה פקד פקודת גירוש על כל היהודים, בפקודה זו אשר יצאה בל' לחודש כסליו רנ"ז, ניתן ליהודים זמן של עשרה חודשים לעזוב את פורטוגל. ברם לא עבר זמן רב והחלו גזירות קשות ניחתות על היהודים, ילדים נלקחו בכח ממשפחתם [בתחילה רק עד גיל י"ד ולאחר מכן אף עד גיל כ'] ואולצו להתנצר. כך שלא נותרה להורים רבים ברירה אם חפצים להתאחד עם בניהם אלא להישאר בפורטוגל ולהתנצר בעצמם – או לעזוב ולדעת שאת בניהם מן הסתם לא יראו יותר. מחזות קורעי לב נרא בכל רחבי המדינה, עת ילדים רכים נקרעו מזרועות אימותיהן, ועוללים רכים נלקחו בכח הזרוע מאבות ממררים בבכי, הזועקים לילדם 'שמע ישראל'.

את כל זאת עשה מנואל הרשע, מחמת שהבין וידע שכלכלת מדינתו תלויה בחכמת היהודים, ולפיכך לא חפץ לגרשם, אלא להמיר דתם. אך בכך לא הסתפק, בראותו שהיהודים מתמידים וממשיכים בהכנותיהם ליציאה מפורטוגל, ובהבינו כי מאום לא יעמוד לו כנגד עקירתם מהמדינה, גם לא לקיחת ילדיהם, המיר את פקודת הגירוש בפקודת הטבלת היהודים כולם לנצרות, אך ליהודים לא גילה זאת, להם הובטח שאם יגיעו לנמל ליסבון יוכלו לעלות על ספינות וליסע לאן שיחפצו, אך בבואם אל הנמל, הוכרחו להתנצר ולטבול, אלו שסרבו נכלאו ועברו מסכת מצמררת של התעללויות, עינויים השפלות וייסורים, מעטים

באמת הצליחו לצאת משם [כמה אלפים מתוך למעלה ממאה אלף יהודים שנותרו בפורטוגל באותו הזמן], מגורשים בעירום ובחוסר כל. אך רבים רבים נתפסו והוטבלו בכח לנצרות והפכו לאנוסים בעל כרחם.

כך על אף שרוב היהודים העדיפו את האפשרות הראשונה, בה יוצאים הם אמנם בעוני גשמי משווע, אך בהיותם גאים ביהדותם, הרי שאפשרות זו, לצאת מפורטוגל באניות – כמעט שלא היתה מציאותית מפני שהמלך, על אף הבטחתו לא העמיד לרשותם אניות. בסופו של דבר, אותם יהודים עונו ברעב ובהטבלה לנצרות בעל כרחם.

עדות ר' אברהם סבע

בין אותם גדולי ישראל שעברו לפורטוגל מספרד מוצאים אנו את מרן ר' יוסף קארו זיע"א, בעל השו"ע, שהיה אז צעיר לימים.

שער הספר "צרור המור"

כמו את הגאון המקובל, החכם השלם, רבי אברהם סבע זיע"א, מחבר ספר "צרור המור" על חמשה חומשי תורה. אשר מספר בהקדמתו לספרו "אשכול הכופר" את אשר ארע בב' הגירושים הנוראים הללו:

"והנה בהיותי בפורטוגל מגורש מגירוש קסטיליה, הדל באלפי, זעירא דמן חבריא, אברהם סבע, עלה בדעתי לפרש חמש מגילות ופרשתי אותן. ואז חרה אף ה' בעמו בגירוש שני של פורטוגל ויצווה המלך לקחת את כל הספרים. והנחתי את כל ספרי בעיר פורטו ושמתי עצמי בסכנה גדולה להביא עמי בהחבא לליסבונה פירוש התורה שחיברתי בעיר פורטוגל עם פירוש חמש מגילות ופירוש מסכת אבות עם חיבור צרור הכסף שחיברתי בימי נעורי בעניין הדינים. ובהגיעי לליסבונה, באו אלי אנשים יהודיים ואמרו לי שהעבירו קול במחנה שמי שימצא עמו ספר, אחת דתו להמית. ומיד הלכתי וטמנתי אותם תחת זית אחד, וקראתי לו "אלון בכות", לפי ששם קברתי כל מחמד עיני: פירוש התורה והמצווה הנחמדים מזהב ומפז רב, לפי שבהם הייתי מתנחם על שני בני שהיו קירות לבי שלקחום בעל רוחם להמיר דתם, לפי שמיד השליכוני בבית הסוהר ועמדתי שם מרעיד קרוב לששה חודשים".

דה פינטו

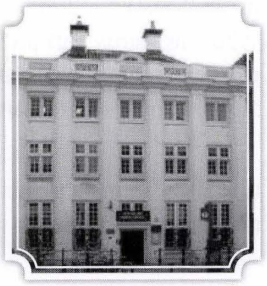

בנין דה פינטו

בינות הרבים שיצאו את יציאת ספרד, וזכו לצאת אף שלמים ברוחניותם מפורטוגל, אל עבר הלא נודע, בעוני ובאוני, במקום להמיר דתם ולכפור בא-ל אחד, היו בני משפחת פינטו.

חלקם עשו את דרכם להולנד, ועד היום נזכר שמם במדינה זו כ"דה פינטו", ואף בנין שלם אשר עדיין עומד על תילו מכונה "בנין דה פינטו".

מביניהם, המוכר ביותר, הוא ר' יצחק דה פינטו אשר שימש כפרנס הקהילה באמסטרדם, ואף העלה על הכתב את כל קורות משפחתו מעת צאתם מפורטוגל עד אחר השתקעותם באמסטרדם, [את ספרו סיים לכתוב בשנת של"א (1671 למנינם) אך הספר נדפס רק כתשעים שנים מאוחר יותר].

אל הספר אף צורף איור של אילן היוחסין של המשפחה, שהייתה אחת המשפחות האמידות והמשפיעות בקהילה. אילן היוחסין עוצב כעץ תמר, כשהפסוק שנבחר לעטרו היה "צדיק כתמר יפרח" בתרגומו הפורטוגלי,"Justo como tamaral floressera" - [1]

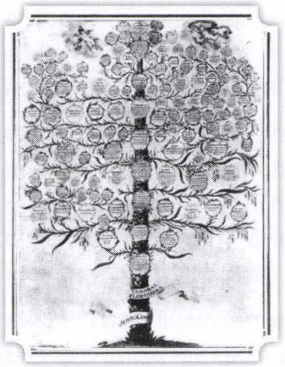

אילן היוחסין של המשפחה

עדות נוספת מוצאים אנו[2], בבית הקברות אודקורק באמסטרדם, שם נמצאת מצבתו של ר' דניאל פינטו. אשר נפטר בשנת תמ"א כמעט מאתיים שנים לאחר הגעת בני המשפחה להולנד.

המצבה

---

1. הצילום מובא בכתב העת 'פעמים' (120) היוצא ע"י מכון בן צבי. מתוך: Mozes Heiman Gans, Memorboek: platenatlas van het leven der joden in Nederland van de middeleeuwen tot 1940, Baarn: Bosch ם
2. ראה גם בכתב העת פעמים (שם).

באנקונה שבאיטליה

חלק אחר מבית משפחת פינטו, עשה את דרכו לפורטוגל – היו אלו ר' שלמה ור' יוסף ובני משפחתם, אשר הצליחו להגיע לאחר זמן לעיר אנקונה שבאיטליה. עם בואם לשם החלה מתפרסמת בינותם ליהודים ולנכרים צדקותם פרישותם ומעלתם היתירה, אך אליה וקוץ בה, פירסומם הגיע עד לראש הפתנים האכזר, הלא הוא האפיפיור בעצמו.

הלה ברשעותו כפה עליהם להתווכח עם חכמי דתו, ובראותו כי יד היהודים על העליונה ונצחום בני פינטו ניצחון מוחלט, פקד כי יועלו על המוקד אלא אם יסכימו להתנצר.

אך לא קדושים שכאלה יטנפו נשמתם ויטילו ספק באמונתם. ר' שלמה ואשתו הועלו על המוקד הי"ד, בעוד רבי יוסף ובני משפחתו הצליחו לברוח מאיטליה לעיר דמשק שבסוריה, בה התקיימו חיי קהילה יהודיים לצד מסחר פורה ותוסס.

רבי יוסף פינטו

ר' יוסף, שאך בקושי נמלט מגיא ההריגה, לא נפל ברוחו. על אף היותו כבר בשנות השבעים לחייו, החל נושא בעול. מסכת חיים חדשה פתח, מסכת של תורה וגדולה. שלח ידו במסחר, עשה חיל והתעשר.

וכך מתארהו בנו בהקדמתו לספר "כסף מזוקק": "גיבור וחכם לתהילה, נישא ומאד נעלה וב"כסף נבחר" הרחיב את היריעה: "גביר, אביר הרועים, איש חיל רב פעלים, בא באנשים, חכם חרשים, נישא ומאד נעלה, לשם ולתהלה". ואחר זאת החל מתארו: "ברוב אונים ותעצומות יגע בו כמה יגיעות בגופו וממונו, כי היה בו מדעת קונו".

כאמור, בדמשק שבמדינת סוריה, עסק בעסקים, וההצלחה האירה לו פנים. מזלו עלה ושגשג ועד מהרה הפך לאחד מעשירי דמשק. וכגודל עשרו, כך גודל צדקת פזרונו לצדקה וחסד, תמך בעניים ובבני תורה ונודע כאחד ממחזיקי התורה הגדולים בדורו.

רבי יוסף פינטו ע"ה, זכה גם לעושר רוחני גדול. לעת זקנותו, בשנת שכ"ה, נולד לו בנו יאשיהו, מי שלימים האיר את עיני ישראל בתורתו וקדושתו, וזכה לחבר כמה ספרים חשובים שמהם שותים בצמא רבבות אלפי ישראל.

פרק
ב

הרב המוסמך
רבי **יאשיהו פינטו** זיע"א "הרי"ף"
מחבר הפירוש על "עין יעקב"

כבר משחר ילדותו התפרסם הילד יאשיהו, כמי שעתיד להאיר את עיני ישראל בתורתו, בקדושתו ובחסידותו. אביו, רבי יוסף, הבחין בתכונותיו המיוחדות של בנו הקט ובהנהגתו המרוממת, והשפיע עליו מתורתו וחכמתו. הוא נהג לשלוח את בנו לחכמי דמשק ולצדיקים והחסידים שהיו בדורו, והם האצילו עליו מתורתם וחכמתם, ומהם ינק את משנת חינוכו.

את עיקר משנתו ותלמודו, קיבל רבי יאשיהו בעיר דמשק מהגאון הצדיק רבי יעקב אבולעפיה זצ"ל, בצילו הסתופף, בעפר רגליו התאבק ותחת שרביטו עלה והתעלה במעלות התורה והקדושה.

הרב המוסמך

בתקופה מאוחרת יותר בשנת ה"א שע"ז, ביקר רבי יאשיהו בארץ ישראל, בעיר הקודש צפת ת"ו, וכאן זכה לקבל את ה"סמיכה"[3] מרבו המובהק רבי יעקב

---

3 "סמיכת החכמים", שהיתה נהוגה עדיין בזמן המשנה והתלמוד, נפסקה בימיו של הלל, מאחרוני הנשיאים. שורשיה נעוצים עוד בשחרית עם ישראל כאשר יהושע בן נון - תלמידו של משה רבינו ע"ה, היה ראשון הנסמכים.

יהושע נסמך בדבר ה' ע"י משה איש האלקים, ככתוב (במדבר כז, יח): "ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון, איש אשר רוח בו, וסמכת את ידך עליו". ובמקום אחר נאמר (דברים לד, ט): "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה, כי סמך משה את ידיו עליו וישמעו אליו בני ישראל".

לצד יהושע בן נון, נסמכו גם שבעים הזקנים ע"י משה רבינו ע"ה, והם סייעו לו בהנהגת העם.

מאז סמיכתו של יהושע, עברה ה"סמיכה" מאיש לאיש ומדור לדור; כשתמצית מעשה הסמיכה - מתן רשות לתלמיד הנסמך להיות רב ופוסק הלכה, וכלשונו של הרמב"ם: "קורין לו רבי, ואומרים לו אתה סמוך ויש לך רשות לדון דיני קנסות". תפקידו לדון ולהורות את העם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון. רק מי שהוא עצמו הוסמך יכול היה לסמוך אחרים בסמיכת חכמים.

מכוחה של ה"סמיכה", צמח המוסד המחוקק העליון והמקודש שהיה בישראל והוא ה"סנהדרין". בו היו יושבים כסאות למשפט חכמי ישראל שנסמכו איש מפי איש, עד למשה רבינו שנאצל מכוחו של הקדוש ברוך הוא. בכוחם של הנסמכים היה לדון דיני קנסות, ובענינים נוספים שלא היה כח ביד חכמים אחרים שלא הוסמכו.

אבולעפיה זצ"ל, שכבר נסמך על ידי תלמידיו של רבי יעקב בי רב זצ"ל, אשר חידש את מסורת ה"סמיכה" בארץ ישראל.

מאז ואילך נקרא רבי יאשיהו זיע"א בפי גדולי תורה בתואר שהוצמד לשמו: "הרב המוסמך" (אגב, רבי יעקב הסמיך בחייו רק שני תלמידים; את בנו, ואת רבי יאשיהו פינטו זיע"א).

רבי יאשיהו זיע"א שב לדמשק כשהוא מעוטר בעטרת הסמיכה, שהיתה כנזר תפארה לאישיותו התורנית. גאונותו בהלכה ובמוסר, בדרוש ובספרי הקודש היתה לשם דבר, ורבים מיהודי דמשק הסתופפו בצל תורתו וקדושתו.

הפירוש על "עין יעקב"

צילום שער הספר "מאור עינים" על העין יעקב

אך יותר מכל, שמו של רבי יאשיהו זיע"א, נקשר ונודע בכל תפוצות ישראל בשם "הרי"ף" על "עין יעקב", וזאת בשל הספר "מאור עינים" שחיבר על הספר המפורסם "עין יעקב" על אגדות הש"ס. ספר זה נכתב בעקבות פטירת בנו רבי יוסף זצ"ל בשנת שפ"ו.

על פירוש חשוב זה, כתב מרן החיד"א, רבי חיים יוסף דוד אזולאי זיע"א, כי "בכל הארץ יצא קו תהילתו". ואכן, פירוש זה הפך לחלק בלתי נפרד

לא סמכו זקנים אלא בארץ ישראל בלבד, ומשום כך לא ניתן התואר "רבי" לאמוראי בבל, אלא הם נקראו בתואר "רב" בלבד. טקס סמיכת החכמים לווה בשיר והלל על ידי חבריו של הנסמך, שהוא עצמו לבש לכבוד המאורע החגיגי בגדים מיוחדים.

כאמור, מסורת סמיכת החכמים נפסקה בימי הלל השני שהיה מאחרוני הנשיאים הסמוכין בעם ישראל. מיני אז בסערות ומאורעות דרכי ישראל בגלותם לערי נכר תחת שלטונם של מלכי אומות העולם, נשתבשו הדרכים ונתקלקלו אורחות חיים, ואין דורש בקולה של תורה כבימי קדם.

יתירה מזאת, לאחר מרד בר כוכבא, הטיל הקיסר אדריאנוס איסור חמור לסמוך זקנים ואף גזר עונש מוות על הנסמכים, על הסומכים ועל העיר שבה תתבצע הסמיכה. ואכן, ידוע לנו על רבי יהודה בן בבא שהומת על כך שסמך את תלמידיו בסמיכת חכמים.

בערך בתקופת מרן הבית יוסף, החליטו חלק מחכמי ישראל ובראשם המהר"י בי רב לחדש את הסמיכה. החלטתם היתה בעקבות פסק הרמב"ם בפרק ד' מהלכות סנהדרין שכתב: "נראין לי הדברים שאם הסכימו כל החכמים שבארץ ישראל למנות דיינים ולסמוך אותם הרי אלו סמוכים וכו' ".

המצדדים בסמיכה סברו שאותו דור כל חכמי ישראל מצויים בצפת, שהיתה באותה תקופה כלילת יופי משוש כל הארץ והתרכזו בה כמעט כל חכמי ישראל. ולדבריהם הוכשרה אותה תקופה חשובה לחידוש הסמיכה ויש שראו בכך שאף פעמי הגאולה מתקרבים והולכים.

המהר"י בי רב היה ראשון הסומכים ועל ידו ועל ידי תלמידיו התפשטה הסמיכה באותו דור.

החולקים עליו, שעליהם נמנו בין השאר חכמי ירושלים סירבו להכיר בסמיכה זו. נותרו בידינו תשובות רבות ודיונים ארוכים מאותה תקופה שבה דנו הצדדים בסמיכה ובהכשרה.

מהספר "עין יעקב", הפירוש הוא עיון מפורט, מבואר היטב, מדוקדק ורחב היקף, מעשה ידי אומן על אגדות הש"ס.

הספר "מאור עינים" פירוש על עין יעקב, שהוא ליקוט כל האגדתות שבש"ס. לאחר שיצא חלקו הראשון של הספר, הדפיסוהו על העין יעקב לאחר ביאורו של הגאון המהרש"א ונקרא בשם: 'ביאורי הרי"ף', ונדפס מאז עם העין יעקב, כאשר הלומדים מרווים את צמאונם בפירוש נפלא זה.

החלק השני טרם ראה אור עד שנתגלגלה זכות ע"י הרב משה נגארה, שליח מארץ ישראל, שהגיע לארם צובא ומצא מרגניתא טבא זו. את חלק ב' של הספר הנ"ל הוא מצא בבית מדרשו של הרב הגאון רבי משה לאניאדו, והוא הוציאו לאור בעיר מנטובה בשנת ת"ק בכרך לבדו. באותה שנה הדפיסו גם חלק זה עם העין יעקב ויחברו את האהל להיות אחד.

מאז משמש ספר ביאורי הרי"ף את לומדי העין יעקב ומנהיר את עיניהם בפירושיו המזוקקים.

לגנזי מרומים

רבי יאשיהו פינטו זיע"א, היה גם מקושר בקשר שידוכין עם הרב הצדיק המקובל רבי חיים וויטאל זיע"א. בנו של רבי חיים וויטאל זיע"א, רבי שמואל זיע"א, שהיה ממשיך דרכו של אביו בקבלה, וחיבר את הספרים "מקור חיים" ו"באר מים חיים", היה חתנו של רבי יאשיהו זיע"א.

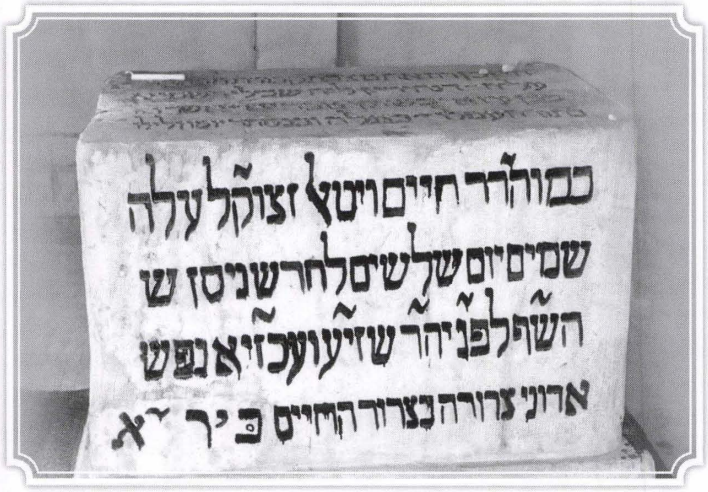

מצבת קברו של רבי חיים ויטאל זיע"א

בשנת ש"פ, כשנסתלק בדמשק הגאון רבי חיים וויטאל זיע"א לגנזי מרומים, התמנה הרי"ף תחתיו לכהן כרבה של דמשק. אמנם, בשנת שפ"ה יצא הרי"ף מדמשק לארץ ישראל כדי להתיישב בצפת ישיבה של קבע, אך עקב פטירת בנו, רבי יוסף זצ"ל, שהיה צעיר לימים והוא בן כ"ד שנים, שב לדמשק בשנת שפ"ו, וכיהן בה כרב עד לפטירתו, ביום כ"ג לחודש אדר שנת ת"ח, כשהוא בן שמונים ושלש שנה.

בהלוויתו השתתפו בני הקהילה היהודית, שחלקו לו כבוד אחרון. חתנו הגדול רבי שמואל וויטאל זצ"ל, הספיד אותו מרורים, וביכה את גודל האבידה הגדולה לעם ישראל בכלל וליהודי דמשק בפרט. מנוחתו כבוד בדמשק שבסוריה.

על מצבתו נחקקו המילים האלה:

אם תשאלו אנשי קריה
ציון הזה למי נהיה
אבן מקיר תזעק אויה
להרב כמהר"ר יאשיהו פינטו זלה"ה ת"ח

תורתו מגן לנו

כמה וכמה ספרים קדושים וחשובים, חיבר הרי"ף - רבי יאשיהו זיע"א. ביניהם: **"כסף נבחר"**, אשר יצא לאור בשנת שע"ו בדפוס של אברהם אשכנזי בדמשק. ספר זה מכיל דרשות על התורה. בשל אי הצלחה בהדפסה, הדפיס הרי"ף שוב את הספר בשנת שפ"א בוונציה.

שער הספר "כסף נבחר"
דרשות על התורה

שער הספר "כסף מזוקק"
דרשות על התורה

"כסף מזוקק", גם הוא ספר על פרשיות התורה, על פי דרך הדרש. ספר זה יצא לאור בשנת שפ"ח בוונציה.

כמו כן חיבר את הספרים **"כסף צרוף"**, פירוש על משלי, אשר הודפס באמסטרדם בשנת שפ"ט. פירוש על איכה בשם **"כסף נמאס"**, שלא נדפס עד היום. וספר שאלות ותשובות על ארבעה טורים בשם **"נבחר מכסף"**. ספר זה נכתב לפני כארבע מאות שנה, ובמשך שנים רבות נותר בכתב יד, כפי שהעיד בזה מרן החיד"א זיע"א בספרו שם הגדולים אות יו"ד, שהגאון המחבר ז"ל חיבר ספר שו"ת ועודנו בכתב יד, כי בזמנו עוד לא הודפס. ורק בשנת תרכ"ט ראה אור עולם בארם צובא (חאלב) שבסוריה, ע"י המו"ל רבי אליהו חי בן אברהם ששון.

הטעם לשימוש החוזר במילת "כסף" בשמות ספריו, מפני שהמילה "כסף" היא משורש המילה "נכסף". כשם שאדם רגיל נכסף ומתאווה לכסף, כך היה הרב המחבר זיע"א נכסף ללימוד התורה הקדושה ולקיום מצוותיה. בבחינת "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף".

כפי שביאר זאת מו"ר שליט"א, בטוב טעם ודעת:

כי באמת, כיצד האדם יכול לדעת אם הוא אוהב את ה' באמת ובתמים?

לאחר מאה ועשרים, האדם עלול לגלות שהוא כלל לא היה עובד את ה' באמת, וח"ו יראו לו ההיפך שהכל היה מן השפה ולחוץ, והוא עשה מסירות נפש להבלי העולם הזה!

לדוגמא: אדם שצריך לטוס למקום מסויים, יקום בבוקר מוקדם כדי שלא יאחר את הטיסה, האם הוא יעשה אותם המאמצים כדי לקום כל יום לתפילה בזמן? האם העניינים האישיים קודמים ואילו עניני עבודת ה' הם במקום השני?

כל אדם ואדם צריך להיות נכסף כל העת לעבודת ה', מתאווה לעשות את רצון ה', כמאמר דוד המלך ע"ה: **"נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה' לבי ובשרי ירננו לא-ל חי".**

בשבח הספר "כסף צרוף"

מן הראוי לצטט כאן מספר שורות, מתוך ההקדמה שכתב רבי יאשיהו פינטו זיע"א, לספרו "כסף צרוף" - פירוש על משלי, ומספר שורות מדברי ההסכמה שכתבו על הספר רבני קהילת הקודש אשר באמסטרדם.

מעט מן המעט, מתוך הקדמת רבי יאשיהו פינטו זיע"א:

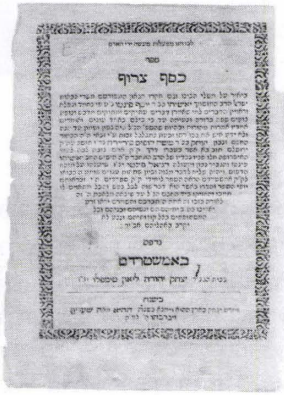

שער הספר "כסף צרוף" על משלי

"אמר הצעיר יאשיהו בן לאדוני גביר ואביר כמוהר"ר יוסף פינטו זלה"ה, יוסיף א-דני שפע ידו המלאה והרחבה, במידה טובה מרובה. ויעשה לי בית נאמן בתי הנפש למצוא דברי (חפץ) באמיתה של תורה, בשפה ברורה, ומשם בארה, לא יחטיא השערה, והפירושים שו"ת שתו השערה. אל הזקנים יושבי על מדין, וסמכו השומעים כל מדין וכל מדין. כי זה כל האדם מבקש ה' אל אלוקיו ידרוש, ליטול חלק בראש, בתורה הנסוכה מראש".

"ובחמלת ה' עלי כנסתי אוצרות כסף בספרי הנבחר, מכסף נבחר, אשר נדפס זה פעמיים. ומי אשר יבוחר יחובר אליו ספר מחוקק מכסף מזוקק, אשר כל מעיני לבי ועיני לזכות בו את הרבים, ולהדפיס בעזרת מושיעי משגבי. כי כל עוד נפשי בי לא אתן לעיני תנומה ויהי מה, עד יצא כנוגה צדקי אשר ינער בשמשי ורמשי, הלוא מצער היא ותחי נפשי".

"ויהי מתוק בפי כדבש מצוף, ויהי שמו 'כסף צרוף', כי צרפתיו כצרוף את הכסף, ובחנתיו כזהב שרים. ועל דבר הכסף אשר נכספה וגם כלתה נפשי לעבוד את

ה' אלוקי קדושי, כל ימי היותי על אדמתי, עד מותי, היתה לי נחלתי, בחצרות ה' מסתופף, כי יש לכסף מצרף, ויצא לכלי צורף. והיו הדברים לאותות ולמאורות, אמרות ה' אמרות טהורות, 'כסף צרוף' ובתוכו אהבה רצוף, מה מתוק כצוף דבש אמרי נועם, בשיח סוד ליראיו, יקרה היא מפנינים. וחסד ה' מעולם ועד עולם על יראיו וצדקתו לבני בנים".

מתוך הסכמת רבני קהילת קודש אמסטרדם:

"בואו ונחזיק טובה להבחור החכם ונבון יצחק בכ"ר משה לופיס פיריירה, טוב עין הוא יבורך בברכת המוציא, כי קם ונתעודד להוציא לאור תעלומה ספר יקר הערך 'כסף צרוף', אשר הפליא לעשות גברא רבה נודע בשערים שמו, הלוא הוא החכם השלם ראש הדרשנים יאשיהו בכמוהר"ר יוסף פינטו, פירוש על ספר משלי".

"חיכו ממתקים וכולו מחמדים, בפירושים נעימים מזוקקים שבעתים, בהני מילי מעלייתא דאגדה, דמשכי ליבא, מתבררים ומתלבנים ומתצרפים לאמיתה של תורה".

כ"ד החותמים פה אמשטרדם יע"א, ג"ל למטמונים, יום שהוכפל בו כי טוב, בסדר ובשנת אלה המצות אשר צוה ה' את משה לפ"ק (תפ"ב). העומדים על התורה ועל העבודה, תוך אמוני עם סגולה ק"ק ספרדים ה"י, אכי"ר.

דוד ישראל עטיא** **יצחק חיים ן' דנא די בריל

בשבח הספר שאלות ותשובות "נבחר מכסף"

זה שפר

נבחר מכסף

שאלות ותשובות על סדר ד' טורים • לרבינו הגדול הרב המסכך הנאון המפורסם בישראל ובבי עדיו מראש שורים • כמוהר"ר רבינו יאשיהו פינטו שר השרים • זצ"ל זיע"א

נדפס בארם צובה יע"א

שנת התרכט לב"ע

במילים אחדות, נספר מעט מגדולתו של הספר הקדוש "נבחר מכסף", אותו חיבר הצדיק המקובל המלוב"ן רבי יאשיהו פינטו זיע"א, שעיקרו הוא שאלות ותשובות בהלכה על סדר ארבעה טורים.

ספר חשוב זה, יצא לאור שנים רבות לאחר הסתלקות רבי יאשיהו זיע"א, בשנת תרכ"ט, בארם צובה, בבית הדפוס של אליהו חי בכמהר"ר אברהם ששון ז"ל.

שער הספר שאלות ותשובות "נבחר מכסף"

בתחילת הספר מופיעות הקדמותיהם של שבעת רבני ארם צובה, ושל שלושת רבני דמשק, והללו כותבים דברים מפליאים על הספר.

מתוך הקדמת שבעת רבני ארם צובה:

"מודעת זאת לעם בני ישראל, כי ה' דיבר טוב ונתן לעמו ע"י נביאו נאמן ביתו מוקיר ש'בי, ויראהו ה' את כל האר'ש, מה שעתיד תלמיד לחדש, כל אחד כפי מה שקיבל אחד המרבה".

"והן היום פה אר"ץ הלזו כאן נמצא וכאן היה ספר קדוש ונורא הכי קראו שמו נבחר מכסף, שו"ת לרבינו הגדול הרב המוסמך הגאון כמוהר"ר יאשיהו פינטו זצוק"ל, אחד מראשונים כמלאכים, מימר קדישין שהיו בדור רבינו הקדוש מהרח"ו זצוק"ל ושאר כנותהון דור דעה, פנים שעמדו בסיני, אפי רברבי".

"היום הזה ראינו כי נסה עלינו אור מהראשונים לאכול מפרים ולראות באבי, בישראל גדול שמו אינו אלא שרף אחד משרפי מעלה אתגבאה אתגבי, וגדול המזכה את הרבים, חכם בחכמתו דגמר ומתניה ענפיה שפי ואנבי, שקיל וטרי ברוח מבינתו וכל הדבר הקשה עושה לו פותחת מפרק כלאחר יד כרכא דכולא ביה".

"ושאר ישוב בד' אמות של הלכה וידו אוחזת בספרי הפוסקים ראשונים ואחרונים, ויורד לעומקה של הלכה ויוצא פרח כהני אילני דמלבלבי, מנ"ר הרב הכולל, חין ערכו מי ימלל, כמהר"ר אברהם ששון נר"ו אשר פעל ועשה ויגע בעשר אצבעותיו, והביא משב"ח הדפוס לאר"ץ מקום שמצויים שם חשובי, אותיות חדשות בדיו שחור".

"וליה עינינו שלח לנו אבינו ה'ן משיח לישראל, ובא לציון גואל, נגילה ונשמחה בישועתו שמחים וטובי.

*כ"ד החותמים בחודש אדר משנת **וקנות בינה** נבחר מכסף ושלום".*

*הצעיר **חיים מרדכי לבטון** ס"ט* *הצעיר **אברהם דיין** ס"ט*

*הצעיר **יצחק שרים** ס"ט* *הצעיר **שלום כאסכי** ס"ט*

*הצעיר **משה הכהן** ס"ט* *הצעיר **ניסים הררי** ס"ט*

*הצעיר **משה** בכמהר"י **סתהון** ס"ט*

מתוך הקדמת שלושת רבני דמשק:

*"הדור אתם ראו האי ספרא רבה ויקירא מרגניתא טבא, זה ספר תולדות האדם הגדול בענקים, אשר לו משפטים וחוקים, תשובות ישרים וצדיקים, פעולת צדיק גדול אדונינו מורנו ורבינו וגאון עוזינו מארי דאתרין, מנ"ר הרב המוסמך רבינו הגדול כמהר"ר **יאשיהו פינטו** זצוק"ל, אשר כבר נודע בשערים שמו ברוך שככה לו בעולמו, מספריו הקדושים הנחמדים מזהב ומפז מתוקים, והדברים עתיקים".*

*"והן עתה מה נכבד היום הזה בהגלות נגלות לעיני כל ישראל חיבורו זה הנחמד והנורא, קדוש יאמר לו, ליהודים היתה אורה, קובץ שו"ת תורה דיליה כתר תורה, הכי קרא שמו **נבחר מכסף**, הוא זיוה הוא הודה הוא הדרה, חמדה גנוזה דאשתכחת בי גזא בעוב"י אר"ץ רבה והארץ האירה"...*

"ובכן, זאת מאיתנו לכל אחינו בני ישראל עם אלוקי אברהם יזיי"א, אליכם אישים קדשי קדשים אראלים ותרשישים, זריזין מקדימין לקוח את ספר התורה הזה בדמים יקרים".

"ובשכר זאת ה' יגן עליכם בזכות הגאון המחבר, ובא לציון גואל ה'ן משיח לישראל מלא חכמתא וגבורתא.

*כ"ד צעירי צאן קדשים החונים פה דמשק ר"ח שבט משנת **צדק ומשפט** ומשרים".*

*הצעיר **אהרן יעקב** ס"ט* *הצעיר **יעקב פרץ** ס"ט*

*הצעיר **יצחק אבואלעפיא** ס"ט*

מעשה אומן ממש

בנוסף להקדמות אלו, כתב הרב רבי אברהם ששון בעצמו, הקדמה לספר "נבחר מכסף" בה הוא מזכיר את יתר חיבוריו של הרי"ף זיע"א (כמו: כסף נבחר, כסף מזוקק, כסף צרוף, כסף נמאס, קבוצת כסף, מאור עינים) ובה הוא מתאר בהרחבה את מעשי תוקפו וגבורתו של הרי"ף זיע"א, עד כמה השכיל לעמוד בפרץ על משמר קדשי האומה, לעזור ולסייע לכל אחינו בני ישראל בכל מקום שהם, בגשמיות וברוחניות.

לצד ספרים אלו, חיבר הרי"ף גם ספר פסקי הלכות על הרמב"ם בדיני נשים וממונות, בשם "קבוצת כסף". כמו כן, מופיעות כמה מתשובותיו ההלכתיות בספרים שהוציאו לאור רבנים גדולי תורה מבני דורו, ביניהם בספר שו"ת מאת

הרב הגאון רבי יום טוב צהלון זצ"ל, ובספר "יד אהרן" של הרב הגאון המקובל רבי אהרן אלפנדרי זצ"ל.

יותר מכולם, נודע רבי יאשיהו זיע"א בחיבורו הגדול "מאור עינים" - פירוש לספר "עין יעקב" על אגדות הש"ס, שנדפס בשנת ת"ג בוונציה בשם "פירוש הרי"ף".

ספריו של הרי"ף זיע"א התקבלו בין כל קהילות היהודים בכל העולם כולו, והם זכו להסכמות ולשבחים רבים מאת גדולי הדור כמו רבו ומורו של הרי"ף, רבי יעקב אבולעפיה זצ"ל, חכמי ארם צובא, גאוני דמשק ועוד.

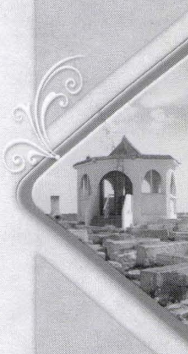

תשבר ותכלם ותשמידם

רבי יאשיהו מגלה למארחו כי עושרו הרב מקורו בכח הטומאה
ובעצה אחת עם מארחו הוא משמיד ומכלה את כח הטומאה מן העולם

נביא סיפור ממנו רואים אנו את כח קדושתו וטהרתו.

בקהילה היהודית שבקונסטנטין, התגורר יהודי, עני מרוד. למחיתו עסק היהודי ברכישת כלים ישנים, בגדים בלויים וחפצים לא שימושיים.

את מרכולתו הציע היהודי ברשות הרבים, בפרוטות זעומות, כשהוא מסובב על פתחי הבתים בעירו קונה ומוכר מוצרים מיהודים ומשאינם יהודים. כך היה מפרנס בדוחק את בני משפחתו.

באחד הימים הזדמנה לידו עיסקה, שבמהלכה הוא רכש כמות גדולה של בגדים ישנים וכלים שבורים. המלאי הגדול העסיק אותו במשך שעות במיון ה"סחורה"; כלי נחושת הניח בערימה אחת, כלי ברזל בערימה שניה ובגדים בערימה שלישית.

במהלך המיון מצא העני בין הכלים, פסל קטן מנחושת ששימש את בעליו הקודמים לעבודה זרה. בלי אומר ודברים, נטל הסוחר העני את הפסל, השליכו לערימת הנחושת והמשיך במלאכת המיון.

בעודו ממיין, שמע הסוחר לפתע קול בלתי מזוהה הקורא לו:

"יהודי, יהודי, למה תזניחני?!"

הקול המוזר, הכניס בליבו חלחלה. הוא הביט סביבו לראות מי הוא הקורא לו, מהיכן בוקע הקול, אך לא הבחין בדבר שיגלה מהיכן בוקע הקול.

צמרמורת חלפה בגופו, מכיון שבאותה שעה הוא היה לבדו בבית, והתעלומה רק גברה: מהיכן בוקע הקול המוזר?

כשהתעשת, הוא נטה לחשוב כי את הקול החריג, הוא שמע בדמיונו, וכך חזר למלאכת המיון.

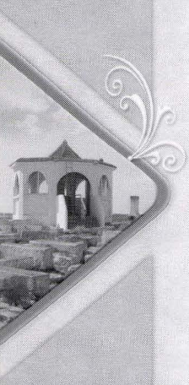

והנה לאחר זמן מועט, שוב נשמע הקול החריג והמשונה:

"יהודי, יהודי, למה תניחני כך מוטל על הארץ בחרפה. רחם עלי והקימני בחמלה וחנינה".

שוב נבעת האיש. הוא חיפש בכל ביתו לראות מהיכן הקול בוקע, אך למרבה הפלא לא מצא דבר וחצי דבר, ושב כהרגלו למלאכת המיון. או אז נשמע הקול בפעם השלישית, והפעם – בעוצמה גדולה יותר, מתוך בכי וצעקה: "רחם עלי ואל תשחיתני, אני אשלם לך על כך טבין ותקילין".

הוא חיפש וחיפש, ואז הבחין כי הקול בוקע מתוך ערימת גרוטאות הנחושת. הוא נבר בערימה, ומצא את הפסל הקטן אותו השליך לפני זמן מה.

כעת כשהפסל בידו, המשיך הפסל להתחנן אליו שלא ישליכנו, הוא ביקש ממנו שירים אותו ויניחנו למעלה, במקום מכובד: "אם תניח אותי על הארגז הזה, הבטיח, תרויח היום כפליים מהרגיל".

העני התמים השתכנע מדברי הפסל, הוא לא ראה במעשה זה דבר שלילי. הוא הניח אותו כבקשתו על הארגז, ויצא למכור את ערימות הגרוטאות שלו בשוק, כמעשהו מידי יום ביומו.

וראה זה פלא. כדברי הפסל כך נהיה. הוא הרויח באותו יום סכום גדול, והעני תלה זאת בכך שציית לבקשת הפסל ומילא את מבוקשו.

למחרת היום, ביקש שוב הפסל מהעני שינקה אותו מהאבק והלכלוך שעליו "אם תעשה זאת - פיתה הפסל את האיש - תרויח היום כפול מאתמול".

העני זכר היטב את המזל שהאיר לו פנים ביום אתמול, ומילא ברצון את בקשת הפסל.

כשיצא לשוק והחל במכירה, האירה לו ההצלחה פנים ורווחיו הוכפלו מרווחי יום האתמול, כהבטחת הפסל.

ביום השלישי, ביקש הפסל מהאיש שיקצה עבורו ארגז מיוחד אשר ישמש לו כבית, והבטיח לו שוב כי שכרו יהיה גדול מאד. וכך, הסוחר שיצא כבר מגדר "עני", נתפתה כל יום ויום לדברי הפסל, מילא את מבוקשו, והחל להתעשר בעושר גדול, שלא על פי דרך הטבע.

ככל שרבו בקשותיו של הפסל, והסוחר מקיים אותם, כך גם יתרבה עושרו מיום ליום, וכל רואיו התפעלו מעושרו. הכסף הרב שזרם לכיסו בדרך עקלקלה, סימא את עיניו, והוא לא קלט עד היכן הדברים החמורים שהוא עושה - מגיעים.

לא ארכו הימים, ולפסל הוקם חדר מיוחד שבמרכזו עומד דוכן ועליו דולק נר תמיד...

למרות עושרו של העשיר, הוא לא שכח את עברו שהיה סוחר באשפתות. לאיש לא גילה מהיכן בא לו עושר מופלג זה, רק לאשתו, והיו הדברים בינו לבינה. כשהיה נשאל, מטבע הדברים, על סיבת עושרו המופלג, היה משיב בטבעיות: "הכל בחסדי השם יתברך".

כ'אות הוקרה' על עושרו הקים ישיבה בביתו, בה למדו כל יום עשרה תלמידי חכמים מופלגים (כל יום עשרה אחרים), שכל מחסורם באותו יום היה עליו. בסיום היום הם היו סועדים על שולחנו, ומלבד זאת היה נותן להם מענק כספי הגון בשעה שביקשו לשוב לביתם.

כמו כן הוא תרם סכומים גדולים לבתי הכנסת, למוסדות תורה, והרבה במתן צדקה לעניים ולנדכאים, אשר רבים מהם היו סמוכים על שולחנו. עד שכל בני העיר כיבדוהו בשל כך בכבוד גדול.

יום אחד הגיע לעיר, הצדיק המקובל רבי יאשיהו פינטו, הרי"ף זיע"א, שיצא לחקור ולברר היכן נמצאת עבודה זרה בעולם, כדי לבער אותה. הוא שמע כי בקונסטנטין גר יהודי עשיר מופלג, שביתו משמש כבית ועד לחכמים, והוא מרבה בצדקה וחסד. הרי"ף הגיע לביתו, ונוכח כי אכן כן הוא. הגביר קיבלו בסבר פנים יפות, הזמינו ללמוד בביתו, וכיבד אותו לסעוד בסוף היום בסעודה מפוארת.

בעת הסעודה הביט הרי"ף על פני האיש, ומשהו הציק לו; הן נאמר "חכמת אדם תאיר פניו", אך על אדם זה ניכר כי בור ועם הארץ הוא, ואם כן כיצד הגיע למה שהגיע? מנין לו הגדולה, העושר והכבוד?

הרי"ף שאל על כך לחכמים שהסבו עמו, אך אלו ידעו לספר לו כי פעם היה סוחר גרוטאות וכיום נהפך לפתע לעשיר גדול, ואין איש יודע מנין בא לו עושרו העצום.

דברים אלו הפליאו את הרי"ף. בליבו פנימה הוא חש בכמיהה גדולה לחקור ולרדת לעומק הפרשה הזו, לעמוד ולברר את אמיתות הנושא.

בתום הסעודה, יצא הרי"ף לחדר צדדי, וקרא לשם את מארחו. בראשית דבריו שיבח אותו על מידת ההכנסת אורחים שלו, ומיד לאחר מכן שאל אותו:

"אמור לי בבקשה! מנין לך כל העושר הגדול הזה? כיצד נהפכת מעני מרוד לעשיר מופלג שלא על פי דרך הטבע? בודאי יש דברים בגו, ואם כן ספר נא לי מהיכן נהפכת לעשיר כה מופלג"?

הרי"ף המשיך לדבר אל העשיר בשפה שאינה משתמעת לשתי פנים ובתקיפות דקדושה, כי הוא חייב לגלות לו את האמת לאמיתה. וכשזה חשש מפני הבאות, הוא גילה לצדיק את הסוד הנורא.

כששמע זאת הרי"ף, שאל את מארחו:

"האם אתה עדיין אותו יהודי כשר כמו שהיית קודם היותך עשיר? האם אתה עדיין מאמין בבורא עולם ובתורתו הקדושה באמונה שלימה?"

"בודאי" - השיב העשיר – "יהודי אנכי, המאמין בבורא עולם בכל לבי ובכל נפשי. בכל יום אני מייחד את שמו באומרי 'שמע ישראל', ואני אוהב תלמידי חכמים, כפי שאכן מעשי מוכיחים על כך".

"ואם יציעו לך עושר כדי שתעבוד עבודה זרה, האם אכן תעבוד עבודה זרה?" - שאל הרי"ף.

הלה נדהם מעצם השאלה שהופנתה אליו:

"חלילה! - אף אם יציעו לי כל הון שבעולם לא אעשה כזאת!"

"אם כן" – ביקש ממנו הרב – "הראה נא לי את אותה צורה שהביאה לך את כל העושר הזה".

תוך שניות אחדות נכנסו השניים אל אותו חדר, שם ראה הרי"ף את דוכנו המיוחד של הפסל. הרי"ף הוציא מיד את הפסל מהארגז והשליך אותו ארצה במהלומה חזקה. לאחר מכן ביקש פטיש, והחל לחבוט בו ולהכות בפסל מכה אחר מכה. על כל מכה ומכה היה הפסל זועק וצועק מרה, וכנגד כל זעקה וזעקה התגבר הרי"ף בכח ועוז והיכה בפסל בחוזקה רבה יותר, עד שריסק לגמרי את הפסל והפך אותו לאבק דק שאותו השליך לאשפתות.

כשסיים הרי"ף לבער את העבודה זרה מהעולם, פנה אל העשיר ואמר לו:

"דע לך, כי כל המצוות הרבות שקיימת מיום שהתעשרת, היו בכספי עבודה זרה, שהם אסורים בהנאה. אמנם עשית זאת בשגגה ולא במזיד, ובודאי שהקב"ה לא יקפח את שכרך על העבר. אך דע לך, כי אם אתה חפץ שלא לאבד את זכויותיך, עליך להשמיד ולאבד את כל רכושך, שבא אליך מכח העבודה זרה. רק אז, לאחר שתשרוף ותשמיד את כל נכסיך יסייע לך הקב"ה ויחיה אותך בהיתר ולא באיסור, וימציא לך את כל מחסורך. שכן, גלוי וידוע לפניו יתברך, כי מאהבתו ויראתו היו כל מעשיך לשם שמים, ואת מצוותיו רדפת לקיים באהבה ובחשק".

לבו של העשיר נצבט מהגילוי שגילה לו הרי"ף, כי התועבה שהכניס אל ביתו היא זו שהעשירה אותו עושר רב. ללא כל שהיות רץ לקיים את דברי הרי"ף, ובבת אחת שלח אש בנכסיו, וכל רכושו הפך בבת אחת למאכולת אש.

הנושא הפך שוב לשיחה בקרב יהודי העיר, אשר ראו, כיצד ללא היסוס הביא עליו ברגע את עוניו, כדי שלא ליהנות מעבודה זרה, כשאת כל מבטחו הוא שם בבורא עולם.

בני העיר זכרו היטב כיצד דאג להם בימי עושרו וכיצד עסק בגמילות חסדים, ובשעה כה רגישה הגישו לו עזרה רצופה במאור פנים, תוך שהם מקרבים ומעודדים אותו ומחזקים את ידיו.

ברכת הצדיק התקיימה בו, ולמרות ירידתו מנכסיו, לא ידע מחסור ועוני עד אחרית ימיו.

תפארת בנים אבותם

הגאון רבי דניאל פינטו זיע"א

שושלת המשפחה הקדושה, המשיכה והסתעפה במשך הדורות הבאים, כשלימוד התורה הקדושה בקדושה ובטהרה, עובר כחוט השני בין כל צאצאי המשפחה.

בנו של הצדיק רבי יאשיהו פינטו זיע"א, היה הגאון המקובל רבי דניאל פינטו זיע"א, תלמיד חכם מופלג בתורה, שנודע כאחד מגדולי הרבנים של ארם צובא היא חלאב.

רבי דניאל פינטו זיע"א, חיבר את הספר הקדוש "לחם חמודות", שעדיין לא ראה את אור הדפוס.

רבי דניאל, נסתלק למתיבתא דרקיעא ביום י"ז מנחם-אב בשנת תמ"א, זכותו תגן עלינו.

הגאון רבי שמואל פינטו זיע"א

בנו של הגאון רבי דניאל פינטו זיע"א, היה הגאון המקובל רבי שמואל פינטו זיע"א, גאון מופלג ופוסק חשוב. רבי שמואל פינטו זיע"א, המשיך במסורת אבותיו הקדושים, וכיהן כרב בעיר ארם צובא, עד להסתלקותו ביום ו' כסליו בשנת תע"ה.

הגאון רבי יעקב פינטו זיע"א

כאמור, גולי ספרד היגרו למדינות שונות, חלקם היגרו לפורטוגל, חלקם לאירופה וחלק נכבד מצאצאי משפחת פינטו, היגר למרוקו. בתחילה למגורי עראי בעיר הנמל טאנג'ה, ומשם למגורי קבע של המשפחה במארקש.

אחד מהם היה המקובל הגאון רבי יעקב פינטו זיע"א, הידוע כבעל ה"**מקדש מלך**" על הזוהר הקדוש, שחברו יחד עם ידידו ורעו הגאון רבי שלום בוזגלו זיע"א.

רבי יעקב פינטו זיע"א, בן הרב רבי ראובן פינטו זיע"א, היה תלמידו המובהק של הגאון

שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול

ספר

מקדש מלך

חלק ראשון

ספר בראשית

Gedruckt bei S-P -S. Zolkiew 1864

שער הספר "מקדש מלך"

רבי אברהם אזולאי זצוק"ל. רבי אברהם אזולאי חיבר פירוש נפלא על הזוהר הקדוש. בתקופה שהתפרסם ויצא לאור עולם הספר הידוע "מקדש מלך", מאת הרב המקובל מוה"ר רבי שלום בוזאגלו זיע"א (פירוש מלוקט על הזוהר), הובאו בו פירושים מאת רבי אברהם אזולאי זיע"א, וגם מתלמידו רבי יעקב פינטו זיע"א.

קברו של המקובל הגאון
רבי אברהם אזולאי זצוק"ל

בשנת תקמ"ג נדפס בקארעץ, בתוניס ובירושלים, הספר הנודע "אוצרות חיים", ועליו מצויות הגהות רבות מאת רבני המערב. בין רבני המערב שהעירו על הספר את הגהותיהם, נמנה הגאון רבי יעקב פינטו זיע"א, תלמידו של רבי אברהם אזולאי, אשר הגיה עשרות הגהות על הספר אוצרות חיים, בעיקר על חלקו השני של הספר.

האהל על קברו של המקובל הגאון רבי אברהם אזולאי זצוק"ל

הגאון רבי אברהם בן רבי יעקב פינטו זיע"א

בנו של הגאון רבי יעקב פינטו זיע"א, היה הגאון רבי אברהם פינטו זיע"א. גאון עצום בכל מכמני התורה, שכתב מספר רב של ביאורים והערות לספרי קודש שנדפסו בתקופתו. הוא כיהן כרב ומורה צדק במארקש, והיה ידידו של הגאון רבי יצחק צבע זצ"ל, מחבר הספר "מקום בינה".

העיר מארקש

בספר "חסד ואמת", שיטה על הש"ס מכמה רבנים, אשר נדפס על ידי הרב יצחק צבע, אנו מוצאים את חידושי רבי אברהם פינטו למסכת כתובות (דפים ב-מג:). בדברי ההקדמה של רבי יצחק צבע, מופיע תיאור קצר על רבי אברהם פינטו:

"זה יצא ראשונה, מציאה מצאתי בעיר ויהראן, שיטה למסכת כתובות, מהרב הגדול הסמוך כמהר"ר ר' אברהם פינטו ז"ל. ביודעו ומכירו לשעבר, אחד היה אברהם, מארי דאתרא, בעיר גדולה של חכמים וסופרים, ממארוקוס מערב הפנימי, וזה כמו ט' שנים (הספר נדפס בשנת תקע"ב, או ע"ג) שנתבקש לישיבה של מעלה והיתה מנוחתו כבוד, שהניח אחריו ברכה, נטיעותיו כמוהו, סימוכין מדרבנן, גם בניהם עדי עד יושבי על מדין, ה' עליהם יחיו".

בדברי הקדמתו לספר "חסד ואמת", כותב רבי יצחק צבע, שכבר לפני שנים ביקש את עזרתו של רבי אברהם פינטו להדפיס את ספרו "מקום בינה" והלה סייע בידו והספר נדפס: "אחת שאלתי מזרע ברך, הרב אברהם פינטו ז"ל ומחכמי בית מדרשו הי"ו, שיעזרני ה' על דבר כבוד שמו, להדפיס עוד ספר מקום בינה, מלוקט מהגהות אוצרות חיים וסה"ק ומ"ש... מהרב... ומהרב מר זקנם הרי"ף ז"ל".

שער הספר "מקום בינה"

משאלה זו התקיימה, ועוד באותה שנה נדפס שוב הספר "מקום בינה".

בפלפול עמוק

כאשר נדפס הספר שוב, כתב רבי אברהם פינטו זיע"א הגהות רבות לספר, הן ממנו, והן מאביו הגאון רבי יעקב פינטו זיע"א. מלבד זאת כתב הגהות גם לספר "שערי בינה". וכך אפשר למצוא הגהות מאת רבי יעקב פינטו זיע"א, בדפים כב: - מד. וגם בדפים צג: עד סוף המסכת. כמו כן, בספר שערי בינה מוקדש החלק הראשון (דפים א - ח:) להגהות רבי יעקב פינטו על ספר הכוונות, ואף שזורות בהם הגהות מאת רבי אברהם בנו, ומאת רבנו, רבי אברהם אזולאי ומאת רבי יעקב מראז'י, זכר צדיקים לברכה.

בספר "מקום בינה", נדפסו גם הגהותיו של רבי אברהם פינטו זיע"א בענייני פסח וספירת העומר, ראש השנה וסוכות, מהן ניתן לראות את גודל גאונותו ועמקותו בתורה. חידושיו הגאוניים שזורים בפלפול עמוק בדברי גדולי עולם שקדמו לו.

בעומק התורה

גם בספר "אוצרות חיים", מצויות הגהותיו של רבי אברהם פינטו זיע"א. מעט מהגהותיו הם על דברי הגאונים אשר קדמוהו. מהן גם הגהות על דבריו של רבי אברהם אזולאי זצ"ל, רבו של אביו רבי יעקב זצ"ל, מהן הגהות על דברי הראב"ם, ומהן הגהות על דבריו של אביו רבי יעקב פינטו זיע"א.

מדבריו אלו ניתן לראות בבירור רב עד כמה היה רב חילו וגבורתו של רבי אברהם בעומק התורה.

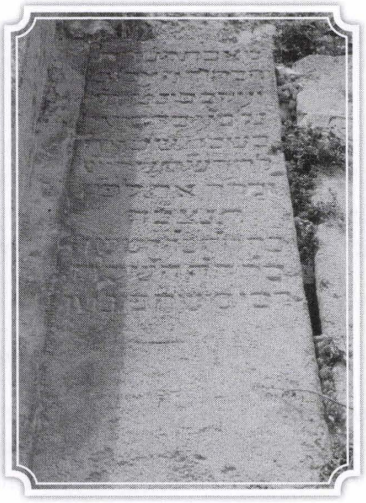

מצבת קבורת רבי יעקב פינטו

פרק
ג

שרשי המשפחה במרוקו

הצדיק רבי **כליפא בן מלכה** זצוק"ל
וגיסו רבי **שלמה פינטו** זיע"א

הגאון רבי שלמה פינטו זיע"א

מגזע אראלים ותרשישים, חוטר לבית קדושים וטהורים, נולד הגאון המקובל רבי שלמה פינטו זיע"א, נין ונכד לרבינו יאשיהו זיע"א בעל ה"מאור עינים", שהאיר את עיני ישראל בחיבוריו על הספר "עין יעקב" ועוד ספרים קדושים, אשר בכל הארץ יצא קווים ובקצה תבל מיליהם.

רבי שלמה פינטו זיע"א, נשא לאשה את אחותו של האדמו"ר הצדיק רבי כליפא בן מלכא זצ"ל, מהעיר תאטוואן. רבי כליפא נודע כצדיק גדול, עובד את ה' בקדושה ובטהרה, ונודע גם כבעל מופתים וכמי שברכותיו עושות פירות.

רבי כליפא בן מלכא זצ"ל, עסק למחייתו במסחר, ולאחר נישואיו של רבי שלמה פינטו זיע"א, השתתפו השנים בעסקי המסחר בשותפות ובנאמנות, וראו ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם. ומני אז ואילך היתה פרנסתו של הגאון רבי שלמה זיע"א מצויה לו בריוח, ויכול היה להקדיש את כל עיתותיו לתורה ולעבודת ה' יתברך.

מטבע הדברים, מרבית העסקים הופקדו בידיהם הנאמנות של העובדים אשר ניהלו את עסקי המסחר, כך שלשני הצדיקים היה זמן פנוי לעסוק בתורה בישוב הדעת. מידי פעם, סדר לימודם נפסק מאונס, על ידי הפקידים שביקשו את עצתם והסכמתם לביצוע עסקאות שונות שלא סבלו דיחוי, חתימות על מסמכים שונים וכיוצא בזה.

"טוב לי תורת פיך"

מה נהדר היה המראה להבחין בשני הצדיקים, שבו ברגע שהפקידים עזבו את שולחנם – מיד שקעו וצללו בעולמה של תורה, מבלי לאבד זמן נוסף. את כל המחשבות העסקיות והכלכליות, הם השליכו אחרי גווים, כאשר הם נתנו ביטוי מוחשי לדברי דוד המלך ע"ה: "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף".

מרבית שעות היום, ישבו שני הצדיקים כשהם עטורים בטלית ותפילין ולומדים בחברותא. חלק נכבד מסדר יומם כלל משא ומתן הלכתי, ומענה לשאלות שעליהם השיבו לשואלים דבר ה' זו הלכה.

סדר הלימוד ביניהם נמשך בין בים ובין ביבשה, וגם בזמנים שהם נאלצו לצאת מחוץ לגבולות מדינתם לצרכי המסחר, קול התורה לא פסק מביניהם.

לאחר זמן עקר רבי שלמה פינטו זיע"א את דירתו ועבר בעקבות גיסו, לגור בעיר אגאדיר.

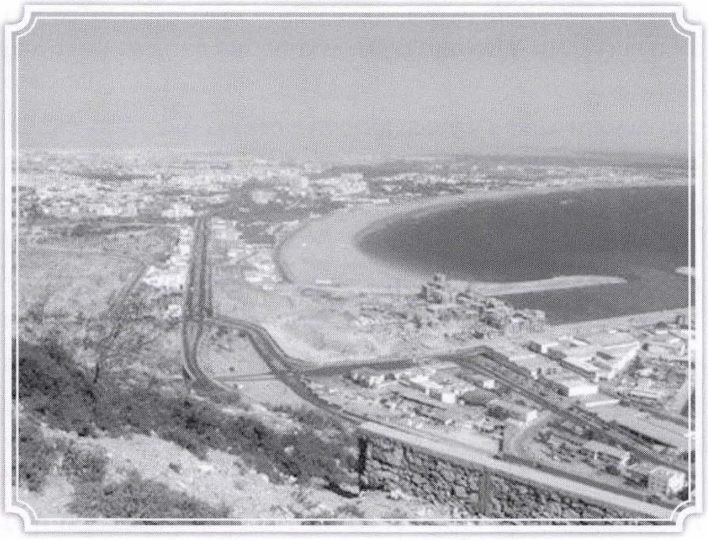

מראה של העיר אגאדיר

באור החיים

שם באגאדיר, בשבת קודש פרשת פנחס, ביום ט"ו לחודש תמוז בשנת תק"ג, התמלא הבית כולו אורה ושמחה, כאשר נולד לו בן, אשר נקרא שמו בישראל חיים, הלא הוא הגאון המקובל הצדיק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א.

רבי שלמה, לא זכה לראות בפריחתו וגדולתו התורנית של בנו רבי חיים זיע"א. כשתים עשרה שנה לאחר הולדת בנו חיים זיע"א, נסתלק אביו הצדיק רבי שלמה פינטו זיע"א לישיבה של מעלה, ביום ראשון לחודש הגאולה, הוא חודש ניסן. זכותו תגן עלינו, אמן.

בעלך כבר בריא

עשרה בנים היו לו לרבי שלמה פינטו זיע"א. בניו של הצדיק למדו והגו בתורת ה' יומם ולילה, בישיבה הגדולה שבאגאדיר. נתקיימה בו ברכת דוד המלך ע"ה: "בניך כשתילי זיתים – סביב לשולחנך".

באחד הלילות, אחד הבנים של רבי שלמה פינטו זיע"א, חזר מלימודיו בישיבה, ותלה את החליפה שלו בחדר הכניסה של הבית.

באותה שעה, נכנס לבית יהודי עני מרוד, שלא היה לו במה לפרנס את בני ביתו, ואף מעט אוכל לילדיו - לא היה לו. הוא נטל את החליפה של בן הרב, יצא מהבית והלך למכור את החליפה. בכסף שקיבל, קנה מצרכי מזון לארוחת הערב למשפחתו.

ויהי בחצי הלילה, כאבי בטן איומים תקפו את העני. אשתו שהבחינה בצערו הרב, ניסתה לפתור את הבעיה:

"תאמר לי בבקשה" - פנתה האשה לבעלה – "האם עשית היום איזשהו עוון שבגללו אתה עכשיו מתייסר וסובל?"

"כן" - השיב הבעל, כמי שנתפס בקלקלתו – "לקחתי חליפה מבית הרב פינטו, את החליפה של בן הרב, מכרתי, כדי שיהיה לי כסף להביא לכם אוכל לארוחת הערב".

כעת הבינה האשה בדיוק, מהו הדבר שגורם לבעלה להתייסר.

עם אור ראשון של בוקר, קמה האשה, נטלה אחד מחפצי ביתה, רצה בחפזון אל אותו אדם שרכש את החליפה מבעלה, נתנה לו את החפץ ולקחה ממנו בחזרה את החליפה של בן הרב.

בבית הרב, באותו בוקר התעורר בנו של רבי שלמה זיע"א, והתכונן לתפילת שחרית. הוא ניגש אל המתלה, אך לתדהמתו הוא לא מצא שם את החליפה. הבחור ניגש לאביו ואמר לו: "אבא, החליפה שלי נעלמה, כיצד אני אלך לבית הכנסת לתפילת שחרית"?

"מי שלקח את החליפה שלך, הוא יחזיר לך אותה מיד", ענה לו אביו הצדיק.

בעוד הם מדברים, נשמעות דפיקות בדלת. על הסף ניצבה אשתו של העני כשבידה החליפה. בקול תחנונים ביקשה מהרב:

"כבוד הרב יודע שבעלי עני מרוד, והוא גנב את החליפה. כעת הוא שוכב בבית עם כאבי בטן איומים, אנא ממך כבוד הרב, התפלל בעדו כדי שיבריא".

"לכי לביתך, בעלך כבר בריא", השיב לה הצדיק רבי שלמה זיע"א.

האשה שבה לביתה, וראתה כי אכן בעלה הבריא מכאביו, לאחר שהשיבה את הגזילה וביקשה את סליחת הצדיק.

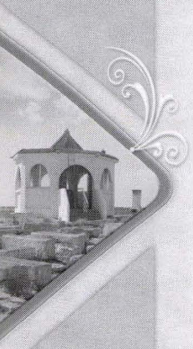

חבל על דאבדין

לצדיק רבי כליפא ן' מלכה זצוק"ל, היו ספינות רבות, ספינות אלו היו מעבירות סחורות מעיר לעיר וממדינה למדינה. ואולם, רבי כליפא לא הקדיש זמן רב לעסקיו הגשמיים, כי כל כולו היה עסוק בתורה הקדושה. הוא גם כתב ספרים וחיבר שירים ופיוטים, ביניהם הספר "כף ונקי" וספר "קול זמרה".

הרב החיד"א בספרו "שם הגדולים" (חלק ספרים - מערכת כ אות נה) מזכיר את כתבי רבי כליפא זצ"ל, ומדבר בשבחו:

"כף ונקי. מהחכם השלם החסיד מלומד בנסים מר קשישא מ' כליפה מלכה מק"ק אגאדיר. והוא פירוש על התפילה ושירים ועניינים אחרים. ה' חלקים כנגד ה' אצבעות הכ"ף עליו". גם הרב מהר"א אנקווא זצ"ל שיבח אותם.

רוב הכתבים וחידושי תורתו של רבי כליפא זצ"ל, אבדו במרוצת השנים. על סיבת היעלמותם מסופר, שהרב משה קרקוס שלח את רבי אהרן ויזמאן לחפש אחר ספרי רבי כליפא בערי סוס. שכן, משפחתו של רבי כליפא היתה אז באמסטרדם, והיא ביקשה להדפיס את ספריו להפיצם ביעקב ולחלקם בישראל, למען יהנו הרבים ותרבה הדעת.

מאמציו של רבי אהרן ויזמאן נשאו פרי. כתביו של רבי כליפא אכן נמצאו ונלקחו אחר כבוד, במטרה להעלותם על מזבח הדפוס. אלא שבדרך לאמסטרדם התחוללה בים רוח סערה, רבי אהרן ניצל בגפו, וכל תכולת תרמילו וביניהם הספרים וכתביו של רבי כליפא טבעו במצולות ים. וחבל על דאבדין ולא משתכחין.

הפך לעני מרוד

המעשה המופלא הבא ידוע בקרב יהודי אגאדיר אלו מספרים בהתפעלות, כי בעיצומו של יום הכיפורים הקדוש, בעת שרבי כליפא זצ"ל היה בבית הכנסת כשהוא שקוע בתענית ובתפילה, הגיעו לנמל אגאדיר מספר ספינות עמוסות בסחורה שהיתה שייכת לרב.

רבי כליפא, חשש בלבו כי עוד מעט קט יבואו אליו הסוחרים הגויים, ויטרידו אותו בעניני המסחר, ומיד התאזר בתעצומות נפש ונשא תפילה לקב"ה שבה הוא ביקש מבורא העולם, כל יכול, שכל הספינות על מטעניהן יטבעו בים ולא תתחלל על ידו קדושת היום.

בקשתו של הצדיק התמלאה. לנגד עיניהם המשתאות וקול זעקותיהם של פועלי הנמל והסוחרים שהתקבצו בסביבות הנמל, שקעו הספינות מאליהן במצולות הים. מני אז התהפך הגלגל על רבי כליפא, כאשר כל עושרו ורכושו טבעו, על פי בקשתו, במצולות ים והוא נהפך לעני מרוד.

מעניינת היא עדותם של יהודי אגאדיר המתגוררים בעיר הנמל:

על פי עדותם, בתנאי מזג אויר מיוחדים של שפל הים וירידת המים, ניתן להבחין בתרני האניות של רבי כליפא ן' מלכה זצ"ל המבצבצים מקרקעית הנמל.

בל יושיט ידו לשקץ

בהסתמך על פסק דינו של רבי כליפא ן' מלכה זצ"ל, נהגו חלק מיהודי מרוקו היתר באכילת חגבים. רבי כליפא התיר את אכילת החגבים הנושאים את סימני הטהרה, על פי מסורת שנהגו שם לאכלם.

לעומת זאת מרן הקדוש רבינו חיים בן עטר, בעל ה"אור החיים" הקדוש זיע"א, החמיר ואסר אכילת חגבים, כפי שכתב בפירושו על התורה (פרשת שמיני, י"א, כ"א): "לכן כל ירא וחרד ירא ויפחד לבל יושיט ידו לשקץ זה, וימחה בשולחי יד - והנה מיום שנשמעו דברי במערב ופירשו מהם רבים לא נגע ה' עוד במכה זו, ולא נראו זה יותר מי"ב שנה, כי תורה ומעשים טובים כתריס בפני הפורענות".

יצויין כי על אף המחלוקת שהיתה בין הצדיק רבי כליפא ן' מלכה זצ"ל ובין מרן האור החיים הקדוש זצ"ל, בנושא אכילת חגבים, שרר כבוד רב ביניהם. רבי כליפא זצ"ל עצמו היה מרבה להתריע בפני הציבור בנושא כבוד תלמידי חכמים, והיה אומר: על אף שיש מחלוקת בהלכה, מן הראוי שכל אחד יכבד את הצדיק השני, לפי שלכל אחד ואחד יש את מעמדו הרם בזכות תורתו הקדושה.

"כבד אכבדנו"

בענין זה מן הראוי לצטט את מכתבו הנורא של הצדיק רבי כליפא ן' מלכה זצ"ל, שכתב בספרו הקדוש "כף ונקי", ובו הוא מזהיר עד כמה יש לכבד תלמידי חכמים ולא לפגוע בהם כלל. וזה לשונו הקדוש:

"אודיעך ידיד קורא נפלאות א-ל חי תמים דעים, ולהעיר אוזניך, שלא תבהל על פיך לזלזל ח"ו בכבוד שום מחבר ספר ההולך בתומו ביראת חטא ופניותיו דרך ימין, ואין בספרו שום כפירה ח"ו. גם אם לא כיון להלכה תדון אותו לכף זכות.

ואגיד לך מה שאירע להדיוט כמוני בי' בטבת ש' התס"ד ליצירה. נמצאתי בעיר תרודנת על דבר המלוכה בעד מורי חמי ז"ל מתאכסן בבית תלמיד חכם אחד, ובלילה אחת נמצאו שם כמה ת"ח בעליה שהייתי ישן שם, והייתי מיסב על מיטתי, והת"ח ההם התחילו לדבר על ספר "היכל הקדש" שחיבר חכם אחד מחכמי תרודנת (הרה"ק ר' משה אלבאז זיע"א) ע"ד האמת (א.ה. ספר זה הוא פירושי תפילות עפ"י הזוהר ומהר"ם ריקאנטי), ונדפס ע"י כמוהר"ר יעקב ששפורטס ז"ל.

שהיו הת"ח ההם אחד מגדל מעלתו ואחד ממעיט... ואני אמרתי להנז' זכורני ששמעתי מפי החכם הגדול בש"ס ופוסקים ובדרך האמת ובכתבי האריז"ל הוא כמה"ר אברהם ן' מוסא ז"ל כשהייתי לומד בחברתו בימי בחרותינו, שאמר לי לא יפה כיון בעל הספר ההוא. וגם שמעתי שחכם אחד אשכנזי ר"י כהן, מכירו הייתי לשעבר שבעיר תאזה, נתנו לו הספר ההוא והיה קורא בו לאור הנר, ושרפו לאור הנר (שאח"כ הוגד לי שזה האשכנזי יצא לחוץ לגלח זקנו ולשתות יין במסיבת גויים).

וכשגמרתי לדבר דברים אלו, חטפתני שינה ונתנמנמתי, וארא בחלומי והנה ג' אנשים הדורים מגודלי זקן לובשים לבנים יושבים סמוך לכותל נגד פתח הישיבה של מורי ז"ל שהייתי לומד בה באספי, ובסוף הג' יושב איש אחד הדור ולבושו לבן. גם הוא איש ארוך ובידו מקל א' דק וארוך בהרבה. ותיכף בראותו אותי בא קם ממקומו ורץ אחרי במקל להכותי.

ואני גם שיראתי ממנו לא רציתי לתת לו עורף, והלכתי דרך אחור ופני נגדו, עד שנכנסתי לתוך הפתח של הישיבה ועמדתי בתוך הפתח ופני נגדו, והוא הכה אותי במקל, ומתוך אורך המקל נגעה מכת המקל במשקוף שעל הפתח ונגעה ג"כ המכה בשפתי, ומיד צעקו עליו הג' אנשים היושבים לאמר: הנח לו.

ותיכף הקיצותי ופתחתי עיני, ואמצא החברים עדיין מתווכחים על דבר הספר אם טוב ואם רע. אז אמרתי להם לא תוסיפו דבר עוד בדבר הזה, שבעל הספר עכשיו הכה אותי על שפתי שלא אדבר בו עוד. וספרתי להם הענין ויתמהו האנשים איש אל רעהו.

על כן השומע ישמע והחדל יחדל, שלא לזלזל במחבר ספר אם לא לאחר חקירת גאוני עולם. ובפרט ישיני עפר חסידים וירא א-להים. ואמרתי לולא זכות החכם ההוא וחסידותו שעמדה לו, לא היה מתגלגל הספר ההוא עד שבא לידי כמוהר"י ששפורטס ז"ל להדפיסו ולפרסמו בכל תפוצות ישראל, ולא נשאר בגניזה ככל כמה כתבי הקודש נחמדים מזה, שנשארו בקרן זוית. והגם שנדפסו כמה ספרים הראויין ליגנז ואמר להם לישרף, זה מפני שבעליהם או קרוביהם פיזרו עליהם ממון להדפיסם.

וה' יציל נפשינו משפת שקר וישים חלקנו עם יראי וחושבי שמו יתברך. אז אמרתי כבד אכבדנו ומשירי אהודנו. "השתחוו לא-ל בהדרת קודש, שבת בשבתו ומידי חודש, נגד זקן חלק כבוד בקודש, לחסידו בעל היכל הקדש".

(ואמנם, הגאון החיד"א זצ"ל בספרו "שם הגדולים", מביא בקיצור את הסיפור הזה בנושא הספר "היכל הקודש". וכותב שם עד כמה יש ליזהר מלהוציא דבה ומלדבר סרה במחברי ספרים, כי כל גדולי ישראל שפתותיהם ברור מללו, וקדושתם עד אין ערוך).

ואני דווקא שמח

באחד הימים, כשהלך רבי כליפא ברחובה של עיר יחד עם רבי אליעזר דא אבילה ז"ל, חלף לפניהם מכשף גוי שהיה מפורסם בעיר כמכשף גדול ובקי בחכמת הכישוף. כשהגיע המכשף לתוך ארבע אמותיהם, ביקש ממנו רבי כליפא ברמיזה, שיגלה לו את קץ ימיו.

קברו של רבי אליעזר דא אבילה זיע"א

בתחילה, סירב המכשף להיענות לבקשת הצדיק, מתוך פחד שהיה ידוע לו, וכפי שהוא עצמו הסביר לרבי כליפא שאם הוא יגלה לו את קץ ימיו, אולי הוא עצמו ימות. אך לאחר שרבי כליפא הפציר ודחק בו שיגלה לו את קץ ימיו, הסכים המכשף לומר לו, שבאותה שנה ימות חברו, כשכוונתו היתה לרבי אליעזר דא אבילה זצ"ל.

כששמע זאת רבי כליפא, נעצב אל לבו. רבי כליפא ידע שהמכשף אכן יודע, והוא אומר את האמת. כשראה רבי אליעזר דא אבילה את הרב נעצב אל לבו ופניו נפולים, שאל אותו מה סיפר לו אותו מכשף? ומהי הסיבה לעצבותו שנפלה על פניו?

בתחילה, סירב הרב לומר לו במה דברים אמורים, אך לאחר שהפציר בו שוב ושוב, סיפר לו הרב את כל דברי המכשף, ללא כחל ושרק.

רבי אליעזר לא גילה כל סימני עצב וחרדה, בארשת פנים נינוחה הוא פנה לרבי כליפא ואמר לו: "אני דווקא שמח, איני דואג על כך, שכן אני יודע כי השגתי בעולם הזה את כל שלימותי, וכי אני יכול כבר להסתלק מן העולם".

'בחייהם ובמותם לא נפרדו'

שנים רבות היו רבי כליפא זצ"ל וגיסו רבי שלמה פינטו זצ"ל, טמונים בבית העלמין באגאדיר. לפני שנים רבות, פינתה הממשלה את בית הקברות, והעבירה את קברו של רבי כליפא ן' מלכה זצ"ל למקום אחר.

באותו יום בו העבירו השלטונות את עצמותיו של הצדיק, ערכו יהודי אגאדיר יום תפילה ותענית דיבור. ועל הקבר החדש בנו בנין מפואר מאבן שיש, וכה כתבו על המצבה החדשה של רבי כליפא זצ"ל:

"המקום הזה מה נורא, מקום גניזת ארון התורה. זה האיש הקדוש מרגיז הארץ גדול ונורא שמו, במעשיו המפורסמים בכל תפוצות העולם (וישראל). דרשן ואתיון מקצווי הארץ להשתטח ולהתנפל על מצבתו, ותעמוד להם זכות המרובין

בחייו ובמותו, קודש קדשים חסידא, קדישא ופרישא, המקובל האלקי גאון עוזינו, גדול אדונינו, כמוהר"ר כליפא ן' מלכה זצוק"ל זיע"א".

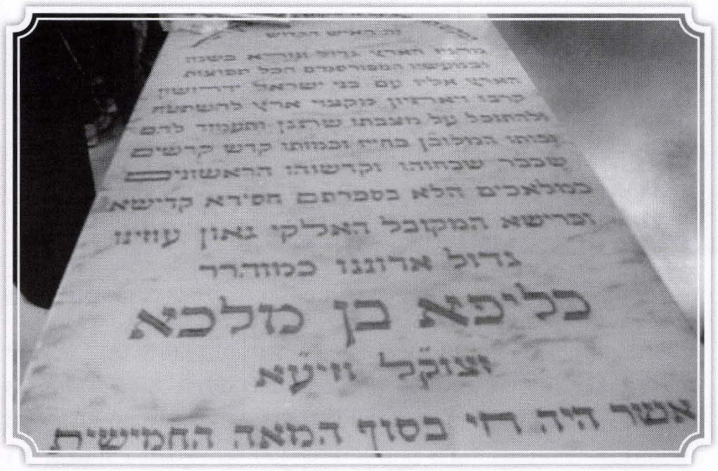

מצבת קברו של רבי כליפא בן מלכה זיע"א

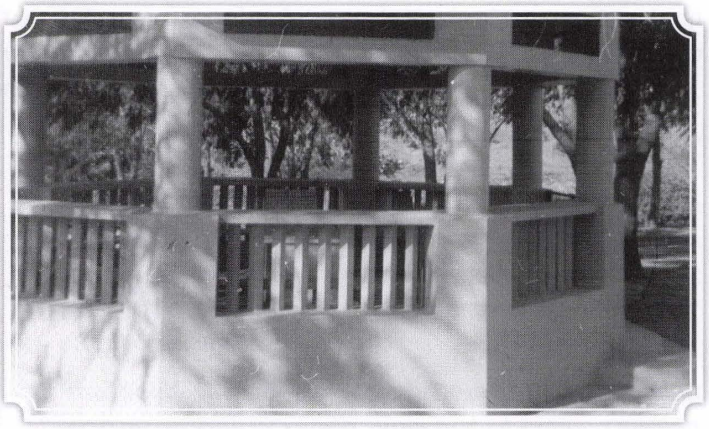

האהל על קברם של הצדיקים רבי כליפא בן מלכה ורבי שלמה פינטו זיע"א באגאדיר

פרק
ד

תולדות הצדיק הקדוש המקובל המלוב"ן
רבי **חיים פינטו "הגדול"** זיע"א

באור החיים

סיפורים רבים נכתבו מנפלאות הצדיק, המקובל הקדוש רבי חיים פינטו זיע"א. חלקם כלול בספר הידוע "שבח חיים", אשר נכתב בשפה הערבית, על ידי הרב רבי מכלוף מזל תרים זצ"ל, והועתקו בעת האחרונה ללשון הקודש על ידי הרב דוד הכהן הי"ו, תלמידו של מו"ר שליט"א מהם נלקחו רוב הסיפורים המובאים בפרק הנוכחי, על כ"ק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א.

נאמר "אל תמנע טוב מבעליו", ולכן, אמרנו להביא בתחילת הפרק הנוכחי את מה שכתב המחבר הרב מכלוף מזל תרים זצ"ל, בראש ספרו "שבח חיים", בדברי ההקדמה לספר. וכך הוא כותב:

"יראה הרואה וישמע השומע, דחובה על בר נש לאשתעי תדיר קמי קוב"ה ולפרסומי ניסא בכל מה דאיהו עביד, בגין דאינון מילין סלקין לעילא וכל פמליא דלעילא מתכנשי וחמאן לון ואודאן כולהו לקוב"ה ואסתלק יקריה עלייהו עילא ותתא (תרגום: חובה על כל אדם להיות תמיד לפני הקב"ה ולפרסם את ניסי ה' שעושה, כי מילים אלו שמספר עולים למעלה, וכל פמליה של מעלה מתאספים ומודים בכך להקב"ה, ושורה שכינתו של ה' עליהם למעלה ולמטה)".

"זהו הטעם שחייבונו רז"ל בסיפור הניסים כדי שהכל ישמעו גבורותיו ונוראותיו ויראו ממנו. ואמרו רז"ל כל המספר במעשיהם של צדיקים כאילו עוסק במעשה מרכבה. לפיכך כל איש מאישי ישראל, צריך לקבץ אנשי ביתו וישמיעם את דבריו ויחרד לבו, ויכיר מעשי ה' כי נורא הוא, ויגיל וישמח על הטובה אשר עשה לנו א-לקים מיום הווסד ארץ ועד עתה".

"וגם בכל מצוה ומצוה שהוא עושה צריך שיהיה זע וחרד על דבר ה', לך ה' הגדולה וכו', בשומו על לב לפני מי הוא פועל הפעולה, כמאמר רשב"י כל פקודא דלא היא ברתיתא ודחילא לאו היא פקודא כדקא

יאות (=כל מצוה שאינה ברתת ופחד, אינה מצוה ראויה וטובה). וגם בעת הלימוד והתפילה והמצוה הוראה טובה שיתן אל לבו לפני מי הוא עומד ומשרת באהבה רבה, ובלא זה הוא דבר בטל וכמאן דליתיה, דאין זה בלא זה".

"ומי שלא למד חכמת הקבלה ועובד את ה', היינו תפילה בתום לבבו תורת ה' תמימה, אעפ"י שאין מלאכתו שלימה, מלאכת ה' תיקרא, בשומו על לבו גדולת הבורא אדון יחיד אבי התשובה, וגילו ברעדה, והכל יהיה בעיני השכל ולא בעיני הבשר, כי לא יכשר לפניך כי אם הטוב והישר".

"כי אתה הוא בעל הרחמים והסליחות, טוב וסלח ורב חסד לכל קוראיו באמת ובתמים, דכתיב: 'קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת'. מלך אדיר אדירים מה אדיר שמך בכל הארץ, נאדר בקודש. 'יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי', אכי"ר".

עבד לקונו מכלוף מזל תרים הי"ו.

בלשון ערבית

ועוד הוסיף הרב מכלוף מזל תרים וכתב בראש ספרו "שבח חיים", להודיע לרבים מדוע כתב את הספר בלשון הערבית:

"אני באתי להודיע לכבודכם, שכמה חיבורים נאים שכתב הרב הגדול מעוז ומגדול כמוהר"ר חיים פינטו זלה"ה, ומרוב גלותינו בעוה"ר נאבדו במלחמת ספרד שהיתה פה בעיר אצווירא".

"ולזה כתבתי קצת מהמעשים שאירעו בימי הצדיק ע"ה, והייתי חייב לכתוב אותם בערבית, כדי שיהיה קל על כל הקהל הקדוש ליהנות מהספר, וגם לזכות כל מי שחפץ לראות ניסים ונפלאות שנעשו לאבותינו בימי הצדיק, כי זה יעזור לאדם לחזור בתשובה שלימה. וה' יחזירנו בתשובה שלימה לפניו יתברך, אכי"ר".

המקובל הצדיק רבי חיים פינטו "הגדול" זיע"א

כשרבי חיים זיע"א היה רק בן שתים עשרה שנה, והוא יתום מאביו ומאמו, פקדה רעידת אדמה קשה את העיר אגאדיר. הנמל שהיה מקור פרנסה עיקרי לתושבים, נהרס. תחתיו פרח נמל חדש בעיר מוגאדור, ובעקבות זאת קבעו בני משפחת פינטו את מושבם במוגאדור.

משפחת פינטו היתה חלק ממספר רב של משפחות יהודיות, שהוכרחו ליטול את מקל הנדודים ולעקור לעיר מוגאדור, שם התפרנסו בריוח ובכבוד.

לזרם המהגרים היהודים סייע רבות הגביר היהודי ר' גדליה יעקב, הוא הפנה את רבי חיים פינטו זיע"א (שהיה אז צעיר לימים) אל קרוב משפחה שלו, ר' מאיר פינטו, ששימש כסגן הקונסול הצרפתי שבמוגאדור.

רבי מאיר פינטו קיבל בסבר פנים יפות את רבי חיים זיע"א, שאר בשרו הצעיר, והכניס אותו לישיבתו של הגאון האדיר רבי יעקב ביבאס זצ"ל, שהיה אב בית הדין של מוגאדור, כדי שילמד שם תורה ויעשה חייל בלימודיו.

מדוע החנות סגורה?

בספר "שבח חיים", מובא מעשה מופלא המעיד על גדולתו וקדושתו של הגאון רבי יעקב ביבאס זיע"א.

בעיר מוגאדור התגורר יהודי בשם אליהו אבירז'ל, המכונה "בן קיקי", לאליהו היתה חנות למכר סוכר ותה, אותם היה מוכר לאנשי העיר. ר' יעקב אלמליח זצ"ל, גיסו של הגאון כמוהר"ר יעקב ביבאס זיע"א, היה רגיל ללוות ממנו סוכר ותה, והיה משלם לו יותר מאוחר את מה שלווה.

באחד הימים התרוקנה החנות ולא נותרה בה סחורה למכירה. אליהו, החל לחשוש ולפחד מאד, מפני שהוא היה חייב סכומי כסף לספקים שסיפקו לו סחורה. וכיצד ישלם להם?

מרוב יאושו וצערו על עוגמת הנפש שנגרמה לו, עלתה בדעתו מחשבה לברוח לים ולאבד את עצמו לדעת, ובכך, כביכול, יתפטר מהצער ומהחובות שסובבו אותו מכל עבר...

בדיוק באותו בוקר הגיע ר' יעקב אלמליח אל החנות, בכדי ללוות סוכר ותה, ולהפתעתו הוא מצא אותה סגורה. הוא התפלא על כך מאד, ומיד הלך לאמו של אליהו החנוני ושאל אותה: "מדוע החנות סגורה היום"?

בזעם רב השיבה לו אמו:

"מה אתה רוצה?! את כל החנות כבר רוקנת! ועכשיו, מרוב החובות ברח אליהו כדי להתאבד בים..."

כששמע ר' יעקב את דבריה, רץ במהירות לכיוון הים, שם מצא את אליהו אבירז'ל כשהוא עומד על שפת הים. ברגע האחרון הוא תפס אותו בשולי בגדו ואמר לו: "נכון שאתה מפחד, על שאתה חייב כסף רב לספקים. אל תדאג. מחר אי"ה אשלם לך את כל הכסף".

ר' יעקב אלמליח עזב את אליהו על שפת הים, והלך לבית העלמין. שם השתטח על קבר גיסו הצדיק רבי יעקב ביבאס זיע"א, בבכי רב ואמר: "כבוד הרב, תטפל אתה לבד במשפחתך, אני לא יכול לטפל בהם". כך בכה עד שנרדם.

בחלומו, ראה לפניו את גיסו הצדיק כמוהר"ר רבי יעקב ביבאס זיע"א, האומר לו: "קום עכשיו, ולך מכאן אל ר' יוסף אלמליח. הוא יתן לך סכום מסוים, אותו שלח אליך ר' אליהו בן אמוזג".

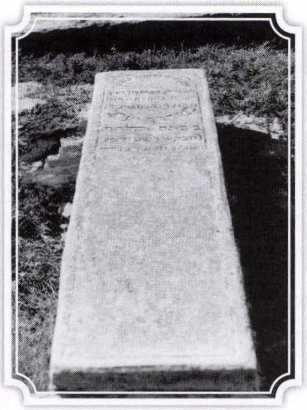

קברו של רבי יעקב ביבאס זיע"א במוגאדור

באותה שעה בה חלם ר' יעקב אלמליח את חלומו זה, ישן ר' יוסף אלמליח בביתו, וגם הוא חלם כי הצדיק כמוהר"ר רבי יעקב ביבאס זיע"א, נגלה אליו ואומר לו: הכיצד שכחת לתת את הסכום לר' יעקב אלמליח, ששלח אליו ר' אליהו בן אמוזג?

ר' יעקב אלמליח התעורר מחלומו שמח וטוב לב, ומיד שם את פעמיו לעבר ביתו של ר' יוסף אלמליח. כך גם ר' יוסף אלמליח התעורר בביתו, וציוה על משרתו ללוות אותו אל המללאח (מקום מגורי היהודים).

בדרך, נפגשו השניים, ר' יעקב ור' יוסף.

ר' יעקב הקדים ושאל את ר' יוסף:

"מדוע התעוררת כה מוקדם בבוקר"?

"אותו אחד שבא אליך בחלום, בא גם אלי בחלום", השיב לו ר' יוסף...

מיד הוביל ר' יוסף אלמליח את ר' יעקב אלמליח אל ביתו, שם נתן לו את הסכום ששלח עבורו ר' אליהו בן אמוזג, תוך שהוא מתנצל בפניו ומבקש ממנו מחילה על שהיה עסוק ולא מיהר לתת לו את הסכום שהיה מיועד עבורו.

ר' יעקב אלמליח נטל את הסכום בשמחה, ומיד הלך אל אליהו אבירז'ל החנוני, ושילם לו את כל חובותיו. בסכום זה פרע אליהו את חובותיו לכל הספקים, וגם נותר לו די כסף למלאות שוב את חנותו בסוכר ותה (ספר "שבח חיים").

עודנו צעיר לימים

מסופר, שכאשר הגיע הצדיק כ"ק רבי חיים זיע"א למוגאדור, לבית הכנסת של רבי מאיר בן עטר, והוא נער צעיר לימים, כבן שתים עשרה שנה, יתום מאב ומאם, עייף מן הדרך, צמא ורעב ואין בתרמילו לחם לאכול ומים לשתות.

בעודו יושב בבית הכנסת חטפה אותו תנומה, ראשו נשמט אט אט ונרדם.

באותה שעה ישן על מיטתו הנוחה, הגביר הגדול רבי מאיר פינטו, מחשובי העיר מוגאדור ומפרנסיה. ובחלומו נגלו אליו שני צדיקים: הקדוש רבי שלמה פינטו זיע"א, אביו של כ"ק רבי חיים זיע"א, ורבי משה טאחוני זצ"ל.

שני הצדיקים הללו, החלו להוכיח אותו – בחלום - על כך שהוא ישן עתה על מיטתו בחדר משכבו, ואילו הנער חיים פינטו נרדם בבית הכנסת ונפשו רעבה וצמאה.

"דע לך" - אמרו לו השנים – "הוא עדיין צעיר לימים, אך אור גדול יצא ממנו ברבות הימים. ועתה קום לך מיד וקח אותו אל ביתך וקח לו רב שילמדו תורה".

שני הצדיקים נגלו גם לכ"ק רבי חיים זיע"א בבית הכנסת, והודיעו לו, כי עוד מעט קט יבוא אליו רבי מאיר פינטו, ועליו ללכת עמו וללמוד אצלו תורה. כדי לאמת את דבר החלום העירו אותו הצדיקים משנתו ועמדו לפניו בהקיץ ממש, ואף בירכו אותו ונתנו לו יד לשלום.

רבי מאיר פינטו נחרד משנתו, ויצא מיד מביתו לבית הכנסת כדי לחפש אחר רבי חיים זיע"א. הוא הגיע לבית הכנסת ונקש על הדלת.

"מי שם?" - שאל רבי חיים מאחורי הדלת.

"אני, מאיר פינטו" - השיב.

בפיו של רבי חיים זיע"א, היתה בקשה אחת:

"תגיד את המזמור 'ויהי נועם', ואז אדע כי אתה הוא זה ולא אדם אחר מהסטרא אחרא" (וכל זאת לפי שהמזיקים מפחדים מהמזמור "ויהי נועם" כידוע ליודעי ח"ן).

רבי מאיר פינטו אמר את כל המזמור, ואז הכניסו כ"ק רבי חיים זיע"א לבית הכנסת וסיפר לו, שאביו רבי שלמה נגלה אליו בהקיץ וסיפר לו את הכל.

רעד וחלחלה עברו בגופו של רבי מאיר פינטו, כששמע את הדברים. הוא נטל עמו את כ"ק רבי חיים זיע"א, הובילו לביתו ודאג לכל מחסורו ברוחניות ובגשמיות, ובכל יום ויום היה מלווה אותו לבית הגאון הצדיק רבי יעקב ביבאס זיע"א, שם עסק בתורה עד שנעשה לגדול בישראל.

השתדל עבור כל אחד

באותה עת, יצא שמעו של הצדיק רבי חיים זיע"א בכל הארץ. תחילה כגאון ועילוי בתורה, ולאחר מכן כצדיק אמיתי, שכל רעיונותיו ומחשבותיו תפוסים בשרעפי קודש, פועל ישועות ובעל מופתים.

רבי חיים זיע"א היה עוסק בתורה יומם ולילה, כשכל רז לא אניס ליה בכל מכמני התורה הקדושה והטהרה היו נר לרגליו, וכך התעלה מיום ליום, כשרבים מבני ישראל רוחשים לו כבוד והדר.

שמו של הצדיק רבי חיים הגדול זיע"א, יצא לתהילה בכל קצווי ארץ, והוא התפרסם בקרב היהודים בכל ערי מרוקו. גם ערביי המדינה כיבדו אותו עד מאד, והתייחסו אליו כאיש קדוש ופועל ישועות.

שמעו הטוב יצא והגיע למרחקים, לא רק בתוך תחומי מרוקו, אלא גם במדינות רבות באירופה ובמזרח התיכון. פעמים רבות היו מגיעות אליו בקשות ממרחקים, מיהודים שביקשו ממנו שיתפלל בעבורם, יבקש עליהם ישועה ורחמים ויבטל מעליהם גזירות קשות ורעות.

דלת ביתו של הצדיק רבי חיים זיע"א, היתה פתוחה בכל שעות היממה בפני כל אחד ואחד, ללא יוצא מהכלל, דל או עשיר, נכבד או יהודי מן השורה, והוא השתדל עבור כל אחד ואחד שפנה אליו, כרחם אב על בנים.

תחת עול הציבור

לאחר הסתלקות מורו ורבו הגאון רבי יעקב ביבאס זצ"ל, פנו אליו בני הקהילה וביקשו ממנו שימלא את תפקיד רבו, וישב על כס הרבנות במוגאדור. בתחילה סירב רבי חיים זיע"א מרוב ענותנותו. אך לאחר הפצרות מרובות מצד פרנסי הקהילה היהודית, ניאות רבי חיים זיע"א למלא את מקום רבו הקדוש, והוא הכניס את צווארו תחת עול הציבור, בכל ענייני הכלל ובפרט.

רבי חיים זיע"א הסתייע בעניני הרבנות בעמיתו וחבירו רבי דוד בן חזאן זצ"ל, ששימש עזר כנגדו בהנהגת הציבור, בהנהגת הקהילה ובבית הדין המיוחד שעמד תחת הנהגתו.

מעט מזעיר

רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, שלח גם את ידו בכתיבה. הוא חיבר מספר ספרים בהלכה, באגדה, בשיטת הקבלה וכן חידושים על הש"ס. אולם למרבה הצער הוא לא הצליח להדפיס את חיבוריו הרבים, ורובם אבדו, וחבל על דאבדין.

מספר מועט של פיוטים ותשובות בעניני הלכה, אשר הובאו בספרי שו"ת של מחברים גאונים אחרים, שאיתם נשא ונתן רבי חיים זיע"א בעניני הלכה ופסקי דין, נותרו לפליטה וראו את אור הדפוס.

דוגמא לכך רואים אנו בספר שופריה דיעקב חלק חושן משפט סימן י"ז בו מובאת שאלה ותשובה, מאת רבני מוגאדור רבי חיים זיע"א ורבי דוד חזן. ישנם עוד הרבה דוגמאות לכך בספרות רבני מרוקו מאותה התקופה.

רבי דוד בן חזאן

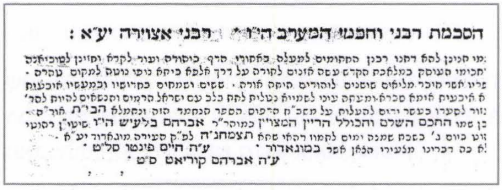
הסכמת רבני מוגאדור, רבי חיים ורבי אברהם לספר 'פתח הבית'

שלשת הצדיקים הקדושים רבי אברהם קורייאט זצ"ל, כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א ורבי דוד בן חזאן זצ"ל, למדו בכל יום בחברותא. שלשת הרבנים שראשי התיבות של שמותיהם הוא "אחד", ישבו בהרכב בית הדין הרבני של מוגאדור.

שער הספר 'פתח הבית'

מנהג של קבע היה להם לכ"ק רבי חיים פינטו זיע"א ורבי דוד בן חזאן זצ"ל, ללמוד בכל ערב שבת קודש, את פירושו של האלשיך הקדוש זיע"א על הפרשה.

חשיבות רבה היתה ללימוד זה, עד כדי כך שבכדי שלא להפסיק את המנהג הקבוע, סיכמו השניים ביניהם, כי מי מביניהם שיתבקש ראשון לישיבה של מעלה, ישוב ויתגלה לחבירו, כדי ללמוד עמו את פרשת השבוע עם פירושו של האלשיך הקדוש!

חברותא מעולם העליון

ואכן, מסופר כי בשבת שלאחר פטירת רבי דוד בן חזאן זצ"ל, המתין כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א לבואו, אך רבי דוד בן חזאן זצ"ל, לא הגיע. כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א קרא למשמשו, וביקש ממנו שילך לביתו של רבי דוד בן חזאן זצ"ל, וישאל את האלמנה מדוע בעלה רבי דוד לא מקיים את הבטחתו, ללמוד בכל ליל שבת קודש בספר האלשיך.

השמש לא הבין את דברי רבו, ולא נחפז לקיים את מצוות הרב. הרי עובדה מוגמרת היא שרבי דוד נפטר לבית עולמו, ורבי חיים זיע"א יודע זאת היטב, כך הרהר השמש בליבו.

כ"ק רבי חיים זיע"א, ירד לנבכי מחשבות השמש, וחזר על דבריו בשנית. או אז הבין השמש כי אכן יש דברים בגו, דברים הנשגבים מבינתו, ומיד נחפז לביתו של רבי דוד בן חזאן זצ"ל, ושאל את האלמנה: מדוע בעלה רבי דוד לא מקיים את הבטחתו ללמוד בכל ליל שבת קודש בספר האלשיך?

האלמנה הופתעה מעצם השאלה:

"מנין רבי חיים יודע שבעלי נמצא כעת בבית"? - שאלה את השמש שנדהם למשמע אזניו.

עוד באותו לילה, נודעה לכ"ק רבי חיים זיע"א, סיבת אי הופעתו של ידידו רבי דוד.

רבי דוד בן חזאן זצ"ל נגלה לידידו וסיפר לו, כי הוא הבטיח גם לאשתו, שבכל ערב שבת יבוא לביתו לקדש על היין (כפי שמצינו אצל רבינו הקדוש) ומסיבה זו הוא לא יכול היה להופיע באותה שעה בשני מקומות. יחד עם זאת הוא הוסיף והודיע, כי מהיום והלאה, הוא יתגלה רק לכ"ק רבי חיים זיע"א בהקיץ, אולם לאשתו שסיפרה את הסוד – הוא יתגלה רק בחלום.

גילה סודות התורה

הרב הגדול הצדיק כמוהר"ר רבי דוד בן חזאן זצ"ל, ידידו ורעו של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, לא זכה להפקד בבנים במשך שנים רבות. בכל הזדמנות הוא התפלל לקב"ה שיזכה אותו בזרע קודש של קיימא, בבן זכר לעבודתו וליראתו.

תפילתו עשתה פרי, וכעבור זמן מה נפקד רבי דוד לשמחתו בבן זכר. אך שמחתו לא ארכה זמן רב, בנו יחידו מת בעודו רך בשנים, על ידי מעשה שהיה.

רבי דוד בן חזאן זצ"ל, עסק רבות בתורת הקבלה והסוד. פעם אחת, בשעת לימודו ניגש הילד שהיה אז כבן שבע שנים, והחל ללמוד עם אביו את תורת הנסתר והח"ן עם סודות נפלאים.

הילד רך השנים, קלט היטב את מה ששמע מאביו ומה שלמד ממנו. ולאחר מכן הוא אף גילה לתלמידי אביו סודות תורה רבים (ספר "שנות חיים" ו"מקור החיים").

מאז נקרא הילד בפי כל אנשי העיר "הנביא". כי כל מה שראה היה אמת. אביו, רבי דוד זצ"ל, חשש מאד מן הדבר, ולכן התפלל על בנו שיסתלק לבית עולמו, כדי שלא יפחיד אנשים כשגילה להם את מצפוני לבם.

ואכן כך היה. הבן נפטר ונסתלק לבית עולמו, כשהוא בשיא עלומיו ובזכות טהרת נשמתו. קברו נכרה לו בבית העלמין במוגאדור, סמוך למקום שלאחר מכן קברו בו את כ"ק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, ושם מנוחתו כבוד עד עצם היום הזה. ("שבח חיים").

'חיים שאל ממך נתת לו...'

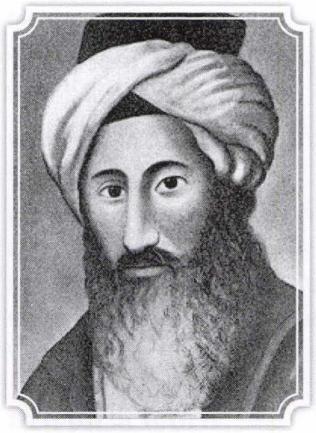

החיד"א זיע"א

רבי דוד אלקאיים מהעיר מוגאדור נסע לאיטליה לעיר ליוורנו, בשהותו שם נפגש עם הגאון החיד"א זצוק"ל, לפני צאתו מסר החיד"א בידיו שלושה ספרים מחיבוריו, 'ראש דוד', 'חיים שאל', 'שמחת הרגל'. באומרו לר' דוד אלקאיים; את הספר 'ראש דוד' תיתן לרבי דוד חזאן. את הספר 'חיים שאל' תיתן לרבי חיים פינטו. והספר 'שמחת הרגל' בעבורך שכר טירחה על הליכת רגליך.

בהגיע ר' דוד אלקאיים למוגאדור, טרם ידע איש על בואו, שלח רבי חיים פינטו זיע"א שליח להביא אליו את הספר ששלח בעבורו הרב חיד"א זיע"א.

דמות הילד

וכך סיפר מו"ר שליט"א:

"לפני מספר שנים, כשהגעתי לבית החיים במוגאדור, בסמיכות למקום ציונו של הרב הקדוש המקובל רבי יעקב ביבאס זיע"א, הבחנתי בדמותו של ילד הניצבת ליד קברו של הילד "הנביא".

הערתי את אזני השומר הגוי על הימצאותו של ילד בודד בתוככי בית החיים, הגוי הביט אנה ואנה ואמר לי שהוא לא רואה שום ילד בבית החיים.

"הצבעתי במדוייק על מקום הימצאו של הילד, אך נתקיים בו בגוי דברי הכתוב 'עינים להם ולא יראו'. על פי השערתי, היתה זאת דמות בבואתו של הילד "הנביא", שעמד בסמיכות לקברו בבית החיים. ואך דבר טבעי הוא שהשומר הגוי לא יכול היה לראות בעיניו את דמותו של הילד הצדיק".

דגים בסעודת השבת

מנהג טוב היה לו לרבי דוד בן חזאן זצ"ל; בכל סעודת ליל שבת, הוא היה רגיל להעלות דגים על שולחנו. מטבע הדברים, בימים ההם לא היו מקררים, והיה צורך לצאת לשוק בכל יום שישי כדי לרכוש את הדגים הטריים לכבוד שבת קודש.

ביום שישי אחד, יצא רבי דוד בן חזאן זצ"ל אל השוק, כדי לקנות דגים לכבוד שבת קודש. ואולם, בכל חנות ומכל סוחר הוא מקבל את אותה תשובה: "היום אין דגים! מחמת הסערה שהשתוללה בים, לא יכלו הדייגים לפרוש את רשתותיהם, והם חזרו לחוף כלעומת שבאו".

רחוב בשוק

בתחילה הצטער רבי דוד שלא יוכל לאכול דגים בשבת, כמנהגו בקודש. אולם מיד הבריק פתרון במחשבתו. הוא ידע שבבית כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, ישנם דגים בשפע. וכך לאחר תפילת ערבית בליל שבת קודש, הוא פנה היישר לעבר ביתו של רבי חיים פינטו זיע"א, כדי לסעוד על שולחנו של הצדיק.

בשעת הסעודה שבה סעדו הצדיקים במבחר תבשילי דגים משובחים לכבוד שבת קודש, דיברו כ"ק רבי חיים זיע"א ורבי דוד בעניני תורה, הלכה ואגדה. נמשכו הדברים והשניים המשיכו בדברי תורה, עד שלא הבחינו כי הזמן חולף הולך לו והשעה מתאחרת.

כשביקש רבי דוד בן חזאן זצ"ל לשוב לביתו, הוא חשש לעשות זאת מחמת השעה המאוחרת. מה גם שבאותם ימים היו הדרכים בחזקת סכנה, עקב שודדים וכנופיות ליסטים שהפילו את אימתם על תושבי האיזור.

כשהבחין בכך כ"ק רבי חיים זיע"א, קרא מיד לאחת השדות (ושמה 'גדדיילא') וכשזו התייצבה לפניו, ציוה עליה שתקח את רבי דוד לביתו, ותשמור עליו מכל צרה וצוקה.

באמצע הדרך, ניהלו השנים דו שיח מרתק:

היה זה כשהשדה הוציאה את לשונה, ושלהבת של אש יצאה מפיה.

רבי דוד הבחין בכך ואמר לה:

"חושש אני כי חיללת את השבת".

וכך היא השיבה לו:

"במחילה מכבודך - לא! האיסור של חילול שבת נאמר רק על בני אדם, העשויים מבשר ודם, אבל לא עלינו, כיון שאנו עשויים מאש". ("שנות חיים").

כי "חיים" הם למוצאיהם

את המעשה הבא, סיפר רבי מאיר פינטו זיע"א:

שנה אחת שרר במוגאדור מחסור גדול בדגים, ומכיון שמנהגם בקודש היה לאכול דגים בערב שבת עפ"י הקבלה. קרא כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א הגדול לדייג אחד, ואמר לו: "לך נא לים ותוציא משם דגים".

"רבינו! כבר כמה שבועות שאין דגים בים" - התאונן הדייג.

כ"ק רבי חיים זיע"א, שמע את טענתו והורה לו:

"לך אל שפת הים, ובכל פעם שתזרוק את המצודה אל המים תאמר "חיים" ויצאו דגים".

עשה הדייג כדברי הצדיק ותוך רגעים אחדים היה בידו שלל גדול, דגים משובחים לכבוד שבת קודש.

כששמעו כל האנשים כי לדייג זה יש דגים, באו אליו בהמוניהם וביקשו ממנו שימכור להם דגים. אך הדייג סירב למכור להם ולו דג אחד, באומרו כי הדגים הם לא שלו, וכולם שייכים לרבי חיים פינטו.

רבי חיים פינטו זיע"א, קיבל מידי הדייג את כל שללו, חילק את הדגים לכל אנשי העיר, והשאיר מעט עבורו.

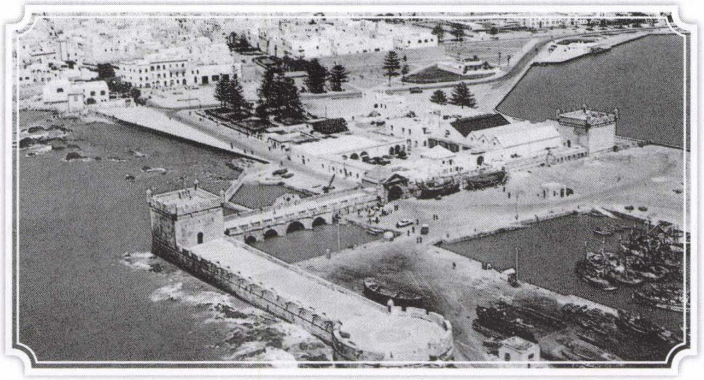

מבט על מוגאדור מהים

כששמע על כך חבירו רבי דוד בן חזאן זצ"ל, בא לביתו בליל שבת ואמר לו:

"רבי חיים! שמעתי שיש לך 'חיים' בבית".

"אכן כן, השיב לו כ"ק רבי חיים זיע"א: יש לי בבית חיים".

מכיון שכן, נתיישבו השניים ליד השולחן, והחלו לסעוד את סעודת השבת כשהם מטיבים את נפשם במאכלי דגים, כפי המנהג שמובא בספרי הקבלה.

שוק הדייגים במוגאדור

מלקות במצות הרב

שמו של רבי דוד בן חזאן זצ"ל, נכרך גם במעשה הבא:

בחדרו של כ"ק רבי חיים זיע"א, דלק האור עד השעות הקטנות של הלילה. כאשר כל אנשי העיר כבר נמו את שנתם, הוא כדרכו בקודש היה יושב ועוסק בתורה ללא הפוגות.

באחד הלילות כאשר היה עוסק בלימוד התורה הקדושה, כבדו עליו שמורות עיניו, והוא החל לנמנם. ובהיסח הדעת, בשגגה גמורה, הניח את רגלו על ספרו הקדוש של רבי יאשיהו פינטו - הרי"ף זיע"א.

כשהתעורר כ"ק רבי חיים זיע"א משנתו, הבחין בנעשה והצטער צער גדול, למרות שהמעשה נעשה בשוגג גמור.

הדבר לא נתן לכ"ק רבי חיים זיע"א מנוח. הוא קרא למשמשו וביקש ממנו שיבוא לחדרו עם רצועת עור. כשחזר השמש עם רצועת העור, הורה לו רבי חיים להלקות את אותה רגל, שהונחה בשוגג על ספרו של הרי"ף.

השמש התחלחל למשמע אזניו:

"כיצד אוכל להלקות את כבוד הרב? לא אוכל לעשות כדבר הזה!"

אולם, רבי חיים זיע"א לא התרצה לדבריו, וציוה על משמשו שימלא את מבוקשו ויעשה כמצוותו, ולא יחדל להלקותו עד אשר יאמר לו די.

בלית ברירה, הלקה השמש את רגלו של כ"ק רבי חיים זיע"א, בכל כוחו. הכה והמשיך - כמצות הרב - והרגל הלכה ותפחה, הלכה וכאבה מעוצמת המכות, עד שהרב הורה לו להפסיק.

ניצוץ של אחיה השילוני

באותו לילה, לא יכול היה כ"ק רבי חיים זיע"א לקום כמנהגו מידי לילה, לערוך תיקון חצות בבית הכנסת.

מי שבכל זאת הגיע כמנהגו בכל לילה, היה השמש.

זה הופתע למצוא את עצמו בודד בבית הכנסת, ובמיוחד גדלה הפתעתו כאשר הוא שמע קול הבוקע מארון הקודש:

בית הכנסת של ר' חיים ב'מלאח' במוגאדור

"היכן הוא רבי חיים פינטו? מדוע לא בא כמנהגו מידי לילה לערוך כאן תיקון חצות? מדוע אינו מזמר שירות ותשבחות לבורא עולם? והרי כל פמליה של מעלה באים בשעה זאת לשמוע את שיריו ואת תפילותיו?"

השמש נחרד מאד, הוא התאזר בתעצומות נפש ושאל:

"מי הוא זה שמדבר"?

"זה אני" - השיב לו הקול - "רבי ישראל נג'ארה. לך מהר אל רבי חיים ותאמר לו שהוא ניצוץ מנשמתו של הנביא אחיה השילוני, וכי יפסיק לצער את עצמו כי כבר נמחל עוונו. אני" - המשיך הקול ואמר – "הייתי עושה נחת רוח לבורא עולם בשירים שחיברתי, אבל מיום שנסתלקתי מהעולם, רק רבי חיים פינטו זיע"א הוא זה שיורד לתוך עומקם של השירים..."

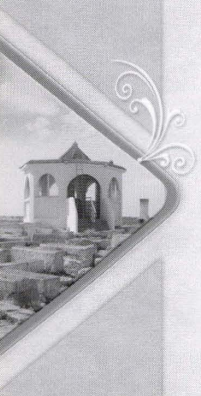

השמש נחרד מדברי הקול ומתוכן דבריו, וחיש מהר הלך לבית רבו כ"ק רבי חיים זיע"א, כדי לספר לו את כל מה ששמע. אך קודם שהתחיל לספר, הקדימו כ"ק רבי חיים זיע"א ואמר לו:

"שמעת בבית הכנסת את קולו של רבי ישראל נג'ארה? אשרי לך ואשרי חלקך!"

בלילה שלמחרת, נגלה הרי"ף (רבי יאשיהו פינטו) בחלום אל רבי דוד בן חזאן זצ"ל, ואמר לו:

"תגיד לרבי חיים שלא יצטער על מה שאירע בשוגג. צווה עליו כי יקום ממיטתו. רגלו הנפוחה - כבר הבריאה".

באותה שעה נגלה הרי"ף בחלום גם לכ"ק רבי חיים זיע"א, ואמר לו כדברים הללו:

"מחילת שמים וארץ, מחר, בעזרת השם, כשתקום משנתך - תהיה בריא".

למחרת, כשהגיע רבי דוד בן חזאן זצ"ל, אל כ"ק רבי חיים זיע"א לספר לו את דבר החלום, הקדים אותו רבי חיים זיע"א ואמר לו: "מי שבא אליך בחלום - בא גם אלי". וכדברו את הדברים הללו התרומם כ"ק רבי חיים זיע"א ממיטתו על שתי רגליו, הבריאות והשלימות ("שנות חיים").

סוד כמוס

מעשה מופלא אירע ביום פטירתו של רבי דוד בן חזאן זצ"ל:

רבי דוד זצ"ל הגיע למארקש, יחד עם כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, על פי הזמנת מושל העיר שביקש מהצדיקים הקדושים לבוא ולשמש כדיינים, במשפטו של הגביר ר' חיים בן בכאס.

כשהגיעו למארקש, הגיעה זמן התפילה ובעודו עומד ומתפלל תפילת "שמונה עשרה", יצאה נשמתו של רבי דוד בן חזאן זצ"ל בקדושה וטהרה, ותעל בסערה השמימה.

אנשי החברה קדישא ניגשו אל גופו הקדוש, כדי להתעסק בטהרתו ולהביאו למנוחת עולמים. אך למרבה הפלא נבצר הדבר מיכולתם.

כל מי שהתקרב אל גופו הקדוש של רבי דוד זצ"ל - נפל על הארץ. כך היה עם האיש הראשון, עם השני ועם אנשים נוספים.

או אז הבינו אנשי החברה קדישא, כי יש דברים בגו וכי דבר מה מונע בעדם מלטפל ברבי דוד המנוח.

הזדרזו אנשי החברה קדישא, וסיפרו לכ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, את השתלשלות הדברים.

הרהר כ"ק רבי חיים זיע"א מעט, ולאחר מכן אמר להם:

"דעו לכם רבותי, כי ביני לבין רבי דוד זצ"ל היה קיים סוד כמוס. וכעת, לאחר שנתבקש לישיבה של מעלה יכול אני לגלותו לכם".

"דעו" - אמר – "שאכן כך הוא, כל מי שיתקרב לגופו הקדוש יפול מיד לארץ. אולם, הדרך היחידה לערוך לו 'טהרה' ולהביאו לקבר ישראל היא, לרחוץ את גופו ולהזות עליו מהדמעות שלו עצמו. מהדמעות שהיו זולגות מעיניו הטהורות בבכייתו בכל לילה, בשעה שהיה עורך תיקון חצות".

"דמעות אלו", ציין כ"ק רבי חיים זיע"א, "מצויות בכד מיוחד הנמצא בביתו במוגאדור. לכו נא למוגאדור והביאו את הכד, ואז תוכלו לערוך לו טהרה כדת וכדין".

התפלאו אנשי החברה קדישא על בקשת הצדיק:

"כיצד נוכל להגיע עכשיו למוגאדור, והרי הדרך מכאן לשם ארוכה היא. ומשך זמן הנסיעה בעגלה הוא כמה ימים ולילות, וכבוד המת מה יהא עליו? איך נוכל להלין כך את המת זמן רב כל כך ולא להביאו למנוחתו הראויה?!"

שמע כ"ק רבי חיים זיע"א את דבריהם, וראה כי נכונים הם. נכנס אל חדרו להתבודד; ולאחר דקות מספר יצא מחדרו ואמר לאנשי החברה קדישא:

"חכו מעט קט, והכד כבר יגיע אליכם".

כשהוא שקוע בשרעפי קודש, צעד כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א לעבר בית הכנסת "אלעזמא" שבמארקש ופתח את ארון הקודש, וכאשר יצא - כד הדמעות של רבי דוד בן חזאן היה מונח בידו.

בית הכנסת "אלעזמא" כיום

כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א נתן להם את הכד, ואלו נפעמו מאופן התגלגלות העניינים באורח פלאי.

מפני כבודו של המנוח, טיהרו אנשי החברה קדישא העוסקים במלאכת הקודש את עצמם, ולאחר מכן רחצו את גופו של רבי דוד בדמעות הללו. ונעשה להם נס, שהדמעות שהיו בכד הספיקו לרחוץ את כל גופו הקדוש.

מיד לאחר מכן הובא גופו הקדוש של רבי דוד בן חזאן זצ"ל, לקבורה ברוב עם בעיר מארקש - שם נסתלק, ונתקיים בו הפסוק "יבוא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו".

על קברו הקדוש של רבי דוד בן חזאן נבנה אוהל, ועל מצבתו הקדושה נכתבו המילים הללו:

גורן סהדותא של
הרב המובהק המקובל האלוקי
כמוהר"ר **דוד חזאן** זלה"ה
מהעיר מוגאדור
שקרא ושנה עם אליהו הנביא.
נתבקש לישיבה של מעלה פה מארקש
יום ט"ז מנחם אב תקצ"ג

ציון קבורת רבי דוד בן חזאן זיע"א

פרק
ה

על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים

גילוי אליהו

כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, היה יושב בלילות ועוסק בתורה בהתמדה המעוררת התפעלות. בני הבית ידעו שאין להפריע לו בשעות אלו שהן קודש ללימוד התורה.

לילה אחד נכנסה בתו, גב' מזל ע"ה לחדר הלימוד, כדי לקחת חפץ כלשהו שהיתה זקוקה לו. מיד בהכנסה לחדר היא הבחינה באדם נוסף שהיה מצוי בחדר באותה שעה וזהותו לא היתה ידועה לה.

כשהבחין כ"ק רבי חיים זיע"א בנוכחות בתו בחדר, ניתר ממקומו והקים קול זעקה:

"בתי, מדוע נכנסת לחדרי ללא קבלת רשות? דעי לך שהאיש אותו ראית הוא אליהו הנביא זכור לטוב. ראית את פניו ללא שתהיה לך הזכות לכך. ומכיון שכך נגזרה עלייך גזירה קשה, שהעיניים שראו את המראה - יתעוורו או שתסתלקי מהעולם הזה, חס ושלום..."

הדיבור ניטל מפי הבת מרוב פחד ואימה, לא היה בפיה דברים כדי להסביר את עצמה ולבקש רחמים מאביה הצדיק.

כרחם אב על בנים, ריחם רבי חיים זיע"א על בתו, והתפלל לפני הקב"ה בבקשת רחמים, כי בתו לא תתעוור לפני חתונתה. לאחר מכן סיפר רבי חיים זיע"א לבתו את מה שעשה, והיא, שהיתה צדקת גדולה, קיבלה עליה את הדין באהבה גמורה.

חלפו שנים, ולמוגאדור הזדמן באחד הימים רבי אהרן מלול, נכדו של הצדיק הקדוש רבי כליפא ן' מלכה זיע"א. בכל פעם שהיה רבי אהרן מלול מגיע למוגאדור, הוא היה מתאכסן בביתו של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א.

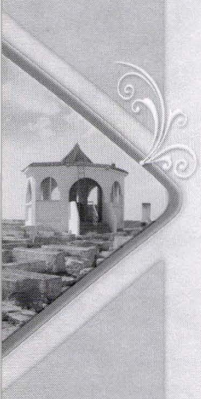

כשהבחין רבי אהרן מלול בבתו של הרב, הגב' מזל, הוא שם לב לצניעותה, לצדקותה וליושרה. ומכיון שכן, ניגש אל כ"ק רבי חיים זיע"א, וגילה את אזנו שהוא חפץ לשאת את בתו, המיוחסת ליישושלת של צדיקים קדושים וטהורים, לאשה.

כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, סירב לבקשתו בכל תוקף.

ככל שרבי אהרן הפציר וביקש מאת הרב להינשא לבתו, כך כ"ק רבי חיים זיע"א סירב למלא את בקשתו, ולא זו בלבד אלא שהצדיק סירב גם להסביר לו את הסיבה האמיתית - מדוע לא יתן לו אותה לאשה.

רבי אהרן חזר לביתו בדכדוך נפש ובמצב רוח ירוד. הוא החל לחשוש, שמא כ"ק רבי חיים זיע"א גילה בו חסרון כל שהוא, שבגינו אינו ראוי לשאת את בתו של הרב לאשה.

באותה תקופה נגלה הצדיק רבי כליפא ן' מלכה זיע"א, אל כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א בחלום הלילה, ואמר לו:

"רבי חיים! אני שלחתי אליך את נכדי כשהוא שמח וטוב לב, ואתה החזרת אותו לביתו מדוכא ועצוב מאד..."

כ"ק רבי חיים זיע"א השיב, בחלום הלילה, לרבי כליפא כך:

"כבודו בוודאי יודע, שעל בתי מזל נגזרה גזירה להתעוור בשתי עיניה, מפני שהיא ראתה את אליהו הנביא זכור לטוב. משום כן סירבתי להשיא אותה לנכדך אהרן".

רבי כליפא השיב ואמר לרבי חיים זיע"א:

"רבי חיים! הסר כל דאגה מלבך. נכדי יקבל עליו את הדין, יהיה מה שיהיה".

עם אור הבוקר, שלח רבי חיים זיע"א מכתב אל רבי אהרן מלול, וביקש ממנו שיבוא אליו למוגאדור בבואו, סיפר לו רבי חיים זיע"א את כל דבר המעשה בבתו ואת הגורל המר שצפוי לה לאחר נישואיה. "משום כן" - אמר כ"ק רבי חיים זיע"א, לרבי אהרן – "סירבתי לתת אותה לך לאשה".

רבי אהרן מלול לא נרתע מעובדה זו.

"אני מוכן גם כך להתחתן עם בתך. זכות גדולה שכזו לא מצויה בכל יום", אמר.

ואכן. לא עברו ימים מרובים, ורבי אהרן מלול הגשים את משאלת לבו: הוא עמד תחת החופה וקידש את בתו של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, לאשה, כדת משה וישראל.

לאמיתו של דבר, רוע הגזירה נקרע והתבטל! זכות אבות עמדה לבני הזוג. האשה המשיכה לראות בעיניה ככל האדם, ושניהם האריכו ימים וראו דור ישרים מבורך.

כשהגיע זמנם להיפטר מהעולם, נפטרו שניהם בשבוע אחד. ושניהם נקברו בסמיכות מקום בבית העלמין הישן שבמוגאדור. ("שבח חיים").

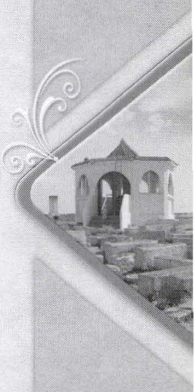

קולו של אליהו

ועוד בענין זה:

סמוך לשעת חצות לילה, היה כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א מתגבר כארי ומתחיל בסדר יומו בעבודת הקודש.

באותה שעה ניצב משמשו, רבי אהרן אבן-חיים, על משמרתו, משמרת הקודש כדי לשפות כוס חמין לרבו.

לילה אחד, שמע השמש שני קולות הבוקעים מתוך כותלי חדרו של כ"ק רבי חיים זיע"א. חשב רבי אהרן בלבו: "אם הלילה יש לרב חברותא בלימוד התורה, מן הראוי שאכין כוס משקה גם לאורח".

ממחשבה – למעשה, הוא הכניס לחדרו של הרב שתי כוסות שתיה.

עם שחר, לאחר תפילת שחרית, קרא כ"ק רבי חיים זיע"א למשמשו רבי אהרן, ושאל אותו:

"אמור לי בבקשה. מדוע שינית הלילה ממנהגך, והכנסת לחדרי שתי כוסות במקום כוס אחת"?

"שמעתי" - השיב רבי אהרן – "שכבוד הרב מדבר עם מישהו, וחשבתי לכבד גם את האורח במשקה חם".

הצדיק רבי חיים זיע"א נענע בראשו בשתיקה, הביט על רבי אהרן, ואמר: "אשריך בני, שזכית לשמוע את קולו של אליהו הנביא. זה היה הקול השני ששמעת הלילה. דע לך כי אני גוזר עליך, שלא תגלה זאת לאיש".

רבי אהרן שמר את מצות הרב במשך שנים מספר, ולא גילה שמץ של דבר וחצי דבר ממה ששמעו אזניו. וכשהגיעה שעתו של כ"ק רבי חיים זיע"א להסתלק מן העולם, חש רבי אהרן כי הגיעה השעה לספר את הסוד המופלא למקורבי הרב - על גילוי אליהו הנביא מבשר טוב, שלמד בחברותא עם כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א. ("מקור החיים").

אשריך, רבי מכלוף

לביתו של כ"ק רבי חיים זיע"א, היו נכנסים ובאים אנשים רבים, בנושאים הקשורים לכלל הקהילה ולעניני הציבור היהודי במוגאדור. בין הבאים הגיע פעם במרוצה רבי מכלוף לוב (המכונה ר' ליסאע) שנזעק לבית הרב לצורך ענין חשוב ודחוף שלא סבל דיחוי.

הדבר אירע בשעת לילה מאוחרת, ורבי מכלוף ידע למצוא את חדרו של רבי חיים זיע"א, על פי הנר שדלק בחדרו של הרב. כשנכנס רבי מכלוף לחדרו של הרב, ראה שם שני אנשים:

האחד, כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, ופניו פני להבים, זורחות באור יקרות. והשני, דמות לא מוכרת לרבי מכלוף, אשר היה דומה בעיניו למלאך ה' צ-באות.

רבי מכלוף חשב להתקרב אל השניים, אך לפתע הוא חש בפיק ברכיים ואימה גדולה נפלה עליו. הוא הסתובב על עקבותיו וברח מן המקום.

למחרת היום כשנפגש עם כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, אמר לו רבי חיים זיע"א:

"אשריך, רבי מכלוף, שזכית לראות את פני אליהו הנביא זכור לטוב".

רבי מכלוף התפעם מאוד משמחה אך לבו נהפך בקרבו, שמא ייענש על כך שהביט בפניו של אליהו הנביא זכור לטוב. הוא התחנן לפני כ"ק רבי חיים זיע"א שיתפלל עליו, שלא ייענש חס ושלום וימות בחצי ימיו.

כ"ק רבי חיים זיע"א הבטיח לו שיתפלל עליו, וביקש עליו רחמים מאת ה' שלא ימות בגיל צעיר.

תפילתו של כ"ק רבי חיים זיע"א התקבלה במרומים, ורבי מכלוף האריך ימים ושנים, עד שנסתלק לבית עולמו בן מאה ועשר שנים.

את המעשה הזה שאירע לו, כתב רבי מכלוף בעצמו בסידור התפילה שלו, ובניו ונכדיו ששימשו את בני משפחת פינטו המעטירה העבירו את המעשה לדורות הבאים. ("מקור החיים").

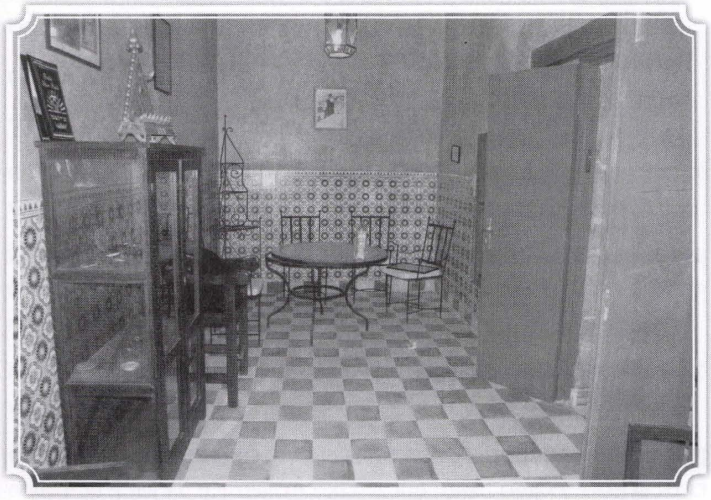

פנים חדר הלימוד של רבי חיים פינטו שבו למד עם אליהו הנביא ונקרא בפי כל חדר אליהו

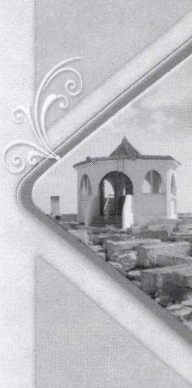

גמילות חסדים

חיפשו מתחת למיטתו

שנה קשה היתה אותה שנה במרוקו. שנה של בצורת ושל מחסור במזון ובכסף. באותה שנה הגיעו למרוקו שליחים מארץ ישראל וממארקש, כדי לאסוף תרומות עבור יתומים ותלמידי חכמים.

גבאי העיר היו אובדי עצות. מחד גיסא, אי אפשר להשיב ריקם את פני המשולחים, ומאידך גיסא, לא ידעו למי לתת, לאלו מארץ ישראל או לאלו ממארקש?

מעות לתת עבור כולם, לא היה בידם, מפני השנה הקשה שפקדה את הארץ.

מה עשו? הלכו ליטול עצה מרבי חיים פינטו זיע"א.

שמע כ"ק רבי חיים זיע"א את ההתלבטות, ואמר לגבאים ללכת לבתיהם, ולשוב אליו מחר. ולעת עתה, הורה שיתנו למשולחים אוכל ומקום ללינה.

הגבאים עשו כן, ושבו אל בית הרב למחרת בבוקר.

כשנכנסו, שאל אותם כ"ק רבי חיים זיע"א:

"אמרו לי! האם עני פלוני הלך לבית עולמו"? הלכו הגבאים ובדקו בפנקס ה"חברה קדישא" ומצאו, כי אכן כן.

באו הגבאים אל כ"ק רבי חיים זיע"א ואמרו לו; "כן הדבר. אותו עני הלך אתמול לבית עולמו".

כששמע כך, ביקש רבי חיים זיע"א מהגבאים:

"לכו נא לבית העני, חפשו מתחת למיטתו, ואת כל מה שתמצאו הביאו נא אלי".

הגבאים תמהו למשמע הדברים. הרי הוא היה ידוע כאדם עירירי וכעני מרוד כל ימיו, ומה כבר ימצאו שם?

אך כמי שאמונים על החובה לציית לדברי הצדיק, הם מיהרו לעשות את רצון הצדיק זיע"א והלכו לביתו. חיפשו באותו מקום ושם מצאו אוצר בלום של כסף וזהב, אבנים טובות ומרגליות.

חזרו הגבאים עם כל הרכוש לבית כ"ק רבי חיים זיע"א, והניחו את האוצר על שולחנו הטהור.

כ"ק רבי חיים זיע"א נטל את כל הרכוש והכסף הרב, וחילק אותו שוה בשוה בין משולחי ארץ ישראל ובין משולחי מארקש. ועוד נשאר ממון רב כדי לפרנס בו

את עניי העיר מוגאדור זאת, מכיון ולא היו לו לאותו עני קרובי משפחה לרשת אותו (מקור חיים).

צדקה תציל ממות

בית מדרשו של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, לא היתה כל אפשרות לשוחח עם הצדיק בכל ענין שאינו שייך באופן ישיר לסדר הלימוד של בני הישיבה. כל הפניות, הציבוריות והפרטיות נדחו ונענו לאחר סדר הלימוד, חוק ולא יעבור.

בני הישיבה התפלאו מאוד, כשהבחינו בתופעה הבלתי שגרתית, כשהצדיק רבי חיים זיע"א סגר לפתע את הספר שבו היה לומד, ויצא מהיכל הישיבה. איש לא הרהר ולא ההין לשאול לפשר הדבר, שהרי הכל ידעו שיש דברים בגו.

ובכל זאת, היה מי שיצא אחר הצדיק. היה זה שמשו של כ"ק רבי חיים זיע"א, שביקש ללוות אותו בדרכו. השמש צעד בעקבות הרב, עד שהרב נעמד בקרן אחד הרחובות כמי שממתין למאן דהוא.

ואכן לאחר מספר רגעים, הגיח לאותו רחוב יהודי עשיר, שהתפרסם במיוחד בזכות קמצנותו הרבה. קמצן גדול היה העשיר ולא חילק את ממונו לצדקה.

כ"ק רבי חיים זיע"א, פנה לעשיר וביקש ממנו שיפתח את כיסו ואת ליבו ויתרום מכספו לצדקה, אך הלה העמיד פנים, כאילו לא שמע את קול הרב, והמשיך בדרכו.

כ"ק רבי חיים זיע"א ציוה על השמש:

מורינו ורבינו בבית הכנסת של רח"פ במוגאדור

"לך מהר אחרי האיש. רגעיו עלי אדמות ספורים ובקרוב ימות. דאג שהוא לא ימות מבלי שתאמר עליו קריאת שמע"!

מיהר השמש בצעדים חפוזים אחר העשיר, מתוך ציפיה וסקרנות כיצד יפול דבר. וכדברי כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א כך היה:

כשהגיע העשיר לפתח ביתו, התמוטט ונפל ארצה ומת במקום.

כעת, כשנתקיימו דברי הרב, קרא עליו השמש פסוקי קריאת שמע בשעת יציאת נשמתו.

כששב השמש לישיבה, קרא לו הצדיק ואמר לו:

"צפיתי ברוח הקודש כי על העשיר הזה נגזר דין מוות, אשר היה יכול להתבטל אם היה נותן כמה פרוטות לצדקה, שהרי נאמר 'וצדקה תציל ממות'. משום כך בקשתי ממנו לתת מכספו לצדקה, כדי להצילו מדין מוות. אבל לצערי, גם את חבל ההצלה הזה לא אחז האיש, כי התעקש להשאר בעוונו, ולא ניצל. ידעתי אפוא כי קיצו קרב, לכן, ביקשתי ממך שתלך אחריו ותעמוד לידו בשעת יציאת נשמתו, ותאמר עליו קריאת שמע כדת וכדין. כך שלא ימות בלי קריאת שמע".

השמועה על מותו הטראגי של העשיר הקמצן, עשתה לה כנפים בכל רחבי העיר, הכל הכירו בערכו של הצדיק שצפה נסתרות ברוח קדשו, ובייחוד הכירו הכל עד כמה גדול כוחה של צדקה.

על פי המסופר, מאותו יום ואילך, בכל בית יהודי במוגאדור, היתה מצויה "קופת צדקה של רבי חיים פינטו". בכל הזדמנות כשיצאו לדרך, לפני הדלקת נרות או בשעת צרה ח"ו, שלשלו מספר מטבעות לצדקה, שהרי כבר נאמר: "וצדקה תציל ממות".

סירב לתת צדקה

מעשה דומה מסופר, כאשר בכל ימי שני וחמישי בשבוע, היה כ"ק רבי חיים זיע"א יושב על פתח ביתו, וכל העוברים והשבים היו תורמים מכספם לצרכי צדקה.

באחד מימי חמישי עבר במקום עשיר גדול, שכגודל עושרו כך גודל קמצנותו. הלה שכבר סיים את קניותיו לשבת קודש, התבקש על ידי כ"ק רבי חיים זיע"א שיתרום מכספו לצרכי צדקה, אלא שהעשיר לא שת לבו לבקשת הצדיק והמשיך בדרכו.

כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א קרא לשמשו, וסיפר לו שהעשיר הזה עומד למות ברגעים הקרובים, ולכן הוא מבקש ממנו שיעמוד לידו בשעת יציאת הנשמה ויקרא קריאת שמע.

השמש עשה כדברי הרב, וכאשר חזר משליחותו, אמר לו כ"ק רבי חיים זיע"א כדברים האלה:

"אני רציתי להציל את העשיר ממות על ידי מצות צדקה, אך הוא סירב. ידעתי כי הוא ימות בחטאו, ולכן שלחתי אותך אחריו שלא ימות ללא קריאת שמע". ("שבח חיים").

"למה אתה בוכה?"

תכונה רבה התרגשה בביתו של כ"ק רבי חיים זיע"א. בכל ערב פסח. לקראת ליל הסדר, נוהג היה הצדיק לפזר כמה שליחים בכל רחבי העיר, כדי שיתורו אחר עניים וסתם אורחים שהזדמנו לעיר ואין להם אכסניה, והם יסעדו עמו על שולחן ליל הסדר.

שנה אחת סבבו השליחים בכל קצווי העיר, ולא פגשו בעניים ובאורחים להביאם לבית רבי חיים פינטו זיע"א. לבסוף נדמה היה שמבוקשם עלה בידם: הם הגיעו לפני החג אל אכסניה אחת, שם מצאו יהודי יושב ובוכה במר לבו, יושב וזועק על גורלו המר.

ניגשו השליחים אל היהודי ואמרו לו: "יהודי יקר, הנך מוזמן לסעוד את סעודות החג על שולחנו של המקובל האלוקי רבי חיים פינטו זיע"א, ולעשות עמו יחדיו את ליל הסדר".

להפתעתם, אותו יהודי סירב להצעתם, והשיב להם בשלילה גמורה. במר לבו הוא שפך בפניהם את צערו:

"אני לא אלך עמכם, כי בשבילכם זהו חג פסח, חג חירות, ואילו בשבילי זהו תשעה באב, יום בכי ומספד".

כך ישב והמשיך למרר בבכי, בלי שיפרט לשליחים מדוע הוא כה עצוב ובוכה.

חזרו השליחים לבית כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, וסיפרו לו את מה ששמעו מפי אותו יהודי קשה יום.

כששמע על כך כ"ק רבי חיים זיע"א, אמר שוב לשליחיו:

"לכו אליו פעם נוספת, ושכנעו אותו בדברי נחמה ועידוד לבוא אלי. והיה אם לא ישמע האיש לקולכם - הביאו אותו לכאן בכח הזרוע"!

חזרו שוב השליחים לאותה אכסניה. נגשו אליו ושוב ביקשו ממנו לבוא לביתו של רבי חיים זיע"א. וכשזה השיב בשלילה, לקחו אותו איתם והביאוהו לבית כ"ק רבי חיים זיע"א, לפני החג.

"למה אתה בוכה?" – שאל אותו רבי חיים זיע"א – "האם אינך יודע כי הלילה הוא ליל שימורים, ליל שמחת גאולת עם ישראל ממצרים?"

"אנא ממך רבי, עזוב אותי לנפשי, ותן לי לשוב בחזרה אל האכסניה שלי. למה לי להפריע ולהשבית לכם את שמחת החג? לבי מר עלי. אינני יכול לאכול ולשתות. אינני יכול לשמוח. מתחנן אני בפניך, אנא תן לי לשוב לאכסנייתי", השיב.

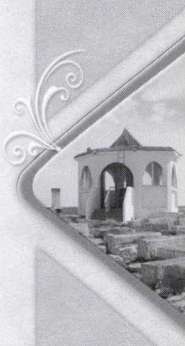

"מה קרה לך?" - שאל שוב רבי חיים זיע"א את ההלך הזר – "מדוע אתה בוכה כל כך? אנא ספר לי. אני מבטיח לך כי אם תספר לי, תוכל לשמוח הרבה. רק ספר לי את מה שאירע".

התבונן האיש בפני כ"ק רבי חיים זיע"א, והחל לספר את סיפורו:

"נולדתי במארקש, ולימים עקרתי לספרד. שם עסקתי בעבודות שונות, וביושר אספתי כסף רב. כאשר רציתי לשוב הביתה לעיר מולדתי נטלתי את כל הכסף ורכשתי בו אבנים טובות, מרגליות ופנינים לרוב. לפני שעקרתי מספרד ניגשה אלי אלמנה אחת, נתנה לי כמה מרגליות טובות, וביקשה ממני לתת אותן לבתה הגרה במארקש שעומדת להינשא בעוד זמן מה".

"לקחתי עימי את כל האבנים הטובות, היהלומים והמרגליות, צררתי הכל בחבילה ועליתי על ספינה להפליג לעיר מולדתי. לפתע, פרצה סערה גדולה בים, האניה וכל אשר בה ירדו למצולות, אנשים רבים טבעו, ואני הצלחתי בעור שיני להנצל ברגע האחרון, כאשר נאחזתי בקרש צף, וכך שטתי עד לחוף הים כאן, במוגאדור".

"כאן עליתי על החוף כשאני נקי מכל נכסי, אבל גם מאותן מרגליות שנתנה לי האלמנה. אוי מורי ורבי, מה אומר לאותה בת של האלמנה, שהאניה טבעה? כיצד זה לא אבכה על מר גורלי..."

רבי חיים זיע"א קם ממקום מושבו ונטל את גביע הקידוש בידו, ומלאו על גדותיו ביין, והתפלל חרישית תוך שהוא מכוון בכוונות וייחודים עמוקים, ואחר כך השביע את שרו של ים שיפלוט את החבילה מתוך הים...

ההלך, הביט בפני הרב ובמעשיו כשהדברים נשגבים מבינתו. פליאתו גברה שבעתיים כאשר הצדיק פנה אליו ואמר לו: "הסתכל"!

למחזה שכזה, ההלך לא ציפה, המחזה היה נראה לו כלקוח מתוך חלום בלתי מציאותי:

שולי הגביע התרחבו אט אט והעמיקו, צבע הארגמן העז שמילא את הגביע הפך לגלי ים תכולים, גלים שלווים שהופיעו במתכונת אחידה, כשלפתע במרכז הגלים ביצבצה תיבה קטנה שנחה בשלוה על פני המים, עד שנזרקה לחלל החדר.

ההפתעה המרעישה לא הותירה את ההלך בשלות נפש, הוא כבר לא יכול היה להתאפק וקרא בקול:

"רבי! הנה היא התיבה שלי, זאת היא התיבה שלי".

כ"ק רבי חיים זיע"א, נטל את התיבה והציב אותה על השולחן. אז גם שב הגביע לתבניתו המקורית. הגלים התכולים נרגעו ממרוצתם וצבע הארגמן חזר למלאות את הגביע.

פניו של האורח צהלו מרוב שמחה, השמחה עדיין לא היתה שלימה מכיון שהוא לא ראה את תכולת התיבה, אם אכן כל רכושו מצוי בתוך התיבה. כ"ק רבי חיים

זיע"א ביקש ממנו שיפתח את התיבה, וכאשר פתח האורח את התיבה אורו עיניו; בתיבה היה כל רכושו, וגם אותן מרגליות שנתנה לו האלמנה שיעביר לבתה במארקש.

דברי כ"ק רבי חיים זיע"א, כי אם יספר לו את צרתו – אזי הוא ישמח אחר כך, התגשמו במלואם. וכך ישב האורח עם בני הבית, וחגג עמם לאחר מכן את ליל הסדר בשמחה גדולה.

בהקיץ ולא בחלום

מידת הכנסת האורחים היתה לחלק בלתי נפרד מגופו של כ"ק רבי חיים זיע"א. אורחים רבים מכל קצווי תבל, הזדמנו להתארח בביתו, והצדיק נוהג בהם בעין טובה ובלב שמח, ומעולם לא אמר הרב צר לי המקום שאלין אדם בביתי.

באחד הימים הגיע לביתו שליח מארץ ישראל, תלמיד חכם מופלג ששמו הטוב יצא למרחוק, ור' יצחק שפירא שמו. רבי חיים זיע"א יצא לקראתו, וקיבל אותו בסבר פנים יפות, כראוי לאדם כמותו.

הימים ימי ערב פסח, ומטבע הדברים ר' יצחק שפירא, השליח, נשאר לחוג את חג הפסח בביתו של רבי חיים פינטו זיע"א. בליל הסדר היסב ר' יצחק יחד עם כ"ק רבי חיים זיע"א לשולחן הסדר, כשלפתע מבחינים בני הבית בדמעות הזולגות מעיניו של ר' יצחק, דמעות שהפכו לנחלי דמעות המלוות ביללות חרישיות.

רבי חיים זיע"א ניסה להרגיע אותו, והלה ממשיך לבכות.

"אנא ספר לנו מה קרה, ואנסה לעזור לך" - אמר לו רבי חיים זיע"א – "הן צערך הוא צערנו, כי לא נוכל לשבת לשולחן הסדר בשמחה כשיושב אצלנו אדם שבוכה".

ר' יצחק שומע, שותק וממשיך לבכות.

רבי חיים זיע"א, מנסה שוב את כוחו כדי להרגיע אותו:

"רבי יצחק! כל מחסורך עלי. אם אתה מיצר על שחסר לך משהו, אני אתן לך את כל החסר לך, אבל למה זה תבכה בליל הסדר?"

השליח נרגע מעט, ואחר החל לספר את סיפורו:

"יצאתי מארץ ישראל בגפי. בכל שנה הייתי יושב עם בני ביתי לשולחן הסדר מתוך שמחה, והנה עתה, בראותי את המצות, היין וההגדה נזכרתי במשפחתי, אינני יודע מה קורה איתם. האם הם בשמחה? האם הם עצובים על שאינני איתם? האם בארץ ישראל הכל כשורה?"

כ"ק רבי חיים זיע"א, הבין לליבו, ואמר לו:

"אל דאגה. ישועת השם כהרף עין. בוא עימי לחדר הלימוד שלי, ברצוני להראות לך שם משהו".

נכנסו השניים לחדרו של כ"ק רבי חיים זיע"א, ושם אמר לו כ"ק רבי חיים זיע"א; הבט נא.

הביט האיש בתוך החושך והאפילה, והנה הוא רואה לנגד עיניו בבירור את דמויותיהם של בני משפחתו, כשהם יושבים בשולחן הסדר מתוך שמחה ועליצות החג.

לאחר שהתעשת מהמחזה המופלא - כשראה את בני משפחתו והוא רחוק מהם אלפי מילין - שבה אליו שמחתו, ויחד יצא עם רבי חיים זיע"א כדי לערוך את הסדר, לא לפני שכ"ק רבי חיים זיע"א מוודא שהאורח הבין את משמעות הדברים:

"כשתשוב בעזרת השם לארץ ישראל, שאל את בני משפחתך להרגשתם האישית, כשאבי המשפחה נעדר מהבית לארץ נכר, ותראה כי כל מה שראית בחדר, המלבושים והתבשילים – הכל, ממש הכל, התרחש ממש במציאות, לא בחלום וללא שום גוזמא".

בקשה נוספת היתה לו לרבי חיים זיע"א:

"בבקשה ממך תזכור היטב את כל מה שראית: כולל סדר ישיבתם של בני הבית מסביב לשולחן, כיצד השולחן היה ערוך ומה היה מונח על השולחן. לאחר שתשמע מבני משפחתך, בפירוט רב, על כל מה שעבר עליהם בחג הפסח ובליל הסדר בפרט, שלח לי מכתב ובו תספר לי מה נאמר לך".

עם תום ימי החג, נפרד ר' יצחק לשלום מרבי חיים זיע"א, תוך שהוא מודה לו על כל התקופה בו היה אצלו כבן בית ממש. הוא יצא ממרוקו והגיע בשלום לארץ ישראל, לביתו. לאחר המפגש הראשון עם בני המשפחה שאל אותם ר' יצחק, כיצד עברה עליהם התקופה בה הוא לא היה נוכח בבית, וכיצד היתה הרגשתם בליל הסדר?

בני המשפחה השיבו לו, כי אמנם בימים הראשונים הם היו מאד מדוכדכים על שעזב אותם והשאיר אותם לבדם. אבל כשהגיע ליל הסדר, הם חשו לפתע התרוממות הרוח, וחגגו את ליל החג בשמחה רבה.

ר' יצחק שפירא שמע זאת ולבו עלץ משמחה ומהתרגשות נפלאה. הוא מיהר לשלוח מכתב אל רבי חיים פינטו זיע"א למרוקו, כפי שהבטיח, וסיפר לו כי אכן, כל המראה אותו ראה בחדר לימודו של כ"ק רבי חיים זיע"א - לא חלום היה אלא מציאות. ("שנות חיים").

פרק
I

יורו משפטיך ליעקב

מסלול הצדק והיושר

על שולחן בית הדין שבמוגאדור, נשאו ונתנו בעניינם של הקהילות היהודיות במרוקו, הן בדיני ממונות והן בדיני אישות, בענינים של איסור והיתר כמו גם בסוגיות של קנאה ומדון בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו.

שערי בית הדין היו פתוחים לא רק לבני הקהילה היהודית, אלא גם לשכיניהם שאינם מבני ברית, אשר נתוודעו לא אחת אל משפטי הצדק אשר נגזרו בין כתלי בית הדין היהודי. אלו היו ניגשים בחרדת קודש אל כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, אשר מלבד בקיאותו הרחבה וחריפותו העמוקה במרחבי ים התלמוד ובכל מכמני התורה, כמי שלא אניס ליה כל רז, היה גם בקי ומצוי בהוויות העולם הזה, במנהגיהם ואורחות חייהם של יושבי הכרכים והכפרים, יהודים וגויים כאחד.

כאן על שולחן הצדק, נחתכו הדינים במחי משפט קצר. משפטים מפותלים ותשובות מעוקלות לא עלו כאן על שולחן הדיונים. בחכמתו הרבה ניתב כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א את הדיונים, הדרישות והחקירות למסלול הצדק והיושר, ללא משוא פנים.

בסיס איתן

באותו פרק שבו כיהן כ"ק רבי חיים זיע"א בבית הדין, לא היתה קיימת תשתית מסודרת של חוקי ממשל ושלטון מסודרים. שופטי הממשלה חרצו דינים וגזרו משפטים, ללא בסיס איתן וללא מקור נאמן.

תרומה נכבדה למערכת המשפט השלטונית, תרמו כ"ק רבי חיים זיע"א ובית דינו, כאשר הם חיברו קובץ הלכות ופסקי דין בעניני ממונות, דיני בוררות משפטית ופשרות ממוניות, שמעתה ואילך שימשו כמגדלור וכהלכה פסוקה לכל הבאים בשערי המשפט, יהודים ונכרים כאחד.

"השמיעיני את קולך"

בבית הדין המיוחד של רבי חיים זיע"א, כיהנו כדיינים כ"ק רבי חיים ולצידו הגאון רבי דוד בן חזאן זצ"ל, כשהצלע השלישית בבית הדין היה הגאון רבי אברהם קורייאט זצ"ל, מחבר הספר "ברית אבות" שהיה מתלמידיו של כ"ק רבי חיים זיע"א.

כיצד באמת זכה רבי אברהם לשבת כדיין בבית הדין יחד עם האריות שבחבורה?

על כך מסופר, שבצעירותו היה רבי אברהם זצ"ל, בעל מנגן נפלא, מיטיב נגן ופייטן גדול.

באחד הימים, כשעבר כ"ק רבי חיים זיע"א יחד עם ידידו רבי דוד בן חזאן זצ"ל, באחד מרחובות מוגאדור, הגיע לאזנם קול ערב ונפלא הבוקע מאחד הבתים. השניים הלכו בעקבות הקול, ומצאו את רבי אברהם קורייאט יושב בביתו כשהוא מנגן בכינור ומפייט בקולו הערב.

במשך שעה ארוכה התענגו הרבנים על צלילי השירה והפיוט, תוך שהם מתעניינים מי הוא הצעיר ומהיכן הוא? הצעיר השיב להם: כי הוא מתיטואן, נכדו של הצדיק רבי ברוך מתיטואן זצ"ל, ומתגורר כאן בגפו ללא קרובי משפחה וללא תמיכה כלכלית כל שהיא.

זכר לעולם בריותו דבר עות לעוף ירו כל ארח וה ה חסר ואמה לנערי כרירעז

כפר

שאלות ותשובות

זה שפ"ר זכות אבות

יחל ישראל ע ה׳ החובב בערבות · הפאר לארש אדשיה שפתי ישפתו דשגיגם ורעננים בקבר דובבות׳ · ומי למאורות ברקיע השמים כמה אחת אפים יהר בנים עם אבות׳ הם המרבדים רבדים המחוורים · מאירים ובוהרים · להבין והתורות · בשערי השובות אור עליונות׳ הלי הלים של הלכות הלכתא ומנהגא · פאליפות פרובות · לה נפרצו אפרי ישר הזקים ומשפטים ישרים · תרוישם דרושים ומאמרים עמוקים · נם ירבות להלבת אבות · להת אמת נתנת פראים אמנה אתני ארץ נאוני עולם הבונים חרבות · ללכת נהיבות · בקר לא עבות · פעולת צדק אחר היה **אברהם** אר־קו קש׳ר הרב הכולל · עוזון כהלילי · רם ורם הקובל · האלהי תק כמה׳ר **אברהם קורייאט** ונקל׳ · ואריא הלן הלך שמח סביב אדרי רחמיב׳ · דבר האב בחכמת אדוני פרר מידה הגדל · בינה וכגדול · הסדא קדישא כמה׳ר **יהודה קורייאט** זיע באר רחיבות ·

תנא ברוא כלה ברא וקרא · בבר בחי עבחיי לסון שתרא אמרי קרושם קדית אבות · והמשתי על השטועה אחרות שחרות חכמת שפוארת הגדילו והקצרובות

ועם יהודה הנשא להעזרה ה היא ארך ימיה׳ · בשר אבני הש"ם השרון אנגדים ׳ במשלים עם ומפורים ׳ נשגרי קרוש יחזי ראש · המשקים ומעלין בערים עם לשורות רש עם ומפוצר · זכות אבות יעד עומדת לנצח ומחזה ׳ והיום מכל אחת · עד בא לעון נאמן והשם לנו אמת אכ"ר ׃

נדפס

מה **פיסא** יע"א

בשנת מאה ה׳ היתה זאת **היא נפלאת** בעיניכם לפ"ע

בדפוס נאה ומשובח תוקם על מדרש

מתוקנ שנאמר שמלו יצ"ל

שער הספר 'זכות אבות' לרבי אברהם קוריאט זיע"א

כששמעו כך, אמרו לו כ"ק רבי חיים ורבי דוד זיע"א:

"קול ערב שכזה, ראוי שישמע ללומדי תורה. בוא אלינו ותלמד אצלנו תורה. כל מחסורך - עלינו".

רבי אברהם נענה להזמנתם, והצטרף אליהם לסדר לימוד קבוע, בעיון ובבקיאות גם יחד, כשלצרכיו הגשמיים דואג לו רבי חיים פינטו זיע"א, ששימש לו כאב מסור ורחום.

ברבות הימים, לאחר שרבי אברהם השתלם ורכש בקיאות רחבה ושליטה מקיפה בכל מכמני התורה הקדושה, זכה להצטרף לבית הדין המיוחד

שער הספר 'רוח יעקב'

של כ"ק רבי חיים זיע"א ורבי דוד בן חזאן זצ"ל. מאז ואילך היו נקראים שלושתם יחדיו בשם אח"ד.

מלבד זאת, היו לו לכ"ק רבי חיים זיע"א תלמידים נוספים, אשר ברבות הימים שימשו בקודש כרבנים ומורי הוראה בישראל, ביניהם נמנו: רבי דוד זגורי זצ"ל, שכיהן כרב בליסבון (פורטוגל) מחבר הספר "דוד להזכיר" ורבי יעקב בן שבת זצ"ל, מחבר הספר "רוח יעקב", בו הוא מביא מדברי תורתו של מורו ורבו רבי חיים.

"מה רב טובך"

אנשים רבים חששו להתדיין בפני כ"ק רבי חיים זיע"א, כיון שהוא ידע לומר את האמת לכל אחד. כולם פחדו וחששו ממנו, כאשר הם לא היו נוהגים כשורה. מסיבה זו הם פנו אליו וביקשו ממנו שימנה את רבי אברהם שידון לפעמים במקומו, כדי להקל עליו, כיון שרבי אברהם ניחון בכשרון מיוחד ויכול היה ללכת לפי רוחו של כל אחד.

כ"ק רבי חיים זיע"א עשה כרצונם, ורבי אברהם, שהיה עוד צעיר לימים היה דן בדיני תורה רבים לשביעות רצון הכל. אלא שדעתו של כ"ק רבי חיים זיע"א חלשה מעט, מפני שהוא היה קשיש בכמה שנים מרבי אברהם קורייאט זצ"ל.

בשל כך, לא האריך רבי אברהם ימים, ונסתלק למתיבתא דרקיעא בקיצור ימים ושנים כשהוא בן מ"ה שנים בלבד. או אז בכה עליו כ"ק רבי חיים זיע"א בכי תמרורים, קרע את בגדיו, ובהספדו אמר עליו:

"אוי לי שכך עלתה בימי. הנה עולם הפוך ראיתי, במקום שהוא, הצעיר יעמוד ויספיד אותי, הנה אני הזקן עומד ומספיד אותו". וגעה בבכי גדול.

לאחר מכן, מצא כ"ק רבי חיים זיע"א, סימן נוטריקון לשנותיו של רבי אברהם, שנסתלק בגיל מ"ה שנים, על פי הפסוק: "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך". מ"ה שנים, צפן השם יתברך לרבי אברהם, זכותו תגן עלינו, אכי"ר. ("שנות חיים").

"דינו לבוקר משפט"

באחד מדיני התורה שהתפרסמו, נידונה תביעתו של יהודי עשיר ממוגאדור שמכר את דירתו לתושב אחר מיהודי העיר. המוכר והקונה סיכמו ביניהם את כל פרטי המכירה כדת וכדין, ולאחר שהקונה שילם בכסף מלא את מחיר הדירה, הוא נכנס לגור בה.

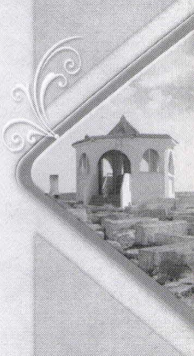

המוכר שהתגורר בדירה סמוכה לדירה שמכר; פתח כעבור כמה ימים, חלון מכיוון דירתו, לכיוון דירת הקונה, כך שהוא היה יכול לראות את כל מה שנעשה בדירת הקונה.

הקונה שהרגיש בדבר, בא לפניו והתחנן לו בבקשה שיסגור את החלון שפתח, שהרי הוא רוצה לשמור על פרטיותו, מה גם שיש בזה ענין של "היזק ראיה". אולם כל הבקשות נפלו על אזניים ערלות. המוכר לא רצה לשמוע כלל את דברי הקונה, ולא סתם את החלון שפתח.

בצר לו, פנה הקונה אל הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, והזמין את המוכר לדין תורה אצל הרב.

בהגיע יום הדין, הגיעו שניהם לפני כ"ק רבי חיים זיע"א, וכל אחד מהם שטח בפני הרב את טענותיו.

כשכילו לדבר, ראה הרב בעליל כי הצדק עם הקונה, כיוון שהחלון גורם לו "היזק ראיה" בתוך ביתו. משום כך ציוה הרב על המוכר שיסתום את חלונו, וישיב את המצב לקדמותו.

פסק הדין לא מצא חן בעיני המוכר. העובדה שהוא יצא חייב בדין, השפילה את כבודו, אך מכיון שחשש מכוחו של כ"ק רבי חיים זיע"א, אם לא יציית לפסק הדין, הוא סתם את החלון, אולם, ברוב רשעותו הלך וכתב שטר מזוייף, שעל פיו חייב לו הקונה סכום כסף גדול, והחביא את השטר לימים יבואו.

חלפו מספר שנים, ולקונה הדירה נולד בן בשעה טובה ומוצלחת. ההכנות והסידורים לקראת ברית המילה הטרידו את מנוחתו, בכיסו נותרו שני "ריאלים"

שוק במוגאדור

שערכם היה מזערי ביותר, ומהיכן ישיג את צרכי הסעודה של ברית המילה? ואם לא די בזאת, גם רהיטים לא היו לו בביתו, עליהם יוכל לארח את המוזמנים לסעודת הברית.

אבי הבן הסתובב בביתו ופניו נפולות. ומבלי משים, רגליו הובילו אותו אל השוק המקומי. בכיסו היו, כאמור, שני ריאלים בלבד, אלא שהוא שם את מבטחו בהשי"ת, והתפלל אל ה' שיעזרהו בעת צרתו וישלח ממרום את ישועתו.

בהגיעו לשוק, בעוד הוא מסתובב עגום ועצוב, חלפה על פניו אשה כשהיא מובילה חמור העמוס בעשב ריחני. בשני הריאלים שהיו לו הוא קנה ממנה את כל העשב, וכך חזר לביתו עם מטען העשב שרכש מהאשה.

אחיו ששהה בביתו באותה עת, הבחין בחושו המסחרי כי אחיו עשה עיסקא טובה ביותר, שהוא לא היה מודע לה; שוויו של עשב זה, היה פי עשרות מונים ממה שאחיו שילם עבורו בשוק.

האח שהיה מודע למצוקה הכלכלית שבבית היולדת, נטל מיד את העשב, ומכר אותו בשוק ברווח עצום, אותו העניק בשמחה לאחיו העני, אבי הבן. זה האחרון, מיהר לרכוש בכסף שקיבל מאחיו, את כל צרכי הסעודה. בשארית הסכום הוא רכש רהיטים, ולאחר הברית הוא פתח עסק עצמאי מברכת ה' ששרתה בממונו. עסקיו פרחו והצליחו מאוד, וכך הוא הפך לעשיר גדול.

שכנו העשיר עקב אחריו בעינים כלות מתוך ציפיה להתנקם בו, וכאשר הבחין בעושר הרב שזכה בו שכנו, הרהר בלבו; עתה הגיע העת לפרוע את החוב, את השטר המזוייף.

וכך הגיע המוכר לבית דינו של כ"ק רבי חיים זיע"א, כדי לתבוע את שכנו על החוב שכביכול הנו חייב לו.

השכן נדהם מעצם הגשת התביעה השקרית, טען בפני הרב, כי הוא לא לווה ממנו כספים ולמעט רכישת הדירה, אף פעם לא היה לו איתו כל משא ומתן כספי.

רבי חיים זיע"א הרהר בלבו מספר רגעים; טענתו של התובע נראית, על פניה כנכונה, הנה יש בידו שטר חוב המחזק את טענתו, אך מנגד עומדת טענתו המוצקה של הנתבע שטוען להגנתו כי לא היו דברים מעולם. מה עושים?

"דינו לבוקר משפט" - פנה כ"ק רבי חיים זיע"א אל שניהם – "לכו עכשיו לבתיכם ושובו אלי מחר בבוקר, אז אפסוק את הדין".

עם בוקר, הגיעו שני השכנים אל כ"ק רבי חיים זיע"א.

התובע בשלו: "יש בידי שטר שהוא חייב לי את סכום הכסף הנקוב בו". והנתבע מכחיש; "לא היו דברים מעולם".

כ"ק רבי חיים זיע"א, פנה אל העשיר וביקש ממנו:

"תן לי את השטר, ואני אבדוק את כשרותו בתוך ארון הקודש. והיה, אם למחר יופיעו על השטר נקודות - הרי נכונים דבריך, והוא חייב. אולם אם ימחק הכתב מהשטר והוא ישאר חלק - הרי שצודק שכנך, ואתה משקר, כי מעולם לא נכתב שטר זה ביניכם".

וכך היה. כ"ק רבי חיים זיע"א הניח את השטר למשמרת, בתוך ארון הקודש. למחרת, שוב הופיעו שני בעלי הדין לפני הרב. בדחילו ורחימו, פתח הצדיק את ארון הקודש בקדושה ובטהרה, כשפיו ממלמל תפילה שיצא המשפט צדק, ואז הוא הוציא את השטר מארון הקודש והראה אותו לשניהם, והנה הוא חלק!

"לבן הוא, טהור הוא" - אמר כ"ק רבי חיים זיע"א לעשיר הזייפן. האיש השני טהור, ואילו אתה זייפת את השטר כדי להוציא ממנו כסף במרמה. תתוודה על חטאך ותודה באשמה, אחרת תקבל עונש מן השמים תיכף ומיד".

התובע נאלץ להודות בבושת פנים, כי אכן שטר החוב היה מזוייף, כנקמה על ההפסד בפרשת החלון שפתח בדירתו. הוא התוודה בפני רבי חיים זיע"א על חטאו, וקיבל תיקון לעוונו, מתוך קבלה לעתיד שלא ישוב לכסלה עוד, ושב ורפא לו ("שבח חיים")

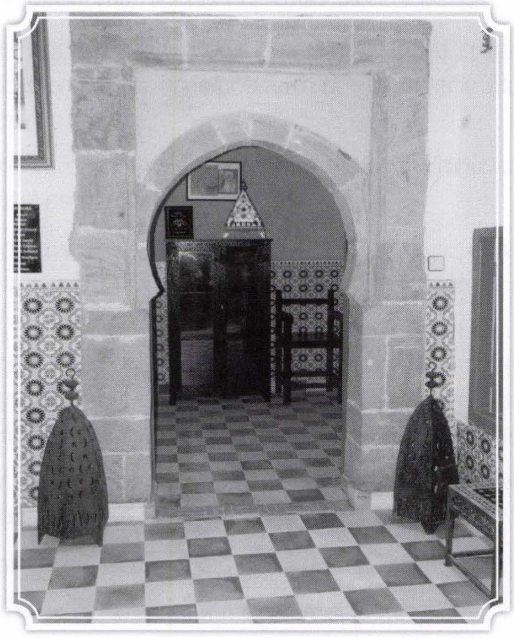

הכניסה לחדר של רבי חיים פינטו הגדול שבו למד עם אליהו הנביא

פרק
ז

צדיק גוזר

"לא נשאר ארבה אחד"

העיר מוגאדור ידעה שנות רעב וסבל, שבהן קיפחו רבים מתושבי המקום את חייהם ונפחו את נשמתם ברעב, בצמא ובחוסר כל.

מידי כמה שנים, היתה פוקדת את העיר מכת ארבה. מליוני חגבים היו פושטים על השדות והמטעים הירוקים, והיו מותירים אחריהם שדות ומטעים ערומים מתבואה ומפירות. מחסור זה הביא בעקבותיו לייקור מוצרי המזון ולמצוקה כלכלית קשה של התושבים.

כך אירע גם בשנה אחת כאשר הארבה נראה בהמוניו בעיר מוגאדור. תושבי העיר נבהלו ופחדו מאד, הם שיערו את גודל המצוקה שעתידה לבוא עליהם כתוצאה ממכת הארבה.

בשעה קשה זו, לא נותר ליהודי מוגאדור ברירה אחרת, אלא לתפוס את אומנות אבותיהם בידיהם. הם הכריזו על יום תענית ותפילה ברחבי מרוקו. אך למרבה הצער הם לא נושעו והמכה לא חלפה, צערם של יהודי מוגאדור הלך וגדל.

והנה באה הישועה.

ימים ספורים לאחר מכן, היה זה בשעה שרבי חיים פינטו זיע"א היה עסוק בלימודו עם תלמידיו, והנה לפתע נפלה על הבית חשיכה גדולה. היה זה 'ענן' של מליוני חגבים, שהתעופפו באויר והחשיכו את האיזור. כמה מהחגבים נפלו על ספרי התלמידים, כך שלא נותרה ברירה בפניהם אלא להפסיק את הלימוד.

כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, הפסיק מיד את לימודו, נטל שופר והחל לתקוע בו כדי להעביר את רוע הגזירה. לאחר מכן החל להתפלל ואמר "שלוש עשרה מידות של רחמים" ועמד בתפילה לפני קונו ולא פסק, עד שבאה רוח מזרחית ולקחה עמה את כל הארבה.

אדר ב' בנידוי!

ימים קשים באו על מדינת מרוקו, כבר עברה מחצית מחודש אדר שני, ושום טיפת גשם לא ירדה להרטיב וללחלח את פני האדמה.

יהודי מוגאדור באו אל כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א בתחינה, שיושיע אותם מצרתם ויתפלל עליהם. המחסור בתבואה היה גדול, ובדמעות שליש הם ביקשו מהצדיק שיעורר עליהם רחמי שמים.

רבי חיים זיע"א שמע את הדברים בקשב רב, ופסק:

"למחר כולם נאספים בבית הכנסת. אל תאכלו ואל תשתו, הרבו בתפילות. לאחר מכן תצאו לבית העלמין, ונצפה לישועת ה'".

בית העלמין הישן במוגאדור

למחרת הכריזו בקהל על יום תענית ותפילת רבים. הציבור נאסף בבית הכנסת לתפילה, ובתום התפילה יצאו כולם לבית העלמין ורבי חיים זיע"א הולך בראשם.

כשנכנסו לבית העלמין, נעמד רבי חיים זיע"א ליד אחת המצבות וביקש ממשמשו:

קרא בקול גדול; "אדר ב' בנידוי! אדר ב' בנידוי! אדר ב' בנידוי!"

השמש עשה כמצות הרב, אף שפשר הדברים נשגבו מבינתו. ובעוד הוא ממתין לראות כיצד מתפתחים הענינים, קרא מיד רבי חיים זיע"א ואמר בקול גדול:

"אדר ב' שרוי לך, אדר ב' מחול לך, אדר ב' מותר לך", כפי שאומרים בסדר התרת נדרים.

כ"ק רבי חיים זיע"א סיים את מה שביקש לעשות, ומיד שב לביתו כשאחריו חזרו הכל לבתיהם.

בעוד ציבור המתפללים עושים את דרכם איש איש לביתו, נפתחו לפתע ארובות השמים ומטר עז ניתך ארצה.

מסופר, כי עוד בטרם הספיקו המתפללים להגיע לבתיהם, כל בגדיהם נרטבו ונספגו ממי הגשמים הרבים שירדו באותו יום, בזכות תפילת הצדיק.

חצי יום טוב

אורחים רבים שביקרו בבית כ"ק רבי חיים זיע"א, ידעו כי מן הראוי להניח בביתו צדקה עבור עניים ונצרכים. אנשים רבים היו מביאים לבית כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א מצרכי מזון שונים, כדי שהרב יחלק אותם לעניים כראות עיניו, כפי שהיה מנהגו בכל משך שנות חייו.

ביום אחד הגיעה אשה לבית כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, ובידיה שני עופות חיים, אותם ביקשה לתת כצדקה לעניים. כ"ק רבי חיים זיע"א פנה מהר לסופרו ר' שלמה אזולאי, וביקש ממנו שימהר לשחוט את העופות, כדי שיהיה מה לתת לעניים לאכול.

ר' שלמה ענה לרב, כי כעת אין לו זמן פנוי לכך, ועליו לעשות דברים אחרים. בצהרים, כך הודיע, אוכל למלא את רצון הרב ולשחוט את העופות עבור העניים.

(פשר הדבר כיצד באמת סירב התלמיד למלא אחר בקשת רבו הצדיק זיע"א, לא ידוע. ואולי מן הסתם הזדמן לו דבר מצוה, כך שחשב בדעתו שהוא חשוב יותר מאשר לשחוט את העופות עבור העניים).

בתגובה לכך, אמר לו כ"ק רבי חיים זיע"א: "אני רואה כי אינך רוצה לעזור לי במצות הצדקה. יהי כן. ואולם דע לך, כי היום יעבור עליך חצי יום טוב וחציו השני יהיה רע".

הדברים עוררו לגלוג מה בלבו של ר' שלמה. הוא התעטף בשתיקה ויצא לדרכו.

תוך כדי שהוא פוסע ברחובות העיר, פגש ר' שלמה באשה נכריה, שהציעה לו לקנות מטבעות זהב במחיר מוזל. העיסקא המפוקפקת לא עוררה כל חשש בליבו, על אף שאותה נכריה זממה להפילו ברשת העבירה שטמנה לו לאחר שחמדה את יופיו.

לאחר שר' שלמה רכש את המטבעות וביקש להמשיך בדרכו. קראה לו האשה ואמרה לו: "הנה אני גרה קרוב, אם תרצה עוד מטבעות הרי שבביתי יש הרבה מטבעות זהב, אם תחפוץ אוכל למכור לך".

מעשה שטן הצליח, ור' שלמה הלך אחריה לביתה. כשרגליו עברו את מפתן הבית, נעלה אחריו את הדלת ואמרה לר' שלמה: "אני יכולה לתת לך עוד הרבה דברים טובים, בחינם! רק אם תשמע לי ותעשה את מבוקשי..."

ר' שלמה נבהל למשמע אזניו. הוא הרהר מעט וניסה לברוח מהבית. אך אותה אשה לא ויתרה לו, היא איימה עליו וניסתה להפחידו כדי לפתותו. כאשר כל מאמצי השכנוע עלו בתוהו, נטלה מקל גדול והחלה להלום בו בחוזקה על ראשו של ר' שלמה, עד שמעוצם המכות הוא נפל ארצה מתעלף, כשכולו זב דם ללא הכרה.

באותם רגעים מיהרה האשה לתחנת המשטרה, שם היא סיפרה לשוטרים שיהודי אחד הגיע אל ביתה וביקש לחטוא עמה, והיא הכתה אותו ועכשיו הוא שוכב חבול בביתה.

שר העיר, שהיה שונא ישראל מושבע, שלח פלוגת שוטרים כדי להביא אליו את האיש, חי או מת, כדי לבזות את אותו יהודי שרצה לחטוא עם הגויה, קבל עם ועדה.

בעוד השוטרים ממהרים לבית האשה, התעורר ר' שלמה מעלפונו. הוא גייס את שארית כוחותיו הדלים, והסתלק במהירות מהבית.

תחנת המשטרה במוגאדור

השוטרים הגיעו לבית חיפשו ובדקו, וראו כי אין שם איש. הם חזרו וסיפרו זאת למושל. המושל כעס מאד על האשה שסיפרה לו סיפורי בדים ועלילת שוא, וכעונש על כך ציוה להלקות את האשה. בחקירתה היא אכן הודתה כי להיפך היה הדבר. היא ניסתה לחטוא עמו ולא הוא עמה.

המושל קצף יותר, וציוה לתת לה מאה מלקות ולכלוא אותה בבית הסוהר.

ר' שלמה אזולאי, התאזר בשארית כוחותיו והמשיך לברוח. הוא הגיע לאיזור הנקרא "אלחדדה" שם החל להרהר במה שקרה לו, ועל מה שאמר לו כ"ק רבי חיים זיע"א, כי יהיה לו "חצי יום טוב וחצי יום רע".

בשעות הצהריים הגיע למקום הנקרא "אלקסרייה דיל בטאן", שם התקיים שוק למכירת בדים, וגם כבשים נמכרו במקום. כאן החליט ר' שלמה לנוח מעט ולהרגע מתלאות היום.

בשעה שהכין את עצמו למנוחה קלה, גלגל ר' שלמה אבן אחת כדי להניח את ראשו עליה, ולהפתעתו הבחין שמתחת לאבן מצוי אוצר יקר של כסף וזהב. ר' שלמה נטל את הכסף, וקנה עמו בדים וכבשים, מכר וקנה, וכך החל לעסוק במסחר, בחצי היום שהצדיק ברך אותו שיהיה לו טוב, עד שמזלו עלה שוב, וראה ברכה בעמלו.

בערב, חזר ר' שלמה לביתו של כ"ק רבי חיים זיע"א, וסיפר לו את כל אשר קרהו, מתחילת הסיפור ועד סופו. לאחר שביקש סליחה מכ"ק רבי חיים זיע"א על כל מה שעשה, פנה אליו כ"ק רבי חיים זיע"א ואמר לו: "עכשיו, מן הסתם, כששוב יבקשו ממך לעשות מצוה עבור עניים, בוודאי תמהר לעשותה בשמחה".

מאז מקרה זה, נהגו היהודים במוגאדור לשאול זה את זה במליצה:

"מה שלומך בחצי היום השני"?

כיונה נוהמת

כ"ק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, היה כאמור תלמידו של הצדיק הקדוש רבי יעקב ביבאס זיע"א, ולאחר פטירתו ירש את מקומו. פעם אחת, רבי חיים זיע"א, שהיה בעל ריכוז גדול, הרגיש שיש לו עיכוב בעבודת ה' והבין שכנראה דבר מה של טומאה מעכב אותו מלהתרכז בלימוד התורה הקדושה.

כשסח את צערו בפני ידידו רבי יהודה רוסו זצ"ל, נטלו רבי יהודה ולקחו לקברו של רבו הצדיק והקדוש רבי יעקב ביבאס זצ"ל. כשהגיעו לחלקת הקבר, יצאה מהקבר כמין יונה לבנה ונעלמה.

רבי יהודה רוסו זצ"ל, גילה את אזנו והסביר לו את פשר הדבר:

"כנראה איזה דיבוק וקליפה מנעה ממך את הריכוז בעבודת ה', כי הדיבוק נוצר מחידושי התורה שאתה מחדש, והדיבוק רוצה להחליש את כוחך בתורה. אלא שזכות רבך עמדה לך כעת, ואותו דיבוק יצא ממך דרך קבר רבך בדמות יונה לבנה, כדי שלא תפחד".

ולמה דווקא יונה לבנה?

ביאר זאת מו"ר שליט"א:

"אפשר לומר, כפי ששמעתי מפי כ"ק הצדיק רבי מאיר פינטו זיע"א, כמה ימים לפני שנסתלק לבית עולמו, משום שכנסת ישראל נמשלה ליונה, וצבע לבן הוא סימן של קדושה. כנסת ישראל מתחברת לה' ואז היא כמו יונה נוהמת. אם כן אפשר, כשלאדם יש דיבוק, היונה נוהמת מפני שהאדם נחלש אז מלימוד התורה, וכשהדיבוק הולך אזי היונה לבנה. ואם לא, אזי כנסת ישראל נמצאת תמיד בצער".

"תגיד את שמי"

רבי מסעוד בן עבו זצ"ל, מחכמי מארקש, היה מזדמן מידי פעם לעיר מוגאדור. באחת ההזדמנויות, נכנס רבי מסעוד להקביל את פני רבו כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א כמנהגו, כדי לקבל את ברכת הדרך מהצדיק.

מה גדלה השתאותו, כאשר באותו מעמד, רבי חיים זיע"א השיב את פניו ריקם, סירב לברך אותו ואף הורה לו לא לעזוב את העיר.

חלפו יומיים, ורבי מסעוד נכנס לרבי חיים זיע"א, כדי לקבל ממנו ברכת פרידה לרגל נסיעתו לביתו. שוב למרבה הפלא, רבי חיים זיע"א סירב לברכו, ואינו מניח לו לעזוב את העיר.

היה זה ביום חמישי בשבוע כאשר רבי מסעוד נכנס בפעם השלישית לרבו כ"ק רבי חיים זיע"א, ואמר לו כי הוא חייב לנסוע לביתו, כדי להספיק להגיע לביתו שבמארקש לפני כניסת השבת.

כ"ק רבי חיים זיע"א שהבחין בחוסר סבלנותו של רבי מסעוד, שביקש לשוב בכל מחיר לביתו לפני כניסת השבת, אמר לו: "אני רואה כי אתה ממהר לשוב הביתה ולא רוצה לחכות. יהי כן. אולם, אם תהיה בצרה תצעק אלי ותקרא לי. אפילו כשתהיה במרחקים - תגיד את שמי רבי חיים פינטו, ותראה ניסים ונפלאות".

רבי מסעוד נענע בראשו לאות הסכמה, ונצר את הדברים בלבו.

באמצע הדרך תקפו את עגלתו שודדי דרכים, הם התכוונו להרוג אותו וליטול את כל רכושו. אז נזכר רבי מסעוד בדברי רבו כ"ק רבי חיים זיע"א, והחל לצעוק בקול גדול שזכות רבי חיים פינטו זיע"א תגן עליו.

ואז אירע הנס:

חבורת השודדים שמעו לפתע קול רעש גדול ממקור לא ברור שקרא: "ליסטים ליסטים". מהומה ופחד נפלו עליהם, הם חששו שקבוצת שודדים מגיעה למקום ועומדת להרוג אותם. הם עזבו מיד את רבי מסעוד ונמלטו בבהלה מהמקום.

רבי מסעוד התעשת מהתגלגלות הענינים והבין כי יד ה' היתה בדבר, וכי זכותו של הצדיק עמדה לו להינצל ממוות בטוח. כשהגיע בשלום לביתו, סיפר לבני משפחתו על הנס הגדול שאירע לו ("שנות חיים" ו"מקור החיים").

נפל ארצה ומת

הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, אמר פעם לאדם אחד שהוא רואה עליו שהגיע שעתו להפטר מן העולם, וכדי להנצל מן המיתה הוא מייעץ לו לצאת מן העיר, מפני שנגזר עליו למות דוקא בתוך העיר הזאת, ואם יצא מהעיר הוא ינצל.

אותו יהודי שמע לדברי הצדיק, ויצא מהעיר כפי שציוה עליו הצדיק.

ועם כל זאת, בכל יום היה שולח אותו יהודי שלוחים אל הצדיק לשאול, אולי נתבטלה הגזירה והוא יוכל לחזור לעיר. אולם כ"ק רבי חיים זיע"א שלח שיאמרו לו שלא יכנס לעיר, כיון שהגזירה עדיין לא התבטלה.

ביום אחד כאשר הגעגועים תקפו אותו, הוא החליט לחזור לאשתו ולמשפחתו, וללא קבלת רשות מפורשת מהצדיק נכנס לתוך העיר. וכך אירע שבשעה שרגליו דרכו בפתח חומת העיר, מיד הוא נפל ארצה ומת. ועל כיוצא בזה אמרו חכמים (סוכה נג.): "רגלוהי דבר איניש אינון ערבין ביה, לאתר דמיבעי תמן מובילין יתיה", כלומר, רגליו של האדם ערבות לו, להיכן שהוא רוצה ללכת, לשם רגליו מובילות אותו.

"תשמרי אותו לנדוניה"

היה זה בשעה שכ"ק רבי חיים זיע"א, ישב ועסק בתורה בחדרו. בתו שרה נכנסה אל החדר הסמוך, מול החדר שבו ישב אביה הצדיק ועסק בתורה.

לפתע נפתח לפניה פתח נסתר לחדר נוסף. שרה הביטה אל החדר וראתה בו אוצר גדול, היא נכנסה פנימה ונטלה משם כלי כסף וכלי זהב.

אביה הצדיק הרגיש זאת ברוח קדשו, ומיד קרא לבתו וביקש ממנה לצאת מהחדר. כשהיא יצאה מהחדר, פנה אליה הצדיק זיע"א ואמר לה:

"יש לך מזל גדול שיצאת מיד מהחדר, שכן אם לא היית יוצאת מהחדר, היה הפתח נסגר עלייך ולא היית יכולה לצאת משם לעולם"!

אביה הצדיק הוסיף ואמר לה:

"מה שהספקת ליטול מהחדר בו היה האוצר, הריהו שייך לך, ותשמרי אותו לנדוניה שלך לקראת החתונה" ("שנות חיים").

ידוע, שהסיפור הזה התפרסם בעיר, ואנשים רבים ביקשו לחפש בבית הצדיק את האוצר ואת הפתח שבו נמצאו אוצרות המלכים. ואולם, נכדו הצדיק רבי משה אהרן זיע"א מעולם לא העיז לחפש את האוצר, את הסיבה לכך הטעים רבי משה אהרן זיע"א ואמר:

"אם ה' ירצה לגלות אותו, הוא יעשה נס ויפתח את הפתח בו שמורים אותם אוצרות מלכים, כפי שנפתחו לבתו של הצדיק רבי חיים זיע"א".

"מהיכן אקח מים בלב המדבר?"

בתקופה שבה התרחשה המלחמה הגדולה על העיר מוגאדור, מרבית היהודים עזבו את העיר ונסו כל עוד נפשם בם. החשש מפני האוייב שעומד לפלוש אל העיר היה מוחשי ובין הבורחים אל מחוץ לעיר, היה גם כ"ק רבי חיים זיע"א, אליו הצטרפו בני ביתו וקבוצת תלמידים.

באמצע הדרך, הופיע מולם חיל שזמם להכות את הרב. חיל אחר, שצפה במתרחש באותו רגע, הזדרז להציל את הרב והרג את אותו החיל.

כשעברו כברת ארץ, החל החום להכביד על הרב ומלוויו, ורבי חיים זיע"א ביקש לשתות מים. תלמידו רבי יעקב בן שבת זצ"ל, בעל מחבר ספר "רוח יעקב" על התורה, התבקש לדאוג למים כדי להרוות את צמאונם של בני הפמליה.

רבי יעקב שחפץ לעשות את רצון הצדיק, תמה בלבו: "מהיכן אקח כאן מים בלב המדבר"?

אלא שרצונו למלא את בקשת רבו, גבר על כל הגיון לב, והוא נחפז לתור אחר מקור מים.

בעוד רבי יעקב עושה את דרכו בצעדים חפוזים, הוא מבחין בכושי, הנושא על שכמו כד מים גדול. הכושי העביר את הכד לידי רבי יעקב, תוך שהוא מבקש ממנו שימסור את הכד לרבי חיים פינטו זיע"א.

המחזה היה כלקוח מתוך חלום. אך המציאות גברה על כל דמיון, והנה בידו מונח כד מים חיים!

כשחזר אל כ"ק רבי חיים זיע"א, סח לו רבי יעקב בהתרגשות את מה שעבר עליו, אלא שהצדיק לא נראה מופתע מכך, הוא פנה לרבי יעקב וגילה את אזנו:

"דע לך! כי אותו כושי שפגשת לא היה אלא מור אבי (רבי שלמה) זיע"א, שהגיע מהעולם העליון כדי להשיב את נפשי. ועל כך כבר אמרו חז"ל: 'צדיקים במיתתן קרויים חיים', וזכותו היא שעמדה לנו להחיותנו במדבר הזה".

ולא בכדי נגלה אליו הצדיק בדמות כושי, כי "כושי" הוא רמז לאדם נאה, בבחינת: "צדיקים נאים הם ונאים מעשיהם". כמו שמצינו כי צפורה אשת משה נקראה

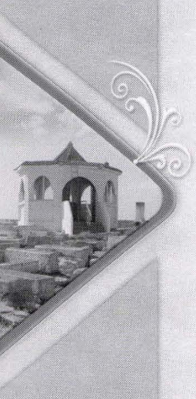

"כושית" וכמו שכתב רש"י (במדבר י"ב א') על הפסוק אודות האשה הכושית: "שהכל מודים ביופיה. יש לך אשה נאה ביופיה ואינה נאה במעשיה, במעשיה ולא ביופיה, אבל זאת נאה בכל". וגם נאמר (עמוס ט' א') "הלוא כבני כושיים אתם לי" ("שנות חיים").

בן שבת. המשפחה והנס

רבי יעקב בן שבת זצ"ל, תלמידו של כ"ק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, שם משפחתו המקורי הוסב ל"בן שבת", על שום מעשה נפלא שאירע עמו.

מסופר, שרבי יעקב נסע פעם בשיירה עם קבוצת יהודים שרכבו על חמורים. כשהגיע ערב שבת פנה רבי יעקב לאנשי הקבוצה ואמר להם: הנה עוד מעט תכנס השבת ולא נוכל לרכב על החמורים בשבת, על כן עלינו להשאר כאן ביער ולשבות עד מוצאי שבת, אחר כך נמשיך בעזרת ה' בדרכינו.

אנשי הקבוצה סירבו לשמוע לדבריו, אפשרות זו לא נראתה להם כלל: "המקום מסוכן מאד, שורצות כאן חיות רעות וטורפות, ולכן אנו חייבים להמשיך ברכיבה", כך טענו בפני רבי יעקב שחזר על הצעתו שוב ושוב, אך ללא אוזן קשבת.

ואכן, קבוצת הרוכבים המשיכו בדרכם והותירו מאחור את רבי יעקב לבדו, בודד ביער הגדול והנורא.

רבי יעקב שהיה איתן באמונתו בה' יתברך, החל בהכנות לכבוד שבת קודש: הוא נטל כמה אבנים ועשה סביבו מעגל. את חמורו קשר לאחד העצים, הדליק נרות לכבוד שבת קודש והחל בתפילתו.

לפתע הרים רבי יעקב את עיניו וראה מולו אריה גדול כשפיו פתוח (כידוע, לפני כמאתיים שנה האריות היו מצויים בערבות מרוקו). רבי יעקב נבהל מאד ונשא את ידיו השמימה בתחינה להשי"ת, שיציל אותו מיד האריה.

תוך כדי התפילה הוא מבחין באדם זקן העומד מולו ואומר לו: "אל תירא ואל תחת"!

לאחר מכן סעד את סעודת השבת מתוך שמחת לב, כשכל אותה עת האריה עומד ליד מעגל האבנים ושומר עליו מכל משמר.

במוצאי שבת קודש, חבש רבי יעקב את חמורו והתכונן להמשיך ברכיבה. אלא שלפתע ניגש אליו האריה, הנמיך את ראשו כמי שאומר לרבי יעקב: עלה ורכב עלי...

רבי יעקב הבין את הרמז ועלה על גבו של האריה, הניח עליו את כל חפציו, וחיש קל רכב האריה במרוצה, ותוך דקות מועטות הביא אותו לתוך העיר שהיתה רחוקה מאד מהיער.

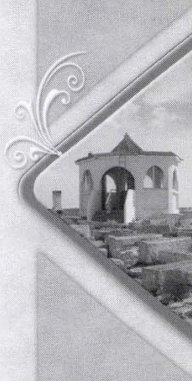

כשבני העיר ראו את רבי יעקב נבהלו מאד, הם גם חשדו בו שחילל את קדושת השבת ח"ו והגיע בשבת לעיר. אך רבי יעקב סיפר להם את כל מה שעבר עליו, מרגע שנפרד מבני השיירה ועד הגעתו לעיר במוצאי השבת, כשהוא רכוב על גבי מלך החיות.

המעשה המופלא שהפך חיש לשיחת היום בקרב בני העיר עשה לו כנפיים, והכל האמינו באמיתות הסיפור. שכן למרבה הצער כל אנשי הקבוצה שהמשיכו במסע ביום השבת נטרפו על ידי אריות, ורק הוא ניצל. משמע הוא דובר אמת.

ואכן מאותו יום ואילך החלו האנשים לקרוא לו "רבי יעקב בן שבת", על שם הנס שנעשה לו בזכות שמירת שבת, ושבת קודש שמרה והגינה עליו מכל משמר. כן יעשה הקב"ה עמנו ניסים ונפלאות (שבח חיים).

פשט עמוק וברור

שליח מארץ הקודש הגיע למארקש, כדי לאסוף תרומות לעניי ארץ ישראל. בהיותו במארקש נתקשה השליח בדבריו של הפרשן רבי אברהם אבן עזרא זצ"ל. הוא שאל את חכמי מארקש, אולם אף אחד מהם לא ידע להסביר לו פירוש בדברי האבן עזרא.

באחד הימים נקלע אותו שליח למוגאדור, שם הגיע לאוזניו שמעו של רבי חיים פינטו זיע"א. הוא החליט ללכת לאותו צדיק ולשאול אותו פשט בדברי האבן עזרא.

רבי חיים זיע"א שמע את השאלה, והסביר לו פשט עמוק וברור מאד לשביעות רצונו המליאה.

כשחזר השליח למארקש סיפר לחכמי העיר את הדבר, והם הבינו עד היכן מגיעה גדולתו של רבי חיים זיע"א בתורה.

השליח חזר לארץ ישראל, וגם כאן סיפר לחבריו על אותו צדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ועל גדלותו בתורה ובכל רזיה ומכמניה.

מאותו יום ואילך, היו חכמי ארץ ישראל שולחים אליו קושיות בתורת הנגלה והנסתר, ורבי חיים זיע"א היה שולח להם מכתבים בדברי תורה, ומיישב להם את שאלותיהם על הצד הטוב ביותר (שנות חיים).

רשות למלאך המות

שנת תר"ד, היתה שנה קשה מאד עבור יהודי מוגאדור. גזירות קשות נגזרו אז על היהודים בענינים שונים.

הצרפתים הפגיזו את העיר מכיוון הים, ויהודים רבים נהרגו בחרב, ברעב או נפלו בשבי. עת צרה היתה ליעקב.

כ"ק רבי חיים זיע"א, עמד אז בפרץ להציל את היהודים אשר היו נתונים למשיסה ולבוזזים, ובכוח תורתו ותפילותיו עצר את המשחית מלבוא אל שערי העיר.

ולא עוד - העיד שמשו ונאמן ביתו, הצדיק רבי עוזי סלימן בן חיים זצ"ל - אלא שמאז ואילך, לא היתה רשות למלאך המות להכנס למוגאדור, אלא אם כן קיבל תחילה רשות מרבי חיים פינטו זיע"א ("שנות חיים" ו"מקור חיים").

גלות מכפרת

בחודש אלול שנת תר"ד (שנה לפני הסתלקות רבי חיים זיע"א) נחרבה העיר מוגאדור, בעת המלחמה בין המרוקאים והצרפתים. תושבים רבים, נאלצו לברוח מהעיר על נשיהם, בניהם וטפם, עד יעבור זעם, כדי להינצל מהמוות ומהרעב שפקד את העיר.

והדבר פלא!

כיצד הצדיק לא התפלל להקב"ה, שלא תבאנה מלחמות על העיר, והרי בכח קדושתו הגדול יכול היה רבי חיים זיע"א להגן על כל העולם, ובפרט על העיר מוגאדור שלא תיחרב?

אלא, כך הסביר מו"ר שליט"א:

"ידוע וכלל הוא בידינו, שכאשר הצדיק ראה איזו גזירה קשה ורעה, ידע לבטל אותה בדרך של גלות. לכן, העדיף להורות לכולם לברוח ולגלות, מאשר ח"ו יקפחו את חייהם אם ישארו בעיר".

חסיד אומות העולם

רבי חיים זיע"א, נמנה עם קבוצת תושבים שנמלטו רגלית מהעיר, וזאת מפני שעקב המצב המלחמתי ששרר אז, לא היו עגלות משא וחמורים פנויים להובלה. בשעה שברח, הגיע גוי אחד ובשנאתו ליהודים ביקש להכות את הרב, אלא שתיכף ומיד יבשה ידו ולא יכול היה להרימה יותר, ויהי הדבר לנס.

הרב כבר היה אז זקן בא בימים, בן פ"ו שנים, והמסע המפרך הקשה עליו מאוד את הדרך.

בנו הצדיק רבי הדאן זיע"א, התנדב להרכיב את אביו על כתיפו. כך הלך במשך יום שלם, עד שהגיעו אל העיר אזגאר שם התאכסנו בבית שר העיר חאז עבדאללה, שהיה חסיד אומות העולם.

השר עבדאללה פרנס את הרב ומשפחתו וכלכל אותם בריוח ובכבוד, שמר על בני המשפחה בכל אותה תקופה, והציל אותם מרעב ומכל פגע ונזק.

לאחר המלחמה, נפרדו רבי חיים זיע"א ובני ביתו מהשר, כדי לשוב לביתם במוגאדור. הרב בירך את השר שיזכה לכל טוב, בזכות הטובה שהטיב לו ולבני ביתו (שנות חיים).

השקדים טובים מאד

לצדיק רבי חיים פינטו זיע"א היו שני ידידים, תלמידי חכמים שהיו יראי שמים מאד. השנים עסקו במסחר, וראו ברכה בעמלם.

שנה אחת, היה יבול מבורך של שקדים, ושני הסוחרים רכשו כמות גדולה של שקדים, כדי למכור אותם אחר כך בלונדון. אך למזלם הרע, באותו יום קיבלו הסוחרים מכתב מלונדון שבו נאמר כי השקדים אינם ראויים לאכילה, והם הושמו בהסגר. ולא עוד, אלא שהודיעו להם כי אי אפשר לנהל איתם משא ומתן מסחרי כיון שהשקדים אינם בריאים לגוף.

בצרתם, הלכו שני היהודים אל הצדיק כ"ק רבי חיים זיע"א כשפניהם נפולות. כשראה אותם הצדיק שאלם: "מה קרה לכם"? והם סיפרו לו:

"השקענו את כל רכושנו בקניית שקדים, ואילו עכשיו מודיעים לנו כי השקדים לא טובים והם בהסגר, ולא עוד, אלא שאי אפשר לנהל משא ומתן עם החברות שקונות מאיתנו שקדים".

שמע הצדיק ואמר להם:

"אל תדאגו. ראשית, תכתבו להם מכתב חזרה כי השקדים אינם בחרם, וכי הם טובים מאד למסחר, והם טובים ובריאים לגוף. שנית", הורה להם כ"ק רבי חיים זיע"א "בינתיים תשמרו את השקדים אצלכם, עד שאומר לכם מתי למכור אותם".

לאחר שלושה חדשים החל לפתע ביקוש גדול לשקדים. מחירם של השקדים עלה מאד והאמיר לגבהים שלא ידעו עד כה. אז הגיעו שני היהודים אל הצדיק רבי חיים זיע"א, ושאלו כיצד לנהוג עתה?

השיב להם הצדיק: "אם הריוח הוא גדול מאד, אתם יכולים למכור את השקדים".

"רבינו, הריוח כרגע הוא גדול ביותר", צהלו השנים.

"אם כן", הורה להם הצדיק, "תכתבו להם שוב, כי השקדים טובים מאד והם לא בחרם".

כדברי הרב כן עשו הסוחרים. ובעבור הסחורה הם קיבלו סכום מכובד של כסף והרוויחו הון רב.

זהו כוחו של הצדיק, כפי מה שאמר התקיים במלואו בכח קדושתו ("שבח חיים").

"זה שכרך בעולם הזה"

בזמן המלחמה הגדולה שהתחוללה בין ספרד למרוקו, היה אז כ"ק רבי חיים זיע"א כבן שבעים ושמונה שנים. באותה שעה הוא עמד לפני השער שהוביל אל רחוב היהודים במוגאדור, התבטא ואמר בלשון זאת: "מי שיציל אותי ויקח אותי אל מחוץ לעיר, כדי להנצל מהמלחמה, מובטח לו עולם הבא..."

ליד הרב עמד יהודי בשם: עוזי אוכא. כששמע עוזי את דברי הצדיק, מיד אמר לכ"ק רבי חיים זיע"א: "כבוד הרב, מה שהרב רוצה אני אעשה מיד".

ואכן, אותו יהודי נטל עמו את הרב והוביל אותו אל מחוץ לעיר, למקום מסתרים בטוח. כך ניצל הרב מהקרבות שהתחוללו בסביבה הקרובה.

כששב עוזי אוכא לדרכו, לאחר שלקח את כ"ק רבי חיים זיע"א, יצא אל הבאר לשתות מים. כשירד אל הבאר, מצא שם אוצר יקר של כסף וזהב, אבנים טובות ומרגליות. היה זה אחד מהאוצרות שהתושבים זרקו באותה עת אל הבארות, כדי שלאחר המלחמה יוכלו לחזור ולקחת אותם, וכך יוכלו להמשיך ולהתפרנס בכבוד אחר המלחמה.

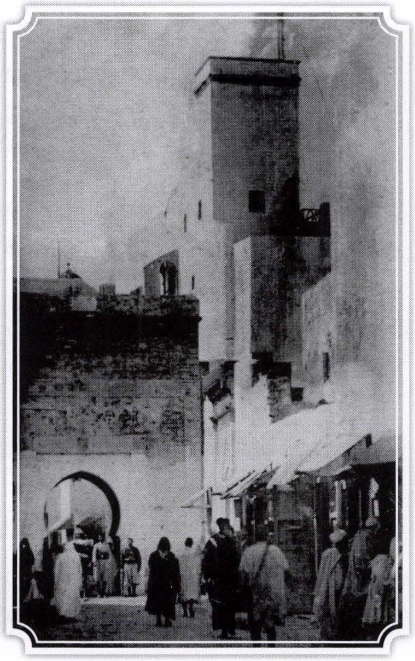

עוזי שמח מאד על האוצר היקר שמצא, והלך עמו למקום המסתור של כ"ק רבי חיים זיע"א, כדי לספר לו על האוצר היקר שמצא. כשהגיע, אמר לו הצדיק:

"זהו שכרך בעולם הזה, אבל בזאת לא סיימת, כי כיון שהצלת אותי, הקרן קיימת לך לעולם הבא, כמו שהבטחתי לך".

ואמנם, צאצאיו מספרים, כי הוא התעשר עושר רב, ונתקיים בו מאמר הכתוב "מאשפות ירים אביון", ונתקיים בו "והקרן קיימת לו לעולם הבא", ואף האריך ימים ושנים, כל זאת בזכות אותה מצוה שעשה - הצלת כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א מאימת המלחמה ("שנות חיים").

הנסתרות והנגלות

לעירו של רבי חיים זיע"א, מוגאדור, הגיע פעם אדם שחזותו אמרה שהוא תלמיד חכם גדול, וכל אנשי העיר חרדו לבואו ועשו לו כבוד גדול, פרט לאחד: היה זה רבי חיים פינטו זיע"א, שהתעלם באופן מופגן מבואו של אותו אדם.

כל אותה תקופה שהחכם שהה בעיר, רבי חיים זיע"א לא התייחס אליו כלל ולא נהג בו שום גינוני כבוד. הדבר היה לפלא בעיני הקהל, על שרבי חיים פינטו זיע"א אינו מתייחס כלל לאדם חשוב זה.

וכשתושבי העיר ביקשו מרבי חיים זיע"א שיבוא להשתתף בדרשת המגיד המופלא, שתתקיים בבית הכנסת הגדול, סירב הצדיק ללכת לבית הכנסת ולהקשיב לדרשת הדרשן.

"על מה ולמה, כבוד הרב מסרב להגיע לדרשת המגיד?"

שאלו בני העיר.

כמענה לשאלתם, הזהיר אותם רבי חיים זיע"א ואמר להם:

"דעו לכם, שעתידים אתם להתחרט על אשר אתם הולכים להקשיב לדרשה".

סתם ולא פירש.

ביום שבת קודש עלה החכם לעליה לתורה, והתנדב סכום כסף גדול עבור בית הכנסת. גם בשעת המנחה הוא דרש בפני אנשי העיר וקהל גדול בא לשמוע את דרשתו.

לאחר הדרשה בשעת מנחה בשבת, הלך אחריו קהל גדול אל הנמל כדי ללוות אותו, מפני שהוא היה צריך להפליג בספינה מהמקום מיד במוצאי שבת קודש.

כשהבחין רבי חיים זיע"א בתהלוכה שליוותה את החכם אל הספינה, פנה לאנשי העיר ואמר להם:

"אתם עוד תחזרו מאוכזבים ממנו..."

כשהגיעו אל הנמל, ליד הספינה, בעיצומה של שבת המלכה, עלה אותו "תלמיד חכם" אל הספינה, הוציא מכיסו סיגריה והחל לעשן אותה בפני כל האנשים.

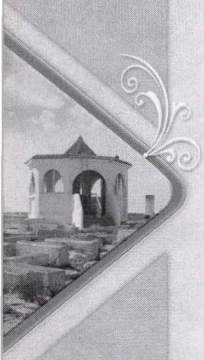

תושבי העיר, השתוממו. הם לא האמינו למראה עיניהם. זו תורה וזו שכרה?

ולא נתקררה דעתו של אותו "תלמיד חכם", עד שהראה להם שהוא ערל. לבושתם של אנשי העיר שחלקו לו כבוד רב, סיפר להם שהוא כלל אינו יהודי, וכי הוא למד תורה אצל חכמי ישראל באירופה!

כמובן שהדבר עורר סערה גדולה בקרב אנשי הקהילה שהתאכזבו מאד. בסערת רגשות הם חזרו לרבי חיים זיע"א, וסיפרו לו את כל מה שקרה עמו בספינה.

"וכי לא אמרתי לכם שעתידים אתם להתחרט?" שאל אותם רבי חיים זיע"א.

"רבינו! זו מנין לך? - שאלו האנשים בתמהון, הכיצד ידעת שאין דרשן זה אלא גוי? אין זאת אלא שרוח הקודש היא שנצנצה בך!"

נענה הצדיק ואמר להם:

לא רוח יש כאן ולא קודש יש כאן; ולא נביא אני ולא בן נביא אני, אבל יש כאן מקרא כתוב: "כי נר מצוה ותורה אור" (משלי ו, כג), ואמרו בזוהר הקדוש (ח"ג ריח, ב - ריט, א) למה אין אומות העולם מתנענעים בשעת הלימוד, אלא ישראל בלבד? לפי שנשמותיהם של ישראל הן חלק מן הקב"ה הדומה לנר הדולק, שנאמר (משלי כ, כז): "נר ד' נשמת אדם", ונשמה זו הדומה לנר, אין אורה נכבה אפילו לרגע משעה שנפרשה מן הקב"ה. לפיכך אדם מישראל בשעה שהוא יושב ועוסק בתורה, כל גופו מתנענע, כנר הזה שהוא מתנענע לכאן ולכאן, אבל אומות העולם לפי שאין בהם נשמה עליונה אינם מתנענעים לכאן ולכאן, אלא יושבים ודוממים.

הפטיר הרב ואמר:

"תלמידי ואהובי! הדרשן הזה, ראיתי אותו עוסק בתורה ואינו זז ממקומו, מיד ידעתי שרגליו לא עמדו למרגלות הר סיני, ואין בו נשמה עליונה, ואינו מזרע ישראל כלל".

"אם כן, פנו אליו בני העיר בתמיהה: אם אכן ידעת שאינו מזרע ישראל, מדוע לא אמרת לנו?!"

השיב להם הצדיק בנועם שיחתו ואמר להם:

"בני! רציתי לשנות לכם פרק בדרך ארץ. אם בא אדם למקומכם ואין אתם מכירים אותו, ורצונו ללמד אתכם, אל תחפזו לשמוע תורה מפיו, אלא בדקו אחריו תחילה יפה יפה שמא יש בו דופי, לפי שאין לאדם לשמוע דברי תורה, אלא ממי שידוע בו שהוא ירא שמים".

שמעו בני הקהילה את תוכחת הצדיק, וקיבלו עליהם את דבריו הנעימים, הלכה למעשה. ("שבח חיים").

"אוי לי ואבוי לי"

שנת בצורת פקדה את מוגאדור. התפילות והתחנונים שהיחידים והציבור התפללו וזעקו, בדמעות שנשפכו כמים, לא נענו, וענני מטר לא נראו באופק.

בצר להם פנו היהודים אל כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, כדי שיתפלל לישועתם. נכנסו הכל לביתו והחלו לומר פרקי תהילים. והנה בעוד הם אומרים את פרקי התהילים, נתנמנם כ"ק רבי חיים זיע"א ושקע בשינה...

הכל תמהו על כך, בדיוק לעת כזאת מצא הרב זמן להתנמנם ולנוח?

אולם מפני כבודו, לא עשו מאומה. הם המשיכו לומר פרקי תהלים והרב המשיך במנוחתו.

ובחלומו, רואה הרב את אחד מאנשי העיר כשהוא עסוק בחטא נורא עם אשת איש. החלום המרטיט, העיר את הרב משנתו בסערת נפש. הוא פנה מיד לנוכחים שהתקבצו סביבו ושאל אותם, האם אותו אדם פלוני שראה בחלום, נמצא עמם יחד באמירת התהילים? כשהנוכחים השיבו בשלילה, ציוה עליהם כ"ק רבי חיים זיע"א לצאת ולחפש אותו, ולא לחסוך בשום מאמצים ואמצעים כדי למוצאו.

המתפללים התפזרו ברחבי העיר ועברו מבית לבית, אך האיש לא נמצא.

המתפללים שבו לבית הכנסת, וסיפרו לרב כי האיש איננו.

כ"ק רבי חיים זיע"א, לא הרפה:

המשיכו בחיפושים, התמידו לחפש לא להתייאש.

בעוד הם עוברים באחד מרחובות העיר, רואים הם את אותו יהודי עובר לנגד עיניהם. ההתרגשות גברה ותוך דקות ספורות הובא היהודי אל הרב.

"מה היו מעשיך בשעה שכל הקהל התאסף לתפילה?" - שאל כ"ק רבי חיים זיע"א – "מדוע לא הצטרפת לקהל המתפללים בתפילות ותחנונים?"

הלה החל לשקר ולהסביר באמתלאות שונות ומשונות, מדוע לא הגיע אל התפילה בבית הרב. אולם הרב קצף עליו ובקול רועם ציוה: "אמור את האמת! עכשיו! וחזור בתשובה, כי הגיע זמנך להיפטר מן העולם".

באותם רגעים שהמילים הללו יצאו מפי הרב, נפל החוטא על הרצפה כשגופו מפרפר בין חיים למוות. כ"ק רבי חיים זיע"א, ציוה על האנשים לומר עליו את התפילות של יציאת נשמה. וכאשר סיימו את התפילות, נפח האיש את נשמתו ומת.

לא יצאה שעה קלה וארובות השמים נפתחו וגשמי ברכה החלו לרדת ארצה. זמן קצר לאחר מכן, שלח כ"ק רבי חיים זיע"א את משמשו אל אותה אשה, כדי שזו תבוא אל בית הרב.

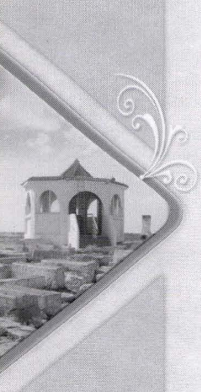

כשזו נכנסה, גזר עליה רבי חיים זיע"א לספר לו את כל האמת.

בקול בוכים החלה האשה לספר את מה שקרה, כיצד תמיד אותו אדם היה מאיים עליה ומפתה אותה לדבר עבירה. "גם בשעה שכל האנשים באו אל בית הרב להתפלל, בא אלי וחטא עימי. צעקתי, אך איש לא שמע. אוי לי ואבוי לי".

כ"ק רבי חיים זיע"א שמע את דבריה, ואישר כי אכן כך היה. מיד נתן לה הרב תיקון על החטא החמור שעשתה, ואסר אותה על בעלה, לעיני כל העדה שנפעמו מגודל קדושתו ורוח קדשו של הרב, אשר בחזיון לילה מגלים לו סתרי איש ומעלליו.

"האם כנים דברייך?"

ומענין לענין באותו ענין:

העיר מוגאדור, בהיותה אחת מערי עיר הנמל החשובות של מרוקו ומסחר רב עבר דרכה, היתה עיר מודרנית, אשר ספגה קשות מרוח ההשכלה וספיחיה. דעות זרות והשקפות עולם מנוכרות לרוח התורה חדרו גם לבתי היהודים פנימה, והיה כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א טורח הרבה, מתאמץ ומתייגע כדי להרחיק את הרוח הרעה מאנשי הקהילה.

באחד הימים - כך סיפר רבי שלמה כנפו - נכנס אחד מתושבי העיר לבית הרב, ובעינים מושפלות סיפר לו, כי הוא חושש שאשתו חטאה בעבירה חמורה עם אדם אחר, והוא מבקש לגרש אותה.

הרב שמע את הדבר והזדעזע מאד, וחיש מיהר לקרוא לאשה שתבוא מיד לביתו.

"האם נכונים הדברים ששמעתי עלייך?" - שאל אותה הרב – "אם נכון הדבר שבי ועשי תשובה מיד".

האשה הכחישה מכל וכל את הדברים, והיא טענה בפני הרב כי היא מעולם לא חטאה וכי היא כשרה ומותרת לבעלה.

"אם כך" - אמר לה רבי חיים זיע"א – "הבה ונבדוק אם כנים דברייך אם לאו".

מיד פתח רבי חיים זיע"א, את ספר התורה הקדוש בפרשת נשא, וקרא את פרשת סוטה האמורה בפרשה, כשהאשה עומדת לידו. כשסיים לקרוא בתורה, שלח את האשה עם בעלה לביתם.

באמצע הדרך, חשה האשה לפתע בכאבים עזים שתקפו אותה, הכאבים התמקדו בבטנה וברגליה. היא נפלה וקמה, נפלה וקמה, עד שנפחה את נשמתה.

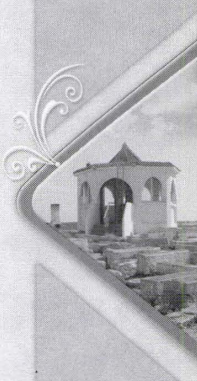

בואו עימי לבית היולדת

מטבע הדברים, היה רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, אורח מכובד בשמחותיהם של יהודי מוגאדור, שהכירו בערכו ורום קדושתו. אנשי העיר ראו בכך זכות לעצמם, וכבוד גדול התכבדו כשכבוד הרב השתתף עמם בשמחתם.

יום אחד, הוזמן רבי חיים זיע"א לשמחת ברית מילה בביתו של אחד מיהודי העיר. כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א השתתף בשמחה, ולאחר המילה ישבו הכל כנהוג לסעודת המצוה. בעודם מטיבים את לבם במאכל ומשקה, הגיעה לפתע במרוצה אחת מתושבות העיר, וכשהיא מרוגשת סיפרה לרב, כי בתה הגיעה עד שערי משבר והיא כורעת ללדת.

להפתעת הנוכחים השיב כ"ק רבי חיים זיע"א את פניה ריקם, ולא הביט לעברה כלל.

"בתי מתקשה בלידתה", המשיכה לזעוק, "הגיעו מים עד נפש. מבקשת אני מהרב כי יתפלל עליה שהלידה תעבור בשלום ולא תינזק, לא היא ולא הולד".

והרב - ממשיך בסעודה, מתעטף בשתיקה ולא משיב כלל.

הנוכחים התפלאו מאוד למראה עיניהם, ומהם היו שכעסו על כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, כיצד הוא משיב את פני האשה ריקם, בשעה כה קשה וגורלית.

אך איש לא פצה פה. כולם שתקו ולא העיזו לומר מאומה, מאחר שהבינו כי בוודאי יש דברים בגו.

כשסיימה האשה את זעקתה, ציוה הרב לאבי הבן שיגיש לשולחן "מים אחרונים". הרב וכל המסובים נטלו ידיהם, ובירכו את ברכת המזון בכוונה. לאחר ברכת המזון, פנה הצדיק לכל המסובים ואמר להם:

"בואו עימי לבית היולדת, ושם תבינו מדוע כבשתי את רחמי".

בהגיעו לבית היולדת, ביקש כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א להכנס לחדר היולדת, שם היא שכבה כשהיא נאנקת מצירי הלידה שתקפוה בכל עוז. הרב פנה אליה ושאל אותה:

"אמרי לי את האמת, האם מישהו חטא עמך בליל טבילתך? אמרי את האמת, ואם לא - כאן תהיה מיתתך".

היולדת פרצה בדמעות שליש, ואמרה כי אמת נכון הדבר, אך האשמה לא בה.

כיצד היה הדבר? - שאל כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, והאשה סיפרה בדמעות שלישי:

"באותו לילה, בעלי השתכר, יצא לרחוב ולא חזר לביתו עד שעה מאוחרת. באותה שעה נכנס לביתי השותף של בעלי, ושאל אותי האם בעלי כבר חזר הביתה

ממסע שכרותו. אמרתי לו כי עדיין לא, וכי הוא צריך לשוב בכל רגע. ובאותה שעה תפס אותי אותו איש וחטא עימי. הייתי לבדי בביתי ושום אדם לא היה. צעקתי בקול גדול אך אין איש שומע לי להציל אותי".

שמע כ"ק רבי חיים זיע"א את דבריה, וידע כי אמת נכון הדבר. "ידעתי על כך" - אמר לה – "אך רציתי לבחון את יושרך ואת כנותך".

כ"ק רבי חיים זיע"א מיד הרגיע אותה, ואמר לה כי היא תעבור את המשבר ואת הלידה בשלום. אך אינו יכול להבטיח לה מאומה אודות בנה, והחוטאים יקבלו את עונשם מן השמים.

וכדברי הרב, כך היה. היולדת ילדה בשעה טובה, בבריאות, והחוטאים באו על עונשם מן השמים.

מו"ר שליט"א עם ראש ממשלת מרוקו בחנוכת הרחוב ע"ש רבי חיים פינטו

פרק
ח

גחלת אש

רבותינו זכרונם לברכה, לימדו אותנו פרק נכבד בחובת הזהירות בכבודם של תלמידי חכמים, עד שאמרו: "והוי זהיר בגחלתן שלא תכווה. שנשיכתן נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב, ולחישתן לחישת שרף, וכל דבריהם כגחלי אש".

ובשולחן ערוך נפסק להלכה (יורה דעה. רמג, ו):

"עוון גדול הוא לבזות תלמידי חכמים או לשנאותן, וכל המבזה את החכמים - אין לו חלק לעולם הבא. והוא בכלל - כי דבר ה' בזה".

המעשיות הבאות שבפרק זה עוסקות בנושא זה:

העופות גילו סימני חיים

כפי האמור מידי ימי שני וחמישי, היה רגיל כ"ק רבי חיים זיע"א לצאת מביתו ולאסוף צדקה עבור עניי העיר.

אחד משרי המלך שהתגורר במוגאדור, תיכנן לקיים סעודה מכובדת לחבריו השרים. מכיון שהוא היה נוהג לאכול אך ורק משחיטת היהודים, שלח השר את משרתיו לבית השוחט היהודי, כשבידם סלים מלאים בעופות מפוטמים עבור הסעודה.

המשרתים לא שמו לב למתרחש סביבם, ומרוב פזיזותם להגיע לבית השוחט, הם החלו לרוץ ברחוב עם סלי העופות. בעת מרוצתם, חלפו על פני כ"ק רבי חיים זיע"א, שבאותה שעה ישב על כסאו ברחוב היהודים. כמה מהמשרתים לא שמו לב למעשיהם, דחפו את כסאו של הצדיק הצידה והוא נפל אפיים ארצה.

אותם משרתים שדחפו את כסאו של הרב וגרמו לנפילתו, לא חזרו על עקבותיהם בכדי לסייע לרב לקום או לכל הפחות להתנצל ולבקש סליחה.

עונשם לא איחר לבוא:

כשהגיעו המשרתים אל השוחט, הם נדהמו לראות כי כל העופות הפכו לפגרים, שאותם סירב השוחט לשחוט.

השר שהמתין בכליון עינים, הופתע למצוא אותם כשהם שבים לביתו בידים ריקות ובפנים נפולות. המשרתים שיתפו את השר בעובדה המרעישה שלפתע ללא כל סימן מוקדם, כל העופות התפגרו.

השר לא התייחס לדבריהם כאמת מוחלטת, הסיפור נשמע לו כהזוי, בפרט שהסעודה אמורה להתקיים בעוד שעות אחדות.

לחץ דמו של השר עלה, הוא הזעיף את פניו והחל לצעוק עליהם:

"האם קרה לכם משהו יוצא-דופן בדרככם, שבעטיו בא העונש המוזר הזה?"

אף לא אחד מהמשרתים ידע את הסיבה האמיתית, ולאמיתו של דבר גם מי שאכן ידע - פחד לגלות לשר את אשר אירע.

לבסוף, אחד המשרתים אזר אומץ ואמר לשר:

"אדוני השר, אולי הדבר קרה בגלל הרב של היהודים?"

הרעיון שהוצע בפני השר, לא מצא חן בעיניו.

"וכי מה קשור הרב של היהודים למיתת העופות?" - תמה.

"כאשר עברנו ברחוב היהודים, סיפר המשרת, מיהרנו לבית השוחט כדי למלא את פקודתך. מספר משרתים דחפו את הרב והוא נפל מכסאו".

"מי הרב הזה? תאר לי אותו"! - ביקש השר.

המשרת תיאר את מראהו של הרב, את הדרת פניו ואת מלבושיו.

ברחובות העיר

"הרי זה רבי חיים פינטו זיע"א!" קרא השר שהכיר מקרוב את הרב.

מיד הורה השר למשרתיו לשוב אל רחוב היהודים, לגשת אל הרב ולבקש ממנו סליחה ומחילה על מה שעוללו לו בדרכם החפוזה.

"ולא זו בלבד", ציוה השר, "אלא שעליכם גם להביא את הרב על כתפיכם ולשאתו אחר כבוד אל הארמון".

היה זה מחזה של קידוש שם שמים, כאשר כ"ק רבי חיים זיע"א הובל בכבוד רב ברחובות העיר, עד לבית השר, שם התחנן השר בפניו: "אנא רבי קדוש, עשה הכל למעני והחייה חזרה את העופות. היום בערב אני עורך סעודה גדולה לשרים רבים, ואם לא יהיו לי עופות משובחים לתת להם אהיה בפניהם ללעג ולקלס. אנא רבי, עשה את הכל למעני".

לאחר הפצרות מרובות מצד השר, הסכים כ"ק רבי חיים זיע"א לבקשתו. הוא ביקש לראות את העופות, וכשאלו הובאו לפניו, הרים כ"ק רבי חיים זיע"א את מקלו, נגע בעופות במקלו, ולתדהמת הכל שבו העופות לגלות סימני חיים, בעליצות ובחדווה כמי שאינם מבינים מה המהומה שנוצרה סביבם.

כעת הגיעה שעתם הרעה של משרתי השר, אלו שפגעו לרעה ברבי חיים זיע"א. רבי חיים זיע"א ביקש מהשר שחרץ את גזר דינם לתלייה: "אל תגע בהם לרעה. רק אבקש ממך לצוות עליהם, שלא יעזו ללכת פעם נוספת ברחוב היהודים במרוצה ובבהילות".

השר נענה לבקשת הרב, וכבוד הצדיק עלה ונתגדל שבעתיים בבית השר ובעיני כל משרתיו. מאז ואילך, כל אימת שגוי היה פוסע ברחוב היהודים היה עושה זאת בנחת ובשלוה.

כה גדלו בעיני הגויים כבודו וקדושתו של כ"ק רבי חיים זיע"א. (סיפור זה מפורסם מאד בקרב יהודי מרוקו, וגם כ"ק רבי משה אהרן זיע"א, היה רגיל לספר סיפור זה).

אוייב שהפך לאוהב

השר של מוגאדור היה שונא ישראל גדול, ובעקבות מעשה שהיה, הפך את עורו ושינה את טעמו ונהיה לאוהב ישראל.

מעשה שהיה כך היה:

שר העיר אהב להתעלל ביהודים, ולהציק להם על כל צעד ושעל. גם כ"ק רבי חיים זיע"א לא היה יוצא מהכלל בענין זה, וגם אותו לא אהב השר והציק לו מפעם לפעם.

היה זה כאשר כ"ק רבי חיים זיע"א, עבר עם אחד מתלמידיו ליד בית השר צורר היהודים. כשהבחין בהם השר מבעד לחלון, ציוה על משרתו שיכניס אליו מיד את שני היהודים הפוסעים ברחוב.

המשרתים שהכירו בערכו של הצדיק, העירו לו בעדינות:

"היהודי הזה ההולך כאן הוא מחכמי היהודים הגדולים בעיר הזאת, ואולי מן הנכון שלא להציק לו ולא לקרוא לו".

אלא שהשר לא התרשם כלל מדברי המשרתים, ופקד שוב על המשרת להכניס אליו את שני היהודים.

כאשר נכנס כ"ק רבי חיים זיע"א אל השר, ראה השר כי מכנסיו של הרב ארוכות הם, יותר מן המקובל ללכת באותה תקופה. שכן רבי חיים מרוב צניעותו, היה רגיל ללכת עם מכנסיים ארוכות עד נעליו, שלא לחשוף ולו טפח אחד מהגוף.

השר הביט בזעף על רגלי הרב והעיר לו:

"מדוע מכנסיך ארוכות יתר על המידה? והרי זה לא מקובל כאן במקום? דע לך, כי אם אתפוס אותך שוב הולך עם מכנסיים ארוכות כאלו, אדאג להענישך במלקות".

הרב לא הגיב כלל על דברי השר, ויצא מביתו של השר בשתיקה מוחלטת.

והנה, באמצע הלילה, התעורר השר משנתו כשכאבים עזים תוקפים אותו. מרוב עוצמת הכאבים והייסורים שייסרו את גופו, היה נדמה לו שמלאכי חבלה מקיפים את מיטתו וחובטים בו ללא הרף. במיוחד הפליאה אותו העובדה, שאף אחד ממשרתיו לא ניגש אליו, על אף שהוא צעק בקולי קולות.

בבוקר, כשהתייצבו המשרתים ליד מיטתו, ניסה כל אחד מהם את כוחו במתן עצה ועזרה כדי להקל מעליו את כאביו ואת סבלו המר, אך לשווא. הכאבים עומדים בעינם והשר הרשע זועק מרה.

השמועה על מחלתו המסתורית של השר, פשטה מיד בכל רחבי העיר, ואל מיטתו הגיעו רבים, כדי לנסות לעזור לו להתרפא. זה אומר בכה וזה אומר בכה, אך הכל לשווא.

היו שאמרו לו כי אלו הם שדים ורוחות. והיו שאמרו לו כי כל זאת מפני הדירה החדשה, שאליה נכנס לגור לאחרונה. כך הגיעו רבים עם עצות שונות ומשונות, אך לא היה בכל אלו כדי להועיל לו במחלתו המסתורית.

עם הזמן הכאבים הלכו וגברו. כך בלילה הראשון, וכך גם בלילה השני שבו השר כלל לא יכול היה להירדם מרוב כאבים, והוא זעק ובכה כל הלילה. עם בוקר שלח את משרתיו אל גדולי הרופאים כדי שימצאו מרפא לחוליו. אך כאמור הכל היה לשווא.

בעיר מוגאדור התגורר אז אחד מחסידי אומות העולם, אוהב ישראל, שהכיר את כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, ושמע גם על הסיפור שהתרחש בין השר לבין הרב בביתו, כיצד השר בייש את הרב ואיים עליו.

אותו אדם מיהר לבית השר המתפתל מכאביו ונאנק תחת ייסוריו, ואמר לו:

"דע לך, כי כל המקרה הזה קרה לך, בגלל שביישת את כבוד הרב הגדול רבי חיים פינטו. האיש הוא צדיק וקדוש, ואתה חטאת חטא גדול בכך שהתייחסת אליו כאל אחד הריקים והפוחזים. אם לא תבקש ממנו סליחה, הכאבים לא יעזבו אותך לעולם".

דבריו נפלו על אוזן קשבת, השר הבין מיד את הקשר בין שני האירועים, וביקש מידידו שיקח מצרכי מזון רבים לביתו של הצדיק רבי חיים זיע"א בכבוד גדול, ויבקש ממנו סליחה וכפרה.

השליח מיהר לבית כ"ק רבי חיים זיע"א. שם פגש את הרבנית ע"ה וזו אמרה לו, כי כ"ק רבי חיים זיע"א כעת איננו בבית, ואם ברצונו לפגוש את הצדיק, עליו להמתין עד שישוב מבית הכנסת.

כששב רבי חיים לביתו, התנפל האיש - שהכיר את כ"ק רבי חיים זיע"א - לרגליו, וביקש ממנו כי ימחל לשר ויסיר ממנו את מכאוביו. ואולם, כ"ק רבי חיים זיע"א אמר לו, כי עדיין לא מלאה סאת ייסוריו של השר. בלילה הזה הוא עוד ילקה בכפליים, ורק למחר הוא יתרפא מחוליו.

אותו חסיד אומות העולם, הפציר שוב בכ"ק רבי חיים זיע"א למחול לידידו השר, ולרפא אותו כליל. לבסוף נעתר רבי חיים זיע"א לתחנוני האיש והודיע לו, כי הוא מוחל לשר בלב שלם.

הצדיק פנה אפוא לפינת חדרו, שם התפלל על השר שיתרפא מחוליו.

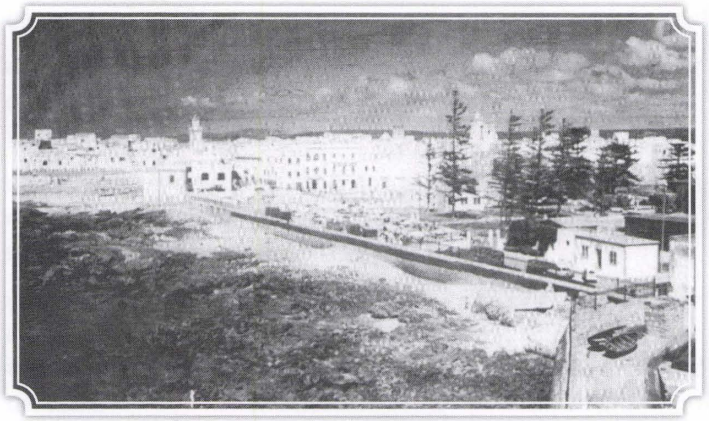

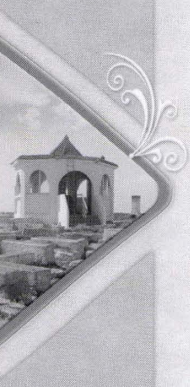

כשסיים להתפלל, הורה לו רבי חיים זיע"א שישיב את כל המאכלים הלא כשרים לבית השר. "הלילה הוא כבר יישן בשקט", כך הבטיח לו כ"ק רבי חיים זיע"א.

וכאשר אמר כ"ק רבי חיים זיע"א – כך היה. באותו לילה ישן השר בשקט ובשלוה, לאחר שידידו סח לו את דברי רבי חיים זיע"א והתפילה שהתפלל בעבורו, וכאשר התעורר הכיר במעלתו הגדולה של כ"ק רבי חיים זיע"א, שקידש במעשה זה שם שמים ברבים.

מאז אותו מקרה, שבו למד השר את הלקח על בשרו ממש, הוא חדל להציק ליהודים, ומאוייב ושונא נהפך לאוהב ישראל בכל לבו. ("שנות חיים").

מן המיצר אל המרחב

באחת השנים, נכנס לבית הכנסת, קאדי ששימש כשר חשוב בממשלה. הקאדי הרשע החל להתווכח עם כ"ק רבי חיים זיע"א בכמה נושאים. דבריו ודעותיו של רבי חיים זיע"א לא מצאו חן בעיניו, והוא הורה להכניס את כ"ק רבי חיים זיע"א לבית האסורים.

לא חלפו אלא שעות אחדות, ואותו קאדי רשע נפל ומת, ואז יצא רבי חיים זיע"א לחופשי.

לזכר הנס כתב הצדיק זיע"א פיוט נפלא, המתחיל במילים: "הממני ואסר, אותי במלכודתו. אוייב שונא וצר, ענה אותי מן המיצר". (מפי השמועה)

המקור בתורת משה

שר העיר מראקש הגיע למוגאדור, והתארח בביתו של שר העיר. השנים ישבו והחליפו דעות, רשמים וחוויות. השיחה בין השנים זרמה והגיעה עד לויכוח נוקב על המקור לאימרה מסויימת הקשורה לנימוסי דתם, המופיעה בקוראן.

השר ממארקש טען בלהט, כי המקור לכך הוא מתורת משה רבינו ע"ה, ולעומתו ענה השר של מוגאדור, כי ההיפך הוא הנכון; מה שנאמר בתורת משה מקורו ממה שכתוב בקוראן. הויכוח נמשך ונמשך ללא שיגיעו להסכמה ביניהם, כשבסיום הויכוח הם שבו לשוחח על הנושאים שעלו בתחילת שיחתם.

מזג האויר הנעים, פיתה את השנים לצאת מהארמון ולטייל ברחובות העיר. כאן הם פגשו מולם את הצדיק רבי חיים זיע"א. וכדבר המובן מאליו העלו את השאלה בפני הרב, כדי שיכריע בין הדעות.

רבי חיים זיע"א האזין ברוב קשב לדבריהם, ואחר כך ביקש שיקריאו בפניו את אותו קטע שעליו נסוב הויכוח. לאחר שהוקרא בפניו הקטע, הרהר מעט ואמר כי הצדק הוא עם השר ממארקש; המקור הוא בתורת משה, ולא בקוראן.

באותו מעמד, ניצל הצדיק את ההזדמנות, והוסיף להפליג בשבחה של התורה הקדושה שניתנה למשה רבינו בסיני מפי הגבורה.

זה האחרון התרשם מדברי הרב ואמר: "אכן חכם גדול יהודי זה".

לעומת זאת בפני השר של מוגאדור, ניכרו סימני זעם וכעס. הוא כעס מאד על כ"ק רבי חיים זיע"א, על כך שהכריע בויכוח לטובת השר ממראקש, וכביכול פגע בכבודו ובשמו הטוב. מאז ואילך החל לשמור טינה לכ"ק רבי חיים זיע"א. בכל הזדמנות בה פגש את כ"ק רבי חיים זיע"א, היה נוהג לבזותו ולהשפילו. והצדיק, כמנהגו בקודש מעולם לא הגיב על דברי הבלע, אלא מחל על כבודו ושתק.

לא נתקררה דעתו של שר העיר, עד שהחליט יום אחד להושיב את כ"ק רבי חיים זיע"א בבית הסוהר.

כשהדבר נודע לתושבי העיר, באו כולם אל השר ואמרו לו:

"אנחנו עוזבים את מוגאדור, ועוברים לגור באגאדיר".

"לא ייעשה כדבר הזה!" - זעף עליהם השר – "אתם יושבים כאן במצות המלך, שביקש ליישב את הממלכה, ואסור לכם לעזוב את העיר הזאת וללכת להתיישב במקום אחר. ובכלל, מה פשר הדבר? מה הסיבה להחלטה מוזרה זו?"

"כיצד יכולים אנו להישאר בעיר הזאת, ורב העיר יושב מאחורי סורג ובריח? בזכות הצדיק" – טענו התושבים בלהט – "ישנה השגחה משמים על העיר, ואם הוא יושב בבית הסוהר, אין לנו מה לחפש כאן יותר. לכן אנו עוזבים את העיר".

השר שמע את הדברים, והבין כי הוא נקלע לצרה צרורה, הוא חשש מאוד כי אם המלך ישמע על דבר ההגירה ההמונית של התושבים, תגובתו תהיה קשה וחמורה. אי לכך הוא הורה לשחרר מיד את כ"ק רבי חיים זיע"א ממאסר. אולם, הוא לא מיהר לבקש מחילה וסליחה מכ"ק רבי חיים זיע"א.

כ"ק רבי חיים זיע"א חזר לביתו, והתושבים חזרו בהם מכוונתם.

לא חלפו אלא שעות אחדות, ומן השמים פקדו את בית השר אסונות כבדים, עונש על מעלליו.

תחילה מת בנו הבכור, כשנפל מגג הבית. האם, בשמעה כי בנה מת, מתה אף היא מצער. וכך ביום אחד מתו שניהם.

יועצי השר נכנסו לביתו של השר, ואמרו לו:

"לא מקרה הוא. מן השמים נלחמים בך, על מה שעוללת לרב היהודים. חזור בך, ורוץ מהר אל כ"ק רבי חיים זיע"א ובקש ממנו מחילה. אחרת מי יודע, אלו עוד אסונות עלולים לבוא עליך ועל משפחתך".

השר עשה כדבריהם, הלך אל כ"ק רבי חיים זיע"א, וביקש ממנו מחילה וסליחה בלב שלם. רבי חיים זיע"א שמע את הדברים, וסלח לו בלב שלם.

לאחר מכן, שאל אותו כ"ק רבי חיים זיע"א:

"עכשיו שכבר נענשת, האם אתה מקבל עליך את הדין?"

השר השיב בחיוב וביקש שהרב יתן לו סימן שאכן הוא סלח לו.

רבי חיים זיע"א נענתר לבקשתו, ואמר לו כך:

"דע לך, בעוד חמשה עשר יום, יעלילו עליך שרים בפני המלך, על מעשה רע שכביכול עשית. המלך יכעס על כך מאד, ויצווה להושיב אותך בבית סוהר במארקש, ומשם יקחו אותך לעיר פאס. אבל, אל תיפול ברוחך; בכל שעה שתרגיש שאתה שרוי בצרה, מיד תקרא: 'יא אלחזאן פינטו', ואז אבוא לעזרתך".

(מילים אלו "יא אלחזאן פינטו" הם כעין תפילה בערבית מרוקאית, והפירוש הוא: "אני זועק בזכותו של הרב פינטו, שהקב"ה יעננו").

כששמע השר את הדברים, הוא פקפק באמינותם. הרי זה בלתי מציאותי בעליל: המלך שהוא ידידו האישי ובן משפחתו, יצווה להכניס אותו לכלא?!

אולם הוא שמר את הדברים בליבו. ואכן, כדברי רבי חיים זיע"א כן היה.

כעבור שבועיים, העלילו עליו שרים בפני המלך על מה שעשה. המלך כעס מאד וציווה להעביר אותו מכלא אחד למשנהו. כשהגיע השר למשבר נפשי מכל הצער של הישיבה בבית הכלא, נזכר בדברי הרב וקרא: "יא אלחזאן פינטו".

בעודו זועק את המשפט: "יא אלחזאן פינטו", ועל כותל התא הופיעה תמונתו של הצדיק, כשהיא נעה ממקום למקום ומדברת אליו דברים מרגיעים:

"הסר דאגה מלבך. בסוף השבוע תשתחרר מהכלא הזה, ויעבירו אותך לכלא אחר בעיר מארקש".

סוף השבוע הגיע, והגיעה פקודה להעביר את השר למראקש, ללא כל סיבה הנראית לעין.

כשהגיע למארקש, שוב ביקש את עזרת כ"ק רבי חיים זיע"א, וזעק בקול: "יא אלחזאן פינטו". ואז שוב הופיעה דמות דיוקנו של כ"ק רבי חיים זיע"א על כותל התא, והדמות שוב מדברת אליו:

"אל תדאג. בסוף השבוע תשתחרר לגמרי ותחזור למוגאדור, אל תפקידך הקודם".

וכך היה. המלך ציווה לערוך שוב חקירה, ואז התברר כי כל הסיפור אינו אלא עלילה שפילה שהעלילו על השר. המלך ציווה לשחרר את השר מכלאו, ולהחזירו

למוגאדור ברוב פאר והדר להושיבו על כנו כראש העיר. במועד בו ניבא לו כ"ק רבי חיים זיע"א, השתחרר השר מכלאו.

במקביל, ימים אחדים קודם בוא השר בחזרה לביתו, הגיע לבית השר כ"ק רבי חיים זיע"א, וציוה לערוך בבית משתה וסעודה לכבוד השר המשתחרר, שבקרוב ישוב הביתה. הוא נקב להם תאריך מדוייק מתי הוא יחזור, ופקד עליהם לצאת לקראתו אל שער העיר, לקבלו בתופים ובמחולות ולהרכיבו על כתפיהם.

השר הגיע בשלום אל עירו, ושם, לאור מה שקרה, החליט לזנוח את דתו, להתגייר ולהסתפח לנחלת השם. אך כשראה את כל ההמון שבא לקבל את פניו, חשש מהתגובות הקיצוניות שיתעוררו בשל עזיבתו את דתם, משום כן לא הוציא את הדבר אל הפועל.

בהגיעו לביתו, נדהם. הוא ראה את השולחן ערוך ומוכן ברוב פאר. ואז החל לצעוק עליהם:

"אני נמק בכלא, ואתם מתענגים ושמחים בסעודות בשמחה ומשתה. על מה ולמה"?

בני ביתו הבינו לרוחו, והשיבו לו בנחת:

"את הכל עשינו במצוות כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, שהורה לנו לערוך לך קבלת פנים מפוארת. הוא אמר לנו כי אתה עתיד לשוב בקרוב הביתה, והוא זה אשר נתן את כל הכסף כדי להכין לך את המשתה הזה".

הבין השר, כי לא רק חלום חלם בכלא, אלא כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א גם הודיע לבני משפחתו על שובו לביתו. הוא ביקש לקרוא לכ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, ובמעמד כולם הודה לו על שהצילו בכל התקופה הזאת. וסיפר לכולם על הניסים והנפלאות שהיו לו בזכות כ"ק רבי חיים זיע"א. וכך נתקדש שמו של השם יתברך בעולם.

השר אמנם לא זנח את דתו, אולם משהו בכל זאת השתנה:

משונא ואוייב ישראל מובהק, הפך בגלל מעשה זה לאוהב ישראל מושבע בכל לבו ונפשו. ("שנות חיים").

"מן הראוי לבקש רשות"

בשנות חייו של רבי חיים זיע"א, הגיעו משולחים רבים מארץ ישראל למרוקו, כדי לאסוף תרומות. רבים מהם היו אנשים חשובים, תלמידי חכמים ויודעי ספר, אך היו ביניהם גם אנשים אשר ביקשו להטיל מרות, מורא ופחד על יהודי מרוקו, כדי שאלו יתרמו מהונם לצדקה.

היו גם כאלה, מעטים אמנם, שזלזלו ברבנים, עד כדי כך שהם גרמו לצמצום השפעתם של הרבנים על בני הקהילה.

משולח אחד, אשר חפץ היה רק בכבוד ויקר של עצמו, הגיע פעם למרוקו, לעיר מוגאדור. ביקשו התושבים לחלוק לו כבוד והזמינו אותו לברית מילה. גם כ"ק רבי חיים זיע"א הוזמן לאותה ברית. באמצע הסעודה ראה רבי חיים זיע"א, כיצד אותו משולח נוטל כוס יין ללא רשות, ומברך עליה.

כ"ק רבי חיים זיע"א כעס עליו, ואמר לו כי לא יפה עשה, וכי מן הראוי היה לבקש קודם לכן רשות מבעל השמחה, שמשלו אכל. השיב לו השליח:

"אני שד"ר מארץ ישראל, ואין לי צורך לבקש רשות מאיש במקום הזה".

השניים החלו להתווכח, ובלהט הדברים יצאו מפי השד"ר מילים לא מכובדות כנגד רבי חיים זיע"א. גם רבי חיים זיע"א לא חסך ממנו את שבט לשונו. והתוצאה היתה קשה:

לאחר מספר ימים נפטר אותו משולח ל"ע, ואילו רבי חיים זיע"א לקה ברגליו למשך זמן מה.

לאחר שנרפא רבי חיים זיע"א מחליו, הוא חיבר את הפיוט; "ארוממך הא-ל א-להי ישראל, המציל הגואל מדחי את רגלי וכו'". ("שבח חיים")

ראש הגנב נשאר תלוי...

בימי רבי חיים פינטו זיע"א, אירע מעשה מדהים, אשר הפך לשיחת היום בפי כל אנשי העיר:

אחד מבני משפחת פינטו, היה צדיק וקדוש ומלומד בניסים. באחד הלילות, בימי החגים, כשכולם יושבים בבית, נכנס לפתע גוי לביתם ורצה לגנוב חפצים.

כאשר ראתה אשתו של הרב הקדוש זיע"א את הגנב, קראה מיד לבעלה ואמרה לו:

"קום מהר! גוי נכנס הביתה והוא רוצה להרוג אותנו".

הצדיק הרים את עיניו, הביט על הגוי, והחל לקרוא פסוקים ושמות קדושים.

בטרם סיים הצדיק הקדוש לקרוא את הפסוקים, מת הגוי במקום, וגולגולת ראשו נשארה תלויה בתקרה על ידי חבל. כן יאבדו כל אויביך ה'.

הבית בו התרחש הנס, עומד עדיין על תילו עד היום הזה במללאח בעיר מארקש שבמרוקו. רבים מבני העיר הולכים לשם בכל עת, כדי לראות בעיניהם את הנס שהתרחש, והם מדליקים שם נרות ומתפללים בבית בזכות הצדיק.

עובדה מדהימה ומפורסמת היא, שעד עצם היום הזה גולגולת האיש עדיין נשארה תלויה בתקרה, וכל מי שמגיע למארקש, שואל על הבית ורואה שם במו עיניו את כוחם של הצדיקים.

את הסיפור הזה סיפרה הרבנית הצדקת מרת מזל תחי', אשתו של הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א, אשר היתה בבית הזה וראתה את הגולגולת כשהיא עדיין תלויה בתקרה.

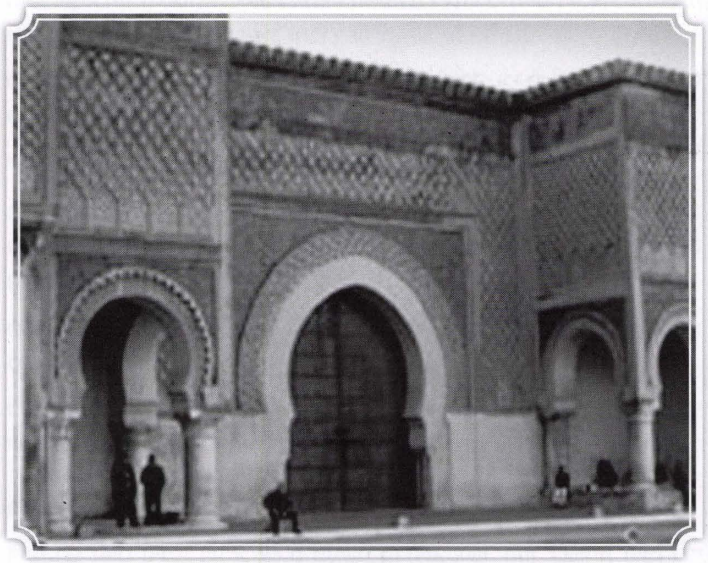

חומת העיר מראקש

השד שריפא את הצדיק

הנה שמענו מאבותינו הקדושים זיע"א, כי יש בעולם מזיקין בבחינת שדים, שהם נבראים מניצוצות של קדושה כשמקיימים תורה ומצוות. אבל אסור ליהנות מהם, כי כל הנהנה מהם יש להם שליטה עליו. וראה בספר "עשה פלא" סיפורים מדהימים מעין זה. יחד עם זאת שמעתי מפי כ"ק אבא ע"ה, שכ"ק הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א הכיר במזיקין אלו, ובכח תורתו שלט עליהם כדי שלא ירעו לאנשים.

דברי מו"ר שליט"א:

קורא נכבד!

שני הסיפורים דלקמן מספרים על שדים. סיפורים אלו קבלנו כמות שהם מאת אבותינו הקדושים, אבל דבר אחד ידוע לנו כי במרוקו השדים המזיקים היו נראים לעתים לבני האדם, ויש בידי על כך סיפורים לרוב. אך כדי שלא להפחיד את הקורא, נמנעתי מלכתוב אותם.

ועוד, אבי הצדיק ע"ה סיפר לי, שהרבה פעמים ראה שדים בבית שבו נולדתי, ואף פעם הוא לא פחד מהם. מעולם לא גילה זאת לאמא שתחיה, כדי שהיא לא תפחד ותעזוב את הבית. ועוד הוסיף לומר לי כי השדים היו שומרים על הבית מגנבים, ואין מה לפחד מהם, אשריהם הצדיקים!

מעשה מופלא אירע לרבי חיים פינטו הגדול זיע"א. פעם, באמצע הלילה, עת שישב רבי חיים זיע"א ועסק בתורה כמנהגו לעסוק בתורה בכל לילה, לאחר חצות, עלה לפתע שד מן הבאר שבבית, פנה אל רבי חיים זיע"א ואמר לו:

"אבא שלי אמר, שתלמד אותי דרוש על תפילין לכבוד חגיגת הבר מצוה שלי..."

רבי חיים זיע"א, שהיה רגיל בדיבורים מעין אלו, השיב לו:

"לך עכשיו ותחזור לכאן מחר".

למחרת לאחר חצות הלילה, שוב הגיע אותו שד, וביקש מהצדיק ללמד אותו דרוש לבר מצוה שלו. רבי חיים זיע"א אכן לימד אותו את הדרוש על התפילין, ואחר כך נישק השד את ידו של הצדיק.

באותו רגע שבו נישק השד את יד הצדיק, הופיעה חבורה גדולה על ידו של הצדיק.

"זו תורה וזו שכרה?" שאל אותו רבי חיים זיע"א.

והשד משיב לו: "מה אעשה כבודו, אבל אנחנו עשויים מאש".

שאל אותו הצדיק רבי חיים זיע"א:

"רשע! בן מי אתה?"

"אני בנו של ר' אברהם זראדי".

הביט עליו רבי חיים פינטו זיע"א ואמר לו:

"לך מיד והבא לי תרופה, ואם לאו אני עושה אותך כחרס הנשבר".

"כבודו", ענה השד, "אני מיד הולך אל אבא שלי ואביא לך ממנו תרופות".

ירד השד שוב לתחתית הבור, וסיפר לאביו את כל אשר קרהו.

אמר לו אביו:

"לך ותאמר לצדיק כי לא ידאג. בשעה שישמע את החמור נוער באשמורת הבוקר, שיתן מכה על החבורה שלו ואז יבריא" (ואכן מצינו בזוהר הקדוש שיש סוד גדול בשעת נעירת החמור).

ואמנם כך היה. רבי חיים זיע"א נתן מכה על חבורתו בשעת נעירת החמור, והבריא.

רואים אנו מכאן כמה גדול היה כוחו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, שלא פחד מהשד והכריחו להביא לו תרופה למכתו. ("שבח חיים").

במערכה נגד כוחות הטומאה

כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, ישב כמנהגו בביתו במוגאדור ועסק בתורה כל הלילה. לפתע, בחצות הלילה עלו שני מזיקים (שדים) מן הבור. הם פנו לרבי חיים זיע"א ואמרו לו: "יש בידינו כח להרוג את כל מי שיעבור פה".

אמר להם הצדיק:

"תאמרו לי את שמות האנשים שצריכים למות".

המזיקים החלו למנות בפני הרב, את שמות האנשים שהגיעה שעתם למות.

להפתעתו, שמע הצדיק זיע"א, כי הם מזכירים בין השמות גם את שמו של הצדיק הגדול רבי מאיר פינטו זיע"א, שהיה צריך למות כעבור ימים ספורים.

שאל אותם הצדיק: "האם יש לו תיקון, לרבי מאיר פינטו?"

"אם ייצא מן העיר", השיבו המזיקים, "אין לנו רשות להמיתו".

מיד שלח רבי חיים פינטו זיע"א, לקרוא לרבי מאיר פינטו, וציוה עליו לצאת מיד מהעיר.

בעודם מדברים עם רבי חיים פינטו זיע"א, הניח מזיק אחד את ידו על אוזנו של הצדיק.

פנה אליו רבי חיים זיע"א ואמר לו:

"אין לך שום דין עליו!"

רבי חיים פינטו זיע"א קרא עליו כמה פסוקים, ובאותו רגע נעשה המזיק חרש, ואז רבי חיים זיע"א השליך אותו בחזרה אל הבור.

המזיק השני ראה זאת וחשש לעצמו, הוא פנה ואמר לצדיק:

"בבקשה ממך, תחזיר אותו כמו שהיה".

רבי חיים זיע"א השיב לו בדברי אזהרה:

"בפעם הבאה, אם הוא יתעסק איתי, אני אטביע אותו בתהום, כדי שלא יוכל לעלות עולמית".

חלפו מאז כמה חודשים. ובהגיע ערב ראש השנה חזר הצדיק רבי מאיר פינטו זיע"א בחזרה לעירו מוגאדור שלח אליו רבי חיים זיע"א: "עכשיו, כששבת לעיר, בוא אלי ותהיה אצלי בביתי". ענה לו רבי מאיר זיע"א: "בהחלט כן, אבוא אליך. אולם קודם לכן, אני רוצה לילך לביתי לומר שלום לאשתי, לבני ולבנותי".

רבי מאיר הלך לביתו, וברגע שבו הגיע למדריגות ביתו, עוד בטרם נכנס לביתו, הופיע לפתע המזיק והרגו. מיד הלך רבי חיים זיע"א וטיפל בכל ענין קבורתו.

יעזור השי"ת לבטל מעלינו ומעל כל בני ישראל את כל מחשבות שונאינו, אמן נצח סלה ועד. ("שבח חיים")

פרק
ט

כי קולך ערב

כ"ק רבי חיים זיע"א, התברך באומנות הלחן והפיוט, וקולו הערב יצא למרחוק כשהיה שר בהתלהבות והתרוממות הרוח. חלק מפיוטיו נדפסו בספר "רני ושמחי".

שקים מלאי כתבים ובהם שירים ופיוטים רבים, הותיר אחריו רבי חיים זיע"א. שיריו של הצדיק הנם מלאים מזן אל זן באהבה ודבקות בבורא יתברך שמו, אהבת התורה, יראת שמים, ומלאים בכיסופים וערגה לקראת הגאולה העתידה.

לצערינו הרב, רבים מהפיוטים הללו נעלמו. היה זה בשעה ששודדים באו לעיר מוגאדור, ונטלו משם את כל האוצר על כל תכולת פיוטיו הקדושים והנעימים.

חיבק ונישק אותו

חביבה היתה השבת על רבי חיים זיע"א, יותר מכל ימות השבוע.

בשבת קודש היה מרגיש התרוממות הרוח, ורוח של שירה, פיוטים וזמירות נחה עליו. בכל סעודה היה נוהג לשורר זמירות בקולו הערב, שירים ותשבחות לבורא העולם, בהם היה מכוון רזים וייחודים עילאיים.

מו"ר שליט"א מוסיף ומספר:

"באחת השבתות" - כך קבלנו את הדברים מאבותינו הקדושים – "זימר כ"ק רבי חיים זיע"א, כמנהגו בקולו הערב מפיוטיו של המשורר רבי ישראל נג'ארה זצ"ל. הוא שר בהתלהבות גדולה כזו, עד שרבי ישראל נג'ארה נגלה אליו בהקיץ, חיבק ונישק אותו על כוונת הלב הזכה ועל הקול הערב, בהם שר את פיוטיו לכבוד השכינה הקדושה".

רבי ישראל נג'ארה מחכה לנו

רבי חיים זיע"א, היה מלומד בקפיצת הדרך ממקום למקום. באחת הפעמים, נטל עמו הצדיק אדם נוסף.

ומעשה שהיה כך היה:

הגאון רבי דוד בן חסין זצ"ל, היה ידוע כמשורר גדול. מקום מגוריו היה במאקנס, אשר היתה רחוקה מאד מהעיר מוגאדור. פעם אחת, באמצע הלילה, הגיע רבי חיים זיע"א לביתו של רבי דוד, העיר אותו, ואמר לו: "בוא איתי למוגאדור, רבי ישראל נג'ארה מחכה לנו שם".

רבי דוד התלבט מעט, שכן הדרך ממאקנס למוגאדור ארכה כמה ימים, והוא השיב לרבי חיים זיע"א בתמיהה:

"איך אלך, והלוא אשתי עלולה להתעורר באמצע הלילה ולהרגיש בחסרוני, והיא בודאי תפחד?"

אלא שרבי חיים זיע"א הרגיע אותו, ואמר לו: "בעזרת השם נצא ונחזור במהרה, עוד קודם שאשתך תספיק להתעורר".

"שמעתי את שמך הגדול" - אמר רבי דוד לרבי חיים זיע"א – "אבל איני יכול ללכת, מפני הדאגה לשלום אשתי".

לדוד מזמור חסד ומשפט אשירה!
ספר
תהלה לדוד
באמשטרדם

שיריו של רבי דוד חסין
דפוס ראשון
אמסטרדם

רבי חיים זיע"א המשיך לשכנע אותו שלא יהסס; "אני מבטיח לך שנצא ונחזור מהדרך, ואשתך הרבנית לא תדע בין ימינה לשמאלה".

מהרהורים למעשה. רבי חיים זיע"א ורבי דוד חסין זצ"ל, יצאו בקפיצת הדרך ממאקנס למוגאדור, שם פגשו את המשורר רבי ישראל נג'ארה זצ"ל, אשר ירד אליהם מעולם האמת, ויחדיו שרו שירים ופיוטים.

כשסיימו לשיר, הבטיח להם רבי ישראל נג'ארה כי מכאן ואילך, בכל ראש חודש הוא יתגלה אליהם, ויחדיו ישירו שירים ופיוטים לכבוד השכינה הקדושה.

החוט המשולש

מאורע זה נהפך למנהג של קבע:

מידי חודש בחודשו, היה בא רבי חיים זיע"א לביתו של רבי דוד חסין, ויחדיו היו עושים את הדרך ממאקנס למוגאדור, בקפיצת הדרך, כדי לשורר שירים ופיוטים עם המשורר רבי ישראל נג'ארה זצ"ל. "והחוט המשולש לא במהרה ינתק". (מפי הגאון הצדיק רבי אהרן חסין זצ"ל, ראב"ד מוגאדור, נכדו של המשורר רבי דוד זצ"ל).

להלן נביא מספר פיוטים שנתחברו ע"י רבי חיים זיע"א, חלק ממה שנשתמרו בידינו:

שירים ופיוטים לבורא עולם אשר יסודם בהררי קודש
מאת הצדיק המקובל, סבא דמשפטים חסידא קדישא ופרישא
כמוהר"ר רבי חיים פינטו "הגדול" זיע"א

פיוט על ימי בראשית, ושבת קודש

סימן: **אני חיים חזק**

אֲלֵיכֶם נֶאֱמָנַי, אַזְכִּירָה בְרָנָנִי, רְאוּ כִּי ה' נָתַן לָכֶם שַׁבָּת.

בָּאם אֵ-ל שׁוֹכֵן עֶרֶץ, לִבְרֹא רוּם וָאָרֶץ, אוֹר בָּרָא בְּמֶרֶץ, בְּאֶחָד בְּשַׁבָּת.

גּוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ, אָמַר וַיְהִי רָקִיעַ, תּוֹךְ מַיִם הָרָקִיעַ, בַּשֵּׁנִי בְּשַׁבָּת.

דָּוָה צוּר בְּרֵאשִׁית, תַּרְאָה יְבֻשָּׁת, דֶּשֶׁא וָעֵץ יָשִׁית, בַּשְּׁלִישִׁי בְּשַׁבָּת.

הּ-ה בּוֹרֵא טַל אוֹרוֹת, הַמּוֹצִיא מְזָרוֹת, תָּלָה הַמְּאוֹרוֹת, בָּרְבִיעִי בְּשַׁבָּת.

וָצַר הַתַּנִּינִים, צוּר שׁוֹכֵן מְעוֹנִים, דָּגִים מִינִים שׁוֹנִים, בַּחֲמִישִׁי בְּשַׁבָּת.

זֶעֶפֶר יָצַר אָדָם, וַיִּשְׁכַּב וַיִּרְדָּם, וְעָזְרוֹ בָּשָׂר וָדָם, בַּשִּׁשִּׁי בְּשַׁבָּת.

חַזַּק אֶת זְרוֹעִי, בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיָּצוֹ לְהַרְגִּיעִי, זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת.

טְכִירָה וּשְׁמִירָה, בְּסִינַי נֶאֱמְרָה, וְנֶפֶשׁ יִתְּרָה, נָתַן לָנוּ בְּשַׁבָּת.

כַּבֵּץ אֶת זְרוּעֵינוּ, לְאֶרֶץ מַאֲוַיֵּינוּ, וְאָז יִרְאוּ עֵינֵינוּ, עוֹלָם שֶׁכָּלוֹ שַׁבָּת.

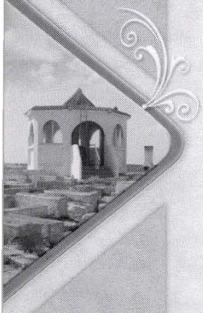

פיוט על רוממות השי"ת

סימן: מזמור חיים חזק

מִזְמוֹר לְאֵ-ל אָשִׁירָה, כִּי הוּא הִמְצִיא וּבָרָא, יֵשׁ מֵאַיִן כָּל נִבְרָא, בְּעֹז וּגְבוּרָה:
הֵן עַם רָב, יֶעֱרַב אֶל לִבָּם רַב, טוּבְךָ יַבִּיעוּ.

זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ, כִּי נִמְצָא וְיָחִיד הוּא, אֵינוֹ גּוּף וּמַרְאֵהוּ, וְאֵין מִי יוֹדְעוֹ:
הֵן עַם רָב, יֶעֱרַב אֶל לִבָּם רַב, טוּבְךָ יַבִּיעוּ.

מֶלֶךְ רָם וְנַעֲלֶה, קַדְמוֹן וְנֶעֱבָד סֶלָה, דָּבָר אֲשֶׁר לֹא נִגְלָה, מֵרֹאשׁ יָדְעוֹ:
הֵן עַם רָב, יֶעֱרַב אֶל לִבָּם רַב, טוּבְךָ יַבִּיעוּ.

וְנִבּוּאָה לֹא בַמִּקְרָא, וּמְמֻרוֹם יַעֲרָה, רוּחַ עַל חוֹזֶה יוֹרָה, דֵּעָה לְשׁוֹמְעוֹ:
הֵן עַם רָב, יֶעֱרַב אֶל לִבָּם רַב, טוּבְךָ יַבִּיעוּ.

רַב שָׁם מֹשֶׁה רַבֵּינוּ, הִבִּיט בְּתָמוּנַת קוֹנוֹ, וְתוֹרָה צִוָּה לָנוּ, כְּרָצוֹן צוּר יִשְׁעוֹ:
הֵן עַם רָב, יֶעֱרַב אֶל לִבָּם רַב, טוּבְךָ יַבִּיעוּ.

חֵן חֵן לָהּ לֹא תִּשָּׁנֶה, צַדִּיק בֵּינֵינוּ חוֹנֶה, עֲדַת רְשָׁעִים הִנֵּה, מִשָּׁם נָסְעוּ
הֵן עַם רָב, יֶעֱרַב אֶל לִבָּם רַב, טוּבְךָ יַבִּיעוּ.

יוֹשִׁיעַ צוּר מִשְׂגַּבִּי, עִמּוֹ אֲשֶׁר בַּשְּׁבִי, וּבְחַסְדּוֹ יַדְרִיכֵם, בִּנְתִיבוֹת לֹא יָדָעוּ:
הֵן עַם רָב, יֶעֱרַב אֶל לִבָּם רַב, טוּבְךָ יַבִּיעוּ.

יָצִיצוּ מֵעִיר מְתִים, בִּדְבַר מְשַׁגֶּה עִתִּים, הֵן יָבוֹשׁוּ מַשְׁחִיתִים, מִדַּרְכָּךְ תָּעוּ:
הֵן עַם רָב, יֶעֱרַב אֶל לִבָּם רַב, טוּבְךָ יַבִּיעוּ.

מַלֵּךְ עֵת גְּדֻלָּתוֹ, נִמְצֵאת בּוֹ עַנְוָתָנוּתוֹ, וּמְחוֹנֵן בְּחָכְמָתוֹ, אֲשֶׁר יָדָעוּ:
הֵן עַם רָב, יֶעֱרַב אֶל לִבָּם רַב, טוּבְךָ יַבִּיעוּ.

חָזָק יָדִים רָפוֹת, קַבֵּץ לְעָרִים יְפוֹת, בָּנִים עֵינֵיהֶם צוֹפוֹת, לָרִיק לֹא יָגָעוּ:
הֵן עַם רָב, יֶעֱרַב אֶל לִבָּם רַב, טוּבְךָ יַבִּיעוּ.

פיוט השיר והשבח לבורא עולם

סימן: חיים

אֵל אֱלֹקִים אָשִׁיר בְּשִׁירָתִי. לוֹ תִּבְרַךְ רוּחִי וְנִשְׁמָתִי.

חַדְּשִׁי נָא זִמְרָה לְאֵ-ל אֶחָד. דַּ֫נְּשָׁמָה תּוֹדָה בְּרֹב פַּחַד. בַּשְּׁחָרִים בֹּקֶר בְּרוֹן יַחַד. **כִּי אֱלֹקִים יוֹצֵר גְּוִיָּתִי, לוֹ תִּבְרַךְ רוּחִי וְנִשְׁמָתִי.**

יַחֲדוּ֫ו כָּל מַלְאֲכֵי מָ֫רוֹם. שַׁבְּחוּהוּ צָפוֹן וְגַם דָּרוֹם. יָם וּמִזְרָ֫ח לְאֵ-ל נוֹרָא וְאָיֹם. **כִּי אֱלֹקִים יִשְׁמֹ֫ר גְּוִיָּתִי, לוֹ תִּבְרַךְ רוּחִי וְנִשְׁמָתִי.**

יַעֲנוּ לוֹ זִמְרָה עֲלֵי נֵבֶל. כָּל בְּרוּאָיו נָגְדּוֹ כְּמוֹ הֶבֶל. לוֹ לְבַדּוֹ אָ֫רֶץ וְגַם תֵּבֵל. **כִּי אֱלֹקִים פּוֹעֵל יְשׁוּעָתִי, לוֹ תִּבְרַ֫ךְ רוּחִי וְנִשְׁמָרְתִי.**

מַרְאוֹתָיו כַּמָּ֫ה וְכַמָּה רָמוּ. נִפְלְאוֹתָיו גָּדְלוּ וְגַם עָצְמוּ. גַּם שְׁנוֹתָיו לָעַד לֹא יִתַּמּוּ. **כִּי אֱלֹקִים יִשֵּׁר נְתִיבָתִי, לוֹ תִּבְרַךְ רוּחִי וְנִשְׁמָתִי.**

דֹּם לַ֫ה' וְשׁוֹרֵר לוֹ בְּשִׁירָה. שַׁבְּחִי לוֹ יָפָה וְגַם בָּרָה. כִּי לוֹ נָאֲה כָּבוֹד֫ וְתִפְאָרָה. **כִּי אֱלֹקִים בּוֹחֵר בְּשִׁירָתִי, לוֹ תִּבְרַךְ ר֫וּחִי וְנִשְׁמָתִי.**

סימן: אני חיים חזק

אָרוֹמִמְךָ הָאֵ-ל, אֱלוֹקֵי יִשְׂרָאֵל, הַמַּצִּיל הַגּוֹאֵל, מְדֻחִי אֶת רַגְלִי:

נִבְהַלְתִּי מִיִּרְאָה, מִצּוּר גָּאֹה גָּאָה, נַעֲנַתִּי כִּי אָמַרְתִּי, מָטָה רַגְלִי:

יָדְךָ עָשׂוּנִי, וְהֵם כּוֹנְנוּנִי, ה' חָנֵנִי, וֶהְיֵה נָא עוֹזֵר לִי:

חַי מָלֵא מֵחְבָּה, אוּמָתְךָ הִקְרִיבָה, אוֹדְךָ וַאֲבָרֵךְ אוֹתְךָ לְרַגְלִי:

יָצָאתָ לִישׁוּעָה, בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה, כִּי עֲנִיתָנִי, בְּמִישׁוֹר עָמְדָה רַגְלִי:

יִשְׁמַע קוֹל שִׁירִי, לְפָנֶיךָ סִתְרִי, אַתָּה תָאִיר נֵרִי, צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

מִיכָל קָדְשׁוֹ אֶתְחַנֵּן, בְּצִלּוֹ אֶתְלוֹנֵן, בְּבֵיתוֹ אֶשְׁתּוֹנֵן, וְהֵסִיר כָּל חֹלִי:

חֲלוֹתִי זֶה כַּמָּה, זַךְ יָשָׁר בְּאֵימָה, **קו**לִי תִּשְׁמַע לָמָּה, עֲזַבְתָּנִי אֵ-לִי:

פיוט לחנוכה

סימן: **אני חיים פינטו**. נועם ימינך תסעדני

א-לִי אֲרוֹמְמֶנְהוּ. אֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ. גַּם לִבְנֵי מַתִּתְיָהוּ. עָשָׂה פֶּלֶא לְבַדּוֹ. פָּדָה עֲדָה נָדָה. מִלֹּא אֶרֶץ כְּבוֹדוֹ.

הַדּוּ לַה֗' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

נוֹעֲצוּ יַחַד רָעָה. הַיְוָנִים עָלֵינוּ. מִצְוֹת אֵ-ל גְּדוֹל דֵּעָה. לְהַעֲבִיר מִמֶּנּוּ. אָנוּ קָמְנוּ שַׁשְׁנוּ. גָּבַר חַסְדּוֹ עָלֵינוּ.

הַדּוּ לַה֗' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

יְוָנִים בֵּית אֵ-ל בָּאוּ. טִמְּאוּ הַשְּׁמָנִים. בָּדְקוּ וְהִנֵּה מָצְאוּ. פַּךְ מְפֻכָּים קְטַנִּים. אָטוּם חָתוּם סָתוּם. כֹּהֵן כּוֹנֵנָה יָדוֹ.

הַדּוּ לַה֗' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

חֵלֶק וְשִׁעוּר לַיְלָה. אַחַת לְבַד הָיָה בּוֹ. בִּרְכַּת נוֹרָא עֲלִילָה, שָׁרְתָה תּוֹךְ הַנְּשָׁאָר בּוֹ. רָמוּ עָצְמוּ עַמּוֹ. קָמוּ וַיִּתְעוֹדָדוּ.

הַדּוּ לַה֗' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

יָחִיד מָסַר גִּבּוֹרִים, בְּיַד אִישִׁים חַלָּשִׁים. קֶרֶן יִשְׂרָאֵל הֵרִים. עַל הַצָּרִים הַנּוֹגְשִׁים. אָפְלוּ כָּלוּ נָפְלוּ, נִגְרְשׁוּ וְשׁוֹדָדוּ.

הַדּוּ לַה֗' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

יָמִים אֵלֶּה נִקְבְּעוּ, בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. כִּי נַפְשׁוֹתָם נוֹשְׁעוּ. מִיַּד צָר גָּאֹה גָּאָה. שִׁירוּ גִילוּ סִלּוּ. לָאֵ-ל גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ.

הַדּוּ לַה֗' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה יְהִיוּ בָם. מַטְעֲמִים אֲמוּרִים. הַנֵּרוֹת הֵם חִיּוּבִים. נַעֲשִׂים וְנִזְכָּרִים. צָאוּ בֹאוּ רָאוּ. הַתּוֹרָה הַזֹּאת לְמָדוּ.

הַדּוּ לַה֗' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

פְּתִילוֹת יַחַד נִמְנוּ. טוֹב טַעֲמָם וְנִימוּקָם בְּמִיחַפֵּר לוֹ יִמְנוּ. כִּי כֵן דִּינָם וְחוּקָם. שָׁמְרוּ הוֹדוּ עָזְרוּ. אֲשֶׁר לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ.

הַדּוּ לַה֗' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.

פיוט לפורים

(מתוך כתב יד)

סימן: **חיים חזק**

חַסְדֵי ה' אֲזַמֵּר, אֲשֶׁר מִקֶּדֶם עָשָׂה. כָּבוֹד לְקָלוֹן הוּמַר, בִּימֵי אֲמָה הַקָּשָׂה. יְהִירִים דִּינָם נִגְמַר, לְהַשְׁמִיד עֵדָה קְדוֹשָׂה. מָלְךְ עִם מְמוּנָן נִפְּשָׁם קָשָׂה, בְּאֲמָה הַנְּמוּכָה:

כָּל עֲצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה ה' מִי כָמוֹךָ.

יָעַץ הָמָן הָרָשָׁע, לָתֵת שְׁקָלַי מִגְיָנָם. לְאִישׁ רַע בַּעַל רָשַׁע, הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ שׁוֹטָנָם. קָדְמוּ שְׁקָלֵי עַם נוֹשַׁע, בַּה' צוּר מָגִינָם. הֵפֵר עֲצָה, וְשַׁבֵּר אֶת גְּאוֹנָם. בַּחֲמָה הַשְׁפּוּכָה:

כָּל עֲצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה ה' מִי כָמוֹךָ.

יָחִיד נוֹרָא עֲלִילָה, יָעַץ כֵּן עַל אוּמָּתוֹ. עַל עִסְקֵי הָאֲכִילָה, וְצָלָם אֲשֶׁר שָׁרְתוּ. לוּלֵא מֹשֶׁה לְמַעְלָה, עָמַד עַל צֹאן מַרְעִיתוֹ. וּמָרְדְּכַי עָמַד בְּתִפְלָּתוֹ. וְדִמְעָתוֹ נָתָכָה:

כָּל עֲצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה ה' מִי כָמוֹךָ.

מוּסַר אֵ-ל לֹא מָאָסוּ, בְּנֵי גְּבִירָה תַּמָּה. מִצְוַת יְמִינִי עָשׂוּ, וְהַדָּסָה תְּמִימָה. בָּאֵפֶר הִתְפַּלְּשׁוּ, וּבְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה. שָׁבוּ קָרְבוּ לִפְנֵי שׁוֹכֵן רוּמָה. לָכֵן עָלְתָה אֲרוּכָה:

כָּל עֲצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה ה' מִי כָמוֹךָ.

חוּט שֶׁל חֶסֶד מָשׁוּךְ עַל, אֶסְתֵּר וּבְכִנִיסָתָהּ. לִפְנֵי אִישׁ בְּלִיַּעַל, הוֹשִׁיט שַׁרְבִיט לְעָמָתָהּ. אֱמֹר כָּל חֲפָצַיִךְ אֶפְעַל, וַאֲזַי אוֹתוֹ עָנָתָה. יָבֹא מָלְךְ עִם בֶּן הַמְּדָתָא. לַסְּעֻדָּה הַנַּסוּכָה:

כָּל עֲצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה ה' מִי כָמוֹךָ.

זָחָה עַל הָמָן דַּעְתּוֹ, כִּי קָרוּא לָהּ לְמָחָר. סִפֵּר לְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ, כִּי מִכָּל שָׂרִים גִּבְחָר. מָרְדְּכַי וַעֲדָתוֹ, בְּתִפְלָּה קוֹלָם נִחַר. לָכֵן שָׁמַע קוֹלָם וְלֹא אֵחַר. אֵ-ל אַדִּיר בְּמְלוּכָה:

כָּל עֲצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה ה' מִי כָמוֹךָ.

קִבְּעוּ אוֹתִי כִּתְבוּנִי, לְדוֹרוֹת בֵּין סְפָרִים. אָמְרָה אֵשֶׁת יְמִינִי, לַחֲכָמִים וּמוֹרִים. כִּי כֵן מִצְוַת צוּר קוֹנִי, הַדְּבָרִים אֲמוּרִים. זֹאת זִכָּרוֹן בְּסֵפֶר נֶאֱמָרִים. בַּתּוֹרָה הָעֲרוּכָה:

כָּל עֲצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה ה' מִי כָמוֹךָ.

פיוט לפורים

סימן: **חיים חזק**

נועם נוגש עליך

אֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָ-הּ, רָם עֲלִילִיָּה. בִּימֵי הַפּוּרִים נֵס הָיָה, אֲשֶׁר לֹא נִהְיָה.

נוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ, בַּאֲרָצוֹת צַר מִדּוֹח, אֵ-ל נֶאְדָּר בַּכֹּחַ, הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה:

בִּימֵי הַפּוּרִים נֵס הָיָה, אֲשֶׁר לֹא נִהְיָה.

יָעַץ הָמָן הָרָשָׁע, לְהַשְׁמִיד אֶת עַם נוֹשָׁע, אֵ-ל שִׁבֵּר מַטֵּה רָשָׁע, כּוֹסִי רְוָיָה:

בִּימֵי הַפּוּרִים נֵס הָיָה, אֲשֶׁר לֹא נִהְיָה.

חָטְאוּ לוֹ אֲבוֹתֵינוּ, וְאֶל הַצֶּלֶם פָּנוּ, לְמַעְלָה גָּמְרוּ וְנִמְנוּ, לַעֲשׂוֹת כְּלָיָה:

בִּימֵי הַפּוּרִים נֵס הָיָה, אֲשֶׁר לֹא נִהְיָה.

יָדַע שׁוֹכֵן מְעוֹנִים, כִּי הֵם עָשׂוּ לְפָנִים, וְנָשָׂא לָהֶם פָּנִים, וְנֶפֶשׁ הֶחֱיָה:

בִּימֵי הַפּוּרִים נֵס הָיָה, אֲשֶׁר לֹא נִהְיָה.

יְמִינִי קָם בִּתְפִלָּה, עִם בֶּן עַמְרָם לְמַעְלָה, וַיִּפֶן צוּר נַעֲלָה, אֶל אֻמָּה עֲנִיָּה:

בִּימֵי הַפּוּרִים נֵס הָיָה, אֲשֶׁר לֹא נִהְיָה.

מַטָּה רָשָׁע אִישׁ הַדָּמִים, לִפְנֵי בָנִים שְׁלֵמִים, נָפְלוּ מִמְּרוֹמִים, לְבוֹר תַּחְתִּיָּה:

בִּימֵי הַפּוּרִים נֵס הָיָה, אֲשֶׁר לֹא נִהְיָה.

פיוט לחג הפסח

סימן: **חיים בר שלמה פינטו חזק.**

דְּעוּ כִּי הַיּוֹם הַזֶּה, הוּא יוֹם זִכָּרוֹן, לְדוֹרוֹת עוֹלָם זִכְרוּהוּ:

הֵן נָתַן הָאֵ-ל גַּם שְׁאֵת וְיִתְרוֹן, לְיִשְׂרָאֵל כִּי קָדוֹשׁ הוּא:

ה' בָּחַר אֵלָיו עֲדַת יְשׁוּרוּן, מִכָּל הָאֻמּוֹת כִּי טוֹב הוּא:

יוֹם זֶה אוֹר גָּדוֹל בּוֹ, נִגְלָה כַּיָּדוּעַ לַחֲכָמִים:

מְאֹד רָם הוּא וְנַעֲלָה, לִפְנֵי אֵ-ל רָם עַל רָמִים:

בּוֹ יָצָאנוּ מִן הַגּוֹלָה, מִמִּצְרַיִם עִיר הַדָּמִים:

רָעַת הַנָּחָשׁ נִמְשְׁכָה לָנוּ לְדוֹרוֹת, אַדִּיר אַדִּירִים שְׁתָלָהּ:

שָׁמָּה הָרֶשַׁע גַּם חֹשֶׁךְ רַב וְשַׁחְרוּת, וְהוּא חֵלֶק הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ:

לָכֵן יַגִּיעוּ אֲבוֹתֵינוּ בִּזְהִירוּת, לִבְרֹר קְדֻשָּׁה עַל תִּילָהּ:

מַה טוֹב חֶלְקֵנוּ, הֵן לְשׁוֹנֵנוּ תָּרוֹן, אֱ-לֹהַי אַרוֹמְמֶנְהוּ:

הִכָּה אוֹיְבֵינוּ אֵ-ל בְּעֶבְרָה וּבְחָרוֹן, מַכּוֹת עֲשָׂרָה כִּי רַב הוּא:

פַּרְעֹה הַכּוֹפֵר נִסְפָּה גַּם בְּעִוָּרוֹן, וְאָמַר מִי יְדִינֵהוּ:

יָ-הּ עָמַד בַּדִּין לְמָעְלָה, נֶגֶד שַׂר עַמִּים:

נֶפֶשׁ מִיכָאֵל נִבְהָלָה, מֵהָשִׁיב וְעָמַד מַשְׁמִים:

טָפַל שֶׁקֶר שַׂר בֶּן עַוְלָה, נָפַל וָמֵת בִּשְׂפַת יָמִּים:

וְאָז שׁוֹרְרוּ בְּשִׁירוֹת וּזְמִירוֹת, עֲדַת יִשְׂרָאֵל עַם סְגֻלָּה:

חָמֵץ נֶאֱסַר בְּחַג זֶה, עַד סוֹף הַדּוֹרוֹת, מַשֶּׁהוּ אָסוּר בַּאֲכִילָה:

זָכְרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב, עֶזְרָה בְצָרוֹת, כְּקֶדֶם וּכְבַתְּחִילָּה:

קַדֵּשׁ שִׁמְךָ אֵ-ל וּבְנֵה עָרִים בְּצוּרוֹת, כָּל נְשָׁמָה תְּהַלֶּלְךָ סֶלָה:

פיוט לחג המצות

סימן: **אני חיים בר שלמה חזק.**

אָשׁוּרֵר שִׁירָה חֲדָשָׁה, לַה' עוֹשֶׂה גְּדוֹלוֹת. הֲלֹא הוּא, הִפְלִיא וְעָשָׂה, מוֹפְתִים וְאוֹתוֹת מְעֻלּוֹת. וְעָדָה בָּרָה וּקְדוֹשָׁה, הוֹצִיא אוֹתָהּ מֵאֲפֵלוֹת. וְאוֹר גָּדוֹל הֵאִיר לָנוּ, כְּאוֹר חַמָּה שִׁבְעָתַיִם.

בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

נָתַן לְדָם אֶת מֵימֵיהֶם, וְלִשְׁתּוֹת מֵהֶם לֹא יָכְלוּ. וְכֵן עָשׂוּ חַרְטֻמֵּיהֶם, לַשֶּׁטַח הַנִּרְאָה כָּלוּ. כִּי אֵין הַשְׁלִיטָה לָהֶם, בְּמַה שֶׁהוּא מִתַּחַת לוֹ. וְלֹא סָר מִמַּעֲלוֹ, הָאַכְזָר מֶלֶךְ מִצְרַיִם.

בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

עָחִיד שֵׁלִּיט בַּנִּבְרָאִים, גָּזַר וּצְפַרְדֵּעַ עָלְתָה. וּמִמֶּנָּה הָיוּ יוֹצְאִים מַחֲנוֹת וְזַעֲקָה רַבְתָּה. וּבְתוֹךְ מֵעֵיהֶם נֶחְבָּאִים, לֹא הֶאֱמִינוּ גַּם עַתָּה. כִּי בְלַהֲטֵיהֶם נֶעֱשְׂתָה צְפַרְדֵּעַ בְּמִצְרַיִם.

בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

פָּזַק יֵסֶף לְהַכּוֹתָם, בְּכִנִּים בְּכָל גְּבוּלָם. רָחֲשׁוּ בָּם וּבְבָהֶמְתָּם, כִּי כֵן גָּזַר מֶלֶךְ עוֹלָם. חַרְטֻמִּים קָצְרָה יְכָלְתָּם, בּוֹשׁוּ וְנִכְלְמוּ כֻלָּם. אָמְרוּ זֹאת אֶצְבַּע חֵי נֶעְלָם, שֶׁל אֵ-לֹהֵי הַשָּׁמַיִם.

בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

צָחַד בָּאוּ וְנֶאֶסְפוּ, כָּל מִינֵי חַיּוֹת הַטּוֹרְפִים. טֶרֶף גָּדוֹל בָּהֶם טָרְפוּ, מְאֹד וְהִנָּם זוֹעֲפִים. דֶּבֶר וּשְׁחִין בָּם נִגְּפוּ, בָּרָד כָּבֵד בּוֹ רָשָׁפִים. הִכָּה בּוֹ רָעִים מַקְצִיפִים, אֶל מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם.

בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

קָסַף אַדִּיר לְהַכּוֹתָם, מַכָּה רַבָּה וַעֲצוּמָה. אַרְבֶּה עָלָה לְאַדְמָתָם, וַיְכַסֶּה אֶת אוֹר הַחַמָּה. אָכַל פְּרִי תְנוּבָתָם, וְכָל עִשְׂבֵי הָאֲדָמָה. נְהֵלֵל לְשׁוֹכֵן רוּמָה, הַשָּׁם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים.

בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

מֶלֶךְ שָׁלַח חֹשֶׁךְ לָהֶם, וַנַּעֲשׂוּ כֻלָּם כְּעִוְרִים. וְלֹא רָאוּ אֶת אַחֵיהֶם שְׁלֹשֶׁת יָמִים אֲמוּרִים. וְלֹא קָמוּ מִמַּחֲתֵיהֶם, שְׁלֹשֶׁת יָמִים אֲחֵרִים. נִגְלוּ מַצְפּוּנִים אֲחֵרִים, אֶל בְּנֵי אֵ-לֹהִים חַיִּים.

בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

בְּכָל זֹאת חִזֵּק אֶת לִבּוֹ, רָשָׁע עָרִיץ וְלֹא אָבָה. לְשַׁלֵּחַ אֶת עַם קְרוֹבוֹ, אֶל אֶרֶץ טוֹבָה וּרְחָבָה. וַיַּךְ כָּל בְּכוֹר בְּאוֹיְבָיו, הוּא וְלֹא מַלְאָךְ שַׂר צָבָא. וַיֵּצֵל לְאֹם אֲהוּבָה, וְלֹא חָלוּ בָהּ יָדִים.

בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

רָצָה לְזַכּוֹת עֲדָתוֹ, וּבְרֹב חַסְדָּיו גְּמָלָם. לְפָרֵשׂ מַחֲמֵץ מִצְוָתוֹ, בְּזִמַּן זֶה לְדוֹרוֹת עוֹלָם. כִּי עִם הַשָּׂטָן חֲבָרְתּוֹ, אַחִים, וְלֹא יִתְפָּרְדוּ כָלָם. מַצָּה חֻלְקָם וְגוֹרָלָם, הִנֵּה טוֹבִים הַשְּׁנַיִם.

בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

שְׁלֹשׁ הַשְּׁמוּרוֹת סוֹדָם, שְׁלֹשׁ רִאשׁוֹנוֹת מְאִירוֹת. מוֹחִין דְּאַבָּא יְסוֹדָם, הֶמָּה בְּרֹאשׁוֹ עֲטָרוֹת. זְרוֹעַ קָו יָמִין נֶגְדָּם, בֵּיצָה לְצַד הַגְּבוּרוֹת. מָרוֹר בֵּינֵיהֶם מְתַוֵּךְ, לָקַח אֵלָיו פִּי שְׁנַיִם. וְיִהְיוּ אֵלֶּה בַּתָּוֶךְ, וְהוּא בֵּין הַמִּשְׁפָּתַיִם.

בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

חֲרֹסֶת תַּחַת זְרוֹעַ, סוֹדוֹת נֶצַח בָּהּ נִתְכְּנוּ. הַהוֹד אֶל הַכַּרְפַּס רַע, וְתַחַת הַבֵּיצָה תְּנוּ. וּבֵינֵיהֶם הֵן בּוֹקֵעַ, יְסוֹד חֲזֶרֶת אוֹסְפֵנוּ. קְעָרָה מַלְכוּת אִמֵּנוּ, נִשְׁלְמוּ עֶשֶׂר אוֹרִים.

בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

שִׁירוּ מְאֹד לָאֵ-ל הוֹדוּ, פִּינוּ יְסַפֵּר נוֹרְאוֹתָיו. טוֹב וְסָלַח גָּבַר חַסְדּוֹ, עָלֵינוּ עַל פִּי מְהוֹתָיו. כָּל גּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדּוֹ, וּבְיִשְׂרָאֵל שָׁם תּוֹרוֹתָיו. וַיַּכְתִּירֵם בְּעַטָּרוֹתָיו, לְאִישׁ כְּתָרִים שְׁנַיִם.

בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

חַדֵּשׁ כְּקֶדֶם יָמֵינוּ, לָמָּה נִשְׁכַּחְנוּ. זָה כַּמָּה, זָכַרְנוּ וְשָׂמַחְנוּ. עֹשֶׂה בַגּוֹיִם נְקָמָה, קַבֵּץ לְכִבּוּדְךָ אָבִינוּ וּשְׁלַח מְנַחֵם נֶחָמָה. אָז יִגְדַּל שִׁמְךָ רַב עָצְמָה הַנּוֹטֶה כַּדּוֹק שָׁמַיִם

בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

פיוט על "סתרי תורה" של רבי שמעון בר יוחאי

סימן: **אני חיים פינטו חזק**

א אֶקְרִיב תְּשׁוּרַת זִמְרַת שְׁבָחַי, תּוֹךְ אַחַי, לְכָבוֹד אִישׁ הָאֱלֹהִים, וּשְׁמוֹ רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי:

ב נֶחְבָּא כַּמָּה שָׁנִים בִּמְעָרָה, סְגוּרָה, עִמּוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, מִמִּשְׁפַּחַת רָם, וְהוּא בֶּן אִישׁ חַי:

ג יָדְעוּ סוֹדוֹת תּוֹרָה הַנִּפְלָאִים, נוֹרָאִים, מָלְאוּ דַּעַת וְחָכְמָה, וַיֶּחְכְּמוּ הַמָּה מִכָּל חַי:

ד חָרוּב וּמַעְיָן לָהֶם נִבְרְאוּ, וְנִרְאוּ, אָכְלוּ וְשָׁתוּ מֵהֶם, בַּיָּמִים הָהֵם, בְּנֵי אֵ-ל חַי:

ה יָצְאוּ מִשָּׁם וְרָאוּ הָעוֹסְקִים, וְחוֹשְׁקִים, בַּהֲבָלִים וּשְׂרָפוּם, לֹא הִסְכִּים עִמָּם אֱלֹקִים חַי:

ו יָשָׁרִים חָזְרוּ שָׁם מֻשָּׁךְ שָׁנָה, אֵ-ל קַנָּא, לֹא יַחְפִּץ בְּמוֹת רָשָׁע, אַךְ יָשׁוּב מִדְּרָכָיו וָחַי:

ז מֻשָּׁךְ י"ג שָׁנִים שָׁמָּה נִטְמְנוּ, אָב וּבְנוֹ, וְעַל יָדָם הִשְׁפִּיעַ, ה' מַשְׁבִּיעַ לְכָל חַי:

ח פָּנוּ אֵלָיו עֲשָׂרָה חֲבֵרִים, נִבְחָרִים, רְשׁוּמִים בַּסְּפִירוֹת, וְכָל אֶחָד מֵהֶם קָרוּי חָי:

ט יָצְאָה נַפְשָׁם כִּי שְׁלִשָּׁה הֵמָּה, זֶה כָּמָה, דְּעָלוּ וְלָא נָפְקוּ, עַל כֵּן מֵתוּ לְעֵינֵי כָל חַי:

י טוֹב וּמֵטִיב הוּא לַבָּאִים אֵלָיו, שׁוֹאֲלָיו, וּמְמַלֵּא שְׁאֵלָתָם, וַיֹּאמַר אֲלֵיהֶם כֹּה לָחָי:

יא חַיִל יֹאחֲזוּן כָּל בָּאִים אֶצְלוֹ, כִּי גָדְלוּ, נִפְלְאוֹתָיו אוֹתוֹתָיו, אֲשֶׁר עָשָׂה לְעֵינֵי כָל חַי:

יב זֶה הַיּוֹם הוּא יוֹמָא דְּהִלּוּלָא, נָגִילָה, וְנִשְׂמְחָה בוֹ מְאֹד, וּתְפָאֵר אוֹתוֹ נִשְׁמַת כָּל חַי:

יג קְרָאוּהוּ בּוֹצִינָא דְּנְהוֹרָא, זוֹ תּוֹרָה, וְעָלָיו לֹא נֶאֱמַר, כִּי לֹא יִרְאַנִי הָאָדָם וָחָי:

פיוט לחג השבועות

פיוט נועם שיר חדש.

סימן: **חיים חזק**

אִמְרֵי אֵ-ל מַה נִּמְרְצוּ, מֵעֵינֵיכֶם אַל יָלוּזוּ, הִתְקוֹשְׁשׁוּ וָקוֹשׁוּ, אַל תֶּחֱטְאוּ וְתִרְגְּזוּ, וְתָמִיד פָּנָיו בַּקְּשׁוּ.

דִּרְשׁוּ ה', וְעוּזּוֹ:

חֶלְאַת זוֹהֲמַת נָחָשׁ, הָסִירוּ וְהִטַּהֲרוּ, עֲשׂוּ מַעֲשֶׂה פִּנְחָס, אֲשֶׁר קִנֵּא לְשֵׁם יוֹצְרוֹ, עוּרוּ הַיְשֵׁנִים וְהָקִיצוּ, וּבְנוּ בוֹעֲרִים עַם זוּ.

דִּרְשׁוּ ה', וְעוּזּוֹ:

יָצַר אָדָם בְּחָכְמָה, אַרְבַּע יְסוֹדוֹת בּוֹ חִבֵּר מוֹתָרוֹ מִבְּהֵמָה, הֵן פִּיהוּ הַמְדַבֵּר, גּוֹבֵר עֲלֵיהֶם תָּמִיד כְּחָפְצוֹ, מְפָנָיו חָלוּ וְרָגְזוּ.

דִּרְשׁוּ ה', וְעוּזּוֹ:

יָקָרָה מִפְּנִינִים, תּוֹרַת אֱמֶת אֲשֶׁר נָתַן, בָּהּ יִכָּנְעוּ הַזּוֹנִים, אַחַר יִצְרָם אֲשֶׁר נָתַן, יוּתַן לַטֶּבַח וְכָל נִיצוֹצוֹ, אַנְשֵׁי צָבָא אִישׁ לֹא בָזוּ.

דִּרְשׁוּ ה', וְעוּזּוֹ:

מָה אָנוּ מָה חַיֵּינוּ, כִּי אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה, אִם רָצוֹן אֵ-ל עָשִׂינוּ, הֲלֹא יֵשׁ לוֹ דִּין קְדִימָה, כַּמָּה רַב טוּבוֹ, מִי בָא עַד קִצּוֹ, עֵינָיִם אוֹתוֹ כִּלּוּ חָזוּ.

דִּרְשׁוּ ה', וְעוּזּוֹ:

חַסְדְּךָ וְצִדְקָתְךָ, מְשׁוֹךְ אֵ-ל חַי לְיִשְׁרֵי לֵב, זָמַן קֵץ מְשִׁיחֶךָ, דָּרַשְׁתִּי אוֹתוֹ בְּכָל לֵב, עוֹלָם קַנָּא וְנוֹקֵם קָצְצוּ, אֲזַי חֲסִידִים יַעֲלֹזוּ.

דִּרְשׁוּ ה', וְעוּזּוֹ:

סימן: אני חיים חזק

אוֹחִילָה לְךָ הָאֵ-ל אוֹרִי וְיִשְׁעִי. לְעִירְךָ אֱמֹר עוּרִי מִשְּׁנָתֵךְ. קוּמִי צַהֲלִי וָרֹנִּי:

נָמַס מֵרֹב דִּמְעָתִי עַרְשִׂי וִיצוּעִי. כִּי בְּתוֹךְ מַהְמוֹר אוֹיְבִי אֲסָרַנִי. כְּמוֹ צִפּוֹר צוֹד צָדוּנִי:

יִלְעֲגוּ אוֹיְבַי עָלַי בְּשָׁמְעָם שִׁמְעִי. וְיֹאמְרוּ לֵאמֹר, אַיֵּה אֵ-ל גָּדוֹל וְנוֹרָא. אֵין מִלָּה בִלְשׁוֹנִי:

יִהְיוּ שׁוֹסַי לִמְשִׁסָּה. שָׁמְעוּ רָעָתִי שָׂשׂוּ. וְעַל עַמְּךָ חוֹסֶה. יִשְׂמְחוּ וְיָשִׂישׂוּ. וּלְכָל חַטֹּאתֵיהֶם שָׂא כַּנֶּשֶׁר יִתְחַדְּשׁוּ.

חֶלְקִי ה׳ כִּי הוּא שָׁרְשִׁי וְגִזְעִי. דְּרָכַי יִשְׁמֹר. וְלֹא נָטָה יָמִין וּשְׂמֹאל אַתָּה הוֹרֵתָנִי:

יְמִינְךָ תָּרוּם מִשְׂגַּבִּי וּמוֹשִׁיעִי. רוֹכֵב עַל חֲמוֹר. יָבֹא בְרִנָּה בְּמַעְגְּלֵי צֶדֶק יַנְחֵנִי:

יֵשְׁבוּ בָּנִים אֶת פְּנֵי ה׳ רוֹעִי. קַיֵּם הָאָמוּר. עַל יְדֵי חוֹזִים. אָנָּא אֵל תָּשׁוּב וּתְנַחֲמֵנִי:

יָ-הּ עֲוֹנוֹתַי תִשָּׂא. וְאָז זֵדִים יֵבוֹשׁוּ. וְאֶל מְקוֹם קְדֻשָּׁה. יוֹסִיפוּ וְיִכָּנְסוּ. וְהוֹרָתָם הוֹבִישָׁה. כִּי מִתּוֹךְ קִרְבָּהּ נָסוּ.

מַלְכִּי מְשִׁיחִי אַלּוּפִי וּמְיוּדָּעִי. צַו אוֹתוֹ לֵאמֹר. לַאֲסוּרִים צְאוּ בֹּאוּ אֶל תּוֹךְ בֵּית אֲדֹנָי:

חָזָק יֻשְׁלַם כִּסְאֲךָ וְשִׁמְךָ מוֹשִׁיעִי. וּבְהַלֵּל אֶגְמֹר. אֲהַלֶּלְךָ צוּרִי קֶרֶן יִשְׁעִי וּמָגִנִּי:

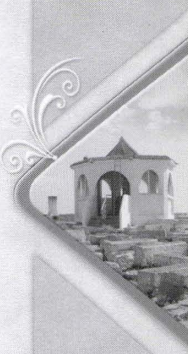

פיוט למורינו הרב הגדול סבא דמשפטים כמוהר"ר חיים פינטו זצ"ל כשנתרפא מחליו

[בספר מודפס רק שני בתים ראשונים השאר נוסף מכת"י]

סימן: **אני חיים חזק.**

אָרוֹמִמְךָ יָהּ כִּי דִלִּיתָנִי, שִׁוַּעְתִּי לְךָ וַתִּרְפָּאֵנִי, וּבִימִין עוֹזְךָ תְּסַמְּכֵנִי, עַד הֵנָּה חַסְדְּךָ עֲזָרָנִי, מִמְּצוּלוֹת מַכְאוֹב הוֹצֵאתָנִי, וְכִצְרוֹף כֶּסֶף צְרַפְתַּנִי, אֲשׁוֹרֵר כְּשִׁיר מוּשִׁי וּמַחֲלִי, הַלֵּל וְזִמְרָה שִׁיר וּשְׁבָחָה.

הַפְכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה.

גוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ וְעָצְמָה, עַל עֶרֶשׁ דְּוַי יִסְעָדֵנוּ, אַרְבַּע יְסוֹדוֹת, מַנְהִיג בְּחָכְמָה, וְאֶת תַּפְקִידָם לֹא יְשַׁנּוּ, וְאִם יִתְגַּבֵּר אֶחָד מֵהֶמָּה, יַפְסִיד הַגּוּף מְהֻתְקוּנוֹ, וְאַף גַּם זֹאת אֵל פּוֹדֶה מַצִּילִי, וּמוֹצִיא מִצָּרָה לִרְוָחָה.

הַפְכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה.

יסוּרַיו קִבַּלְתִּי בְּאַהֲבָה, הִיא שֶׁעָמְדָה לִי בְּעֵת צָרָה, נִבְעֵת הַמַּשְׁטִין הַמְלַמֵּד חוֹבָה, וְלֹא יָכֹל לְדַבֵּר סָרָה, יַעַן כִּי גָדְלָה הַתְּשׁוּבָה, וּמַגַּעַת לִמְקוֹם מַה נּוֹרָא, כָּל כְּלִי אֶשֶׁר יוּצַר לְמוּלִי, יִרְשַׁע וְלֹא יֵשׁ הַצָּלָחָה.

הַפְכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה.

חָשַׁבְתִּי כִּי הִגִּיעַ זְמַנִּי, לִיסַּע אֶל מְקוֹם אֲבוֹתַי, אֵימוֹת מָוֶת נָפְלוּ בְרַעְיוֹנַי, לִבִּי דָוָי רַבּוֹת אַנְחוֹתַי, מַרְאוֹת רַבּוֹת בָּאוּ בְרַעְיוֹנַי, וְגָבְרוּ מְאֹד יְגוֹנוֹתַי, נִכְנַעְתִּי לִפְנֵי צוּרִי גּוֹאֲלִי, יָדִיו לְקַבֵּל שָׁב פְּתוּחָה.

הַפְכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה.

טָהּ בְּרֹב חַסָדָיו, הוֹרִיד טַל תְּחִיָּה, וְהֶחֱיָנִי וְקִיְּמָנִי, וְנָתַן אֵלַי עֹז וְתוּשִׁיָּה, וּמְשֻׁפַּע בְּרָכָה הִרְוָנִי, בָּרוּךְ הוּא וְיִהְיֶה וְהָיָה, אֲשֶׁר מִשְׁאוֹל הֶעֱלָנִי, כָּל עַצְמוֹתַי הַלְלוּ זֶה אֵלִי, עִבְדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה.

הַפְכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה.

יְהִי רְצוֹנְךָ לָשׂוּם בְּלִבִּי, אַהֲבָתְךָ וְיִרְאָתְךָ, וְכֹחַ הַיֵּצֶר לֹא יִשְׁלֹט בִּי, לְהַדְּחֵנִי מִפָּנֶיךָ, רוּחַ נְדִיבָה תְּחַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי, וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ, אָנָּא אֲדֹנָי מַלֵּא מִשְׁאֲלִי, וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה.

הַפְכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה.

מָּה אֶקַּדֵּם אֱלֹהֵי מָרוֹם, עַל רֹב רַחֲמָיו וַחֲסָדָיו, וְרָאִיתִי עַצְמִי עוֹמֵד עָרֹם, מִמִּצְוֹת וְאֵיךְ אָבוֹא עָדָיו, אַךְ עֲוֹנוֹתַי עָלוּ לַמָּרוֹם, הִצְנִיעַ אוֹתָם תַּחַת כַּנָּפָיו, וְלֹא דָנַנִי אֵל כְּמִפְעָלַי. מִדַּת רַחֲמִים לַדִּין נִצְּחָה.

הַפְכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה.

חִזְקוּ נָא וְיֵאָמֵץ לְבַבְכֶם, בַּעֲבוֹדַת אֵל עוֹטֶה אוֹרָה, וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם, הֵן סַרְסוּרֵי דַּעֲבִירָה, וַאֲכַלְתֶּם לְשֹׂבַע לַחְמְכֶם, וַיַּעַנְכֶם אֵל בְּעֵת צָרָה, גְּדֹלוּ אִתִּי לְצוּר עוֹזֵר לִי, כֻּלְּכֶם וּמְצָאן מְנוּחָה.

הַפְכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי, וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה.

פיוט על אריכות הגלות בין האומות

סימן: חיים

לְעֻמָּתִי בֶן שִׁפְחָתִי, נִצָּב לְרִיב אִתִּי: קַשְׁתּוֹ דְרוּכָה לִירוֹת תָּם, פִּתְאֹם בְּמִסְתָּרִים: הִנֵּה בָנֶיךָ בְּעִתָּם, צַר בִּדְבָרִים זָרִים: לָמָּה אֱלֹקִים עֲזַבְתָּם, פְּזוּרִים בָּהָרִים:

אֵ-ל נֶאֱמָן הַר הַנִּסְתָּמָן, הַמְזֻמָּן. תְּנָה, לְעַמְּ לֹא אַלְמָן.

חַשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהְמָהְתִּי, לַעֲבֹד עֲבוֹדָתִי: וּדְבַר סוֹפְרִים וְחִידוֹתָם, הֲלוֹא הֵם סְפוּרִים: נַפְשִׁי יָצְאָה עַל דִּבְרָתָם, עַמִּי הֵם צְרוּרִים: הֲלוֹא הֲמָה כְּמוֹ חוֹתָם, עַל לִבֵּי קְשׁוּרִים:

אֵ-ל נֶאֱמָן הַר הַנִּסְתָּמָן, הַמְזֻמָּן. תְּנָה, לְעַמְּ לֹא אַלְמָן.

יָצָאתִי חוּץ לִמְחָצָתִי, עֲנִיָּה סוֹעָרָה: אֲנִי כְשָׁה בֵּין זְאֵבִים, רְשָׁעִים אַכְזָרִים: וְיֵשׁ לִי כַּמָּה עֲרֵבִים, תְּמִימִים וְיָשָׁרִים: הֲלוֹא הֲמָה כְּתוּבִים, מִיַּלְדֵי הָעִבְרִים:

אֵ-ל נֶאֱמָן הַר הַנִּסְתָּמָן, הַמְזֻמָּן. תְּנָה, לְעַמְּ לֹא אַלְמָן.

קֹם אַכְזָר בָּן אֲמָתִי, בְּזַעַם וְעֶבְרָה: וְעַמְּךָ קְהַל נְדִיבִים, יָאִירוּ בְמָאוֹרִים: מַה לָּהֶם עוֹד לָעֲצַבִּים, אֵיךְ קֵץ הַדְּרוֹרִים: אָרַךְ וְהֵם בְּיַד שׁוֹבִים, נְתוּנִים וּמְסוּרִים:

אֵ-ל נֶאֱמָן הַר הַנִּסְתָּמָן, הַמְזֻמָּן. תְּנָה, לְעַמְּ לֹא אַלְמָן.

מִי יִתֵּן אָשׁוּב אֶל בֵּיתִי, עִיר הַמַּעֲטִירָה: מַעֲלוֹתֶיהָ רְבִיבִים, כַּמָּה מְפֹאָרִים: בִּימִינְךָ תְּקַבֵּל שָׁבִים, טְהוֹרִים וּשְׁמוּרִים: וּשְׁפֹךְ חֲמָתְךָ עַל אוֹיְבִים, הַשְׁקֵמוֹ תַּמְרוּרִים:

אֵ-ל נֶאֱמָן הַר הַנִּסְתָּמָן, הַמְזֻמָּן. תְּנָה, לְעַמְּ לֹא אַלְמָן.

פיוט לקראת הגאולה העתידה

סימן: **חיים חזק**

עֲנִיָּה יָ-הּ קֵץ בָּהּ הֹלֵל, לָךְ קוֹבֶלֶת אָדוֹן יָ-הּ מֶלֶךְ:

חוֹן עֲנִיָּה לְךָ תִּתְפַּלֵּל, רַב יְכֹלֶת ה' מֶלֶךְ:

יְפֵיפִיָּה רַב מְחוֹלֵל, מְיַחֶלֶת אוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ:

יָהּ שִׁבְחֲךָ מִי יְמַלֵּל, וְרַב חֶסֶד צְדָקוֹת הוֹלֵךְ:

מַטֵּה עֻזְּךָ אֵיךְ מִסְתּוֹלֵל, בּוֹ תַכֶּנּוּ וּבָא כִמְהַלֵּךְ:

חוֹן אֶת בִּנְךָ כְּמִסְתּוֹלֵל, כִּי יֵצֵא מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ:

זֶמֶר מַהֲלָל לְךָ נְהַלֵּל, עֵת בָּא יִנּוֹן בֶּן דָּוִד מֶלֶךְ:

קוֹמֵם אֻמְלָל בְּךָ מִתְהַלֵּל, כִּי לָקַח כְּבֻדָּה בַּת מֶלֶךְ.

פיוט בין ישראל להשי"ת

סימן: **חיים**

עֵת דּוֹדִים כַּלָּה בּוֹאִי לְגַנִּי, פָּרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵץ רִמּוֹנִי:

חָלַף הַגֶּשֶׁם, הַסְּתָו עָבַר. קוּמִי רַעְיָתִי, הַחֵשֶׁק גָּבַר. נֵצֵא הַשָּׂדֶה, נָלִין בַּמִּדְבָּר. שָׁם אֶתֵּן דּוֹדַי לָךְ, מַחְמַד עֵינִי.

יָפִית וְנָעַמְתְּ כַּשֶּׁלֶג שִׁנֵּךְ. דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ. צְאִי נָא וּרְעִי בְּעִקְבֵי צֹאנֵךְ. קוֹלֵךְ הַשְׁמִעִינִי, מַרְאֵךְ הַרְאִינִי.

יָרַדְתִּי עָפְרָה, לִרְעוֹת בַּגַּנִּים. לִרְאוֹת בְּיָפְיֵךְ, עֵינַיִךְ יוֹנִים. אָרִיתִי מוֹרִי, לִלְקוֹט שׁוֹשַׁנִּים. עָרַכְתִּי שֻׁלְחָן, מָסָכְתִּי יֵינִי.

מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאַהֲבָה. לַיְלָה לֹא תִשְׁבֹּת מִיּוֹם נְדוּדֵךְ. נָשָׂאתִי רִיבוֹת אִם עוֹד אֶשְׁכָּחֵךְ. אָז תִּשְׁכַּח יְמִינִי.

סימן: אני חיים

א לִי תִּפְרַח בַּת עַמִּי. וְשַׁכֵּל אִישׁ זָר רָם שָׁלַט בְּכָל הַדּוֹר. עַל הַכָּל יָד זָר גְּבָרָה. שׁוּבָה, נֶחְשָׁךְ אוֹר עֵינִי סַף אֲנִי:

ב צֹר כְּבָבַת בְּנֵךְ אֲשֶׁר תָּמִיד נִזְנַח. וּפָרְצוֹתָיו תִּגְדּוֹר אֵלֶיךָ ד׳ אֶקְרָא. בְּכָל צָרָה אַל תִּרְחַק מִמֶּנִּי:

ג סִיר דַּאֲבַת מִלְּבֵנוּ אֱלֹקִים חַי וּבְקִרְבֵּנוּ יָדוּר. יֹאמַר לְשִׁפְחַת שָׂרִי. שׁוּבִי אֶל גְּבִרְתֵּךְ וְהִתְעַנִּי:

ד חַי מִתּוֹךְ לַבַּת אֵשׁ הוֹצִיא אֶת בֶּן אֲהוּבְךָ, אַבְרָהָם הֶהָדוּר. וְאִם לֹא עַכְשָׁו, מָתַי יָשׁוּב אַפְּךָ וּתְנַחֲמֵנִי:

ה בָּטֵל יוּשְׁבַת וְיַמַּח שֵׁם אֱדוֹם. וְגַם בֶּן קֶדֶר מִדּוֹר וָדוֹר. וְאָשְׁמַח כָּל עִתּוֹתַי. אֲרוֹמְמְךָ יְ-ה כִּי דִלִּיתָנִי:

ו חַפֵּץ יְ-ה קִרְבַת בְּנוֹ, אֲשֶׁר יָצָא לַחוּץ וְרָחַק מִמְּדוֹר. קָדְשׁוֹ וְעִם אַנְשֵׁי שָׁוְא. שָׂכַן הוּא הַגֶּבֶר רָאָה עֹנִי:

ז לְכִי תֵּן לְבַת צִיּוֹן הַנָּחָה וְשִׂמְחָה, וְקָרְבָּן הַנָּדוֹר. וְקִרְבְּנוֹת חוֹבוֹתַי נַקְרִיב לְךָ קָרֹן יִשְׁעִי וּמָגִנִּי:

סימן: **חיים חזק**

הֲמָמַנִי וְאָסַר אוֹתִי בְמַלְכֻּדְתּוֹ. אוֹיֵב שׂוֹנֵא וְצַר. עֲנֵה אוֹתִי מִן הַמֵּצַר:

חַטַּאת עַמְּךָ סְלַח נָא מְחֵה. מֵהַר קָדְשְׁךָ לְזָרִים תִּדְחֶה. וְזֵכֶר עֲמָלֵק תִּמְחֶה. בָּנֶיךָ בְּחֶסֶד נְחֵה. לִמְנוּחִי אַתָּה אֵ-ל גּוֹחִי. הַנּוֹתֵן לַכֹּל אָכְלָם בְּעִתּוֹ. וְיָדְךָ לֹא תִקְצַר:

עֲנֵה אוֹתִי מִן הַמֵּצַר.

יָצָאתָ אָז לְיֵשַׁע עַמֶּךָ. וְלָהֶם נָטִיתָ יְמִינֶךָ. עַתָּה עָזַבְתָּ בָּנֶיךָ. הִנָּם בְּיַד מְשַׂנְאֶיךָ. אוֹיְבֶיךָ אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ. עַתָּה מִגְּבוּרָתָם יֵחַתּוּ לְעֵינֵי כָל בָּשָׂר:

עֲנֵה אוֹתִי מִן הַמֵּצַר.

יָדַעְתִּי כִּי צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ. אָכֵן יָהּ יִהְיֶה נָא חַסְדְּךָ. לְנַחֵם צֹאן מַרְעִיתֶךָ. קַבְּצֵם לִנְוֵה קָדְשֶׁךָ. כִּי בְךָ בָּטְחוּ בָנֶיךָ. קִווּ גּוֹאֲלָם. תּוּכַּר מַלְכוּתוֹ. וְרָאוּ כָל בָּשָׂר:

עֲנֵה אוֹתִי מִן הַמֵּצַר.

מְרוֹמָם אַתָּה וּמְאֹד נֶעְלָם. מִי יִדְמֶה לָךְ בְּכָל הָעוֹלָם. מֵהַלֶּלְךָ פֶּה נֶאֱלָם. וְהֲלֹא אֵינֶנּוּ נִשְׁלָם. הִלּוּלָם שֶׁל כָּל בָּאֵי עוֹלָם. גָּדוֹל גִּבּוֹר וְנוֹרָא רוֹמְמוּתוֹ. וְיוֹתֵר לֹא יִכְשָׁר:

עֲנֵה אוֹתִי מִן הַמֵּצַר.

חוֹלַת אַהֲבָה. זֶה כַּמָּה, אֲנִי. כִּי דוֹד חָמַק עָבַר מִמֶּנִּי. שָׁאַלְתִּי בְּפִי וּלְשֹׁנִי. קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי. הִנֵּנִי. רָאִיתִי עֹנִי. מְאֹד קָשָׁה עָלַי פְּרֵדָתוֹ. שֶׁל אֵל טוֹב וְיָשָׁר:

עֲנֵה אוֹתִי מִן הַמֵּצַר.

זְרֵה הָלְאָה. אֱדוֹם וּבְנֵי שִׁפְחָה. כִּי נַפְשֵׁנוּ לְעָפָר שָׁחָה. וְהֵם בְּהַשְׁקֵט וּבְבִטְחָה. וְדַעְתָּם עֲלֵיהֶם זָחָה. וּמִנְחָה. מַשְׂאֵת וַאֲרוּחָה. תּוּבַל לָהֶם אִישׁ אִישׁ כְּהִלְכָתוֹ. וְלַחְמֵנוּ חָסַר:

עֲנֵה אוֹתִי מִן הַמֵּצַר.

קְנֵה אוֹתָנוּ כְּבַתְּחִלָּה. לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת וְלִתְהִלָּה. כִּי לְךָ מִשְׁפַּט הַגְּאֻלָּה. וְאִם הִרְבִּינוּ מְעִילָה. וְעַוְלָה. מַרְבֶּה מְחִילָה. אַתָּה לַחוֹטְאִים וְלֹא יָמוּתוּ. אִישׁ מֵהֶם לֹא יֶחְסַר:

עֲנֵה אוֹתִי מִן הַמֵּצַר.

סימן: אני חיים

אֵל חוֹרְפִי תְּשָׁרֵשׁ. כִּי רַע עָלַי חוֹרֵשׁ. כָּל הַיּוֹם רַע דּוֹרֵשׁ. וְהוּא יוֹשֵׁב מִמּוּלִי:

נִלְאוּ כָל רַעְיוֹנַי. בִּרְאוֹתִי אֶת שׂוֹטְנַי. יָרְשׁוּ כָל קִנְיָנַי. כָּל רֹאַי יַלְעִיגוּ לִי:

יִלָּפְתוּ אוֹרְחוֹתָם. וּפְקֹד עֲוֹנוֹתָם. כִּי מָלְאָה סְאָתָם. וְהוּא עָוֹן פְּלִילִי:

חַי אֵ-ל טוֹב וְסַלָּח. שְׁלַח בְּיַד תִּשְׁלָח. כִּי עַתָּה כְפֶלַח. הָרִמּוֹן כָּל מִקְהָלִי:

יִנּוֹן אֶל מְסִבּוֹ. בְּרִנָּה בֹּא יָבֹא. יַעֲלוּ עַל אוֹיְבוֹ. כָּל מַכָּה וְכָל חֹלִי:

יִקָּבְצוּ וְיֵאָסְפוּ. עַם אֲשֶׁר נִדְחֲפוּ. תּוֹךְ עִיר לָהּ נִכְסְפוּ. צִיּוֹן חֶמְדַּת כְּלִילִי:

מָתַי אִם לֹא עַכְשָׁיו. בִּנְךָ מֵאַנְשֵׁי שָׁוְא. תִּפְדֶּה וְאֶת כּוֹבְשָׁיו. אֶדְרְכֵם תַּחַת רַגְלָי:

ציון הצדיק במוגאדור

פרק
נ

שקיעת חמה

דעתם מתיישבת עליהם

לאחר שעבר כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א את גיל הגבורות, בגיל שמונים וארבע שנים, ביקשו חכמי הדור לבחון ולבדוק עד היכן מגיע כח זכרונו של הצדיק, האם הוא עדיין בקי בהוויות אביי ורבא.

מה עשו?

שלחו אליו את אחד מבני החבורה, כשבפיו שאלה קשה במיוחד של בעלי התוספות על הגמרא. כך קיוו לבחון את תגובתו של כ"ק רבי חיים זיע"א, וכיצד הוא יסביר את דברי רבותינו בעלי התוספות.

כאשר נכנס התלמיד אל כ"ק רבי חיים זיע"א, אחזתהו רעדה; פניו של רבי חיים זיע"א, האירו כשתי אבוקות אש. רבי חיים זיע"א שהרגיש במבוכתו של הנכנס, פנה אליו ושאל אותו:

"ברוך הבא! במה אוכל לסייע למר? מהי סיבת בואך אלי"?

"הן להקביל את פני רבינו באתי", השיב במבוכה כמי שנתפס בקלקלתו.

חייך כ"ק רבי חיים זיע"א, ואמר לו:

"הן לו יהי כדבריך. אבל האמת היא, כי נתקשיתם בישיבה בדיבור קשה של התוספות, והחלטתם כי זאת הזדמנות נאותה לבחון אותי, ולראות האם הזקנה בלבלה את חושי ומוחי..."

רבי חיים זיע"א, המשיך ותהה בפני השליח:

"האם נעלם מעיניכם מאמר חכמינו ז"ל; 'זקני תלמידי חכמים, כל מה שמזקינים - דעתם מתיישבת עליהם'? ובכן, בוא ואסביר לך פשט אמיתי בתוספות".

כ"ק רבי חיים זיע"א, פתח בפניו את הגמרא. הסביר לו פשט בדברי התוספות, ופתר לו קושיות נוספות בגמרא ומפרשיה, דבר דבור על אופניו בשפה ברורה לאמיתה של תורה.

לבסוף, הודה התלמיד לרבי חיים זיע"א, כי אכן כך היו פני הדברים, וביקש ממנו, בבושת פנים, סליחה ומחילה ("שנות חיים").

אם בזקנותו כך

ועדיין לא נחה דעתם של חכמי דורו. הם שלחו אליו משלחות משלחות של תלמידי חכמים, כדי להקשות לו קושיות בכל מקום בתורה. ולא יכלו לו.

רבי חיים זיע"א לא המתין להם שהם יבחנו אותו, אלא הוא היה מקדים ומקשה להם קושיות עצומות בכל מכמני התורה, קושיות שהם עצמם לא היו יכולים לתרץ, עד שהוא הוצרך לתרצם לבדו.

כשנואשו מעצם הרעיון, הסכימו החכמים ביניהם ואמרו זה לזה:

אם בזקנותו כך, שמוחו נשאר עדיין חד וחלק, מלא וגדוש וצלול בתורה, כיצד נוכל לשער ולתאר מה היה בצעירותו! ("שנות חיים")

לא אעזוב אתכם

בחודש אלול לשנת הר"ת, כעשרה ימים קודם ראש השנה, חרג רבי חיים זיע"א מסדר הלימוד הקבוע בבית מדרשו, והחל לעסוק עם תלמידיו בהכנות והתעוררות לקראת הימים הנוראים. הסוגיות התלמודיות שהיו שגורות על פיהם, הוחלפו לעניני מעלת התשובה, חשיבות התשובה בימים אלו שבהם גורלו של האדם תלוי ועומד.

הצדיק ביקש מתלמידיו, להמשיך ולהתחזק בשמירת התורה וקיום המצוות, תוך שהוא מבטיח להם מפורש:

"אני אמשיך ואעמוד לפני הקדוש ברוך הוא בתפילה לאחר מותי, כפי שעשיתי גם בחיי. לא אעזוב אתכם במותי, כפי שלא עזבתי אתכם בחיי".

דברי הצדיק והנימה האישית שבה הם נאמרו, עשו רושם עצום על שומעיהם, והם החלו להרגיש כי הנה הצדיק עומד למסור את נשמתו הטהורה לבורא העולם.

השמועה המרה עברה בכל רחבי העיר והתפשטה במהירות בכל רחבי מרוקו, ותקם צעקה גדולה. הכל החלו לומר פרקי תהילים ולהתפלל על רבם, מי יודע אולי יהיה ניתן להעביר את רוע הגזירה, ורבי חיים זיע"א ימשיך לחיות ויאריך ימים.

סבא דמשפטים המלומד בניסים

מצבת קבורת רבי חיים לפני שנבנה האוהל

ברוח זו המשיך ודיבר רבי חיים זיע"א את דבריו בקול חוצב להבות, במשך כמה ימים, על עבודת השם ויראתו. ובהגיע יום כ"ו לחודש אלול שנת הר"ת, כבה הנר המערבי ונשמתו הקדושה של רבי חיים זיע"א, שבה לצור מחצבתה מתחת לכסא הכבוד.

רבי חיים זיע"א, נטמן בבית העלמין הישן במוגאדור. בטרם הסתלקותו ציווה האב את בניו שלא יקימו כל ציון על קברו, ולא יכתבו שום דברי שבח על המצבה, אלא רק את שמו בלבד.

בהתייעצות שערכו רבני העיר, הוחלט לכתוב את הנוסח הבא, המופיע עד היום על קבר הצדיק:

"מצבת הרב הקדוש מעוז ומגדול, סבא דמשפטים, המלומד בניסים, כמוהר"ר חיים פינטו זיע"א, שנלב"ע יום כ"ו לחודש אלול שנת הר"ת. תנצב"ה".

האוהל על קברו של רבי חיים זיע"א

לפני מספר שנים, בנה מר שמעון לוי מהעיר אגאדיר, אוהל מפואר על קברו של רבי חיים פינטו הגדול זיע"א.

רבי חיים הגדול זיע"א הותיר אחריו ארבעה בנים, צדיקים וקדושים: רבי יהודה, המוכר יותר כרבי הדאן, רבי יוסף, רבי יאשיהו ורבי שאול, זכר צדיקים וטהורים לברכה. אשר

כל אחד מהם נודע בשערים כצדיק ובעל מופת, גדול בתורה, ביראת שמים, בקדושתו וטהרתו בקרב כל בית ישראל.

בחלום אדבר בו

בימי ה"שבעה" על הצדיק רבי חיים זיע"א, הגיעו מנחמים רבים לנחם את האבלים ולהשתתף בצערם על אבדן הצדיק. זרם המנחמים הלך וגבר, ובאחד מימי השבעה התגברה העייפות על שלושה מבניו, הצדיק רבי יאשיהו זצ"ל, הצדיק רבי שאול זצ"ל והצדיק רבי יוסף זצ"ל, והם נרדמו במקום מושבם.

בנו בכורו של רבי חיים זיע"א, הצדיק רבי הדאן זיע"א, היה היחיד שלא נמנם ונשאר ער. לפתע הוא הביט נכחו, וכמו מתוך מחזה ראה למולו את אביו המנוח רבי חיים זיע"א, כשהוא ניצב בחדר.

רבי הדאן זיע"א, נבהל ונזעק ממקומו, ודמות אביו הצדיק נעלמה מהחדר.

אחיו שניתרו בבהלה מרוב הזעקה, שאלו אותו לפשר הדברים, ורבי הדאן גילה להם מה שראו עיניו:

"ברגע זה ראיתי את אבא ז"ל למולי".

באותו לילה, נראה אליו אביו רבי חיים זיע"א, בחלום, ואמר לו לרבי הדאן זיע"א:

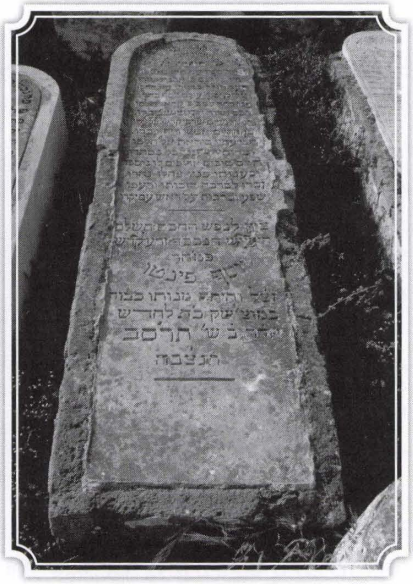

"רציתי להופיע אצלך בהקיץ, אולם עתה, לאחר שגילית את הסוד - אבוא אליך רק בחלום, ואגלה לך את כל מה שתרצה לדעת, מכל מה שמתרחש בכל העולמות".

ובחלומו היה מראה לו אנשים שונים שנדרו כסף לצדקה ולא פרעו את חובותיהם, או אנשים שנגזרו עליהם גזירות קשות רח"ל, ורבי יהודה הדאן זיע"א, היה מציל אותם, ומסייע להם בכל ענייניהם.

(שבח חיים, מקור חיים, שנות חיים).

מצבת קבורת רבי יוסף פינטו זיע"א

"א-להי רבי חיים עננ"

אחד מארבעת בניו של כ"ק רבי חיים זיע"א, היה הצדיק רבי יוסף זיע"א. איש תם וישר, יושב אהלים שכל ענין לא היה לו בהוויות העולם הזה. תמיד ישב על התורה ועל העבודה, ואת כל עניני הבית היתה אשתו מנהלת ביד רמה.

מצבם הכלכלי של בני הזוג, לא היה מזהיר. רבי יוסף היה מקיים בעצמו "פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה וחיי צער תחיה", אשתו הצדקנית ע"ה, לא התלוננה על כך מעולם, אהבת התורה שקיננה בליבה ריחפה תמיד על כל צעד וצעד בחייה. והיא מצידה הניחה לו לשבת ולעסוק כל ימיו על אדני התורה והיראה, תוך כדי פרישות מכל הבלי העולם הזה.

באו מים עד נפש

מהמעשה הבא נלמד עד כמה היתה גדולה אמונתה של הצדקת ע"ה, בכוחם של הצדיקים לומדי התורה, שהקדוש ברוך הוא ממלא את רצונם לטובה ולברכה.

נכנס ובא חודש ניסן, ובבית אין מאומה. לא מצות ולא יין, לא פירות ולא ירקות, לא מלבושים ולא מנעלים לילדים. ניגשה האשה לבעלה, ובפיה בקשה צנועה:

"הנה באו מים עד נפש, תלך בבקשה לקבר אביך הקדוש, ושם תבקש עליך ועל משפחתך; שיהיה לנו מצות, יין, בשר, בגדים ונעלים לילדים, שמלה לי וחליפה עבורך. תרשום הכל כדי שלא תשכח".

רבי יוסף זיע"א, עשה כמצות אשתו. למחרת השכים קום, ותיכף לאחר תפילת שחרית נטל עמו ספר תהילים והלך אל בית העלמין. הוא ניגש לקבר אביו הקדוש, הניח על המצבה את רשימת הדברים אותם ביקשה אשתו, וקרא פרקי תהילים לפי אותיות שם אביו הקדוש זיע"א.

כשסיים את סדר התפילה, שב רבי יוסף זיע"א לביתו, ואמר לאשתו כי עשה כדבריה, וכעת לא נותר להם אלא להמתין לישועת ה' כי בוא תבוא במהרה.

באותו לילה, נגלה אליו בחלום אביו כ"ק רבי חיים זיע"א, ובישר לו כי ישועתו קרובה לבוא.

"מחר, כך בישר לו אביו, תתייצב ליד חלון ביתך, ואז יבוא אליך סוחר אלמוני ויתן לך את כל מבוקשך. הסיבה לנדיבותו הרבה קשורה בכך" - המשיך ואמר לו אביו - "שבמהלך הפלגתו בים התחוללה סערה גדולה, וספינתו כמעט נטבעה. בשעת צרה זו הוא אחז את אומנות אבותיו בידיו והחל להתפלל, "א-להי רבי חיים עננ", ואף נדר נדר כי אם ינצל, יתן את מחצית רכושו למשפחת רבי חיים זיע"א. הוא אכן ניצל, ולמחר הוא יתייצב לקיים את נדרו" - סיים האבא הקדוש את דבריו.

ויהי בבוקר והנה חלום.

רבי יוסף מיהר לקיים את דברי אביו, הוא ניצב ליד חלון ביתו והמתין לבאות, וכדברי אביו - כן היה.

עוד הוא עומד ליד החלון, ניגש אליו אלמוני, ושאל אותו האם הוא משתייך למשפחת הצדיק רבי חיים פינטו.

"כן, אני בנו של הצדיק זיע"א" – השיב לו רבי יוסף.

סיפר לו הסוחר את כל מה שקרה לו בלב הים, ואת הנס אשר קרה לו, בעקבות הנדר שנדר בעת צרה, שאם ינצל מהצרה, יתן את מחצית רכושו למשפחת רבי חיים פינטו זיע"א.

"מוכן אני עתה לקיים את נדרי" - אמר האיש לרבי יוסף – "ולתת מחצית מהוני שבספינה, כדי להודות להשם יתברך על אשר הצילני מרדת שחת".

רבי יוסף שמע את דברי הסוחר כמי שבקי בכל פרטי המקרה, והודיע לו; "דע לך! אני לא אקח ממך יותר מהדרוש לי להוצאות החג המתקרב".

רבי יוסף פירט לו בדיוק מה דרוש לו ולבני ביתו, הוצאות ביגוד והנעלה וצרכי סעודות החג. והסוחר הבטיח לו כי כבר בעת שובו לביתו, הוא ישלח עם משרתו את כל המצרכים הללו.

שמחה גדולה שררה בבית רבי יוסף זיע"א באותו חג פסח, כאשר מידי פעם היתה אשתו מזכירה לו:

"אתה רואה? טוב עשית ששמעת בקולי והלכת אל קבר אביך..."

פרק
יא

כח הצדיק ביום ההילולא

מלחמה תמידית

כוחו של הצדיק זיע"א ביום ההילולא שלו, כך נוהג מו"ר שליט"א לומר ולשנן באזני שומעי לקחו, הינו גדול לאין ערוך ושיעור. הרב יהודה לייב רסקין זצ"ל, (הרב רסקין חי ופעל רבות במרוקו, בשליחות הרבי מליובאויטש זצ"ל, במשך כארבעים וחמש שנים, עד פטירתו ממחלה קשה) רגיל היה לומר, ואף הרבה אומרים זאת, בראותם את הקהל האדיר שבא להשתטח על קברו של הצדיק ביום כ"ו באלול בכל שנה.

בהילולא רואים את גודל התמימות של כל הבאים. מחד גיסא, באים לכאן אנשים מלומדים, עשירים, מכובדים, אשר רוב חייהם מלאים בגשמיות. ומאידך גיסא, בבואם אל הקבר הכל הופך לרוחניות. ליד הקבר הם מתבטלים לגמרי, ובבת אחת הופכים לאנשים אחרים. סימן הוא כי בשורשם הם טובים והגונים.

כשאדם עומד מול הקבר, ורואה את המצבות, הוא יודע כי זה סוף כל האדם, ואז כל כולו מתפשט מהגשמיות והופך לרוחניות. ואחר ככלות הכל, כשההילולא מסתיימת, וכל אחד חוזר לביתו, הולך הוא מכאן עם רגש רוחני ועם התעלות בקודש.

יצר הרע מתחיל כעת את עבודתו, ומנסה להשכיח את כל הרוחניות שהשיג בהילולא. ואין הדבר תלוי עכשיו אלא בנו, שאנו מחוייבים לנצחו, בבחינת מה שנאמר: "כי תצא למלחמה על אויביך ושבית שביו". רוצה לומר, להשתדל לשבות אותו קודם שישבה אותך. ורק על ידי תורה אפשר בקלות לנצח את היצר הרע. ואותו יצר הרע יודע זאת, ולכן הוא מנסה שוב ושוב להכשיל את האדם.

הוא שאומר הכתוב: "ושבית שביו", שהמלחמה צריכה להיות תמידית, שכל הזמן צריך לשבות ממנו, ולא רק דקה אחת ותו לא. והיצר הרע יודע שיבוא זמן וההתעלות תכבה, לאחר כמה ימים ימעט האושר הרוחני, ואז הוא מחכה לשעת הכושר. משום כך על האדם תמיד להתעלות, ותמיד להחזיק אצלו את מה שקיבל ברוחניות בהילולא של הצדיק.

אותה קדושה, אותה קיבל כל אחד ליד קברו של הצדיק ביום ההילולא, ובפרט לאחר כמה ימים של התעלות בתורה ובמצוות, ובשמיעת סיפורי צדיקים - אותה קדושה צריכה להישאר אצל האדם לתמיד, מתוך חמימות והתלהבות. ויוסיף עליה מיום ליום בבחינת: "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

אמנם הדבר קשה, ולזה צריך הרבה סייעתא דשמייא, כי ללא סייעתא דשמיא אי אפשר להתגבר על היצר הרע המנסה להכשיל את האדם. לכן נאמר "ונתנו ה' א-לקיך בידיך", על ידי סייעתא דשמיא מאת השם יתברך תישאר כל הקדושה אצל האדם, והוא ימשיך כל ימיו בהתעלות רוחנית.

מעט המחזיק את המרובה

הציון שעל קבר הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, הוא בבחינת "מועט המחזיק את המרובה".

החדר שליד הציון הוא קטן, ומטבע הדברים יכולים להכנס לחדר זה אולי 30 אנשים ותו לא. אך ראה זה פלא. לחדר הציון נכנסים בכל שנה ביום ההילולא יחדיו מאות אנשים. זהו נס שלא על פי דרך הטבע. דבר זה מזכיר את מה שהיה בירושלים, שהרי שם בבית המקדש היתה בחינה של "מועט המחזיק את המרובה".

מסופר כי באחד מלילות ההילולא, בשעה ארבע לפנות בוקר, התפללו כל הקהל סליחות ליד הציון הקדוש. ביניהם היה גם מו"ר שליט"א, אשר עבר לפני התיבה כשליח ציבור.

הציבור הגדול ביום ההילולא

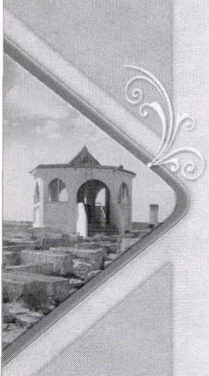

מו"ר שליט"א עצם עינים, ולפתע הוא רואה למולו כמין אור בוהק עובר, חולף. הוא חשב בלבו, מסתמא זה הבזק של מצלמה או אור חשמל. אך לא, היה זה אור בוהק כל כך, אור מיוחד במינו, כזה שאי אפשר לתאר אותו במילים.

הרב חשב, שמא רק הוא ראה זאת. אולם כששאל אנשים נוספים, אמרו רבים מהם כי גם הם ראו את האור הבוהק הזה חולף עובר. משמע, היה זה אור טוב מאורו של הצדיק. ומהו אור זה?

הסביר זאת מו"ר שליט"א, על דרך הפירוש שכתב הגאון הצדיק רבי אברהם בן עטר זצ"ל:

כאשר אנחנו מדליקים נרות ליד הקבר: מהו ענין הדלקת נרות? כתוב "כי נר מצוה ותורה אור". נר הוא נשמה, נר הוא מצוה. משמע אדם יכול להאיר את נשמתו על ידי עשיית מצוות. ואם כן, כשאנו מדליקים נרות ליד קבר הצדיק, אנו מזכירים בזאת את המצוות שאותו צדיק עשה בחייו. וכאשר מזכירים את מצוותיו, על ידי זה אנו מעוררים את זכותו של הצדיק כי היא תמליץ טוב בעדנו. וזהו האור הבוהק, האור שנעשה ממצוותיו של הצדיק.

כשאדם מאמין באמונה שלימה בכוחו של הצדיק, כי הוא מסוגל לפעול ישועות, הצדיק ממליץ טוב בעדו. ובפרט, לפני הימים הנוראים, ראש השנה ויום הכיפורים, זקוקים אנו למליצים ישרים ולזכויות טובות, ואין כמו זכותו של הצדיק להמליץ טוב עלינו.

כשאנו באים לקברי הצדיקים, ומעוררים את הזכויות שלהם, בוודאי הם פועלים טוב עבורנו. ולכן, לפעמים הצדיק שולח סימן על כך שהוא שמח, שאנשים באים

הציבור הגדול ביום ההילולא

ומתקשרים אל השם יתברך דרכו, והוא מגלה את נוכחותו על ידי אור בוהק של שמחה רוחנית פנימית.

בשל כך, אשריכם אנשים שזכיתם לראות את האור הזה, כי לא כל אחד זוכה לכך, ומי שכן זכה, סימן הוא שהשם יתברך קיבל את תפילתו. והוא מראה לו את קרבתו כשמראה לנו סימנים מן השמים להאיר את דרכו אליו.

הדלת היתה נעולה

היה זה בליל כ"ו באלול, ליל ההילולא של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, בחודש שבו הסתלק הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א, לבית עולמו.

ר' יצחק ונונו מאשדוד, מוותיקי מתפללי בית הכנסת על שם רבי חיים זיע"א, לא נרדם על יצועו. שנתו נדדה מעליו. בשעה ארבע לפנות בוקר החליט לצאת לעבר בית הכנסת.

מסיבה כל שהיא, ר' יצחק לא הלך בדרכו הרגילה, אלא הקיף והלך מהרחוב הראשי של העיר לעבר בית הכנסת.

כשהתקרב לבנין בית הכנסת, בשעת בוקר כה מוקדמת, הוא שמע קולות ורעשים של תפילות ובקשות. בית הכנסת היה גם מואר מכל עבריו. ר' יצחק התפלא: מה מתרחש כאן? בשעת בוקר כה מוקדמת בארבע לפנות בוקר?

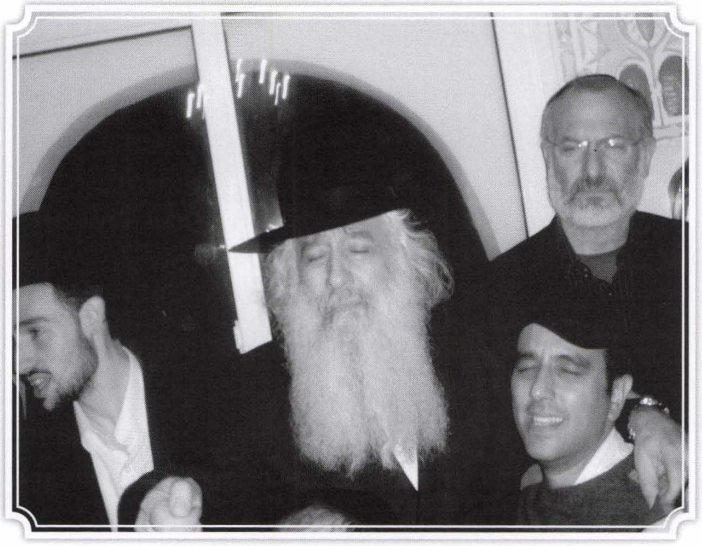

מו"ר בתוך האוהל ביום ההילולא

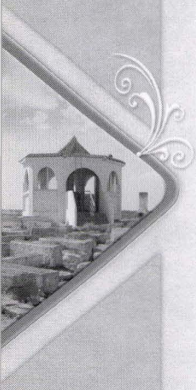

ר' יצחק התקרב לבנין, הציץ פנימה, והבחין במתפללים רבים הגודשים את בית הכנסת. הוא ראה זאת ותמיהתו גברה שבעתיים; הרי בבית הכנסת לא מתרחש שום מאורע מיוחד, ומה הן התפילות הללו? אם אכן היו אומרים סליחות, הייתי צריך לדעת זאת מראש כדי לבוא להתפלל יחד עמהם?

ר' יצחק ניגש עד לדלת בית הכנסת וניסה לפתוח אותה, אך לשווא. הדלת היתה נעולה. מכיון שבכיסו היו מצויים מפתחות בית הכנסת, הוא הכניס את המפתח לתוך חריץ המנעול ופתח את הדלת. לתדהמתו בבית הכנסת שררו חושך ואפילה. לא אור ולא מתפללים. איש לא נמצא בו.

מרוב פחד ואימה נמלט ר' יצחק מן המקום, כל עוד נפשו בו. מאוחר יותר, מרוב הפחד אשר תקף אותו, אושפז ר' יצחק עוד באותו יום בבית החולים במחלקה לטיפול נמרץ (מפי השמועה).

כל המטוס בשבילך

היה זה באחד מימי השישי לחודש אלול בשנת תשנ"ט, יום לפני ההילולא של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו, הגיעו אל מו"ר שליט"א מספר אנשים לבקש ברכה, עבור יהודי מפריז אשר נכלא בבית הסוהר, וכתוצאה מכך לו ולמשפחתו נגרם סבל גדול.

אחד מידידיו פנה למו"ר שליט"א, ושאל אותו:

"האם כבוד הרב זוכר, כי לפני שבועיים אמו של אותו יהודי היתה אצל הרב בפריז, והרב אמר לה כי בעזרת השם הוא ישתחרר ויבוא להילולא למרוקו"?

במענה לפנייהו הושב לו:

"אינני זוכר זאת. אבל אם כך אמרתי - בזכות הצדיק הוא יראה ישועה, ויגיע לכאן להילולא".

הדבר היה כאמור ביום שישי בבוקר. בשעת הצהרים באו שוב ידידיו והודיעו שאותו יהודי השתחרר מכלאו.

כיצד אירע הדבר?

לפתע נכנס שופט לתאו של האסיר ואמר לו: "יש לי בשורה טובה עבורך. היום אתה משתחרר".

עוד בטרם עיכל את הבשורה הטובה, הוסיף השופט לבשר לו:

"כבר העברתי הוראה למשטרה להחזיר לך את הדרכון, ואתה יכול לצאת וללכת לכל אשר תחפוץ".

אותו יהודי לא האמין למשמע אזניו, אבל המציאות לימדה אותו כי אכן הוא חופשי לדרכו ומשוחרר מהכלא.

מיד הוא צלצל לכבוד מו"ר שליט"א, והודיע לו על דבר השחרור. מו"ר שליט"א הזכיר לו את ברכתו שהוא יגיע להילולא. אך מכיון שהיום יום שישי, ולא ניתן להגיע לפני כניסת השבת למרוקו, אזי לכל הפחות שיגיע ביום ראשון.

ביום ראשון, בשעה שלש אחר הצהרים הגיע אותו יהודי להילולא. בפיו היה סיפור מדהים כיצד הצליח להגיע במהירות למרוקו:

"כפי שהרב הורה לי, הבנתי כי אכן עלי לקיים את הבטחתי ולהגיע להילולא. ברם, ידעתי, כי אם אצא מפריז ביום שישי אגיע למרוקו בשבת. משום כן, הזמנתי כרטיס טיסה ליום ראשון בבוקר בשעה 6, כדי שאוכל להגיע כבר בשעות הבוקר למרוקו. ולא עוד, הזמנתי גם מטוס פרטי אשר יקח אותי במהירות משדה התעופה בקזבלנקה למוגאדור".

"כשהגעתי לשדה התעופה בפריז היום בבוקר, נאמר לי לפתע כי אין כל טיסה שיוצאת מפריז למרוקו בשעה 6 בבוקר. התפלאתי מאד; והרי יש לי בידי כרטיס טיסה לשעה 6 בבוקר? הפקידים בדקו במחשב הטיסות, ואין קול ואין עונה. אין כל טיסה שיוצאת מפריז למרוקו".

"יש לי פגישה חשובה! - טענתי בפניהם. והם השיבו לי: מצטערים, בשעה זו אין שום טיסה שיוצאת למרוקו".

"לפתע, ניגש אלי אחד הפקידים ושאל אותי: אינני יכול להבין כיצד בכלל יש לך כרטיס טיסה לשעה 6 בבוקר מפריז למרוקו? איך ידעו בכלל שיש מטוס שנוסע עתה למרוקו? הרי באמת יש מטוס של חברת מרוקו שאתמול הגיע לכאן מלא בנוסעים, והוא אמור לחזור מכאן ריק, ואף נוסע לא חוזר איתו למרוקו. ולכן לא נרשמה טיסה זו במחשב, ואם כן, איך בכלל יש לך כרטיס לטיסה זו"?

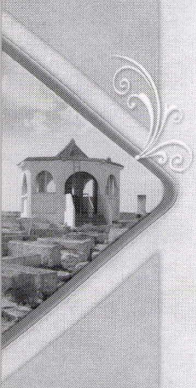

"כך שאל הפקיד והביע פליאה רבתי. אך המציאות היא שבידי היה כרטיס לטיסה זו באותו מטוס ריק".

"הפקידים בשדה התעופה היו המומים, הם התקשרו לחברה המרכזית "איר מרוקו" ולמשטרת מרוקו, ובסופו של דבר אישרו לי לטוס בטיסה הזאת, אני לבדי עם הטייס ותו לא".

כאשר עליתי למטוס, צילם אותי אחד הטייסים, כשאני עומד לבדי בתוך המטוס הריק. הטייס ניגש אלי ואמר לי: "ראה, כל המטוס לפניך, הכל רק בשבילך. אינני מבין איך בכלל אשרו לך לטוס במטוס זה. אני הייתי צריך לחזור ריק לגמרי, כמו תמיד, וזו לי הפעם הראשונה בה אני מטיס נוסע אחד במטוס. כיצד איפוא אישרו לך לטוס כאן? וכיצד בכלל הוכנס מטוס זה לתוך המחשב, בפרט שהוא מטוס ממשלתי?"

"אינני יכול באמת להבין" - מסיים היהודי את סיפורו המדהים – "כיצד קבלתי כרטיס לטיסה זו. הכל מאת השם יתברך, הוא עשה כי רק לשעה מסוימת תופיע הטיסה הזאת על גבי צג המחשב, ומן השמים קבעו שדווקא אני, אשר צריך להגיע להילולא אקבל כרטיס טיסה לטוס בו, רק אני ולא אף אחד אחר. וזהו שנאמר: "רבות מחשבות בלב איש, ועצת ה' היא תקום".

אין זאת אלא שרק בזכות אמונתו בצדיק, ורצונו הכביר להשתתף בכל מחיר בהילולא שלו, הצליח ה' דרכו והפך עולמות בשבילו, כדי שיוכל לבוא להילולא של הצדיק.

"מה רבו מעשיך ה', כולם בחכמה עשית".

יהודי זה תרם, כאות הוקרה לכבוד הצדיק זיע"א, את בית המדרש על שם אביו בישיבת "נפש חיים" בירושלים.

על פי הגורל

מו"ר שליט"א מקפיד בכל שנה ושנה, לערוך הילולא לכבודם של הצדיקים לבית משפחת פינטו זיע"א, לספר ולהודיע על גדולת הצדיקים ונפלאותיהם, ולחזק את האמונה בבורא העולם.

שנה אחת, אירע למו"ר שליט"א מעשה נפלא, אותו זכינו לשמוע מפה קדשו:

לפני כשלשים שנה כשהייתי בצרפת, התקשר אלי אבא ע"ה שהיה באותו זמן בארץ ישראל, וציוה עלי לנסוע להילולא של רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו.

עשיתי כמצוותו של אבא ע"ה, ונסעתי למרוקו. זמן ההילולא התקרב ובא, ובכיסי לא היו מעות להוצאות ההילולא. פניתי לרבי יוסף כנפו וסיפרתי לו שאין לי כסף עבור הוצאות ההילולא.

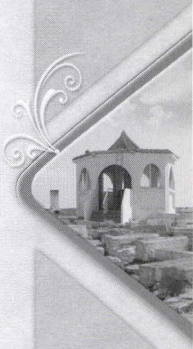

רבי יוסף שאל אותי: "כמה כסף אתה צריך עבור ההילולא"?

עניתי לו שאני משער, שסך כל ההוצאות יגיע לכדי חמשת אלפים דולאר!

רבי יוסף, הציע לי הצעה, שבתחילה לא מצאה חן בעיני, הסכמתי אם לעשות כדבריו או לא, ולבסוף ביקשתי שבזכות הסבא הקדוש, יהיה לנו את כל הסכום עבור ההילולא.

באותו ערב, כך אמר לי רבי יוסף, מתקיימת הגרלת פיס על סך עשרת אלפים דולאר. בא ונקנה בשותפות כרטיס הגרלה ונתחלק ברווחים, כל אחד יקבל חמשת אלפים דולאר, וכך יהיה לך כסף להוצאות ההילולא.

כתבתי לרבי יוסף חמש מספרים, והוא יצא לדוכן הפיס כדי למלאות את הכרטיס, על פי המספרים שכתבתי לו. כשחזר רבי יוסף, הבחנתי שהמספרים שהוא מילא בכרטיס, לא היו על פי הסדר שכתבתי לו. ביקשתי ממנו שיקנה כרטיס נוסף, ויקפיד למלא את הכרטיס על פי המספרים שכתבתי.

ואכן, רבי יוסף רכש כרטיס נוסף להגרלה, כשהפעם הוא דייק בסדר כתיבת המספרים, ובשעות הערב התבשרנו כי הכרטיס שרכשנו בשותפות, עלה בגורל וזכינו בסכום של עשרת אלפים דולאר! וכך בסייעתא דשמיא, זכינו לקיים את ההילולא בכבוד ובהדר, כיאה לכבודו של הצדיק רבי חיים זיע"א.

נציין כי מו"ר שליט"א, חזר והדגיש בפנינו כי על אף שהוא זכה בפיס, הוא לא התלהב מהענין, וכי מאז ועד עתה הוא לא ניסה שוב את כוחו ברכישת כרטיסי הגרלות למיניהם. "ברגע שהקדוש ברוך הוא רוצה לתת לאדם עושר, ציין מו"ר שליט"א, יש לו די אמצעיים היאך להעשיר אותו, גם ללא קניית כרטיס הגרלה.

מים חיים לרפואה שלימה

הנס הבא שאירע לר' ישועה דרעי, נשמע מפיו מו"ר שליט"א:

ר' ישועה חלה במחלת הסרטן. הוא דרש ברופאים, וללא הועיל. כל הטיפולים לא הביאו כל מזור ומרפא לישועתו.

כמי שמאמין בזכות הצדיקים וכוחם הגדול, הוא שם פעמיו לבית העלמין במוגאדור, שם שהה במשך עשרים ואחד יום ברציפות, יום אחרי יום ישב ליד הקבר, כשהוא מתפלל לרפואה שלימה בזכות הצדיק.

באחד הלילות חלם ר' ישועה, כי כ"ק רבי חיים זיע"א ואשתו הרבנית נגלים אליו, הם נתנו לו מים לשתות, וברכו אותו ברפואה שלימה.

כעבור מספר ימים הלך שוב לדרוש ברופאים, אולי ימצאו מזור למחלתו. והנה, כשערכו לו בדיקות חוזרות גילו שאין בגופו שום זכר למחלה הנוראה.

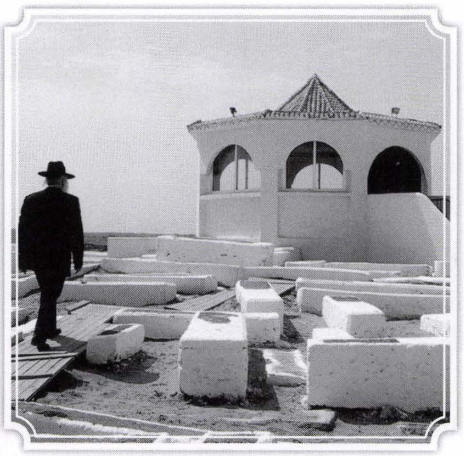

מורנו ורבנו בדרכו לציון

נס גדול היה כאן - אמרו הרופאים לר' ישועה - הסרטן נעלם כלא היה.

"כששמעתי את הסיפור המדהים הזה" - סח לנו מו"ר שליט"א – "התבוננתי שמאוד קשה היום למצוא אדם בזמנינו שמסוגל ללכת לבית העלמין למשך תקופה ארוכה ולהתפלל שם יום יום, מתוך אמונה גדולה שהוא יתרפא בזכות הצדיק".

רגל בריאה בזכות הצדיק

גרת הצדק, גב' שרה אגופיאן ובעלה, מהעיר גרונובל שבצרפת, גילו מעצמם את אור התורה והיהדות, ויחד החלו בצעדים כנים כדי להתקרב ליהדות ולהיכנס תחת כנפי השכינה.

מאמציהם עשו פרי. הרבנים שנוכחו לראות כי כוונותיהם של השניים טהורות וכנות, גיירו אותם כדת משה וישראל.

מספר חדשים קודם שנפטרה לבית עולמה, ממחלת הסרטן שממנה סבלה בשנה האחרונה לחייה, נסעה גב' שרה יחד עם בעלה, לקברו של כ"ק רבי חיים זיע"א, בקבוצה מאורגנת של יהודים.

בבית העלמין, בין שורות המצבות, נפלה גב' שרה על הקברים ורגלה נחתכה בחתך עמוק מאד: זרם הדם לא פסק, ולא עוד; גם חתיכת בשר מהרגל כמו ניתקה ממקומה ודומה היה שהיא עומדת להיתלש.

במר ליבה החלה גב' שרה לבכות ולצעוק ליד הקבר, ואמרה: "האם בשביל זה באתי מצרפת למרוקו, עד לקבר הצדיק?"

כאשר היא התאוששה מן הבכיות, כיסתה מיד את הפצע שעל רגלה, ומיד הרגישה הקלה גדולה. היא חשה כאילו מישהו נוגע לה ברגל, ואז לפתע הדם הפסיק לזרום, וחתיכת הבשר שכמעט ניתקה נתחברה מחדש. וכך היא חזרה בריאה ושלימה לצרפת.

מצבת קבורת הצדיק

מחזה זה היה ממש נס גלוי, נס שנעשה לעיני יהודים רבים שנסעו יחד להילולא, ושם שמים התקדש ברבים.

לאחר כמה שבועות נסתלקה לעולמה גב' שרה הגיורת, וזכתה שמו"ר שליט"א הספיד אותה הספד גדול, על גודל צדקתה ואהבתה לקב"ה ומסירות נפשה עד לדקה האחרונה שבחייה, שתהיה נשמתה בגן עדן.

בדברי ההספד הזכיר מו"ר שליט"א ואמר:

"הזוג הזה היו באים אלי כמעט בכל שבוע, במשך כמה שנים. עד שפעם אחת שאלתי אותם: 'האם אתם בהליכי גיור'? והם ענו לי, שהם מקיימים כמעט את כל המצוות אלא שחסר להם את הגיור, משום שהם חוששים שלא יקבלו אותם כיהודים".

"ובאמת אז התערבתי בעניינם, וחיזקתי אותם שאין להם ממה לחשוש. ולאחר תקופת מה הם עברו הליך גיור כדת וכדין".

מו"ר הוסיף וסיפר על מסירות נפשה של הנפטרת, לקיום המצוות:

"אני זוכר, שבשנת תשנ"ד, כאשר הגיורת היתה כבר חולה במחלה הנוראה שממנה לא קמה, היה זה בפסח הראשון לגירותה והיא היתה במצב שבין החיים ובין המוות. היא התפללה לה' בכל כוחה שיתן לה אומץ וכח לאכול כזית מצה, כדי שתוכל לקיים מצוה זו כשהיא מגוירת".

"מרוב הייסורים הקשים שפקדו אותה, היא לא היתה מסוגלת להכניס דברי מאכל לתוך פיה, אולם בשארית כוחותיה היא התאמצה לאכול כזית מצה, והצליחה בסייעתא דשמייא. ואז היא הבחינה שהנר שהדליקה לכבוד החג, נפל ממקומו על הרצפה ליד המיטה שהיא שכבה בה".

היתה בכך, אות עבורה, שתפילתה התקבלה וטרם ידעך נר נשמתה, הקדוש ברוך הוא זיכה אותה במצווה כה חשובה, של אכילת מצה בליל הסדר.

המלך הגדול ריפא אותי

ר' מסעוד לוי הי"ו, מחסידיו ומנאמניו של כ"ק רבי חיים זיע"א, התפרנס למחייתו כצורף כסף. ככל שהזקין ניטל ממנו מאור עיניו בהדרגה, עד שהפך לעיוור ממש.

למעלה מעשר שנים היה ר' מסעוד שרוי בעיוורון. טובי הרופאים שבהם דרש לא השיבו לו את מאור עיניו.

ככל שחלפו השנים, כל מחשבותיו ורעיונותיו של ר' מסעוד היו נתונות במחשבה אחת: כיצד להחזיר אליו את מאור עיניו. עד שגמלה החלטה בלבו, ללכת לקברו של הצדיק רבי חיים זיע"א, ושם לבקש ולהתחנן בזכות הצדיק שמאור עיניו יחזור אליו.

כדי להגיע לבית העלמין, הוא ביקש מבנו שיוביל אותו לקברו של הצדיק. בנו אכן הלך עמו אל הקבר, אולם מסיבות בלתי ידועות ברח הבן מחלקת הקבר והותיר את אביו לבדו.

ר' מסעוד שהיה סגי נהור, הרגיש בכך והחל לבכות: "מי יוליך אותי? מי יקח אותי מכאן"?

לפתע נפלה עליו תרדמה, ובחלומו הוא רואה למולו שני אנשים, האומרים לו בקול רם: "למה זה תבכה"?

ר' מסעוד השיב להם: "אני עיוור ובני ברח ממני".

האנשים שעמדו מולו בחלום ענו לו: "נמתין עד שיבוא המלך הגדול, רבי חיים פינטו, והוא יאמר לנו מה לעשות, לפי שאסור להשאר כאן לבד" (וכידוע שהצדיקים נקראים מלכים, כפי שנאמר "מאן מלכי? רבנן").

לפתע ראה ר' מסעוד את כ"ק רבי חיים זיע"א, כשהוא מגיע מולו. כ"ק רבי חיים זיע"א העביר מיד את ידיו על שתי עיניו, ור' מסעוד החל שוב לראות כאחד האדם, לאחר עשר שנות עיוורון!

בהתפעלות גמורה קם ר' מסעוד משנתו, כשאינו מאמין למראה עיניו. הוא החל להסתובב בשטח בית העלמין, כשכולו מלא הרהורים על כוחם של הצדיקים ומעשי הניסים שהם פועלים.

בנתיים חזר הבן לבית העלמין, וכאשר ראה את אביו משוטט בין המצבות, קרא לו: "אבא! תיזהר שלא תיפול".

"המלך הגדול, רבי חיים פינטו, הגיע לכאן וריפא אותי. אני רואה כבר טוב", השיב האב.

כשחזר לעיר השתוממו כל בני העיר לנוכח גודל הנס שה' עשה לו, בזכות הצדיק, להחזיר את מאור עיניו לאחר עשר שנות עיוורון.

מאז ואילך, החליט ר' מסעוד לבוא אל הקבר של כ"ק רבי חיים זיע"א במועדים קבועים, ולומר שם פרקי תהילים, כפי שעשה בעת שהיה בצרה. כך עשה עד יומו האחרון (ספר "שנות חיים").

מנין הגיעו המים?

אשה אחת שלא ראתה כלל בעיניה, הגיעה למוגאדור, כדי להשתטח על קבר הצדיק רבי חיים זיע"א, ולבקש רפואה שלימה לעיניה, שתשוב לראות כאחד האדם.

בניה של אותה אשה סיפרו למו"ר שליט"א, שכאשר היא הגיעה לקברו של הצדיק, היא ביקשה מבנה, שיביא לה מעט מים כדי לרחוץ את קברו של הצדיק, וגם כדי לרחוץ את עיניה.

הבן ביקש למלא את בקשת אמו, חיפש ולא מצא: "אמא, זעק מרחוק, אין כאן בכלל מים בבית העלמין".

אותה אשה הניחה את ידיה על המצבה, ולפתע היא חשה שהקבר לח ורטוב, דבר שלא היה קודם לכן. מרגע לרגע הקבר נעשה רטוב יותר ויותר, עד שהקבר היה כבר מלא במים. ואז היא קראה לבנה שיחזור אליה: "יש כאן הרבה מים", שחה לו בהתפעלות.

הבן הבחין אף הוא בזרימת המים על המצבה, והביע את פליאתו באזני אמו הכיצד הגיעו לכאן מים?

לפתע, הגיע הגוי שעובד בבית העלמין, והביא לאם ולבנה מים...

שאלו אותו השניים; מדוע הבאת לנו מים, הרי לא ביקשנו ממך?

"חשבתי שאתם רוצים מים" - השיב להם הגוי.

כשהבחין בזרימת המים שעל הקבר, הוא שאל את השניים: "מנין יש כאן מים על הקבר?"

אך הם לא ידעו לענות על שאלה מופלאה זו, והבינו שבעצם נעשה כאן נס גלוי בזכות הצדיק.

באותה שעת רצון נטלו כולם מהמים, וגם האשה לקחה מהמים שעל הקבר, ואז קרה הנס והפלא:

מיד לאחר שהיא רחצה בהם את עיניה, היא נתרפאה והתחילה לראות כאחד האדם!

היונים הלבנות

ד"ר לורנוס לוגסי, יליד מרוקו, המתגורר כיום במרסיי, ביקש לשוחח עם כבוד מו"ר שליט"א ולספר לו את סיפורו האישי.

ד"ר לורנוס משמש כרופא בכיר במרסיי, ובעבר היה רחוק משמירת תורה ומצוות. משום מעשה שהיה, חזר ד"ר לורנוס אל היהדות בכל לבו ונפשו. ומעשה שהיה כך היה:

פעם אחת, נסע ד"ר לורנוס ממרסיי למוגאדור, כדי לבקר את קבר סבו רבי מאיר לוגסי הטמון בבית העלמין שם. עוד קודם שיצא ממרסיי, הוא הבטיח לאביו שיפקוד את קבר הסבא, ואף יצלם תמונה מהקבר למזכרת.

בבית העלמין, טרח ד"ר לורנוס וחיפש במשך כל שעות היום את קברו של הסבא, כשלחיפושים מצטרף גם השומר של בית העלמין, חיפשו ולא מצאו את מבוקשם.

תוך כדי החיפושים הקדחתניים בין אלפי הקברים המצויים בבית העלמין, ניגש ד"ר לורנוס להתפלל על קברו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. במקום קדוש זה הוא הביע את משאלתו שאם ימצא את קבר סבו, הוא יכיר שיש א-לקים בישראל והוא יחזור בתשובה שלימה.

כשסיים את תפילתו, הגביה ד"ר לורנוס את עיניו כלפי מעלה, ואז הוא הבחין מרחוק בתנועה גדולה של מאות יונים היורדות כלפי מטה ונוחתות על קבר אחד

מו"ר עם נכבדי הממשל של מרוקו

בבית העלמין. המחזה הלא שגרתי משך את תשומת לבו, והוא נמשך כמגנט לעבר הקבר. למרבה פליאתו ככל שהתקרב יותר ויותר אל הקבר, היונים שחגו מעליו פרחו להם, למעט יונה אחת שנותרה על הקבר.

ד"ר לורנוס התקרב בצעדים מדודים אל הקבר, ואז גם היונה האחרונה פרחה, לתדהמתו הוא מבחין כי אכן הוא מצא את מבוקשו: זהו הקבר של הסבא רבי מאיר לוגסי.

במעמד זה הוא חש כי הצדיק אכן עזר לו למצוא את קבר סבו, וכפועל יוצא מכך נדר שם לחזור בתשובה שלימה, ואף גם הבטיח לעצמו כי בכל שנה ושנה הוא יבוא למוגאדור, להילולא של הצדיק רבי חיים זיע"א.

ברוך אומר ועושה:

כאשר הבטיח ד"ר לורנוס, כך הוא מקיים הלכה למעשה: הוא חזר ליהדות בכל לבו ונפשו, ובכל שנה הוא מגיע להילולא.

בפגישתו הראשונה במרסיי עם מו"ר שליט"א, כאשר הוא התכונן לספר את הסיפור הנפלא שקרה לו במוגאדור עם מאות היונים, עוד בטרם פתח את סיפורו, הבחין מו"ר שליט"א דרך החלון, בלהקה אדירה של מאות יונות הפורחות באויר...

מו"ר התפעל מכך מאוד, ואמר בינו לבין עצמו בקול רם:

"מה רבו מעשיך ה'. מאות יונים עפות ביחד כדי למלאות את רצון ה'"!

המילים כמעט ונעתקו מפיו של ד"ר לורנוס, מרוב תדהמתו הוא פנה למו"ר שליט"א ושאל בתמימות: "מנין הרב יודע כי היונים הן שכיוונו אותי לעבר קברו של הסבא שלי במוגאדור"?

מו"ר שלא ידע מהסיפור עם היונים במוגאדור, לא ירד לסוף דעתו של ד"ר לורנוס. אך לאחר מכן, כשסיפר על הכל, הבין מו"ר שליט"א כי אכן נסתרים דרכי ה'.

בשולי הסיפור המופלא, נוסיף ונספר כי לד"ר לורנוס התעוררו קשיים מסויימים במציאת שידוך, ובזכות הצדיק, ביום ההילולא הוא מצא במוגאדור את זיווגו ההגון, ונשא אשה כשרה וצנועה בשעה טובה ומוצלחת.

רואים מכאן עד כמה גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהן, כי גם לאחר פטירתם הם מחזירים אנשים בתשובה שלימה.

בכל שנה ביום ההילולא, מו"ר שליט"א מבקש מד"ר לורנוס שיספר שוב את הסיפור הנפלא הזה, כדי לעורר אנשים נוספים לשוב בתשובה שלימה. ולא עוד,

אלא שהכל ידעו כי השי"ת שומע תפילות ולא בזה ולא שיקץ ענות עני, והבא להיטהר מסייעין לו מן השמים. והראיה, שבזכות מעשה זה הוא חזר בתשובה שלימה לאבינו שבשמים.

"תשא את בתי לאשה"

גב' שרה, בתו של רבי חיים זיע"א, צנועה היתה במעשיה כשרה אמנו ע"ה ושמה הלך לפניה. כשהגיעה לפרקה נישאה לבעלה. נולדו לה בנים ובנות, אך למרבית הצער, נפטר בעלה לבית עולמו רח"ל, והותיר אותה אלמנה, מטופלת בילדים רכים ללא משענת כלכלית.

כח סבלה של שרה כשל מעומס הטיפול בילדים והדאגה לקיומם היומיומי, והיא לא היתה מסוגלת לחיות בצער שכזה. יום אחד עלה בליבה רעיון להתפלל להשי"ת שיושיע אותה בזכות אביה הצדיק. היא הדליקה נר לעילוי נשמת אביה, והתפללה מעומק לבה בדמעות שליש שיבקש עליה רחמים לפני השם יתברך.

לגב' שרה היתה גם בקשה מאוד מיוחדת:

היא ביקשה שהשי"ת ישלח לה בעל עשיר, שיוכל לפרנס אותה ואת בניה ברווח ובכבוד, ושלאחר נישואיה עם אותו בעל הם יסעו להתגורר בירושלים עיר הקודש. במיוחד היא התחננה לה' שתזכה להוליד גם ממנו ילדים.

בני המשפחה נדו לה בראשם, כמי שאומרים לה שתפילתה הרי היא בגדר של "תפילת שוא".

ראשית, לגלגו עליה "אף אחד לא ירצה להנשא לך בגיל כה מתבגר, ובכלל כיצד יתאפשר לך בגילך המבוגר ללדת ילדים..."

ולמרות הכל, שרה לא התייאשה.

חלפו להם חודשיים ימים וישועתה הגיעה. יהודי אמיד מפורטוגל, זקן ושבע ימים שלא היו לו ילדים, החליט לעת זקנתו למכור את כל נכסיו בפורטוגל ולעלות לירושלים עיר הקודש, כדי לחיות בה את שארית ימיו.

מו"ר עם מושל העיר מוגאדור

ומעשה שהיה כך היה:

באחד הלילות, חלם אותו יהודי חלום, והנה נגלה אליו רבי חיים פינטו זיע"א, ואומר לו:

"אני גוזר עליך שתלך לעיר מוגאדור, שם תיקח את שרה בתי לך לאשה. תעלה איתה לירושלים עיר הקודש, ושם תראה בנים לבניך".

אותו יהודי שהיה חדור באמונת חכמים, שמע בקול הצדיק, מכר את כל נכסיו וקרקעותיו ונסע למוגאדור, שם חיפש את הבית של הצדיק רבי חיים זיע"א. כאשר מצא את הבית, אמר לבני הצדיק זיע"א שגרו בבית הצדיק, כי הוא הגיע לכאן על פי בקשת הצדיק זיע"א, שציוה עליו בחלום לשאת את בתו האלמנה – שרה, לאשה, ולעלות יחד איתה לארץ ישראל.

בני הבית ראו בעליל את יד ההשגחה העליונה, שזימנה לאחותם את מבוקשה שעליו היא הרבתה להתפלל, וכך ישבו בני הבית ושמחו עם ה"חתן" וה"כלה".

לאחר החתונה עלו בני הזוג לארץ הקודש, ועל פי השמועה נולדו להם שם ילדים.

סיפור זה נתפרסם בכל העיר, וכולם ראו עד כמה גדולה צדקותה של שרה, כי הגיעה ישועתה, ואחרי בלותה היתה לה עדנה, ונודע בשערים עד כמה גדול כח מעשיו של רבי חיים פינטו זיע"א.

מו"ר שליט"א, מוסיף ומספר בענין זה:

"פעם הכרתי תלמיד חכם גדול שאמר לי, שהוא נכד להצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, מצד בתו שרה, שנולדו לה בנים בירושלים".

התפייסה עם בעלה

ר' ישועה דרעי הגיע בשנת תשנ"ט למוגאדור יחד עם אשתו, כדי להשתתף בהילולא של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א.

בטרם הגיעו להילולא חשב ר' ישועה להכנס אל מו"ר שליט"א, בכדי להתברך מפיו, אלא שלא היה בידו כסף כדי לתת לרב לצרכי צדקה, כי אם חסכונות שחסך לעצמו.

אשתו שהרגישה בלבטיו, אמרה לו: "אל תיכנס אל הרב, שהרי אין לך מה לתת לו". אך ר' ישועה לא קיבל את עצתה של אשתו ואמר לה: "הרי יש לי חסכונות, ואותם אתן לרב".

אשתו של ר' ישועה לא הסכימה עם הצעד הזה:

"אם תתן את כל החסכונות שלך לרב, מנין יהיה לנו כסף כדי לחגוג את החגים הקרבים, ראש השנה, יום הכיפורים וסוכות?" כך תהתה בפניו.

ר' ישועה שמע את טענתה, וענה לה: "השם ירחם".

אשתו שוב הציעה לו שלא ייכנס אל הרב, אולם הוא לא שמע לקולה ונכנס.

כשר' ישועה נכנס לחדרו של מו"ר שליט"א, הוא הניח על השולחן מעטפה ובתוכה 1000 פראנק. כשיצא מהחדר, אשתו הרעימה עליו בקולה: "כיצד נתת לרב את כל כספי החסכונות שלנו?"

ור' ישועה נותר בעמדתו:

"כיצד אפשר ללכת להילולא של הצדיק, ולא לתת לנכדו של הצדיק כסף לצדקה?"

"אם כן, יכולת לתת לרב רק רבע מהסכום, ולא את כל הסכום שחסכת"? כך המשיכה אשתו לתהות.

ר' ישועה הרגיע את אשתו ואמר לה:

"בזכות זה, יעשה עמנו השם יתברך ניסים ונפלאות, כדי שנוכל לחגוג את החגים בשמחה ובשלום".

לאחר ההילולא שבו בני הזוג לביתם,

הרב שליט"א מוסר שיעור תורה מהקבר של רבי חיים פינטו הגדול לכולל "אורות חיים ומשה" באשדוד דרך הטלפון

לקזבלנקה. בעוד הם עושים את דרכם לעבר ביתם, פוגש אותם יהודי שאינו מכיר כלל את ר' ישועה, ושואל אותו: "האם יש לך כסף כדי לקנות מצרכים לחגים, ולעבור את החגים בשלום"?

- "לא!" השיב ר' ישועה.

אותו יהודי הוציא מכיסו 1000 פראנק, ונתן אותו לר' ישועה.

מי היה אותו יהודי?

רק הקדוש ברוך הוא יודע.

אשתו של ר' ישועה, שראתה בעיניה את גודל הישועה המיוחדת – שהנה הם קיבלו בחזרה את הסכום שנתנו לכבודו של הצדיק - התפייסה עם בעלה. וכל אותו הלילה ישבו ודיברו על קדושת הצדיק זיע"א, כיצד בזכותו הוחזר להם סכום הכסף שהיו צריכים לצרכי החג, זאת בנוסף לשכר מצות הצדקה שקיים להם לעולם הבא.

הרשיון הגיע

ליד העיר מוגאדור עמד בית מלון, שהיה בבעלותו של ערבי מאלג'יריה. מעסק זה היה שואב אותו אלג'ירי את פרנסתו בשפע. לימים כאשר מערכת היחסים בין מרוקו ואלג'יריה התקררה ונעשתה חשדנית, הועלו חשדות כלפי בעל בית המלון, עד שהשלטונות הורו לו לסגור את שערי המלון.

אותו אלג'ירי שהכיר בערכו וקדושתו של הצדיק, הגיע עם אשתו ביום ההילולא של רבי חיים זיע"א אל קברו של הצדיק, ושם התפלל ליד הקבר, וביקש שיוחזר לו הרשיון להפעיל את בית המלון. הוא לא הסתפק בתפילתו העצמית אלא גם ביקש מהיהודים ששהו אז ליד הציון הקדוש, שיתפללו עבורו, וכמו שה' עושה נס ליהודים, כך יעשה נס גם לערבים.

כסאו של רבי חיים זיע"א במוגאדור

והנה כבר למחרת היום, הגיע אליו מברק מאת השלטונות, בו הם מודיעים לו כי הוא היחיד, שניתן לו רשיון להפעיל בית מלון במקום זה, ומלונו יישאר תמיד פתוח. למכתב היה מצורף העתק רשיון להפעלת בית מלון.

כמובן שהשמחה הגדולה ששרתה בביתו של בעל המלון

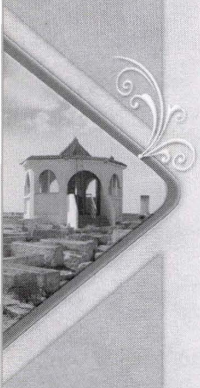

פרצה את כל הגבולות, ובאותו יום נתקדש שמו של ה' יתברך, בקרב כל העמים שבכל הסביבה.

ללא תמורה

רבי יעקב פינטו שליט"א, נכדו של הצדיק רבי חיים זיע"א, נסע פעם עם חבירו למוגאדור, כדי להשתטח על קברו של זקינו, הצדיק רבי חיים זיע"א. בהגיעו לבית העלמין הוא הבחין בגוי זקן כשהוא מנקה את המצבה.

החבר הציג את רבי יעקב פינטו לפני אותו גוי, ואמר לו: "הנה נכדו של הצדיק".

אותו הגוי התרגש כל כך מהפגישה עם נכדו של הצדיק. הוא פנה לרבי יעקב שליט"א, ואמר לו:

"אני חייב לספר לך סיפור על סבך הקדוש. פעם אחת הייתי זקוק לסכום גדול של כסף, כדי לקנות כבש עבור מסיבה גדולה שנערכה בביתי. פרוטה לא היתה לי כדי לרכוש את הכבש. ולא עוד, שאשתי הזהירה אותי כי אם לא אקנה כבש, מוטב שלא אחזור לבית..."

"מרוב צערי הלכתי לקברו של הצדיק רבי חיים זיע"א, ובכיתי שם ליד הקבר, עד שנרדמתי. בחלומי, אני רואה את רבי חיים האומר לי: אל תדאג. לך לשוק וקח משם את הכבש שאתה צריך, ואף אחד לא יבקש ממך כסף עבורו. ולא רק זאת, אלא תלך גם לחנות בגדים, שם תקנה בגדים בשפע עבורך ועבור המשפחה, ואף אחד לא יבקש ממך תשלום עבור הבגדים, כי אני אשלם להם עבור מה שתיקח".

"כשהתעוררתי" - כך סיפר הגוי – "פחדתי ולא ידעתי מה לעשות. מי יודע מה יעשו לי? סיפרתי את החלום לאשתי, והיא צחקה עלי בצחוק פרוע ומבזה. היא אף לעגה לי כי מיום שהתחלתי לשמור על קברי היהודים, השתגעתי"...

"לבסוף החלטתי לעשות כפי שהרב אמר לי בחלום, למרות שהפחד קינן בליבי. הלכתי לשוק, שם מצאתי כבש שהייתי צריך מבלי שמישהו יבקש ממני כסף תמורתו. לאחר מכן הלכתי לחנות בגדים, מדדתי לעצמי בגדים, ובעלי המקום לא ביקשו ממני תשלום תמורתם, וכך הגעתי לביתי שמח וטוב לב. מאז אשתי מכבדת אותי ומעריכה מאוד את קדושת הצדיקים".

אלו הם מעשיהם של צדיקים, שזכותם גדולה אצל הקב"ה, עד שבכוח קדושתם יכולים ממש לברוא עולמות ומלואם.

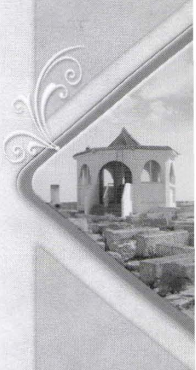

ערכה של זכות אבות

הצדיק הגדול רבי יוסף בנבנישתי זצ"ל מעיר הקודש ירושלים, חוטר מגזע הגאון המחבר בעל "כנסת הגדולה", הגיע למרוקו כמה וכמה פעמים בשליחות כולל הספרדים שבירושלים, כדי להתרים את יהודי מרוקו.

בהיותו במרוקו, לא החסיר אף לא יום אחד מללכת לקברו של כ"ק רבי חיים הגדול זיע"א, כדי להתפלל על הקבר. ולא עוד, גם כשחזר לירושלים היה שולח בכל חודש מכתב לנכדו שגר במרוקו, ובו סכום כסף לצדקה, כדי שיברך אותו ליד הקבר של רבי חיים פינטו זיע"א. כך עשה עד סוף ימיו.

פעם, נשאל רבי יוסף זצ"ל על ידי כמה אנשים ירושלמיים: מדוע אתה טורח כל כך ומרבה לכבד את זכרו של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א? מה הסיבה לכך?

וכך השיב להם הצדיק הגדול רבי יוסף בנבנישתי זצ"ל:

"מי שיש לו זכות אבות, הוא היודע זכות אבות מהי, ומי שאין לו זכות אבות אינו יודע מה גדול ערכה. אני שיש לי זכות אבות, יודע אני את ערכה, ולכן אני שולח כסף לפדיון כדי שיתפללו עלי בציונו של רבי חיים פינטו זיע"א". (ספר שנות חיים).

לעשות חשבון נפש

יהודי עשיר בצרפת, מחזיק בחנות גדולה של בגדים. חייו התנהלו על מי מנוחות, עסקיו פרחו ושגשגו עד לאותו יום מר כשלחנותו נכנסו שודדים רעולי פנים. הם היכו אותו מכות נמרצות עם פטיש ופצעו אותו עד זוב דם, גנבו לו כמות אדירה של סחורה ונמלטו.

כשהגיע הפצוע לבית החולים, אמרו הרופאים כי לפי אבחנתם מצבו אנוש ואין כל טעם לטפל בו. ראשו נפגע קשות ואין כל אפשרות לטפל בראשו. מה גם שהלב ומערכותיו קרסו, ועוד רגע קט לבו יחדל מלפעום.

הרופאים חיברו אותו למכונת הנשמה, כמפלט אחרון, וביקשו מבני משפחתו שישהו ליד מיטתו כל העת, מתוך הערכה שבעוד מספר רגעים או בעוד כמה שעות הוא ח"ו ימות.

בין כך ובין כך, חלפו להם יותר מכמה שעות, והפצוע מגלה עדיין סימני חיים. אך להערכת הרופאים הוא עדיין נתון בין חיים למוות.

בני המשפחה שעמדו סביב מיטתו, התפללו כל העת אל השם יתברך, כי זכות הצדיק רבי חיים זיע"א תגן עליו לצאת ממוות לחיים טובים. בנוסף לכך, באו כמה מבני המשפחה אל מו"ר שליט"א כדי לבקש ברכה לרפואה שלימה עבורו. הרב השיב להם כי עליהם לחזור בתשובה, לעשות חשבון הנפש ולהתחזק בתורה ומצוות.

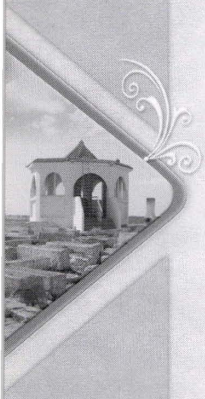

אחיו של הפצוע הגיע למו"ר שליט"א בטיסה ממיאמי שבארצות הברית, וביקש שהרב יסע לבית החולים כדי לבקר את אחיו. אך מו"ר שליט"א סירב.

מאוחר יותר הסביר לנו מו"ר שליט"א, מדוע הוא סרב לבקשת האח:

"חשבתי בליבי, מה אועיל בכך שאבוא? ועוד חששתי מאוד מחילול השם, שכן אם רח"ל ימות אותו אדם, יאמרו בני המשפחה, הנה בן הצדיק ביקר אצלו ולא עזר מאומה להביא לרפואתו. משום כן אמרתי לבני המשפחה: נמתין נא שבוע, שבועיים, ונראה כיצד יפול דבר".

חלפו להם חודש ימים והחולה עדיין חי כשהוא צמוד למכונת ההנשמה, או אז החליט מו"ר שליט"א ללכת לבקרו בבית החולים.

לבית החולים התלוו לפמליית הרב מספר אנשים, וביניהם ר' אברהם כנפו. בני הפמלייה קראו מספר פרקי תהילים ליד מיטתו. לאחר מכן חיזק מו"ר שליט"א את בני המשפחה, ואמר להם: "אם אחר חודש ימים החולה עדיין חי, לאחר שכל הרופאים כבר התייאשו ממנו, משמע שאפשר וצריך עדיין לתקן".

באותו מעמד הורה להם מו"ר שליט"א, אלו תיקונים עליהם לעשות, כמו טהרת המשפחה ועוד, דברים שיועילו גם לבני המשפחה ובפרט עבור החולה. תוך שהוא מדגיש בפניהם: "אם באמת תקבלו עליכם להתחזק בזה, זכות הצדיק רבי חיים זיע"א תגן עליכם והוא יתרפא".

באותה שעה עמדו בצד כמה רופאים מהסגל הרפואי של בית החולים, הם שמעו את השיחה שהתקיימה בין הרב לבני המשפחה. אחד מהרופאים הבכירים ניגש למו"ר שליט"א ושאל אותו: "האם הרב באמת מאמין כי התפילות יכולות לעזור"?

"למה אתה שואל זאת?" שאל אותו הרב.

והפרופסור הבכיר הסביר את דבריו:

"ראה רבי! לפי האבחנה וההשערות הרפואיות שבידינו, חולה זה היה צריך למות כבר לפני ימים רבים. מיום פציעתו ועד עכשיו הוא עדיין בהגדרה של פצוע אנוש במצב מסוכן".

מו"ר נראה שבע רצון מדברי הפרופסור:

"סימן הוא, כי הרפואה אינה בידי הרופאים כלל, אלא בידיו של הקדוש ברוך הוא, וכי רק ברצותו יכולים הרופאים לרפאות את החולה, ואם אינו רוצה, אזי הרופאים לא יכולים לעשות מאומה, כיון שאז אינם שליחים טובים. אם עד עתה נשאר אותו חולה חי, סימן הוא כי כך ה' רוצה. ואם בני המשפחה יתקנו הכל, כי אז אתם הרופאים תהיו שליחים טובים למקום".

אחד הרופאים - שהיה יהודי – שמע את הדברים, וענה אחריהם אמן.

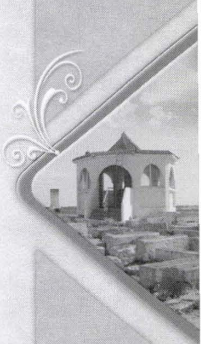

ואכן, לאחר שבועיים פתח החולה את עיניו בסייעתא דשמיא, והרופאים החלו לטפל בו. הם ערכו לו צילומים נוספים וגילו, שהמוח נשאר שלם ללא כל פגיעה. ולא עוד, אלא שבערב יום ההילולא של רבי חיים זיע"א, ביום כ"ה באלול התקשרו בני משפחתו אל מו"ר שליט"א, ובישרו לו בשמחה רבה, כי החולה יצא כבר מבית החולים.

הנס הגדול היה בכך, כי בדו"ח הרפואי שלו כתבו הרופאים מפורשות, שהחולה הגיע לבית החולים כשהוא במצב של מוות קליני והרופאים לא טיפלו בו כלל, אלא רק חיברו אותו למכונת הנשמה. וראה זה פלא, על אף כל זאת יצא החולה חי לגמרי ובריא בכל גופו. דבר שהרופאים עד היום לא מבינים אותו.

אין זאת אלא שזכות התשובה שקיבלו עליהם וזכותו של הצדיק רבי חיים זיע"א, הגנו להבריאו ולהוציאו ממוות לחיים טובים ולשלום.

המטבע נעלמה

בני משפחת אסרף מאגאדיר, מוקירים ומעריכים את שמו וכבודו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, הם לא מחמיצים שום הזדמנות להשתתף בהלולא השנתית שנערכת במוגאדור, כשהם גם מתנדבים ומביאים בידם מיני תקרובת וכיבוד עשיר לכבוד ההילולא, ומשמחים את כל הקהל הקדוש שמתאסף לכבודו של הצדיק.

לפני מספר שנים, בני המשפחה לא יכלו להשתתף בהילולת הצדיק, כמנהגם בקודש מידי שנה בשנה, מפני שהבת הקטנה שלהם שיחקה במטבע ובמהלך המשחק כשהמטבע היה מונח בפיה, היא בלעה את המטבע.

הצילומים שערכו לילדה, הראו את המטבע בבירור כשהוא תקוע בריאות, כך שהיה צורך לנסוע לצרפת בדחיפות כדי לעבור ניתוח להוצאת המטבע מהריאות.

בטרם הנסיעה לצרפת, התקשרו בני המשפחה למו"ר שליט"א, כדי לבקש אישור מהרב לנסוע עם הילדה לפריס ולא להשתתף בהילולא.

מו"ר שליט"א הורה לבני המשפחה שיבקשו מהרופאים לבצע צילום נוסף, והיה אם המטבע לא זזה ממקומה - תסעו לצרפת, אולם אם המטבע נמצאת במקום אחר - תבואו להילולא.

משפחת אסרף אכן ביצעו צילום נוסף לבתם הקטנה, כפי שמו"ר שליט"א הורה להם, והנה המטבע נעלמה! הריאות נמצאו נקיות לחלוטין!

בני המשפחה לא סיפרו לאיש על תוצאות הצילום, ומיד נסעו למוגאדור כדי להספיק ולהשתתף בשמחת ההילולא.

היה זה בשעת בוקר מוקדמת כשבני המשפחה הגיעו למוגאדור, וברחבת הציון הקדוש הם החלו לשיר ולהלל, לשבח ולפאר ולרומם את שמו של השי"ת, על הנס הגדול שעשה לבתם הקטנה.

כל באי ההילולא שמעו שוב ושוב את דבר הנס שאירע לבני המשפחה, בזכות רצונם להשתתף בהילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. ההפתעה הגדולה שהיתה באותה שעה, לא הותירה ספק קל בזכות מי אירע הנס:

על הציון של רבי חיים פינטו זיע"א, היתה מונחת לה מטבע של כסף, מטבע בדמות המטבע שבה שיחקה הילדה ונבלעה בתוך ריאותיה...

"אני לא צריכה אותך"

גב' זורזת אלקיים שתחי' נסעה לפני שבע שנים למרוקו בכדי להשתטח על קברי צדיקים. נהג המונית, שהסיע אותה, שאל אותה: "בשביל מה את נוסעת לבקר אנשים מתים? אין לך מה לעשות? תלכי לבקר אנשים חיים!"

גב' אלקיים השיבה לנהג ואמרה לו: "אם כך, מחר אני לא צריכה אותך".

"מדוע?" שאל הנהג.

"מפני שמחר מתוכננת לי נסיעה למוגאדור, לקברו של רבי חיים פינטו הגדול. ואני רואה שנסיעות למקומות כאלה – אינן מוצאות חן בעיניך, אני מעדיפה לנסוע עם נהג אחר, שמעריך ומכבד את הצדיקים שלנו, שאף במותם הם נקראים חיים".

הנהג המרוקני, המשיך ללגלג על גב' אלקיים שמבזבזת את זמנה וכספה כדי לבקר קברים של אנשים מתים. ותוך כדי שהוא מדבר, לפתע פתאום הוא קיבל שיתוק בפניו. פניו התעוותו והוא לא היה מסוגל להוציא מילה מפיו.

כעת חדרה ההכרה למוחו, כי זוהי תוצאה ישירה של דבריו כנגד גדולי עם ישראל והזלזול בכבודם של הצדיקים, אלו שלאחר פטירתם קרויים "חיים".

הנהג התחרט על התנהגותו, ומיד הביא לגב' אלקיים נרות כדי שתדליק אותם על ציונו של הצדיק ותבקש את סליחתו. גב' אלקיים הזדרזה ונסעה להתפלל על קברו של רבי חיים הגדול, בכדי לקדש שם שמים ברבים, ואכן חפצה צלח בידה:

באותם רגעים שהיא התפללה מעומק לבה, ליד ציונו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, היא התקשרה אל הפלאפון של הנהג והודיעה לו, כי ברגעים אלו היא מתפללת עבורו אצל הצדיק רבי חיים פינטו.

הנס הגדול אירע:

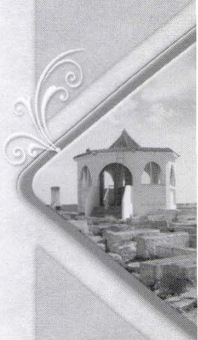

תוך כדי השיחה בין הגב' אלקיים לנהג, השיתוק שתקף אותו נעלם כלא היה, והוא החל לדבר כמימים ימימה. הוא כמובן, הודה לגב' אלקיים על תפילותיה, הודה לרבי חיים פינטו הצדיק זיע"א ולבורא העולם, וקיבל על עצמו להיזהר מכאן ולהבא בכבוד הצדיקים, הגדולים במיתתן יותר מבחייהם.

"הבן הזה חיה יחיה"

אשה אחת מבנות משפחת אוחיון, סיפרה לנו את המעשה הבא:

לאמא שלה לא התקיימו ילדיה, והם היו מתים סמוך ללידתם. כאשר נולד הבן השלישי, הלכו בני הזוג לקברו של רבי חיים הגדול זיע"א להתפלל, ושם נדרו נדר: אם הבן הזה יחיה, אזי כשהוא יגיע לגיל שלוש יגזרו את שערותיו ליד הקבר של רבי חיים זיע"א, ואף יערכו סעודת הודיה גדולה.

הבן השלישי הזה אכן נשאר בחיים, אך בהגיעו לגיל שלוש שנים, נשכחה מהם ההבטחה שהבטיחו ליד קברו של הצדיק.

בוקר אחד, נשמעו לפתע דפיקות על הדלת. על הסף עמד הצדיק רבי חיים פינטו הקטן זיע"א. הוא שאל את בני הבית: "האם גרה כאן גברת מויאל"? בני הבית השיבו בחיוב.

"סבי" - כך אמר להם רבי חיים הקטן – "רבי חיים פינטו זיע"א, בא אלי בחלום הלילה, ואמר לי לבוא אל הבית הזה, כי כאן נדרו נדר לגזור את שערות הילד השלישי על קברו, ושכחו לעשות כן. לכן הוא מבקש, כי תבואו עוד היום אל קברו לקיים את הנדר שנדרתם, לגזור את שערות הילד ליד קברו".

מעניין הדבר שרבי חיים הקטן זיע"א הוסיף ואמר להם: "הבן הזה יחיה יחיה". בכפל לשון.

בני המשפחה נזכרו בנדר שקיבלו על עצמם, ועוד באותו יום הלכו אל קברו של רבי חיים הגדול זיע"א, וגזרו שם את שערותיו של הילד. ואמנם, הבן הזה חי עד היום, זקן, בריא ושלם, ולו משפחה גדולה ועניפה.

המטוס התרסק

כח הברכה של כ"ק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, וברכתו של רבי חיים הקטן זיע"א שכפל ואמר "יחיה יחיה" עמד לא רק לאותו בן שלישי, אלא בוודאי לכל בני המשפחה, שכולם יחיו ויהיו בריאים.

על כך יעיד הסיפור הבא:

אותה אשה מבנות משפחת מויאל (שהיא אחייניתו של אותו הבן שהתברך), טסה פעם במטוס עם בתה מהעיר ליון לשטרסבורג. היא התיישבה במקומה

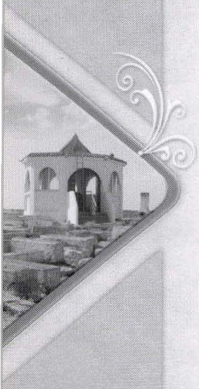

ולידה בתה. לפתע ניגשה אליה דיילת אחת וצעקה עליה: "מדוע את יושבת במקומות הקדמיים, את צריכה לשבת במקומות האחוריים".

גב' מויאל לא נבהלה מצעקותיה של הדיילת, והיא השיבה לה: "המקום שלי הוא כאן, ולא במקום אחורי יותר".

הדיילת לא התייחסה לדבריה, ובכוח הזרוע היא העבירה את האשה ובתה למושב אחורי יותר.

ואז אירע הנס הגדול!

לאחר מספר דקות המטוס התרסק. 80 הנוסעים שישבו במושבים הקדמיים נהרגו, ואילו האשה למשפחת אוחיון יחד עם בתה, נותרו בין החיים...

נס גדול מהשמים. שכן, זהו היה כוחו של הצדיק שבירך את הבן שיחיה, וכנראה כוונתו היתה (במה שכפל את לשונו) לברך גם את כל בני המשפחה, שכולם יחיו ויולידו בנים ובנות. ואכן כח הברכה המשיך מאב לבן ולבת עד עצם היום הזה.

ירידה לצורך עליה

בדברי ההספד על רבה הראשי של ירושלים, הגאון הגדול רבי שלום משאש זצ"ל, סיפר מו"ר שליט"א את המעשה הבא:

"בחג הפסח לפני מספר שנים, שהיתי עם כל בני משפחתי במרוקו, בביתו של ר' ישועה דהאן. באחד מימי חול המועד, הגיעה שיחת טלפון מצרפת, מרב גדול,

הגאון רבי שלום משאש זצוק"ל עם יבלחט"א מו"ר שליט"א

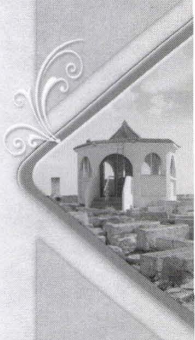

דיין מוכר בארץ, הלא הוא הצדיק ידיד נפש למשפחת פינטו, הרב הגאון רבי שלום משאש זיע"א, ראב"ד בירושלים, אשר חפץ לשוחח עימי בדחיפות".

"נטלתי את השפופרת, ופתחתי בדברי ברכה ושלום להגאון רבי שלום משאש זיע"א, והרב אמר לי שהוא מבקש ברכה עבור אשתו החולה. שכן, מצאו אצלה מחלה קשה, ולמחרת היום היא צריכה לעבור ניתוח".

"מיד הבעתי באזניו את פליאתי הרבה: "כבוד הרב, הרי אני איש קטן, ואילו כבודו רב גדול ומורם מעם, ומי אני שאברך את כבודו החשוב?"

"ברם הרב משאש זיע"א ענה ואמר: "אמת. אני מה שאני, אבל אתה יש לך זכות אבות גדולה. כולנו יודעים מי היה רבי חיים פינטו זיע"א. ולכן רצוני, כי תעורר רחמי שמים על אשתי. מאמינים אנו בזכות רבי חיים פינטו זיע"א, בזכותם של אבותיך הקדושים, לכן תעורר את זכות אבותיך ותתפלל על אשתי לרפואה שלימה".

השבתי לו בפשטות: "כיון וכבוד הרב זקן יותר ממני, ואף על פי כן ביטל את עצמו לפני, סימן שכת"ר יותר גדול ממני. משום כן, בזכות שכת"ר הגדול פונה אל הקטנים, ה' יפעל במהרה לרפואת אשתך".

"נזכר אני" - הוספתי ואמרתי לו – "במה שה' יתברך אמר למשה רבינו 'רד אל העם', ירידה לצורך עליה. כן גם כת"ר יורד ממעלתו ומבקש דברים מאנשים קטנים מכת"ר בזכות זו יעזור לכם השם יתברך".

"מאוחר יותר סיפר לי ר' ישועה, כי אכן הוא יודע שאשתו של הרב משאש זיע"א חולה. אבל פלא גדול התרחש. למחרת היום הרופאים ניתחו אותה ולהפתעתם הגדולה הם לא מצאו מאומה. זאת לאחר שכל הבדיקות הוכיחו ברורות שיש לה מחלה קשה. או אז הבינו כולם כי הישועה באה בזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א".

הגידול נעלם

גידול ממאיר במוח התגלה אצל אשה אחת מפריז. היא פנתה לרופאים בכירים ומומחים בתחום, וכל הרופאים שבדקו את הממצאים הרפואיים נואשו מלטפל בה, והודיעו לה חד משמעית שאינם רואים כל מזור למחלתה הנוראה.

אותה אשה לא התייאשה כלל. פעם אחת החליטה ללכת אל קברו של רבי חיים פינטו זיע"א, ושם לבקש על עצמה. ואמנם, באותו חודש שהיא פקדה את קברו של הצדיק, הגידול נעלם לגמרי כלא היה. ולא זאת אלא, שלאחר מכן היא וכל בני משפחתה חזרו בתשובה שלימה, וזכו להיות יהודים חרדים ונאמנים לדבר ה'.

והוא יענה לך

הגברת מרים חזן, מהעיר מוגאדור שבמרוקו (כיום מתגוררת בקרית ביאליק בישראל) בתם של ר' סימון עמר זצ"ל ולילי‌אן תחי', מספרת סיפור מדהים על נס שאירע לנגד עיניה, בזכות ועל ידי הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א:

בנה הבכור, יוסף (בן 15) התלונן בפניה על כאבי גב חזקים. האם לקחה אותו לשני רופאים, ואלו לא הבחינו בדבר חריג. הכאבים התגברו מיום ליום והקרינו גם לרגלו הימנית, עד שיוסף התקשה ללכת.

גב' מרים הלכה עם בנה יוסף לרופא אורטופד, מומחה לילדים, והרופא הורה לה לעשות צילום דחוף. כאשר חזרו עם התוצאות, קבע הרופא חד וחלק כי ליוסף יש מחלה בגב, והמימצא נראה לו סרטני. כדי לאמת את השערתו, ביקש הרופא לבצע בדיקת מיפוי עצמות.

באותו רגע הרגישה גב' מרים, כי האדמה פשוט לא מחזיקה אותה. הדבר נפל עליה כמו רעם ביום בהיר. אך כשראתה את פני הילד כשהן מחווירות, הוא מסתגר בתוך עצמו ועיניו זולגות דמעות, זאת כאשר מדובר בילד בן 15, שאי אפשר להעלים ממנו את האמת, החליטה להחזיק את עצמה ולהתחזק.

ואכן גב' מרים החלה לעודד את בנה, היא אמרה לו כי הקדוש ברוך הוא רחום וחנון על כל ברואיו, ובזכות הצדיקים ישלח לו השם יתברך רפואה שלימה. ודברים שבכל יום הם שניסים מתרחשים בעולם מידי יום ביומו.

מלבד זאת, הדליקה גב' מרים בכל יום נרות, לעילוי נשמות הצדיקים, כשבתוך לבה אמונה תמימה כי תפילותיה יתקבלו במרום וישועת ה' כהרף עין.

שלושה ימים קודם שהגיעו תוצאות בדיקת מיפוי העצמות, חלמה גב' מרים חלום מבהיל עם רבי חיים זיע"א. ובחלומה היא אומרת לבנה: "הנה עתה אנו יודעים מה הרופא אמר, אלא שהוא לא קובע כלום. אני רוצה לקחת אותך לרופא גדול מאד הגר במרוקו, אלא שאין לנו עתה זמן להנפיק דרכונים, לכן ניסע במונית, נסיעה ארוכה שתימשך 12 שעות".

בעת הנסיעה במונית (ולהזכירכם, מדובר בחלום) נפלה תרדמה על האמא, והיא הרגישה כי היא מרחפת. לפתע שמעה חריקת בלמים, ואז התעוררה לראות מה מתרחש סביבה. היא מצאה את עצמה יושבת עם בנה בתוך כרכרה, ואומרת לו; "הנה הגענו למרוקו".

גב' מרים ביקשה מבעל הכרכרה, שיוביל אותם מיד אל בית העלמין, אל קברו הקדוש של רבי חיים פינטו זיע"א. אלא שלפתע, חש בנה בכאבים חזקים, והם לא היו מסוגלים לנסוע לבית העלמין. כיוון הנסיעה השתנה: היא ביקשה מבעל הכרכרה שיוביל אותם לבית החולים, ואחר כך יקח אותם אל בית העלמין.

כשהגיעו השניים לבית החולים, מיד קיבל את פניהם רופא, והכניס את הבן לאחד החדרים. לאחר מספר דקות פתחה גב' מרים את דלת החדר בה שהה בנה, כדי לראות מה מתרחש בחדר. ולתדהמתה גילתה שהחדר ריק...

היא החלה מיד לחפש את בנה בכל החדרים, אך לשווא. לפתע נפתחו בפניה שתי דלתות עם זרקורים חזקים, והבחינה שבתוך החדר המואר, נמצאים שני ערבים לבושים בגלביה לבנה וארזה לבנה. במרכז החדר עמדה מיטה בה שכב חולה, לצד המיטה עמד רופא וטיפל בחולה, אך את פני החולה היא לא הצליחה לזהות.

כשאחד הערבים ניגש אליה ושאל לרצונה, השיבה לו שהיא מחפשת את בנה יוסף. "אין לך מה לדאוג" השיב הערבי בטון שליו ורגוע, "עליך לקרוא לצדיק רבי חיים פינטו זיע"א שלש פעמים, והוא יענה לך".

גב' מרים כיסתה את ראשה, וקראה בשמו של הצדיק, כפי שהערבי הורה לה.

כשסיימה, הסתובבה לאחוריה והנה למולה ניצב רב הדור פנים, עם זקן לבן כשלג, פניו כלפיד אש בוער, ושתי עיניו בורקות אור עצום כשני לפידים. גב' מרים החלה לרעוד והשפילה את עיניה כלפי מטה. ואז פנה אליה הרב בנימה מרגיעה ואמר לה:

"אל תבהלי בתי. אני רבי חיים פינטו, ואין לך מה לחשוש. אני מורח מן השמן שלי על הגב של בנך, וגם על הרגל שכואבת לו. אני יודע כי רציתם לבוא אלי, לכן שלחתי אלייך כרכרה כדי שתגיעו מהר יותר למרוקו, על ידי קפיצת הדרך".

בעודה נרגשת מהמחזה הנורא הזה - נעלם לפתע הרב פינטו מנגד עיניה.

גב' מרים (עדיין בחלום) רצה מהר לבית אמה, כדי לספר לה את כל מה שהתרחש. היא נכנסה לחדר "ארון הקודש" (זהו חדר מיוחד שהיה בביתם ובו היו ספרי תורה) של אביה רבי סימון עמאר זצ"ל, ואז נדהמה שוב. בחדר עמד באותה שעה הצדיק רבי חיים זיע"א, כשהוא משוחח עם אביה זצ"ל...

כשנכנסה לתוך החדר, פנה אליה הצדיק שוב ואמר לה:

"בתי! ידעתי שתבואי לבית אמך כדי לספר לה על הישועה, לכן עברתי דרך בית הכנסת "עטייה", משם הוצאתי את אביך זצ"ל, כדי שגם הוא יראה שהכל בסדר. כיון שגם אביך ידע על כל הצער שלך".

המילים נעתקו מפיה, היא החלה לבכות ואמרה לצדיק רבי חיים זיע"א: "מי אני ומה אני, תולעת קטנה, שאין לי כל זכות לראות את כבודו". אך הצדיק שוב הרגיע אותה ואמר לה: "כל זה בזכות האמונה הגדולה שלך. אמונה זו היא שפתחה בפנייך את כל השערים. ובזכות האמונה באתי לרפא את בנך".

ככלותו לדבר כן - נעלם הצדיק מעיניה.

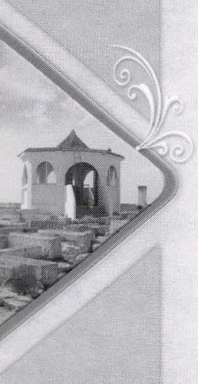

גב' מרים התעוררה מחלומה המפעים, בשעה 3.00 לפנות בוקר. כל מה שעניין אותה ברגעים אלו, היה לברר ולחקור אם כל מה שראתה בחלום, הוא אכן אמת לאמיתה. העייפות הכריעה אותה ונרדמה, ואז שוב הופיע הצדיק בחלומה ואמר לה:

"הכל אמת! אני בכבודי באתי אלייך והראיה: כשתקומי בבוקר תזכרי כל פרט מהחלום".

בבוקר, הודתה גב' מרים להקדוש ברוך הוא, על שהיא, האשה הפשוטה, הנחשבת כעפר הארץ לרגלי הצדיק, זכתה כי הצדיק בא לרפא את בנה, וזיכה אותה לראות גילוי גדול שכזה.

לאחר מכן הדליקה נר עם פתיליה ושמן, במשך שלושה ימים. ביום השלישי חזרה לביתה מבדיקה רפואית שבנה עשה, והבחינה שהנר דועך ולפתע הוא כבה. לבה החל לפעום בחוזקה, מתוך תחושה תחושה פנימית ש'משהו' עומד לקרות בדקות הקרובות.

לאחר מספר דקות נשמע צלצול הטלפון, על הקו היה הרופא המטפל. בקול קפוא הוא בישר לה שהכל תקין במיפוי העצמות, ואין ממצאים פתולוגיים. או אז הרימה גב' מרים את ידיה למרום, ואמרה: "ברוך הוא וברוך שמו. יש ניסים בעולם, ואלו התרחשו היום לנגד עיניי".

לאחר שהתאוששה מכל מה שעבר עליה, היא הרגישה צורך לחפש מישהו ממשפחת פינטו הקדושה, לתת לו נדר לעילוי נשמתו של הצדיק. לאחר מאמצים הגיעה על ידי שיחה טלפונית לאשדוד, אל הרבנית פינטו שתחי', אשתו של הצדיק רבי משה אהרן זיע"א.

בשיחת הטלפון, סיפרה לרבנית את כל הסיפור, והרבנית כמובן התרגשה מאד, כשלבסוף סיכמו השתים ביניהן להפגש באחד הימים.

תני לצעיף לעוף

שנה אחת כששהה מו"ר שליט"א במרוקו, בתקופת חג הפסח, הגיעה גב' אסרף, אשתו של רבי יחיא אסרף ז"ל, מאגאדיר שבמרוקו, ואמרה:

"מי שמאמין בכח קדושתו של רבי חיים פינטו זיע"א, ומי שמדליק נרות או נותן צדקה או לומד תורה לעילוי נשמתו, לא רק שהצדיק יכול לעזור לו מן השמים, אלא שאף בגופו בעולם הזה (אפילו לאחר הסתלקותו) הוא עוזר לו".

וכל זאת, בגין מעשה מופלא שאירע לבתה, גב' מיארה, אמו של הזמר המפורסם חיים מיארה מפריז.

(בשולי הדברים כותב מו"ר שליט"א: מוצאי ש"ק לסדר שמות תשס"א. בשעה זו בה אני קורא בדיוק את עלי ההגה"ה של הסיפור הזה, נודע לי כי המנוח ר' יחיא אסרף ז"ל נפטר בדיוק השבוע לבית עולמו, ועכשיו הוא מובא למנוחות מצרפת לארץ הקודש. והדבר הוא פלא כי רק עכשיו אני קורא את הסיפור הזה").

"הסיפור אותו אני עומדת לספר, פתחה ואמרה גב' אסרף, אינו חלום, ואינו דמיונות, אלא סיפור שאירע במציאות לבתי חנה שתחי' ולי':

גב' מיארה חלתה במחלה קשה, והיא נלקחה לטובי הרופאים כדי שימצאו מזור למחלתה. לא רק במרוקו ביקרה אצל הרופאים, גם לצרפת נסעה כדי לדרוש ברופאים מומחים, וכולם השיבו את פניה ריקם.

גב' מיארה החלה לבכות, ואמרה: "מה יהיה עם ילדי? מה יהיה עם בעלי"?

אמא שלה, הגב' אסרף ענתה לה: "ראי בתי! הרופאים הללו לא הצליחו לרפאות אותך. נותר לנו רופא אחד ללכת אליו. בואי וניסע לקברו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. כמו שהוא עוזר לכל אדם שמתפלל להקב"ה על קברו בזכותו, והוא עונה, כך הוא גם יענה לנו".

בינם לבין עצמם סיכמו השתיים שהן ימתינו ליד הקבר במשך שבעה ימים, עד שתפילתן תתקבל.

מחוגי השעון הורו על השעה שבע בערב כשעלו השתיים לאוטובוס מקזבלנקה למוגאדור. למוגאדור הן הגיעו בשעה 21 בלילה, ובשעת לילה כה מאוחרת לא היה שייך ללכת לבית הקברות, על כן עשו השתים את דרכם רגלית לבית המלון כדי ללון שם.

היה זה לילה חורפי קר מאד, כשהשתיים עושות את דרכן לבית המלון. לפתע הגיע לקראתם אדם זקן, עם זקן לבן, כשהוא לבוש בבגדים לבנים, ואמר להן: "מדוע אתן הולכות יחידות בלילה, הרי זו סכנה ללכת כך בלילה ללא ליווי?"

- אנו הולכות ללון בבית מלון, ענו לו השתיים.

הזקן בבגדי הלבן פונה אליהם כאב רחמן ומסור: "אני אלווה אתכם לבית המלון, שם כבר הזמנתי עבורכן את החדר, ואף גם שילמתי עבורו".

גברת אסרף ובתה לא ענו לו מאומה, הם היו ממש קפואות מהקור ומרוגשות מהמהלך שנחת עליהם ברגעים כה ספורים. הזקן אכן ליווה אותן עד לבית המלון, ושם אמר לפקיד הקבלה: הזמנתי חדר עבורן. והפקיד מנענע בראשו כמי שמאשר את הדבר.

לפני שהזקן נפרד מהם, הוא פנה לשתי הנשים, ואמר לגב' מיארה:

"בתי, אני יודע שאת חולה. מחר תלכו לקבר של רבי חיים פינטו זיע"א, אולם אל תשארו שם שבעה ימים כמו שקבעתן בתחילה, אלא תהיו שם רק דקות ספורות, מכיון שיש לכן אוטובוס לאגאדיר בשעת בוקר".

הזקן האלמוני הוסיף עוד והורה לגב' מיארה:

"כאשר תגיעו לאגאדיר, ברגע שבו תרדו מהאוטובוס, תבוא רוח סערה גדולה ותעיף לך את הצעיף. אל תנסי להחזיק בו בידך, תני לצעיף לעוף, ותקחי עמך צעיף אחר בו תכסי את ראשך במקום הצעיף הראשון שעף".

"ברגע שבו תשימי את הצעיף השני עלייך" - הבטיח לה הזקן – "החולי יעבור ממך ולא יהיה לך שום כאב או מיחוש!"

הנשים היו המומות ולא יכלו לדבר עמו, וכאילו כח הדיבור ניטל מהן. השתיים לנו בבית המלון, ובבוקר השכם קמו והלכו לבית החיים, שם התפללו על קבר הצדיק, שבזכותו ה' ישלח לגב' חנה מיארה רפואה שלימה. ומשם מיד הלכו לתחנת האוטובוסים לנסוע לאגאדיר.

כשגב' מיארה ירדה מהאוטובוס באגאדיר, באה, כצפוי, רוח סערה והעיפה את הצעיף מראשה, זאת כאשר בידיה היה כבר מוכן צעיף אחר בו כיסתה את ראשה. ובחסדי ה' לא עמד שם שום אדם אחר שהיה עלול להסתכל על שערות ראשה. שכן אחרת, היתה זו מצוה הבאה בעבירה. בשעה זו הרגישה גב' מיארה חום נעים שהתפשט בכל גופה, וב"ה התרפאה מחולייה.

מי היה זקן זה אשר ליווה אותן, והזמין חדר בבית מלון עבורן ואף שילם בעדו. ואף נתן להן עצות והדרכות?

הנסתרות לה' א-להינו!

"מן השמים שלחו אותי"

ביום ראשון, י' באדר תשנ"ה, שימש מו"ר שליט"א כסנדק בברית מילה בפריז, אצל אדון דוד כהן, מחשובי הקהילה. באמצע הסעודה נעמד אחד מהמשתתפים, אדון בן שושן, וסיפר את הסיפור הנפלא הבא:

ביום ההילולא הקודם של רבי חיים פינטו זיע"א (כ"ו באלול תשנ"ד), הוא נסע למוגאדור כדי להשתתף בהילולא של הצדיק. אותו יהודי סבל כל אותה תקופה מכאבים עזים ברגליו, כולל בעיות רפואיות רבות, עד שממש לא היה בכוחו ללכת לבד על רגליו, והוצרך לשני אנשים שיוליכו אותו.

כשהגיע אל הקבר, חשב אותו יהודי ללון ליד הקבר של רבי חיים זיע"א, אולי בזכות קדושת הצדיק ישלח לו הקדוש ברוך הוא רפואה שלימה. וכך עשה. הוא נשאר ללון ליד הקבר.

בלילה הוא חלם, והנה הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א בכבודו ובעצמו בא אליו, ועושה לו ניתוח ברגליו. לאחר הניתוח אומר לו הצדיק: "בזכות האמונה שיש לך בקדוש ברוך הוא ובצדיקים, תדע לך שמן השמים שלחו אותי במיוחד כדי לרפאות אותך. עכשיו אתה יכול לקום, כי אין לך שום מחלה ברגליך, ואתה יכול לחזור לצרפת ללא עזרה של אף אדם! קום משנתך!"

אדון בן שושן התעורר מיד, והחל לחשוב על החלום, כשהוא מהרהר בלבו: אולי כל זה היה רק חלום ותו לא. הרי ישנתי כל הלילה ליד הקבר עם מחשבות וחלומות כי בזכות הצדיק אתרפא, ולכן אולי חלמתי את החלום הזה ו"חלומות שוא ידברו..."

ואולם, לפתע הוא מרגיש, ללא רצונו, כי רגליו זזות. הוא ניסה לקום ללא עזרה, והנה פלא פלאים! הוא הצליח לקום ולהתהלך ליד כל חבריו בכוחות עצמו.

חבריו שעמדו לצידו, נדהמו מאד ואמרו לו: "אדון בן שושן, מה קרה לך? האם כל העת רק צחקת עלינו שאתה חולה ברגליך ואינך יכול ללכת? האם רק עשית את עצמך כאילו אתה נכה?"

בן שושן ביטל את דבריהם, ומיד סיפר להם את כל החלום הנורא והמופלא שחלם. באותה שעה, פרצה השמחה מלבם של כל הנוכחים בהילולא, ונהיה קידוש השם גדול ועצום, ליד קברו של רבי חיים פינטו זיע"א, ביום ההילולא שלו.

זכותו תגן עלינו.

ממש בלתי אפשרי

באחד מימי ההילולא של רבי חיים פינטו זיע"א, הגיעה אשה אחת, וסיפרה לנוכחים סיפור מדהים:

שנה קודם לכן נתגלו בעיניה בעיות קשות, אשר היו עלולות להביא עד כדי עיוורון מוחלט. היא ביקרה אצל רופא עינים בכיר שאמר לה שהוא מאבחן בעיה רפואית מסויימת, וכי חייבים לנתח את העין.

אותה אשה חששה מאד מכך, וסיפרה לנוכחים שהיא הלכה אל הצדיק רבי דוד פינטו כדי לקבל ברכה. ורבי דוד אמר לה להתחיל לשמור מצוות, ועל ידי כך, זכות הצדיק רבי חיים זיע"א תגן עליה והיא תתרפא.

כדבריו כך היא עשתה, היא קיבלה עליה להתחזק בשמירת התורה והמצוות והאמינה בכל לבה שזכות הצדיק תעמוד לה לרפואתה. ביום הניתוח, הרופא ערך לה בדיקות לקראת הניתוח, ואז התרחש הפלא. ברגע בו התחיל הרופא לבדוק אותה, הוא אמר לה שהיא לא צריכה שום ניתוח! דבר שהוא ממש בלתי אפשרי על פי דרך הטבע.

מו"ר שליט"א שנכח באותו מעמד ושמע את הדברים במו אזניו, התבטא ואמר כך: "רואים איפוא, כי ה' יכול לשנות סדרי בראשית. שהרי כל הצרות באות על

האדם, הם אך ורק כדי שהוא יחזור בתשובה, וכאשר הוא אכן חוזר בתשובה, השם יתברך מוריד ממנו את כל צרותיו וייסוריו שלא על פי דרך הטבע".

זכות התפילין

על סף עיוורון היה שרוי אותו אדם מניו יורק, שהגיע לבקש ברכה ממו"ר שליט"א. הרופאים לא ידעו כיצד לעזור לו בבעיה הרפואית שפקדה אותו, ולכן הוא הגיע אל מו"ר שליט"א, כדי לקבל ממנו ברכה.

כשהלה נשאל אם הוא מניח תפילין? הוא השיב בשלילה: "אינני מניח תפילין".

מו"ר שליט"א פנה אליו וביקש ממנו:

"תתחיל מהיום להניח תפילין, ואז זכותו של רבי חיים פינטו זיע"א תגן עליך ותתרפא לגמרי".

מאוחר יותר, סיפר הלה, כי אכן, מאותו יום בו החל להניח תפילין, החלה הראיה לשוב אליו, והוא התחיל לראות כל יום יותר ויותר טוב, עד שראה כאחד האדם.

כשחזר אל הרופאים לבדיקות, לא יכלו הרופאים להבין כיצד קרה הדבר?

"איזה רופא ריפא אותך" - שאלו אותו – "שהרי לפי דרך הטבע היית צריך להשאר עיוור?"

התשובה שהשיב לרופאים הפתיעה אותם לא פחות:

"זכות התפילין שהרב פינטו פקד עלי להניחם, היא זו שריפאה אותי".

בשביל מה לכעוס

אחד מנכדיו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, נסע פעם למרוקו כדי להדפיס שוב את הספר הקדוש "מקור החיים" מאת זקנינו רבי חיים זיע"א. ואולם, שם נתקל האיש בקשיים מרובים, עד שהיה קשה לו להדפיס את הספר.

לא אלמן ישראל! בעזרת השם יתברך בזכות הסבא זיע"א, נמצאו כמה נדיבים מבין יהודי מרוקו, אשר הואילו בטובם לשלם עבור הוצאות הדפסת הספר הקדוש.

אחד מהאנשים במרוקו אשר לכתחילה הסכים לשלם עבור הדפסת הספר, החל לפתע לדחות את נכדו של הצדיק זיע"א בלך ושוב, ולא עמד בדיבורו לשלם. לאחר זמן מה נפגש נכדו של הצדיק זיע"א שוב עם אותו איש שדחה אותו.

היה זה ביום ההילולא של הצדיק רבי דוד בן ברוך זיע"א. שם ביקש ממנו נכדו של הצדיק זיע"א שוב ושוב, האם הוא מסכים לעזור בהדפסת הספר. אלא שההוא סירב, ולא עוד, אלא שברגלו חבט שלושה פעמים על הקרקע, וצעק בקול: "לא רוצה! לא רוצה!" ובכך, לעיני כל הקהל, הוא ביזה את נכדו של הצדיק זיע"א.

עונשו של אותו אדם לא אחר לבוא. עוד באותו לילה הוא לקה בשיתוק ברגלו רח"ל, והובהל לבית החולים, ונשאר משותק זמן רב. זאת על אף שאחר כך הוא השכיל לבקש מחילה וסליחה מאת נכד הצדיק, על שסירב ליטול חלק בהדפסת הספר הקדוש.

המורם מכל הסיפור הזה, הוא שלא צריך לנצור נדרים או להבטיח הבטחות לצדקה באם אי אפשר לעמוד בהם. ושנית, בשביל מה צריך לכעוס? ומי אומר שהשיתוק שבו לקה אדם זה בא לו בגלל הכעס שכעס, ואולי בשביל שאינו רוצה עכשיו לקיים את נדרו, ומן השמים הענישו אותו.

היה עסוק באותה שעה

ר' יחיא הכהן ז"ל מקזבלנקה, שהיה רב פעלים לתורה ולחסד, הביע את נכונותו להסיע ברכבו את הצדיק הקדוש רבי פנחס הכהן זיע"א, שהיה נין ונכד להצדיק רבי דוד בן ברוך זיע"א, כדי להשתטח על קברו של הצדיק רבי כליפא ן' מלכה זיע"א.

במהלך הנסיעה לאגאדיר, ארעה תקלה והמכונית שבה הם נסעו התהפכה באחד מעיקולי הדרך. השניים התהפכו במכונית שלוש פעמים. הגלגולים הללו הסיטו את המכונית מהכביש, ואז הבחינו השניים לחרדתם, כי עוד גלגול נוסף עלול להפיל אותם אל התהום.

רבי פנחס הכהן זצ"ל שהבחין במתרחש, חשש מאוד מפני הבאות וזעק בבהלה: "יהי רצון שזכותו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א תעמוד לנו, שנינצל מהסכנה ולא נמות בתהום".

ציון רבי פנחס כליפא הכהן

באותם רגעים חשו השניים, שכביכול מישהו, כח נעלם, עצר את המכונית והסיט אותה לכיוון הכביש.

לאחר מספר דקות, כאשר שני הצדיקים התאוששו מהטראומה שעברו, ובמיוחד מהנס הגדול שאירע להם, פנה ר' יחיא לרבי פנחס הכהן זצ"ל ושאל אותו: "מדוע העדפת לפנות בתפילתך אל רבי חיים פינטו זיע"א, בה בשעה שהיית יכול להזכיר את זכותו של סבך המלומד בניסים, רבי דוד בן ברוך זיע"א"?

רבי פנחס זצ"ל הופתע מעט מהשאלה אך כמי שמשנתו סדורה בפיו, הסביר לו את זאת בטוב טעם:

"עליך לדעת, כי בניהם של צדיקים חייבים גם להאמין בכוחם של צדיקים אחרים, שאינם בני משפחתם ממש. שכן, לא תמיד אותו צדיק פנוי לסייע לקרובו".

"כשהיינו בעת צרה" - המשיך הצדיק רבי פנחס ואמר – "רציתי אכן להזכיר את זכותו של זקני רבי דוד בן ברוך, אבל אז ראיתי כי הוא עסוק באותה שעה בלימוד זכות על אשה שעמדה אז בתפילה. משום כן פניתי מיד אל זכותו של רבי חיים פינטו זיע"א". וזה מיהר לסייע לנו, בכך שעף כמו מלאך ומיהר להטות את המכונית. ולא עוד – הוסיף ואמר כמי שממתיק סוד - מחמת קוצר הזמן לא פנה רבי חיים זיע"א לרבונו של עולם כדי לבטל את רוע הגזירה, אלא עשה את הכל במהירות לבדו".

רצון יראיו יעשה ואת שוועתם ישמע ויושיעם.

צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים.

עינינו לא ראו

רבי יעקב אודיס חיתן את בנו. ביום החופה העניק רבי יעקב מתנה לבנו החתן; שרשרת זהב כעין צמיד ליד, עליה חרוט שם החתן. החתן שמח מאד מקבלת המתנה, אך עוד באותו יום, אבד לו הצמיד במקום מסויים. הוא חזר לביתו עצוב וחפוי ראש, שכן השרשרת אבדה לו ממש ביום חופתו, זמן קצר לאחר שקיבל את המתנה.

החתן לא גילה זאת לאביו, אלא מיד נחפז לתחנת המשטרה בכדי להגיש תלונה על כך שהשרשרת אבדה לו. בד בבד, הוא נדר סכום כסף גדול לזכותו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, אם הוא ימצא את הצמיד שקיבל.

למחרת החתונה, חזר החתן לאותו מקום בו איבד אתמול את הצמיד, ומצא אותו מושלך בדיוק באותו מקום שבו איבד אותו. כשהבחין בכך בעל המקום אמר לו; "אינני מבין מה שקורה כאן. ארבעה פעמים ניקינו כבר את המקום הזה במשך היום שחלף, אספנו את כל האשפה, ואת הצמיד הזה עינינו לא ראו".

היתכן?...

אין זאת אלא שבזכות הנדר שנדר עבור הצדיק זיע"א נמצא הצמיד. (ספר שנות חיים).

היום נגזרה גזירה

בתו של הצדיק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, גב' ביביח, נישאה להרב רבי חיים אפרגאן זצ"ל, אשר כיהן כדיין בעירו. ממנו נולדו לה שני ילדים, בן בשם מאיר ובת בשם טני.

על נכדת הרב הצדיק, הרבנית טני, סיפרה בתה הגברת מירה מויאל, כי כאשר היתה יוצאת מביתה, היה כל הרחוב מתרוקן מרוב קדושתה, שכן כל האנשים והנשים היו פוחדים ממש להביט בפניה, אשר הזהירו באור יקרות כזוהר הרקיע.

עוד סיפרה הגברת מויאל:

כי בצעירותה היא חלתה במחלה מסוכנת ונוראה, עד שהיתה ממש גוססת. הרופאים ידעו גם לבשר לה שח"ו באותו יום היא תמות.

הרבנית טני, אמא של החולה, החישה פעמיה לבית העלמין, כדי להשתטח על קברו של סבה הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א ולבקש מהצדיק עבור בתה מירה בת טני לרפואה שלימה.

בהגיעה אל הקבר, החלה מיד לראות למול עיניה את כל אבותיה הקדושים שכבר נסתלקו לבית עולמם. לפתע ראתה את סבה הגדול רבי חיים פינטו זיע"א, כשהוא אומר לה: "היום נגזרה גזירה על בתך מירה שתמות".

נכדתו הרבנית טני אמרה לו; "הן דבר זה הוא בלתי אפשרי".

ורבי חיים זיע"א שוב אומר לה: "הגזירה כבר נגזרה, ואין מה לעשות".

ושוב אמרה לו נכדתו הרבנית טני: "סבא, האם באמת אין מה לעשות"?

רבי חיים זיע"א ענה לה בשאלה: "אולי לך יש איזו הצעה"?

"כן! השיבה לו הרבנית טני: לבתי יש הרבה כסף וזהב שנאסף לצרכי חופתה. מבקשת אני שכל הזהב ייעלם, ותמורת זה היא תחיה ולא תמות".

לכך הסכים רבי חיים זיע"א.

וכך היה. כבר באותו יום נעלם כל הזהב שהיה בבית הגברת מויאל, ובאותו יום ממש הגברת מויאל הבריאה.

בערב, הגיע הרופא לביתה לראות האם הגברת מויאל כבר נפטרה, כמו שאמר, אך מאוד התפלא לראות אותה כשהיא חיה וקיימת, בריאה כאחד האדם.

כשבגרה גב' מירה, נישאה בשעה טובה לאדם חשוב ירא שמים וסר מרע, ה"ה ר' אברהם מויאל.

"הראה שוב את כוחך!"

אחד מנכדיו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, הגיע פעם לאלכסנדריה שבמצרים, כדי לאסוף שם כסף לצדקה. הוא סבב בין העשירים, וגם הגיע לביתו של העשיר המפורסם האדון סוארץ כדי לבקש ממנו מעות לצדקה.

האדון סוארץ העניק לנכד הצדיק, סך של חצי לירה זהב בלבד. אך הוא סירב לקבל ממנו את התרומה, ואמר למר סוארץ:

"פחות מעשרה לירות לא אקבל ממך"!

האדון סוארץ קרא לאחד משומרי בית המסחר שלו, והורה לו: הוצא מיד את האיש הזה מעלי!

השומר דחף את נכד הצדיק החוצה בבוז, ובאותה שעה אמר נכד הצדיק: "מר זקיני הצדיק זלה"ה יראה לך את כוחו", ויצא בבכיות מהמקום.

בצאתו, פגש הנכד את ידידו רבי אליהו בן הרב חיים ן' וואליד זלה"ה, וסיפר לו את כל המעשה.

לא חלפה שעה אחת מאז יצא מבית המסחר של אדון סוארץ, וקול זעקה נשמע בבית המסחר. האדון סוארץ נפל מתעלף לארץ, ואי אפשר היה להרימו. העיר נעשתה כמרקחה, ורופאים רבים הגיעו למקום כדי לרפאות את הסוחר, אך אף אחד מהם לא היה יכול לעזור לו במאומה.

גם רבי אליהו בן הרב חיים ן' וואליד זלה"ה, ידידו של נכד הצדיק זיע"א שמע מה שאירע. הוא רץ מהר לביתו של הסוחר סוארץ, ואמר לבניו של האיש: "אל תחשבו כי אביכם ימשיך לחיות אחרי שנפל, אלא אם תביאו לכאן את נכדו של הצדיק זיע"א, שאותו אביכם ביזה מאד, ותבקשו ממנו שיתפלל בעד אביכם שיתרפא מחוליו ויחיה".

בניו של סוארץ שמעו את הדברים, וחיש מהר חיפשו את נכדו של הצדיק זיע"א. הם הביאו אותו לביתו של אביהם וחילו את פניו בבכי, שיתפלל בעד אביהם. הנכד נעתר לבקשתם וביקש שיגישו לו כוס מים, וכאשר הביאו לו את הכוס, אמר להם: "מר זקיני זלה"ה הראה שוב את כוחך"!

נכד הצדיק זיע"א בירך את מר סוארץ, נתן לו לשתות מהמים, ותיכף התרפא מר סוארץ. לאחר מכן נתן הסוחר סוארץ לנכד הצדיק זיע"א סך עשרים לירות מצריות, (ספר שנות חיים).

אני אלחץ עליו

באחד מנסיעותיו של מו"ר שליט"א למוגאדור, ביחד עם בני משפחתו, כדי להתפלל על קברו של רבי חיים פינטו זיע"א, עמד לידו ר' מרדכי כנפו בעל הבית שמו"ר מתאכסן אצלו במרוקו.

מו"ר שליט"א הבחין בר' מרדכי שהוא מתאמץ בתפילה ומכה בידו על הקבר, ובדמעות שליש בכה והתחנן לפני רבי חיים פינטו, עבור בחור משטרסבורג שנחלה מאד ושכב ללא הכרה.

ר' מרדכי השתדל בתפילה והוסיף: "אני רוצה כי בעוד שבוע בחור זה יבריא לגמרי ויקום ממיטתו".

בחור זה, כפי שנאמר למו"ר שליט"א, שכב שלשה חדשים ללא הכרה, עם כבד וכליות לא בריאים, עד שהרופאים התייאשו ולא נתנו לו סיכוי לחיות.

"הבטתי במעשיו של ר' מרדכי כנפו" – כך סיפר מו"ר שליט"א – "וביקשתי ממנו שיחדל מההכאות על ציון הצדיק, אך הוא המשיך בהתרגשותו הגדולה ואמר לי: "אני כן אלחץ עליו!"

ופלא הוא מה שאירע לאחר התפילה. באותו שבוע פקח הבחור את עיניו, עד שגם הרופאים התפלאו על הנס הגדול שנגלה למול עיניהם.

כך סיים מו"ר שליט"א את דבר המעשה המופלא הזה:

"מה שאני לא העזתי לעשות, להכות על קבר סבי זיע"א, עשה אותו בעל הבית בתמימות ובפשטות, ונענה מיד".

ברכה עד הסוף

מר סמי גבי מקזבלנקה, היה מקפיד להגיע בכל שנה להילולא של כ"ק רבי חיים זיע"א. בשנת תשס"ג הוא נעמד ליד הציון, ובכה בדמעות שליש על כך שהוא נשוי זמן רב ועדיין לא זכה להיפקד בזרע של קיימא.

המתפללים שחשו בצערו הרב, בירכו אותו שיזכה לזרע קודש של קיימא, ובשנה הבאה הוא יזכה לבוא להילולא כשהוא אבא בישראל.

לשנה הבאה הוא הגיע שוב כמנהגו להילולא, וכשיצא מבית העלמין, הוא פנה לרבינו שליט"א לבקש את ברכתו, ונענה במאור פנים: "נו, ברוך ה' יש לכם הריון, והברכה שבירכו אותך כל הציבור ליד הציון של הצדיק, התקבלה".

מר סמי אישר את הדברים אך הוא ביקש לשאול:

"מדוע כל הברכה לא התקיימה במלואה, שהרי לפי ברכת הקהל הייתי אמור לבוא לכאן כשאני כבר אבא, ודבר זה עדיין לא התקיים, והראיה לכך היא שאני נמצא כאן במוגאדור ואשתי נמצאת בקזבלנקה במרחק של חמש מאות ק"מ!"

"האם אתה יודע מהו התאריך העברי היום?" נשאל סמי.

- "כן, היום יום שבת, כ"ה באלול".

- "אם כן, אמר לו מו"ר שליט"א, מי יודע אולי אשתך עכשיו יולדת. מפני שאם הקהל הקדוש התפלל ליד הציון של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, אזי התפילה שלהם צריכה להתקבל עד הסוף".

בינתיים הקהל הקדוש שהגיע להילולא, המשיך בהתרוממות הרוח והשתפכות הנפש בתפילות השבת וסעודה שלישית, והחברים דיברו איתו על תוכן השיחה ששוחח עם רבינו שליט"א, וגם בירכו אותו בברכת "מזל טוב".

עם צאת השבת גברה השמחה בקרב באי ההילולא. בקול גדול התפרסמה הידיעה כי אשתו של סמי ילדה בן בשעה טובה ומוצלחת, בדיוק בשעה שלש אחה"צ שהיא היא השעה שכל החברים בירכו אותו בברכת "מזל טוב".

במעמד זה נהיה קידוש ה' גדול מאוד, בכך שהמדובר היה ביהודים פשוטים, לכאורה, שברכתם לידי מקום ציונו של הצדיק פעלה רושם וחוללה נסים ונפלאות.

חיים על שם הצדיק

בענין זה, סיפר לנו מו"ר שליט"א עוד מעשה נפלא:

"אחד מתלמידי, שמעון אלזא, היה בצער גדול, הרופאים קבעו כי לא יכולים להיות לו ילדים. לכל אחיו ואחיותיו ואף גם לכל האחים והאחיות של אשתו היו ילדים ורק לו לא היו ילדים. צערו היה גדול, ובכל שנה היה מגיע למרוקו, להילולא של הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, ביום כ"ו באלול, והיה משתטח על קברו מתוך בכיות נוראות, כדי שהקב"ה יפקוד אותו בזרע קודש של קיימא. והדבר נגע מאד ללבי".

"בשנת תשס"ג, הגיע כמנהגו בכל שנה להילולא במרוקו, ושוב בכה מאד ליד הקבר. כל הקהל התפלל עליו ועל אשתו שיפקדו, ובירכו אותו: "יהי רצון שבשנה הבאה תגיע לכאן עם אשתך, ועם בן, תינוק קטן ותקרא את שמו חיים על שם הצדיק זיע"א. ואז ענו כולם "אמן" על הברכה הנרגשת".

"ואמנם, הוא זכה ובשעה טובה אשתו נפקדה, וכעבור תשעה חדשים ילדה בן למזל טוב. ברית המילה התקיימה ביום ראשון פרשת בלק תשס"ד, ואני הייתי צריך להיות הסנדק. ומכיון שבאותם ימים הייתי בחו"ל, נתתי את הזכות של הסנדקאות לאחיו של שמעון, ממש פלאי פלאים".

מצב בטחוני רגיש

ועוד מעשה מופלא שסיפר מו"ר שליט"א, בהקשר להילולת הצדיק:

המצב הבטחוני במרוקו בשנת תשס"ג, היה רגיש ומסוכן מאד. מחבלים מתאבדים רבים רצו לפגוע במקומות יהודיים הומי אדם, וגם נתפסו מחבלים מתאבדים מארגון הטירור אל-קעידה.

מלבד זאת באחד מערבי שבת בחודש סיון תשס"ג, החליטו עשרה מחבלים מתאבדים להתפוצץ בעשרה מקומות של יהודים.

אותם מחבלים ארורים ביצעו הכנות להתפוצץ בליל שבת לאחר הסעודה, דבר שהוא כשלעצמו נס, לא להתפוצץ ליד היהודים בשעת הסעודה עצמה.

בנוסף לכך, הם רצו להתפוצץ בבית העלמין היהודי בקזבלנקה. והדבר כשלעצמו פלא; וכי מה יש להם לחפש בבית העלמין, והרי כולם שם נפטרים. ואמנם, ניסים גדולים התרחשו, כי הם התפוצצו במקומות יהודיים, ריקים מאנשים. כך שנהרגו אז כחמישים אזרחים, ואף לא יהודי אחד נפגע בחסדי השי"ת, שומר ישראל.

בשל המצב המסוכן הזה, כמעט וההילולא של כ"ק הצדיק רבי חיים פינטו "הגדול" זיע"א (ביום כ"ו באלול) במוגאדור התבטלה לגמרי. יהודים רבים פחדו להגיע ליום ההילולא בשל המצב, ואף אני בעצמי לא ידעתי להחליט האם לקיים את ההילולא. עד שהחלטתי לנסוע להילולא, יהיה מה שיהיה.

בכך נטלתי על עצמי סיכון גבוה, שכן יהודים רבים ביקשו שלא לקיים אז את ההילולא, מה גם שבאותו שבוע נרצחו במרוקו שני יהודים הי"ד. ואולם, על אף הכל ולמרות הכל הוחלט לקיים את ההילולא.

ואמנם, הילולא כזאת כפי שהיתה בשנת תשס"ג, לא היתה רבות בשנים, עד שקשה לתאר זאת עלי כתב. רבים מבני ישראל באו להשתטח על קברו של

הצדיק הקדוש. בבית העלמין היו יותר חיילים ושוטרים מאשר אנשים רגילים, כיון שבשל המצב הבטחוני על כל יהודי שמרו 3 שוטרים.

קידוש שם שמים מאין כמותו היה ביום ההילולא במוגאדור שבמרוקו. והמעניין הוא, שכאשר אמרו את הסליחות ליד הקבר במוצאי שבת, זאת בשעה שמרוקו מלאה במחבלים מתאבדים, נשמע קול התפילה בכל רחבי ההילולא. ומי יאמין שדבר כזה התרחש במרוקו, בה תנועת האיסלאם הרימה ראש בשנים האחרונות.

מן הנכון לציין כאן, עד כמה גדולה זכותו של הצדיק. כל אלו מהממשלה או מהעיריה (ביניהם ראש העיריה של מוגאדור) שעזרו ליהודים שבאו להילולא, זכו לתמלוגים גבוהים. ובעזרת השי"ת, עזרם ה' בזכות הצדיק כי מלך מרוקו העלה אותם בדרגות וברמת המשכורות שלהם.

ולא עוד, אלא שהם בעצמם הודו ואמרו: מעולם לא זכינו להעלאה, לא זכינו לדרגה גבוהה יותר במשרה, ורק עתה, בזכות שעשינו הטבות ליהודים שבאו להתפלל על קברו של הצדיק, הקב"ה עזר לנו והעלו את כולנו ברמה ובדרגה. ואת כל זאת, בזכותו של הצדיק, ראו הכל וישמח לבבם.

ואף גם זאת. נמל התעופה של מוגאדור היה סגור לתנועה אוירית, ורק לקראת ההילולא פתחו אותו כדי ששלושה מטוסים מרחבי העולם, ובהם מאות יהודים, יוכלו לבוא להילולא הגדולה של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א. מבצע זה עלה לממשלת מרוקו סך גדול של דולרים, לארח יהודים שבאו להילולא. ועל כך התודה נתונה לממשלת מרוקו. ויהי רצון שימשיכו במעשיהם הטובים לכבד את עם ישראל בכל מקום שהם.

ואגב כך יש לציין. הערבים עצמם במרוקו טוענים ואומרים ללא בושה: מאז שהיהודים עזבו את מוגאדור הברכה בעיר ירדה. וכאשר ראו את היהודים באים שוב לעיר (להילולא), אמרו: הנה, הברכה חוזרת.

יהי רצון שיתקדש שם שמים ברבים, על ידי כך שעם ישראל ילך בדרך ה', ואומות העולם יכבדו אותנו, ויתגלה משיח צדקנו שיבוא ויגאלנו, במהרה בימינו, אכי"ר.

אמונת חכמים

מה שהשומר לא הבין

לאחיו של מו"ר שליט"א - ר' אברהם נ"י, אירע נס גדול על קברו של הצדיק רבי חיים זיע"א:

הוא וכמה מחבריו, היו מעורבים בתאונת דרכים קטלנית. כמה מחבריו נהרגו בתאונה ובחסדי שמים הוא יצא חי. מצבו היה קריטי ביותר, והוא היה נתון בסכנת חיים.

בשעה זו נדר ר' אברהם הי"ו, שאם ייצא בריא ושלם מהתאונה הזו, אזי הוא ילך להשתטח על קברו של רבי חיים וקברי אבותינו זיע"א במרוקו.

לאחר כמה שנים, כאשר הבריא בסייעתא דשמיא ויצא חי ושלם מהסכנה, החליט שהגיעה השעה לקיים את נדרו, ויחדיו נסעה המשפחה למרוקו. גם מרת אמו שתחיה לאורך ימים טובים וארוכים, נסעה במכונית, כך שהיו חמשה אנשים במכונית.

לפני שר' אברהם נכנס לשטח מרוקו, הזהירו אותו יודעי דבר; "הן לא תוכל להכנס למרוקו, מכיון שיש לך דרכון ישראלי, וגם ויזה לא תועיל במקרה זה". אולם הוא עמד בתוקף על רצונו ואמר: "אני רוצה להכנס למרוקו, כמו שנדרתי, ואלך להתפלל על קברי אבותי זיע"א, יהיה מה שיהיה".

ואמנם, המשפחה סיכנה את עצמה והגיעה עד לגבול מרוקו. בתחנת הגבול עצרו אותם השוטרים וביקשו מהם דרכונים. כל אחד מהנוסעים הגיש לשוטרים את דרכונו, זולת אברהם, שכאמור לא היה לו דרכון. השוטרים הביטו לתוך המכונית ואמרו כמה פעמים; "אנו רואים כאן ארבעה אנשים", בו בזמן שהיו בו חמשה נוסעים. ממש בבחינת: "עינים להם ולא יראו..."

כך נכנסו כולם למרוקו, כשר' אברהם נכנס ללא דרכון, בבחינת "רואה ואינו נראה". כאן כבר ראו את הנס בזכות הצדיק. זאת, בזכות האמונה הגדולה שהיתה לר' אברהם להשתטח על קברי אבות. במרוקו כבר סודר לר' אברהם דרכון חדש, מפני שהוא נולד במרוקו.

כל אותה תקופה ר' אברהם עדיין היה צולע על רגלו, והיה צריך להיעזר במקל הליכה. בכל יום ויום היה הולך לקברו של רבי חיים זיע"א, וזועק זעקות גדולות ונוראות אל הצדיק שיושיע אותו, עד שגם ערביי המקום כבר התרגלו לצעקותיו שהיה צועק בלילות על קבר סבו זיע"א.

באחד הימים, צעק ר' אברהם ליד הקבר מקירות לבו ואמר:

"רבי חיים! הנה אני לוקח את המקל וזורק אותו הרחק הרחק, שלא אשתמש בו יותר, ואני רוצה שאתה תעשה עימי נס".

שומר בית העלמין ששמע את הדברים שיצאו מלב אמיץ ובוטח, ניגש אליו מיד ואמר לו: "אל תעשה כן, אתה זקוק למקל כדי ללכת איתו, ואיך תזרוק את המקל?"

אלא שר' אברהם לא היה זקוק לעצותיו של השומר, הוא היה נחוש באמונתו בצדיק:

"הרי אתה עובד כאן במקום שנים רבות, ובוודאי שמעת הרבה סיפורי מופת, היום יהיה לך סיפור מופת נוסף לספר לכל מי שיבוא לכאן".

וכך היה. לאחר שסיים ר' אברהם את תפילתו, הוא זרק את המקל הרחק כמטחוי קשת, והתחיל ללכת על שתי רגליו כאחד האדם. כך הוא הולך בריא ושלם עד עצם היום הזה.

"תחזיר להם את הדרכון"

סיפור נפלא שסיפר מו"ר שליט"א:

בעל האכסניה שלי במרוקו, ר' מרדכי כנפו הי"ו, הינו בעל בטחון בה' ובעל אמונה גדולה בקדושת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א.

לפני מספר שנים, כך סיפר לי, התכוננה בתו לנסוע לצרפת כדי לעבור שם מבחן חשוב, אך לפתע גילה ר' מרדכי כי הדרכון אבד.

ר' מרדכי כנפו מימין לרבנו שליט"א

צערו של ר' מרדכי גבר מאוד עקב אבידת הדרכון, לפי שהנפקת דרכון במרוקו, כרוכה בסידורי בירוקרטיה לא פשוטים.

ר' מרדכי ידע היטב מה עליו לעשות:

הוא החל להתפלל לה' יתברך, שבזכות הצדיקים הוא ימצא את הדרכון. במשך הלילה הוא הדליק נרות תוך תפילה כנה לה', עד שהיה בטוח כי עוד בלילה יביא לו 'מישהו' את הדרכון לביתו.

אשתו של ר' מרדכי, ביקשה ממנו שיעלה על יצועו לישון את שנת הלילה, אלא שר' מרדכי סירב לבקשה זו:

"אני לא אישן כל הלילה עד שהדרכון יגיע הביתה".

"כיצד יגיע אליך הדרכון הלילה?" - שאלה אשתו.

"אני מאמין כי בזכות הצדיקים, הוא יגיע" - השיב.

בשעה שלש לפנות בוקר, נשמעו דפיקות על דלת הבית. ר' מרדכי פתח את הדלת, ולנגד עיניו עמד גבר מרוקאי עם תיק בידו. ר' מרדכי חטף ממנו את התיק.

"למה אתה חוטף לי את התיק?" נשאל ר' מרדכי. ובמקום להשיב לו תשובה הוא פתח את התיק ושלף ממנו את הדרכון של בתו.

כעת, כשהדרכון בידו, פנה אליו ר' מרדכי ושאל אותו:

"היכן מצאת את התיק"?

והלה השיב: "ליד שגרירות צרפת".

"ולמה החזרת אותו?" - שאל שוב ר' מרדכי.

"לאמיתו של דבר - השיב לו המוצא – "לא רציתי להחזיר את הדרכון, וחשבתי לקרוע אותו. אלא שבלילה, אמא שלי באה אלי בחלום, ואמרה לי ללכת מהר ולהחזיר את הדרכון לבעליו. אם אתה רוצה לקיים כיבוד אב ואם - היא אמרה - לך לשמח את המשפחה הזאת ותחזיר להם את הדרכון".

ערביי מרוקו, ידועים בהנהגתם הטובה שהם מחזיקים מעט במצות כיבוד הורים, והוא אכן קיים את מצות אמו ובא להחזיר את האבידה לבעליה.

ר' מרדכי נתן בידו מעט כסף כשכר טרחה, ושלח אותו לשלום.

רואים אנו מכאן את גודל האמונה בצדיקים. זה לא סיפור שהתרחש לפני עשרות שנים, אלא לפני כמה שנים. והאמת היא, שכל אדם יכול להגיע למצב כזה של אמונה, כמו שאמר חבקוק הנביא: "וצדיק באמונתו יחיה", כי אף אדם פשוט יכול להיות בבחינת צדיק גדול, אם הוא בעל אמונה.

בזכות האמונה יכול כל אדם לחולל ניסים ונפלאות, כמו צדיק גדול. כי אם לא כן קשה להבין את הנס שקרה כאן. אבל, אמונה היא דבר שלא ניתן להשגה פשוטה, אלא צריך לעבוד על כך ולהתחזק בה.

פרנסה בריוח בזכות התפילה

כך סיפר ר' מרדכי כנפו, את הנס המיוחד שאירע לו בזכות הצדיק:

היתה לו חנות למכירת יין בעיר טינזית, ובמרוקו היו צרות גדולות למי שהתעסק במכירת יין. הערבים לא היו רוכשים יין מחמת איסור נימוסי דתם, כך שהלקוחות העיקריים היו רק הצרפתים, וצרפתים רבים לא היו בנמצא.

יתירה מזאת: לעיתים קרובות היו מתלקחות מריבות ליד החנות בין שיכורים, כך של ר' מרדכי נגרמו מכך צרות רבות.

הצרות היו כה גדולות, עד שהוא נסע עם חבירו ר' ישראל כהן למוגאדור, לקברו של רבי חיים פינטו זיע"א, ושם התפלל שבזכות רבי חיים פינטו תבוא המשטרה ותסגור לו את החנות, כיון שיש לו הרבה צרות.

ואכן, תפילתו התקבלה במלואה! באותו שבוע סגרה המשטרה את חנותו, בטענה שהצרפתים כבר עזבו את העיר ואין מי שיבוא לקנות יין...

כשהשוטרים הגיעו עם צו הסגירה לחנות, נפל ר' מרדכי לרגלי השוטרים, התחנן ובכה:

"אתם לוקחים ממני את פרנסתי! מדוע אתם סוגרים לי את החנות? מהיכן אתפרנס?"

ר' ישראל כהן שנכח שם, התפלא עליו:

"מדוע אתה בוכה? והרי אתה בעצמך התפללת שהמשטרה תסגור את החנות. כיון שהתפללת נתקבלה תפילתך!"

ר' מרדכי העתיק את מגוריו לקזבלנקה, שם פתח עסק אחר, וב"ה הצליח מאד בעסק החדש.

"אשריך שראית מלאך"

ר' שמעון כהן, בנו של רבי יחיא כהן, שהיה חבר וידיד של כ"ק הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א, סיפר למו"ר שליט"א, שפעם אחת הוא נסע עם אביו דרך מדבר שומם, לכפר נידח במרוקו. מטרת נסיעתם היתה, בכדי להגיע לביתו של ערבי שהיה חייב לו סכום כסף.

באמצע הדרך, באישון לילה, נתקעה המכונית והשניים מצאו את עצמם במדבר שומם, מקום חשוך ומסוכן, ללא טלפון, ללא חשמל וללא שום עזרה.

השנים פחדו וחששו לחייהם משודדי הדרכים שהיו מצויים שם, מהשועלים, הזאבים והעקרבים תושבי המדבר. היכן הם נמצאים במדבר, זאת הם לא ידעו. כל מה שראו לפני עיניהם היה ישימון אין-סופי. כשהבחין רבי יחיא כהן ע"ה

במצב, התחיל להתפלל שזכותו של רבי חיים פינטו זיע"א תעלה למעלה ותגן בעדם, מפני שכבר לא היה כח בנפשם לסבול את הפחד הנורא.

ואכן אירע להם נס ופלא, כפי שאירע לו לישמעאל (בן אברהם אבינו ע"ה) בשעה שהיה צמא במדבר. עודם עומדים בתפלה ליד המכונית המקולקלת, הבחינו מרחוק ברוכב אופנוע, האוחז בידיו את כל הכלים הנצרכים בכדי לתקן מכונית. רוכב האופנוע נעמד לידם ושאל את ר' יחיא כהן: "מה אתם עושים במדבר שומם באמצע הלילה"?

"המכונית שלי התקלקלה באמצע המדבר", השיב לו רבי יחיא.

רוכב האופנוע בדק את המכונית, הוציא מתיקו כלים והתחיל לטפל בחלקי המנוע, ולאחר מכן אמר לרבי יחיא: הכנסו למכונית ותנסו להתניע אותה.

רבי יחיא נכנס והתניע את המנוע, ומיד יצא מהמכונית בכדי להודות לאיש שהציל את חייהם, אבל לא ראו שם איש! הוא נעלם כלעומת שבא.

באותה שעה, הם זכו לשני דברים.

האחד, שתפילתם התקבלה ופעלה מיד, והשני שזכו לראות מלאך.

וכי מי היה האיש? אם לא מלאך מן השמים שבא להושיע אותם בזכותו של הצדיק. הרי כל המדבר הוא שטח גדול של כמה מאות ק"מ, שאין בו כפר ואין שם בית מגורים, ואם כן מהיכן בא רוכב האופנוע עם הכלים?

כששמע מו"ר שליט"א את המעשה הנפלא הזה, אמר לתלמידו ר' שמעון כהן:

"אשריך שמעון שראית מלאך אלקים, וכיון שזכית לדבר זה, תן דעתך שיש בורא עולם ותדקדק במצוות, בקלה כבחמורה".

"קומי, קומי, קומי"

מרת אסתר בוזגלו, חלתה במחלה קשה, עד שהיתה נתונה בין החיים ובין המוות. בשבת קודש שהתה בעיר אשקלון, ושם ל"ע נכנסה למצב של "קומה" (תרדמת). הרופאים שטיפלו בה אמרו, כי אין מה לעשות, ויש להמתין ליציאת נשמתה.

אסתר ובעלה, הם בעלי אמונה חזקה בבורא עולם ובעבדיו הצדיקים, ולכן, קודם שנכנסה לאותו מצב של "קומה", התפללה לקב"ה מעומק לבה שבזכותו של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, תינצל מהמחלה ותקום בריאה ושלימה.

על המשך הדברים היא סיפרה:

לאחר שנכנסה למצב של "קומה", היא חלמה חלום, ובחלומה היא נמצאת במקום גדול כמין אולם, ושם ראתה מאות אנשים כשכולם לבושים בגדי לבן. לפתע נכנס למקום הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א. הצדיק ניגש אליה ואמר

לה: "עכשיו תשתחוי לבורא עולם, ותודי לו על כל החסדים שהוא עושה איתך". לאחר מכן אמר לה שלוש פעמים: "קומי, קומי, קומי".

באותו רגע היא פתחה את עיניה, וראתה את כל בני משפחתה נצבים ליד מיטתה, כשהם ממתינים ליציאת נשמתה. להפתעת כולם גב' בוזגלו פתחה את פיה וסיפרה להם את כל דבר החלום.

ואמנם הרופאים לא מבינים, כיצד אירע הנס הגדול. וכמובן שהישועה הגיעה מגדולת וזכות הצדיקים, ומכח אמונתה התמימה בכחם של הצדיקים.

פטירת הילד

למשפחה אחת במרוקו היה בן חולה, שכל מאמצי הרופאים להביא לרפואתו - עלו בתוהו. מה עשו? הם נטלו את הבן החולה למוגאדור, לביתו של רבי חיים זיע"א. שם ישבה המשפחה כמה ימים, תוך תפילות ובקשות לרפואת הילד.

אלא שבמהלך הימים ששהו בבית הצדיק, המחלה הלכה וגברה. כשגבר צערם של בני המשפחה שהביטו בייסוריו של הילד, אשר כילו אט אט את כל חלקי גופו, התפללו בני המשפחה וביקשו שאם יש תרופה למכתו - שיתרפא, ובאם אין תרופה למכתו – אזי הם מבקשים שיגאל מייסוריו וימות.

ואכן, לאחר מספר ימים נפטר הילד.

אתה עדיין חי?

לפני כעשרים שנה, הגיע יהודי להילולא של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו, ובבכי תמרורים סיפר לכל הנאספים את סיפורו המחריד:

בבדיקות רפואיות שערך לאחרונה, התגלה כי הוא חולה במחלת הסרטן ר"ל שהתפשטה בכל גופו. הרופאים לא נתנו לו סיכוי לחיות יותר מאשר ששה חדשים, ואמרו לו: לא נותר מה לעשות לך, אין שום תרופה למחלתך. לך ותהנה במשך ששה חדשים, בזמן שנותר לך לחיות.

הנוכחים בהילולא חיזקו אותו ואמרו לו: "הנה כאן שוכב הרופא הגדול, רבי חיים זיע"א, תתפלל לה' שבזכותו של הצדיק תהיה לך רפואה שלימה".

במר לבו ענה החולה ואמר: "כל הרופאים הגדולים לא יכולים לעשות לי כלום, ואם כן מה יועיל לי קבר אחד?"

"אם כן, לשם מה הגעת לכאן?" שאלו אותו. וזה השיב להם בפשטות: "שמעתי שיש כאן הילולא, ויש סעודה אז הגעתי".

הנאספים פנו אליו ואמרו לו: "אם הגעת למקום קדוש זה, סימן הוא שמן השמים פתחו לך פתח של רפואה".

מספר יהודים השכיבו את החולה על קברו של הצדיק, ואמרו לו: "נתראה בעזרת ה' בשנה הבאה, כשאתה בריא ושלם".

חלפו עברו להם ששה חדשים, והחולה הגיע לביקורת אצל הרופא, והרופא שואל אותו: "אתה עדיין חי? אתה עדיין נמצא בעולם? צריך לעשות לך בדיקות". ואכן הוא עבר סידרה מקיפה של בדיקות, ולא מצאו בגופו שום זכר למחלה הנוראה.

את הסיפור הזה סיפר בעל המעשה עצמו, בליל ההילולא של הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א, ביום ה' באלול תשס"ד. מאות אנשים ורבנים שמעו את הסיפור (במעמד הנורא הזה נכחו רבני מונטריאול שליט"א, ביניהם הרב הגאון ר' דוד רפאל בנון שליט"א, ראב"ד מונטריאול, מו"ר שליט"א ועוד רבנים נוספים שיחיו). רבים בכו איתו, בכי של שמחה והתרגשות, על הנס שאירע לו.

ותהום כל העיר

לסיום פרק זה, הגיע לידינו שיחה ממוצאי שבת קודש פרשת חוקת (בשנת תשס"ו) שנאמרה ע"י מו"ר שליט"א, בנושא ההכנה של הבריאה לקראת הגאולה העתידה לבוא, במהרה בימינו, ובה הוא הזכיר מעשה מופלא שהתרחש לא מכבר.

דבריו של מו"ר שליט"א מובאים וכלשונם:

רציתי לספר מעשה מופלא שקרה לפני שישה חודשים. ביתו של רבי חיים פינטו זצוק"ל הוצרך לשיפוץ, משום שהבית היה ישן, בן קרוב למאתיים ועשרים שנה. הרבה בתים שמסביבו קרסו והיתה סכנה להתקרב לבית, לכן גייסנו תורמים ומשהושג הכסף באנו בדברים עם קבלן ערבי.

לאחר מחשבה החלטנו, כי כדי להוזיל את העלויות, נספק לקבלן את החומרים וגם לכך השגנו תורמים. הממונה על כך היה יהודי בשם אברהם כנפו יצ"ו.

והנה, במהלך השיפוץ הרגיש אברהם כנפו כי חסרים חומרי בניה בצורה שמעוררת את התחושה כי יש כאן מעילה, הוא ניגש לקבלן הערבי ותבע להבין את התעלומה. הקבלן הכחיש מכל וכל, ועוד העמיד פנים כנפגע מפני שחושדים בו שהוא גנב.

תוך כדי חילופי הדברים ביניהם, אמר הקבלן כי הוא לא גנב ובפרט שזה בית של צדיקים, והוא מקבל על עצמו שאם ידו הייתה במעל הרי הוא מתחייב בנפשו...

והנה הפלא ופלא: באותו היום הוא הלך למסיבת רעים, במהלך המסיבה גבר כעסו של אחד המסובים על אותו קבלן והרגו נפש!

ותהום כל העיר, כי כולם ראו עין בעין שהצדיק נקם ממנו את נקמתו.

מיד באו כל הפועלים והעוזרים בשיפוץ הבית, ונפלו לפני רגליו של אברהם כנפו באומרם כי גם ידנו הייתה במעל, אך לא היה זה אלא בהוראת הקבלן, וכעת הם יראים לנפשם שגם בהם תיגע יד ה'.

סיפור זה התגלגל במשך כמה חודשים במרוקו, והגיע גם לאוזניו של ערבי אחר. הוא לא האמין לכל הסיפורים הללו ופער פיו לבלי חוק, יד ה' פגעה גם בו ופיו נעקם. במשך שבועיים הוא התרוצץ בבתי חולים, עד שיעצו לו מקורביו שילך ויבקש סליחה על שזלזל בכבוד הצדיק.

והנה זה פלא, לאחר בקשת המחילה, הוא שב להיות כאחד האדם!

זה מה שאמרו חז"ל: "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם" – כוחם של הצדיקים הוא מכוח התורה הקדושה, וכן השפעתם סובבת אפילו על הדומם שמסביבם, ואפילו ביתו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א שהוא דומם, נתקדש כמו המחתות של המשכן, שנתקדשו ע"י מעשה מצווה, שנעשו בהם.

פרק
יב

פריו קודש הילולים
הצדיק הקדוש והמלוב"ן
רבי **יהודה פינטו** זיע"א, המכונה רבי **הדאן**

את החלל הגדול שהותיר אחריו רבי חיים הגדול זיע"א, מילא תוך זמן קצר בנו הצדיק רבי יהודה פינטו - המכונה רבי הדאן זיע"א, שהתפרסם בזכות זריזותו בקיום המצוות. ונתקיים בו מאמר התנא: "הוי עז כנמר, קל כנשר, רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים".

רבי הדאן זיע"א, התפרסם במיוחד גם בזכות גדלותו בתורה ובחכמת הקבלה, כאשר היה שוקד ומתמיד על ספרי הקודש יום ולילה מלבד היותו צדיק וחסיד גדול ובעל ישועות ומופתים. רבים רבים באו אליו כדי לקבל את ברכתו.

חכמתו ופיקחותו בכל שטחי החיים, הביאו אליו את בכירי הנהגת העיר והמדינה, נציגים זרים דיפלומטים ושגרירי מדינות נשרכו ונעמדו בתור אחר דלת חדרו, כדי לקבל עצה ותושייה בענינים שונים העומדים על הפרק.

התכתבויות רבות שהופנו אליו ממדינות זרות, עברו דרך הקונסוליות הרבות שהיו במוגאדור, וברוחב לבו וחכמתו השכיל רבי הדאן זיע"א לייעץ עצה טובה ומועילה לכל פונה ונצרך, הן ברוחניות והן בגשמיות, לצד תפילה על כל נפש מבני ישראל בדבר ישועה ורחמים.

כל רכושו לצדקה

רבי הדאן זיע"א, ירש מאביו גם את תכונות החסד והעזרה שנטבעו בדמו, ברמ"ח איבריו ובשס"ה גידיו. מסופר עליו שאת כל רכושו היה מחלק לצדקה לעניים נצרכים.

רבי הדאן זיע"א הקפיד מאד שלא לעלות על מיטתו לישון את שנת הלילה, כשהפרוטה מצויה בכיסו: הוא מיהר לתת אותה לעני.

לבני העניים שהגיעו לגיל המצוות, היה רבי הדאן זיע"א רוכש טליתות, תפילין, בגדים ומצרכי מזון, כדי שאלו יוכלו לחגוג את שמחת הבר מצוה בשמחה שלימה, ללא מחסור ודאגות מיותרות.

בחלוף מספר שנים, לאחר שהנערים גדלו והגיעה שעתם לעמוד תחת החופה ולהקים בית בישראל, היה זה רבי הדאן זיע"א שדאג לקיים את המצוה החשובה של "הכנסת כלה".

ביקור השר מונטיפיורי

השר משה מונטיפיורי ז"ל

שטיחים יוקרתיים נפרסו מנמל העיר מוגאדור ועד לבית הצדיק רבי הדאן זיע"א, בתוככי ה"מללאח" - הגיטו היהודי. שטיחי היוקרה נפרסו לכבודו של השר משה מונטיפיורי ז"ל, שהגיע מאנגליה בשנת תרכ"ג לביקור מיוחד במוגאדור, בכדי להשתדל אצל מושל העיר להעניק יחס אוהד ליהודי מוגאדור ולמנוע פרעות שהיו צפויות מצד תושבי המקום, בעקבות עלילת רצח בעיר סאפי שבמוגאדור.

השר שהה בביתו של הצדיק רבי הדאן זיע"א במשך כמה ימים, התברך מפיו וקיבל ממנו עצה ותושיה. לאור העובדה שאקלים העיר הנוח מצא חן בעיניו, הוא נשאר בעיר לפרק זמן ארוך יותר מהמתוכנן.

באותם הימים שהשר מונטיפיורי שהה בעיר, הוא תרם מכספו לטובת יהודי העיר ועסק בצרכי הציבור ובגמילות חסדים, כשגולת הכותרת של מטרת ביקורו הוגדרה כמוצלחת ביותר, כאשר הוא פעל להשגת כתב הגנה ושווין זכויות ליהודים שבמרוקו ["שנות חיים"].

ביקורו של השר מונטיפיורי, עודד בהמשך ארגונים פילנטרופיים אחרים לנקוט ביוזמות שונות, שמטרתן הייתה להבריא את המאלאח ולארגן פעולות הצלה שונות, בתקופות של שנות רעב ומגפות שבאו לעיתים בעקבות הרעב.

קרני הוד

על הצדיק רבי הדאן זיע"א מסופר, שבהיותו נער התנפל עליו אדם שאינו יהודי והחל לחבוט בגופו בגסות.

רבי הדאן זיע"א, נקט בעצת חכמים שאמרו: "הקם להורגך השכם להורגו", הוא נטל אבן מאבני המקום והשליך על התוקף - אשר כתוצאה מכך נפצע עד זוב דם.

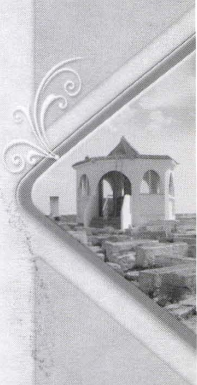

כאשר הדבר נודע למושל העיר, הוא כעס מאוד על "חוצפתו" של הנער היהודי, וציוה להביא בפניו את כ"ק רבי חיים זיע"א, אביו של המכה. רבי חיים זיע"א ציית לפקודת המושל, וכאשר רגליו דרכו על מפתן הארמון – המושל נבהל מאוד: פניו של רבי חיים זיע"א קרנו, ומהן יצאו כמין שתי אלומות של אש...

מרוב פחד ובהלה, התחנן המושל בפני רבי חיים זיע"א, וביקש ממנו שלא יתקרב לעברו. כשהבין כי העומד למולו הנו איש א-להים קדוש, התנצל המושל על כך שהעיז להפריע לו בעבודת הקודש. כפיצוי על טרחתו, הציע המושל להעניש את אותו גוי שקם על בנו רבי הדאן והכה אותו.

כ"ק רבי חיים זיע"א ריחם על אותו גוי שהיכה את בנו, ולא הסכים לכך שיענישו אותו. מאז מעשה זה קרנו של הצדיק עלתה בעיני הכל, והמושל כיבד את רבי חיים זיע"א בכבוד גדול [ספר "שבח חיים"].

"הסר דאגה מלבך"

שנת בצורת שפקדה את מרוקו, לא הטיבה עם החקלאים כמו עם יתר התושבים. טיפת גשם אחת לא לחלחה את האדמה, הצער והמצוקה ליוו את הכל שלא ידעו את נפשם מרוב צער ודאגה.

רבי הדאן זיע"א התהלך באותם ימים בשפיפות וחולשת הדעת. תקופת החגים באה ומתקרבת, ואין בכיסו כסף לרכישת בגדים ומצרכים לעניים שבעיר, כפי שהוא היה נוהג לחלק בכל שנה ושנה.

באחד הלילות נגלה אליו אביו רבי חיים הגדול זיע"א בחלום, ואמר לו:

"בני! הסר דאגה מלבך. אל תצטער על שום דבר. מחר, בעזרת השם, יהיו לבני ביתך בגדים חדשים כאלו שטרם היו לכם".

עם אור הבוקר, היה זה כשרבי הדאן זיע"א התכונן ללכת לבית הכנסת לתפילת שחרית, הגיע אליו המשרת של הגביר משה אפללו, והודיע לו, שהגביר מבקש שכבוד הרב יסור לביתו.

בפתח הבית, קיבל הגביר משה אפללו את פני רבי הדאן זיע"א בסבר פנים יפות, ובשמחה. ואז סיפר לו דברים כהווייתן:

בלילה נגלה אלי בחלום הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ושאל אותי: "היתכן שאתה תלבש בגדים חדשים בחג, ואילו בני הדאן ילבש בגדים ישנים? גוזרני עליך, כי תלביש גם את בני הדאן ובני ביתו בבגדים חדשים".

"קראתי לך עם אור הבוקר, אמר הגביר, כדי לקיים את ציווי אביך הצדיק".

מיד הוציא הגביר מחדרו סכום נכבד של כסף, המיועד לבגדים חדשים עבור רבי הדאן זיע"א ולבני ביתו, ובנוסף לכך העניק לרבי הדאן זיע"א שעון ושרשרת מזהב טהור.

רבי הדאן זיע"א בירך את הגביר על נדבת לבו, וחזר לביתו שמח וטוב לב. בכסף שקיבל רכש תחילה בגדים לבני העניים, ובמעט שנותר רכש בגדים לו ולבני משפחתו ("שנות חיים").

למאכולת אש

מידי שנה בשנה נוהג היה רבי הדאן זיע"א, לאפות מצות לקראת חג הפסח, ביום שלפני ערב פסח. הרב בעצמו היה אופה את המצות ולא סמך על שום אדם אחר. חומרה נוספת היתה נהוגה בידיו, להביא אל המאפיה את הכלים שלו עבור אפיית המצות, ולא להשתמש בכלים של המאפייה, וזאת מכיון שכשרות המצות היתה בראש מעייניו.

כבכל שנה גם באותה שנה, סיכם רבי הדאן זיע"א, עם בעל מאפיה בשם בן אוחתא, שהוא יבוא לאפות אצלו מצות ביום שלפני ערב פסח.

ביום המיועד הגיע רבי הדאן עם כל הכלים, הקמח, המים, המערוך ושאר הכלים למאפיה כדי לאפות מצות. אולם כשהוא הגיע למאפיה, הבחין למרבה הפלא, שהתנור כבר תפוס על ידי מישהו אחר שאופה בו את המצות.

הרב הצטער על כך מאד, שהרי הוא כבר סיכם עם בעל המאפיה, אך הלה לא עמד בדיבורו. צערו של הרב גבר, כאשר לנגד עיניו עמדה משפחתו הגדולה והעניים שסמכו עליו שיחלק להם את המצות לקראת ליל הסדר, והנה מחר כבר ערב חג הפסח.

ניגש הרב לבעל המאפיה וקבל בפניו על כך. אך בעל המאפיה השיב לו באדישות: "היום יש לחץ. אולי כבוד הרב יבוא ביום אחר לאפות את המצות."

מקום בו היתה המאפיה

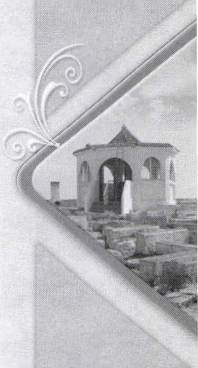

שמע רבי הדאן זיע"א את הדברים, ויצא מהמאפיה בלי אומר ודברים.

הוא עוד לא הרחיק לכת, והנה פרצה אש גדולה במאפיה וכל המאפיה עלתה באש. התנור, הכלים והמצות - הכל נשרף והפך למאכולת אש.

סמיכות המקרים הבהירה מיד לבעל המאפיה כי הפגיעה בכבוד התורה, עלתה לו ביוקר. בעוד המאפיה עולה בלהבות אש, הוא רץ מיד אחרי הרב, וביקש את סליחתו. בנוסף הוא הבטיח לרב, כי מהיום והלאה יעמוד תמיד בדיבורו, ויהי מה.

לאחר שרבי הדאן זיע"א סלח לבעל המאפיה, האש כבתה מיד, עד שלא היה ניכר שאך לפני זמן קצר התחוללה כאן שריפה.

על פי המסופר, גם המצות שבתוך התנור לא נשרפו כלל!

גדול הוא כוחם של הצדיקים משרתי עליון [ספר "שנות חיים"].

כשמו"ר שליט"א, סיפר את המעשה בפני תלמידיו הי"ו, הוא הוסיף ואמר:

"בכל פעם בה אנו עוברים ליד מאפיה זו אנו נזכרים בנס שהתרחש במקום הזה".

"טוב אשר לא תידור"

אחד הסוחרים היהודים הגדולים בעיר מוגאדור, מר מסאן בוחבוט, יצא שנה אחת לעיר סמוכה כדי לרכוש שם אתרוגים, ולמכור אותם במוגאדור לקראת חג הסוכות.

בדרכו חזרה למוגאדור, הוא נקלע למארב מתוכנן של שודדי דרכים שביקשו להרוג אותו ולקחת את כל רכושו. בשעה כה גורלית, התפלל שתעמוד לו זכות הצדיק רבי חיים פינטו להינצל מהשודדים, ונדר כי אם יינצל מהם, הוא יתן לרבי הדאן סך של 500 דורו, שהיו מוצנעים בכיסו.

ואכן, זכותו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, עמדה לו בשעת צרתו והוא ניצל בסופו של דבר מידי השודדים.

במוגאדור, התחרט מר מוסאן על הנדר שנדר בעת צרתו, סכום הכסף שהוא נדר לרבי הדאן נראה לו כמוגזם, ולכן הוא החליט לתת לרבי הדאן סכום קטן יותר ממה שנדר.

באותו לילה, נגלה רבי חיים פינטו זיע"א לבנו רבי הדאן, וסיפר לו את כל מה שקרה לסוחר מסאן בוחבוט, וביקש ממנו שלא לקבל ממוסאן סכום שהוא פחות מ-500 דורו, כפי שהוא נדר בשעה שחשש לנפשו מפני השודדים.

כשהסוחר הגיע לביתו של רבי הדאן, ובידו 100 דורו, וחמש אתרוגים, הודה לו רבי הדאן על האתרוגים היפים שהביא לו, אולם כשראה את הכסף אמר לסוחר

בשפה שאינה משתמעת לשתי פנים: "אני לא לוקח ממך פחות מ-500 דורו, שהרי זה הסכום שאתה נדרת לתת לי".

הסוחר לא האמין למשמע אזניו: "מהיכן הרב יודע מה קרה איתי, מה שנדרתי ומה שהבטחתי לתת?"

רבי הדאן סיפר לו בדיוק רב את כל מה שקרה לו בדרך, את תפילתו להינצל בזכות רבי חיים פינטו זיע"א והנדר שנדר, וכיצד בסופו של דבר הוא ניצל מידי השודדים האכזריים. רבי הדאן זיע"א הביט בפני הסוחר וקבע נחרצות: "אבא שלי, הצדיק רבי חיים נגלה אלי בלילה וסיפר לי את הכל. ולכן, עליך לתת לי בדיוק 500 דורו".

בבושת פנים, כמי שנתפס בקלקלתו, פשפש הסוחר בכיסו, הוציא 400 דורו והניח על שולחנו של הצדיק.

רבי הדאן זיע"א, לא נגע בכסף שהונח על שולחנו, הוא לא היה חפץ ליהנות מכספו של הסוחר והחזיר לו את כל הכסף, לא לפני שהשמיע בפניו דברי מוסר ותוכחה: "הנה נאמר בפסוק: 'טוב אשר לא תידור משתידור ולא תשלם'. אם נודרים חייבים לקיים בדיוק את מה שנודרים. ואם לא רוצים לתת, צריכים לומר בלשון נדבה ולא בלשון נדר" ["שנות חיים" ו"מקור חיים"].

של מי הספינות הללו

רבי הדאן זיע"א, היה מוכתר בכתר שם טוב בקרב בני דורו, טוב לבו ומידותיו הטובות היו כפנינים יקרות המאירות וזוהרות בכתרו הנאה. אחד ממנהגיו המיוחדים, כפי שהיה מפורסם באותה תקופה – לצאת וללוות כל אדם ואדם שיצא מהעיר אם לצרכי מסחר, אם לצרכי רפואה או לכל צורך שהוא.

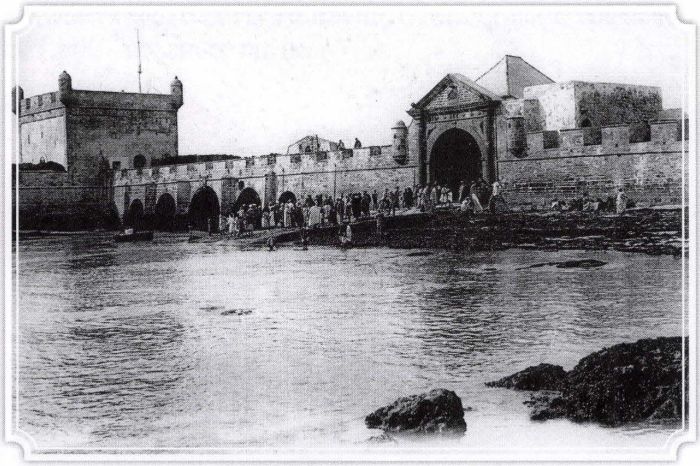

נמל מוגאדור

המעשה שלפנינו אירע כאשר שני הסוחרים, החכם ביהו ורבי יוסף אלמליח ביקשו לנסוע לאנגליה דרך הים לצורך עסקי מסחרם, והצדיק רבי הדאן זיע"א יצא ללוות את השניים.

כשהבחין חכם ביהו במראה פניו ההדורות של רבי הדאן זיע"א, הוא חשב בליבו שהרב בא אליהם כדי לבקש מהם מעות לצדקה, ומשום מה הוציא מפיו דברי לעג כלפי רבי הדאן. רבי הדאן שמע את עלבונו וספג את הצער בשקט. הוא לא הוציא מילה וחצי מילה, אך העלבון גרם לו צער רב. "על מה ולמה ראה החכם לבייש אותי כל כך"? - שאל את עצמו והמשיך בדרכו כאילו לא קרה מאומה.

רבי הדאן חזר לביתו בוש ונכלם, ומרוב צער ובושה נפל למשכב והחל להקיא דם. משרתו של הצדיק הציע לו לעלות לגג הבית ולשאוף אויר צח, אולי על ידי כך יוקל לו מעט.

על גג הבית המשקיף אל חוף הים שבמוגאדור, הבחינו השניים בספינות מסחר השטות בלב הים.

"של מי הספינות הללו"? - שאל רבי הדאן את משמשו. והמשמש השיב לו כי הספינות הללו שייכות הן לחכם ביהו. בספינה אחת מצויה סחורה, והספינה השניה היא ספינת נוסעים.

מפאת צערו של הצדיק והבושה שספג עד שנפל למשכב, ראה ה' בצערו, וזמן קצר לאחר מכן עלתה ספינת הסחורות באש, והיא ירדה למצולות ים.

המשמש שהיה נוכח בשעת מעשה, רץ בבהלה לביתו של החכם ביהו, וסיפר לאשתו את כל השתלשלות הדברים. כיצד רבי הדאן הקיא דם בגלל בעלה, ואת מה שקרה לספינה.

אשתו של החכם ביהו באה במרוצה לבית הרב, והתחננה על נפש בעלה, שהרב יציל אותו ולא יאונה לו כל דבר רע, והוא ענה לה שהעיקר הוא, כי לספינה שבה בעלך נוסע - לא יאונה כל דבר רע.

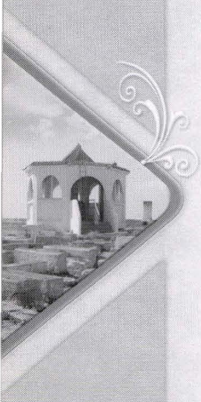

חלפו להם כחודש ימים, וחכם ביהו שב למוגאדור, דרך הים, כשסביבו חמש ספינות. המחשבות על בני הבית ממלאות את הלה ברגשי געגועים ושמחה.

אך הנה אבוי! לפתע התחוללה בים רוח סערה, שאיימה על הספינות ויושביהם. הרוח היתה כה חזקה עד שכל אחד מהנוסעים חש כי הנה בעוד שניות אחדות הספינה שוקעת במצולות ים.

בשעת צרה זו נזכר החכם ביהו בזכות הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, והתפלל מעומק לבו אל ה', כי אם הוא יינצל בזכות הצדיק, אזי הוא יתן לבנו רבי הדאן 50 ריאל, בנוסף לשרשרת ושעון מזהב טהור.

תפילתו התקבלה. האוניות ניצלו וחכם ביהו הגיע לביתו בשלום. לביתו נהרו רבים מתושבי העיר ששמחו לקראתו. בשעת השמחה, ולגודל השמחה הוא שכח את נדרו שנדר בעת צרתו.

באותה שעה, ישן רבי הדאן זיע"א, ובחלומו נגלה אליו אביו כ"ק רבי חיים זיע"א ואמר לו: "קום בני, ולך מהר לביתו של החכם ביהו, ותזכיר לו את הנדר שנדר בלב ים, וכי עליו לקיים את נדרו".

כשהתעורר רבי הדאן זיע"א משנתו, מיהר את צעדיו לביתו של חכם ביהו. כשנכנס, החל הצדיק רבי הדאן זיע"א לספר לו את כל הניסים שקרו לו בלב ים, משל הוא עצמו נכח בשעת המעשה.

כשסיים לתאר את השתלשלות הדברים, פנה הצדיק לחכם ואמר לו:

"נדר נדרת, ועתה עליך לקיימו בשלמות".

חכם ביהו, שכאמור שכח כבר מהנדר, התפלא מאד, מנין הרב יודע כל זאת? הוא פנה לרבי הדאן זיע"א ושאל אותו:

"כבוד הרב, מי סיפר לך את כל זאת?"

"כבוד אבי רבי חיים – השיב לו רבי הדאן זיע"א, בא אלי בחלום וסיפר לי הכל. עתה קיים בבקשה את הנדר שנדרת".

חכם ביהו קם מיד ממקומו בהתרגשות ובהתפעלות, ונישק את הרב לאות הערכה וכבוד. ובו במקום קיים את הנדר, ונתן לרב את מה שהבטיח בנדרו [ספר "שבח חיים"].

"יהי לך אשר לך"

מעשה דומה אירע ליהודי נוסף, תושב מוגאדור שיצא ללונדון שבאנגליה לצרכי מסחר. בדרכו חזרה למוגאדור כשהוא מלווה בספינות שהכילו את הסחורה שרכש באנגליה, התחוללה סערה בים, וסכנת טביעה נשקפה לו ולרכושו.

העשיר תפס את אומנות אבותיו בידו והתפלל עבור הצלתו בזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. הוא גם נדר כי אם יינצל מהסכנה – אזי הוא יתן את כל רכושו לבנו של הצדיק רבי הדאן, וגם את הבגד שעל גופו יתן במתנה לצדיק.

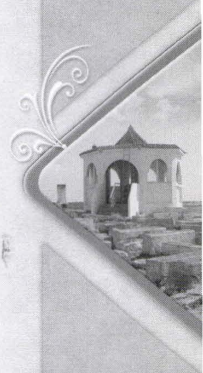

זכותו של הצדיק עמדה לו בשעה כה גורלית. הים נח מזעפו והספינות עגנו בשלום בחופה של מוגאדור.

כשישב העשיר בביתו על מי מנוחות, הרהר וחשב ולבסוף התחרט על הנדר שהוציא מפיו. זה היה נראה לו מוגזם, לתת את כל רכושו לצדיק?!

כמוצא מהסבך הגדול שהוא נקלע אליו, חשב לעשות "התרת נדרים" ולהיפטר מהנדר. לא ממש להתפטר מן הנדר, הוא לא יתן לרבי הדאן את כל הרכוש כפי שנדר תחילה, אלא רק מתנה קטנה, ותו לא.

בעוד הוא יושב וטווה את קורי מחשבותיו, הגיעו לביתו שליחים מרבי הדאן זיע"א:

"הרב רוצה לראות אותך מיד".

בבית הרב, ליד השולחן הטהור, הוא התפלא לשמוע את תביעתו של הרב: "כל הרכוש שלך, וכל הספינות שהבאת מאנגליה שייכות לי. גם הבגד שעל גופך שייך לי ולא לך"!

"מהיכן הרב יודע את כל זה? והרי לא סיפרתי לאיש את מה שקרה לי בלב הים, ואת מה שנדרתי?"

"אבי נגלה אלי בחלום וסיפר לי את הכל".

רבי הדאן המשיך להפתיע את העשיר ואמר לו:

"כדי שלא לבטל את נדרך, מכיון שהרי אתה לא רוצה לקיים את הנדר, אני נותן לך את הכל בחזרה במתנה. יהי לך אשר לך" ["שנות חיים"].

להשם הישועה

לאחר מותו של הסולטן מוחמד, בשנת תרל"ד, ניסתה קבוצת מורדים במרוקו לתפוס את רסן השלטון. אחת מפלוגות המורדים חנתה ליד העיר מוגאדור ופתחה בהסתערות גדולה לעבר חומות העיר הבצורה. המורדים שרפו את שערי העיר, והתכוננו להכנס פנימה בכדי לשלול שלל ולהרוג את התושבים.

מושל העיר שהבחין בסכנה, שלח מיד את אחד מחייליו לבית הכנסת על שם רבי חיים פינטו זיע"א, וביקש מציבור המתפללים שיתפללו וישטחו את תחינתם לפני בורא עולם, שלא תיכנס הרעה אל תוך העיר.

המתפללים בבית הכנסת עשו כן, ופתחו בתפילה וזעקה לבורא עולם, להצילם ממכת חרב והרג ואבדן.

ולהשם הישועה. השם יתברך שמע מיד את תפילתם, בזכות הצדיק רבי חיים זיע"א. שומרי החומות סיפרו, כי מיד בתום התפילה נראו פרשים רוכבים בבגדים

לבנים, דוהרים על סוסים לבנים, כשהם יוצאים ממקום קברו של רבי חיים פינטו זיע"א בבית העלמין, ומגמת פניהם לעבר חומות העיר.

הרוכבים נלחמו בחוזקה במורדים ליד חומות העיר, והניסו אותם הרחק הרחק כל עוד נפשם בם. מאוחר יותר יכלו התושבים לראות בסמוך את גופותיהם של חלק גדול מהמורדים שנהרגו בקרב העז ליד החומות.

לאחר הישועה הגדולה וקידוש השם שקרה בין כל העמים בעקבות כך, בא מושל העיר אל הצדיק רבי הדאן זיע"א, בנו של רבי חיים זיע"א, וביקש ממנו, שמהיום והלאה יערוך תמיד תפילה לשלום המלכות.

כהוקרה על תפילת היהודים ועל הרווח וההצלה שהיתה לעיר בזכות היהודים, קיבל המושל על עצמו להגן על היהודים, וכמחווה לקהילה היהודית הוא שיחרר רבים מיהודי העיר מבית הכלא, אלו שנאסרו על לא עוול בכפם. ומלבד זאת הוא העניק הנחה במיסים לתושבי העיר היהודים. ומאז ואילך ידע המושל כי בכל עת צרה יש לו למי לפנות, וממי לבקש סייעתא דשמיא [ספר שנות חיים].

שתלדי לשלום

מרת שמחה אלקסלסי ע"ה, סבתו של מו"ר שליט"א, סיפרה, שפעם אחת בעת נסיעתו ממוגאדור למארקש, פגש רבי הדאן זיע"א בצפרדע גדולה שהיתה הולכת לאט לאט.

עמד רבי הדאן זיע"א, וערך לצפרדע תיקון מיוחד, ובין השאר הוא אמר לה: "יהי רצון שתלדי לשלום".

לאחר מכן קם הצדיק על רגליו והמשיך בדרכו.

הנסתרות לה' א-להינו...

נח נפשיה

הגאון הצדיק המקובל רבי הדאן זיע"א, נסתלק למתיבתא דרקיעא ביום ששה עשר לחודש אב תרמ"א. קברו נכרה בבית העלמין החדש במוגאדור ועל מצבתו הקדושה נחרט:

"מצבת קבורת החכם השלם והכולל, מזכה הרבים זריז במצוות, זרע קודש, כמוהר"ר ר' יהודא פינטו זיע"א. נח נפשיה י"ו לחודש אב רחמן שנת תרמ"א".

חשוב לציין כי מרוב ענוותנותו בחייו, וגם לאחר מותו לא כתבו עליו שום תארים על מצבתו. ודי במה שכתבו עליו: "מזכה הרבים זריז במצוות", כי מתוארים אלו ניתן לשער את אהבתו העצומה לתורה ולמצוות. זה הוא העיקר, כי לא המדרש עיקר אלא המעשה.

אשריו ואשרי חלקו שביום פטירת אביו הצדיק הקדוש רבי חיים פינטו הגדול זיע"א ביום כ"ו אלול בערב, והוא יושן על הארץ, מיד נגלה לו אור גדול. וכאשר פתח את עיניו הקדושות, ראה את כ"ק אביו הצדיק שנפטר לישיבה של מעלה עומד ומסתכל עליו. אשריו ואשרי חלקו.

הצדיק הקדוש רבי יהודה פינטו זיע"א (רבי הדאן) היה מיוחד במינו. שכן היה ידוע כבעל צדקה גדול, כמו שהעידו עליו גדולי דורו, שהיה ידוע כמזכה את הרבים והיה זריז בקיום המצוות. ואם כן בוודאי שהוא השיג את מה שהשיג (בראיית אביו הקדוש לאחר הסתלקותו) רק דרך עבודת השי"ת שהיתה אצלו להפליא. שהרי היה ידוע כזריז בקיום המצוות. ונתקיים בו מאמר התנא: "הוי עז כנמר, קל כנשר, רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים", יהי זכרו ברוך, זיע"א אמן ואמן.

המצבה הישנה

המצבה המחודשת

פרק
יג

תולדות הצדיק הקדוש
המקובל והמלומד בניסים
רבי **חיים פינטו "הקטן"** (השני) זיע"א

דברי הקדמה

נביא דברים שכתב הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א, כהקדמה לספר "מקור החיים":

ברוך א-לקינו שבראנו לכבודו, והבדילנו מן התועים ונתן לנו את תורתו תורת אמת. התורה שהיתה גנוזה תתקע"ד דורות עד שניתנה לעם ישראל, עם סגולה, והעוסק בתורה זוכה לדברים הרבה. ובכל התורה רמוזים שמותיו הקדושים של ה', ובה ברא את עולמו.

ובפרט יחידי סגולה שבדור שזוכים למאור שבה, ועל ידי כך מקרבים את העולם הנצחי לעולמנו הדל. ובזכות תורתם הקדושה התקיים בהם: "צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים".

ברוך ה' זכתה מרוקו, והיו בה הרבה צדיקים קדושי עליון, שחיברו ספרים ונדפסו, מהם שחיברו ונאבדו, ונשאר מהם מעט מזעיר. הצד השווה שכולם צדיקים.

ולכן, אני הדל מדפיס מסיפורי אדמו"ר סבא דמשפטים הצדיק רבי חיים זלה"ה, לספר לדורות הבאים כמה גדולים מעשי ה'. מהם סיפורים שכבר נדפסו בערבית, ומהם ששמעתי מפי אנשים מהימנים או ששמעו מפי אבותיהם שגרו בעיר מוגאדור.

ועלי להודות שהשתמשתי הרבה באלו העלים שכתב הגאון החסיד ועניו חוקר קדמוניות, רבי אברהם עטאר בן לאדמו"ר הצדיק ר' יוסף בן עטאר ז"ל, נין ונכד לאדמו"ר סבא דמשפטים המפורסם ר"מ המקובל ר' אברהם בן עטאר ז"ל. זכרה א-להים לו לטובה בעד עבודתו. הטיבה ה' לטובים ולישרים בלבותם.

ובזכות אבותי הקדושים, ובזכות כ"ק הצדיק רבי חיים זיע"א בטחנו, שאין לי מה להתפעל. מכיון שכל כוונתי בספרנו זה להרבות כבוד שמים, ובפרט בין אחינו הספרדים, שידעו שלא אלמן ישראל. היו לנו רבנים גדולים גם בדורות האחרונים.

ע"ה **משה פינטו** ס"ט,
בן כ"ק הצדיק כמוה"ר **חיים פינטו** זיע"א

נודע שמו בשערים

שושלת עניפה של תלמידי חכמים וגדולי תורה, ניבטו וצמחו בין כתליה של משפחת פינטו המפוארת, שהעמידה לישראל ענקי רוח ופועלי ישועות. דור אחר דור, בן אחר בן, עד שנתקיים בהם הכתוב: "לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך עד עולם". וכדרשת רבותינו זכרונם לברכה: "כיון שהוא תלמיד חכם ובנו ובן בנו, שוב אין התורה פוסקת מהם לעולם".

הגאון הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, נכדו של רבינו חיים פינטו הגדול זיע"א (כדי להבדיל בין רבי חיים – הסבא, לרבי חיים – הנכד, כינו אנשי דורו את רבי חיים השני, הנכד, בתואר "רבי חיים פינטו הקטן"), היה אפוא, חוליה אחת מן השושלת המפוארת הזו. כאיש אשר נודע שמו בשערים המצויינים בתורה וביראת ה' טהורה, וכמי שזכה להעפיל למדרגות רמות ונשגבות, בנגלה ובנסתר, עד שזכה גם ללמוד בחברותא יחד עם אליהו הנביא זכור לטוב.

המעשה הבא יעיד על כך:

היכן החברותא?

היה זה בשעת בוקר מוקדמת. מרבית תושבי העיר עדיין נמו את שנתם, מספר מצומצם של מתפללים עשו את דרכם לעבר בית הכנסת, כשהם עטורים בטלית ותפילין.

ר' יונה אבן חיים זצ"ל, שהיה אחד מהמשכימים קום, גילה בעמדו על מפתן דלת בית הכנסת, כי הוא לא הראשון שהגיע לשם. מבעד לקיר, שמע ר' יונה שני קולות שלומדים תורה בתוך בית הכנסת.

קולו הערב של אחד הלומדים, היה מוכר לר' יונה:

הלא זה קולו של רבי חיים פינטו הקטן זיע"א.

רבי חיים פינטו זיע"א

ר' יונה השתהה מעט מחוץ לבית הכנסת, כדי שלא לגרום ביטול תורה ולא להפריע ללומדים מסדר לימודם.

רק כאשר פסק קול הלימוד, נכנס ר' יונה לבית הכנסת ואז הוא הופתע מאד: בתוככי בית הכנסת הוא הבחין ברבי חיים זיע"א, כשהוא לבדו ואין איש נוסף עמו.

מכיון שר' יונה שמע בבירור שני קולות של לומדים, הוא ניגש לרבי חיים זיע"א ושאל אותו:

"היכן הוא החברותא שעמו למדת מקודם"?

"האם ראית אותו"? השיב לו רבי חיים זיע"א בשאלה.

"כן!" - השיב ר' יונה.

"אשריך שזכית לראות את פני אליהו הנביא זכור לטוב" – השיב לו רבי חיים זיע"א, במאור פנים – "אליהו הנביא, הוא זה שלמד איתי בבית הכנסת".

בתוך כדי דיבור, השביע רבי חיים זיע"א את ר' יונה שלא יגלה לאיש את אשר ראו עיניו, כל עוד הוא בחיים. ר' יונה שמר את הסוד בליבו, ורק לאחר הסתלקותו של רבי חיים זיע"א, גילה רבי יונה אבן חיים, את הסוד.

קודש לתורה

הצדיק המקובל רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, בנו המפורסם של הצדיק רבי הדאן זיע"א, נולד בשנת תרכ"ה, במוגאדור. כבר בצעירותו הקדיש את עצמו לתורה ולעבודת ה', משאת נפשו וחמדת לבבו, והתגלה כגאון אדיר - בקי בראשונים ובאחרונים. בור סוד שאינו מאבד טיפה.

רבי חיים זיע"א עמל והתמיד לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא. לדלות מתורתם של ראשונים וללבן את תורתן של האחרונים. להבין ולברר את ההלכה עד תומה.

רבי חיים זיע"א השליך אחרי גוו, את כל הבלי העולם הזה וישב באהלה של תורה. בשקידה גדולה הוא התמיד ולמד ש"ס ופוסקים, והיה בקי בכל חדרי התורה. זאת כאשר מידי יום ביומו הקדיש הצדיק מזמנו היקר, פרק זמן נכבד, למעשי צדקה וחסד וגמילות חסדים טובים, כפי שעוד יסופר בעזרת ה' להלן.

"אתה עוד צעיר"

עדות מעניינת נשתמרה בפיו של ר' ישועה, משמשו של רבי חיים פינטו זיע"א, אודות סדר יומו של הצדיק. וכה הם דבריו:

"בבוקר מוקדם הלכתי לביתו, ואז כבר מצאתיו בבית הכנסת שבקומת העליה שבביתו כשהוא מתפלל. לאחר התפילה ירד רבי חיים זיע"א אל אשתו, ושאל אותה מה היא צריכה לבשל היום. לאחר שהשיבה לו, נתן לה כסף לקניות, ומיד יצא ועבר מבית לבית כדי לגבות כספי צדקה לעניי העיר".

"ורגליו היו ממש מוליכות אותו דווקא לבתים של חולים, עניים, לבתים של נזקקים, ולכולם ערך לבדו את הקניות ונתן להם מצרכים. בכל מקום הגישו לו לאכול, אולם הוא טעם מעט, ואמר לי: אתה תאכל בכל מקום".

"שאלתי אותו: רבי! כמה אני מסוגל לאכול? והוא השיב לי: אתה עוד צעיר, אתה יכול לאכול. ואם הם נותנים אסור לבזות אותם וצריך לאכול בכל מקום".

כך הלך הצדיק וצעד במשך שעות רבות, מקצה העיר ועד קצה העיר, כדי לעשות חסד בגופו ובממונו עם אנשים. כך היה בשנות צעירותו, וכך נהג עד ימי זקנה ושיבה.

בלילות, כך סיפר ר' ישועה, היה הצדיק עוסק בתיקונים ובלימוד התורה הקדושה. "מי יעמוד בהר ה' ומי יקום במקום קדשו, נקי כפים ובר לבב".

מעשיו הכבירים של רבי חיים זיע"א למען העניים והנזקקים, הפכו אותו לאישיות מקובלת מאד אצל כל אחיו היהודים, שנוכחו לדעת כי כל מעשיו הם לשם שמים בלבד: מי שחיפש את הצדיק, ידע שמקומו בין האנשים העניים ודלת העם. שם הרבה לשבת ולשוחח איתם, לדבר על לבם ולעודד את רוחם, לבל יפלו במעמקי הייאוש ויעבדו את בוראם בשמחה ובטוב לבב.

בסוד שיח

פרק מיוחד במסכת חייו רבת הפעלים של רבי חיים זיע"א, ראוי לייחד ללא ספק לעבודת התפילה.

כל פרט ופרט מעבודת התפילה ראוי להתבוננות ולעיון מעמיק, כאשר כל תפילותיו וברכותיו נאמרו בכוונה עצומה ממש כמי שמונה מרגליות, בהתרוממות הנפש והתרוממות הרוח. בבחינת: "כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך".

ולא בכדי זכה רבי חיים זיע"א, שתפילתו הזכה הבקיעה שחקים ועשתה פירות, וברכותיו התגשמו אחת לאחת. מעשי המופת הרבים, השגורים בפיהם של בעלי הנס, ואחרים, יעידו על כך.

לקיים מה שנאמר: "צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים".

בכל תפילותיו ותחינותיו, על הכלל או על הפרט, היה מתחנן ומבקש רחמים בזכותו של התנא הא-לקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א.

אני "העבד הקטן של רבי שמעון בר יוחאי", כך היה מתבטא תדיר רבי חיים פינטו זיע"א. היה זה משפט שגור בפיו, שרבים מתלמידיו וממקורביו זכו לשמוע מפיו, הן בזמן הלימוד בסודות הזוהר הקדוש והן בזמן התפילות והתחינות שהעתיר והתחנן לפני בוראו.

שרוי בתענית

מנהגו של רבי חיים זיע"א היה, להתענות מערב שבת לערב שבת. את התענית הוא היה מתחיל במוצאי שבת קודש, כשהוא שרוי בצום עד ערב שבת הבאה. לחם לא אכל ומים לא שתה.

בכל ערב שבת, היתה אשתו הרבנית ע"ה, מכינה לו לסעודת ליל שבת קודש, מרק חם עם קציצות בשר, כדי להחיות את נפשו ולחזק את גופו החלוש לעבודת השם יתברך.

המרק אסור באכילה!

כלי מאכלו של רבי חיים פינטו זיע"א

בענין זה, יש לציין את העובדה המפליאה הבאה, שאותה סיפר הרב משה בנישתי מנהל בית הספר שבעיר ניס – צרפת, למו"ר שליט"א, בשם אמו הגב' חנינא תחי'.

באחד הימים, יצאה הרבנית אל הקצב כדי לקנות בשר, כמנהגה להכין לו את סעודת ליל שבת קודש. באותו יום הקצב חרג מהרגלו, ונתן לה בשר "כשר" במקום בשר "חלק" (גלאט[1]), כפי שהיתה רגילה ומקפידה לקנות בכל שבוע.

---

1. בשר "חלק" (או "גלאט" ביידיש), מסמל כיום מותג מסחרי של רמת כשרות.
מבחינה הלכתית המושג "חלק" פירושו שריאותיה של הבהמה שנשחטה, נמצאו נקיות ללא כל "סירכא".
לעומת זאת בשר "לא חלק" ("כשר") מוגדר כבהמה שמצאו על ריאתה "סירכא" – מעין חוט של ריר שנמשך מהריאה ונדבק בקרום העליון של הריאה מבחוץ, ויש חשש שמתחתיו יש נקב המטריף את הבהמה.
לדעת מרן רבינו יוסף קארו זיע"א בעל ה"שולחן ערוך", מי שמקל בבשר שאינו חלק "כאילו מאכיל טרפות לישראל".
לדעת הרמ"א, סירכא שמשמשים בה והיא מתמעכת – הבהמה כשרה.

הרבנית שלא ידעה על כך, הביאה את הבשר לביתה, והכינה לרב מרק עם בשר כהרגלה לכבוד שבת קודש, להחיות את נפש הצדיק שהיה שרוי בתענית במשך כל השבוע. והנה, כשהגישה הרבנית את צלחת המרק על השולחן, ביקש רבי חיים זיע"א להתחיל לסעוד את לבו, ואז, לפתע קרא לרבנית ואמר לה:

"קחי מכאן את המרק! הוא אסור באכילה, מכיון שיש בו תולעים..."

הרבנית הסתכלה על המרק שהיה זך ונקי, התבוננה היטב בצלחת ולא הבחינה בתולעים. בתום לבה חשבה, שהרב לא חפץ לאכול את המרק, והוא מתכוון בהלצה למה שאמר.

הרבנית ניגשה למטבח, והגישה לבעלה את המנה השניה - קציצות בשר.

והנה הרב שוב מסב את תשומת לבה, לתולעים שרוחשות בצלחת:

"האם את רוצה להאכיל אותי דבר איסור? הן כתוב בתורה, כי מי שאוכל תולעת עובר בחמשה לאווין, והנה את מביאה לי לשולחן קציצות בשר שתולעים חיות יוצאות ממנו".

נטל רבי חיים זיע"א את כל הסיר עם המרק והבשר, והשליך את הכל לאשפה, ובסעודה זו - לאחר שבוע של תענית - אכל רק לחם בלבד, מבלי לטעום ממנת הבשר.

עם צאת השבת מיהרה הרבנית אל הקצב, ושאלה אותו אודות הבשר שקנתה אצלו; מה מקורו, ומי היה השוחט?

הקצב השיב לה, כי השוחט הוא אדם ירא שמים, אלא שהבשר שקנתה השבוע, לא היה "חלק" - גלאט, כפי שהיא רוכשת בכל שבוע, אלא בשר "כשר" רגיל, כיון שבבשר הזה היה ספק "סירכא" בריאות - דבר שמונע מן הבשר להיות חלק - גלאט.

מיד הבינה הרבנית הצדקת, כיצד השם יתברך מנע מבעלה הקדוש לאכול בשר שנפלה בו שאלת כשרות. ומכאן הלכה למעשה, כי הספרדים צריכים לאכול רק בשר "חלק" כשיטת מרן רבי יוסף קארו זיע"א. ואף גם לומדים מכך, שאדם ששומר את עצמו מדברים אסורים, הקדוש ברוך הוא שומר עליו שלא יכשל בהם, וכפי שנאמר: "ורגלי חסידיו ישמור".

לשרת בקודש

הגבאים ששימשו בקודש אצל הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, לא היו קבועים בתפקידם, זאת מכיון שיהודים רבים רצו לשמש את הצדיק, ולכן חלופת השמשים היתה בתדירות גבוהה. משמר יוצא ומשמר נכנס. שתי סיבות מרכזיות היו לכך:

הסיבה הראשונה היא, שהצדיק סירב להשתמש זמן רב ביהודי, מבלי לשלם לו תגמול כספי או כל תגמול אחר (אף אם עשיר היה משמש אותו, רבי חיים פינטו זיע"א דאג לתת לו איזו שהיא טובת הנאה).

הסיבה השניה נבעה מכך, שהצדיק רבי חיים זיע"א חשש, שלאחר שהוא יתרגל לאותו יהודי שמסייע לו בעבודת הקודש, אולי ח"ו הוא יפגע בכבודו מתוך הרגל, ולכן העדיף הצדיק לקיים תחלופה מתמדת של גבאים ומשמשים.

כמובן שיהודים רבים ביקשו לזכות ולשמש את הצדיק, לחזות במעשיו הכבירים וליהנות מצילו ומזכויותיו הכבירות, עד שימים וחודשים הם היו ממתינים לתורם.

מקובל בידינו, שכל מי ששימש את הצדיק, זכה והתעשר מאד. וכך גם העיד מו"ר שליט"א ואמר: "אני מכיר יהודים רבים שהתעשרו בזכות זו, ואף בניהם התעשרו מאד".

"אתה עוד תעשיר"

מסופר שפעם אחת, שימש אותו אדם אחד ששם משפחתו "אוחנה" במשך תקופה ארוכה. באחד הימים, קרא לו רבי חיים זיע"א ואמר לו: "זהו! הגיע הזמן שתפסיק".

רבי חיים זיע"א, העניק לו סכום צנוע של כסף לסיום עבודתו, תוך כדי שהוא מדגיש בפניו את ברכתו: "אל תדאג לעתידך, מסכום קטן זה אתה עוד תעשיר..."

מו"ר שליט"א, האיר וכתב על כך:

"כפי ששמעתי ממגידי אמת, מר אוחנה העשיר מאד וגם זכה והאריך ימים".

בעל גבורות

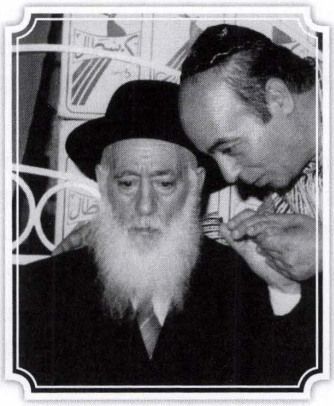

ר' ישועה דרעי עם הצדיק רבי משה אהרן זיע"א

פעם אחת הגיע תורו של ר' ישועה דרעי לשמש את הצדיק (ר' ישועה זכה לאריכות ימים, ומפיו שמע מו"ר שליט"א את המעשה).

לאחר שרבי חיים זיע"א הודיע לו על כך, שהוא ישמש אותו במשך כמה ימים, הגיע לפתע יהודי עשיר שהיה איש אלים ואמר לישועה:

"אני רוצה כעת לשמש את הרב. לכן, אתה תישאר בביתך ואני אשמש את הרב".

ר' ישועה תמה על פשר הדבר:

"זה זמן רב שאני ממתין לשמש את הרב, ואתה ברגע אחד בא ורוצה ליטול את הזכות הגדולה הזאת ממני?!"

העשיר השיב לו בדברי תקיפות:

"אם לא תתן לי לשמש את הרב, אני אכה אותך מכות נמרצות".

ר' ישועה פחד מאיומי העשיר, והסכים, בלית ברירה, למלאות את בקשתו.

לאחר יום אחד, חזר העשיר אל ר' ישועה, וביקש ממנו סליחה. "אני לא יכול לשמש את הרב, זו עבודה מאד קשה", אמר.

"למה?" - שאל ר' ישועה. ואותו עשיר סיפר לו את הסיבה האמיתית לכך:

"כשהתחלתי לשמש את הרב, שאל אותי הרב: לשם מה אתה רוצה לשמש אותי, האם כדי שתכיר הרבה אנשים או כדי שתוכל לאכול הרבה (כידוע, רבי חיים זיע"א היה נכנס לבתים רבים כדי לגבות צדקה לעניים, ובכל מקום הגישו לו המארחים מיני מזונות. רבי חיים זיע"א היה טועם מעט, ואת הנותר היה מצוה על משמשו לאכול). ואני השבתי לו - מספר הגביר - שאינני רוצה לאכול כלל".

במשך כל אותו היום, עברו על העשיר צרות רבות והוא התעייף מאד, כי כל עייפותו באה מאת ה', על שנטל את מקומו של אדם אחר. בלילה פנה אליו רבי חיים זיע"א ואמר לו: "ה' נתן לך גבורה כדי שתעבוד אותו, ולא כדי שתהיה אלים ותזרוק אדם אחר מחזור למקומך ואל תעז יותר לבוא לשמשני, וליטול מקום של אדם אחר".

בקזבלנקה

תנופת צמיחה גדולה עברה על הקהילה היהודית בקזבלנקה, כאשר רבי חיים פינטו זיע"א, העתיק באחרית ימיו את דירתו, ממוגאדור לקזבלנקה. בקזבלנקה בה שהה למעלה משלש שנים, היתה עיקר פעילותו ומשם התפרסם מסוף העולם ועד סופו בצדקתו, בחסידותו ובקדושתו. שם גם מקום מנוחתו, בבית העלמין היהודי שבקזבלנקה.

העיר קזבלנקה, בה היתה קהילה יהודית פורחת, שמנתה למעלה ממאתיים וחמישים אלף נפש, קיבלה את רבי חיים פינטו השני זיע"א בכבוד ובהדר. הקהילה היהודית שהכירה בערכו וחפצה ביקרו ובכבודו של הצדיק, העניקה לו דירת מגורים במקום, כדי שיוכל לעסוק בתורה הקדושה ללא דאגות של שכר דירה.

מנקודת מבטו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, היו אלו שנים פוריות מאוד מבחינה רוחנית, כאשר במהלכם הוא פעל בקזבלנקה אצל אלפי היהודים, והוסיף נדבכים רבים לביצור חומת היהדות ברחבי העיר, בתקופה שתנועת ההשכלה נעצה את צפרניה בעיר המודרנית.

"את תברכי אותי!"

עובדה ידועה ומפורסמת היא, שכאשר רבי חיים פינטו זיע"א היה עובר ברחוב, כולם היו מסתופפים לצידו כדי לזכות לנשק את ידיו של הצדיק ולבקש את ברכתו. ברכותיו היו עושות פרי ותפילותיו היו מתקבלות לפני יוצר כל, ולכן כולם חפצו לזכות בברכתו.

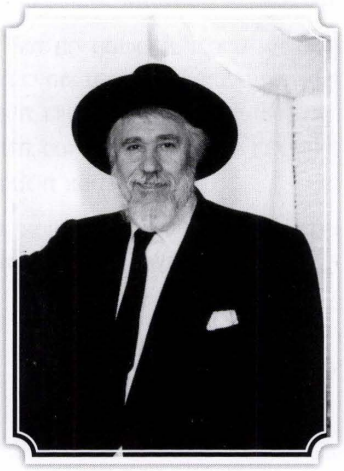

ר' פנחס עמוס הי"ו

גיסו של מו"ר שליט"א, ר' פנחס עמוס הי"ו, סיפר בהקשר לכך סיפור נפלא:

היתה זו הפעם הראשונה, בה הלכה סבתו בקזבלנקה, כדי לבקש את ברכתו של כ"ק רבי חיים זיע"א. היא הגיעה אליו ובקשה ממנו ברכה, ואף הגישה לו סכום כסף לפדיון נפש.

לאכזבתה, רבי חיים זיע"א סירב לקחת ממנה את כסף הפדיון:

"ממך אני לא אקבל כסף", אמר לה.

"על מה ולמה"?

"מכיון שאת צמה ממוצאי שבת ועד ערב שבת, ומעלתך חשובה מאד בשמים, לכן אינני רוצה לקבל ממך כסף. להיפך, אני רוצה שאת תברכי אותי".

דברי הצדיק שנאמרו בענות חן, הפעימו והפליאו מאוד את הסבתא.

היא הרהיבה עוז בנפשה כדי לשאול את הצדיק:

"מנין כבוד הרב יודע שאני צמה כל השבוע?"

"מן השמים גילו לי זאת", השיב לה כ"ק רבי חיים זיע"א, "ולכן אני אברך אותך, אבל אני מבקש שגם את תברכי אותי".

יחוס על דל ואביון

"הזהרו בבני עניים שמהם תצא תורה" - היה נוהג רבי חיים לצטט בכל עת מצוא. את הדברים הללו הוא לא אמר מן השפה ולחוץ, כיון שבאמת תמיד היה רבי חיים חפץ בקרבתם של העניים והדלים, ותדיר אהב לשבת בקרבתם, יותר מאשר לשבת עם העשירים ושועי הארץ, לעזור ולסייע לעניים בכל ענין ונושא.

בכל יום היה נוהג לבקר משפחות עניות, אשר היו אוכלים סלט ירקות, או לחם עם כוס בירה בלבד, ואיתם היה סועד מפיתם הדלה. בכך הראה, כי הוא מעדיף את פיתם החרבה של העניים, מאשר את מעדני הבשר והמשמנים של העשירים.

בתום הביקור, היה רבי חיים נוהג לברך את בני המשפחה, ובפרט את ראש המשפחה, ומעודד את רוחם, באומרו להם כי הוא נהנה אצלם יותר מאשר אצל העשירים. בהוסיפו לומר: יראת השם נקנית דווקא מתוך יסורין, חיי עוני וצער, ובפרט ידוע שבדוקא מבני עניים תצא תורה, כמו שמסופר על התנא רבי יהודא בר עילאי, שתלמידיו היו מתכסים ששה בטלית אחת.

מוסיף על כך רבינו שליט"א: אכן, הרבה אנשים סיפרו לי שזאת היתה דרכו לאכול תמיד אצל העניים, והיה יושב בדווקא על הארץ כמוהם.

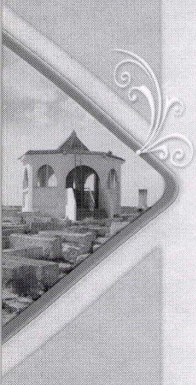

פרק
יד

עושה צדקות

"גומל חסדים טובים"

מאות ואלפי יהודים, זכו לנגוע בכפות ידיו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. חלקם כנותני צדקה, וחלקם כמקבלי הצדקה. היה זה אחד מעמודי העולם שרבי חיים זיע"א אחז בו ברמ"ח איבריו ושס"ה גידיו: גמילות חסדים.

הוא דאג ועשה רבות למען פרנסת וכלכלת העניים והנזקקים שבעירו. סדר יומו היה קבוע מידי יום ביומו. לאחר תפילת שחרית, היה יוצא לפקוד את קבר סבו, הצדיק המקובל רבי חיים הגדול זיע"א, בבית העלמין הישן, את שמו היה תמיד מזכיר בשעה שהיה מברך אנשים. וכך היה אומר למתברכים:

"זכות כבוד קדושת אבא זקני, תגן בעדכם".

לאחר מכן, היה יוצא לבית העלמין החדש, שם היה משתטח על קבר אביו הצדיק הקדוש רבי יהודה (הדאן) זיע"א, ומשם היה חוזר לעיר כשמגמת פניו אל החנויות, שם היה רוכש מצרכי מזון לעניי העיר.

על השמש היה פוקד הצדיק לגשת לבית אשה אלמנה פלונית, או למשפחה מסויימת שנמנתה על נצרכי העיר. לזאת הורה להביא בשר ומוצרי מאפה, ולמשפחה אחרת ציווה להביא פירות וירקות. כך חילק השמש במצוות הצדיק את כל המזון בין הנצרכים, ומנע חרפת רעב מעניי עירו.

הרי זו סגולה להצלחה

דמותו וזיו פניו ההדורות של הצדיק, היתה חקוקה בלב כל יהודי ויהודי שהגיע למוגאדור:

רבי חיים פינטו זיע"א היה יושב בשערי העיר, וממתין לאורחים שהגיעו מחוץ לעיר, כדי שיזכו ויטלו חלק במצות הצדקה.

והיו גם כאלה שהם היו 'מחפשים' את רבי חיים זיע"א, או שעברו לידו בכוונה תחילה, בכדי שהוא יבקש מהם סכום מסויים לצדקה. והם ידעו והאמינו, שאם רבי חיים פינטו זיע"א ידרוש מהם כסף לצדקה והם יתנו לו, הרי זו סגולה להצלחה ויעבור עליהם יום טוב מכל הבחינות.

עובדה ידועה ומפורסמת היתה בקרב יהודי מרוקו, כי אם רבי חיים זיע"א יברך אותם עבור מה שנתנו - אותו יום יהיה יום טוב עבורם, ובאותו שבוע הם יראו ניסים ונפלאות.

שמחה שלימה

בתקופת החגים ובפרט לפני חג הפסח, כאשר הוצאות המחיה גדולות יותר, לא היסס רבי חיים זיע"א להפעיל את כל כובד משקלו על העשירים, כדי שאלו יתרמו מהונם למען עניי העיר. רבי חיים פינטו זיע"א, היה עובר לפני הפסח מבית לבית, ומבקש מכל אחד ואחד שיפתח את לבו ואת כיסו לצדקה, כדי לשמח את משפחות העניים, האלמנות והיתומים בחג, כדי ששמחתם של ישראל תהיה שלימה ומכובדת.

כל מי שהרים את נדבת לבו, היה זוכה לברכותיו של הצדיק, שיצאו מפיו הקדוש וממעמקי לבו הטהור.

יותר ממה שקיבלתי

עקב הוצאות הרבות של צרכי העניים שהיו מוטלים על כתפיו, נכנס רבי חיים זיע"א באחד הימים, לדוחק כלכלי. מה עשה הצדיק?

הלך להשתטח על קבר זקנו רבי חיים הגדול זיע"א. רבי חיים זיע"א לקח עמו את משמשו ר' יהודה בן עזר, וכאשר גמרו להתפלל ליד הקבר, אמר הרב לר' יהודה: "בוא ונלך לכיוון העיר ספי".

באמצע הדרך, הם הבחינו מרחוק בחבורה של אנשים. הרב פנה ליהודה ושאל אותו האם הוא רואה חבורת אנשים? ר' יהודה השיב בחיוב, אך לא ידע בבירור אם הם יהודים אם לאו. הרב אמר לו: "אלו הם חבורה של יהודים, ואחד מהם מביא לי סכום כסף, 75 ריאל".

משהתקרבו בני החבורה ליד הצדיק, ניגש רבי חיים זיע"א אל החבורה ושאל אותם:

"מי הוא זה רפאל לאלוש"?

"אני הוא זה", השיב היהודי שניגש אל הרב.

"תן לי את הנדר שנדרת לכבוד מר זקני הצדיק רבי חיים זיע"א, סך 75 ריאל", ביקש ממנו רבי חיים זיע"א.

רפאל לאלוש הוציא מכיסו את מלא הסכום, והגישו בשמחה לרבי חיים זיע"א.

כשהלכו בני החבורה, ביקש ר' יהודה בן עזר מרבי חיים זיע"א שיתן לו מעט מהכסף שקיבל.

אמר לו הרב:

"הריני מברך אותך, שתקבל היום יותר ממה שאני קבלתי היום".

וכך היה. ר' יהודה מצא בחוות הסוסים שלו סכום גדול מזה.

ר' יהודה בן עזר נפטר זקן ושבע ימים, וכל אנשי העיר כיבדוהו עד ליום פטירתו, כברכת הרב זיע"א ["שנות חיים"].

"מדוע אתה בוכה?"

כשהצדיק רבי חיים פינטו זיע"א הגיע לידי מצוקה כלכלית, היה לווה ממכריו סכומי כסף, כדי שיוכל לקיים מצות צדקה עם העניים הנזקקים. וכאשר רווח לו היה מחזיר את ההלוואה.

פעם אחת, לווה רבי חיים זיע"א סכום כסף ניכר ממוכר עופות, בשם חסאן זעפראני. אולם כשהגיע זמן הפרעון, לא היה לרבי חיים זיע"א מנין להחזיר את הכסף.

המלוה, שלא היה יהודי, איים על הרב:

"אם לא תשלם לי את כל הכסף שהלוותי לך, אני לא אהסס להרוג אותך!"

באותם ימים, הצדיק היה עדיין צעיר לימים ולא הכיר בכוחו הקדוש, וברוב תמימותו חשב בלבו, שאכן הגוי יהרוג אותו אם לא יחזיר לו את כספו.

ביקש רבי חיים זיע"א מאותו גוי, שיבוא איתו אל בית העלמין, ושם ימתין לו ליד השער, עד שיצא אליו ובידו הכסף. הלה אכן נלוה לרבי חיים זיע"א, וכאשר הגיעו לבית העלמין, ניגש רבי חיים זיע"א אל קבר סבתו הרבנית מרים ע"ה, אשת סבו הקדוש הצדיק רבי חיים הגדול זיע"א, שם השתטח על הקבר, התפלל בקול בוכים וקרא לסבתו ע"ה ואמר: "קומי וראי את נכדך, שאין לו ממה לשלם את חובו".

כשסיים רבי חיים זיע"א את תחינתו, ראה לנגד עיניו אשה לבושה בהידור ומראה אומר כבוד.

"מדוע אתה בוכה"? שאלה האשה את הצדיק.

סיפר לה רבי חיים זיע"א את צערו הגדול, בגין החוב שהוא חייב לגוי שממתין לו כעת בשער בית העלמין, ואין לו מהיכן לשלם.

האשה האלמונית הוציאה מכיסה מטפחת אדומה, ולתוכה הכניסה סכום מכובד של כסף שהיה ברשותה ומיד נעלמה, ועקבותיה לא נודעו.

רבי חיים זיע"א מישש את הכסף בידו, והתפעל לנוכח גודל הנס שהתרחש עמו באותה שעה. יצא רבי חיים זיע"א אל מוכר העופות - חסאן, שכאמור המתין לו בשער בית העלמין, ושילם לו את כל החוב.

כשחזר רבי חיים זיע"א אל בית אביו, הגאון הצדיק רבי הדאן זצוק"ל, שהיה נוטה למות באותה שעה, וסיפר לו על הנס שהתרחש עמו בבית העלמין - אמר לו אביו רבי הדאן זיע"א בשארית כוחו:

"דע לך בני, כי אותה אשה לא היתה אלא סבתך, מרת מרים עליה השלום, שראתה בצערך, וכאשר אמרת לה 'קומי וראי את בנך', היא ירדה אליך מעולם האמת כדי להציל את נפשך".

אדם שמקיים בעצמו "תמים תהיה עם ה' א-לקיך", זוכה לראות ממש סייעתא דשמיא, ובכל אשר יפנה יצליח [ספר "שנות חיים"].

הלכלוך הגדול בעולם הזה - הוא הכסף

את הכסף שאסף מנדיבי הלב לצרכי הצדקה, היה נוהג רבי חיים זיע"א, לצרור בתוך מטפחת שהיתה מיוחדת לצורך מצוה זו.

לאחר צאת הכוכבים, טרם התיישב רבי חיים זיע"א ללמוד תורה, היה נוהג לכבס במים את המטפחת שבה היה צורר את כספי הצדקה.

כששאלו אותו תלמידיו לפשר הדבר, הסביר להם הצדיק את סוד הענין:

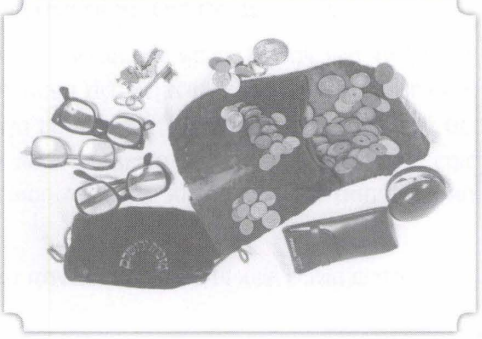

כיס הצדקה של רבי חיים פינטו זיע"א

"אני מכבס את המטפחת מקליפות ומלכלוך העולם הזה. הלכלוך הכי גדול בעולם הזה הוא הכסף, ולכן לאחר גמר נתינת הצדקה אני מכבס את המטפחת".

והדבר ידוע ומפורסם בקרב יהודי מרוקו

שרבי חיים פינטו זיע"א, היה מכבס מפעם לפעם את מטפחתו שבה היה צורר את מטבעות הכסף.

קודש הילולים לעניים

ועוד באותו ענין:

לילה אחד לא היה רבי חיים זיע"א מסוגל להרדם. מיד ירד ממיטתו, ניגש אל אשתו ושאל אותה:

"גברתי! שמא שלחת ידך בממוני"?

"כן", השיבה לו הרבנית הצדקת ע"ה, "נטלתי מכספך שהיה מיוחד לעניים, כדי לרכוש לנו מצרכים לכבוד השבת".

רבי חיים זיע"א, הסביר לה בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים, כי אינו שבע רצון ממעשה זה, הוא התבטא ואמר לה: "מתוך ששלחת ידך בכסף שייחדתי לעניים, נכנס בבית ריח של לכלוך העולם הזה, ובגלל הריח הזה איני יכול לישון".

מיד נטל הצדיק את הכסף מידה, והצניע אותו לעניים.

צדקה בגופו ובממונו

רבי יצחק אביצרור סיפר, שרבי חיים זיע"א קרא לו מספר פעמים, וביקש שיתלווה אליו כדי לאסוף כספים מאנשי העיר, ולחלק אותם לצרכי צדקה. לא כל אחד זכה להתלוות לרבי חיים זיע"א באיסוף הכספים, באשר היתה זו זכות גדולה, והוא, רבי יצחק זכה לכך.

בכל יום שישי היה רבי חיים זיע"א יוצא לאסוף מצרכי מזון, ובאותו יום הוא לא היה אוסף כסף. הסיבה לכך היתה כיון שידע הצדיק שהזמן מצומצם, והעניים לא יספיקו לקנות בכסף זה מצרכים לשבת. לכן בימי שישי היה נוטל אך ורק מצרכי מזון, כך שיוכל לתת אותם לעניים, לכבוד שבת קודש. לעומת זאת, בשאר ימות השבוע היה אוסף כסף ונותן אותו לצדקה.

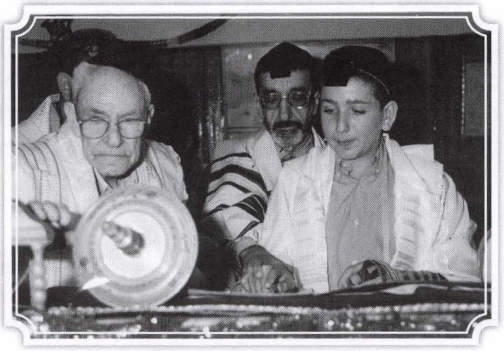

רבי יצחק אביצרור ז"ל משמאל

כשהיה רבי חיים זיע"א מגיע לבתי האנשים ליטול מהם את המצרכים, היה מדבר אליהם דברי נבואה, והיה יודע לומר לנשים את הכמות שהן בישלו באותו יום, וכמה הם יאכלו במשך ימי השבוע, ואם כן, את המותר יכולות הן ליתן לצדקה.

רבי יצחק אביצרור, היה מתפלא על כך:

"יהודים שכל מחשבותיהם בתורה ובמצוות, בקדושה ובטהרה, עוזבים את הכל ומוסרים את נפשם למען הזולת. במקום לעסוק בתורה, היה רבי חיים זיע"א, כביכול, משפיל את עצמו והולך מבית לבית כדי לאסוף מצרכי מזון לעניי העיר?"

כשסיפר רבי יצחק את הדברים הללו לכ"ק מו"ר שליט"א, שאל אותו מו"ר שליט"א: "האם אתה בעצמך הלכת עם רבי חיים"?

"כן!" - ענה רבי יצחק – "אני בעצמי הלכתי עמו מבית לבית, והוא מילא עגלות שלמות באוכל ובמזון".

או אז אמר מו"ר שליט"א לעצמו:

"אוי לך דוד, עדיין לא הגעת לקרסולי רגליו של סבא שלך זצ"ל. מתי עשית דבר כזה בחייך? מתי נתת פרוסת אוכל לעני? הרי תמיד פטרת את עצמך בכסף. סבא שלך ירד אל העם בכל שנותיו, ולכן זכה להיות בעל רוח-הקודש. שכן, אדם שיורד אל העם לעזור להם, ה' פותח בפניו את כל השערים ואת כל הדרכים להגיע אליו. השם יתברך אוהב אדם כזה שעוזר לאחיו, ממלא אותו ברוח בינה ודעת, ברוח של קדושה וטהרה כדי שימשיך בעבודת הקודש לעזור ולסייע לנצרכים".

"כיום, בעוונותינו הרבים - יש רבנים שדואגים לכבוד שלהם, ולא חפצים ללכלך את ידיהם בקציצות בשר ובתבשילים אחרים, שראוי לאסוף אותם למען העניים ובני התורה, שאין להם במה להשביע את נפשם ונפש בני ביתם הרעבים ללחם. יושבים הם במשרדיהם וממתינים שאחרים יעשו את מלאכתם. ואולם, הרבנים של פעם לא ראו כלל פגיעה בצדקותם, כשעשו את הכל לבדם למען העניים והנזקקים. אשריהם ואשרי חלקם".

"וכבר מצינו כזאת אצל הרבה צדיקים, כמו הבעש"ט זיע"א, רבי משה לייב מסאסוב זיע"א ורבי לוי יצחק מברדיצ'וב זיע"א והרבה מצדיקי המערב זיע"א, אשר היו יורדים אל העם בכבודם ובעצמם ומספקים לדלים ולאביונים את צרכיהם בריוח ובכבוד".

ודברי פי חכם ועניו, חן.

"שוב אלי ביום ראשון"

רבי חיים זיע"א עבר פעם אחת, כמנהגו, ברחובות העיר כדי לאסוף מעות לצדקה. מרחוק הבחין בו רבי אברהם עמאר, והבושה עטפה אותו, מפני שבאותם

הימים הפרוטה לא היתה מצויה בכיסו של רבי אברהם, והוא היה שרוי בעניות גדולה.

רבי אברהם עמאר חשש, כי רבי חיים זיע"א יגש גם אליו ויבקש ממנו מעות לצדקה, ולכן תכנן את צעדיו ומיד התחבא באחת מחצרות הבתים.

רבי חיים זיע"א ראה זאת מרחוק, ומיהר להכנס אחריו לאותה חצר. כשנפגש עמו אמר לו: "אני יודע שאין לך כסף בכיס, אולם אני רוצה לעזור לך". תוך כדי דיבור הוציא רבי חיים זיע"א כמה מטבעות ממטפחתו, ונתן אותם לרבי אברהם עמאר, ואמר לו: "שוב אלי ביום ראשון, ואז תחזיר לי את הכסף. אז כבר יהיה לך מהיכן להחזיר".

ר' אברהם עמאר (וכך סיפר בנו מר דוד עמאר הי"ו) חשש מאוד שלא יהיה לו מהיכן להחזיר. ואולם, רבי חיים זיע"א הפציר בו לקחת את הכסף.

בסופו של דבר, ר' אברהם נטל את הכסף מידיו הקדושות של הצדיק, ויצא לעבר השוק, שם רכש לו דגים, בשר ומצרכי מזון לכבוד שבת קודש.

למחרת השבת, חשש ר' אברהם עמאר לצאת לרחובה של עיר. לא היתה בידו כל פרוטה, והוא פחד לפגוש את רבי חיים זיע"א, שהרי אין לו מהיכן להחזיר את ההלואה. לאחר שהרהר בדבר, שם ר' אברהם את מבטחו בה' ויצא לרחובה של עיר.

בלכתו ברחוב, פגש בו לפתע ערבי שאינו מכירו, וביקש ממנו שימכור עבורו כמה תכשיטי זהב, כשכר טירחה. הוא הבטיח לשלם לו סכום ניכר עבור זה, ולא עוד, אלא שכבר קודם המכירה הפקיד הערבי בידו של ר' אברהם מחצית מסכום הכסף.

תוך כדי שהערבי הפקיד בידיו של רבי אברהם את מחצית מדמי העיסקה, הוא נעלם לפתע ואיננו.

או אז, נגלה למולו רבי חיים זיע"א, ובפנים מאירות אמר לו:

"עיניך הרואות כי נתקיימו הדברים במלואם" - יום ראשון היום. ועתה, החזר נא לי את הכסף שהלוויתי לך, פרוטה אחת לא יותר".

ר' אברהם החזיר לרב את הכסף, ועדיין נותר לו די כסף לרוב.

"אסור לומר אין לי"

באחד ממסעותיו של רבי חיים פינטו זיע"א, למגבית עבור מצות "הכנסת כלה", הוא נכנס לחנותו של צורף יהודי וביקש ממנו צדקה למצוה יקרה זו.

הצורף השתוקק לקיים את המצוה ולעשות את רצון הצדיק, אך כסף מזומן לא היה בכיסו. הוא השיב, איפוא, את פני הצדיק ריקם, ואמר לו "אין לי כסף כדי לתת לכבוד הרב".

שמע זאת רבי חיים זיע"א, ומיד העיר לו:

"אין לך? אסור לומר אין לי"!

רבי חיים זיע"א, הוסיף ואמר לו:

"אני ממתין כאן, שתבוא אשה ותקנה ממך את כל הזהב שיש לך בחנותך. ומהכסף הזה אתה תתן לי צדקה".

וכדברי הצדיק, כך היה.

לאחר מספר דקות הגיעה אשה חשובה, ורכשה בכסף מלא את כל תכולת החנות.

כשיצאה האשה מהחנות, אמר לו רבי חיים זיע"א לצורף:

"הנה עכשיו כבר יש לך ממה לתת לי למצות הכנסת כלה".

"ה' יתן לי"

מעשה נפלא, דומה מעט לסיפור שזה עתה סיפרנו, התרחש אצל אדון בן סימון, שבתו היתה נשואה לנכדו של רבי חיים פינטו זיע"א.

את הסיפור שמע מו"ר שליט"א מאדון בן סימון.

אדון בן סימון היה צורף זהב לפרנסתו, פעם נכנס רבי חיים זיע"א לחנותו ואמר לו: "תן לי סכום כזה וכזה" (כידוע, פעמים רבות היה נוקב בסכום מדוייק, ואף אדם לא סירב לו, כיון שפחדו שמא הצדיק יגלה את עוונותיהם, שהרי גם ידע בדיוק כמה כסף יש לאותו אדם בכיסו, ותמיד שתקו ונתנו לו כפי שביקש).

הצורף השיב לו: "אין לי כסף".

תשובה זו לא מצאה חן בעיני הצדיק רבי חיים זיע"א, וכך הוא אמר לצורף:

"אסור ליהודי לומר 'אין לי'. תאמר כך: 'בעזרת השם, ה' יתן לי ואני אביא לך'. שהרי אם אדם אומר 'אין לי', בזה הוא פותח את פיו לרעה".

הצורף שמע את דברי הרב בקשב רב, וקיבל את הדברים ברצון, ומיד תיקן את תשובתו ואמר לרב:

"בעזרת השם, ה' יתן לי היום כסף, ואני אתן לרב כמה שהרב רוצה!"

רבי חיים זיע"א, היה שבע רצון מהנהגתו של הצורף, והודיע לו:

"אם כך, אני מחכה. בעוד זמן מה, תגיע לחנות כאן אשה אחת שצריכה לחתן את בתה, והיא רוצה לקנות זהב. תמכור לה את מה שהיא רוצה".

רבי חיים זיע"א המתין בחנות, ולאחר זמן מה נכנסה אשה שהיתה לבושה ממש בפשטות. היא שאלה את הצורף על תכשיט מסויים שמצא חן בעיניה: "כמה זה עולה?"

הצורף נקב לה בסכום גבוה ביותר, ביחס למחירו האמיתי של גרם זהב, כיון שחשב בליבו שהיא עניה, ובין כך היא לא תרכוש את התכשיט.

האשה שהתפעלה מאוד מהתכשיט, אמרה לו:

"עבודה כזאת לא ראיתי מימי!"

לאחר מכן היא התעניינה בעוד מספר עבודות שראתה בחנות ושאלה למחירם, ושוב נקב הצורף בסכום עתק כשהוא מתפעל מהענין.

אותה אשה לא התווכחה על המחיר. היא הוציאה מיד מכיסה את הסכום הגבוה שנקב הצורף, שילמה במזומן טבין ותקילין ויצאה מהחנות.

הצורף הביט על רבי חיים זיע"א, כמי שאינו מאמין למראה עיניו. נשא עיניו השמימה ואמר:

"רבונו של עולם! אשה זו נראית כמו ענייה, והנה רכשה את כל התכשיטים הללו..."

"אשה זו", הסביר לו רבי חיים זיע"א, "מעולם לא נתנה כסף לצדקה, על כן לא אמרתי לך כלום. אבל עתה, קח עבורך בדיוק כמה שעולה גרם זהב, כפי שאתה מוכר לכולם, ואת הנותר תתן לי לצרכי צדקה".

עשה הצורף כדבריו, ורבי חיים זיע"א מיהר אחרי האשה ואמר לה: "גברת! את שילמת ביוקר עבור הזהב, וזהו סכום ההפרש. האם את רוצה את ההפרש חזרה או שהסכום הנותר ילך לצדקה?"

האשה השיבה לו ואמרה:

"רבי! מעולם לא נתתי כסף לצדקה. ואכן, רצוני שהכל ילך למטרת צדקה".

תרנגול אחד לצדקה

יהודי מהעיר ניס שבצרפת, בשם עקיבא ז"ל, סיפר למו"ר שליט"א, שבצעירותו, הוא היה גר במוגאדור בשכנות לרבי חיים זיע"א, והגיע תורו לשמש את הרב.

באחד הימים כשישב הרב ליד ביתו, עבר שם יהודי ובידו כמה תרנגולים. הרב פנה אליו וביקש ממנו שיתן לו צדקה. אותו יהודי השיב ואמר לו: "אין לי מה לתת לך".

רבי חיים זיע"א, לא זז ממקומו, הוא פנה לבעל התרנגולים ואמר לו: "הנה יש לך כאן כמה תרנגולים, תן לי אחד מהם, עבור איש עני".

כשבעל התרנגולים התמיד בסירובו, לתת לרב תרנגול אחד כצדקה, מתו לפתע כל התרנגולים שהיו ברשותו.

חזר אותו יהודי וביקש סליחה מהרב, והוסיף להתחנן: "אני הולך כעת לסעודה, וכל התרנגולים מתים, ואין לי מה לתת לאנשים לאכול!"

רבי חיים זיע"א, הרגיע אותו ואמר לו:

"לך אל השוחט. שם כל התרנגולים יקומו לתחיה!"

מדברי הצדיק, לא נפל דבר ארצה. התרנגולים שבו לתחיה כשהגיע אל השוחט, ויהי הדבר לאות ופלא.

וכבר שמענו, שסיפור דומה אירע גם אצל רבי חיים פינטו הגדול, זיע"א. זה שאמרו חז"ל "מעשה אבות סימן לבנים", כי אם האבות יכלו לעשות כן, גם הבנים הצדיקים יוכלו לעשות כן.

חיים בזכות הצדקה

כ"ק רבי חיים זיע"א, פגש פעם ברחוב ביהודי בשם חיים כהן.

ניגש הצדיק אל היהודי ואמר לו: "אני יודע, שאתה מתכונן היום לנסוע באוטובוס. דע לך כי כל נוסעי האוטובוס ימותו. אני מייעץ לך שתפריש מכספך לצדקה, וצדקה תציל ממות, וכך ינצלו חייך".

"אם נכונים הדברים, יאמר נא הרב את הדבר הזה לכל נוסעי האוטובוס כדי שכולם ינצלו", כך ביקש חיים מכבוד הצדיק.

כ"ק רבי חיים זיע"א, השיב ואמר לו:

"כל הנוסעים האחרים לא יאמינו לדברים שלי, ולכן רק לך אני אומר זאת ומציע לך דרך ההצלה".

וכך באמת התרחש באותו יום. האוטובוס נפל מצוק גבוה, וכל נוסעיו נהרגו במקום, זולת חיים כהן שניצל ממוות, בזכות מצות הצדקה שעשה.

"מה ישאר לי?"

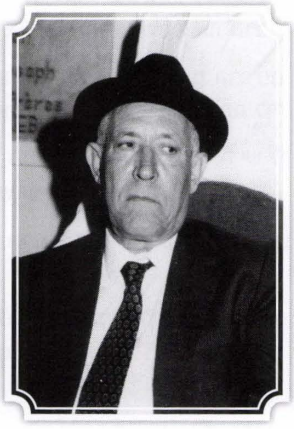

ר' יחיא כהן ע"ה

הצדיק כ"ק רבי חיים זיע"א, פגש פעם ביהודי בשם יחיא כהן ע"ה.

אמר לו הצדיק: "אני יודע שיש לך בכיסך כך וכך כסף. תן לי לצדקה סכום כסף, וישאר לך סכום כסף מסויים" (והדגיש במדוייק את הסכום שישאר לו).

יחיא שאל את הצדיק: "אם אני אתן כל כך הרבה כסף לכבוד רב, מה ישאר לי בסופו של דבר?"

כך השיב לו הצדיק:

"אני מבטיח לך, שסכום הכסף שישאר ברשותך, תשרה בו ברכה, לבניך ולבני בניך".

יחיא כהן עשה כבקשת הצדיק. ואכן ברכת הצדיק התקיימה. יחיא כהן נפטר בגיל מבוגר מאד, זקן ושבע ימים, וזכה שבניו ובני בניו נעשו עשירים מופלגים.

כזאת היא זכותה של אמונה תמימה בצדיק, בבחינת "ויאמינו בה' ובמשה עבדו".

הרשיון המיוחל הגיע

אחד מיהודי מרוקו רכש אוטובוס, לצרכי פרנסתו ופרנסת משפחתו, שתהיה בריוח ולא בצמצום. אך לצערו הרב, השלטונות סירבו להעניק לו רשיון כדי להפעיל את האוטובוס.

באחד הימים פסע אותו יהודי לתומו ברחוב, והנה לפתע הוא פוגש את רבי חיים הקטן זיע"א.

נישק הלה את ידי הרב, ובקול בוכים סיפר לו על הצרה אשר פקדה אותו:

"קניתי אוטובוס על מנת שאוכל להפעיל אותו ולהשתמש בו, את כל כספי השקעתי בו, והנה כעת, השלטונות לא מאפשרים לי להשתמש בו. ואם לא אוכל להשתמש בו, הרי שנהייתי עני ברגע אחד. את כל כספי הפסדתי. ומה אעשה מעתה?"

הביט רבי חיים זיע"א בפניו, ואמר לו:

"נאמר: 'וצדקה תציל ממות'. ואנו יודעים גם ש'עני חשוב כמת'. תן לי מעות בשביל עניים, ובעזרת ה' ובישועתו, תקבל את הרשיון לאוטובוס".

היהודי שמע בקול הצדיק, נתן לרבי חיים זיע"א סכום כסף לצדקה והלך לדרכו.

למחרת היום, הוא אכן קיבל הודעה ממשרד התחבורה, שעליו לגשת למשרד. כשהוא הגיע למשרד, קיבלו אותו הפקידים בסבר פנים יפות, והודיעו לו כי יש לו רשיון מלא להפעיל את האוטובוס, תוך כדי שהוא מקבל את הרשיון לידיו.

ועל כך נאמר: "רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם".

אפוטרופוס נאמן

פעם פגש רבי חיים זיע"א באדון קדוש ברחוב, וביקש ממנו שיתן לו כסף לצדקה. אדון קדוש אמר לו שאין לו כסף בכיסו. אלא שדבריו לא היו נכונים, מכיון שאכן היה לו כסף בכיסו.

לא חלף זמן רב, ואדון קדוש איבד את הארנק שבו היה מצוי כל כספו, וכל המאמצים שהוא נקט בהם כדי למצוא את הארנק, לא הועילו לו.

בצר לו הוא ניגש בבכיה לרבי חיים זיע"א, וביקש ממנו שיעזור לו במצוקתו. רבי חיים זיע"א הביט בפניו ואמר לו:

"השם יתברך נותן כסף לאדם, כדי שיהיה עליו אפוטרופוס, ויעשה בו מצוות ומעשים טובים. אבל אם האדם אינו אפוטרופוס נאמן, הרי שאז השם יתברך לוקח ממנו את כספו, והוא מעביר אותו לאדם אחר נאמן יותר".

כדברי הרב כך היה:

אדון קדוש לא מצא יותר את ארנקו.

"עזוב תעזוב עמו"

באחד מימי שישי, עשתה גב' חנה לנקרי את דרכה מהשוק אל ביתה. בידיה היא נשאה סלים כבדים, עמוסים בכל טוב לכבוד שבת קודש. פסיעותיה היו מדודות ואיטיות, לאור העובדה שבאותה תקופה היא היתה מעוברת, המשא שבידיה הכביד עליה מאוד.

באותה שעה, יצא רבי חיים פינטו זיע"א לדרכו, וכאשר ראה את גב' לנקרי המתאמצת בהליכתה ובידיה משא כבד, מיהר לעברה ואמר לה: "ברשותך, אנו ניקח את הסלים עד לביתך".

הצדיק זיע"א נטל סל אחד, כשאת הסל הנוסף הוא נתן ביד מלווהו.

גב' חנה לנקרי התרגשה מאוד מאצילותו של הצדיק, היא פרצה בבכי סוער, ואמרה לרב: "במחילה מכבודו, עפר אני תחת כפות רגליך, לא אוכל להרשות שכבודו יקח לי את הסלים, כאילו הוא סבל בשוק".

"גבירתי", פנה אליה הצדיק, ואמר לה מתוך שמחה:

"מי שעושה טובה - זו את שעושה לנו. הרי את מזכה אותנו במצוה חשובה של 'עזוב תעזוב עמו', ושכרנו שמור לנו לעולם הבא. אנו צריכים להודות לך, על שזיכית אותנו במצוה כה חשובה".

כאשר הגיע הצדיק לביתה של גב' לנקרי, הוא הוציא סכום כסף מכובד מכיסו והעניק לה, עבור רכישת בגדים ומצרכים לתינוק שייוולד למזל טוב.

אוהב ורודף שלום

מתלמידיו של אהרן הכהן ע"ה, היה רבי חיים פינטו זיע"א, אוהב שלום ורודף שלום. בכל הזדמנות שנקרתה בפניו, השתדל והתאמץ מאוד שהשלום והאחדות ישכנו בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו.

מסופר, שפעם אחת הגיע רבי חיים זיע"א, למקום אחד, ושם שמע בצער רב על בני זוג שהשלום והשלוה לא היו מנת חלקם. האשה היתה מציקה לבעלה על כל צעד ושעל, ואילו הבעל, כלל לא התאונן על מר גורלו, וקיבל את הכל באהבה.

כששמע על כך רבי חיים זיע"א, נחרד מהתנהגותה של האשה, ועוד יותר התפעל מצדקותו של הבעל, ואמר למשמשו:

"צדיק שכזה, מובטח לו שהוא בן עולם הבא".

יחד עם זאת, בכדי שבעולם הזה לא יהיו חייו של הבעל כגיהנום עלי אדמות, הלך רבי חיים זיע"א יחד עם משמשו לבית הזוג, שם שוחח עם האשה על יחסה הקשה לבעלה, ודיבר על לבה שלא תתנהג אליו בגסות, אלא תשפר את יחסה אליו, וכל דיבוריהם יהיו בנחת, בעדינות ובמאור פנים.

כך עשה רבי חיים זיע"א פעמים רבות, באשר היה תמיד אוהב ורודף שלום. ואכן, בסופו של דבר נכנסו דבריו הכנים ללב האשה. היא החלה להתנהג כיאות לבעלה, בכבוד ובדרך ארץ, ומיני אז ואילך חיה בשלום ובשלוה עם בעלה.

מצוה גוררת מצוה

אש המחלוקת בערה בין שני בני זוג, מעשה שטן הצליח, ובסופו של דבר דרכיהם של השניים נפרדו, כדת משה וישראל.

לאחר מתן הגט, פנה הבעל אל רבי חיים זיע"א, כדי לקבל ממנו ברכה להמשך דרכו בחיים.

הרב קיבל את פניו בסבר פנים יפות, ואמר לו:

"הנה בעזרת השם, זכית לקיים את מצות הגירושין, שגם היא מצוה הכתובה בתורה הקדושה. אשריך וטוב לך. אבל כידוע חכמינו זכרונם לברכה אומרים 'מצוה גוררת מצוה'. בטוח אני, כי בקרוב תשוב אל אשתך ואל ילדיך, תנשא שוב לאשתך ותחדש ימיך כקדם".

"דע לך" - הוסיף ואמר לו רבי חיים זיע"א - "כי כבר היה צדיק לפניך שאמר לאשתו 'בואי ונקיים מצות גירושין', ואחר כך שוב נשא אותה לאשה".

דברי הצדיק נפלו עליו כרעם ביום בהיר:

עדיין לא יבש הדיו על הגט, והנה הצדיק מבשר לו כי עוד מעט קט ישוב ויינשא לגרושתו...

רבי חיים זיע"א, המשיך לדבר על לבו, והפליג לדבר בשבחי אשתו לשעבר ועד כמה היא היתה טובה עבורו ומתאימה בדיוק למזגו, ממש "ענבי הגפן בענבי הגפן – דבר נאה ומתקבל".

אט אט, חדרו הדברים יותר ויותר אל לבו של הבעל. הוא החל להבין כי טעה, וכי יכול היה באמת להמשיך לחיות עם אשתו מבלי לגרש אותה.

כאן ליד שולחנו של הצדיק, הוא נוכח לדעת שעליו להתנהג בדרך ארץ, להיות ארך אפיים ולא רגזן וכעסן כפי שהיה עד כה. לפתע פרץ הבעל בבכי תמרורים, ואמר לרב כי ברגע זה הוא החליט להחזיר את גרושתו.

כדברי הצדיק כך אירע בדיוק:

לאחר שבועות מעטים, עמד הבעל מתחת לחופה עם אשתו לשעבר, שאותה גירש, ושוב היתה לאשתו. ומאז הם חיו בחיי אושר ושלוה, וגידלו את בניהם לתורה ומצוות בנחת ובקדושה.

"תזכי להתחתן מחדש"

פעם אחת, בשעה שרבי חיים זיע"א עסק בלימודו הקבוע בספר הזוהר הקדוש, הוא חש לפתע כי אווירת הקדושה שהיתה סביבו – נמוגה ואיננה.

כשנשא הצדיק את עיניו, הבחין באשה אחת בת עירו שהגיעה לביתו, וביקשה דרך תשובה על חטא חמור של גילוי עריות שהיא נכשלה בו. דברי האשה שנאמרו בכנות, מתוך דמעות של חרטה אמיתית, המחישו לצדיק עד כמה היא מעוניינת לשוב בתשובה שלימה.

רבי חיים זיע"א, השמיע בפני האשה החוטאת דברי תוכחה נוקבים, בענין קדושת הבית היהודי וטהרת המשפחה, תוך כדי שהוא מציין באזניה ומפרט את סדר התשובה שעליה לעשות, אם חפצה היא בחיים נצחיים.

כשקיבלה עליה האשה את כל דרך התשובה ותיקון המעשים, כפי שהורה לה הצדיק, שכללו בין היתר, תעניות, שינוי מקום המגורים ותפילות רבות, הוא ברך אותה והבטיח לה: "בעזרת השם, לאחר שתתקני את דרכייך ותשובי בתשובה שלימה, תזכי להתחתן ולהקים בית נאמן בישראל".

חלפו להן מספר שנים, וביום אחד הגיע יהודי מהעיר אגאדיר לביתו של רבי חיים זיע"א, כדי לקבל את ברכתו. רבי חיים זיע"א התעניין במצבו האישי וכששמע כי הוא אלמן, פנה אליו ושאל אותו אם הוא מעוניין לפתוח פרק חדש בחיי הנישואין.

כשזה השיב לצדיק כי אכן הוא חפץ להינשא בשנית, שאל רבי חיים זיע"א את בני ביתו, על אודות האשה ההיא ששבה בתשובה, ואלו השיבו לו כי אכן הם שמעו שהיא שבה בתשובה שלימה, וקיימה את כל סדר התשובה שרבי חיים זיע"א ציוה עליה. בני הבית ידעו להוסיף ולספר בשבחה, שהיא שרויה בתעניות זה תקופה ארוכה בכל יום שני וחמישי, כדי לכפר על חטאה הגדול.

רבי חיים זיע"א, ראה כי לפניו הזדמנות להקים בית נאמן בישראל, ושידך בין השניים שהקימו בית בקדושה ובטהרה.

כפי הידוע בני הזוג עלו לגור בארץ ישראל, והקימו משפחה לתפארת.

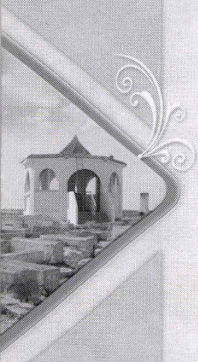

פרק
טו

השיר והשבח לחי העולמים

התלהבות דקדושה

מנהג טוב היה לרבי חיים פינטו זיע"א, בכל מוצאי שבת קודש היה עורך סעודת "מלוה מלכה" בביתו. יהודי הקהילה היו מתאספים בביתו לתפילת ערבית של מוצאי שבת, ולאחריה נערכה סעודת "מלוה מלכה דדוד משיחא" ברוב שמחה וגילה, בשירות ותשבחות להשי"ת.

כינורו של הצדיק רבי חיים זיע"א, היה מפיק צלילים ערבים ומרגשים, שהוסיפו חן ונופך מיוחד לקטעי הפיוטים שזימר הצדיק, היו אלו המזמורים שכתב הסבא קדישא רבי חיים הגדול זיע"א. במשך שעות ארוכות היה רבי חיים זיע"א שר ומנגן בהתלהבות דקדושה, כשהקהל הקדוש שמסביבו חש בהתעלות הרוחנית של השבת, אותה ליוו בשמחה, בגיל ובפיוטים.

מסופר, שבאחת מסעודות ה"מלוה מלכה", חש הצדיק בהתעלות רוחנית גבוהה מאד, והוא שב וניגן את אותו פיוט שוב ושוב, עד שהעייפות והחולשה נתנו בו את אותותיהם. רבי חיים זיע"א פנה למסובים ואמר להם: "עייפתי מלזמר, כדאי מאד שתלכו לנוח לקראת ששת ימי המעשה".

מכיון שהשעה היתה כבר שעת בוקר מוקדמת, הזכירו לו המסובים כי הנה הגיע זמן קריאת שמע של שחרית.

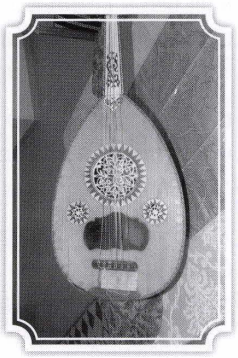

כלי נגינה (עוּד) של רבי חיים פינטו זיע"א

לאחר שהתפללו ברוב עם את תפילת השחר, שאלו המסובים את רבי חיים זיע"א, מה פשר הדבר שהוא ניגן את אותו ניגון כל הלילה? אולם הרב לא השיב להם על כך.

לאחר שהשואלים הפצירו בו שוב ושוב וביקשו שינמק את סיבת הדבר, אמר להם רבי חיים זיע"א: "אם תשאלו אותי פעם נוספת, לא ארשה לכם יותר להתאסף אצלי במוצאי שבת קודש".

הקהל ביקש את סליחת הרב ושוב לא שאלו אותו בענין זה, כיון שידעו שמעשיו של הצדיק נפעלים על פי ענינים נשגבים מאוד, שאין לנו השגה בהם.

כינורו של הצדיק

הצדיק רבי מאיר פינטו זיע"א, שח באזני מו"ר שליט"א, שכ"ק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א כתב מאה וחמישים בקשות כנגד פרקי ספר תהילים. והוסיף, כי לרבי חיים פינטו הקטן זיע"א היה כלי זמר כמין כינור, ובו ארבעה מיתרים שכוונו כנגד ד' היסודות: דומם, צומח, חי ומדבר.

כל מיתר בכינור היה מפיק שבע סוגי קולות, המכוונים כנגד שבע ספירות.

בביאור הענין, הסביר מו"ר שליט"א: כאשר הצדיק היה מנגן, בודאי הוא קישר על ידי השירה את כל העולמות - אבי"ע (אצילות, בריאה, יצירה, עשייה). שכן ידוע עפ"י הסוד כי האדם הוא המקשר את כל העולמות, ודרכו עוברים כל הצינורות אל המקור. ועיין בזה בספר 'חסד לאברהם' לרבי אברהם אזולאי זצ"ל, מה שמסביר בענין זה, עיי"ש.

ונראה לי הקטן, עבד לאדוני ונכד לכ"ק זקיני רבי חיים פינטו זיע"א, שמשום כך אין רוח הקודש יכולה לשרות על הנביא אלא מתוך שמחה, כמו שראינו אצל אלישע הנביא ואצל שאול המלך ועוד, ששרתה עליהם רוח הקודש רק כאשר ניגנו לפניהם בכינור. כיון שעל ידי השמחה – אזי הנביא היה מקשר את כל העולמות, ורק דרך השמחה שורה עליו רוח הקודש או נבואה.

שירה תציל ממות

באחד ממוצאי שבת קודש, יצא רבי חיים זיע"א מביתו עם הגבאי שלו. בדרך הם פגשו את מר קרושי, ורבי חיים זיע"א ביקש ממנו שיצטרף אליו.

השלשה נכנסו לביתו של יהודי פלוני, שם מצאו אנשים האומרים תהילים בבכיות ליד מיטת חולה שנטה למות. כשהתעניין רבי חיים זיע"א על סיבת הוויכוח של החולה, השיבו לו בני הבית שאותו יהודי בלע קוץ, הקוץ נתקע בגרונו והוא עומד למות.

בנו של מר קרושי סיפר למו"ר שליט"א, שרבי חיים זיע"א לא הראה כל סימני דאגה, הוא הודיע לבני הבית בנחרצות: "עדין לא הגיע זמנו של זה למות".

לאחר מכן, ביקש הצדיק ממר קרושי שישב לידו, וישיר ביחד עמו פיוטים קדושים. והנה כשהתחילו שניהם לשיר, החל החולה להקיא, הוא הקיא זמן רב עד שהקוץ יצא מגרונו.

כלי נגינה (בנג'ו) של רבי חיים פינטו זיע"א

הללוהו וגם שבחוהו

רבי חיים זיע"א התברך בכשרון נגינה ופיוטים, וגם מבחינה זו הוא אחז בדרך סבו הצדיק זיע"א, כפי שכבר הובא לעיל.

לחנים רבים הלחין רבי חיים זיע"א, ושירים רבים הוא כתב בעת שנחה עליו הרוח. בשירים אלו ניכר היטב, כיצד הוא משתפך בשיריו השופעים דבקות בבורא, אהבת תורה, יראת שמים וכיסופים לגאולה הקרובה.

שני פיוטים, מתוך רבים אחרים שנכתבו ושוררו על ידי הצדיק רבי חיים זיע"א, נשארו בידינו, והנה הם במלוא הדרם וזוהרם.

פיוט לחג המצות

סימן: **אני חיים חזק הקטן**

(לפיוט חסרים כמה בתים. וחבל על דאבדין)

שֵׁם א-ל חַי יִשְׁתַּבַּח. תּוֹךְ קְהַל אֱמוּנַי, וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח הוּא לַה'.

אַתֶּם הַלְלוּהוּ, הַלֵּל עַד גְּמִירָא. וְגַם שַׁבְּחוּהוּ, בְּשֶׁפָה בְרוּרָה. בִּתְפִלּוֹת נִבְחָרִים, תִּקְּנוּ יְשָׁרִים, בְּלֵיל הַהֲדוּרִים. שְׁמוּרִים לַה'.

שֵׁם א-ל חַי יִשְׁתַּבַּח. תּוֹךְ קְהַל אֱמוּנַי, וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח הוּא לַה'.

נָעִים בַּל יִשְׁנוּ, לָכֵן אַל תְּאַחַר. שְׁלַחֲנְךָ עָרְכוּ, מִכָּל מִין הַנִּבְחָר. קְעָרָה נִבְחֶרֶת, תִּהְיֶה מְסֻדֶּרֶת, מַכֶּרֶזֶת אוֹמֶרֶת. אֵין קָדוֹשׁ כַּה'.

שֵׁם א-ל חַי יִשְׁתַּבַּח. תּוֹךְ קְהַל אֱמוּנַי, וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח הוּא לַה'.

יִשְׂרָאֵל בֹּאוּ נָא, עַל יַיִן קַדְּשׁוּ. הַסַּבָּה נְכוֹנָה, עַל שְׁמֹאל תַּעֲשׂוּ. עַל יָמִין אֵינֶנָּה, מְטַעֲם סַכָּנָה. אָז שְׁתוּ בְּרֶנָּה, כּוֹס בְּרַכַּת ה'.

שֵׁם א-ל חַי יִשְׁתַּבַּח. תּוֹךְ קְהַל אֱמוּנַי, וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח הוּא לַה'.

חֲבִיבָה לְשַׁעְתָּהּ, מִצְוַת כַּרְפַּס נָאֶה. כְּזַיִת פְּחוּתָה, בְּבַרְכַת הֲנָאָה. וְטִבּוּל צְרִיכָה, וּנְטִילַת יָדֶיהָ, מִבְּלִי בְרָכָה. הַלְלוּ אֶת ה'.

שֵׁם א-ל חַי יִשְׁתַּבַּח. תּוֹךְ קְהַל אֱמוּנַי, וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח הוּא לַה'.

לַחַץ הַשְׁמוּרָה, יְשִׁית חֵלֶק גָּדוֹל. בְּמַפָּה הֲדוּרָה, לְמַעוֹז וּלְמִגְדּוֹל. שְׁלֵמוֹת שְׁתַּיִם, הַקָּטָן בִּנְתַיִם. כֵּן דָּרֶךְ עֲנִיִּים. הֵם עִבְדֵי ה'.

שֵׁם אֵ-ל חַי יִשְׁתַּבַּח. תּוֹךְ קָהָל אֱמוּנַי, וְאֶמְרֶתָם זֶבַח פֶּסַח הוּא לַה'.

לַתְחִיל הַהַגָּדָה, בְּבֹאוֹ כְּפִי שִׂכְלוֹ. כּוֹס שֵׁנִי בְּמַזְּדָה, יָסֵב יִשְׁתֶּה כָּלוֹ. מִבְּלִי הַבְּרָכָה. וְזֹאת הַבְּרָכָה, שֶׁל קִדּוּשׁ דֵּי לְךָ יְבָרֶכְךָ ה'.

שֵׁם אֵ-ל חַי יִשְׁתַּבַּח. תּוֹךְ קָהָל אֱמוּנַי, וְאֶמְרֶתָם זֶבַח פֶּסַח הוּא לַה'.

מְצֻוַת הָרַחְיָצָה, לַיָּדַיִם בִּבְרָכָה. בִּרְכַּת מוֹצִיא מַצָּה, תֵּכֶף הִיא צְרִיכָה. שְׁנֵי זֵיתִים תֹּאכְלוּ, אַתֶּם הַגּוֹי כֻּלּוֹ. הַפּוֹחֶת מֵאֵלּוּ, תּוֹעֶבֶת ה'.

שֵׁם אֵ-ל חַי יִשְׁתַּבַּח. תּוֹךְ קָהָל אֱמוּנַי, וְאֶמְרֶתָם זֶבַח פֶּסַח הוּא לַה'.

חִיּוּב מְצֻוַת מָרוֹר, מִבְּלִי הַסֵּבָּה. כִּי כֵן דִּינוֹ בָּרוּר, בִּרְכָתוֹ כְּתוּבָה. כַּזַּיִת שִׁיעוּרוֹ, וְכַרְפַּס פִּטְרוֹ, מִבִּרְכַּת מַחְסוֹרוֹ. כְּתוֹרַת ה'.

שֵׁם אֵ-ל חַי יִשְׁתַּבַּח. תּוֹךְ קָהָל אֱמוּנַי, וְאֶמְרֶתָם זֶבַח פֶּסַח הוּא לַה'.

סימן: חיים הקטן חזק

(קייאץ עררי זינד עלאס כא תגטיה)

זֵד בֶּן זָרָה שִׁפְחַת אִמִּי. הֵן בִּי קֵץ לְךָ אֶקְרָא, אֶתְחַנַּן כָּל אֵבְרֵי נָעוּ:

חֲדַשׁ צוּרִי יָמַי, כִּימֵי צֵאתָם מִנִּי חָגֵם לַחֻפָּשִׁי, וּמִשָּׁם נָסָעוּ:

יָ-הּ אֵ-לֹקִים לְךָ אַל דָּמִי. אַל תֶּחֱרַשׁ וְאַל תִּשְׁקֹט אֵ-ל. אוֹיְבֵי לִי הֵרִיעוּ:

יָשִׁיב אוֹתִי אֶל מְקוֹמִי. יַעֲשֶׂה נִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת. הֵן מֵאָז נוֹדָעוּ:

מְשִׁיחֵי מִבֵּית הַלַּחְמִי. יִפְרַח כַּתָּמָר יֹאחֲזֵמוֹ רַעַד. עַמִּים שָׁמֵעוּ:

הָסֵר נָא אֶת מַלְכוּת רוֹמִי. וְאַבֵּד אֶת כָּל זָכָר לָמוֹ. דְּבָרְךָ לֹא שָׁמֵעוּ:

קוֹנִי רְאֵה נִכְחַד עָצְמִי. עָצְמוּ מַצְמִיתַי אוֹיְבֵי שָׁקֶר. כִּי הֵם אוֹתִי קָבָעוּ:

טוֹב וּמֵטִיב שְׁבָה עִמִּי. כָּאָמוּר עַל יַד הַנְּבִיאִים. דִּבְרֵיהֶם נִשְׁמָעוּ:

נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי. יֹאמַר כַּאֲמוּר לְבֶן אָמוֹץ. ה' יָדָעוּ:

חַזֵּק אֶת עֲנֵי עַמִּי. הַנְּפוּצִים מֵאַרְבַּע רוּחוֹת. נָדוּ וְגַם נָעוּ:

זֵדִים וּפוֹשְׁעִים בּוּזוּ שְׁמִי. יֹאכְלוּ פְּרִים. וּמִמּוֹעֲצוֹתָם יִשְׁבָּעוּ:

קַנֵּא לְשֶׁבֶר בַּת עַמִּי. וַעֲקֻדַּת יִצְחָק וְעוֹקְדוֹ, אֵ-ל תִּזְכֹּר לְזַרְעוֹ:

פרק
טז

פועל ישועות

צדיק גוזר

תלמידי החכמים שבכל דור ודור, אלו שיראתם קודמת לחכמתם ועושים את רצונו של מקום, דומים הם לכהנים שומרי משמרת הקודש והמקדש. הקדוש ברוך הוא מגין עליהם ושומר אותם בעת צרה וצוקה. מרוב חביבותם לפני הקדוש ברוך הוא, יכולים הם בכח קדושתם ותורתם לבטל גזירות קשות ורעות מעל בני ישראל, כפי שנאמר: "צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים".

דלתו של רבי חיים הקטן זיע"א, היתה פתוחה בפני כל אדם ואדם, ללא יוצא מן הכלל. בכל שעות היום והלילה, היו פוקדים את ביתו בדבר ישועה ורחמים, בבקשת עצה או ברכה וישועה.

למעשה, רבים היו פוקדים את ביתו של רבי חיים פינטו זיע"א כדי שהצדיק יתפלל בעדם ויברך אותם. אלו שזכו לישועה לאחר שרבי חיים זיע"א בירך אותם, חזרו אל ביתו כדי להודות לו על כך. אולם רבי חיים זיע"א מיד היה מעמיד דברים על דיוקם, ואומר להם בפשטות:

"להודות רק לבורא עולם".

"קום והתהלך בחוץ"

באחד הלילות, כאשר הגיע רבי חיים זיע"א לבית הכנסת, לאמירת תיקון חצות, כמנהגו בכל לילה, הוא נתקל בחשיכה באחד מהמתפללים שישב באותה שעה על מדרגות בית הכנסת.

"מה אתה עושה כאן בשעה שכזו?" – שאל אותו רבי חיים.

"אני משותק בכל חלקי גופי"! השיב.

בקול בוכים התחנן הלה בפני הצדיק: "באתי לכאן במיוחד כדי שהרב יבחין בי וירחם עלי. מבקש אני מכבוד הרב שיתפלל עלי, ויבקש בזכות אבותיו הקדושים שאוכל להתרפא מהמחלה הנוראה שתקפה אותי".

רבי חיים זיע"א תמך בידיו, והכניס אותו לבית הכנסת, כדי שיאמר ביחד איתו את סדר "תיקון חצות".

לאחר אמירת תיקון חצות, קרא רבי חיים לכמה מהמתפללים, וביקש מהם שיקחו את היהודי המשותק ויביאו אותו אל בית העלמין, שם קבור זקנו של הרב, הצדיק הקדוש המקובל רבי חיים הגדול זיע"א.

כשהגיעו לבית העלמין, ניגש רבי חיים אל קבר סבו הקדוש זיע"א, בכה וזעק: "סבי סבי, התפלל לה' שירחם על האיש הזה. לא אני ולא הוא נזוז מכאן, עד שהוא יבריא ממחלתו".

והנס הגדול אירע!

באותם רגעים בהם התחנן רבי חיים זיע"א והעתיר בתפילה ובבקשה בזכות אבותיו הקדושים, החל המשותק לחוש בכאבים שונים בכל חלקי גופו, ולאחר מספר דקות הוא כבר היה מסוגל ללכת ברגליו כאחד האדם.

לאחר תקופה מסויימת, זכה אותו יהודי ובא בברית הנישואין, עם אשת חייל שילדה לו בנים ובנות, ולכל בני משפחתו סיפר את הנס שאירע לו בזכות רבי חיים פינטו הקטן וזכות סבו הגדול זיע"א [מפי ר' הלל בן חיים, המתגורר בבאר שבע, וזכה לשרת בבית הכנסת של רבי חיים פינטו זיע"א].

בירה במיכל הדלק

מר אברהם עלי ז"ל, כך סיפר בנו שיחי' למו"ר שליט"א, נסע פעם עם רבי חיים הקטן זיע"א באוטובוס. לפתע, באמצע הדרך הפסיק המנוע לפעול.

לאחר כשעתיים התעניין רבי חיים זיע"א:

"מדוע אנו עומדים ולא נוסעים?"

"בטעות מילאו את מיכל הדלק בבירה, וזוהי הסיבה שהמנוע אינו פועל", השיבו לו הנוסעים.

רבי חיים זיע"א לא נראה מודאג מהסיפור: הוא הגיש את המקל שלו לאברהם עלי, וביקש ממנו "לך ותיגע במנוע ואז הכל יסתדר"...

אברהם מילא את רצון הצדיק, מתוך אמונה בדברי הצדיקים, ניגש למנוע האוטובוס עם מקלו של רבי חיים זיע"א, ולפליאת כל נוסעי האוטובוס מיד כשהוא נגע במנוע - המנוע החל לפעול.

מקלו של רבי חיים זיע"א

מירוץ מכוניות צרפתיות

אחד מבני משפחת אוחנה, החביא ברכבו סכומים גדולים של כסף, על אף שהדבר היה אסור מפאת גזרת השלטונות. את הכסף החביא במכוניתו, ומלמעלה מרח שכבת שעוה, כדי להסוות את הכסף.

שכניו הגויים שקינאו בהצלחתו, הלשינו עליו בפני השלטונות, וכך ביום בהיר אחד עצרו אותו השוטרים ודרשו ממנו לפתוח את הרכב כדי שיוכלו לחפש בו.

מר אוחנא נטל במהירות את הכסף בידו, והחל לרוץ ולברוח מפני המשטרה. השוטרים רדפו אחריו במכוניות צרפתיות במהירות של 110 קמ"ש, והוא רץ רגלי כשהוא כבד מאד בכסף ובזהב ואינו יכול לרוץ מהר. ועם כל זאת הוא הצליח לברוח ולחמוק מעיניהם של השוטרים שהיו נפעמים מהעובדה שהם אינם מצליחים כלל לתפוס אותו.

למחרת היום, כאשר השוטרים פגשו אותו (כמובן ללא הכסף) הם שאלו אותו: "תאמר לנו, כיצד הצלחת לעשות זאת? לאיזה רב קראת שיציל אותך"?

"קראתי בשם רבי חיים פינטו", השיב להם בפשטות.

כששמעו זאת השוטרים, הם הבינו למפרע את כל מה שהתרחש ביום האתמול, והסתלקו כלעומת שבאו.

מה עושה בעלך?

ברכותיו של רבי חיים פינטו זיע"א, היו לשם דבר בכל רחבי מרוקו.

אמו של עמרם זינו סיפרה על אביה שעבד לפרנסתו כדייג. פעם אחת אירע שלא יכול היה לדוג דגים מהים, ולא היתה לו פרנסה, ומרוב צער חלה ונפל למשכב.

כדרכם של יהודים מאמינים, ניגשה אשתו אל כ"ק רבי חיים זיע"א כדי לבקש ממנו ברכה, שה' יתן פרנסה טובה לבעלה. לשאלתו של רבי חיים זיע"א מה עושה בעלך? השיבה: "הוא דייג".

רבי חיים זיע"א בירך אותה, שבשבוע זה בעלה ידוג כמות כה גדולה של דגים, שהוא לא צד במשך כל ימיו. ואכן, במקום שבו הוא היה דג, עלו בחכתו כל הדגים, ואילו חבריו הדייגים לא העלו בחכתם מאומה, כך שהתעשר סכום נכבד מאד.

שומע לעצה חכם

הרב יוסף אסרף, סיפר למו"ר שליט"א, שהוא הגיע פעם מהעיר אקא לעיר מוגאדור, עם שמונה גמלים עמוסי עורות. כהרגלו, ניגש תחילה אל ביתו של רבי חיים זיע"א כדי לקבל ברכה ועצה.

ר' יוסף שאל כיצד יוכל למכור את הסחורה שרכש, מכיון שלסחורתו לא היו קונים וכל כספו הושקע בסחורה זו.

הרב הציע לו שלא ימכור מיד את הסחורה, אלא ישכור מחסן בו יאכסן את כל העורות, ורק כעבור חודשיים ימכור את הסחורה.

רבי חיים זיע"א הסביר לסוחר, כי בעוד חודשיים יעלה מחיר העורות, ואז הוא יוכל להרוויח סכום גדול יותר, ואם ימתין יהיה לו שכרו בצידו. ואמנם, ר' יוסף אסרף עשה כן, והרוויח סכום ענק ממכירת העורות.

ועוד הוסיף כ"ק רבי חיים ובירך אותו, שהעושר לא יפסק ממנו ומזרעו, וכך היה. עד היום בניו ונכדיו מחזיקים במוסדות תורה.

לנתק את החשמל

הרב שמעון הכהן, נכד הצדיק הקדוש רבי דוד בן ברוך זיע"א, סיפר למו"ר שליט"א, שפעם הוא נסע עם אשתו ממוגאדור למרקאש. באמצע הדרך אשתו החלה לדאוג מאד. היא אמרה לו: "נדמה לי כי השארתי את המגהץ דלוק בשקע החשמל, והסכנה גדולה מאד".

מיד התקשר הרב שמעון למוגאדור, וביקש מהשכנים להיכנס לביתו ולכבות את המגהץ הדולק.

לתדהמתו סיפרו לו השכנים, כי אין כל צורך להיכנס לביתו.

"מדוע"? התפלא רבי שמעון.

"כבר בבוקר הגיע לכאן רבי חיים פינטו, וביקש מאיתנו שננתק מיד את החשמל מדירתו של הרב כהן, מכיון שהם נסעו למרקאש ושכחו לכבות את המגהץ..."

רבי חיים דופק בדלת

מצבת רבי דוד בן ברוך זיע"א

אחד מתלמידיו של מו"ר שליט"א, סיפר את הסיפור הבא.

כאשר הסבא הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א היה במרוקו, אירע שלאחד מתושבי העיר היו כאבי שיניים חזקים, עד שכל הלילה התהפך על

מיטתו והתפתל מכאבים, והתפלל שבזכות הצדיק רבי חיים פינטו - ישלח לו הקב"ה רפואה שלימה.

לפתע, הוא שמע דפיקות בדלת ביתו, וכאשר ירדו בני הבית לפתוח את הדלת, ראו והנה רבי חיים פינטו זיע"א עומד בדלת ואומר להם: "זה כמה שעות שאיני נרדם, מכיון שבעל הבית התפלל להקב"ה שישלח לו רפואה, בזכות אבותי הקדושים".

רבי חיים זיע"א ניגש אליו, נגע לו בשיניו והלה התרפא מכאביו.

כיצד יתכן?

מר פנחס אביטן סיפר למו"ר שליט"א, בשם אביו, ששמע מסבו סיפור מדהים:

הסבא היה מוכר עוגות, אלא שההצלחה לא האירה לו פנים. בצר לו הלך לרבי חיים הקטן זיע"א, וביקש ממנו ברכה להצלחה ולפרנסה טובה.

רבי חיים זיע"א שמע את בקשתו, ושאל אותו: "האם יש אצלך מעט כסף"?

"כן, יש לי", השיב.

"טול את הכסף שיש לך, תשקיע אותו בעוגות ותמשיך למכור", הורה לו רבי חיים זיע"א.

שאל אותו הסבא: "רבי! גם את העוגות שיש לי כיום בחנות, אינני יכול למכור, וכיצד אלך ואשקיע כסף נוסף בעוגות?"

רבי חיים זיע"א היה נחוש בדעתו, ושוב אמר לו: "תשמע מה שאני אומר לך, ואז תצליח".

אותו יהודי היה חדור באמונת צדיקים, והוא עשה בדיוק כפי שרבי חיים זיע"א אמר לו. הוא קנה קמח, אפה עוגות והחל למכור אותם. ואכן, הוא מכר את כל העוגות שאפה במצוות הצדיק, והרוויח מהם סכום כסף נכבד.

לרוע מזלו, בדרכו חזרה לביתו, אבד לו הארנק עם כל כספו, והוא הצטער על כך צער רב.

בדרך פגש הסבא שוב את רבי חיים זיע"א, ורבי חיים זיע"א שואל אותו: "נו, איך היתה היום המכירה?"

"אמנם מכרתי את כל העוגות והרווחתי כסף רב, אבל הארנק עם כל כספי אבד לי ואיננו", השיב הלה בעיניים מושפלות.

רבי חיים זיע"א הביט בו במבט חודר, ואמר לו: "נכון שהארנק אבד, ועני חשוב כמת, ואולי על ידי כך באמת נתבטלה הגזירה".

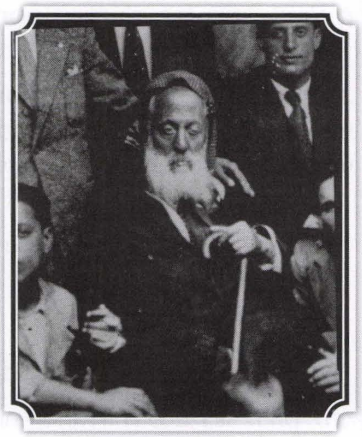

רבי חיים פינטו זיע"א

אותו יהודי שמע את הדברים והחל לבכות מאד. וכשהוא מתייפח בבכי הוא פונה לרבי חיים זיע"א ושואל אותו: "מה אעשה כעת? אין לי פרוטה אחת לפרנסתי?"

שוב הביט בו רבי חיים זיע"א ואמר לו: "לך למקום פלוני, שם תמצא את הארנק עם כל הכסף. פרוטה לא תחסר בו".

בפליאה רבה הוא שאל את הרב:

"לא יכול להיות שבמקום ההוא אמצא את הארנק עם הכסף, והרי מאות או אלפי אנשים עוברים במקום ההוא, וכיצד יתכן שאף אחד לא לקח אותו, ואני עוד אמצא את הארנק?"

רבי חיים זיע"א הקשיב למבוכתו, והורה לו: "תעשה בדיוק כפי שאמרתי לך".

בזריזות רבה הוא הלך לאותו מקום, ובדיוק היכן שהרב אמר לו, מצא את הארנק.

בערב, כשחזר אותו יהודי לביתו של רבי חיים זיע"א, שאל אותו הרב: "האם מצאת את הארנק?"

"כן!" - השיב - מצאתי את הארנק, בדיוק היכן שהרב אמר לי. אבל עדיין אני מתפלא, כיצד יתכן הדבר, הרי אלפי אנשים עוברים שם, ואיך זה קרה שאף אדם לא לקח אותו?"

"דברים כאלו הם מן השמים" - אמר לו רבי חיים זיע"א – "מאת הקדוש ברוך הוא. יתכן שאדם אלמוני מצא את הארנק, אבל בשעה שאני ברכתי אותך - אבד הארנק מאותו אדם. כך התגלגל הדבר שבסופו של דבר הארנק שב אליך".

ללמדנו, שתפילות צדיקים אינן שבות ריקם.

שאלת חלום

לאחיה של הגברת לוי מהעיר ליון, אבד ארנק חשוב, בו היו כל הניירות והמסמכים שלו, וכן סכום ענק של חמשת אלפים פראנק.

הוא ניגש אל רבי חיים פינטו זיע"א, ובדמעות שליש סיפר לרב כי כל רכושו אבד לו.

"לך ובוא למחר", השיב לו הצדיק, "הלילה אעשה שאלת חלום מאת הסבא קדישא, ואשאל אותו היכן נמצא בדיוק הארנק שלך".

למחרת בבוקר, יצא הרב בעצמו, ללא שליח, לביתו של המאבד, וקרא לו לרדת למטה. כשזה הגיע אמר לו הרב: "אל תפחד, הארנק שלך נמצא בידי המשטרה, לך אליהם", וכך היה.

מכך אנו רואים את כח קדושת הצדיק, וגם את ענוותנותו, שהלך אליו בעצמו ולא ביקש שהוא יבוא אליו. והדבר גם פלא: כיצד יתכן שהמוצא לא נטל את סכום הכסף הגדול שהיה בארנק, וגם המשטרה לא נגעה בכסף לרעה?"

האצבע שלא נכרתה

אחד מתושבי מוגאדור, נחתך באצבעו. החתך היה כל כך עמוק, עד שהאצבע היתה תלויה על בלימה, ובכל רגע האצבע היתה עלולה ליפול לגמרי.

הרופאים, חיוו את דעתם שלא ניתן לחבר את האצבע כפי שהיתה בתחילה, ויש צורך לכרות את האצבע בהקדם.

כדרכם של יהודים מאמינים, הזדרז הפצוע והגיע אל מעונו של רבי חיים זיע"א, ואז אירע הפלא.

רבי חיים זיע"א נגע בידו במקום החתך באצבע, והאצבע נדבקה ממש למקומה, כאילו מעולם לא נחתכה!

הצמיד שהושב והשיב בתשובה

יום אחד כאשר גב' רחל דרעי חזרה לביתה, אחז אותה שוד ושבר:

צמיד הזהב שלה, ששוויו היה חמישים אלף פראנק, אותו הניחה במקום שמור, נגנב ונעלם מביתה.

משיחות שקיימה גב' דרעי עם מכריה, נודע לה כי ידה של שכנתה היה במעל.

בצר לה, פנתה גב' דרעי לרבי חיים פינטו זיע"א, וביקשה ממנו עצה, כיצד להחזיר את הצמיד אליה. היא נתנה לרב סכום כסף לצדקה, ובנוסף נדבה גם שמן למאור למנורת הרב, וביקשה את ברכתו.

"לכי לביתך", הורה לה הרב, "ואמרי לכל שכנותייך כי היית אצלי, ואני אמרתי לך, כי זה שגנב את הצמיד לא יוציא את שנתו, והוא ימות בתוך שנה, וכי אז היורשים יצטרכו להשיב לך את הגניבה".

גב' דרעי חזרה לביתה, ועשתה בדיוק כפי שהרב הורה לה. היא סיפרה לשכנותיה את דברי הרב במלואם, והדברים הגיעו, כמובן, גם לאזני אותה שכנה שגנבה את הצמיד. זו פחדה לנפשה, ומיהרה להשיב את הצמיד הגנוב אל בעליו. בערמה היא השליכה את הצמיד לתוך חדרה של גב' דרעי, ואמרה לה: הנה הצמיד נמצא בחדרך...

לאחר שהחזירה את הצמיד, חזרה השכנה בתשובה, עזבה את דרכה הרעה והפכה ליהודיה כשרה ומאמינה.

הנדוניה חזרה

התרגשות רבה היתה בבית משפחת לוב: בתם היקרה באה בברית האירוסין, וההכנות לקראת החתונה היו בעיצומם. ר' אברהם, אבי הכלה דאג וטרח בעניני החופה והקידושין, ועל כתפי האם חנה הוטלו כל הסידורים של רכישת הנדוניה, אותם ביצעה האם בשמחה ובמסירות.

מספר שבועות לפני החתונה, חדר גנב לבית המשפחה וגנב את כל הנדוניה של הכלה, מבלי להשאיר להם מאומה.

הייאוש השתלט על גב' לוב. מצבם הכלכלי היה דחוק מאד, ורק במאמצים גדולים הצליחה המשפחה לחסוך פרוטה לפרוטה, כדי לרכוש נדוניה לכלה. כעת, אם יוודע הדבר לחתן, הוא עלול לחזור בו מקשר השידוכין.

בשעה קשה זו, פנתה גב' לוב לרבי חיים פינטו זיע"א, וביקשה ממנו שיתפלל לישועתה, שהנדוניה תשוב אליהם. רבי חיים זיע"א הרגיע אותה ואמר לה, כי בזכות סבו רבי חיים הגדול זיע"א, יתפס הגנב וכל הגניבה תוחזר במלואה.

בכל יום היה הצדיק מרגיע את גב' לוב, ומעודד אותה כי הנה הגנב ייתפס והגניבה תוחזר במלואה. כך חלפו להם ימים אחדים, ובני המשפחה התייאשו מלמצוא את הגניבה.

הגנב עצמו, היה מגיע בכל יום לרבי חיים זיע"א ומביא לו כסף, כדי שיתפלל "להצלחתו". רבי חיים זיע"א היה נוטל ממנו את הכסף, שבא לו בדרך בלתי כשרה, והיה צורר אותו בצרור מיוחד - בכדי להשיבו לבעליו בבוא העת.

ימים אחדים לאחר מכן, נתפס הגנב "על חם". היה זה בעת שיצא מן העיר עם כל שללו שגנב גם במקומות אחרים. הגנב הובל עם כל שללו אל בית הכלא, וכל הגניבה הוחזרה במלואה לבית משפחת לוב, וההכנות לחתונה נמשכו בשמחה ובמשנה מרץ.

לאחר מכן, ניגש רבי חיים זיע"א אל שלטונות הכלא, שוחח איתם ועם הגנב, ולאחר שזה הבטיח לשוב מדרכיו ומעלליו ולחזור לדרך טובה השתדל רבי חיים זיע"א בעדו, וגם חתם ערבות עבורו שלא ישוב לדרכו הרעה, והגנב שוחרר ממאסרו.

פאר בתוך האפר

שלמה אפרייט, בנו של הגביר רבי יעקב אפרייט, היה גם הוא גביר גדול. ברשותו היו סכומי כסף גבוהים, מטילי זהב, חפצים יקרים ותכשיטים. כדי לשמור עליהם מגנבים, הוא החביא את אוצרותיו בארגז מיוחד שהיה נסתר מעין כל רואה.

הימצאותו של הארגז המיוחד הזה, היתה ידועה לכל בני הבית, ומלבדם איש לא ידע על קיומו של האוצר הגדול, מלבד המשרתת הגויה שעבדה בביתם. זאת תמיד חרשה מזימות בליבה, כיצד לגנוב ולזכות באוצר יקר זה.

בכל ששה חדשים היתה המשרתת נוסעת לבית הוריה, שהיו גרים בכפר קרוב לעיר מוגאדור, ובכל הזדמנות היא חשבה כיצד להעביר את האוצר לרשותה.

באחת הפעמים, קודם שנסעה לבית הוריה, החליטה המשרתת לעשות מעשה ולגנוב את כל תכולת הארגז. היא נטלה את כל האוצר מהארגז, והחביאה אותו בתוך חבית מלאה באפר. דבר הגניבה נודע מיד לגביר שלמה אפרייט, והוא החל במסכת חיפושים מדוקדקת וקפדנית.

באותה שעה שהגביר ובני ביתו חיפשו את האוצר, עבר במקום רבי חיים זיע"א. הגביר ניגש אליו וביקש ממנו עצה וברכה, כיצד למצוא את האוצר. לאחר כמה דקות של מחשבה נענה רבי חיים זיע"א ואמר:

"בזכות מורי זקיני רבי חיים זיע"א, עצתי היא שתחפשו היטב במקום בו יש אפר, ושם תמצאו את כל האוצר שנלקח".

כמה מבני הבית לגלגו על עצתו של הצדיק, וטענו בלהט: "מי יגנוב חפצים יקרי ערך ויחביא אותם במקום מלוכלך שיש בו אפר"? אלא שהרב הכריח אותם לחפש במקום בו יש אפר.

בני הבית אמרו לעצמם בנימה של יאוש: "מה יש לנו להפסיד מכך, נחפש היכן שיש אפר כפי שרבי חיים מייעץ".

הם החלו בחיפושים נרחבים, ואכן לאחר זמן, נמצא כל האוצר בחבית של האפר, באותו מקום שבו הטמינה המשרתת את האוצר היקר.

לאחר שמצאו את האוצר בשלימותו, ניגשו בני הבית לרבי חיים זיע"א ואמרו לו:

"כיון שלעגנו על דברי הרב בשעה שייעץ לנו היכן לחפש, הרי אנו נודרים שכל הכלים הללו אסורים עלינו בהנאה, ומעתה כל הכלים הרי הם של הרב"!

רבי חיים זיע"א סירב לקבל מהם ולו כלי אחד. אך לאחר שהפצירו בו שוב ושוב, ביקש מהם לפתוח את הארגז. כשפתחו את הארגז, ראה שם רבי חיים זיע"א צמיד אחד דק, ואמר להם, כי את הצמיד הזה הוא רוצה לקחת, כדי להעניק אותו במתנה לבתו שמחה ע"ה, שנסעה עם בעלה לגור בארץ ישראל, בעיר הקודש טבריה ת"ו.

העראק שהפך למים

שנה אחת, כשהתגורר רבי חיים פינטו זיע"א, בקזבלנקה, התקרב ובא מועד ההילולא של סבו רבי חיים הגדול זיע"א, ואז התברר כי לסעודת ההילולא חסר משקה 'עראק', כדי לכבד בו את באי ההילולא.

אחד מבני הקהילה, נטל על עצמו את המשימה לנסוע לעיר ספי, שם ישיג מספר בקבוקי עראק. זאת חרף העובדה שעל פי החוק, חל איסור מוחלט לייצר או לרכוש משקאות חריפים.

רבי חיים זיע"א הדריך את הנוסע, וכיוון אותו למי עליו לפנות בהגיעו לספי, ולומר לו כי הרב פינטו שלח אותו. אותו יהודי אכן נסע לספי, ולמרות המרחק הגדול עשה את הדרך בשלום וחזר לקזבלנקה.

ההילולא נערכה ברוב פאר, וההתעלות הרוחנית של המשתתפים – שזכו גם לטעום מהמשקה החריף - הורגשה היטב. אך מעשה שטן הצליח, אחד מהשכנים שידע מהנעשה, התלונן בתחנת המשטרה הקרובה שבסעודת ההילולא מחלקים משקה האסור בשתייה. כמובן שמיד הגיעה למקום פלוגת שוטרים, וזו החלה לחפש את העראק בקרב החוגגים.

כשהבחין בהם רבי חיים זיע"א, צעד לקראתם ושאל אותם: "מה אתם מחפשים?"

"יש בידינו מידע, שהמתאספים כאן עברו על החוק, החוגגים שותים משקה חריף", ענו השוטרים בטון תקיף וסמכותי.

"בבקשה", השיב להם הצדיק זיע"א, "חפשו כאוות נפשכם. אולם ברשותינו נמצאים רק בקבוקי מים, ורק מים. עראק לא תמצאו כאן".

השוטרים מצאו מיד את הבקבוקים עם התוויות של העראק, ופניהם הפיקו מבטי נצחון. הרב ביקש מהם שיפתחו את הבקבוקים, ויטעמו אם הנוזל שבתוך הבקבוקים הוא מים או ערק!

השוטרים נענתו לבקשת הצדיק, ולאחר שעשו כמצוותו, הודו בפה מלא ובבושת פנים כי אכן הנוזל השקוף שבבקבוקים הוא מים, מים צלולים וזכים, ולא משקה חריף כפי שחשדו. כעת לא נותרה להם ברירה אלא לעזוב את המקום בבושת פנים, תוך שהם ממהרים להעניש את השכן שמסר להם מידע כוזב.

הנוכחים שנשארו במקום, המשיכו את ההילולא, והשתוממו מאד לנוכח הנס הגדול שאירע להם. כאשר ביקשו הנאספים לטעום מהעראק, פנו אל הרב ואמרו לו, כי ההילולא לא תהיה שלימה אם הם ישתו מים ולא ערק.

אז אמר להם רבי חיים זיע"א: "היהודי שהלך לספי, לא הביא מים אלא ערק. טעמו וראו".

אחד מהמסובים, סיפר למו"ר שליט"א, שאכן הנוכחים שתו מהמשקה פעם שנית, וראה זה פלא: המשקה חזר והפך לעראק...

שלף את נעלו

את המעשה הנפלא הבא, סיפר לנו מו"ר שליט"א, כשבצידו מוסר השכל ולקח טוב:

יהודי אחד סיפר לי סיפור מדהים, שקרה עם הסבא שלו:

אותו יהודי היה דייג. פעם אחת יצא לנהר ולא העלה דגים בחכתו. בצר לו בא אל רבי חיים פינטו זיע"א, ותינה בפניו את צערו שהיום הוא לא הצליח למצוא דגים.

הביט בו הצדיק לרגע, אחר כך שלף את נעליו ונתן אותם לדייג, תוך שהוא מצוה עליו ואומר לו:

"טול את הנעליים הללו, תניח אותם בים ותדוג הרבה דגים".

יצא הדייג כשנעלי הצדיק בידו, ועשה מה שציוה עליו. וראה זה פלא, הפלא ופלא: כיון שנתן הדייג את נעליו של הצדיק בתוך הים, מיד יצאו הדגים לקראתו ומילאו את מצודתו, עד שלא היה יכול לשאת אותה.

לפנות ערב נכנס הדייג אל הצדיק, וסל מלא דגים מתנה בידו, תוך שהוא מספר לו בהתפעלות את כל הענין הנפלא. סבא הצדיק ע"ה, סירב ליטול מתנה מן הדייג, החזיר לו את הסל ואמר: הדגים הללו שלך הם ואי אפשי ליטול ממך כלום.

הרבה יש לנו ללמוד ממעשה נורא זה:

רבי חיים פינטו זיע"א, היה כמו אבא לכל אחד ואחד, וכל מי שהיתה לו בעיה ראה זאת הצדיק כאילו היתה זאת הבעיה שלו.

הבה נתאר לעצמינו, דייג שיש לו בעיה כגון זו, והוא הולך אל שכינו ומספר לו שאין לו דגים. מה יעשה השכן? יאמר לו: וכי מה אתה רוצה ממני? כלום אני יכול לעזור לך שתמצא דגים?

לא כן רבי חיים פינטו זיע"א, הוא היה כמו אבא, שהיו הבריות באות ומתלוננות לפניו ושופכות את לבן לפניו כבן לפני אביו.

אלמלי היה קורה סיפור כזה היום, היו הבריות חושבות; מה כבר יכולים הנעליים הללו לעזור, שמא שמעת מימיך שיהיו נעליים מושכות דגים?

זאת כוחה של אמונה פשוטה שהיתה לאנשים בצדיק, הצדיק שולף את מנעליו ונותן אותם לדייג, והלה לא חשב מאומה. וכל כך למה? מפני שאמונת החכמים שלו היתה חזקה, ואם הצדיק אמר, כך יהיה.

כדרך שאמרו חז"ל (תענית כה.) "מי שאמר לשמן וידלק, הוא יאמר לחומץ וידלק". כך חיו פעם היהודים עם אמונה פשוטה.

ואמנם - כששמעתי סיפור זה, הדבר חיזק מאוד את האמונה שלי, וזאת היתה הצידה שלי, צידה של אמונה שלא מצאתי אותה במקום אחר.

"יגער ה' בך השטן"

נוהג היה רבי פנחס הכהן זצ"ל, בכל שנה ושנה, לעלות ולהשתטח על קבר סבו רבינו דוד בן ברוך זצ"ל. מקום המפגש היה במוגאדור, שם היתה מתאספת חבורת אנשים, ויחדיו היו יוצאים בצוותא אל הציון הקדוש.

שנה אחת, עלתה כל החבורה אל המכונית כדי לנסוע, אך מנוע המכונית דמם, וכל נסיונותיו של הנהג להתניע את המנוע לא הועילו. יצאו כולם מהמכונית והחלו להתפלל להשם יתברך, שיעשה להם נס בזכות הצדיק רבינו דוד בן ברוך, ולא יאחרו להגיע להילולא שלו.

באותם רגעים שבני החבורה נשאו את כפיהם בתפילה, הבחינו הכל בדמותו של רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, כשהוא יוצא להתפלל על ציון זקינו כ"ק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א.

רבי פנחס הכהן שלח את משמשו אל רבי חיים זיע"א כדי לקרוא לו, ולספר לו על המכונית שלא רוצה לזוז ממקומה. והנה אנחנו מתכוננים להגיע להילולא של הצדיק, ואיננו יכולים לנסוע.

כשהגיע רבי חיים זיע"א ליד החבורה, פנה אל רבי פנחס ושאל אותו: "מדוע לא הודעת לי כי אתה נמצא בעיר"? שכן בכל שנה בהגיע רבי פנחס לעיר, הוא היה נפגש עם רבי חיים זיע"א.

"הגענו מאוחר בלילה", השיב לו רבי פנחס, "ולא היה סיפק בידי להודיע לכבודו. והנה עכשיו המכונית לא רוצה לזוז ממקומה".

רבי חיים זיע"א שמע את הדברים, וביקש מרבי פנחס שיצטרף אליו בתפילות ליד קבר זקינו רבי חיים הגדול זיע"א. שניהם הלכו לקברו של רבי חיים הגדול זיע"א והתפללו שם (רבי פנחס הכהן, נשאר כמובן מחוץ לבית העלמין, במקום המיועד לכהנים). כאשר סיימו להתפלל חזרו אל המכונית, שם לקח רבי חיים הקטן זיע"א אבן אחת, זרק אותה על המכונית ואמר: "יגער ה' בך השטן".

באותו הרגע התרחש הנס! הנהג הצליח להתניע את המנוע, והמכונית החלה בנסיעתה.

בטרם יצאו בני החבורה לעבר הציון של רבינו דוד בן ברוך, שאל רבי פנחס הכהן את רבי חיים זיע"א בלשון מליצה:

"כיצד זה שאני לא הצלחתי להזיז את המכונית, ולא עמדה לי זכות סבי ביום ההילולא שלו, ואילו לך עמדה זכות אבותיך ואתה הצלחת?"

"חס וחלילה!" השיב לו רבי חיים זיע"א: "לשנינו יש אותה זכות, אלא שאני הפעלתי אותה בתחום שלי, במוגאדור, ואילו זכותך עומדת לך בתחום שלך, במארקש ולא כאן..."

בזכות הגלימה

כשנסע הרב עמינדב קריספין שליט"א, רבה של קרית ביאליק, באוטובוס מחיפה לתל אביב, ישב לידו קצין משטרה בדרגה בכירה. שיחה נקשרה בין השנים על דא ועל הא, עד שהגיעו לשוחח אודות העיר מוגאדור שבמרוקו, אז התברר כי השניים הם ילידי העיר.

השאלה הראשונה שהיתה כבלתי נמנעת, הופנתה מיד אל קצין המשטרה:

"האם אתה הכרת את רבי חיים פינטו"?

"בוודאי", השיב הקצין, "מי לא הכיר אותו?

אני באופן אישי" - הוסיף הקצין – "חי בזכות הצדיק".

וכך סיפר לימים, הרב עמינדב קריספין, את המעשה המופלא שאירע לאותו קצין משטרה:

בצעירותו, הוא חשב לעבוד כנהג משאית בחברת תובלה צרפתית, בקו מרוקו - מאוריטניה. מכיון שהימים היו ימי מלחמה בין הממשל הצרפתי למורדים מוסלמים, הציעה לו אמו שיטול ברכה מרבי חיים פינטו זיע"א, לפני שירכוש את המשאית.

רבי חיים זיע"א בירך את הבחור הצעיר בברכת הדרך, והוסיף כי הוא מייעץ לאמא, שתרכוש גלימה לבנה, וזה יניח אותה סמוך לכסא הנהג במשאית.

העצה לא מצאה כל כך חן בעיני הבחור:

"כבוד הרב - בימינו רק הערבים נוהגים ללבוש גלימות, הלבוש המודרני האירופאי החליף כבר את הגלימות. לשם מה יש צורך ברכישת הגלימה?!"

אלא שהרב שוב אמר לו: "עשה כדברי. בבוא היום, גלימה זו תציל את חייך". סתם ולא פירש!

הבחור נעתר לבקשת הרב. והגלימה שנרכשה עבורו, כדברי הצדיק, הונחה בדחילו ורחימו ליד כסא הנהג, כשהמילים שיצאו מפה קדשו של הצדיק: "בבוא היום, גלימה זו תציל את חייך" - עדיין מהדהדות באזניו.

חלפו ארבעה חדשים מאז שהלה התחיל את עבודתו בחברת התובלה, והנה באחד הלילות עצר הבחור לחניית ביניים, במקום שבו הסתתרו נהגים מפני

המורדים. עקב הקור הלילי, עטה הבחור על עצמו את הגלימה שאמו רכשה עבורו במצוות רבי חיים פינטו זיע"א, ונרדם.

עם בוקר קם הנהג משנתו העמוקה, מלא בכוחות חדשים ורעננים כשהוא מוכן להמשך הנסיעה. אלא, שאז נחרד לראות מתוך תא הנהג, כי על כמה מן המשאיות שחנו לידו תלויים ראשיהם הערופים של נהגיהם...

מאוחר יותר התברר לו, שבאותו לילה הגיעו המורדים לחניון, עברו בחשאי ממשאית למשאית, ובדקו את הנהגים הישנים. המורדים הסיקו, כי כל מי שלבושו מערבי אירופאי - הוא צרפתי, וכרתו את ראשו. אולם בנהגים שהיו לבושים גלימות, הם לא פגעו. מתוך הנחה שהם ערבים מרוקנים.

"כך נצלתי, בזכות אותה ברכה, העצה והגלימה" - סיפר הקצין.

כששב הנהג לביתו, סיפר לאמו את כל השתלשלות העניינים, ומיהר לבית הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ובירך שם את ברכת "הגומל", הגומל לחייבים טובות שפדה את נפשו ממוות.

"מזגובה?"

משפחת בוגנים מהעיר מוגאדור, היתה מיודדת מאד עם הצדיק רבי חיים הקטן זיע"א. פעמים רבות היה רבי חיים זיע"א מגיע לביתם, בדרך כלל יחד עם בנו הצדיק רבי רפאל זיע"א, והיו מתאכסנים בביתם לפרקי זמן שונים.

באחת הפעמים שרבי חיים זיע"א התאכסן בבית משפחת בוגנים, הרגיש הרב כי אם המשפחה עצובה מאד. רבי חיים זיע"א שאל אותה בשפה הערבית "מזגובה?" (מדוע את עצובה?)

"איבדתי את הנזמים שלי", השיבה גב' בוגנים, "וזה משפיע על מצב הרוח שלי, לא לטובה".

"הסירי כל דאגה מליבך", אמר לה רבי חיים זיע"א "הרימי את קצה המזרון שלך, ושם תמצאי את הנזמים".

וכדברי הצדיק כך היה. גב' בוגנים הרימה את המזרון, וכל הנזמים נמצאו שם, לא חסר אחד מהם [מפי הבן ר' חיים בוגנים].

"מה יש לך בכיס?"

דודתו של ר' אברהם עלי ז"ל, לא זכתה להיפקד בפרי בטן, שנים רבות לאחר נישואיה. מכיון שכן ניגשה בדחילו ורחימו לרבי חיים פינטו הקטן זיע"א, כדי לקבל ממנו ברכה וישועה.

שאל אותה הרב: "מה יש לך בכיס?"

"מטבע" - השיבה.

ביקש הרב שתתן לו את המטבע.

כשהמטבע היה בידו, הוא הניח אותו בין שיניו, ולאחר מספר רגעים אמר לה: "תני את המטבע לצדקה, וכעת חיה יש לך בן".

כפי שסיפר ר' אברהם עלי, שנה תמימה לאחר המעשה, דודתו נפקדה בפרי בטן, כברכת הצדיק.

אפרוס את כפי על העיר

אביו של מר פנחס אביטן, סיפר לו את הדברים הבאים:

"רבי חיים פינטו אמר לי קודם פטירתו; אני אשמור על העיר הזאת ואפרוש כפי עליה, ואשמור עליה בבגדים שלי. כמו שהבגדים מכסים את גוף האדם, כך אני בבגדי אשמור על העיר הזאת".

ואכן, משפחת אביטן ראתה זאת בעליל, כיצד רבי חיים זיע"א שומר עליהם מלמעלה גם לאחר פטירתו:

בת אחיו של פנחס אביטן חלתה במחלה קשה, וימים רבים היא שכבה ללא הכרה. בני המשפחה עשו כל שביכולתם כדי להחיש את רפואת הבת, אך כל ההשתדלויות לא הועילו.

כשנועדו בני המשפחה יחדיו כדי לטקס עצה, הועלה הרעיון שכל בני המשפחה יעלו להשתטח על קברו של רבי חיים זיע"א, ולהעתיר שם בתפילות ובתחנונים שזכות הצדיק תעמוד לרפואת הבת.

הישועה, כך סיפרו בני המשפחה, לא איחרה לבוא:

כבר באותו יום שנערכו התפילות ליד ציונו של הצדיק, נרפאה הבת כליל.

קח את הקופה הזאת

מרוקו סבלה רבות משנות בצורת, שנה אחר שנה הוכרזה כשנת בצורת, וכתוצאה מכך הורגש מחסור בתבואה, בפירות וירקות ומוצרי מחיה אחרים.

מחיריהם של מוצרי המזון היו גואים ועולים, ותושבי מרוקו היו נאלצים להצטמצם בהוצאות המחיה. אך לא רק בעסקי המזון הורגשה המצוקה, גם שאר בעלי המקצועות חשו היטב במצוקה הכלכלית שפגעה בכל תושבי האיזור.

היה זה בחורף של שנת תרס"ו, כאשר תושבים רבים במוגאדור ירדו מנכסיהם והגיעו עד פת לחם. אחד מהם, שהיה צורף במקצועו, ובכיסו לא נותרה פרוטה אחת להצלה, החליט למכור את נכסיו ובתמורתם רכש מצרכי מזון חיוניים, כדי שאשתו ושמונת ילדיו לא יגוועו ברעב.

שבועות חלפו וימי ניסן נראו באופק, וביתו של הצורף התרוקן לגמרי מכל הריהוט והביגוד שהיה בו עד לפני חדשים ספורים. ואם לא די בצרה זו, הרי שהצורף היה בעל חוב לספקים שמהם רכש חומרי גלם לעבודתו, ולא היה לו מהיכן לשלם להם את החובות שהלכו ותפחו מיום ליום.

האמונה שהיתה חדורה בלבו של הצורף, פינתה את מקומה אט אט ליאוש שהלך והתעצם עם התקרב ימי חג הפסח. בעלי החובות דחקו בו ולחצו אותו מידי יום ביומו, ובמר ייאושו מהמצב הקשה, הוא חשב לאבד את עצמו לדעת - להשליך את עצמו למצולות ים. כך, חשב בלבו, הוא לא יראה בצרתם של אשתו ושמונת ילדיו האהובים עליו.

בערב בדיקת חמץ, אסף הצורף את אשתו וילדיו, לשיחת פרידה:

"אינני יכול להשאר כאן בעיר" - הסביר להם בדמעות שליש – "בעלי החובות מתדפקים על הדלת בכל יום ויום, ואני מפחד שהם יבקשו להשליך אותי לבית הסוהר במהלך חג הפסח. אני בורח מהעיר למשך כמה שבועות או כמה חודשים, עד יעבור זעם. אולי יחון אותי השם יתברך, אולי ירחם, ולכשירחיב ה' את גבולי - אשוב אליכם בשלום".

הדמעות הציפו את פניו באותם רגעים שדיבר אל בני ביתו, כשבלבו הוא בטוח כי זוהי שעתו האחרונה עם בני ביתו היקרים לו, הוא חיבק ונישק לכל אחד מילדיו ונפרד מהם לשלום

בדרכו לבצע את מחשבתו, סר הצורף לרחוב בו התגורר רבי חיים הקטן זיע"א, ושם התפלל את תפילתו. כך היה המנהג שכל יהודי שהיה שרוי בצער, היה הולך לבית הצדיק או אפילו ליד פתח ביתו של הצדיק, להתפלל. באותה שעה הוא קרא קריאת שמע ואמר את סדר הוידוי, שיהיה לו לכפרה על כל עוונותיו.

כעת החל הצורף ללכת, כשפניו מועדות לחוף "דזורוס דכלאני" (באב דקאלא), סמוך לבית העלמין בו טמון הצדיק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א. זהו מקום אשר כל הנופל שם, גופתו לא תמצא לעולמים והמים לא יפלטו את גופתו אל היבשה.

ממש בדקות כה גורליות לחייו, יצא מבית העלמין רבי חיים הקטן זיע"א, אשר כמנהגו מידי יום הלך להשתטח על קבר סבו הגדול זיע"א. רבי חיים זיע"א ראה את הצורף וקרא לו. הלה ניגש לרבי חיים זיע"א, בירך אותו לשלום ונישק את ידו.

"אני גוזר עליך", כך פקד עליו הצדיק, עוד לפני שהוא יפצה את פיו וישיח את מר לבו, "שתשוב מיד לביתך, תלך בדיוק באותה הדרך שבה הגעת לכאן. כשתגיע

אל חומת העיר, תכנס בפתח 'באב אסבע'. אם תמלא בשלימות אחר דברי, אני מבטיח לך כי חג הפסח יעבור עליך ועל כל בני משפחתך, בשמחה ובטוב לב".

הצורף שכבר התייאש מכל זיק של תקוה, לא האמין לדברי רבי חיים זיע"א, ואמר לו: "הן לו יהי כדבריך. אולם לפני כן, אני רוצה להשתטח על קבר סבך רבי חיים הגדול, ואחר כך אעשה כדבריך ואחזור לביתי".

אליבא דאמת, לא היה בדעתו לעשות כן, אך בכדי שרבי חיים זיע"א יעזוב אותו לנפשו, הוא הצהיר שרצונו להתפלל על קברו של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, וכך יוכל לאחר מכן ללכת אל הים ולקפוץ לתוכו.

רבי חיים זיע"א צפה ברוח קדשו כי פיו ולבו אינם שווין, וכי הוא רוצה לאבד את עצמו.

"מרגע זה אני מתלווה אליך. אני לא עוזב אותך, עד שתלך ותשתטח על קבר סבי, ולאחר מכן נלך יחדיו לביתך", כך הצהיר הצדיק.

ואכן רבי חיים זיע"א התלווה אליו, עד שגמר להתפלל על קבר רבי חיים הגדול זיע"א. שם בירך אותו רבי חיים הקטן זיע"א כי השם יתברך ישלח לו ישועה גדולה, רווח והצלה, פרנסה טובה והצלחה רבה.

ברכת הצדיק הותירה שלווה ומרגוע ברוחו של הצורף, הוא נמלך בדעתו והתחרט על צעדיו הפזיזים, ובו במקום קיבל את ההחלטה לחזור לביתו.

בדרכו חזרה לביתו, אירע הנס הגדול:

אדם זר, אותו לא ראה מימיו, נקרה לפתע למולו. הוא ניגש אליו ואמר לו:

"קח את הקופה הזאת, המלאה בדינרי זהב, ובעזרתם תשיג את כל צרכי הפסח, ועוד ישאר לך די והותר כדי לסלק את חובותיך לכל בעלי החובות שלך. מה שישאר לך - שמור בביתך, ואני אבוא אליך לאחר חג הפסח, ואזמין ממך תכשיטים שתכין עבורי מדינרי זהב אלו".

צירוף המקרים, עורר התרגשות עזה בלבו של הצורף. הנה הוא חוזה במו עיניו כי חסדי ה' לא תמו כי לא כלו רחמיו, ותשועת ה' כהרף עין. בצעדים חפוזים הוא מיהר לביתו, סיפר לאשתו וילדיו בשמחה על הישועה הגדולה שהשם יתברך המציא לו.

לאחר מכן, יצא לשוק וקנה את צרכי החג, ורכש בגדים חדשים לכל בני המשפחה. בכסף הנותר, שילם את כל חובותיו לנושים שדחקו בו, וחג החירות עבר עליו בשמחה ודיצה.

שב הצורף לביתו של רבי חיים זיע"א, והודה לו על אשר פדה אותו מרדת שחת למצולות ים. הרב שאל אותו, האם אכן התקיימה הבטחתו? והלה השיב: אכן כן. ברכת הרב התקיימה במלואה.

הוא ביקש לתת לרב מתנה הגונה הודות לישועה שבאה בזכותו, אך רבי חיים זיע"א סירב ליטול ואמר לו: "די לי בכך שהצלתי את נפשך ממוות לחיים".

ככלות שבעת ימי חג הפסח, המתין הצורף בכליון עינים לאותו אדם שיבוא אליו, כדי לסכם על התכשיטים שבהם הוא חפץ. חלפו ימים ושבועות, והאיש לא בא! עקבותיו לא נודעו, וכל הכסף נשאר אצלו [ספר "שנות חיים", בשם גיסתו של הצורף, שעלתה לאחר מכן לארץ ישראל].

שער ביתו של רבי חיים זי"ע בקזבלנקה

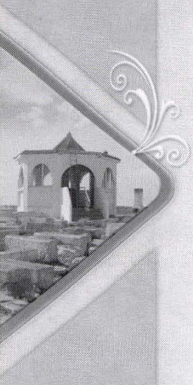

פרק
יז

צופה מישרים

אינך ראוי לעסוק בכך

ראשי קהילת מאקנס (מהקהילות החשובות שבמרוקו) ערכו קבלת פנים חגיגית לרבי חיים זיע"א, כשהגיע למאקנס יחד עם בנו הצדיק רבי מאיר זיע"א.

בביתו של הגאון רבי יהושע ברדוגו זיע"א, ראש אב בית הדין שבעיר, נערכה סעודה גדולה לכבוד הצדיקים, בהשתתפותם של ראשי הקהילה ואורחים חשובים.

לאחר הסעודה ודברי התורה שנאמרו מפי הרבנים, עברו האורחים בסך כדי לקבל ברכה מהצדיק רבי חיים זיע"א. איש איש בתורו העניק לרב נדרים ונדבות, כל אחד כמתנת ידו כברכת ה' עליו.

באותו מעמד, ניצל רבי חיים זיע"א את ההזדמנות כדי לשוחח עם כל אחד, ולכוין את דרכיו. לאחד אמר כי בכיסו מצוי סכום מסויים, ועליו להפריש מעשר כצדקה לעניים. למשנהו נקב בתוכחת מוסר על הנהגתו עם בני ביתו, על חינוך ילדיו. מהשלישי ביקש שיוסיף בקביעת עיתים לתורה. כך עלו נושאים שונים שהיו טעונים תיקון המעשים, כפי שחזה הצדיק ברוח קדשו הטהורה והצלולה.

כשהגיע ועבר לפניו אדם זקן בא בימים בעל הדרת פנים, הביט הצדיק בפניו והעמיד פנים זועפות: "מדוע עוסק אתה בקבלה? דע לך כי אינך ראוי לעסוק בכך, ואתה עלול חס וחלילה להתחייב בראשך אם תמשיך בכך".

הזקן החל לבכות, הנה סודו התגלה ברבים. הוא הבטיח לרב כי יעשה כדבריו, ויפסיק לעסוק בלימוד תורת הקבלה.

לאחר מכן, הסביר הצדיק לסובבים אותו, שהישיש הזה מאמץ מאד את מוחו כדי לעסוק בתורת הקבלה, והוא קרוב לסכיזה. משום כן ביקש ממנו שיחדל מכך, למען ייטב לו ויאריך ימים.

איש קדוש ונורא

עיר של חכמים וסופרים במרוקו היתה העיר מאקנס. רבה של העיר לא רווה נחת מאנשי קהילתו. תלמידי חכמים רבים בעיר, ראו עצמם כבעלי דעה והביעו את דעתם בכל נושא אפשרי, ולעיתים קרובות נגרמה מחלוקת גדולה בין רב העיר לשאר תלמידי החכמים.

היה זה בשעה שרבי חיים פינטו זיע"א, הגיע לביקור בעיר, ובשיחה שקיים עם המרא דאתרא, הביע רב העיר את מורת רוחו מתלמידי החכמים שבעירו, שאינם חולקים לו כבוד וחולקים עליו בסוגיות הלכתיות רבות.

רבי חיים זיע"א ניחם אותו, ודיבר על לבו:

"הדור הזה לא רוצה לקבל את האמת, ולכן רבות הן המחלוקות שלא לשם שמים. אבל אתה, כרב, צריך להתנהג תמיד לפי האמת שלך, ולנסות להמעיט את המחלוקות עד כמה שאפשר. ולא עוד, אלא שעליך לדעת, כי לבחירתך כרב העיר על ידי בית דין של מטה, קדמה בחירה על ידי בית דין של מעלה. ולכן, כל אחד ואחד צריך לקבל ולכבד בחירה זו".

בהזדמנות הקרובה, כשפגש רבי חיים זיע"א את אחד מתלמידי החכמים שלא נהג כבוד ברב העיר, הוכיח אותו על כך, ואמר לו כי אין זו דרכה של תורה. כבוד התורה מתחלל על ידי כך, וכל המחלל את התורה - סופו שגופו יהיה מחולל על הבריות.

מסתבר שאותו תלמיד חכם, לא היה תוכו כברו. הוא החציף פנים כלפי הצדיק ולעג לו:

"מי אתה ומה אתה? לא די שבאת לקבץ מעט נדבות, אתה גם מטיף לי מוסר? קח את הפרוטות שלך וחזור לעירך. אל תתן לנו עצות כיצד לחיות כאן את חיינו".

רבי חיים זיע"א אחז בפלך השתיקה. הוא ניסה לדבר על לבו של הלה בחדר צדדי, ללא נוכחים נוספים. לאחר שאותו חצוף סירב לדבר עם הצדיק, פנה רבי חיים זיע"א לכל הנוכחים, וביקש מהם שיעזבו את החדר.

כשיצאו כולם מהחדר, אמר לו רבי חיים זיע"א: "אתה לא צודק כלל בדבריך. ולא עוד, יש לי אות שיוכיח לך שדברי נכונים".

"ומהו האות?" שאל

"האמנם אמת הדבר, כי ביום תענית אסתר חשת ברע, לקחת פרוסת עוגה ורצית לאוכלה? אלא שבדיוק באותו רגע דפקו בדלת, ואתה חששת פן יראו שאתה אוכל ביום התענית, לקחת מיד את העוגה והצנעת אותה בכיס הגלימה..."

והצדיק, המשיך לגלות לו ביחידות, את מסתורי מעשיו:

"לאחר שדפקו בדלת, יצאת לחדר צדדי כדי לאכול את העוגה, אותה אכלת מבלי לברך עליה, מרוב פחד וחיפזון. כשסיימת לאכול את העוגה, שתית מים מכד, כשאתה טובל בכד את כל ראשך. ומאז אתה סובל מכאבי ראש".

כעת, כשהבין כי איש א-להים קדוש עומד לנגד עיניו, שכל דבריו אמת וצדק, לא היה טעם לנסות להכחיש את הדברים או לסתור אותם. הוא נפל לרגלי הצדיק, נישק את ידיו וביקש בבכי מר את סליחתו.

הקהל שהמתין מחוץ לחדר, הוזמן לסעודת מצוה שערך אותו תלמיד חכם לכבודו של הצדיק, ובמעמד קהל רב הביע בפני רב העיר, חרטה וסליחה על כל מעשיו, וקיבל על עצמו להיזהר ולהישמר בכבודם של חכמי ישראל.

לכל הסיפור הזה, היה עד ראיה ושמיעה רבי אהרן חסין זצ"ל, מחבר הספר "מטה אהרן", שכיהן כאב בית הדין בעיר מוגאדור.

"היום אני בתענית עבורך"

רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, נודע במיוחד בזכות מסירות נפשו עבור כל אחד ואחד מבני ישראל. פעם, פגש רבי חיים זיע"א בדרך הילוכו, יהודי בשם אהרן בוגאנים. פנה אליו הרב ואמר לו:

"היום אני בתענית עבורך, כי אני רואה שנגזרה עליך גזירה".

בצהרי היום הלך אהרן בוגאנים לשוק, כדי לקנות ולמכור סחורה כהרגלו, לפתע, במקום בו עמד התמוטט קיר גדול, ובדרך נס הצליח אהרן בוגאנים להנצל כשהוא בריא ושלם בנפשו ובגופו.

בזכות הצדיק נתבטלה הגזירה מעליו [מפי מר יצחק בוגאנים, בנו של ר' אהרן הנ"ל - ספר "שבח חיים"]

בדרך הארוכה

אחד מתושבי מוגאדור, היה עושה בכל יום את דרכו לעבודה מחוץ לעיר.

בוקר אחד, פגש אותו רבי חיים זיע"א ושאל אותו: "לאן פניך מועדות"? והלה השיב לרבי חיים, כי פניו מועדות לעבודה, וכי כך הוא עושה מידי בוקר.

"האם יש לך דרך אחרת כדי להגיע לעבודה?" שאל אותו רבי חיים זיע"א.

"אכן יש לי דרך אחרת כדי להגיע למקום עבודתי, אולם אני מעדיף ללכת בדרך הזו מפני שהיא קצרה ונוחה עבורי", השיב.

"אם כן", אמר לו רבי חיים זיע"א "אני גוזר עליך, שלא תלך היום לעבודה בדרך הרגילה, אלא בדרך הארוכה יותר".

אותו אדם שהיה יהודי ירא שמים ומציית לדברי חכמים, השיב כי הוא ישמע לקול הרב, ומיד שינה את מסלולו ושם את פעמיו לעבודתו בדרך הארוכה.

לאחר מספר ימים, הגיע אותו יהודי אל בית הרב. בקול נרגש הוא ביקש להודות לו על הצלת חייו, כפי שהצדיק חזה ברוח קדשו.

ומה באמת אירע באותו יום?

משאית משא שנסעה בדרך שאותו יהודי חשב ללכת בה, סטתה ממסלולה ופגעה בהולכי הרגל שהיו באזור. כל הנפגעים, כך סיפר, הם חבריו לעבודה שהלכו כהרגלם בדרך הקצרה, כמה מהם נהרגו וכמה מהם נפצעו קשות.

אילו הוא היה הולך לעבודה בדרך הרגילה, ולא היה שומע בקול הצדיק, היה מאבד, חלילה, את חייו!

להגן על כבוד התורה

רבי יעיש קריספין זצ"ל, אחד מחשובי תלמידי החכמים שהיו בכפר וולד-ברחיל, עסק לפרנסתו במסחר. נודד היה רבי יעיש ברחבי מרוקו, מעיר לעיר ומכפר לכפר, כדי לקנות ולמכור סחורה.

כאשר נודע בכפר שרבי יעיש עומד בימים הקרובים לנסוע למוגאדור, נגשו אליו כמה משכניו וביקשו לתת לו נדרים ונדבות, עבור רבי חיים הקטן זיע"א, במוגאדור. רבי יעיש נתן את הסכמתו למעשה חסד זה, ונטל עמו את כל המשלוחים שיועדו לצדיק רבי חיים זיע"א.

כשיצא רבי יעיש מפאתי הכפר, שמע לפתע קול רם ונישא:

"רבי יעיש, רבי יעיש"!

היתה זו הגברת מסעודה ויצמן, שביקשה לשלוח עמו את נדבתה עבור הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. רבי יעיש לקח ממנה את צרור הכסף, תחב אותו בכיס המעיל והמשיך בדרכו למוגאדור.

מכיון שרבי יעיש לא הכיר את העיר מוגאדור, ומעולם לא ראה את זיו פניו הקדושות של רבי חיים זיע"א, הוא ביקש מהיהודי הראשון שפגש בשערי מוגאדור, שיראה לו כיצד להגיע אל בית הרב.

בעודו עושה את דרכו לבית הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ניגש אליו יהודי נשוא פנים ושאל אותו:

"האם כבודו הוא רבי יעיש קריספין, מהכפר וולד-ברחיל"?

רבי יעיש השיב בחיוב.

"אני הוא רבי חיים פינטו"!

רבי יעיש הופתע מעט מהמפגש הבלתי צפוי, אך רבי חיים זיע"א לא הפסיק משטף דיבורו:

"ימי הפסח ממשמשים ובאים - ויהודים רבים מבקשים את עזרתי, כדי שצרכי החג יעלו על שולחנם. הזמן קצר והמלאכה מרובה. אודה לך מאוד, אם תוכל כבר עכשיו לתת לי את הנדרים והנדבות שהבאת עמך".

"כספי הנדרים והנדבות צרורים הם בין חפצי", השיב רבי יעיש, "אני מעדיף לגשת קודם אל בית המלון ולפתוח את הצרורות, כך אוכל למצוא את הכספים ולתת אותם לרב".

רבי חיים הפציר בו שוב ושוב: "אינך זז מכאן עד שאקבל את הכסף. הצרכים מרובים והשעה דוחקת".

רבי יעיש השתכנע, הוריד את החבילות, הוציא מהם את כספי הנדבות ומסרן לרבי חיים זיע"א.

"נשאר אצלך עוד משהו", העיר לו רבי חיים זיע"א. ורבי יעיש משיב לו בבטחה: "הכל הבאתי לכבוד הרב".

"בצאתך מהעיר" - הזכיר לו הרב נשכחות – "ביקשה ממך הגברת מסעודה ויצמן למסור את נדרה אלי, אתה הנחת את הנדבה בכיס מעילך העליון. כנראה מרוב טלטולי הדרך שכחת מכך".

רבי יעיש נפעם מדברי הצדיק הרואה ברוח קדשו למרחוק, ואמר לו: "את שמעו של כבוד הרב שמעתי, אך את גודלו ראיתי זה עתה", ומיד הוציא את הנדבה מכיס מעילו ונתנה לרב.

רבי חיים מיהר עם סכום הכסף אל בתי העניים, ורבי יעיש הזדרז להסדיר את ענייניו בעיר.

עיר מקלט?

באותה שעה שרבי יעיש נכנס לבית הכנסת, עסקו שם חכמי העיר במסכת פסחים כפי תקנת חז"ל בגמרא מסכת פסחים (דף ו.): "שואלין ודורשין בהלכות הפסח קודם הפסח שלשים יום".

רבי יעיש התיישב והטה אוזן לדברי הלומדים. במהלך הלימוד, הקשה אחד הלומדים קושיה חריפה שסתרה את כל מהלך הלימוד בסוגיה.

רבי יעיש פנה לעבר הלומדים, והרצה בפניהם את מהלך הסוגיה על פי הבנתו, כך שהסוגיה היתה מובנת היטב, דבר דבור על אופניו.

הכל הסכימו עם רבי יעיש, למעט אחד מהלומדים שלא ראה זאת בעין יפה, והוא רטן באזני הנוכחים: "הישיבה שלנו הפכה לעיר מקלט? כל אורח שנכנס לכאן מפריע לנו!"

רבי יעיש, הבין היטב כלפי מי הדברים אמורים, ובשעה קשה זו העדיף להיות "מן הנעלבים ואינם עולבים, שומעים חרפתם ואינם משיבים". שתק רבי יעיש, ובפלך השתיקה אחזו שאר תלמידי הישיבה, ואף אחד מהם לא מחה על הפגיעה בכבוד התלמיד חכם.

מי שנזעק להגן ולמחות על כבוד התורה, היה לא אחר מאשר רבי חיים פינטו זיע"א. הוא שישב בביתו - צפה ברוח קדשו בהתרחשות, ומיד קרא למשמשו ר' יהודה בן עזר, וביקש ממנו שיצטרף אליו.

"אני מרגיש שפוגעים ברבי יעיש, זהו התלמיד חכם שאיתו נפגשנו הבוקר. אחד מהתלמידים בישיבה פגע בו והעליב אותו".

רבי חיים זיע"א ומשמשו מיהרו לבית הכנסת. כשראו התלמידים את הצדיק, קמו מפניו והציעו לו מקום ישיבה. רבי חיים זיע"א התעלם מגינוני הכבוד שהופנו אליו, פנה אליהם בסבר פנים חמורות ואמר להם:

"לא אשב במושב לצים, במקום בו לא מכבדים אורח חשוב ותלמיד חכם כמו רבי יעיש. איש מכם, אינו גאון כמו רבי יעיש. הישיבה הזאת היא עיר מקלט לאנשים מסוגכם, ולא לאורח גאון ומכובד כמו רבי יעיש קריספין שהגיע לעירנו".

בני הישיבה שמעו את התוכחה, והבינו כי עליהם לפייס את רבי יעיש. כולם ללא יוצא מן הכלל ביקשו את סליחתו של רבי יעיש, על כך שלא מיחו בחברם שפגע בכבוד התורה. הם גם התנצלו בפניו, על כך שלא כיבדו אותו כראוי, וכיאה לאורח שהגיע מחוץ לעיר ולא נהגו בו מידת הכנסת אורחים.

רבי יעיש קיבל את התנצלותם, ומיד לאחר שהודיע להם בפה מלא כי הוא מוחל וסולח על העבר - המשיך להתפלפל עמם בסוגיא הקשה, עד שהדברים היו ברורים לכולם באר היטב.

לאחר מעשה זה, קיבלו עליהם תלמידי הישיבה במוגאדור, חרטה גמורה על מעשיהם וקבלה לעתיד, להקדים שלום לכל הבא בשערי העיר, ולקיים את מצות הכנסת אורחים בשמחה ובכבוד לכל אדם ואדם, ובפרט לתלמיד חכם.

הצלה בזכות אבות

הרב שמעון כהן, נכד הצדיק רבי דוד בן ברוך זצ"ל, סיפר את המעשה הבא:

רבי שמעון בנה בנין במוגאדור, במהלך הבניה הגיע למקום רבי חיים הקטן זיע"א, ואמר לו: "עלול לקרות כאן משהו, אבל בזכות אבותי הקדושים לא יקרה כאן כלום".

ואכן ברכת הרב וזכות הצדיקים, התגלתה לאחר תקופה קצרה:

זמן מה לאחר מכן, נפל אחד הפועלים ממקום גבוה מאד, ולמרבה הפלא לא קרה לו שום נזק. שכן, רבי חיים זיע"א התפלל עליו שלא יקרה לו מאומה.

הפועל קם על רגליו בריא ושלם, והרב שמעון כהן הלך עמו אל רבי חיים זיע"א, כדי לספר לו את הנס והפלא ולהודות לה' יתברך.

שבע הצמידים

בנה הקטן של גברת אלטית, חיים, היה חולה מאד, וכפסע היה בין החיים ובין המוות. כשאמו הבחינה במצבו החמור, היא הרימה את ידיה אל השי"ת ואמרה: "ה' א-להים, יש לי רק בן אחד".

לאחר מכן נטלה את שבע הצמידים מעל ידיה, וחשבה בלבה: את שבע הצמידים הללו אני אתן מחר מתנה לכ"ק רבי חיים פינטו זיע"א. וכיון שאני יודעת שהוא יחלק את שבע הצמידים הללו לעניים, לכן אני מבקשת ממך, השי"ת. תעשה משהו עבור הילד שלי.

שעה קלה לאחר מכן, הגיע הרופא לביתה, בדק את הילד ואמר לה:

"גב' אלטית! לבנך נותרה רק שעה אחת לחיות".

תגובת האם לא הותירה ספק על גודל אמונתה בהשי"ת:

"העבודה שלך", כך אמרה לרופא, "היא לרפאות חולים ולהציל חיים, אבל לא לקבוע מי יחיה ומי ימות, השי"ת הוא עושה ניסים ונפלאות הוא ממית ומחיה".

לאחר זמן מה החל הילד להזיע, ולאחר דקות אחדות הוא כבר הניע את אברי גופו ואף ביקש לשתות מים. עד שהוא קם והחל ללכת. אז הבחינו הכל בנס הגדול והשמחה היתה רבה.

למחרת בבוקר, בשעה שש, נשמעו דפיקות על הדלת. כאשר נפתחה הדלת, עמד בפתח כ"ק רבי חיים זיע"א יחד עם משמשו, כשהוא שואל: "האם הכל בסדר?"

"כן, הכל בסדר", השיבה גב' אלטית.

"אם כן, ביקש ממנה הצדיק - הביאי לי את שבע הצמידים ששייכים לי".

גב' אלטית נדהמה...

איזה עסקים?!

מר מרדכי כהן, עסק לפרנסתו במסחר כבר מגיל צעיר, כשהיה בן שמונה עשרה שנה. את מרבית שעותיו הוא בילה בנסיעות מעיר לעיר, בכל מקום היה קונה סחורות ומוכר אותם בריוח.

למרדכי היה שותף בעסקים, שעליו הוא סמך ובטח בעינים עצומות, כיון שהיה לו 'לב זהב' והיה עושה מעשי חסד לכל נצרך ודורש.

מסופר, שבאחד הימים כשהגיע מרדכי למוגאדור, שמע לפתע קול מאחוריו הקורא לו. הוא הביט לאחוריו והבחין בנער צעיר שקורא בשמו.

"מי אתה, ומה רצונך"? - שאל אותו מרדכי. וזה השיב לו בשאלה:

"האם אינך מכיר אותי"?

"לא! אני לא מכיר אותך"!

"אמנם אינך מכיר אותי", אמר לו הנער, "אני הוא חיים פינטו, נכדו של רבי חיים פינטו הגדול".

פגישה אקראית זו, הציפה את לבו של מרדכי באושר. הנה הנער העומד למולו הוא נכדו של הצדיק הקבור בעיר הזאת. כאות הערכה הוא נשק לרבי חיים זיע"א - הצעיר בידו, וגם העניק לו תשורה למזכרת.

רבי חיים זיע"א נפרד ממנו לשלום.

לא חלפה חצי שעה, ורבי חיים זיע"א שב למקום המפגש, הוא חיפש ותר אחר מרדכי, תוך שהוא נעזר בעוברים ושבים. בסופו של דבר, רבי חיים זיע"א אכן מצא את מרדכי מעמיס סחורה על עגלתו, כשהוא מתכונן לעזוב את מוגאדור.

"דע לך" - אמר רבי חיים זיע"א למרדכי כהן – "כי השותף שלך, בגד בך, והוא מכר את כל הסחורה שהיתה בידיכם, ואף לא ירצה לשלם לך את חלקך. אך אתה אל תניח לו. הבא עדים שיוכיחו את צדקתך, כי אכן טרם קבלת ממנו פרוטה אחת. תתפלל לזכותו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ובזכותו תינצל ממזימות שותפך".

במחשבה ראשונה, דברי הצדיק לא התקבלו על לבו של מרדכי, שהרי היתה ביניהם שותפות מליאה מתוך אימון מלא והדדי, וכיצד יתכן שנרקמה כאן מזימה כה שפילה? כך תמה מרדכי בלבו.

אך מכיון שהדברים יצאו מפי הצדיק, הוא המתין לשעת הכושר כדי לברר את אמיתות הדברים.

כשהגיע מרדכי לביתו מיד נסע לבית שותפו, ולאחר דרישת שלום ודברי נימוסין, שאל מרדכי את השותף: "איך התנהלו העסקים בזמן היעדרותי מהעיר"? ו'שותפו' משיב לו בעזות מצח: "איזה עסקים? אנו בכלל לא שותפים! על מה אתה מדבר?"

בשעה זו, נזכר מרדכי בדברי רבי חיים זיע"א ובעצתו. תחילה הוא זימן לבית הדין שני עדים שהעידו, כי לא התבצעה שום חלוקה ופירוק של השותפות, והוא לא קיבל ולו פרוטה אחת ממה שמגיע לו.

מרדכי זכר גם את עצתו הנוספת של רבי חיים זיע"א, והוא החל לזעוק:

"אלהא די רבי חיים פינטו עננו! אלהא די רבי חיים פינטו עננו!"

השותף נתקף בפחד נורא, כששמע את השם שהזכיר מרדכי כהן, והוא מיהר להודות כי מזימתו היתה שקרית ואין כל אמת בטענותיו. כמובן ומאחר שקלונו התגלה בבית הדין, ומידת אימונו נתגלתה במלוא מערומיה, ביקש מרדכי לפרק ביניהם את השותפות כדת וכדין.

דברי מו"ר שליט"א:

"קורא יקר! דע, כי סיפור זה שמעתי אותו מפי בנו של ר' מרדכי הכהן, וכולי נדהם מרוח הקודש שהיתה לרבי חיים הקטן זיע"א, שהרי היה עדיין צעיר לימים. ולא עוד, אלא שהעיר בה היה גר שותפו של ר' מרדכי היתה רחוקה כאלף קילומטר ממוגאדור, וכיצד ראה זאת רבי חיים למרחוק?!"

ביתינו הוא מבצרנו

משפחת מיארה ומשפחת זוביב, גרו בשכנות סמוכה בעיר מוגאדור. שתי המשפחות חיו בשלום ושלוה, שעליהם העיבה עובדה הנראית כשולית וחסרת משמעות:

בעוד שמשפחת מיארה היתה חדורה באמונת חכמים, ומילאה אחר כל דברי הצדיקים ומוצא שפתיהם, הרי ששכניהם, משפחת זוביב, לא זכו להכרה מיוחדת זו של האמונה בחכמי ישראל וקדושתם.

היה זה לאחר יום עמוס בחוויות משמחות שעברו על משפחת מיארה, מכיון שבאותו היום בת המשפחה ילדה בן למזל טוב, ולאחר המאורע המשמח והמרגש, עלו בני המשפחה על יצועם כשהם עייפים ומרוגשים.

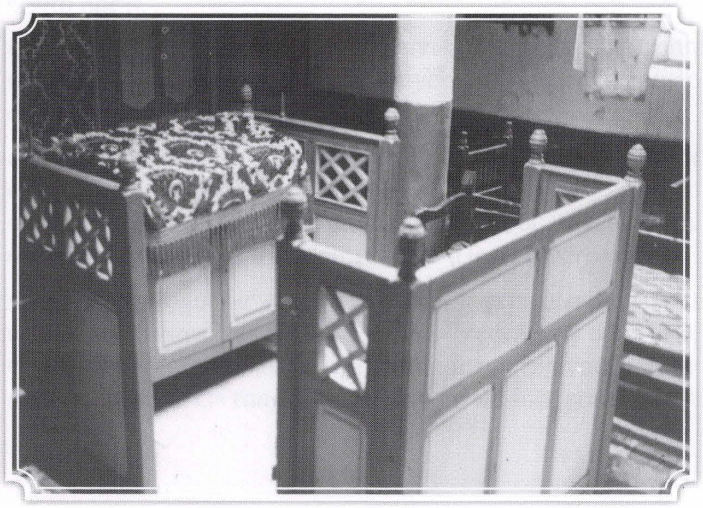

ה'תיבה' בבית הכנסת של רבי חיים במוגאדור

באותו הלילה, חלם רבי חיים זיע"א חלום, ומיד התעורר משנתו, נטל את ידיו כדת וכדין ומיהר לבית משפחת מיארה. הצדיק נקש על דלת הבית, אך לא היתה כל מענה.

שנתם העמוקה של בני המשפחה, גרמה לכך שהם לא שמעו את הדפיקות על הדלת. אלא שרבי חיים זיע"א לא אמר נואש. הוא דפק בדלת שוב ושוב, עד שהדלת נפתחה.

ללא כל שהיות, ציווה הרב על בני המשפחה ליטול בידם מספר חפצים הכרחיים, ולצאת מיד מחוץ לבית, בלא להתמהמה. גם את התינוק בן יומו, הורה הצדיק להוציא מחוץ לבית.

מבית משפחת מיארה מיהר רבי חיים זיע"א אל בית משפחת זוביב, גם עליהם ציווה לעזוב מיד את הבית ולהמתין בחוץ. אלא שבני המשפחה לא הסכימו לדבריו.

"מה החלום הזה אשר חלמת? מדוע שנצא מביתינו? האם בחוץ בטוח יותר? חלומות שווא ידברון! ביתינו הוא מבצרנו ואין אנו מעוניינים לצאת מכאן כלל".

רבי חיים זיע"א הפציר בהם שוב ושוב, אך ללא הועיל.

כאשר ראה הרב כי דבריו נופלים על אזניים אטומות, עזב אותם, וחזר לבית משפחת מיארה, שם עזר להם להתארגן ולצאת מהבית, ואף שהה בחברתם כל הלילה, עד שהאיר הבוקר.

למחרת בבוקר, שב הצדיק עם משפחת מיארה לביתם, וכאשר הגיעו ליד בית משפחת זוביב, הם הבחינו בהתקהלות רבתי ליד הבית. אז התבררה להם סיבת יציאתם מהבית:

במהלך שעות הלילה המאוחרות, קרס הבנין תחתיו, וכל מי ששהה בבנין באותה שעה נפצע בגופו. אסון טראגי אירע למשפחת זוביב: אבי המשפחה נהרג ונקבר תחת הריסות הבנין.

כשרבי חיים זיע"א הבחין בהמולה ובאסון הטראגי, הוא הצטער מאד על כך שלא התאמץ לשכנע את משפחת זוביב שיצאו מביתם. האלמנה שחשה בצערו של הצדיק, אמרה לו שאין בו כל אשמה, מכיון שהוא עשה את מה שהיה מוטל עליו, ואילו בעלה הוא זה שפקפק במיהמנות דברי הצדיק ובחלומו שחלם בלילה.

הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, עמד בשעה קשה זו לצד בני משפחת זוביב, עודדם בדברי ניחומים ואף סייע להם בתמיכה כלכלית במשך כמה שנים, עד שהחלימו ויכלו לפרנס את המשפחה בכוחות עצמם. לאחר מכן עברו בני המשפחה ממוגאדור, כדי להתגורר ליד בני משפחתו של הבעל המנוח באלג'יר.

מהיכן סכום זה?

מר נחמני, היה עובד בנמל שבמרוקו, והשתכר בשכר נאה ומכובד. יום אחד פגש בו רבי חיים זיע"א ברחוב, וביקש ממנו סכום מדוייק של כסף לצדקה. נחמני אמר לרב שאין לו כסף. אולם הרב שוב אמר לו: "כיצד אתה יכול לומר שאין לך, והרי בכיס פלוני יש לך בדיוק את אותו סכום"?

נחמני התבייש מאד, הוציא את הסכום המבוקש מכיסו, ונתן אותו לרבי חיים זיע"א.

לאחר מכן, אמר לו רבי חיים זיע"א:

"אתה הרי עובד בנמל. לך לעבוד, אבל דע לך! שמספר ערבים בנמל, ינסו לזרוק עליך אבנים כדי להרוג אותך. האבנים יפלו ממש לידך ולא יפלו עליך, וכך לא תיהרג".

לאחר מכן, הוסיף רבי חיים זיע"א להדריך אותו בפרוטרוט:

"תעזוב את העבודה בנמל, תצא החוצה לרחוב, ואת העסק הראשון שיציעו לך – תקבל".

ואמנם כך היה. לאחר הנס שקרה לו בנמל, יצא נחמני לרחוב, שם פגש בו גוי אחד ובפיו היתה הצעת עיסקה:

"יש לי מחסן מלא במסמרים, ואני חייב לרוקן את כל המחסן מהמסמרים תוך כמה ימים, כיון שבעוד ימים מספר אדם פלוני שוכר ממני את כל המחסן כשהוא ריק. אם אתה מעוניין, קנה ממני את כל המסמרים".

נחמני התפלא על העיסקה הבלתי שגרתית שהזדמנה לידו:

"אתה חושב שאני אשלם לך בעד המסמרים שארוקן מהמחסן שלך? והרי אתה צריך לשלם לי, כדי שאקח ממך את כל המסמרים! מה אני אעשה עם מחסן מלא במסמרים?"

אותו גוי חיכך בדעתו, הרהר למשך כמה רגעים ולאחריהם שאל את נחמני:

"טוב. תאמר לי כמה אתה מעוניין לקבל, עבור הטירחה שתרוקן לי את כל המחסן"?

לאחר שנחמני נקב בסכום מסויים והגוי הסכים לכך, הוא רוקן את כל המחסן ממסמרים, ולקח אותם לביתו.

מר נחמני לקח בידו כמה מסמרים, והבחין כי הם תוצרת של חברה מפורסמת ויקרה. מיד הלך לסנדלר מקומי ושאל אותו: "כמה עולים מסמרים מחברה פלונית"? הסנדלר נדהם ואמר לו: "מה? מסמרים מחברה זאת הם יקר המציאות. אם יש לך מסמרים מסוג זה, אני קונה ממך את כל הכמות!"

בו במקום נחתמה עיסקה בין מר נחמני ובין הסנדלר. הסנדלר קנה את כל המסמרים, ומר נחמני קיבל עבורם סכום עתק של כסף.

נחמני, שהיה אז כבן שש עשרה שנים בלבד, חזר לביתו שם פגש אותו אביו כשבידו סכום גדול של כסף.

"מהיכן יש לך את כל הכסף הזה"? - שאל אותו האבא.

הבן סיפר לאביו את כל הסיפור שהתרחש עם רבי חיים זיע"א, וכיצד הוא הרוויח את סכום הכסף הזה. כששמע האב את הענין המופלא, אמר לבנו: "בא ונלך לרבי חיים פינטו. הכסף הזה שייך לו".

כשהגיעו השנים לביתו של הצדיק, עוד בטרם דרכו על מפתן הבית, קרא רבי חיים זיע"א ואמר:

"נחמני האבא ייכנס".

האב נכנס ואמר לרב: "רבי, כל הכסף הזה שייך לכם".

רבי חיים זיע"א השיב לו: "קח את כל הכסף הזה, כיון שאני כבר לקחתי מהבן שלך, את מה שהייתי צריך עבור צדקה..."

מזלך עלה יעלה

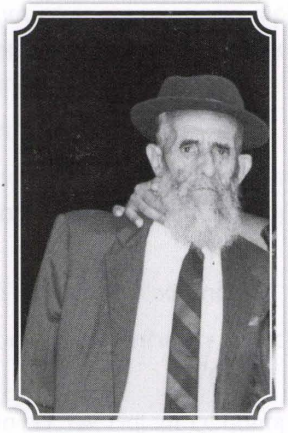

ר' שמעון עמוס ז"ל

רבי פנחס עמוס שליט"א, גיסו של מו"ר שליט"א, סיפר לו על גדולתו של הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א:

פעם אחת ניגש רבי פנחס אל אביו ע"ה, ושאל אותו:

"אבא, אני רואה כי בכל פעם שיש לך איזו בעיה, אתה מדליק נר לעילוי נשמת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ואתה מתפלל לה' שיעזור לך בזכות הצדיק. האם אתה באמת בטוח כי השי"ת יעזור לך בזכות הצדיק? למה אתה עושה כן?"

אביו ע"ה, השיב לו כי רצונו תחילה לספר לו סיפור מדהים, אשר ממנו הוא ידע את גדולת הצדיקים:

פרנסתו של אבא, היתה מגידול פרות, זה היה מקור פרנסתו היחיד.

באחת השנים, היתה שנת בצורת חמורה בדרום מרוקו, רוב הפרות מתו, ובעקבות כך לא היתה לאבא פרנסה כלל. הוא הסתובב בקזבלנקה באפס מעשה, כשאין לו פרוטה בכיסו. ביתו היה ריק, ולא היה לו כל דבר מאכל כדי להביא לבני ביתו.

כשאשתו לחצה עליו בדבר הפרנסה והאוכל עבור הילדים, שהרי הם עלולים למות ברעב, הוא יצא מביתו ושם את פעמיו לעבר חוף הים, שהיה רחוק כמה ק"מ מהמללאח של היהודים. שם מול גלי הים הגועשים החל לחשוב על עתידו, אבל לא ראה כל מוצא לסבך הגדול אליו נקלע.

לפתע הוא ראה מרחוק את הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, כשהוא מתקרב אליו במרוצה יחד עם השמש שלו.

"אבא שלי" - כך סיפר אביו של רבי פנחס – "לא הרגיש בנוח. מצד אחד אין לו לתת צדקה לרבי חיים זיע"א, שכן ידע כי הצדיק תמיד מבקש צדקה עבור העניים. אך מצד שני אמר לעצמו: הן לצדיק רבי חיים זיע"א בוודאי יש רוח הקודש, והוא יודע כי אין לי כסף ואין לי מה לאכול, ואולי הוא יתן לי".

כך או כך, הוא חשב בליבו לקום ולברוח מהמקום, אלא שרבי חיים זיע"א הבחין בכוונתו, וצעק אליו מרחוק שימתין לו במקום ולא ילך.

הצדיק רבי חיים זיע"א, הגיע אליו כשהוא מתנשם ונושף, מרוב המאמץ של הריצה (וזאת עלינו לדעת כי בשעת המעשה, רבי חיים כבר היה מעל לגיל שבעים שנה) ואומר לו: "באתי מרחוק רק כדי לנחם אותך ולדבר על לבך, ולומר לך כי אין לך כלל מה לדאוג, השי"ת יהיה בעזרך".

רבי חיים זיע"א, הוסיף ואמר לו:

אני מבשר לך בשורה טובה: אשתך מעוברת, וכאשר יוולד לך בן, הוא זה שיביא לך מזל ופרנסה טובה. ובקשר לכסף שאין לך, הנה לך סכום כסף בו תלך ותקנה אוכל לילדיך, והשי"ת יעזור לך שמהיום והלאה תצליח".

אבא, שמח בלבו על הבשורות הטובות שקיבל מרבי חיים זיע"א ונישק את ידי כ"ק רבי חיים זיע"א. תחילה סירב לקבל את הכסף מחמת אי נעימות. אלא שבסופו של דבר הוא נטל את הכסף, קנה בו מצרכי מזון ובא לביתו, שם בישר לאשתו את הבשורה שהיא מעוברת. וכאשר נולד לו בנו, החל מזלו לעלות והוא נתעשר בעושר רב.

כעת, סיים האב את המעשה ואמר לבנו, אתה בוודאי מבין מדוע אני אוהב כל כך את הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. ולכן בכל עת צרה, אני קורא וזועק לה' שיענה לי בזכותו.

"ככל אשר יורוך"

ועוד מעשה שסיפר רבי פנחס עמוס, על רוח הקודש ששרתה אצל כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א:

באותה תקופה היה מקובל במרוקו, שהנשים היו מכינות בעצמן את השמרים לאפיית לחם. שנה אחת הופיעו בשוק שמרים כימיים (שלא נעשו על ידי הנשים). סבו של ר' פנחס עמוס שהיה מקפיד ומחמיר גדול בעניני כשרות, סירב בכל תוקף לאכול מן הלחם שנעשה על ידי השמרים הללו.

הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, שהכיר אותו היטב, נתוודע לדבר ברוח קדשו, והגיע אליו לביקור. ואז, בשיחה שהתנהלה ביניהם, נודע לצדיק רבי חיים זיע"א כי בעל הבית מסרב לאכול מהלחם המכיל בתוכו את השמרים הללו.

רבי חיים זיע"א פנה אליו ואמר לו: "השמרים הללו הותרו על ידי ועד הכשרות של הקהילה, אנא ממך אל תגרום לפילוג בתוך הקהילה".

סבו של ר' פנחס עמוס, שסמך בכל ענייניו על הצדיק רבי חיים זיע"א, הסכים לדבריו, ומאותו יום הסכים לאכול לחם שנעשה על ידי השמרים הכימיים.

ועל כך אפשר להוסיף, כי הדברים הללו כתובים בתורה, שיש לשמוע בקול דברי חכמים, כמו שנאמר: "ושמרת לעשות ככל אשר יורוך... לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל". ואם ח"ו האדם יהרהר אחר דברי הרבנים אין לדבר סוף. משום כך הורה הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א לשמוע בקול דברי החכמים המתירים, ואין צורך להחמיר בזה.

ממעשה זה אנו רואים, עד כמה התרחק הצדיק זיע"א מן המחלוקת, בין העם לבין הרבנים שהיו בזמנו.

רפואה שלימה לחולי ישראל

אחד ממשפחת צדיקי בית פינטו הגיע פעם לקזבלנקה, כדי להדפיס את ספרו אצל מוציא לאור ומדפיס בשם ר' דוד עמאר. כשהיה הצדיק בביתו, סיפר ר' דוד לאורחו, כי מגיפה קשה שהשתוללה בעיר, פגעה קשות בשלושה מאחיו, ואלה טרם התאוששו ממנה. רופאים רבים וטובים שניסו להעלות ארוכה למחלתם, התייאשו ואיבדו כל תקוה להחלמתם.

הצדיק שמע את הדברים אך לא הגיב כלל. באחד הימים, הלך הצדיק כדרכו ב"מלאח", כדי לברך כל אחד הנקרה בדרכו. לפתע שמע קול צעקות מבית משפחת עמאר. הוא נכנס לבית, ושם החלו בני המשפחה לבקש ממנו בתחנונים כי יברך את שלושת האחים החולים בברכת רפואה שלימה.

או אז שאל: "לאחר שפניתם לכל הרופאים, וכולם התייאשו, אתם פונים אלי כדי שאושיע אתכם"? אבל, ללא שהיות נכנס לחדר בו שכבו שלושת החולים, נגע בהם במקלו, ואמר להם: "קומו, אתם בריאים"! והשלושה קמו על רגליהם. [מפי רבינו, רבי דוד שליט"א, ששמע את הסיפור מפי ר' דוד עמאר]

חזור אל הבית

נכדו של מר יוסף סוסן מספר:

"סבא שלי היה איש עסקים בשוק. כל השבוע היה מחוץ לבית והיה וחוזר רק לשבת. עם צאת השבת הוא כבר היה בדרכים".

"פעם אחת במוצאי שבת, יצא וראה את הרב חיים פינטו זיע"א. הרב שאל אותו: 'לאן אתה הולך', והוא ענה לצדיק 'לעסקים'. הצדיק אמר לו: 'אין לך מה לעשות בחוץ חזור לבית'. סבי שמע בקולו וחזר לבית".

"אבל בכל זאת, לפנות בוקר, סבא לקח את העגלה והסוס ויצא. בדרך פגע רכב בסוס וסבא שלי נפל לרצפה ושבר את הרגל. הוא היה חודשיים במיטה ואח"כ נפטר".

"הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ראה ברוח קדשו את מה שעומד להתרחש, וביקש למנוע ממנו את המוות, אלא שמר סוסן לא שמע בקול הצדיק, והפסיד את חייו".

"ברוך בואך"

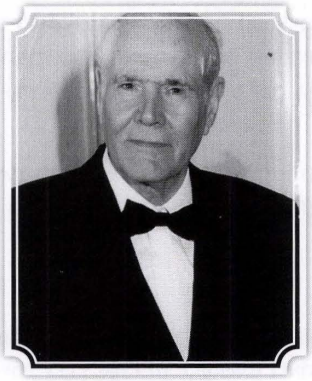

ר' אברהם מויאל הי"ו

ר' אברהם מויאל, סיפר למו"ר שליט"א, מעשה שאירע עמו:

"פעם אחת הגעתי למוגאדור בשעה שש בבוקר, ואף אחד לא ידע שהגעתי לעיר. לפתע נשמעות דפיקות בדלת האכסניה שלי. פתחתי את הדלת, ולמולי אני רואה את הגבאי של רבי חיים זיע"א. האומר לי: "הרב שלח אותי לקרוא לאברהם מויאל שהגיע עכשיו מתיזנית".

ר' אברהם התפלא מאד, כיצד ידע הרב שהוא הגיע לעיר? מבלי להתמהמה צעד עם הגבאי אל בית הרב.

"כשנכנסתי לחדר אמר לי הרב: "ברוך בואך לעיר מוגאדור", והמשיך להעתיר עלי ברכות".

לאחר מכן, אמר לו רבי חיים זיע"א: "תדע לך, כי כל יהודי שאינו גר בעיר הזאת ומגיע לכאן, מיד סבי הקדוש, רבי חיים פינטו הגדול, מודיע לי על בואו..."

הנסתרות והנגלות

הגבאים ששימשו בקודש אצל הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, לא היו קבועים בתפקידם, זאת מכיון שיהודים רבים רצו לשמש את הצדיק, ולכן תחלופת השמשים היתה בתדירות גבוהה. מקובל בידינו שכל מי ששימש את הצדיק זכה והתעשר מאד.

בהזדמנויות שונות, סיפר לנו מו"ר שליט"א ואמר:

"אני מכיר יהודים רבים שהתעשרו בזכות זו, ואף בניהם התעשרו מאד".

בענין זה, מסופר על יהודי אחד שזכה לשמש את כ"ק רבי חיים זיע"א. פעם הגיעו השניים למקום מסויים, ושם ניגש יהודי אל השמש וביקש ממנו סיגריה. בעוד השמש מהסס האם לתת לו סיגריה, פנה אליו רבי חיים זיע"א ואמר לאותו יהודי: "מדוע תבקש ממנו סיגריה, והרי יש לו בכיסו רק שלוש סיגריות. ואיך יגמור את היום בלי סיגריות..."

השמש שמע את דברי הרב ונבהל, הוא פנה ואמר לרבי חיים זיע"א: "מנין כבוד הרב יודע זאת? והרי הרב לא הכניס את ידו לכיסי ובדק כמה סיגריות יש לי?"

המצב ישתנה

רבי חיים זיע"א, היה כאמור עובר פעמים רבות ברחבי העיר, וכל העוברים והשבים היו באים לנשק את ידי הצדיק ולהתברך מפיו. הנשים לעומת זאת, היו עומדות בצדי הדרכים ומכסות את פניהם, כראוי לקדושתו של הצדיק, וגם הן היו זוכות לברכה.

אשה אחת, באה עם בתה הקטנה לקבל את ברכתו של הרב. האמא כיסתה את פניה, ורבי חיים זיע"א הצביע על הבת הקטנה ואמר: "היא תגדל ותתחתן ותהיה עשירה".

ברכתו של הצדיק התקיימה במלואה!

באותו רגע, הגיעה אשה נוספת עם בתה לעברו של הרב כדי לקבל את ברכתו. אולם הרב הביט בילדה ואמר לאמא: "אינני יכול לברך את בתך, כיון שאני רואה שבתך תתחתן עם גוי". רבי חיים זיע"א הוסיף ואמר לה: "אם תעניקי לה כבר מעתה חינוך טוב, המצב ישתנה והברכה תחול עליה".

אלא שלדאבון לב המצב לא השתנה, ונבואת רבי חיים זיע"א התקיימה - הבת הזו נישאה לגוי רח"ל [מפי הבת שקיבלה את הברכה - כיום בפריז].

"וירא כי אין איש"

סיפור מזעזע כעין זה, סיפרה גב' אסתר פרץ למו"ר שליט"א:

כשהיא היתה בת 4-5 שנים, הלכה פעם עם סבתא שלה ברחוב העיר בקזבלנקה. והנה הם מבחינים ברבי חיים פינטו זיע"א, כשהוא צועד לקראתם עם משמשו, וכל האנשים שעברו באותו רחוב באו אליו כדי לקבל את ברכתו, וגם היא הלכה עם סבתה כדי לקבל ברכה.

רבי חיים זיע"א הניח את ידו ממעל לראשה של גב' פרץ (מבלי שח"ו יגע בראשה), ובירכה ברפואה שלימה, שתזכה להתחתן ותהיה עשירה. ואכן המתברכת זכתה לכל הברכות שהצדיק ברך אותה.

ואמנם, ראינו כי תמיד כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א היה מברך אנשים ונשים בעושר ובוודאי כוונתו היתה שהם יתעשרו ויעשו בעושרם צדקה וחסד עם הזולת. שהרי אם לא כן מה שווה כל כספם וזהבם. והרי אדם שאינו מהנה מכספו עניים ותלמידי חכמים, ריבוי הכסף הוא רק לרעתו ח"ו, בבחינת: "יש עושר שמור לבעליו לרעתו"

אשה אחת ובתה ניגשו אל הרב, כדי לקבל ברכה, הביט הרב על הבת וסירב לברך אותה. האמא פרצה בבכי ובקשה מהרב: "אנא, תברך גם את בתי".

הרב המשיך בסרובו והסביר לה גם את סיבת הדבר:

"אני כבר רואה שהיא רוצה לעשות דברים לא רצויים, אם כן כיצד אני אשפיע עליה ברכות, כדי שתהנה מהברכות לדברים לא טובים?" ולא בירך.

ואכן, גב' פרץ סיפרה, כי לימים אותה בת נישאה לגוי, רח"ל.

רואים אנו מכאן את כוחו של הצדיק ואת רוח קדשו. כמו שנאמר אצל משה רבינו "ויפן כה וכה וירא כי אין איש", ראה שלא יצא ממנו אף אדם טוב - לכן הרגו. גם כאן ראה רבי חיים פינטו זיע"א שלא יצא ממנה אדם טוב, לכן לא האציל עליה ברכה. שכן ידוע הוא, שכל מי שהתברך ממנו זכה אח"כ לעושר ולאריכות ימים, ועד היום כולם נהנים מברכותיו. לכן סירב הצדיק לברך אותה, כדי שח"ו לא תשתמש בדברים שליליים מכח הברכה.

"פי המדבר אליכם"

בדרך מעוקלת וסבוכה המתפתלת בין שבילי הרים, נסע נהג משאית עם חבירו מאגאדיר למוגאדור.

לאור העובדה שהמעצורים היו שחוקים ולא יעילים, הסכנה היתה גדולה. המשמעות של נפילה משולי הכביש, באותה דרך מפותלת, היא צלילה ישירה לתהום עמוקה מגובה של כ-500 מטר.

בטרם יצאו השנים לדרכם הם נדרו, כי אם הנסיעה תעבור בשלום, הם יתנו צדקה לרבי חיים פינטו זיע"א.

באמצע הנסיעה, איבד הנהג את השליטה על ההגה, והמשאית נפלה לאותה תהום עמוקה. ברגע שנפלה המשאית לתהום, אשר כאמור בדרך הטבע זהו מוות בטוח, ואין מציאות להישאר בחיים לאחר נפילה כזו, הזכירו השנים את הנדר שנדרו לזכותו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ואף הוסיפו ונדרו שאם הם יינצלו ולא ימותו - אזי הם יתנו את כל הונם ורכושם לרבי חיים פינטו הקטן זיע"א.

הנס אכן אירע! המשאית הידרדרה לתהום ולא התהפכה, לא נגרם לה כל נזק והם יצאו חיים שלמים וקיימים.

הערבים המתגוררים בסביבה שהבחינו במתרחש, הגיעו אליהם במרוצה ונישקו את ידיהם תוך שהם מתפעלים מהנס שאירע להם: "אתם ממש מלאכים, כיצד יצאתם חיים מנפילה כזאת?"

הערבים המקומיים עזרו להם לצאת מהמקום, וגם הביאו להם את כל הרכוש שהיה במשאית, והם המשיכו בדרכם למוגאדור.

כשהגיעו למוגאדור, הביעו השנים חרטה על שנדרו לתת את כל הונם לרבי חיים זיע"א, הם סברו להסתפק בסכום קטן.

כשאחד מהם שאל: "אולי הרב יראה ברוח הקודש שנדרנו נדר"? השיב לו חבירו: "אם אכן הצדיק ידע ברוח הקודש שאנחנו נדרנו את הנדר, אזי ניתן לו את הכל, אך אם הוא לא ידע - לא ניתן לו את הכל".

במוגאדור, פגשו השניים את רבי חיים פינטו זיע"א והוא ברך אותם: "שלום עליכם". הם השיבו לו שלום, נתנו לו סכום קטן והמשיכו ללכת בדרכם, תוך כדי שהאחד קורץ עין לחבירו ואומר לו: "ברוך השם, רבי חיים לא ראה ברוח הקודש כלום. אפשר להמשיך ללכת".

לפתע הסתובב אליהם רבי חיים זיע"א, וקרא להם בנזיפה:

"אתם לא מתביישים? הטרחתם את סבי מעולם האמת לבוא להציל אתכם? במקום שתברכו 'הגומל' ותודו לה', אתם עוד גונבים ולא רוצים לקיים את הנדר? האם שכחתם כיצד המשאית נפלה לתהום ושום גלגל לא נשבר לכם?"

כששמעו שני החברים את דברי התוכחה של הצדיק, הם התחילו לרעוד מפחד ואימה. הם נגשו מיד לרב בחיל וברעדה, נישקו את ידו בהכנעה וביקשו ממנו סליחה.

הארתו של מו"ר שליט"א למעשה זה:

אכן, ראיתי ברמב"ם שמסביר, כי הנביאים, כשהשי"ת דיבר איתם, הוא היה מדבר איתם מתוך השיחה שלהם, אז הבינו כי זה ה' הדובר אליהם. הרי שגם כאן אפשר לומר, כי רבי חיים פינטו "הגדול" הסבא, היה מדבר מתוך גרונו של רבי חיים פינטו "הקטן".

חייב לתת גט

אחד מיהודי מרוקו, היה נשוי שנים רבות, ועדיין לא נפקד בבנים. הוא ניסה בכל מיני אמצעים שונים, והתנסה בסגולות ורפואות רבות, וללא הצלחה כלל. כשהגיע לסף ייאוש, נכנס לרבי חיים זיע"א כדי לבקש את ברכתו וישועתו.

רבי חיים זיע"א שמע את מצוקתו ואמר לו:

"אתה ואשתך אינכם בני אותו מזל. לך לא יכול להיות ילדים ממנה, ולה לא יכול להיות ילדים ממך".

"ומה עלי לעשות"? שאל.

"אתה חייב לתת גט לאשתך, ואחר כך תינשא לאשה אחרת, ממנה יהיו לך שמונה ילדים", הורה לו רבי חיים זיע"א.

לאחר מכן קרא הרב לאשה, והבהיר לה אט אט את מצבה, תוך שהוא מטיף באזנה דברי חיזוק ואמונה בבורא העולם, וכי אל לנו לחשב חשבונות שמים, כי הנסתרות לה' א-להינו. "את צריכה להתגרש מבעלך, כי ממנו לא יהיו לך ילדים", הורה לה, ואף ברך אותה: "לאחר שתינשאי לאדם אחר, יהיו לך ממנו הרבה ילדים".

בני הזוג שהכירו בערכו הרוחני של הצדיק, שמעו לקולו ומילאו אחר הוראותיו במלואם.

לאחר שהאשה נישאה בשנית, היא נפקדה בפרי בטן, כך גם בעלה שנשא אשה אחרת זכה לזרע של קיימא, ואחת מנכדותיו נשואה לאחד מבני משפחת מו"ר שליט"א.

שינוי השם

אשה אחת הגיעה מטורונטו לליון, כדי לספר למו"ר שליט"א על הבעיות הרפואיות שיש לבנה.

באותו מעמד, סיפרה האשה סיפור מדהים:

באותה שעה שהיא נולדה במוגאדור, יצא רבי חיים זיע"א מביתו, והלך היישר לביתם, אל בית היולדת.

כשעמד ליד מפתן הדלת, מיהר לקרוא את אחד מבני המשפחה, ואמר לו: "לך והבא לי מהר את התינוקת, זו שנולדה כעת".

כששמעו בני המשפחה על הבקשה הלא שגרתית, השיבו לו בנימוס:

"רבי! התינוקת נולדה ממש לפני כמה רגעים, ועדיין לא רחצו אותה, היא עדיין לא נקייה ממהלך הלידה".

אלא שרבי חיים זיע"א לא השתכנע, ואמר לבני המשפחה:

"אין זה משנה כיצד הילדה נראית כעת. הביאו לי מיד את התינוקת, בטרם שהיא תמות..."

כששמעו ההורים את אזהרת רבי חיים זיע"א, ידעו שאין אלו דברים של מה בכך, וכי כנראה יש דברים בגו. הם חששו מאוד והורידו אותה אל הרב.

כאן בירך הרב את התינוקת, ובאותו מעמד אף העניק לה את השם "רחל". וברוך השם היא ניצלה וגדלה לתפארת. וזאת האשה שבאה לליון, כדי לספר למו"ר שליט"א, את הסיפור המפליא, שעל ידו נתקדש שם שמים, כשנודע לכל שרבי חיים זיע"א ניחון ברוח הקודש, כאשר ראה ברוח קדשו את השעה בה ילדה האם את בתה, ואף ראה מה שראה, ומיד בא לברך את התינוקת הנולדת.

כשמו"ר שליט"א שמע את הסיפור, הוא התפלא מאד:

מדוע?

לפי שמקובל בידינו, שבשעה שעושים שינוי השם לאשה - לא נותנים לה את השם 'רחל' (עין בספר "דבש לפי" מהרב חיד"א, מערכת ש' אות י"ד. ובשו"ת "והיה העולם" עמ' רע"ז), ואילו כאן הסבא רבי חיים זיע"א נתן את השם 'רחל' בדווקא. ומה הטעם לכך?

אלא וודאי הענין הוא, וכך אנו רואים, שכח הצדיק היה כה גדול, עד שיכל להפוך את מידת הדין שיש בשם 'רחל' לרחמים, ונתן לה את השם 'רחל', והיא ב"ה חיה וקיימת.

מנין הרב יודע?

הצדיק הקדוש רבי דוד אפרגן זצ"ל, נגלה פעמיים באותו לילה בחלום אל רבי חיים הקטן זיע"א, ואמר לו:

"רבי חיים, קום מיד בבקשה, ותלך מיד אל ביתה של נכדתי, אשר זה עתה ילדה בת למזל טוב. תברך את התינוקת, ותתן לה את השם חנינא".

רבי חיים זיע"א קם מיד ממיטתו, נטל את ידיו כדת וכדין, לקח עמו את משמשו ויחדיו הלכו במהירות אל בית משפחת אפרגן. כשהגיעו לבית המשפחה דפקו בחוזקה על הדלת, כשהדלת נפתחה נדהמו בני הבית לראות את רבי חיים זיע"א עומד למולם, בשעת לילה כה מאוחרת.

רבי חיים זיע"א לא השתהה, הוא ניגש מיד לעצם הענין שלשמו הגיע, ואמר להם:

"מהרו והביאו אלי את התינוקת שנולדה לכם זה עתה".

האב והיולדת התפלאו מאד:

"מנין הרב יודע שנולדה לנו בת למזל טוב? הרי הלידה עצמה היתה לפני זמן קצר מאוד, וכיצד הדבר נודע לרב?"

"הסבא שלכם, רבי דוד אפרגן, בא אלי מעולם האמת, וביקש ממני לבוא לכאן ולברך את התינוקת, וגם לתת לה את השם חנינא", השיב להם הצדיק.

המשפט האחרון שיצא מפי רבי חיים זיע"א, הרעיד להורי הילדה את נימי הנפש.

"האם הרב יודע, שאל האב, כי בשנה שעברה נולדה לנו בת, וקראנו את שמה 'חנינא' והיא נפטרה זמן קצר אחר כך?"

"אין לכם ממה לחשוש", הרגיע אותם הצדיק, "הביאו אלי את הבת, אני אברך אותה ואקרא לה את השם 'חנינא', והיא תחיה לאורך ימים, ותראו רוב נחת מזרעה ומזרע זרעה".

הצדיק רבי חיים זיע"א נטל את התינוקת בידיו הקדושות, העניק לה ברכה וקרא לה את שמה 'חנינא'. ברכתו התקיימה במלואה, והילדה גדלה ונישאה וזכתה לראות בנים ובני בנים לאורך ימים טובים (מפי הרב משה בנישתי, מנהל בית הספר בעיר ניס שבצרפת, בנה של הגב' חנינא).

"לא שאלתי מדוע"

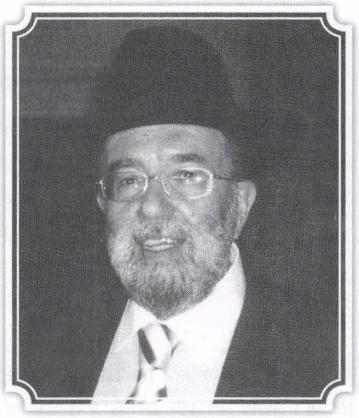

רבי משה בנישתי

בחנוכת הבית של אחד מתלמידי מו"ר שליט"א, המתגורר באשדוד, סיפרה אחת המשתתפות, מעשה מופלא שאירע עם אמא שלה, בתקופה שהיא התגוררה בקזבלנקה.

"אמא שלי, היתה יוצאת כל יום אל השוק לקניות, ובדרכה היתה עוברת ליד ביתו של רבי חיים זיע"א, כדי לבקש את ברכתו".

באחת הפעמים, שאל אותה הצדיק: "לאן פנייך מועדות?"

"לשוק, לערוך קניות כמו בכל יום", השיבה.

"אל תלכי לשוק", הורה לה ר' חיים זיע"א, "שובי וחזרי הביתה ותשארי שם. את הקניות תוכלי לערוך בצהריים, או אפילו מחר".

אותה אשה לא שאלה על מה ולמה, שכן אם הצדיק אומר - בוודאי יש דברים בגו, וללא אומר ודברים היא חזרה לביתה. כשבעלה הבחין בה כשחזרה לבית, שאל אותה לפשר הדבר, מדוע היא חזרה מבלי לקנות דבר כפי שתכננה?

"כך אמר הצדיק", השיבה.

"הצדיק לא אמר לך מדוע עליך לחזור הביתה?" חזר ושאל הבעל.

"הצדיק לא הסביר לי, ואני גם לא שאלתי אותו מדוע עלי לחזור. אבל מכיון שהוא אמר לי לחזור, מיד חזרתי הביתה כדבריו".

לאחר כרבע שעה, דפקה בדלת אחת השכנות, ואמרה לה: "תמהרי ללכת לבית בתך, היא צלצלה אלי וביקשה להודיע לך שבעלה קיבל אירוע מוחי, מצבו אנוש והוא נוטה למות".

או אז היא הבינה לנכון, מדוע אמר לה כ"ק רבי חיים זיע"א לשוב מהר לביתה, כדי שתוכל לקבל את הידיעה הזאת. היא כמובן רצה מהר לבית בתה, ושם בתה אומרת לה בקול רפה: "אמא! בעלי גוסס". ואמנם, לאחר מספר דקות השיב הבעל את נשמתו הטהורה ליוצרה.

כאשר כ"ק רבי חיים זיע"א בא לנחם אותם ב"שבעה", שאלה אותו האם: "רבי! מדוע לא אמרת לי שחתני הולך למות, ורק אמרת לי לחזור לבית מבלי לפרט על מה ולמה"?

השיב לה הצדיק:

"האם רצית שאני אצער אותך לפני הזמן. די לך בצער של עכשיו!"

מכאן יכולים אנו ללמוד ולראות את גדולתו וקדושתו של הצדיק. כ"ק רבי חיים זיע"א, ראה ברוח קדשו את כל מה שיתרחש והכל היה פתוח לפניו, אבל על אף זאת לא רצה לצער את בני ישראל. הוא הרגיש בצערן של ישראל, היה לו לב טוב, ועשה ככל יכולתו כדי להפחית את צערם.

ברכה לאריכות ימים

הגב' לוי, מהעיר ליון, שתחי', אשה צדקת גדולה שזכתה לאריכות ימים, סיפרה למו"ר שליט"א, שביום שהיא הגיעה למרוקו היא היתה בת 15 שנה. כשהיא הגיעה לביתה שבקזבלנקה, אף אחד לא ידע ממנה ולא ראה אותה.

באותה שעה ערך רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, סעודה לכבוד סבו רבי חיים הגדול זיע"א, וראה ברוח קדשו שעלמה זו הגיעה לעיר.

רבי חיים ביקש מיד מהגבאי: "לך לבית פלוני, שם נמצאת נערה שזה עתה הגיעה ממדינה רחוקה, ותאמר לה לבוא לכאן מיד".

כשהגיעה הנערה לביתו של הרב, היה הבית מלא באנשים, וכולם פינו לה דרך עד למקומו של הרב. הרב בירך אותה בברכת: "ברוך הבא", וציוה עליה להיכנס לחדר הנשים.

לאחר הסעודה, קרא לה הצדיק וברך אותה באריכות ימים. ועינינו הרואות את התגשמות ברכת הצדיק: גב' לוי שתחי', זכתה והאריכה ימים בזכות ברכת הצדיק.

התענית שהופסקה

רבי ראובן עמאר, השוחט של העיר קזבלנקה, היה עושה את מלאכתו בקודש בכל יום ויום. כבר באשמורת הבוקר היה ניצב על משמרתו, לשחוט עופות עבור תושבי העיר היהודים. לא אחת קרה, שהיה עסוק במלאכת השחיטה מבלי לאכול ומבלי לשתות דבר מה.

באחד הימים, פגש רבי חיים פינטו זיע"א את השוחט, בצאתו מהיכל הישיבה בקזבלנקה. רבי חיים זיע"א הביט היטב בפניו ומיד קרא לו, והודיע לו שהוא מעוניין להתלוות אליו לביתו. בבית ביקש הצדיק מאשתו של השוחט, שתכין לבעלה ארוחה טובה ומזינה, מפני שכבר יומיים לא בא אוכל לפיו.

ואכן כן היה, רבי ראובן היה שרוי בתענית ובצום במשך יומיים, ורבי חיים זיע"א ראה זאת ברוח קדשו, וכך הציל אותו מרעב.

תביא לי את התיק

את המעשה הבא סיפרה גב' גבאי שתחי':

אבי היה גר בקזבלנקה בבית קרוב לביתו של רבי חיים פינטו זצ"ל. היה זה בשנת 1937 כאשר הגיע מועד נישואין, ובכיסו היה רק דרהאם אחד ל"צרכי החתונה", בעוד שלמעשה לא היה בסכום זה כדי להתחיל לרכוש משהו לקראת החתונה.

יום אחד הוא יצא מהרחוב שבו התגורר רבי חיים פינטו זיע"א, וכרגיל הצדיק היה יושב בפתח הבית שלו. אבא שלי עבר דרכו כשהוא עצוב. רבי חיים זיע"א קרא לו ושאל אותו מדוע פניו נפולות?

אבא שלי סיפר לו שמועד החתונה קרב ובא, ואין לו כסף כדי לרכוש בגדים ומצרכים לכבוד החתונה, ומצב זה מאוד מעציב אותו.

רבי חיים פינטו זיע"א, ציווה עליו ללכת לשוק ז'דיד, שם נפל למישהו תיק של כסף. "תביא לי את התיק", הורה לו הצדיק, "חצי מהכסף שיש בו יהיה לך לחתונה, והחצי השני יהיה לנזקקים".

אבא שלי שמח מאוד, הוא האמין בדברי רבי חיים זיע"א, ורץ מיד לשוק ומצא שם, בדיוק באותו מקום שאמר לו, את הארנק. החתונה התקיימה בכבוד ובריווח, ואת הכסף הנותר חילקו לנזקקים כדברי הצדיק.

"עינים להם ולא יראו"

בשנים שקדמו למלחמת העולם השניה, החלה האנטישמיות לזרוע הרס ברחבי העולם. הממשלות חוקקו חוקים שונים ומשונים, שכל מטרתם היה אך ורק כדי להצר את צעדי היהודים.

כך למשל, אחת מהתקנות הללו היתה: מי שהחזיק ברשותו כסף ממטבע זר, היה נעצר מיד.

ר' אברהם מויאל, החזיק באותה תקופה סכום גדול של כסף במטבע זר, ומטבע הדברים הוא פחד מאוד.

באחת מנסיעותיו באותה תקופה ממדינה אחרת למרוקו, היו ברשותו שקיות מלאות כסף במטבע זר. והנה באמצע הדרך המשטרה עלתה על עקבותיו, ומרוב פחד החל ר' אברהם להתפלל, שבזכותו של הצדיק רבי חיים פינטו (שעדיין היה חי), הוא ינצל מהמשטרה.

השוטרים החלו לחפש בכל חבילותיו של ר' אברהם, הם גם נגעו והחזיקו בשקיות שהיו מלאות במטבע זר, אולם הם לא הרגישו כלום, ממש כפי שנאמר בפסוק: "עינים להם ולא יראו..."

כשהגיע למוגאדור, פגש את רבי חיים פינטו זיע"א, וזה אמר לו:

"התפללת בזכות אבותי זיע"א - והצדיק הציל אותך מידיהם".

אברהם לא מתייאש

עוד מעשה שסיפר בענין זה, ר' אברהם מויאל:

פעם אחת הוא נסע באוטובוס, וברשותו היו כמה ארגזים מלאים במטבע זר. מספר אנשים שקינאו בו, הלשינו למשטרה שהוא מחזיק במטבע זר אסור להחזיקו, והוא עומד להגיע למוגאדור עם חמשה ארגזים מלאים בכסף.

דבר ההלשנה הגיעה איכשהו לאזניו של ר' אברהם, ובצעד נועז הוא עזב את כל הכסף, ירד מהאוטובוס וברח לנפשו. למוגאדור הוא הגיע בדרך מסתורית, וכך לא נתפס.

בינתיים האוטובוס הגיע לתחנה הסופית שלו במוגאדור, ור' אברהם ניסה את מזלו לאחר שנשא תפילה להצלחתו, בזכותו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, אולי יצליח למצוא שוב את הארגזים עם כל כספו, על אף ששיער שמן הסתם הגויים, נוסעי האוטובוס כבר לקחו את כל האוצר.

מה גם שכפי שהיה נהוג, פועלי הנקיון היו עולים לאוטובוס בתחנה הסופית ומנקים אותו היטב, כדי להכינו עבור הנסיעה הבאה. לכן ר' אברהם שיער בדעתו, שבוודאי פועלי הנקיון לקחו לעצמם את הארגזים עם הכסף שלו.

ולמרות זאת, הוא ניסה את מזלו. הוא הגיע אל התחנה הסופית, והבחין בפועלים המנקים את האוטובוס. לשאלתו; האם כבר ניקו בתוך האוטובוס? השיב הפועל בחיוב.

ר' אברהם לא התייאש. הוא פנה אל העובד ושאל אותו "האם אני יכול לעלות לרגע לאוטובוס? שכחתי שם משהו!"

"מה שכחת?" – שאל העובד – "והרי כבר ניקינו את האוטובוס ולא נשאר בפנים שום חפץ!"

ר' אברהם עלה בכל זאת.

כשנכנס לאוטובוס הוא נדהם. חמשת הארגזים נחו בתוך האוטובוס באותו מקום בו הניח אותם, כשאף אחד לא נגע בהם. הפועלים ניקו ביסודיות את האוטובוס, ואת הארגזים המלאים בכסף הם פשוט לא ראו.

שוב פעם נתקיים מאמר הכתוב: "עינים להם ולא יראו..."

ר' אברהם ירד מהאוטובוס, וביקש מהפועלים לעזור לו לשאת את כל הארגזים אל מכוניתו שעמדה בסמוך.

אחד מהפועלים התפלא: כיצד לא ראינו את הארגזים הללו? הרי ניקינו את האוטובוס, וכיצד לא ראינו את הארגזים?

אברהם השיב להם בנימת בטחון:

"בוודאי. אתם לא יכולתם לראות את הארגזים הללו, כיון שהתפללתי כי בזכות הצדיק רבי חיים פינטו אף אחד לא יגע בארגזים, וכל הכסף יחזור אלי במלואו. הארגזים הללו הם הפרנסה שלי, והשבח לא-ל שרכושי חזר אלי במלואו".

פרק
יח

"ביד חזקה ובזרוע נטויה"

הזהרו בגחלתן

בימי נעוריו של רבי חיים זיע"א, הוא יצא פעם אל הנמל כדי להתבונן באוניות הבאות ופורקות את מטעניהן.

אחד העובדים מפועלי הנמל, שאינו יהודי, התרגז על הרב והחל לצעוק עליו:

"יהודי, מה אתה עומד ומסתכל? האם אין לך מקום אחר כדי להיות בו?"

אותו פועל חצוף לא הסתפק רק בדברים, וכתוספת לחוצפתו הוא ניגש לרבי חיים זיע"א, וסטר לו בחוזקה על פניו.

מעוצמת הכאב של הסטירה, החל רבי חיים זיע"א לבכות בדמעות שליש, ואמר: "אינני זז מכאן, עד שאראה את זכות אבותי הקדושים מתנקמת באותו רשע".

ליד הרב עמדו שלושה חברים, אשר הפצירו בו שיעזוב את המקום, כדי שלא יסבול מנחת זרועו של החצוף האלים. אלא שהרב סירב ואמר להם: "בואו והישארו עימי כאן, כיון שהגיע זמן מנחה".

הם טרם סיימו להתפלל, והנה יד השם היתה באותו פועל רשע. לפתע תקפו אותו כאבים חזקים, הוא זעק והתפתל מכאבים וביקש עזרה. בתוך דקות אחדות, הביאו עגלה ופינו אותו לבית חולים.

רבי חיים זיע"א וחבריו, התקרבו לאותו מקום בו עמד קודם לכן הפועל, ושאלו את הפועלים מה בדיוק אירע, ואז התברר, כי בעת שהפועל משך חבל שהיה כרוך על ידו, השתחרר לפתע המטען שהיה קשור לחבל, ומשך בעוצמה את החבל. מעוצמת המשיכה קטע החבל את ידו של הפועל.

לאחר מספר שבועות, התאושש אותו פועל, ומיד בא לבקש מחילה מאת רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, על שסטר לו ועלב בו בנמל. בזמן ששכב בבית החולים, הרהר רבות במה שקרה באותו יום, והבין שבגלל שסטר לרב בידו - נתלשה ידו מגופו!

מאיגרא רמא לבירא עמיקתא

כאשר נסע רבי חיים זיע"א, בפעם הראשונה לערי מרוקו, שמע אחד מעשירי המקום על בואו של הרב וביקש לארח את הרב בביתו, כדי שהברכה תשרה בעסקיו. יצא, איפוא, העשיר והלך להקביל את פני הרב, הביאו לביתו וחלק לו כבוד גדול.

בכל יום ויום היו אנשי העיר באים לביתו של העשיר, ונותנים צדקה לרב. כך חלפו הימים, עד שרבי חיים זיע"א הוצרך להמשיך בדרכו. הרב נפרד לשלום ממארחו, והודה לו על מידת טובו ועל מצות הכנסת אורחים שקיים בו, ואף זכר אותו לטובה.

לאחר מספר שנים, שוב יצא רבי חיים זיע"א לעבר אותה עיר. הוא נזכר בעשיר ובאירוח הנעים שהעניק לו אז, ולכן ביקש גם עתה להתאכסן אצלו ימים אחדים. הגיע רבי חיים זיע"א לביתו של העשיר ההוא ונקש על הדלת. אך הוא הופתע לשמוע מבעל הבית, שהוא לא מעוניין לארח אותו בביתו, אפילו לעבור על מפתן הדלת, לא הניח לו העשיר.

לא עברו ימים מרובים, ומזלו של העשיר נהפך עליו. עסקיו התמוטטו, והוא הגיע עד פת לחם. הוא אף החל לפשוט יד והתפרנס מן הצדקה.

התהפך מזלו

מעשה דומה אירע גם לעשיר אחר שלא נהג כשורה עם רבי חיים זיע"א. עסקיו נפלו והוא הגיע ממש עד פת לחם, והחל להתפרנס מן הצדקה.

לאחר מספר שנים, הגיע למקום אחד משרי המלכות וביקר אצל אותו אדם. בהזדמנות זו ביקש מהשר שיבקש עליו רחמים אצל רבי חיים זיע"א, שיחזור למעמדו הקודם. ייעץ לו השר לבקש מחילה מרבי חיים זיע"א, ואכן רבי חיים זיע"א סלח ומחל לו, ומני אז ואילך התהפך מזלו של האיש לטובה והוא עלה שוב לגדולה.

מאז אותו מקרה, היה נוהג העשיר לחלק מתנות רבות לבית משפחת פינטו המעטירה.

כגחלי אש

שמואל אברתי, סבו של הרב מואזינו, נכנס פעם לבית קפה בקזבלנקה עם אשתו. לאחר כמה דקות, נכנס רבי חיים פינטו זיע"א לתוך בית הקפה, כדי לאסוף מעות לצרכי צדקה.

בעל בית הקפה שהבחין בכניסתו של הצדיק, חשב בליבו שהנה הרב הגיע לכאן כדי להפריע לאנשים בתוכחות מוסר, על מעשיהם ועל צורת חייהם, והוא החל לקלל את הצדיק ולבזות אותו:

"הנה שוב הרב הזה בא לבית הקפה שלי, כדי לאסוף כאן כסף..."

רבי חיים זיע"א, שהיה שקוע במחשבותיו, לא הבחין בכעסו של בעל בית הקפה ולא שמע את עלבונו. אולם אשתו של מר שמואל אברתי ששמעה את הדברים, נחרדה מאוד מבזיון כבוד התורה.

גב' אברתי פנתה לבעלה ושאלה אותו:

"כיצד אדם זה מעיז לקלל ולבזות את הצדיק. האם הוא לא חושש?"

בעלה לא ידע כיצד להגיב ואיך למחות על דברי הבלע שיצאו כנגד הצדיק, ובמקום זה הוא קבע נחרצות במילים כדורבנות:

"איני יודע אם הוא יסיים את השבוע הזה כשהוא בחיים, שכן, מי שנוגע בצדיק לא יוצא חי, כמו שנאמר במסכת אבות (פרק ב, י): "והוי זהיר בגחלתן שלא תכווה, שנשיכתן נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב, ולחישתן לחישת שרף, וכל דבריהם כגחלי אש".

באותו שבוע, כך מסופר, מת בעל בית הקפה באופן פתאומי.

ויהי הדבר לאות ולנס ולשיחה בפי כל יושבי העיר.

הצליחה בלימודים

את הסיפור הבא, סיפרה גברת אמויאל תחי', ממנו אנו לומדים עד כמה יש להיזהר בקדושתם של צדיקים:

בהיותה צעירה, הזדמן לה לעבור יחד עם חברותיה ליד הצדיק רבי חיים זיע"א. אחת מהחברות שלה שתמיד הצליחה בלימודים והיתה הראשונה בידיעות בכיתה, זלזלה מעט בכח ברכתו של הצדיק.

כ"ק רבי חיים זיע"א שמע את דבריה, ואמר לה: "דעי לך לפי שזלזלת בברכה, לא תראי ברכה בלימודים".

ואכן, כשהגיעה עונת המבחנים, שכחה אותה תלמידה את חומר הלימודים שעליו התכוננה, והיא הפסידה את כל ציוניה הטובים.

מכאן אנו רואים מהי המשמעות של "רצון יראיו יעשה", מכיון שהדברים יצאו מפי הצדיק, הם נתקיימו.

כדאי לצטט כאן את דבריו של רבי ישראל מאיר הכהן זצ"ל, בעל ה"חפץ חיים", על הפסוק: "השמרו לכם עלות בהר ונגוע בקצהו" (שמות יט, יב) "ומה אם ההר שאין בו דעת ואיננו מרגיש כלום, מכל מקום נתקדש על ידי קבלת התורה עד שהוזהרו כל ישראל מנגוע בקצהו, ומעכשיו קל וחומר למי שנוגע ופוגע בכבודו של תלמיד חכם שלמד את התורה עצמה, שיש בו דעת ומרגיש בעלבון. על אחת כמה וכמה שהנוגע בו, כנוגע בבבת עינו".

זהירות גדולה ומכופלת, עלינו להזהר בכבודם של הצדיקים ותלמידי החכמים!

אינני יכול למחול לך

רבי פנחס אביצרור זיע"א

בזמנו של כ"ק רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, חי במרוקו אחד מרבני מרוקו הדגולים, הגאון רבי פנחס אביצרור זצ"ל. לרבי פנחס היה פעם דין ודברים עם גוי מוכר דגים, אשר ביזה והקניט אותו.

רבי פנחס זצ"ל, הביט על הגוי ואמר לו: "על מה שביזית אותי לא איכפת לי, אבל על מה שביזית את התורה שלנו אינני יכול למחול לך".

מסופר, שברגע בו הסתובב רבי פנחס זצ"ל, נפל אותו גוי על הרצפה ללא רוח חיים.

מעשה זה, כך סיפר הגאון רבי דוד רפאל בנון שליט"א גרם לקידוש השם גדול בכל רחבי מוגאדור, שכן הכל ראו את גודל קדושתו של הגאון רבי פנחס זצ"ל. באשר כולם חשבו שהוא יהודי פשוט ביותר, שכן היה חי תמיד בהצנע לכת, ורק אחר כך התפרסמה קדושתו.

שיחשבו שאני עשיר

עוד סיפר הגאון רבי דוד רפאל בנון שליט"א, על הגאון רבי פנחס זצ"ל:

קודם שהתפרסם רבי פנחס ברבים כתלמיד חכם מופלג, הוא היה עני מרוד וביתו ריקם מכל. בכל יום שישי היה הולך רבי פנחס זצ"ל, לפרדסי הפקר ומשם מלקט פרחים, אותם היה אוגד כזר פרחים ועובר במלאח שברחוב היהודים.

ערב שבת אחת, הבחינה אשתו, בפרחים שבידו כשהוא מסובב בסימטאות המללאח. "מדוע אתה מסתובב עם פרחים אלו?" שאלה.

תשובה מאלפת, מלאת חכמת חיים ומוסר השכל, השיב לה הצדיק רבי פנחס זצ"ל:

"ראי נא! מכיון שאני עני, והאנשים כאן לא נזהרים לדעת מה חסר לי ועד כמה אני חי בדוחק ועניות, וח"ו עלולה להיות עליהם הקפדה בשמים. לכן אני מסתובב עם פרחים אלו, כדי שיחשבו שאני עשיר, שהרי אני קונה פרחים לשבת. ואם יש לי פרחים לשבת, אזי כל הרואה אותי – מבין שבודאי שיש לי גם מה לאכול בבית, וכך לא תהיה כל הקפדה משמים על אנשי העיר".

מכאן יש לנו ללמוד, עד כמה היה הגאון רבי פנחס זצ"ל, עניו ונחבא אל הכלים, עד שלא רצה שהעולם ידע שהוא עני ואביון, והוא אינו צריך לבריות. ואילו מצד שני חשש שמא תהיה הקפדה על הבריות מדוע לא דאגו לו, שהרי כל שעות

היום הוא לומד בבית המדרש. לכן הסתובב עם זר פרחים בידו, מכיון שהוא העדיף לקיים בעצמו "עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות", כי בטחונו היה בהשי"ת ולא במתנת בשר ודם.

שהרי אם היה לו כח להרוג את הגוי (כמסופר בסיפור הקודם), ק"ו שיכול היה להתפרנס לבד. אלא שהוא היה בבחינת רבי חנינא בן דוסא, שעליו אמרו חז"ל "די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת".

רבי פנחס אביצרור זצ"ל, נטמן בבית העלמין במוגאדור, ועל קברו נבנה אוהל. זכותו תגן עלינו, אכי"ר.

רבי חיים פינטו זיע"א

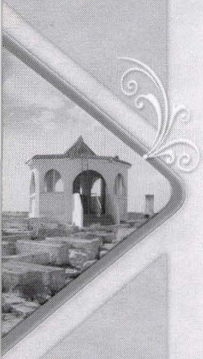

פרק
יט

שקיעת החמה

"חיים שאל ממך נתת לו"

מהמעשה הבא, נלמד עד כמה היו פעולותיו והנהגותיו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, רצויים ומקובלים בפני בית הדין העליון:

מסופר, שפעם אחת חלה רבי חיים זיע"א במחלת הטיפוס ונטה למות. נכנסו ובאו אצלו אנשי החברה קדישא, וכשאלו הבחינו כי הוא כבר גוסס ונוטה למות, התחילו, כפי הנהוג, באמירת פרקי תהילים ליד מיטתו.

לפתע פקח רבי חיים זיע"א את עיניו, התרומם ממיטתו ואמר לאנשי החברה קדישא:

הצדיק רבי מאיר פינטו זיע"א

"אתם יכולים לצאת מכאן. אני בריא. הוסיפו לי בשמים עוד עשרים ושש שנים לחיי".

לאחר שהנוכחים סביבו התעשתו מהמחזה המופלא שהתרחש לנגד עיניהם, סיפר להם הצדיק כי בשעה שהיה גוסס, ואנשי החברה קדישא שעמדו סביבו החלו לומר תהילים, מיד קפץ סבו רבי חיים "הגדול" זיע"א, ממקום ישיבתו בגן עדן, לפני בית דין של מעלה וזעק לפניהם:

"אתם צריכים להוסיף לו עוד שנים, כיון שהוא עדיין

לא השלים הכל. הוא צריך לחיות עוד כדי להוסיף עוד אמונה בבורא עולם אצל היהודים".

כך זעק והמליץ יושר כ"ק רבי חיים הגדול זיע"א על נכדו, במשך זמן מה. ואכן בבית דין של מעלה קיבלו את בקשתו המנומקת, והוסיפו לרבי חיים פינטו הקטן זיע"א, עוד עשרים ושש שנים לימי חייו, בהם הוא השתדל להוסיף עוד אמונה בבורא עולם בליבם של אחיו ואחיותיו היהודים.

"טוב מותי מחיי"

הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, נסתלק כשנתיים ימים לפני פרוץ מלחמת העולם השניה, אשר בה עלו על המוקד ששה מליון נפשות קדושות וטהורות מעם ישראל. אך כבר לפני הסתלקותו חזה רבי חיים זיע"א ברוח קדשו, את השואה האיומה אשר ממשמשת לבוא, ואף התבטא אודותיה באזני בנו, הצדיק הקדוש רבי משה אהרן פינטו זיע"א.

הצדיק רבי מאיר פינטו זיע"א, דודו של כ"ק מו"ר שליט"א, סח באזניו על כך עובדה מופלאה:

מספר ימים לפני פטירתו, כינס רבי חיים זיע"א את כל בניו ובני משפחתו, וביניהם את בנו רבי משה אהרן זיע"א, וברך אותם. איש איש כברכתו בירך אותו, ובפנותו אל רבי משה אהרן זיע"א, אמר לו כדברים הללו:

"הנה ימים באים, יקום גוי אכזר ויכלה חצי מכרם ה', ואם זכותי לא מועילה ולא מסוגלת לבטל הגזירה, טוב מותי מחיי ולא אראה ברעת עמי. אבל אם אהיה בעולמות העליונים, אפעל משם לביטול הגזירות".

ואכן, ביום י"ז באלול תרצ"ט החלה המלחמה האיומה, בה נרצחו, נשרפו והומתו ששה מליון יהודים בערי אירופה ופולין. בגין כך, עטה רבי משה אהרן זיע"א על עצמו שק ואפר, עד שחלפו חמש שנים, שאז פסקה המלחמה הנוראה.

גם רבי משה אהרן זיע"א דיבר על מאורעות השואה ועל ימות המשיח בהזדמנויות שונות, וניסה לפעול רבות לכך. ועל כך עוד יסופר בעזרת השי"ת, בהמשך.

"הנביא"

באחרית ימיו, איבד רבי חיים זיע"א את מאור עיניו ל"ע, ונעשה "סגי נהור". ועם כל זאת, היתה לו גם אז הבחנה דקה וראיה שמעבר לחושים הטבעיים, כך שהוא היה מרגיש ויודע מה מתרחש סביבו, מי עומד לידו ומי מתקרב לעברו.

גם אותם אלו שהגיעו אליו לקבלת עצה או ברכה, הופתעו לקבל ממנו פרטים מדוייקים על מצבם הבריאותי או הכלכלי.

אין פלא, כי בימים בהם היה "סגי נהור", כינו אותו גדולי הדור בתואר "הנביא".

קרבן עבור כלל ישראל

ימים ספורים קודם הסתלקותו לשמי רום, בשעת בוקר מוקדמת, התעוררו בני הבית לקול חבטה חזקה. הם מיהרו לקום ומצאו שאביהם הצדיק, רבי חיים זיע"א, שהיה עטוף בטלית ותפילין, התמוטט באמצע תפילת שחרית, והוא שוכב על הארץ.

בני הבית מיהרו לטפל בצדיק, הם הרימו אותו מהארץ והשכיבוהו על המיטה. אז, קרא הצדיק לבניו ואמר להם: "הנה הגיעה השעה, וברצוני לברך את הבנים".

במעמד מרגש זה החל רבי חיים זיע"א לברך את בניו שעמדו לצידו, וכן את בנו רבי משה אהרן זצ"ל, על אף שזה היה בביתו במוגאדור, רחוק מקזבלנקה. כשבירך את בנו רבי רפאל זצ"ל, בכה ואמר: "אני בוכה על אופן הסתלקותו, שהוא ילך קרבן עבור כלל ישראל".

היה זה עשרות שנים לאחר מכן ביום י"ב לחודש שבט בשנת תש"מ, כאשר לביתו של רבי רפאל הי"ד, נכנס באישון לילה רשע אכזרי, חבט בו בברזל כשהיה שוכב במיטתו ורצח אותו ביסורים קשים, הי"ד.

בסערה השמימה

שלשה ימים שכב הצדיק רבי חיים זיע"א כשהוא מיוסר במיטתו, עד שיצאה נשמתו ועלתה בסערה השמימה, ביום ט"ו לחודש מר חשון שנת תרח"צ לפ"ק, וימי חייו ע"ג שנים.

בנו, הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן זיע"א, שהיה אז בעיצומם של ימי ההסגר שלו בביתו במוגאדור (ראה על כך להלן) מיהר אל ההלוויה של אביו לקזבלנקה, וכתום ימי ה"שבעה" שב לביתו כשהוא ממשיך בהסגר.

כשהשמועה הרעה על הסתלקותו של רבי חיים פינטו זיע"א, התפשטה ברחבי העיר וסביבותיה, נסגרו כל הישיבות ומוסדות התורה, וכל התלמידים יצאו עם רבותיהם כדי לחלוק כבוד למנוח הצדיק ע"ה. גם בעיר קזבלנקה, מבלי שאיש יורה זאת, לאור העובדה שרבי חיים זיע"א היה נערץ על הכל, יהודים ושאינם יהודים, נסגרו כל העסקים והחנויות של היהודים והנכרים כאחד וכולם באו להשתתף בהלוויה.

תחושת העצב והצער ניכרו היטב בחוצות העיר, הכל הרגישו באובדן הגדול כי בא השמש בצהרים. בכל בתי הכנסת הסירו הגבאים את הפרוכת מעל ארון הקודש, והעיר היתה שרויה באבל כמו ביום תשעה באב, כי בא השמש בצהרים.

קהל אדיר ליוה את הצדיק רבי חיים זיע"א למנוחות, מביתו ועד לבית העלמין הישן בעיר קזבלנקה, ושם מנוחתו כבוד עד בוא משיח צדקנו במהרה, אכי"ר.

מטר הגשם פסק

"...כיון שמת (מתושלח) שמעו קול רעש ברקיע שהיו עושין לו הספד והיו יורדין דמעות מעיני חיות על מקום פטירתו כיון שראו כך עשו לו הספד מלמטה..." (ילקוט שמעוני פרשת בראשית רמז מב).

בשעת ההלוויה, כך מסופר, ירדו גשמים עזים וברקים האירו את השמים, שהיו בוכים על הסתלקותו. וכבר אמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין מז.) "היו גשמים מזלפין על מיטתו זהו סימן יפה למת".

ומכל מקום, בזמן שהספיד הגאון רבי שמעון אבוקסיס זצ"ל, וביכה בקול מלא רגש וצער על מותו של הצדיק הדגול שהיה מגין ומכפר על הדור בתפילותיו וצדקותיו, ביקש מבורא העולם שייפסק הגשם, לשעה אחת, וזאת בכדי שיוכלו להביא את הצדיק בכבוד ובנחת לקבורה.

בקשתו של הצדיק רבי שמעון אבוקסיס, התקיימה, ומטר הגשם פסק באופן מפתיע. וכך המשיכו במהלך ההספדים שנאמרו על ידי גדולי הדור, אשר ביכו את גודל האבידה לעם ישראל.

זכותו תגן על העיר

לאמיתו של דבר, בניו של רבי חיים ביקשו להביאו לקבורה בעיר מוגאדור, ליד קבורת סבו הקדוש רבי חיים הגדול זיע"א. שהרי רבי חיים זיע"א עצמו התבטא בענין זה כמה ימים לפני הסתלקותו, ואמר לבני ביתו שיקחו אותו לעיר מולדתו מוגאדור. אלא שרבני העיר, וביניהם האב"ד של קזבלנקה, הגאון רבי משה חי אלקיים זצ"ל (והצטרף אליהם ראש הקהל מר יחיא זגורי), ביקשו כי רבי חיים "הקטן" ייקבר בקזבלנקה, כיון שבמוגאדור כבר קבור סבו הצדיק. וכאן זכותו תגן על העיר קזבלנקה.

ואכן לבסוף נקבר הצדיק בקזבלנקה, בחלקה של ר' חיים דאהן, שנתן לו את מקומו.

זכותו תגן עלינו, ועל כל ישראל, אמן.

הגיע מעולם האמת

בליל פטירת הצדיק, הונחה גופתו הקדושה בתוך חדרו, וקהל רב נאסף בתוך הבית כדי לקרוא פרקי תהילים ליד המיטה.

את שהתרחש בבית באותה שעה, סיפר לנו מו"ר שליט"א:

"באמצע הלילה" - כך סיפר לי כ"ק אבא ע"ה, את הסיפור שראו עיניו הקדושות, והוא היה עד לסיפור – "נכנס לביתו של הצדיק יהודי. מי הוא ומהיכן הוא בא – לא ידע איש לומר - כשהוא לבוש בגדים לבנים".

אותו יהודי התקרב מסביב לנפטר, וביקש לשוחח עם בני המנוח:

"אנא! הניחו לי לשבת לצד הנפטר. אני רוצה להישאר כאן הלילה ולקרוא פרקי תהלים לעילוי נשמת הנפטר".

והיו לו עוד שתי בקשות, להלך הזר:

"בבוקר", כך ביקש, "אני רוצה לעזור לחברה קדישא בשעה שהם מטהרים את גופת הצדיק. ובשעת ההלויה, ביקש ללבוש את בגדיו של הנפטר, כדי שהוא לא יתבזה כך - בבגדיו הלבנים שלו שהיו דומים לתכריכין - בין האנשים".

אותו יהודי, הבחין בפניהם החתומות של בני הצדיק, שלא ידעו כיצד להתייחס לבקשותיו, והוא הבטיח להם שהוא יחזיר את בגדיו של הנפטר, מיד לאחר ההלוויה.

בניו של הצדיק, התייעצו בינם לבין עצמם, ולאחר מספר דקות, הגישו לו את בגדי אביהם הצדיק. ואכן, לאחר שההלך הזר לבש את בגדי רבי חיים זיע"א, הוא נעמד לומר תהילים כל הלילה ליד מיטת הצדיק. ועם בוקר הוא נלווה לאנשי החברה קדישא, וסייע להם במלאכת הקודש.

במהלך ההלויה, התבלט ההלך הזר בין קהל המלוים העצום שצעד אחר מיטתו של הצדיק. הכל התפלאו על זהותו של ההלך הזה, אך איש לא ידע מי הוא ומהיכן הוא, ומדוע הוא בוכה ומקונן כל כך על מות הצדיק.

כששבו בני המשפחה מבית העלמין של קזבלנקה, חיפשו ותרו אחר אותו יהודי אלמוני, אך מאמציהם לא נשאו פרי: אותו הלך זר, נעלם כלעומת שבא.

איש לא ידע לומר היכן הוא נמצא.

לאחר זמן, הם גם מצאו את בגדי הצדיק רבי חיים זיע"א, מונחים בארון הבגדים. ויהי הדבר לפלא.

התעלומה התפרסמה בין המשפחה וגברה שבעתיים.

הפליאה המרעישה הגיעה לאזני הרבנית - אלמנתו של הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א (שלא הלכה לבית העלמין, כדרך הנשים הצדקניות שלא יוצאות לבית העלמין לקבורה) והיא נשאלה על ידי הבנים; האם אותו אדם שלבש את בגדי הצדיק, והשאיר כפקדון את בגדיו ואת חפציו האישיים, לא בא לבית לאחר ההלויה כדי להחזיר את בגדי אביהם הצדיק רבי חיים זיע"א, וליטול את בגדיו שלו בחזרה?

לפליאתם השיבה להם הרבנית, כי מאז שיצא מסע ההלוויה מבית הצדיק ועד עתה, היא לא עזבה את הבית ואף לא לרגע אחד. ולא היה אדם שבא לבית, כדי לקחת את בגדיו ולהחזיר את בגדי הצדיק.

הפלא הגדול הוא, הוסיפה הרבנית ואמרה, שבגדי הצדיק היו סגורים בתוך הארון, על מנעול ובריח, והמפתח בידה. אם כן, כיצד אפשר לקחת בגדים ולהחזיר אותם מבלי שיכנסו לחדר הפרטי שלה, בשעה שהארון היה סגור על מנעול ובריח.

מי שיכול היה לגלות מעט מפשר התעלומה, היה בנו הצדיק, הלא הוא הצדיק רבי מאיר פינטו זיע"א. לדעתו, כך התבטא: "ההלך הזר שהיה עמנו בהלוייה, לא היה אלא הסבא הקדוש הצדיק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, שטרח לבוא מעולם האמת כדי לקחת חלק בהלווית נכדו זיע"א ובטהרתו".

"כאן תהיה קבורתך"

בעת קבורת הצדיק רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, קיימו המתעסקים בקבורתו את המנהג, למכור את הזכות להוריד את הגוף הקדוש אל הקבר. שני נדיבי לב זכו במצוה הגדולה, אחד מהם היה מר יעיש ביטון.

נכדו של מר יעיש ביטון, סיפר למו"ר שליט"א, שבזמן שהסבא שלו הוריד את גוף הצדיק אל הקבר, הוא הרגיש שהארנק שלו נעלם. הדבר היה לפלא בעיניו, הוא תר וחיפש אחר הארנק והעלה חרס בידו.

כאשר סיים את מלאכת הקודש, הוא קם מעל הקבר ושטח תחינה לפני בורא העולם:

"רבונו של עולם, בארנק שאבד לי היה מונח כל כספי. אנא, עשה למען שמך הגדול והקדוש, שהכסף יחזור אלי בשלמותו".

מר יעיש ביטון התרחק מעט מהקבר, ובעוד הוא ממתין לראות מאין יבוא עזרו, הגיע אליו יהודי מבוהל, כשבידו הוא מחזיק את הארנק. אותו יהודי זיהה אותו והשיב לו את הארנק, כשהבהלה ניכרת היטב על פניו

כשנרגע מעט, סיפר לו הלה את הסיבה שגרמה לו להשיב את האבידה, בשלימותה:

"מצאתי את הארנק בשעת ההלוויה. הרמתי אותו ופתחתי אותו, כשראיתי את סכום הכסף שהיה מונח בו, שמחתי על המציאה הגדולה. החלטתי איפוא לעזוב את ההלוויה והתחלתי ללכת נגד הזרם, מול רבבות המלוים. אולם אז חשתי, כאילו יד נעלמה תופסת אותי ואינה מניחה לי ללכת. היה זה הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, שציוה עלי להחזיר לך מיד את הארנק בשלימותו. ואף הזהיר אותי

'אם לא תחזיר את הכסף לבעליו, אני אקח אותך איתי וכאן תהא קבורתך!' כך הרגשתי את אחיזתו, עד שבאתי להחזיר לך את הכסף".

השעה היתה מאוחרת

רבי חיים פינטו זיע"א, פגש במרוקו יהודי זקן בשם משה, ואמר לו:

"יש לך בכיסך ארבע פרוטות, תן לי פרוטה אחת, ובנותר תקנה היום כרטיס הגרלה ותרויח סכום של 900 פאסט".

מצוייד בברכת הצדיק ובמצות הצדקה שקיים, ניגש משה לדוכן מכירת ההגרלות, רכש כרטיס בשלש פרוטות וזכה בסכום גדול של תשע מאות פאסט.

לאחר כמה ימים, פגש משה שוב את הרב, לשאלת הרב אם הוא קנה את הכרטיס? השיב משה בחיוב.

"האם הרווחת כסף?" המשיך הרב לשאול.

"הרווחתי", השיב לו משה.

"וכמה הרווחת?" שאל שוב הרב.

"סכום גדול", השיב.

אמר לו רבי חיים זיע"א:

"אתה לא רוצה לגלות כמה הרווחת! נכון שהרווחת תשע מאות פאסט! שיהיה לך בהצלחה".

חלפו ימים, ומשה מיודענו שמע שרבי חיים פינטו זיע"א נפטר, ומכיון שעז היה חפצו לזכות במצוה הקדושה של הורדת גופו של הצדיק אל תוך הקבר, הוא מיהר אל בית העלמין כדי לנסות ולרכוש את המצוה היקרה הזו. אלא שהשעה היתה כבר מאוחרת, ושני יהודים אחרים זכו במצוה.

משה התעצב מאוד אל לבו על שלא זכה במצוה חשובה זו, והחל לבכות.

באותו לילה, כך סיפר נכדו למו"ר שליט"א, הוא חלם שהוא עומד על הגג, ורבי חיים זיע"א אומר לו: "משה, אל תתעצב! המצוה היא כולה שלך. הקדוש ברוך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה".

פרק
כ

גדולים צדיקים במיתתן

נפלאות גדולות בזכות הצדיק, לאחר הסתלקותו

"נדבקתי לכסא"

את הסיפור הבא, על קדושתו של הצדיק רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, סיפר הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א:

שלחתי את אשתי לעיר קזבלנקה (דאר לבדא). שם שכרנו דירת מגורים, בדירה זו הנחנו נר נשמה כדי להדליקו לעילוי נשמת אבי הצדיק רבי חיים פינטו הקטן זיע"א. אשתי היתה מדליקה את הנר, והוא דלק במשך חמישה ימים רצופים.

שבוע ימים לפני ראש השנה, חשבה אשתי לשוב לעיר מוגאדור, כדי להשתתף שם בהילולא של הצדיק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א. ומה עושים? היא נתנה את מפתחות הבית בקזבלנקה לאחיה מסעוד, כדי שהוא יבוא להדליק את הנר לעילוי נשמת הצדיק.

מסעוד היה גר במארקש, פרנסתו היתה ממסחר שבו היה עוסק, רוכש סחורות רבות ואותם היה משווק לחנויות. הוא היה נוסע תמיד במשאית בקו מארקש - קזבלנקה, ולכן ידעה היא, כי הוא יוכל למלא את מקומה ולהדליק את הנר ברציפות, לעילוי נשמת הצדיק רבי חיים הקטן זיע"א.

יום אחד כשהגיע מסעוד לבית בקזבלנקה, כדי להדליק את הנר, הוא נזכר שהוא שכח לקחת את התיק של הכסף מתוך המשאית. מסעוד פחד שמא מישהו יפרוץ לתוך המשאית, ויגנוב את הכסף (בתיק הזה היה סכום כסף גדול של שלוש וחצי מליון פראנק").

ולמרות זאת מסעוד לא זנח את המצוה. הוא הדליק את הנר, והתפלל בזכות הצדיק ואמר: 'רבי חיים פינטו, אני מבקש שבזכותך ה' ישמור לי את השקית. בזכות המצוה הזאת'. לאחר מכן יצא מיד החוצה אל המשאית.

בהגיעו אל המשאית, ראה לתדהמתו גוי היושב ליד ההגה, כשבידו הוא אוחז את התיק עם הכסף. מסעוד שאל אותו: 'מה מעשיך כאן?' וכך השיב לו הגוי 'פרצתי

לתוך המשאית כדי לגנוב, אבל באותו רגע שבו לקחתי את התיק, הרגשתי שאני נדבק לכסא, מבלי יכולת לזוז אנה ואנה, ולכן אני לא יכול לזוז ממקומי ולעזוב את המשאית. ותדע לך שלא לקחתי כלום מהכסף".

מסעוד ביקש ממנו שיחזיר את התיק למקומו ויצא מהמשאית. והנה כשהחזיר הגנב את התיק למקומו, אז יכול היה לצאת מהמשאית, וכל הכסף נשאר בשלמותו אצל מסעוד.

והנה, כל מי שיקרא את הסיפור הזה, ירגיש מיד מיהו זה ששמר על הכסף, כפי שנאמר (תהילים קכ"א ד'): "הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל". כשאותו אדם פרץ לתוך המשאית, שמר הקב"ה על הכסף השייך למסעוד בזכות הצדיק, עד שאותו פורץ "נתקע" במשאית ולא יכול היה לצאת ממנה. על כך אמרו: גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם ["שנות חיים"].

רפואה שלימה במהרה

גם לאחר פטירתו, היה רבי חיים פינטו "הקטן" זיע"א, מליץ יושר על כולם, ורבים נושעו בזכותו.

אחותו של יהורם עזרן ממרוקו, היתה חולה מאד, והיא התרפאה כליל בהילולת רבי חיים זיע"א שנערכה במרוקו.

ועוד סיפור מדהים שהתרחש לפני כמה שנים:

בנו של רופא שחלה בנפשו, התרפא כליל בליל הילולת רבי חיים זיע"א, והחל לדבר כאחד האדם.

ועוד: גב' אופן ממרוקו היתה פעם חולה במצב אנוש. ואולם, בליל ההילולא התרפאה לגמרי וקמה ממיטת חוליה, והיתה כאחד האדם.

השם שהעניק חיים

בלידה מוקדמת בה נולד ילד לזוג הורים, אובחן אצל התינוק מום לב קשה, הלב היה בגודל כל החזה. כמו כן הריאות לא היו עדיין בשלות, והתינוק אף סבל מחוסר חמצן במוח ומצבו הוגדר "קריטי".

כל סגל הרופאים שהוזעק לאבחן את מצבו של התינוק, היה בדעה שהתינוק לא יחיה יותר ממספר שעות. כך גם הם אמרו להורי הילד. הרופאים הוסיפו כי אין להם מה לקוות לטוב, וכי יש לקבל את גזירת הקדוש ברוך הוא, כמות שהיא.

דודתו של הילד, שמעה שזכותו של רבי חיים זיע"א עוזרת מאד, משום כן החליטה על דעת עצמה לקרוא לילד - עוד קודם הברית - על שמו של הצדיק. כשהענין

הובא לידיעת ההורים, הם הביעו את הסכמתם פה אחד לקרוא את שמו של הילד בשם חיים.

ואז אירע הנס. תוך יומיים מקריאת השם חיים, התחולל שינוי, שעד היום הרופאים אינם מבינים כיצד הוא קרה, וכיצד הם "טעו" באבחנה.

הלב חזר מיד לגודלו התקין, הריאות החלו לקבל אויר, וחמצן נקי התחיל לזרום למוח, זאת למרות שנמסר להורי הילד כי אפילו אם הוא יחיה, הרי שהוא יהיה צמח כל ימיו. ובעזרת השם, הילד גדל לתפארה, בריא ושלם בכל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו, כששום זכר מר לא נותר מן הימים ההם כלל [מפי ניקול קידרון, אביו של הילד].

"מבטיח אני לך"

רבי אצרף תמסוט, ראש כולל "זכרון שלמה וחיים", על שם הצדיקים רבי שלמה תמסוט זצ"ל ורבי חיים אצראף זצ"ל, סיפר למו"ר שליט"א את המעשה הבא:

רבי אצרף התחתן בשנת תשכ"ו, וכבר חלפו שלוש שנים מנישואיו ועדיין הוא לא נפקד בזרע של קיימא. כל השנים התפלל להשם יתברך כי יזכהו בזרע של קיימא, וקיוה לבשורות טובות.

בחודש תמוז תשכ"ט, בלומדו בכולל, נתקשה בקושיה גדולה, הקושיא היתה כה חזקה עד שלא נמצאה לה כל תשובה המניחה את הדעת. והנה בחלומו, רואה הוא את רבי חיים זיע"א שבא אליו לתרץ לו את הקושיה. לאחר מכן אמר לו רבי חיים:

"מבטיח אני לך שתזכה לזרע של קיימא".

בחג הפסח תש"ל נולד לו בן, וייקרא שמו בישראל "חיים". ומאז ועד היום זכותו של הצדיק רבי חיים זיע"א הולכת עמו, כשממעל מרחפת עזרתו של השם יתברך.

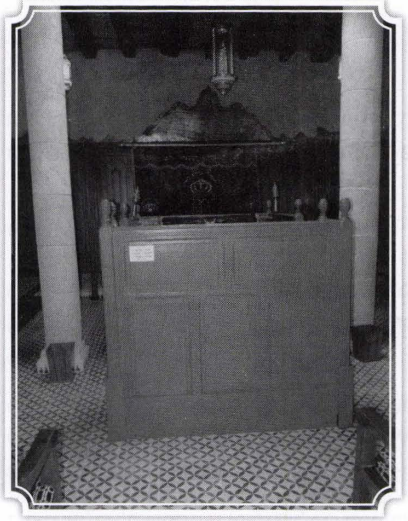

בית כנסת שבנה כ"ק רבי יהודה פינטו ע"ש אביו הצדיק רבי חיים פינטו הגדול – בקומה הראשונה

הרגשתי הקלה בלב

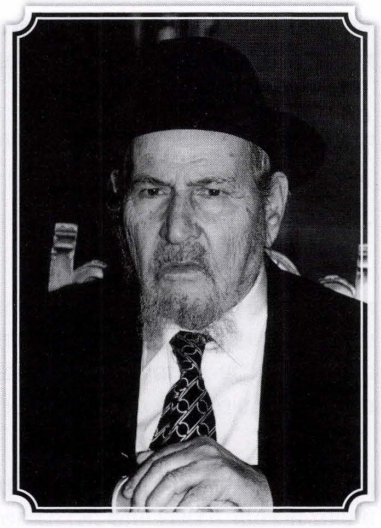

ר' שמואל מרציאנו

ר' שמואל מרצייאנו, הלך פעם לבקר בביתם של הצדיקים רבי מאיר פינטו ורבי רפאל פינטו זיע"א, בעיר קזבלנקה, כדי לקבל את ברכתם. בבית היתה נוכחת אשה אחת שהגיעה אף היא לבית האחים הצדיקים כדי לקבל את ברכתם.

לפתע, כך סיפר ר' שמואל סובבה האשה את ראשה לעבר ר' שמואל מרצייאנו, ואמרה לו:

"יהי רצון, כשם שזכותו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א עמדה לי היום, ונעשה לי נס גדול בזכותו, כמו כן יעשה הקדוש ברוך הוא עמך ניסים".

כשביקש ממנה ר' שמואל שתספר לו את דבר הנס, סיפרה לו האשה את המעשה הבא:

לפרנסתי, אני עוסקת בייצור משקאות חריפים, כמו עראק ויי"ש, ומוכרת אותם ליהודים. על אף שעבודה זו היא נגד החוק, שכן לפי החוק הממשלתי היה אסור ליהודים לייצר משקאות חריפים ללא רשיון ממשלתי (במאמר המוסגר נציין, שעסק זה היה מקור פרנסתם של מאות יהודים לפני עשרות שנים במרוקו, והממשלה היתה מעלימה עין, מתוך ידיעה ברורה שעיסוק זה הינו מקור הפרנסה של היהודים).

ויהי היום, אחד מהאנשים שעיניו היו צרות בפרנסתי, הלך והלשין עלי בפני השלטונות. והנה לפתע פתאום, ללא כל הודעה מוקדמת, פשטה המשטרה על ביתי, והחלה לערוך חיפוש בבית. כמובן שנבהלתי מאוד ולא היה לי להיכן לברוח, כיון שכל הבית היה מוקף בשוטרים.

מיד זעקתי בתפילה לזכותו של רבי חיים פינטו זיע"א, ובקשתי מהצדיק שיעזור לאשה אלמנה שמקור פרנסתה הוא מכירת יי"ש ועראק.

לאחר מכן הרגשתי מיד הקלה גדולה בלב, ובשמחה לא מובנת התחלתי 'לעזור' לשוטרים לחפש בביתי את המשקאות החריפים. השוטרים התפלאו מאד על כך שאני עוזרת להם לפתוח חדרים וחביות של משקאות מלאות יי"ש ועראק. אף אני בעצמי התפלאתי, מדוע אני מסייעת לשוטרים לחפש בכל חדרי הבית? אך כך היתה המציאות באותה שעה.

השוטרים נכנסים ויוצאים, ועוברים מחדר לחדר, פותחים חבית אחר חבית, ואינם רואים כל משקה חריף. כשסיימו לסרוק ולחפש בכל פינות הבית, הם סיפרו לי שאחד האנשים הלשין עלי שאני מוכרת משקאות חריפים ללא אישור ממשלתי. הם אף התנצלו בפני על ההטרדה והבלגאן שגרמו לי בזמן החיפושים, ועזבו את הבית כלעומת שבאו.

וכך, סיימה האשה לספר, נצלתי מההלשנה, בזכותו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א.

התמונה שהצילה

גב' עמר המתגוררת בגוואדלופ שבדרום אמריקה, סיפרה למו"ר שליט"א, שהיא החזיקה במכוניתה "תפילת הדרך", עליה היתה מוטבעת תמונתו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. באחת הנסיעות, נפל אותו קמיע ממקומו, על אף שהוא היה מודבק היטב. כשהטתה האשה את ראשה כדי להרים את הקמיע, התרחש הנס לנגד עיניה.

הסתבר כי הטיית הראש באמצע הנסיעה, הסיטה את הרכב ממסלולו, ובדיוק באותם רגעים הגיחה מולה משאית שנהגה היה שתוי לשכרה, ומהירות נסיעתו היתה מופרזת. כשהנהגת הרגישה שהיא סטתה מהדרך, היא הגביהה מיד את ראשה, והסיטה את ההגה לצד הנגדי.

לפתע היא שמעה קול רעש גדול מאחוריה, רעש של התנגשות וניפוץ זגוגיות.

לאחר שהנהגת עצרה בצד הדרך והבינה את שהתרחש לנגד עיניה, התברר לה בעליל כי דווקא אותה סטיה מהדרך הצילה את חייה. מפני שנהג המשאית שדהר במהירות למולה, המשיך במסלול נסיעתו ופגע במכונית אחרת, שנוסעיה נהרגו ונפצעו, ואילו הנהגת שסטתה ממסלולה – הצילה למעשה את חייה וניצלה מהתאונה.

מכאן יש ללמוד, שהצדיקים הקדושים שומרים על האדם, ותמונתם היא בבחינת: "והיו עיניך רואות את מוריך". הנה גב' עמר, לא ידעה מה זו "תפילת הדרך" ומה כח סגולתה, אולם היא האמינה באמונה שלימה בצדיק, ולכן תמונתו של הצדיק הגינה עליה, כדי שתאבד את השליטה על ההגה ותזוז לצד אחר, לא לצד המשאית, וכך היא נצלה מהסכנה.

התמונה שהבריחה את השוטרים

סוחר יהודי מפריז, עסק בקניית ומכירת סחורות מיובאות, שעליהם הוא לא היה מצהיר בפני רשויות המס. הפחד והדאגה היו מלווים הקבועים, כל רגע הוא חשש שמא ילשינו עליו ויעצרו אותו בגין העלמות מס.

באחד הימים כשקיבל כמה משאיות מלאות באריגי בד, מיהר לפרוק את הסחורה ודאג להחביא אותה במקום סתר. אלא שמעשה שטן הצליח, כמה מ"ידידיו" הלשינו עליו בפני השלטונות, שהוא מוכר סחורה שלא שולם עליה מכס.

המשטרה הגיעה במהירות אל המקום, כדי לפשוט עליו ולתפוס את כל הסחורה, ואותו יהודי שחשש שמא השוטרים יעלו לקומה השניה, שם מצויים מאות אלפי מטרים של בד שלא הצהיר עליהם. הזדרז להניח את תמונתו של רבי חיים פינטו זיע"א, בגרם המדרגות. הוא בטח בכוחו של הצדיק וחיכה לבאות.

השוטרים שהיו מצויידים במידע מדוייק שהובא לידיעתם, שוטטו בקומת הקרקע אך לא מצאו דבר, ולכן החליטו לעלות אל הקומה השניה. ואז אירע הנס.

כל אחד מהשוטרים שהחל לעלות בגרם המדרגות – ירד בפתאומיות ללא כל סיבה מובנת. השוטרים הבינו כי בקומה למעלה מצויה הסחורה שאותה הם מחפשים, אולם מסיבה שאינה מובנת הם שבו כלעומת שבאו.

בתום החיפוש הם כתבו דו"ח, ובו נאמר שהם אכן ערכו חיפוש במקום. חיפשו ולא מצאו כל סחורה שאינה מוצהרת.

ויהי הדבר לפלא פלאים. נס גדול התרחש בזכות אמונתו בצדיק, הודות לתמונתו של הצדיק שהיתה למולם במדרגות, כך שאף אחד לא עלה למעלה, על אף שהמדרגות היו מולם והם ראו כי ישנה קומה נוספת. אולם הצדיק זיע"א מנע מהם לעלות ולמצוא את הסחורה.

אותו אדם המשיך ואמר, שבזכות הנס שאירע לו, הוא תרם סכומי כסף ניכרים למוסדות צדקה ברחבי העולם, ומרוב הפחד נטש לגמרי את עסקיו אלו.

דלת הסתרים שהצילה

ר' ישועה דרעי הי"ו, תושב קזבלנקה, היתה לו חנות קטנה לממכר צ'יפס ונקניקיות. באחד הימים פרצה שריפה גדולה בחנות, כתוצאה משמן שנדלק. בגדיו נתפסו באש וגופו החל לבעור. מרוב בהלתו הוא החל לצעוק, ואז ראה לפתע מול עיניו את תמונתו של רבי חיים הקטן זיע"א, וזעק בשארית כוחותיו שבזכות רבי חיים ינצל מהמות.

ר' ישועה דרעי הי"ו

לפתע נפתחה מאחוריו דלת "סתרים" (שאף הוא עצמו לא ידע שיש שם דלת, כיון שהיתה מכוסה במלט וטיט) והוא ברח דרך אותה דלת וניצל.

אמנם חלק גדול מגופו של ר' ישועה בער באש, ונגרמו לו כוויות קשות בדרגות גבוהות מאוד, וכתוצאה מכך הוא שכב זמן רב בבית החולים. אך זכות האמונה בצדיק הגינה עליו והוא התרפא ונותר בחיים.

פיו פתח בחכמה

ילד אחד לא יכול היה לדבר מאומה. כל נסיונות הוריו להביא לרפואתו לא הצליחו. ההורים עדיין לא שמרו תורה ומצוות, וכצעד משמעותי שיביא לרפואת הילד, החליטה אמו להתחיל לשמור תורה ומצוות, לשמור על טהרת המשפחה ועוד.

היא הגיעה אל קברו של רבי חיים זיע"א, ושם אמרה לצדיק: "מוכנה אני לשמור תורה ומצוות בכל לב ונפש, אבל אנא, העתר בעדי לפני ה' שיעשה עימי נס בזכותך".

ואכן, באותה תקופה שהיא התחילה לשמור תורה ומצוות, דיבורו של הילד חזר אליו, והוא החל לדבר כאחד האדם.

מכאן אנו רואים, כי כל הנסיונות שהשם יתברך מביא על האדם באים כדי לעורר אותו לשוב בתשובה שלימה.

מחלת הסוכר נעלמה

בתו של הרב יוסף בן טטא שליט"א מאקסלבן, חלתה בסוכרת. רמת הסוכר שבדמה היתה גבוה, והיא נפלה למשכב.

הדבר הסב צער גדול לאביה, אם לא די לו בצערו הגדול על מחלת בתו, הנה הוא צריך להתבטל שעות רבות מלימוד התורה, כדי לעמוד לימינה בעת מחלתה.

נשא רבי יוסף תפילה ליושב מרום, שהשם יתברך ישלח לה רפואה שלימה בזכות הצדיק רבי חיים זיע"א, כך שהוא לא יהיה מופרע מלימוד התורה.

לאחר מספר ימים, התבצעה בדיקה חוזרת של סוכר, ולמרבית הפלא הבדיקה יצאה תקינה לחלוטין. תוצאות הבדיקה, הפעימו את כל הצוות הרפואי!

כל זאת בזכות הצדיק רבי חיים זיע"א.

הבית נמכר ברגע האחרון

אחד מיהודי מרוקו, היה חייב סכום כסף גדול לממשלה. לאחר הודעות חוזרות ונשנות מצד הממשלה שעליו להסדיר את החוב תיכף ומיד, התקבלה החלטה להחרים את ביתו.

הדבר היה אמור להתבצע ביום שישי, וכבר יום קודם, ביום חמישי, הדליק אותו יהודי נרות לעילוי נשמת הצדיק רבי חיים זיע"א, והתפלל להשם יתברך מעומק לבו, שבזכות הצדיק ימצא קונה לביתו באותו יום, כך שלמחרת היום הממשלה לא תוכל להחרים את הבית.

ואמנם, זכותו של רבי חיים זיע"א עמדה לימינו, שעה קלה לאחר מכן, הגיע לביתו קונה רציני שרכש ממנו את ביתו בכסף מלא. כך, שבהגיע יום השישי לא התאפשר לממשלה להחרים את ביתו, כיון שהבית כבר לא היה ברשותו.

אילו היתה הממשלה מחרימה את הבית, היא היתה מוכרת אותו במכירה פומבית במחיר זול, אך הוא הצליח להקדים - בזכות הצדיק זיע"א - וקיבל עבור ביתו מחיר גבוה. בכסף שקיבל שילם את כל חובותיו, כשבכיסו נותר סכום מכובד מאוד.

רוח סערה גדולה

יהודי אחד נסע פעם במטוס ממונטריאול למיאמי, לצרכי עסקיו, על אף שהוא בדרך כלל מפחד לנסוע במטוס. באמצע הטיסה, הורה קברניט המטוס לכל הנוסעים, שעליהם לחגור את חגורות הבטיחות, מפני שיש סופת גשמים ורעמים ורוח סערה גדולה מנשבת באויר מעל למיאמי. המצב היה מאוד מסוכן.

היהודי הזה פחד מאוד, והתחיל להתפלל שהקב"ה יעזור לו שהנחיתה תעבור בשלום, בזכות רבי חיים פינטו זיע"א. ואמנם, המטוס נחת בשלום, ללא שום תקלה וללא נפגעים.

לאחר הנחיתה, כך סיפר אותו יהודי בהתרגשות גדולה, הכריז הטייס בתמהון:

"אני לא מבין כיצד הצלחתי לנחות בשלום, הרי משדה התעופה הודיעו לי שישנה בעיה באויר, ואף אני עצמי הבחנתי בדבר מוזר, והנה פתאום נעלם הכל וכאילו לא היתה כל בעיה".

זוהי כוחה של אמונה, מה שלא יכול טייס לעשות, יכול יהודי פשוט לעשות עם אמונה פשוטה ותפילה קטנה.

ללא המשקפיים

יהודי אחד בא להתפלל ליד קברו של רבי חיים פינטו זיע"א. כשביקש להתחיל באמירת פרקי התהלים, מישש בבגדיו ולא מצא את משקפי הקריאה שלו.

הדבר גרם לו צער רב, מכיון שללא המשקפיים הוא לא היה מסוגל לקרוא, וכיצד יאמר כאן במקום הקדוש את פרקי התהלים שביקש לומר?

ככל שהתקרב אל הציון הקדוש, צערו הלך וגבר. אולם בהגיעו אל הקבר עצמו, הוא הרגיש כאילו פרקי התהילים היו נקראים בפיו בעל פה, מאליהם, מבלי שיצטרך להסתכל בתוך הספר.

פוקח עוורים

ושוב מעשה ביהודי, שהתעוור בשתי עיניו רח"ל, ולא יכול היה ללמוד ולהתפלל כראוי. הוא ביקש מבני ביתו שיובילו אותו לקבר רבי חיים זיע"א, כדי לבקש ולהעתיר בתפילה בזכות הצדיק, שמאור עיניו ישוב אליו ככל האדם.

כשהגיע אל הציון הקדוש, הוא בכה בדמעות שליש וביקש שמאור עיניו ישוב אליו כבראשונה, בזכות הצדיק.

ואכן לשמחתו הרבה, תפילתו עשתה פרי. כאשר הוא קם למחרת בבוקר משנתו, הרגיש כי הוא רואה בשתי עיניו, כאחד האדם, וכל זאת בזכות הצדיק זיע"א.

על כסא הסנדק

רבי מאיר אפריאט, התפלל והתחנן להשם יתברך, כדי שיזכה לזרע של קיימא, לאחר ששנים רבות לא זכה להיפקד בבנים. והנה, באחד הלילות נגלה אליו רבי חיים זיע"א בחלומו, והבטיח לו שבעזרת השם יוולד לו בן, ועל כסא הסנדק ישב נכדו, רבי דוד חנניה.

לאחר תקופה קצרה, התקיימה ברכת הצדיק, ובחלוף ירחי הלידה, התבשר רבי מאיר שנולד לו בן, ועל כסא הסנדק בברית המילה הוא בא לכבד את מו"ר שליט"א, כמצוות הסבא קדישא שנגלה אליו בחלום ובישר לו את הבשורה הטובה.

קשורה בחבל

מעשה נורא שמע מו"ר שליט"א ממשפחה אחת במרוקו, שאחת מנשות המשפחה נתקפה, במחלת השגעון, לאחר שהאמא שלה נפטרה.

כל המאמצים והטיפולים הרפואיים שניסו להעלות רפואה למחלתה, לא הועילו. כשמצבה הלך והחמיר, החליטו בני המשפחה לקחת אותה אל קברו של רבי חיים זיע"א, שם קשרו אותה בחבל אל הקבר.

הנס הגדול אירע לנגד עיניהם המשתאות:

לאחר מספר דקות, הבחינו כל הנוכחים בשינוי משמעותי במצבה ובאופייה של האשה. באותו מעמד היא הבריאה ברפואת הנפש ורפואת הגוף, ושבה להיות כאחד האדם.

להתפלל בזכות הצדיק

כפי שכבר הזכרנו, גם לאחר פטירתו היה רבי חיים הקטן זיע"א, פועל ישועות גדולות.

סיפרו שני אנשים, על גידול ממאיר שהיה להם במוח. הרופאים לא נתנו להם שום תקוה, אך כדרכם של יהודים מאמינים המשליכים על ה' את כל סבלם ויהבם, הם לא התייאשו וציפו תמיד לישועת ה'.

השניים הרבו בתפילה ובתחנונים, והדליקו נרות לע"נ הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ובאותה שנה שניהם התרפאו כליל.

כזה הוא כח האמונה בצדיק. כי כאשר אדם מתפלל אל ה' בזכות הצדיק, ה' שומע אל תפילתו. כמו שנאמר: "ויאמינו בה' ובמשה עבדו".

ויש לנו לדעת, שאין להתפלל אל הצדיק שהוא יעשה עמנו נסים ונפלאות, אלא להתפלל אל ה', שבזכות הצדיק יעשה ה' עמו נפלאות, וכאשר בא האדם לידי אמונה בצדיק, ממילא הוא מגיע לאמונה שלימה בה'.

"וזוכר חסדי אבות"

הצדיק המקובל רבי משה אהרן פינטו זיע"א, יצא פעם בדרכו ממרוקו לארץ ישראל. במהלך הנסיעה חש לפתע רבי משה אהרן זיע"א, שהמזוודה שלו בה היו מונחים הדרכונים וצרור הכסף, אינה עמו.

תיכף קרא רבי משה אהרן זיע"א להקדוש ברוך הוא, וביקש בזכות אביו רבי חיים פינטו זיע"א, שלא יקרה למזוודה מאומה ושאף אחד לא יגע בה. וכך היה.

רבי משה אהרן זיע"א חזר לאותו מקום ממנו יצא, ושם נמצאה המזוודה מבלי שאף אחד יגע בה לרעה.

נס שכזה אירע גם למו"ר שליט"א, כפי שהוא עצמו סיפר לנו:

"בדרכי לפריז, כאשר יצאתי מהרכבת היה שם לחץ גדול של אנשים שהמתינו לי בתחנה, ומחמת הדוחק הרב ששרר שם, נעלמה לי המזוודה שבתוכה היו דברי תורה רבים, כסף ודרכונים".

"התפללתי לה' בזכות הצדיק שיסייע לי למצוא את המזוודה, וכשחזרתי לאזור של תחנת הרכבת, הבחנתי במזוודה שלי שנשארה מונחת ברחוב. על אף שבמקום זה עוברים מאות ואלפי איש, אף אדם לא ראה אותה".

"ולא עוד, אלא שאותם אנשים שבאו לקבל את פני, ראו לפתע כיצד אני חוזר אליהם כשבידי מזוודה".

שמרנו על המזוודה

סיפור דומה אירע גם למר פנחס אביטן:

מר פנחס נסע במונית לשדה התעופה ובידו מזוודה, שבה הוא הניח כסף רב ומסמכים חשובים שהיו נחוצים לו. בהגיעו לשדה התעופה, הוא לא מצא את המזוודה וצערו היה גדול.

מר אביטן חזר מיד עם אותה מונית לעבר ביתו מתוך תקוה שבמהלך הדרך הוא ימצא את המזוודה. תוך כדי הנסיעה הוא נשא תפילה ליושב מרום, שבזכות רבי חיים זיע"א המזוודה תשוב לידיו בשלימות ובמהרה.

כשהגעתי למקום שהמזוודה היתה מונחת שם - סיפר בהתרגשות גדולה פנחס אביטן הי"ו – ראיתי מספר גויים שהם עומדים ליד המזוודה שלי, וכשהבחינו בי הם פנו אלי ואמרו לי: "אנחנו שמרנו לך על המזוודה שלך, קח את המזוודה ולך לדרכך..."

"עוד תשמע ותדע"

בשנת תשכ"ב התרגשה רעידת אדמה קשה באגאדיר שבמרוקו. בנינים שלמים קרסו וקברו תחתם אלפי אנשים. מי שניסה להיחלץ מתחת להריסות – התחשמל למוות מכבלי החשמל שהיו פזורים ברחובות העיר. הקהילה היהודית איבדה משפחות שלימות, כל בחורי הישיבה שלמדו בעיר עם כל רבניהם, נקברו חיים תחת הריסות מבנה הישיבה.

עת צרה היתה ליהודים בעת ההיא.

וכל זאת למה?

באותה תקופה, הדפיס הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א את ספרו "שנות חיים", על אביו הצדיק רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, ושלח אותו לכל קצוות תבל כדי שאנשים יקנו את הספרים ויתחזקו באמונת הצדיקים. גם לעיר אגאדיר שבמרוקו, שלח רבי משה אהרן זיע"א ספרים, כדי שיהודים יקנו אותם וילמדו אמונה בצדיקים מהי.

ואולם, רבי משה אהרן זיע"א, נחל אכזבה קשה:

לאחר זמן מה, כל הספרים ששלח - חזרו אליו. ההודעה מאגאדיר דיברה על כך, שאין אף יהודי שמעוניין לרכוש את הספרים הללו, "הם מכירים כבר את הסיפורים על הצדיק". מכיון שכך, שב ושלח רבי משה אהרן זיע"א את הספרים לאגאדיר, והודיע להם שהם יכולים לקבל את הספרים חינם אין כסף.

אך גם זה לא הועיל. הספרים חזרו אליו לביתו. התברר שתושבי העיר לא היו מעוניינים לקרוא וללמוד, על אורחות חייו ונפלאותיו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א.

באותו לילה, חלם רבי משה אהרן זיע"א, חלום, בו הוא רואה את אביו רבי חיים זיע"א, כשהוא יושב על הארץ ובוכה.

רבי משה אהרן זיע"א שאל אותו:

"אבא, מדוע אתה בוכה"?

"עוד תשמע ותדע", השיב לו.

כשהתעורר משנתו, הרגיש רבי משה אהרן זיע"א ברעידת אדמה חזקה, ולאחר כמה ימים התפרסם שהעיר אגאדיר נחרבה ונהרגו בה יהודים רבים ותלמידי הישיבה היקרים, רח"ל. זאת כנראה הסיבה מדוע שלח רבי משה אהרן פעם שניה את הספרים בחינם לאגאדיר, כדי שהגזירה תתבטל. אלא שמעשה שטן הצליח, כיון שלא היה דורש ומבקש לספריו החשובים.

דברי מו"ר שליט"א:

קורא נכבד!

מעיד אני עלי שמים וארץ, כי דווקא משום סיבה זו נסע אבא זיע"א שנה אחת ללוס אנג'לס. כי אם לא כן, היתה העיר נחרבת ברעידת אדמה ל"ע רח"ל, והדברים ידועים. וכדי לבטל את הגזירה נסע ללוס אנג'לס להתפלל שם.

ועוד אספר, שלאחר חתונתי ביקש ממני כ"ק אבא זיע"א, שאקח אותו עד גבול איטליה. כאשר הבאתי אותו לשם, הוא התחיל להתפלל בכוונה גדולה כדי שתתבטל מלכות רומי. כשסיים את תפילתו, הוא ביקש ממני להחזיר אותו למקומו.

והדברים נוראים ומופלאים.

גם התנאי הראשון היה בחלום

סיפור נפלא ונורא, סיפר מר גד בוסקילה למו"ר שליט"א:

כשנסע לשדה התעופה בפריז כדי לטוס למרוקו, נהג המונית היה יהודי מאלג'יריה.

במהלך הנסיעה פנה אליו הנהג, ושאל אותו: "אתה מכיר את הצדיק רבי חיים פינטו"?

גד השיב בחיוב; "בודאי! מי אינו מכיר אותו? בוודאי שמעתי על גדולתו, ניסיו ונפלאותיו".

"אם כן" - אמר לו הנהג – "בוא ואספר לך סיפור נורא, נס שהתרחש בזכות הצדיק, שאירע לי לפני כעשרים שנה".

"פעם אחת, חזרתי לביתי לאחר יום עבודה עמוס כנהג מונית. כשנכנסתי לבית הרגשתי בכאב ראש חזק, כאב בלתי נסבל. ניגשתי לאשתי ואמרתי לה: אינני יכול לאכול, אני חייב לנוח".

"באמצע הלילה התעוררתי משנתי, והרגשתי שאני לא מסוגל לראות, על אף שעיני היו פתוחות. ראייתי ניטלה ממני ואני ממש עיוור. הערתי את אשתי בקול זעקה, והיא הזעיקה מיד אמבולנס, כדי לקחת אותי לבית חולים".

"בבית החולים, עברתי סדרת בדיקות מקיפות, בדיקות שונות ומשונות בכל חלקי גופי. הרופאים לא הצליחו למצוא מה בדיוק קרה לי".

שבועיים קודם המקרה המזעזע הזה, הוזמן האיש שהוא ממוצא מרוקאי על ידי שכניו לבית הכנסת, להילולת הצדיק רבי חיים זיע"א. על אף שהוא לא היה שומר תורה ומצוות, אינו אוכל כשר ואינו שומר שבת, הוא הסכים בחפץ לב להגיע להילולא.

בהילולא, היתה זו הפעם הראשונה בחייו ששמע על הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ובכלל היתה זו פעם ראשונה בחייו שזכה להכנס לבית הכנסת...

התרשם הנהג מאד מהסיפורים ומהניסים ששמע בזכותו של הצדיק, ואף נדהם מהאמונה הגדולה של כל הנוכחים ששרו ושמחו לכבוד הצדיק, וקנו נרות לעילוי נשמת הצדיק מתוך התלהבות גדולה.

והנה, באותו ערב, בשכבו על מיטתו בבית החולים ללא יכולת לראות הוא נרדם מרוב עייפות. ובחלומו הוא נזכר באותו ערב של הילולת הצדיק, שהתקיימה לפני כשבועיים בה היה נוכח. המראות ששבו אליו גרמו לו לעונג רוחני שמתוכו הוא קרא לצדיק רבי חיים פינטו זיע"א שיושיע אותו מצרתו, וירפא את מאור עיניו.

משאלת לבו התגשמה. אותו יהודי זכה שרבי חיים זיע"א נגלה אליו בחלום. כשהבחין בו בחלום ביקש מהצדיק שירפא אותו, ובאותו מעמד הוסיף ונדר נדר כי אם יתרפא, הוא יסע להשתטח על קברו, ובנוסף לכך קיבל על עצמו לשמור שבת כהלכתה.

עם בוקר כשהתעורר משנתו, נזכר בחלום, בתקווה ובהבטחה שקיבל על עצמו, ומתוך אמונה חזקה שפיעמה בו לאחר שראה את הצדיק בחלומו, ננסכו בו כוחות אדירים ומחודשים של תקווה.

בינתיים, החליטו הרופאים להשאיר אותו למעקב בבית החולים למספר ימים, כדי לראות כיצד מתפתחים הענינים, ולאחר מכן תיערך ישיבת צוות רופאים בכיר שיחליטו אם לנתח אותו אם לאו.

יומיים לאחר מכן, בעת שנתו בלילה, הוא שוב רואה בחלומו את רבי חיים פינטו זיע"א כשהוא בהדרת פנים נאה. רבי חיים זיע"א בא אליו לעודד אותו, ובישר לו שהוא יקום ממיטת חוליו ובתנאי שישמור את הבטחתו - שמירת השבת.

ברכת הצדיק התגשמה במלואה:

לאחר יום אחד בלבד, הוא חש בכאבי ראש חזקים, וכתוצאה מכך החלה ראייתו לשוב אליו אט אט כבתחילה.

מאז אותו יום בו נכנס האיש לבית החולים ועד אותו יום בו השתחרר, חלפו רק עשרה ימים. הוא נכנס לבית חולים כשהוא עיוור לגמרי, ויצא מבית החולים עם ראייתו הטבעית, בבריאות איתנה מבלי שום עזרה וטיפול רפואי.

שמחה גדולה הציפה את כולו, כאשר הוא שוחרר מבית החולים ושב לביתו ולמשפחתו ואף לעבודתו הסדירה כנהג מונית.

הכל הלך כמתוכנן, למעט דבר אחד שלא התממש: הבטחתו לצדיק שיקפיד על שמירת שבת, לא קוימה.

כך חלפו להם שבועיים ימים. הדבר אירע בליל שבת קודש, לאחר שהטיב את לבו בארוחה דשינה, נגלה אליו רבי חיים זיע"א בחלומו בהדרת פנים, ואמר לו בתקיפות:

"דע לך, כי אם לא תקיים את הבטחתך ולא תשמור שבת, הרי שהמחלה שממנה ניצלת – תחזור אליך שוב!"

הפחד והבהלה שאחזו בו כתוצאה מאזהרת הצדיק, לא נתנו לו מנוח, הוא העיר את אשתו וסיפר לה את דבר החלום. ברוב תמימותה ומדאגתה לשלום בעלה, כביכול, היא הרגיעה אותו ואמרה לו: "אל תדאג, זה היה רק חלום ותו לא".

כשנרדם בשנית נתגלה אליו רבי חיים פינטו זיע"א ואמר לו: "תדע לך, כי גם התנאי הראשון (שבו בישר לו שהוא יתרפא) היה בחלום, ואם הוא התקיים, הרי שגם דברי אלו יתקיימו".

כעת, לא היה הנהג מסוגל לנוח בשלום על משכבו, הוא התהפך מצד אל צד מהורהר תוך כדי שהוא מבטיח לעצמו שמהיום והלאה יתחיל לשמור שבת וכבר ביום שני הוא יקנה כרטיס נסיעה למרוקו.

יום שלישי. מרוקו. הנהג מחפש את קברו של רבי חיים פינטו זיע"א, בדרך הוא נכנס למסעדה מקומית כדי לסעוד ולצבור כח. כשנכנס למסעדה, הוא מבחין שהמקום אינו אסתטי ואינו נקי כלל, ומיד שב על עקבותיו וחיפש מסעדה אחרת.

במסעדה השניה, ניגש אליו בעל המסעדה, ובצרפתית צחה שאלו: "מה מעשיך כאן"?

"אני הגעתי לכאן הבוקר מצרפת, כדי להשתטח על קברו של הצדיק רבי חיים פינטו, ואני מחפש את קברו של רבי חיים פינטו", השיב.

"אתה באמת מחפש את קברו של הצדיק? התפלא בעל המסעדה, אני אקח אותך בעצמי לשם, כיון שאני אחד מהיהודים המעטים שעוד נותרו בעיר זו".

להצעה נדיבה זו הוא לא יכול היה להתנגד, גם לא להצעה הבאה שהיתה בפיו של המארח – בעל המסעדה:

"למזון המוגש כאן במסעדה, אין הכשר. על כן אני אגיש לך תה ועוגה בלבד".

בסופו של דבר כשהגיע לקברו של רבי חיים זיע"א, בכה והתייפח ארוכות מרוב התרגשות. אחר כך הדליק נרות לכבודו של הצדיק שהטיב עמו, וכשחש בהקלה כמו אבן כבדה נגולה מלבו. לאחר שקיים את הבטחתו לעלות לקברו של הצדיק, יצא בלווית בעל מסעדה לתחנת האוטובוס, ומשם שב לפריז.

מאותו יום ואילך ועד היום, מחזיק הנהג בהבטחתו לשמור שבת, לאכול רק מאכלים כשרים, לשמור מצוות, גם אשתו החלה לשמור על דיני טהרת המשפחה. ילדיו נכנסו למסגרת לימודים שבבית ספר יהודי, כך גם בנותיו הצנועות לומדות במוסדות תורה. בנו הבחור לומד בישיבה באקסלבן, כך שכל מהלך חייו הפך לשמירת תורה ומצוות על כל המשתמע מכך.

רואים אנו, איפוא, את כוחו של הצדיק, שסייע לרפואת יהודי אחד, כדי שכל משפחתו ישובו בתשובה שלימה.

לא האמין ל"מראה עיניו"

סיפור כעין זה סיפר מר יהודה פחימה מפריז. כאשר הלה שב מארץ ישראל לצרפת, הוא נסע משדה התעופה לביתו עם נהג מונית. בדרך, בין יתר הדברים שדיברו שאלו הנהג: האם ביקר בארץ בקברי צדיקים? ויהודה משיב: כן, הייתי גם באשדוד בקברו של הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זיע"א.

כששמע הנהג את השם "פינטו", הוא ניתר ממקומו אמר ליהודה:

"אני רוצה שתשמע את הנס הגדול שקרה לי, בזכות רבי חיים פינטו".

וכך סיפר לו הנהג על העיוורון שלקה בו באופן פתאומי. הדברים הגיעו לידי כך שלא היה לו שלום בית, ואשתו רצתה להתגרש ממנו. גם פרנסתו כנהג מונית ניטלה ממנו, שהרי לא עבד; ולכן לקחו ממנו את מספר המונית. הרופאים לא ידעו מה קרה, ואמרו לו: אולי העיוורון ייעלם כמו שהוא הגיע. אך לשווא.

חלפו שנים אחדות, עד לאותו יום שבו הוא עבר ליד בית כנסת עם מקל העיוורים שלו. שם קרא לו יהודי ממוצא תוניסאי, וביקש ממנו להכנס ולהתפלל עמם תפילת שחרית.

לאחר התפילה, ניגש אליו אותו יהודי, והחל להסביר לו את קדושתו הגדולה של רבי חיים פינטו זיע"א, בתוך השיחה הוא אמר לו: "יש לי עצה טובה עבורך. תדליק נר לעילוי נשמת הצדיק רבי חיים פינטו, אולי בזכותו הגדולה תושע ומאור עיניך ישוב אליך".

הדברים שיצאו מלב אוהב, פעלו את שלהם. בהגיעו לביתו הדליק הנהג נר לעילוי נשמת הצדיק רבי חיים ובפיו תפילה לרפואתו והשבת מאור עיניו. אשתו שהבחינה במעשיו, צחקה עליו ולעגה לו.

באותו לילה נגלה אליו רבי חיים פינטו זיע"א בחלומו, ואמר לו:

"הדלקת נר עבורי. בשל כך אני מבטיח לך, כי כבר מחר בבוקר מאור עיניך יחזור לך ותראה כאחד האדם. ולא עוד, גם הפרנסה תחזור אליך, ויחזירו לך את מספר המונית. אולם כל זאת בתנאי שתשמור שבת, תניח תפילין, תשמור על כשרות ועל טהרת המשפחה ותקיים מצוות. אם לא תקיים את התנאי, תחזור שוב לחולייך ותהיה עיוור!"

עם בוקר התעורר האיש משנתו, ולא האמין ל"מראה עיניו", הוא שפשף את עיניו בהשתוממות וחלומו התגשם: הוא אכן רואה. הוא העיר מיד את אשתו ואמר לה: "אני רואה!"

אשתו לא האמינה לו, אך המציאות הוכיחה לה כי בעלה רואה כאחד האדם.

עקב הנס הגדול, החל האיש לקיים את התנאי שבזכותו מאור עיניו שב אליו, לשמור תורה ומצוות לכל פרטיהן ודקדוקיהן. אולם, כעבור מספר ימים, אחד מבני משפחתו לעג לו על שהפך לחרדי...

דברי ההבל והלעג, פעלו את פעולתם, וקיררו אותו ביראת שמים, וכתוצאה מכך הוא החל החל לזנוח את עיקרי הדת, ושוב לא עמד כחומה בצורה בקיום התנאי שקיבל על עצמו בחלום.

לילה אחד נגלה אליו רבי חיים פינטו זיע"א בחלומו, ואמר לו:

"דע לך! כי מן משמים החזירו לך את הראיה, בתנאי שתשמור תורה ומצוות. אבל אם אתה חושב כי כל זה הוא מקרה, תחזור איפוא למה שהיית בעבר – עיוור".

הנהג סיים את סיפורו, ואמר ליהודה פחימה: "לאחר החלום השני, שוב אינני מתעצל בשמירת התורה והמצוות. כיום אני יהודי חרדי בכל המובנים!"

יהודה שמע את הסיפור בקשב רב, ובקול נרגש סיפר לנהג: "בדיוק כעת אני בדרכי כעת לפגוש את נכדו של רבי חיים פינטו זיע"א - רבי דוד שליט"א".

"אם כן" – ביקש נהג המונית מיהודה – "אנא, תספר לרב כל הסיפור הזה, ותאמר לו כי אכן רואים אנו מכאן את הנאמר: "צדיקים במיתתן קרויין חיים". "גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהן".

"אני חיים פינטו"

כך מספר מר דניאל כנפו:

חלמתי שהייתי בבית החיים הישן של קזבלנקה, וראיתי אדם מכובד שהסתכל עלי ואמר לי: אשתך תלד בן ואתה חייב לתת לו את שמי.

שאלתי אותו: "מי אתה?" והוא אמר לי: "אני חיים פינטו".

כשהתעוררתי בבוקר ביקשתי מאשתי לעשות בדיקת דם, והיא עשתה והיה חיובי. לאחר 6 חודשים עשינו בדיקה ואמרו לנו שזו בת.

אשתי הלכה ללדת, ולהפתעת כולם בן בא לעולם.

אותו יום היה יום הולדתו של רבי חיים פינטו, ויום הברית היה יום הסתלקותו של הצדיק. קראנו לבננו חיים דוד.

שנה לאחר מכן בערב ההילולא של הצדיק חלמתי שהייתי בין קהל גדול וביניהם מכרו נרות. רציתי לקנות נר אחד ולא יכולתי לדבר. איש זקן פנה אלי ואמר לי: תן 250$ לכבוד הצדיק, ותבקש ברכה קודם לבנך חיים ואח"כ לכל המשפחה. ועשיתי בדיוק כך.

תפילת גוי מתקבלת מיד

ר' רפאל עמאר הי"ו, תלמידו של מו"ר שליט"א, סיפר שפעם אחת הוא נסע למרוקו עם שותפו, שהיה טייס בחיל האויר הישראלי והחל להתקרב ליהדות. השנים נסעו למרוקו, כדי להשתטח על קברו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א.

כשהגיעו לבית העלמין, הוביל אותם שומר בית העלמין הערבי אל הציון, ונתן להם ספרי תהילים.

הטייס הבחין בפיסת נייר שהיתה ביד השומר, והוא שאלו על כך, והערבי השיב: בידי מצויה תמונה של הצדיק רבי חיים פינטו אותה קבלתי פעם מנכדו של הצדיק.

הטייס שלא הורגל במחזה מעין זה, החל לדבר עם ר' רפאל עמאר בלשון הקודש (כדי שהשומר הערבי לא יבין) ואמר לו: "בא ננסה לקנות מהערבי את התמונה! נציע לו סכום כסף אולי יתרצה למוכרה לנו".

הטייס אכן הציע לערבי סכום כסף, והשומר הערבי לא היה מוכן בשום אופן למכור את התמונה. הטייס העלה את המחיר לאלף דולר, אך הערבי לא מסכים. הטייס הגיע כבר במחירו ליותר מארבעת אלפים דולר, וגם בסכום כה גבוה (בסכום זה אפשר לקנות בית במרוקו) הערבי לא היה מוכן לדבר על כך בכלל.

הטייס התרגש מכך מאוד, ואמר לר' רפאל עמאר:

"תראה כמה אמונה בצדיק יש לו לאותו ערבי. אמונה זו טבועה בו בכל ישותו, ברמ"ח איבריו ובשס"ה גידיו. על אף שהתמונה שבידו כבר ישנה וקרועה, בכל זאת אינו מוכן לוותר עליה, זאת משום שהוא ראה כאן ניסים ונפלאות בזכות הצדיק. בשבילו תמונה זו היא כל חייו. ואם ערבי גוי, מאמין כך בצדיק, קל וחומר אנו, עד כמה אנו צריכים להאמין בצדיק".

כששמע מו"ר שליט"א את המעשה הזה, הוא אמר על כך:

"דעו, כי אמונה ללא תורה לאו כלום היא, מפני ששניהם קשורים יחדיו. ועל כך התפלל שלמה המלך להקב"ה (מלכים א, ח: מא); כשגוי מתפלל אליך תקבל מיד את תפילתו, אבל כשיהודי מתפלל אליך אל תקבל מיד את תפילתו. ומדוע?"

אלא הענין הוא, שליהודי לא די בתפילה אחת, כדי שזו תתקבל מיד ויתרחש לו נס, אין די באמונה. באשר יהודי צריך להיות גם בן תורה, לשמור ולקיים את כל דברי תלמוד תורתו באהבה. מה שאין כן אצל גוי, כיון שאצלו אין קשר ללימוד תורה, אזי אם הוא בעל אמונה - ה' מסתפק בתפילתו ועונה לו. יהודי כאמור, צריך להאיר את עצמו באור התורה, בכתנות או"ר של תורה, מצוות ומעשים טובים, ועל ידי כך יתרחשו לו ניסים מאת השי"ת".

האשה שבה להכרה

בין הבאים למו"ר שליט"א בימי קבלת קהל, הגיעה פעם אשה אחת. היא המתינה בתור, וכשנכנסה לתוך החדר מיד שאלה את הרב:

"האם הרב זוכר אותי"?

"לא, אינני זוכר".

"לפני כמה שנים", כך סיפרה, "ביום הראשון בו הגיע הרב לקנדה, באתם לבקר אותי בבית חולים, כיון שאז שכבתי ללא הכרה כבר זמן רב (במצב "קומה"). כשהגעתם, אמרתם לי" - כך סיפרו לי, כיון שאני הייתי ללא הכרה – "בזכות הצדיק רבי חיים פינטו הכל יעבור, ואת תקומי כאחד האדם".

"ואכן, לאחר שכל הרופאים כבר נואשו מחיי, קרה הנס. באותו יום בו הגעתם אלי קמתי לתחיה ממש ממצבי הנורא. זאת בזכות רבי חיים פינטו זיע"א. משום כן, באתי עכשיו להודות לכם על כך, ולספר שבזכות אבותיך הקדושים, היה קידוש השם גדול בכל בית החולים, ורבים גם חזרו בתשובה בשל כך".

"חיכיתי לבוא אל הרב"

בשנת תשנ"א חלה בחור צעיר במחלה הנוראה [סרטן] בדם, וחייו היו תלויים לו מנגד. הרופאים לא נתנו לו סיכוי לחיות, ובני המשפחה היו שבורים ורצוצים בשל כך.

באחד הימים, ביקשו הורי הבחור שמו"ר שליט"א יבוא לבקר את בנם השוכב בבית החולים, ואכן מו"ר נענה לבקשתם והגיע לבקר את החולה.

כאשר מו"ר שליט"א הבחין במצבו הקשה, בירך אותו ואמר לו:

"בזכות רבי חיים פינטו, אתם תהיו בריאים ותחיו, ואף תבואו לבקר אותי, בבריאות איתנה".

על ברכה זו, שב וחזר מו"ר שליט"א, מספר פעמים כאשר הוא בא לבקרו בבית החולים.

חלפו מאז ארבע שנים. ביום ח"י אדר שני תשנ"ה הגיע אותו בחור למו"ר שליט"א. הבחור החל לספר את סיפורו, ולתאר את מה שעבר עליו בבית החולים:

"באתי להודות לרב על הניסים והנפלאות שנעשו לי. כי ברוך השם, מאז ברכת הרב בזכות אבותיו הקדושים, התחלתי להתרפאות כל יום ויום יותר ויותר. ותמיד חיכיתי מתי אוכל כבר לבוא אל הרב, כדי להודות להשם יתברך על כל החסד שעשה עימי".

שלא על פי דרך הטבע

אשה אחת שעל פי דרך הטבע לא היתה מסוגלת ללדת, לא נפלה למעמקי היאוש. בכל עת התפללה לה', שבזכות רבי חיים פינטו ה' יושיע אותה ויפקוד אותה בזרע של קיימא.

תפילתה התקבלה לפני כסא הכבוד והיא נפקדה וזכתה ללדת בת.

כך גם שמענו על אשה אחרת, שגם היא וגם בעלה היו עקרים, ועפ"י דרך הטבע לא היתה יכולה להרות. ובזכות הצדיק, ה' פקד אותם בבת.

הוא שאמרו חכמים: כוחם של הצדיקים לפעול שלא כדרך הטבע. כי ע"י אמונה שלא כדרך הטבע, נושעים בדבר ישועה ורחמים. וכל כך למה?

מפני שהצדיק עובד את ה' בחייו באופן פשוט, מבלי להצטרך לדבר מה, כמו שאמרו על רבי חנינא בן דוסא, כי די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת, אבל על אחרים הוא התפלל תמיד שיזכו לכל טוב.

משום כן, כשם שהצדיק יכול להתפלל על אחרים ולפעול ישועות ונפלאות, הרי הוא יכול גם להתפלל על עצמו. ועם כל זאת אינו מתפלל על עצמו, אלא די לו במה שיש לו. לכן כשם שהוא עובד את ה' מעל לדרך הטבע, כך ה' עושה, שגם בתפילותיו הוא יכול לפעול מעל לדרך הטבע, והוא יכול לשנות את הטבע.

עט למזכרת

יהודי אחד בא למו"ר שליט"א, כשידו האחת נתונה בגבס, בעקבות תאונה קשה שעבר. צערו היה גדול, מכיון שהרופאים חשבו לקטוע לו את היד. הוא תינה את צערו בפני מו"ר שליט"א בבכי, ושאל "איך אני אחיה בלי יד?!"

כשנרגע מהבכי, שאל אותו מו"ר שליט"א:

"מה אני יכול להועיל לך בברכה"?

"הרי הרב הוא נכדו של הצדיק רבי חיים פינטו", השיב.

"אמת הדבר, אבל אני לא רבי חיים פינטו".

"מכל מקום אתה נכדו של הצדיק, ואנחנו מאמינים שהקב"ה יכול לעשות לי נס בזכותו", כך אמר בנימה תמימה.

מו"ר שליט"א חיזק אותו בדברים ואמר לו: "אם אתה מאמין, אזי בעזרת ה' יהיה נס".

כשנפרדו, כך אמר החולה: "אני מקוה שבפעם הבאה שנתראה אראה את הרב עם היד כשהיא בריאה".

חלפה לה שנה, והנה בעת שמו"ר שליט"א מסר שיעור במקום מסויים, הוא הוצרך לעט בכדי לרשום פסוק. מו"ר ביקש מהקהל שישאילו לו עט, ואז ניגש אליו יהודי שהיתה לו צלקת גדולה ביד, ונתן לו את העט.

"מה יש לך ביד?" נשאל.

והלה השיב והזכיר נשכחות:

"כבוד הרב זוכר, שבשנה שעברה רצו לקטוע לי את היד, ובאתי לקבל ברכה בזכות הסבא זיע"א. הנה היד, והיא לא נקטעה לבסוף. ולזאת, אני נותן לרב את העט הזאת למזכרת ביד הזאת, שאני בטוח שהיא כאן רק בזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. שכן גם הרופאים לא מאמינים איך היד נרפאה מאליה".

"אין מה לעשות"

יהודי אחד נכנס למו"ר שליט"א, וסיפר את צערו ודאגתו:

נולד לו בן עם פגם גדול במוח, והרופאים אומרים שאין הרבה מה לעשות, והתינוק עלול למות בכל רגע. אבי הבן ביקש ברכה בזכות רבי חיים פינטו זיע"א.

מו"ר שליט"א בירך אותו שיבריא מיד, בזכותו של הסבא ע"ה.

ואמנם, אחרי שבועיים נכנס האבא שוב כשהצהלה ניכרת על פניו, ובישר שהרופאים חזרו ובדקו את בנו ולא מצאו כל פגם הפלא ופלא!

הצדיק ניתח אותך

מעשה מופלא אירע לר' דוד לוב, אשר זכה לאריכות ימים וחי מעל לגיל תשעים, בזכות הצדיק רבי חיים זיע"א.

עוד בבחרותו זכה ר' דוד לוב להיות במוגאדור, בשנים בהם חי שם הצדיק רבי חיים פינטו (הקטן) זיע"א, באותו בית שבו היה חי הצדיק רבי חיים פינטו (הגדול)

זיע"א. ר' דוד לוב זכה להתפלל בבית הכנסת עם הצדיק זיע"א וליהנות מגדלותו, ואף לשרתו מפעם לפעם.

מתוך התרגשות הוא אומר, וחוזר ואומר מפעם לפעם: "חבל שאין לי עם מי לשבת, ולספר ניסים רבים שאירעו לי בזכות הצדיק, כדי שאלו ייכתבו. שכן אני עוד בחיים, וחבל שעם ישראל לא יזכה לשמוע אותם ניסים, כדי לדעת את כוחו של הצדיק גם לאחר פטירתו. ולא עוד, הרי שידוע מאמר חכמינו ז"ל, שמי שמספר ועוסק בסיפורי צדיקים, כאילו עוסק במעשה מרכבה".

את המעשיה הבאה הוא רגיל לספר למו"ר שליט"א, אשר נהנה תמיד לשמוע אותה מפיו:

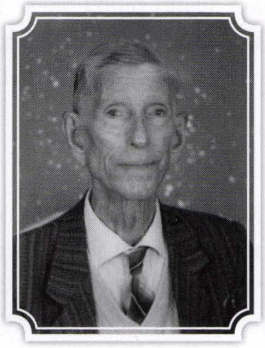

ר' דוד לוב

לפני כשלשים שנה, התחיל ר' דוד לוב להרגיש כאבים נוראים שהתבררו כמחלה נוראה, המצב נעשה גרוע מיום ליום, עד שר' דוד לוב הוצרך לנסוע ממוגאדור לקזבלנקה, שם שהה באותה עת רופא צרפתי בשם פרופ' בוטון, שהתמחה בטיפול במחלה קשה זו.

כשהגיע ר' דוד לוב לקזבלנקה, הוא עבר את כל הבדיקות השגרתיות, ואז נודע לו לצערו הרב כי יש לו באותו מקום גידול ממאיר ל"ע. מלבד זאת נאמר לו עוד שהניתוח הספציפי הזה הוא קשה ומסובך מאד.

למשמע הבשורה המרה, החל ר' דוד לוב לרעוד מפחד, דאגה גדולה מילאה את לבו; מה יהיה? האם אבריא ממחלה זו?

הרופא, שחש בפחדו וחרדתו הרבה של ר' דוד, אמר לו; "לא נוכל לנתח אותך עם פחד שכזה, עליך להיות רגוע לקראת הניתוח".

אך משפט מלחיץ זה לא הועיל מאומה ולא הפיג ממנו את הפחד.

באותו יום, אושפז ר' דוד במחלקה של פרופ' בוטון, כדי להכין אותו לניתוח שייערך למחרת בבוקר. בלילה, בעת שנתו, נגלה אליו בחלומו הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. ר' דוד לוב ראה את הצדיק למולו, כשפניו מאירים כזוהר הרקיע, ועל ראשו טלית לבנה.

רבי חיים זיע"א נטל את הטלית, והניח אותה על גופו של ר' דוד לוב, חציה מימינו וחציה משמאלו, ואז פנה בחיוך אל ר' דוד לוב ואמר לו:

"בני, אני רבי חיים פינטו. אל תפחד. מחר אני אעמוד ליד הרופא בשעת הניתוח. הניתוח יארך רק כשעה ורבע והוא יצליח. ואתה תחיה ותאריך ימים".

ר' דוד לוב התעורר והנה חלום. הרגשה טובה מילאה את לבו לשמע הדברים ששמע מהצדיק בחלום. הוא נעשה רגוע יותר, ואט אט הפחד נעלם ממנו כליל.

בבוקר, נכנס פרופ' בוטון לחדרו, כדי לראות את הבדיקות האחרונות, ולראות אם הוא רגוע יותר, ולהפתעתו הוא הבחין שר' דוד רגוע ושליו, כאילו הניתוח כבר מאחריו ועבר בהצלחה.

"אדון לוב" – פנה אליו פרופ' בוטון – "מה קרה שאתה רגוע ומחייך?"

וכך השיב לו ר' דוד:

"אני גר בעיר מוגאדור. שם לפני כמה שנים התגורר צדיק אשר התהלך את הא-לקים, מלאך ה', החכם השלם כמוהר"ר חיים פינטו זלה"ה, המלומד בניסים ונפלאות. צדיק זה בא אלי אתמול בלילה בחלום, ואמר לי להיות רגוע, שכן הניתוח יצליח ויעבור בשלום, ולא יארך יותר משעה ורבע".

הפרופסור הזעיף פנים:

"אדון לוב, על מה אתה מדבר? זה ניתוח קשה מאד אשר יארך מינימום שלוש שעות. זהו ניתוח מסובך, לא פשוט כלל".

דברי הפרופסור לא הזיזו את ר' דוד משלוותו, והוא נשאר רגוע ושליו, ומכיון שכן הוחלט לנתח אותו.

הניתוח אכן עבר בשלום, בזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. כשהתאושש ר' דוד מן הניתוח ופקח את עיניו, הבחין בפרופסור בוטון העומד מולו, ופניו מביעות שמחה והתפעלות. ר' דוד חיכה למוצא פי הרופא, וזה לא אכזב:

"אדון לוב. הניתוח הצליח מעל למשוער. אבל אני לא חושב כי אני ביצעתי אותו. הניתוח באמת הסתיים לאחר שעה ורבע, דבר שהוא בלתי הגיוני ולא אפשרי. אני חושב כי הצדיק שלך הוא שעזר לי והוא זה שניתח אותך..."

חיפשו ולא מצאו

מעשה נוסף שאירע לר' דוד לוב:

לפני למעלה משלשים שנה, חלה ר' דוד לוב במחלה הסרטן רח"ל ונסע לבית החולים. אז לא היתה כלל תרופה למחלה זו. בבית החולים הוא ביקש מאשתו שתביא לו את תמונתו של רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, כדי שתהיה לידו, והתפלל שבזכות הצדיק השי"ת ישלח לו רפואה שלימה.

הרופאים המליצו לנתח אותו, כדי לבדוק אם ניתן לטפל ולהציל את המצב. ר' דוד לוב פנה לרופאים וביקש מהם, שגם בשעת הניתוח ישאירו את התמונה של רבי חיים פינטו זיע"א, תחת הכר שלו. "יש לי אמונה גדולה כי בזכותו אתרפא", אמר. וכך היה.

מיד כשהרדימו אותו לפני הניתוח, בא אליו רבי חיים פינטו זיע"א ואמר לו: "אל תפחד! הם לא ימצאו כלום".

ואמנם כך היה, הרופאים פתחו את בטנו, אך לא מצאו שום ממצא פתלוגי. חיפשו וחיפשו במקומות אחרים, ולא מצאו כלום.

כשהתעורר מהניתוח ושב להכרה, סיפר לאשתו את הבטחת הצדיק שנגלה אליו בחלום. וזו אישרה באזניו שכך היה במציאות:

הרופאים פתחו, בדקו וחיפשו ולא מצאו מאומה...

החליפה שכובסה וגוהצה

המעשה הבא, אף הוא כרוך בשמו של ר' דוד לוב.

את המעשה שמע מו"ר שליט"א מפי ר' דוד כהן, ששמע מפיו את הסיפור, בהילולא בשנת תשנ"ט, ובהזדמנות נוספת שמע זאת מפי ר' דוד עצמו.

בביתו של הצדיק רבי חיים זיע"א, דולק נר תמיד מלא בשמן, לעילוי נשמת הצדיק. בחדר זה היה רבי חיים זיע"א לומד עם אליהו הנביא זכור לטוב, ורבים באים לחדר זה כדי ללמוד או להתפלל שם. מי שמעונין, יכול להוסיף שמן לנר התמיד, ויש הרואים בכך סגולה גדולה.

כך עשה גם מיודענו ר' דוד לוב. הוא נכנס לחדר, הדליק את נר התמיד והתפלל שם. בינתיים נכנס לחדר אחד מנכדיו של הצדיק, אשר היה גר בבית זה. לאחר ויכוח קטן שהיה בין ר' דוד לוב לבין נכד הצדיק, התמלא הנכד רוגז על ר' דוד, נטל את הכוס המלאה בשמן, ושפך אותה על ראשו של ר' דוד לוב...

ר' דוד היה אז לבוש בחליפה אפורה וחולצה בצבע לבן, וכל גופו של ר' דוד לוב, עם החליפה והחולצה נספגו בשמן, מראשו ועד רגליו.

ר' דוד לוב יצא מיד מהמקום, כשפניו מועדות לעבר תחנת המשטרה, כדי להגיש תלונה נגד נכדו של הצדיק. כשהגיע לתחנת המשטרה, היו השוטרים עסוקים בסעודה. הוא ניגש לאחד השוטרים כדי להגיש את התלונה, והשוטר מביט בו וסוקר את מראהו מכף רגל ועד ראש בתמיהה: "אדון לוב, כיצד הגעת למצב כזה"?

לאחר שסיפר ר' דוד לוב את כל מה שאירע בביתו של הצדיק, אמר לו השוטר: "ראה, אנו באמצע הארוחה. שוב לכאן עוד כשעה ואז אני ארשום את התלונה".

כשחזר ר' דוד לוב לביתו, לא האמינה אשתו למראה עיניה. הוא סיפר לה את מה שאירע לו, ולמרות זאת אמרה לו אשתו: "עזוב את התלונה ולך להתרחץ".

ר' דוד פשט את החליפה והחולצה, הניח אותם על הכסא שבחדר האוכל, התרחץ, התפלל תפילת ערבית, וקודם שעלה על מיטתו אמר לאשתו שמחר בבוקר הוא הולך לתחנת המשטרה, כדי להגיש את התלונה.

והנה בחלומו, נגלה אליו הצדיק הקדוש, רבי חיים זיע"א, ואמר לו: "בני, אל תלך מחר בבוקר להגיש תלונה במשטרה".

ר' דוד לוב, התעורר מרוב התרגשות. העייפות הכריע אותו והוא נרדם, ושוב הגיע אליו בחלומו רבי חיים זיע"א, ואמר לו בפעם השניה:

"בני, אל תלך מחר בבוקר למשטרה, להגיש את התלונה".

עם בוקר, התכונן ר' דוד לוב ללכת לבית הכנסת להתפלל. ומה גדולה היתה הפתעתו, כשנכנס למטבח הוא לא האמין למראה עיניו, הוא חשב שהוא עדיין חולם... בקול צעקה גדולה העיר את אשתו שתבוא מיד. היא הגיעה בפחד נורא, וקראה: "דוד, מה קרה"?

ר' דוד הצביע על הכסא, ואז גם האשה לא האמינה למראה עיניה:

החליפה היתה מונחת על הכסא, כחדשה, ללא טיפת שמן, מכובסת ומגוהצת, כאילו נקנתה באותו יום. על השולחן היתה מונחת החולצה, כחדשה, מקופלת ומגוהצת.

ר' דוד לוב ראה את הפלא למול עיניו, והבין כי זה היה כוחו של הצדיק.

הנס עדיין לא נגמר.

ר' דוד לוב יצא מביתו, בדרכו לבית הכנסת שם הוא מתפלל את תפילת השחר.

באחד מסמטאות המללאח, הוא פוגש את העוזרת שהיתה עובדת בביתו של הצדיק רבי חיים זיע"א, וזו אמרה לו: "אדון לוב, אל תלך למשטרה להגיש תלונה. אתמול חלמתי כי הצדיק רבי חיים פינטו זלה"ה נגלה אלי, ואמר לי ללכת לקראתך בשעה זו בבוקר, כאשר אתה הולך להתפלל. וזה לך האות".

גם בכך, ראה ר' דוד לוב אות משמים. מנין העוזרת ידעה את הסיפור?

כעת הבין ר' דוד לוב, כי אין כל טעם להגיש תלונה במשטרה. על דבר אחד הוא התחרט:

מדוע הוא לא שמר את החליפה והחולצה עד עצם היום הזה, למזכרת נצח!

קידוש שם שמים

השי"ת חפץ כי שמו יתקדש ברבים, ובפרט אצל אומות העולם. יעיד על כך הסיפור הבא:

גוי אחד הגיע פעם לישיבה בליון, הוא היה מבוהל מאוד ובפיו סיפור נורא; בתו נחטפה, ואינו יודע על ידי מי נחטפה, והיכן היא.

לאותו גוי, היתה אמונה גדולה בברכת הצדיקים. ולא עוד, אלא שכמה מידידיו הגויים יעצו לו שילך אל הרב בישיבה שבליון, כדי שיאציל עליו מברכתו למצוא את הבת בריאה ושלימה. דבר שכמובן הגדיל את קידוש השם בעיני הגויים.

כשהגוי נכנס לחדרו של מו"ר שליט"א, וסיפר על המקרה, ביקש ממנו מו"ר שליט"א שידליק בכל ימות השבוע נר, לעילוי נשמת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. וכך הוא עשה.

והנה במוצאי שבת קודש, התקשרה הבת לאביה, וסיפרה לו היכן היא נמצאת. וכך היא נשמעה אומרת:

"אבא! חבר פלוני החזיק אותי סגורה ומסוגרת בביתו, במשך כל ימות השבוע, מבלי יכולת לצאת או להתקשר למישהו מחוץ לבית. כעת הוא יצא לקנות סיגריות, וכך יכולתי למצוא מהר את ההזדמנות להתקשר אליכם, ולהודיע לכם היכן אני נמצאת".

בני המשפחה שמחו מאד למשמע הידיעה. תיכף ומיד הם יצאו אל הבית בו היתה כלואה בתם שלא רצונה, ומצאו שם את הבת האובדת. באותו רגע הגיע למקום גם החבר שלה שחטף אותה, וכאשר ראה למול עיניו את כל משפחתה, ברח מהמקום ונמלט.

כשהאווירה נרגעה מעט, סיפרה הבת להורים על כל מה שעבר עליה בפרוטרוט, תוך שהיא מדגישה באזניהם את הפלא הגדול שהיא לא מסוגלת להבין אותו:

מדוע במשך כל השבוע הוא לא נגע בה לרעה? מישהו כנראה עצר אותו מלבצע את זממו...

למחרת, ביום ראשון, הביאו כל המשפחה סעודה הגונה לישיבה, כדי להודות על הנס שקרה להם. בזכות הצדיק הקדוש, באשר הם הדליקו נרות כל ימות השבוע לזכותו, וכאשר הדליקו נר במוצאי שבת, מיד התקשרה הבת.

כך התקדש שמו של השי"ת ברבים, גם אצל אומות העולם.

התעלומה נותרה בעינה

מורה שעבדה במוסד מסויים, נעלמה פתאום מהעיר, מבלי שידעו היכן היא. אחד מראשי המוסד צלצל למו"ר שליט"א, ושאל מה לעשות? המורה נמצאת תחת אחריותו, ועתה היא נעלמה והוא חושש מאוד.

מו"ר שליט"א הורה לאותו אדם, שידליק נר לעילוי נשמת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, וכי אז, המורה בוודאי תתקשר מאותו מקום שבו היא נמצאת.

לא חלפו ימים רבים, וכבר ביום שישי באותו שבוע, חזרה המורה למוסד בריאה ושלימה, כאילו מאומה לא קרה. הדבר היה ונותר בגדר תעלומה - הם לא ידעו להיכן הלכה, ולא ידעו כיצד ולמה חזרה.

ועל כגון זה נאמר: "והבוטח בה' חסד יסובבנהו", מי שבוטח בה' - השי"ת בוודאי עוזר לו.

נס בתוך יומיים

בחור מבוגר לא מצא את בת זוגו, במשך שנים רבות. הוא התפלל להשם שימצא לו שידוך הגון, אולם כל שידוך שעלה על הפרק, לא יצא אל הפועל.

באחד הימים, הגיע הבחור למו"ר שליט"א, ובפיו תחינה שכבוד הרב יברך אותו שימצא את בת זוגו במהרה.

את המשך השתלשלות הדברים, סיפר מו"ר שליט"א:

התעניינתי עבורו, ואמנם, לאחר זמן מה הצעתי לו שידוך הגון עם בחורה אחת מטורונטו. בחסדי שמים סידרתי את כל הענינים, כדי שהבחור יסע לטורונטו כדי לגמור את השידוך. גם המשפחות של המדובר והמדוברת כבר נפגשו ביניהם, והשידוך עמד לפני גמר טוב.

בשעה שהגיע הבחור לטורנטו, הוא התאכסן אצל אחד מאנשי העיר, ובעל הבית מצא עבורו שידוך אחר. ועל אף שבתחילה הבחור היה מעוניין בשידוך שהצעתי לו, בסופו של דבר הוא השתדך עם הבחורה שאותה מצא עבורו המארח שלו בטורונטו.

לאחר מכן התקשרו אלי בני המשפחה, וסיפרו לי על השידוך החדש שעשו. בתחילה היה לי צער ועוגמת נפש מכל הענין, שהרי חשבתי שמזלו של הבחור מצוי בטורונטו, ולשם כך גם שידכתי לו משם בחורה. אלא שלאחר מכן הרהרתי בדבר, כי סיבת כל הסיבות מהשם יתברך, הביאה לכך שהוא ישתדך עם בחורה אחרת. אלא שהוא היה צריך להגיע לטורונטו, בכדי להכיר את הבחורה השניה ולהתארס עמה.

זמן מה לאחר מכן, כשהגעתי לטורונטו, שמעתי מפי בעל הבית שאצלו התאכסנתי, שיש צער גדול ועוגמת נפש רבה לאבי הבחורה הראשונה. וגם הבחורה עצמה שבורה מאד מכל הענין, שבסופו של דבר השידוך לא יצא אל הפועל, והיא עדיין לא מאורסת.

ביקשתי לנחם את המשפחה באותה שעה, והשבתי לו בשתי מילים: "הכל מהשמים".

צערה של המשפחה ובתם נגע מאוד לליבי, והעתרתי בתפילה וביקשתי מהסבא הקדוש, רבי חיים פינטו זיע"א, שיעשה נס שבתוך יומיים (עוד בטרם אצא מטורונטו), תמצא הבחורה את זיווגה הנכון!

ואכן, עוד באותו יום, התקשר אלי אביה של הבחורה ובישר לי בשמחה, שהנה הם מצאו שידוך הגון עבור הבת, ובו ביום הם אמורים להיפגש.

כעבור יומיים, בהיותי בצרפת, התקשרו אלי ההורים ובישרו לי, כי בשעה טובה ומוצלחת הם גמרו את השידוך, וכבר קבעו זמן חתונה לעוד שלושה חדשים.

כל זאת בזכות רבי חיים פינטו זיע"א, מה רבו מעשיך השם.

האולטימטום שלא עבד

אחד מתלמידי מו"ר שליט"א, ר' פנחס הי"ו, היה שרוי בבעיה ובמצוקה גדולה. הוא היה מקבל אין סוף איומים ממקום עבודתו, ולא גילה את הדבר לאשתו. על אף שהיא הבחינה במתח הרב שבעלה שרוי בו, ורצתה מאוד לדעת מה קורה לו, אך הוא לא סיפר לה דבר וחצי דבר.

מפעם לפעם התפלל ר' פנחס להקב"ה, בזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ש"הוא לא רוצה לעשות את העבירה". עד שאשתו שמעה פעם את המילים הללו יוצאות מפיו, ואז החלה ללחוץ עליו כדי שיספר לה במה דברים אמורים.

לאחר שהאשה הבינה שיש דברים בגו, הסכים בעלה לספר לה את האמת:

במקום עבודתו מצויה אשה אחת, וזו רוצה להלשין עליו בפני הממונים דברי שקר וכזב. היא מוכנה לא להלשין עליו, בתנאי שהוא יסכים לחטוא איתה. הצרה הגדולה היא, הוסיף בעלה וסיפר לה, שהיום היא קבעה לו אולטימטום של עשרים וארבע שעות! ואני אנא אני בא?

עצב רב ניכר על פני האשה, היא הבחינה בצרה שאליה נקלע בעלה שלא מרצונו:

"האמנם אתה באמת מעונין למלא את בקשתה?" שאלה.

"לא! חס וחלילה!" השיב. "אני לא רוצה כלל לחטוא, אולם היא רוצה להעליל עלי שקרים, בו בזמן שאני לא עשיתי מאומה, ומכך אני מאוד חושש".

"אם כך" – יעצה לו אשתו – "תתחזק באמונה, ובזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א לא יארע לך כל רע. בטח בה' ואל תפחד".

למחרת היום, קיבל ר' פנחס הודעה מחבירתה של אותה אשה רעה; "אותה אשה אשר רצתה להלשין עליך, לקתה בשיתוק באופן פתאומי!"

לאחר מכן, הוא סיפר למו"ר שליט"א, שהוא צעק פעמים רבות שהוא מבקש להינצל מהצרה הזו בזכות רבי חיים פינטו, ואכן הצדיק בא לעזרתו. והא ראיה, כי מיד תוך עשרים וארבע שעות היא קיבלה שיתוק. משמע, שיד השי"ת היתה בדבר, להצילו מיד אותה אשה.

"גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם"

היה זה בשבוע של פרשת וירא בשנת תשס"ג, כשמו"ר שליט"א שהה בצרפת.

אשה אחת הגיעה אליו כשפניה עצובות. היא סיפרה שלקתה במחלה הנוראה (סרטן), בצורה ממאירה מאוד רח"ל. ובקול בוכים בדמעות שליש, היא מיצרה על כך על שעדיין לא זכתה לחתן את ילדיה, והנה היא כעת בסכנת מוות.

מצבה של האשה, נגע מאד ללבו הרחום של מו"ר שליט"א, וכיון שהיה זה בדיוק בערב ליל ההילולא של הסבא, הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, בערב ט"ו במרחשון, הוא אמר לה: "לכי עכשיו לביתך וזכות הצדיק תגן בעדך. מחר ביום ההילולא תבואי לבשר לנו בשורות טובות".

אותה אשה הלכה מיד לביתה, ולמחרת לאחר תפילת ערבית, נערכה הילולא לכבוד הגאון רבי אליעזר מנחם מן שך זיע"א (שנפטר ביום ט"ז חשון). אותה אשה הגיעה לבית הכנסת, ובמעמד אלפים מבני ישראל, בנוכחות רבי יששכר ברגמן שליט"א (נכדו של הרב שך זצ"ל), הודיעה האשה שהרופאים אינם מבינים מה אירע:

היום היא ביקרה בבית החולים, כדי לבצע בדיקת אולטרא-סאונד ובדיקות דם כדי להתעדכן במצבה הבריאותי, ולפתע גילו הרופאים שהמחלה נעלמה מגופה, ושום סכנה לא נשקפת יותר לחייה והיא בריאה לחלוטין.

הכל מסודר

אחד ממקורביו של מו"ר שליט"א, עושה צדקות וגומל חסדים טובים, הוטרד הרבה מאנשי מס הכנסה. ומדוע?

מנהל החשבונות שלו לא היה מסודר. הוא היה נוטל כסף מלקוחות אך לא היה מבצע רישום מסודר ומדוייק, כך שספרי החשבונות שלו לא היו מסודרים. מה גם שהלשינו עליו למס הכנסה, והעונש על עבירות מס מגיע לעיתים עד כדי מאסר ממושך.

אותו אדם בטח בה'! מה גם שבתוך לבו הוא ידע שאכן הוא שילם את המס כפי שנקבע לו, ולכן אין לו ממה לפחד. הוא הדליק נר לעילוי נשמת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, והתפלל לה' שיציל אותו בזכות הצדיק.

ביום בהיר אחד, הגיעו אליו אנשי מס הכנסה כדי לערוך אצלו ביקורת. לאחר מספר דקות של ביקורת וחשבונאות מדוקדקת, אמרו לו האחראים: "הכל מסודר! הכל בסדר גמור! לא ראינו ניירת מסודרת כפי שראינו כאן..."

בזכות מצות הצדקה שהיה עושה, השי"ת הצילו מכל רע, עד שנתקיים בהם באנשי מס הכנסה הפסוק: "עינים להם ולא יראו", שכן זכות המצוה וזכות הצדיק הגנו בעדו.

האבנט של הצדיק

רבי מאיר פינטו זיע"א, דודו של מו"ר שליט"א, סח בפניו על מצבו הקשה של יהודי אחד ששכב במשך שנה וחצי ללא הכרה, ובני משפחתו היו שרויים בצער גדול.

יום אחד שמעו בני המשפחה, כי אצל משפחת הדוד נמצא האבנט (החגורה) של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. ואם כן, כדאי להניח את האבנט על גופו של החולה, אפשר שעל ידי כך תבוא רפואתו.

בני המשפחה עשו כן, ומיד כשהניחו את האבנט על גופו של החולה, הוא התעורר, חזר להכרה וקם והיה כאחד האדם! ממש הפלא ופלא [כיום, איננו יודעים היכן נמצא האבנט].

הברית נערכה בזמנה

מעשה נפלא שהתרחש לא מכבר, בזכות הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א:

ביום י"ט מנ"א תשס"ד, נולד נכד למו"ר שליט"א, בשעה טובה ומוצלחת, בן בכור לבנו בכורו הרב רפאל מאיר עמרם הי"ו, ונקרא שמו בישראל: חיים גבריאל יונה נ"י.

ברית המילה התקיימה ביום שישי עש"ק פרשת ראה, כ"ו לחודש מנחם אב, בעיר ניו יורק. כמוהל בברית חשובה זו, שימש הגאון רבי דוד רפאל בנון שליט"א, ראב"ד מונטריאול, לשעבר הרב הראשי של קזבלנקה, הידוע בפעולותיו הכבירות למען קירוב רחוקים במונטריאול, והוא זה שסיפר את הסיפור הבא, סיפור מדהים ביותר:

לאחר ברית המילה בניו יורק, חזר המוהל רבי דוד רפאל בנון שליט"א למונטריאול, עוד ביום שישי. במונטריאול היה צריך רבי דוד רפאל, לערוך ברית מילה באחד מבתי הכנסת, ביום שבת קודש.

בחו"ל כידוע, אין עירוב ברחובות העיר, ולכן לא ניתן לטלטל בשבת את כלי המילה, משום כך, החליט הרב בנון להעביר את הכלים, עוד ביום שישי, אל בית הכנסת שם היתה אמורה להתקיים הברית בשבת קודש, בשעה שלוש אחה"צ.

בדרך כלל, הרב בנון לוקח לבדו את כלי המילה לבית הכנסת, כדי שלמחרת ידע היכן בדיוק הניח את כלי המילה. אולם באותו יום שישי, הוא נתן את כלי המילה לגברת מאגי תחי' (נכדתו של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א), כדי שתניח אותם בבית הכנסת.

כשהגיע הרב בנון לביתו, שאלה אותו אשתו: "האם הבאת כבר את כלי המילה לבית הכנסת, עבור הברית שתתקיים מחר?"

"כן" – השיב לה – "נתתי אותם לגב' מאגי, כדי שתשימם בבית הכנסת".

אשתו מתפלאת: "הרי תמיד אתה לוקח לבד את הכלים, ולא שולח על ידי שליח, כדי שתדע היכן בדיוק הנחת אותם, ומדוע היום עשית זאת על ידי שליח?"

"גב' מאגי" – השיב לה הרב בנון – "היא אשה ידועה בפעולותיה למען היהדות, ואפשר לסמוך עליה כי תמלא את השליחות בצורה הטובה ביותר".

למחרת, ביום שבת קודש, הגיע הרב דוד רפאל בנון שליט"א לבית הכנסת, כדי לערוך את ברית המילה. השעה היתה 2.45 רבע שעה לפני הזמן. כולם כבר מוכנים לברית, והרב בנון מחפש את כלי המילה, אך אינו מוצא אותם. הוא שואל את כל הנאספים, האם הגיעה לכאן אשה ביום שישי להניח את הכלים, ואלו השיבו לו בשלילה. חיפושים נרחבים ומדוקדקים נערכו על ידי המוזמנים, אך אין כל זכר לכלי המילה בבית הכנסת.

כבר חמש דקות לפני שלוש, ואין עדיין כלי מילה. לרגע חשב הרב בנון, אולי כדאי ללכת לביתו להביא כלים אחרים, אולם מיד הוא ביטל את המחשבה הזו: המרחק עד לביתו הוא כשלוש שעות הליכה לכל צד, ואף אם יביא את הכלים על ידי גוי בנסיעה, זמן ההמתנה הוא כשעה ומחצה. ומה עושים?

בצר לו, החל הרב בנון שליט"א להתפלל מעומק לבו אל הקב"ה, שיעזור לו בזכותו של הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, וימצא את כלי המילה שבהם הוא מל גם את נכדו של רבי חיים הגדול זיע"א, ולא יארע להם כל נזק.

הוא התפלל בחוזקה אל ה', כי רצה בכל לבו שבזכות הצדיק יקרה כאן נס, והוא יוכל לערוך את הברית בזמנו.

לפתע, שתי דקות לפני השעה 3, נכנס לבית הכנסת אחד מתלמידיו של הרב בנון שליט"א (תושב קליוולנד שהגיע ממרחק שש שעות טיסה למונטריאול, כדי לנפוש כמה ימים במונטריאול) שגם הוא עצמו מוהל, ואת מלאכת המילה והלכותיה למד אצל הרב בנון.

הרב בנון, בירך אותו לשלום ושאל אותו:

"מה אתה עושה כאן? כיצד הגעת פתאום לכאן?"

"שמעתי שאתה עורך כאן ברית מילה, אז באתי לראות, שהרי אפילו אם אני מוהל, טוב תמיד ללמוד עוד ולראות את מעשה המילה".

הרב בנון שיתף את תלמידו, במבוכה שאליה הוא נקלע ממש ברגעים אלו. אין לו כלי מילה כדי למול את התינוק...

התלמיד לא איבד זמן, הוא קטע את הרב בנון באמצע השיחה, והציל מיד את המצב:

"הרב בנון! ישתבח שמו של השי"ת לעד. הרי אין כל סיבה מדוע באתי לכאן, שכן אני יודע טוב מאד כיצד למול, ולמה באתי לכאן? לראות עוד ברית? הרי שזה סימן מן השמים כי תפילתך התקבלה. ב"ה, אני מתגורר כאן בבית סמוך, תיכף אלך עם הגוי לביתי והוא יביא לך את כלי המילה שלי".

חיש קל הובאו כלי המילה מהבית הסמוך, וברית המילה התקיימה במזל טוב בשעה שלוש וחמש דקות. בזכות הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, התקבלו תפילותיו של הרב בנון שליט"א בשמים, והברית נערכה בזמנה.

לאחר שהרב בנון סיפר למו"ר שליט"א, את המעשה הזה, הוא הוסיף ואמר:

"ישנם אנשים אשר יכולים לראות במעשה זה מקרה, כי בדיוק הגיע התלמיד עם כלי המילה לבית הכנסת. אבל לא! אם אדם יביט על כך כמקרה, סימן הדבר שהאדם לא רוצה ללמוד להאמין ולהכיר בה', מכיון שאצל הקב"ה אין מקרה. הכל הוא בהשגחה פרטית מאיתו יתברך".

הוסיף על כך, מו"ר שליט"א, תוספת נופך:

גם לגבי קריעת ים סוף, הגויים מודים כי פעם ים סוף זז, לפי המדע. אבל הם לא מודים כי זו היתה קריעת ים סוף, מפני שהם לא מאמינים בה' ובמה שכתוב בתורה. שהרי אם יאמינו, הם יצטרכו לזנוח את עצביהם ולהתגייר, ואת זה הם לא רוצים, כיון שהם מעדיפים לחיות בחיי הוללות. לכן הם אומרים כי אמנם הים זז, אבל לא היה כאן שום נס, אלא לפי המדע הים זז.

ובאמת, קורא יקר, דע לך כי גם בספרי המדע יכולים לפעמים לראות את אמונת ה', ולפעמים אני מעיין בהם כדי לדעת בבחינת "ודע מה שתשיב לאפיקורוס" בעניני אמונה. ושם נמצא כתוב, כי הים השחור המצוי בטורקיה, הוא ים חדש, אשר הגיע לשם כתוצאה ממי המבול. שכן המבול שטף את כל העולם והמים באו לשם, ושם נעשה ים חדש. ודבר מעניין הוא שמצאו מתחת לפני הים גלויים מדהימים, כמו חפצים ועצמות, שנותרו מדור המבול.

ועוד זאת. אנו יודעים כי "תיבת נח" נחה עד היום על הרי אררט, והרי אררט נמצאים בטורקיה. הרי שבאמת הים השחור הוא כתוצאה מהמבול. אלא, שהגויים לא רוצים להאמין בכך. הם אומרים כי אכן היו שטפונות, אך אינם רוצים להאמין כי זהו המבול (כפי שבאמת אחד המדענים טען, שהים הזה הוא ממי המבול) אלא שהגויים לא מאמינים, כי אם יאמינו במה שהתורה אומרת, זה יחייב אותם להתגייר, ולכן מתקיים בהם מקרא שכתוב: "עינים להם ולא יראו, אזניים להם ולא ישמעו".

הרי לנו מכאן, כי על כל סיפור אפשר להלביש מלבושים של מקרה, ולהוציא אותו מן האמת הנכונה. אולם למי שיש עינים ולב, הוא יראה שבכל סיפור אין שום סילוף או שקר, אלא הכל הוא השגחה פרטית. ואם אדם רוצה לומר כי הכל מקרה, הרי שהוא יוצא מהאמת.

אם אדם יפקח היטב את עיניו, אזי הוא יראה עד כמה הקב"ה עושה חסד עם האדם בכל שנות חייו, ואילו האדם אפילו לא טורח לומר תודה רבה לקב"ה על כל חסדיו עמו.

כך גם במעשה עם כלי המילה. אפשר לומר כי הכל הוא השגחה פרטית. שכן, לאחר בירור נודע, כי הגב' מאגי תחי' הביאה את הכלים ביום שישי לבית הכנסת,

אלא שהיא טעתה והביאה אותם לבית הכנסת "אור החיים" שהוא בית כנסת אחר במונטריאול. ואף גם זה השגחה פרטית, כי בית הכנסת נקרא על שם האור החיים הקדוש זיע"א, ובאלו הכלים נימול נכדי נ"י, שנקרא על שם הסבא כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א. ויש אומרים כי רבי חיים פינטו זיע"א נקרא על שם האור החיים הק' זיע"א. ולכן כלים אלו הגיעו לבית הכנסת "אור החיים".

אם כן, כל דבר המעשה הוא השגחה פרטית, כי בדווקא אז נכנס לבית הכנסת תלמידו של הרב בנון שגם הוא מוהל. והדבר פלא פלאים, שכן השי"ת עזר בזכות התפילות שהתפלל רבי דוד רפאל בנון שליט"א, בזכותו של הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א.

התמונה שהחליפה מקום

בחודש כסלו תש"ס, ביקר מו"ר שליט"א בביתו של אדם זקן וירא שמים, בשם ר' יצחק מצליח מהעיר ליון, שהיה מקורב מאד למשפחת בית פינטו. בני משפחתו ביקשו שהרב ילך לבקר אותו, לאחר שחלה במחלה הנוראה ל"ע. הוא גם היה משותק בכל גופו, ואף האכילה היתה קשה עליו.

מו"ר שליט"א עודד את החולה וחיזק אותו, ולאחר שהגיעה שעת הכושר הוא גם ביקש ממנו לאכול משהו. בקושי רב הוא טעם דבר מה, כדי שלא לסרב לבקשת הרב. בינתים החמיר מצבו, והעבירו אותו לבית חולים, שם הוא נפטר ונסתלק לבית עולמו.

ארונו של הנפטר הועבר מבית החולים לביתו לקראת שבת, שם עשו את כל ההכנות להעלות את הארון לקבורה בארץ הקודש.

המשך השתלשלות הסיפור, מתואר על ידי מו"ר שליט"א:

ביום ראשון שלאחר מכן, הייתי אמור לנסוע למרוקו, כדי להשתתף בחתונת בתו של ר' מרדכי קנפו (בביתו אני מתאכסן בזמנים שאני מגיע למרוקו). הבטחתי לבני הנפטר, שאני אחזור מיד אחרי החתונה בכדי להשתתף בהלווית האבא ע"ה.

באותם הימים לא היתה טיסה מליון לארץ ישראל, בה יוכלו להעלות את ארון הנפטר לארץ ישראל. כך שההלויה נדחתה, ובינתיים סידרו בני המשפחה את כל הסידורים האחרונים, כדי להעלות את הנפטר לארץ הקודש.

כאשר חזרתי ביום שני בלילה, הגעתי לבית המשפחה ושם שמעתי סיפור מדהים:

בבית המנוח, תלויה על הקיר תמונה גדולה של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, וממול תלויה תמונה קטנה של אבי המשפחה, ר' יצחק מצליח. באותו יום (יום

שני) בבוקר, כשאחד הבנים התעורר, הוא ראה לנגד עיניו דבר מדהים! תמונתו של רבי חיים פינטו זיע"א החלה לפתע לשנות את צורתה ואת מקומה - היא נעמדה על מקום התמונה של האבא ר' יצחק מצליח!

פלא פלאים!

הבן נבהל מאד למראה עיניו, ומיד הוא קרא לאחד האחים, ושאל אותו האם הוא גם רואה את מה שקרה כאן? האח אכן ראה, ושאל כיצד זה קרה? גם שאר האחים נכנסו לחדר, וראו כי תמונת הצדיק שינתה את מקומה ואת צורתה, שלא על פי דרך הטבע.

כאשר שמעתי את הדברים, קראו האחים לאחד האנשים שהיה בבית באותה שעה, ושאלו אותו האם הדברים נכונים? האיש, שמטבעו אינו מאמין לכל דבר ענה ואמר:

"כבוד הרב, אני איש מדע, שלא נוטה להאמין לכל דבר. ואם היו מספרים לי על כך בוודאי לא הייתי מאמין, אבל אני במו עיני ראיתי את הדבר! ולא עוד, אלא שלאחר מכן ראינו כיצד תמונת הצדיק התהפכה שוב, ושינתה את צורתה למצבה הראשון".

הסיפור המפליא הזה התפרסם בכל העיר, והכה גלים רבים.

כשבני המשפחה שאלו אותי לפשר התעלומה, השבתי והסברתי להם בשפה ברורה:

"אין זאת אלא סימן מובהק, שכולכם צריכים להכניס את הדבר ללבכם ולשוב בתשובה, להראותכם כי השי"ת משנה עיתים ומחליף את הזמנים, והוא יכול גם להחליף תמונות, כי הוא הבורא והוא יוצר הכל".

ועוד, הוספתי ואמרתי להם:

"יכול להיות, שלאביכם היה קשר עמוק וקירבה רוחנית מיוחדת אל הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, כי הוא היה חסיד שלו, והצדיק בא ללוותו לבית עולמו, ומשום כך כולכם צריכים להתחזק בתורה וביראת שמים".

"לא ראינו כלום"

סוחר יהודי נקלע לצרה גדולה. הוא רכש סחורה רבה ממספר סוחרים. שוויה של הסחורה היה מאות אלפי דולרים, אך הסחורה היתה גנובה, והקונה לא ידע על כך דבר וחצי דבר. הוא סבר לתומו שהסחורה שהוא רוכש מכספו, היא סחורה כשרה למסחר.

המשטרה שידעה על הימצאות הסחורה הגנובה בבית מיודענו הסוחר, הגיעה לביתו, והשוטרים החלו בחיפושים נרחבים אחר הסחורה הגנובה.

אותו סוחר, כך סיפר אחיו שהגיע למו"ר שליט"א, כדי לבקש ברכה ועצה, לא ידע את נפשו מרוב צער ויגון. הוא ידע שמלבד זה שהשוטרים יחרימו לו את כל הסחורה והוא יפסיד הון תועפות, הרי שהוא עתיד לעמוד למשפט, ובסופו של דבר יצטרך לשלם הון רב עבור מיסים, בתוספת מכובדת של קנס כספי גדול, על כך שרכש סחורה גנובה והחזיק אותה בביתו.

"כאשר יבואו השוטרים בפעם הבאה אל הבית" – כך הורה לו מו"ר שליט"א – "תקח מלח, תזרוק אותו על מכנסי השוטרים, ותקרא: "בזכות רבי חיים פינטו, שיסתלקו כולם מן המקום", ואז תראה ממש ניסים ונפלאות בעזרת השם. כל זאת בתנאי שאכן לא ידעתם שהסחורה הזו היא גנובה"!

(הערת מו"ר שליט"א: עלינו לדעת, כי אין כזאת "סגולה" לזרוק מלח על מכנסי השוטרים, כדי שאלו יוכרחו להסתלק מן המקום. אלא פשוט, כל הענין הזה הוא ענין של אמונה. כאשר האדם נקלע למצב שאין לו ממנו שום פתח של יציאה והצלה, דווקא שם עליו להאמין בקב"ה, ולהרגיש כי "עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ". ואכן, כפי ששמענו, "הסגולה" הזאת הצליחה. אלא שלמעשה לא הסגולה היא זו שעזרה לאותו אדם, אלא רק האמונה לעשות את מה שאומרים לו לעשות, ולהאמין בה').

האח חזר לבית אחיו, וסיפר לו מה שהרב הורה לו לעשות. בתגובה החל הסוחר לצעוק עליו; "האם השתגעת לגמרי? הם כבר רוצים לקחת אותנו לכלא, ואתה בא להוסיף שגעונות חדשים?"

האח, שהיה מאמין גדול בקדושת ובזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, לא שעה כלל לדברי אחיו, אלא החליט לעשות ככל שנאמר לו. כשהגיעו השוטרים בלווית המפקד בפעם הבאה לבית, הוא נטל בידיו כמות נדיבה של מלח, וזרק אותו על מכנסי כל השוטרים והחל לקרוא בקול גדול; "בזכות רבי חיים פינטו, שכולם יסתלקו מהמקום".

השוטרים הביטו עליו ועל מעשהו, הביטו האחד על השני, ולא אמרו מילה. לפתע קם המפקד ואמר לשוטרים; "בסדר. נלך מכאן. לא ראינו כלום". ואל הסוחר פנה המפקד ואמר: "להבא, תזהר שלא לקנות ולא להתעסק עם סחורה גנובה". קידוש השם גדול היה בין כל הסוחרים היהודיים בעקבות מעשה זה.

נסיעה חינם

ר' שלמה, המזכיר של מו"ר שליט"א, זכה וראה ישועות גדולות בזכות רבי חיים פינטו זיע"א, בין זכרונותיו שהעלה על הכתב הוא מספר בין היתר על המעשה הבא:

"יום אחד שלחו אותי להביא תרומה מפריז. החלטתי לנסוע במטרו (ברכבת) במקום הרכב. בחזרה לא היה לי כסף לקנות כרטיס לרכבת. גיליתי שאין לי כלל כסף. הרמתי עיניים לשמים והתפללתי שבזכות רבי חיים פינטו, עקב המצוה שאני עושה לנכד שלו, שלא יהיה חלול ה' ואסע בלי כרטיס".

"באותו רגע, כל המכשירים של הרכבות נותקו עקב תקלה, והאחראי צעק לכולם: 'היום הנסיעה חינם לכולם'. זוהי כוחה של אמונה פשוטה ותמימה בחכמים".

"והוא יענה לך"

הגברת מרים חזן, מהעיר מוגאדור שבמרוקו (כיום מתגוררת בקרית ביאליק בישראל) בתם של ר' סימון עמר זצ"ל ולילי‌אן תחי', מספרת סיפור מדהים על נס שאירע לנגד עיניה, בזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א:

בנה הבכור, יוסף (בן 15) התלונן בפניה על כאבי גב חזקים. האם לקחה אותו לשני רופאים, ואלו לא הבחינו בדבר חריג. הכאבים התגברו מיום ליום והקרינו גם לרגלו הימנית, עד שיוסף התקשה ללכת.

גב' מרים הלכה עם בנה יוסף לרופא אורטופד, מומחה לילדים, והרופא הורה לה לעשות צילום דחוף. כאשר חזרו עם התוצאות, קבע הרופא חד וחלק כי ליוסף יש מחלה בגב, וזה נראה לו סרטני. כדי לאמת את השערתו, ביקש הרופא לבצע בדיקת מיפוי עצמות.

באותו רגע הרגישה גב' מרים, כי האדמה פשוט לא מחזיקה אותה. הדבר נפל עליה כמו רעם ביום בהיר. אך כשראתה את פני הילד כשהן מחווירות, הוא מסתגר בתוך עצמו ועיניו זולגות דמעות, זאת כאשר מדובר בילד בן 15, שאי אפשר להעלים ממנו את האמת, החליטה להחזיק את עצמה ולהתחזק.

ואכן גב' מרים החלה לעודד את בנה, היא אמרה לו כי הקדוש ברוך הוא רחום וחנון על כל ברואיו, ובזכות הצדיקים ישלח לו השם יתברך רפואה שלימה. ודברים שבכל יום הם שניסים מתרחשים בעולם מידי יום ביומו.

מלבד זאת, הדליקה גב' מרים בכל יום נרות, לעילוי נשמות הצדיקים, כשבתוך לבה אמונה תמימה כי תפילותיה יתקבלו במרום וישועת ה' כהרף עין.

שלושה ימים לפני שהגיעו תוצאות בדיקת מיפוי העצמות, חלמה גב' מרים חלום מבהיל עם רבי חיים זיע"א. ובחלומה ניצב רב הדור פנים, עם זקן לבן כשלג, פניו כלפיד אש בוער, ושתי עיניו בורקות אור עצום כשני לפידים. גב' מרים החלה לרעוד והשפילה את עיניה כלפי מטה. ואז פנה אליה הרב בנימה מרגיעה ואמר לה:

"אל תבהלי בתי. אני רבי חיים פינטו, ואין לך מה לחשוש. אני מורח מן השמן שלי על הגב של בנך, וגם על הרגל שכואבת לו, כל זה בזכות האמונה הגדולה שלך. אמונה זו היא שפתחה בפנייך את כל השערים. ובזכות האמונה באתי לרפא את בנך".

ככלותו לדבר כן - נעלם הצדיק מעיניה.

גב' מרים התעוררה מחלומה המפעים, בשעה 3.00 לפנות בוקר. כל מה שעניין אותה ברגעים אלו, היה לברר ולחקור אם כל מה שראתה בחלום, הוא אכן אמת לאמיתה. העייפות הכריעה אותה ונרדמה, ואז שוב הופיע הצדיק בחלומה ואמר לה:

"הכל אמת! אני בכבודי באתי אלייך והראיה: כשתקומי בבוקר תזכרי כל פרט מהחלום". בבוקר, הודתה גב' מרים להקדוש ברוך הוא על שהיא, האשה הפשוטה, הנחשבת כעפר לרגלי הצדיק, זכתה כי הצדיק בא לרפא את בנה, וזיכה אותה לראות גילוי גדול שכזה.

לאחר מכן הדליקה נר עם פתילה ושמן, במשך שלושה ימים. ביום השלישי חזרה לביתה מבדיקה רפואית שבנה עשה, והבחינה שהנר דועך ולפתע הוא כבה. לבה החל לפעום בחוזקה, מתוך תחושה פנימית ש'משהו' עומד לקרות בדקות הקרובות.

לאחר מספר דקות נשמע צלצול הטלפון, על הקו היה הרופא המטפל. בקול קפוא הוא בישר לה שהכל תקין במיפוי העצמות, ואין ממצאים פתולוגיים. או אז הרימה גב' מרים את ידיה למרום, ואמרה: "ברוך הוא וברוך שמו. יש ניסים בעולם, ואלו התרחשו היום לנגד עיני".

לאחר שהתאוששה מכל מה שעבר עליה, היא הרגישה צורך לחפש מישהו ממשפחת פינטו הקדושה, לתת לו נדר לעילוי נשמתו של הצדיק. לאחר מאמצים הגיעה על ידי שיחה טלפונית לאשדוד, אל הרבנית פינטו שתחי', אשתו של הצדיק רבי משה אהרן זיע"א.

בשיחת הטלפון, סיפרה לרבנית את כל הסיפור, והרבנית כמובן התרגשה מאד, כשלבסוף סיכמו השתים ביניהן להפגש באחד הימים.

והשיב את הגזילה אשר גזל

בתקופה שבנו את בית הכנסת באשדוד, על שם הצדיק רבי חיים פינטו זצ"ל, הגיע פעם באישון לילה קבלן פלוני לאתר הבניה, וגנב ברזלים מכל הבא ליד. בכך רצה אולי לחסוך לעצמו קניית ברזלים עבור הבנינים שהוא בונה.

באותו לילה, לאחר שעלה על יצועו ונרדם, הופיע אליו לפתע בחלומו הצדיק רבי חיים פינטו זצ"ל בכבודו ובעצמו, והודיע לו על שהוא יודע כי גנב ברזלים מאתר הבניה. וכי עליו תיכף ומיד להשיב את הגזילה בשלמותה לנכדו ר' חיים פינטו שליט"א, שהרי אם לא כן הוא מהמר על נפשו...

עם בוקר קם הקבלן כשהוא נחרד לגמרי מהחלום הנורא הזה. הוא הופיע מיד כולו בהול בביתו של ר' חיים פינטו שליט"א, ואמר לו: אני עומד לספר לך משהו חשוב, אך אני מבקש ממך שתבטיח לי שלא תפרסם את שמי, ותגרום לכלימתי ותכפיש את שמי ברבים.

ר' חיים הבטיח לו, ואז הודה הקבלן בגניבת ברזלים מאתר הבניה, ואף סיפר את כל החלום שהיה לו בלילה. מיד השיב הקבלן את כל הברזלים בתוספת 600 דולר מתנה לבית הכנסת. כעבור שבוע שב הקבלן ותרם 600 דולר נוספים עבור בית הכנסת. משנשאל; מדוע אתה תורם כל כך הרבה? השיב; החלום הזה עדיין מהדהד באוזני ובראשי.

פרק
כא

הצדיק הקדוש המלוב"ן
רבי משה אהרן פינטו זיע"א

דברי הקדמה

"אין עושין נפשות לצדיקים, דבריהם הן הן זכרונם". אשר על כן, מן הראוי איפוא להעלות עלי כתב ויוחק בספר מעט ממפעלות האי צדיקא ופרישא, המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל, כדי להודיע שבחו בעולם, למען נלמד אנו מדרכיו ואורחותיו.

מעשיו המופלאים היו ידועים בעולם, אבל בד בבד היו כמוסים ונעלמים, גם מבני משפחתו הקרובים אליו. באשר היה בבחינת: "הצנע לכת עם אלקיך", כי כל כולו ענוה והתבטלות בפני כל, כפי שנראה מהעובדות המופלאות אשר יסופרו להלן. ואף גם היה אוהב שלום ורודף שלום לכל אדם. ולכן, לא בכדי נקרא על ידי אביו הקדוש רבי חיים זצ"ל בשם "משה אהרן", כיון שסיגל לעצמו את מידותיהם הקדושות של משה רבינו ושל אהרן הכהן.

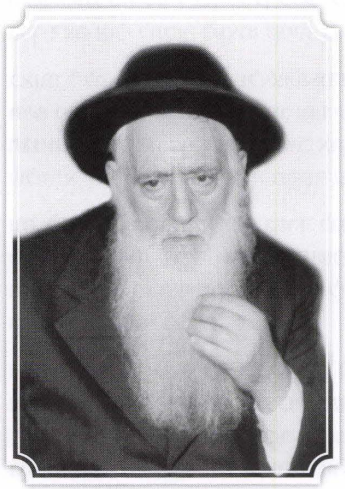

רבי משה אהרן פינטו זצ"ל

בשל כך, מטרה נשגבה עומדת בפנינו כאשר אנו באים להציץ מבעד לחרכים, ולהעלות עלי כתב מעט ממעשיו המופלאים, ניסים ונפלאות אשר פעל ועשה בארץ עם כל אחד ואחד.

להראות כי גם בדורנו אנו לא אלמן ישראל. וכי גם כיום מצויים אנשים כאלו, צדיקים וקדושים אשר דבר ה' יקום בפיהם, בבחינת "צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים".

הצדיק רבי משה אהרן פינטו זצ"ל קיים בעצמו את הפסוק: "בכל צרתם לו צר". תמיד היה מדליק הרבה נרות לעילוי נשמת אביו הקדוש, כאשר היה רוצה להתפלל על מאן דהוא, ותדיר החלה את עצמו בצערן של ישראל. משום כן, מטרת הסיפורים הללו, להודיע עד כמה היה ענק בקדושתו, ועד כמה חסרונו מורגש בכל העולם עם הסתלקותו למתיבתא דרקיעא, ביום ה' באלול תשמ"ה. וממעשיו הטובים ילמד כל אחד להיטיב את דרכו עלי אדמות, ולהתחזק בתורה, יראת שמים, תשובה, להתעלות בקיום המצוות ולהתקרב אל אבינו שבשמים בכל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו. זכותו תגן עלינו, אמן.

מהעיר אסווירא לקזבלנקה

[דברים שכתב רבינו, רבי דוד שליט"א, מעט מן המובא בספרו של אביו זצוק"ל]:

את גדולת מידת הענוה רואים אצל כ"ק אבא ז"ל, כאשר מעיינים בספרו שנות חיים אותו כתב בעצמו בשפה הערבית, קורות חיי אבותיו הקדושים, וחלק מעט מזעיר מדבריו הקדושים הועתקו בספר זה.

רבי משה אהרן עקר את מקום מגוריו מהעיר אסווירא לקזבלנקה. הוא נותן סיבה ונימוק, בשל מה עזב את עיר מולדתו ואת ביתו שם הסתגר משך שנים רבות:

העיר אסווירא החלה להתרוקן מיהודים רבים אשר היגרו לארץ הקודש. אבל רבי משה אהרן חפץ להמשיך לקדש את שם אבותיו הקדושים, ולחזק את האמונה בהם. משום כך עבר לגור במקום בו ישנם יותר יהודים.

ועוד: רבי משה אהרן רצה להעניק חינוך של תורה לבניו, בבחינת אמרם ז"ל "והוי גולה למקום תורה", לגור במקום תורה, כדברי רבי יוסי בן קיסמא "איני גר אלא במקום תורה". שכן, כל הסיבה שבשלה ירד לאחר פטירת אביו רבי חיים זיע"א לאסווירא, זאת כדי שלא יישאר מקום קדוש ריק, מבלי שאף אחד יפקוד אותו. בזאת הוא קיים מצות כיבוד אב ואם לאחר פטירתם.

ולא נחשוב כי הוא היה להוט להתגורר במקום בו יכול היה להיות עשיר גדול. שהרי בקזבלנקה, לאחר פטירת אביו הצדיק רבי חיים הקטן זיע"א, חיו יותר ממאה אלף יהודים. הרי שהוא העדיף לגור דווקא במקום בו היו פחות יהודים, ועוד עניים. משמע שהוא אכן הסתפק במועט, ורצה רק לקדש את שמו של השי"ת ברבים במקום קדוש זה, ומשום כן חפץ לגור שם.

ועוד בזאת כותב רבי משה אהרן זיע"א שהוא מכיר טובה לכל מי שעשה לו טובה. הוא היה מפרסם אותו, ולפעמים היה גם מודיע את מקום וכתובת האיש התומך בו, מרוב תמימותו, כדי לפרסם עושי מצוה. וכבר העיד על עצמו, כי נשאר בתוך ביתו ממש עשרים שנה מבלי לצאת מפתח ביתו, מאז פטירת אביו, כדי שכל מי שיהיה זקוק לברכה ימצא אותו והוא יוכל לעודד אותו.

ואכן, הוא לא עזב את מקום אבותיו הקדושים, רק לאחר שחלם חלום, בו נגלה אליו אביו הקדוש שאמר לו: "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, ללמד את בניך תורה במקום אחר". ואמנם, ברשות אביו הקדוש עזב את עיר מולדתו ועקר לעיר קזבלנקה. אבל גם שם המשיך בהתבודדותו בתוך ביתו.

ועל כולנה, ממשיך רבי משה אהרן וכותב בספרו, עם כל זאת, לפני שעקר מאסווירא לקזבלנקה, לא נסע לשם רק לאחר שראה כי גם מן השמים רצו שיעבור לגור שם. הוא עשה כמה נסיונות כדי לראות, האם אינו עושה כל דבר רע במה שעוזב את מקום אבותיו הקדושים, כי כל כוונתו היתה לשם שמים.

וכדי שהעולם לא ידונו אותו לכף חובה, והוא יהיה בבחינת "והייתם נקיים מה' ומישראל", פרסם בגלוי בעיר קזבלנקה את סיבת בואו לגור שם, כל זאת כדי שלא ייגרם ח"ו חילול ה', כי יחשבו שבעבור כסף בא לגור עמם. שהרי, מכל ערי מרוקו היו באים אליו לעיר אסווירא, ושמו היה מפורסם, והוא לא היה זקוק ח"ו לכסף כדי להיות עשיר, אלא רק לקיום פרנסת בני ביתו כדי להתפרנס דבר יום ביומו, מבלי לדרוש יותר.

בזכות אבותיו הקדושים

רבי משה אהרן זיע"א היה רגיל לערוך ברוב עם בהדרת מלך את ההילולות של התנאים רבי שמעון בר יוחאי ורבי מאיר בעל הנס, וגם הילולות של אבותיו הקדושים רבי חיים פינטו הגדול ורבי חיים פינטו הקטן זיע"א.

והיה מאמין כה גדול בזכות אבותיו הקדושים, עד שכל מי שהיה נכנס במחיצתו היה מברכו בזכות אבותיו הקדושים ולא היה מחזיק טובה לעצמו, בענוה גדולה ובהתבטלות בפני כל אחד ואחד.

הכל מאת השי"ת

רבי משה אהרן זיע"א מעולם לא ראה שום דבר שיש בו מקרה ח"ו ותו לא. שכן, אפילו דברים של חולין ראה בהם השגחה פרטית. ואם אמרו חז"ל כי שיחת חולין של תלמידי חכמים צריכה לימוד, דהיינו, שיש לעיין בדבריהם כי הם מלאים בחכמה ובינה, הרי ק"ו, שמדברים שמתרחשים בכל יום אסור להתעלם מהם כלל, שהרי אולי יש בהם רמז מן השמים.

ואם אדם יעשה חשבון הנפש, יכול הוא ממש לירד לעומקם של סודות ה', שאותם השי"ת מגלה רק לחסידיו שלא על פי דרך הטבע. וכדי שרק הם לבדם יבינו אותם, מגלה אותם השי"ת בדרך רמז, שאין שכלם של אנשים פשוטים יכול להבינם.

ולא עוד, אלא כדי שהשטן לא יקטרג על מעשי ה', הקב"ה מגלה אותם בדרכים של חולין, כדי שרק חסידיו יוכלו להבין אותם.

במעלת מצות הצדקה

ידוע הדבר ומפורסם הענין של מצות הצדקה. רבי משה אהרן האמין באמת כי כח הצדקה גדול, כמ"ש: "וצדקה תציל ממות". משום כן היה ממש מתחנן בספרו לאנשים וכותב, כי יקיימו מצות צדקה. ואף כותב, כי כל מי שאבד לו משהו, שיש לו איזו בקשה שיתן צדקה, ואז הוא יראה ניסים ונפלאות.

באשר, כל מה שקורה לאדם, שלא יחשוב שהוא לרעתו. שכן, אפילו אם אבד ממנו ארנקו, הרי שיש בזה סימן ורמז כי על האדם לתקן משהו. ואם כן, כל מה שהשי"ת עושה לאדם הוא לטובתו. לכן הדבר הראשון צריך להיות חשבון הנפש, ומיד לאחר מכן לתת צדקה, כדי שהגזירה תתבטל, והדבר בטוח כי מיד יתוקן הענין ויסתדר כל הצער שהיה לו.

גדולת אבותיו הצדיקים הקדושים

על אבותיו הקדושים מספר רבי משה אהרן בספרו ניסים ונפלאות רבו מספור. רבים מהסיפורים כבר הובאו בספר זה כל אחד במקומו. כאן, מן הראוי לציין כמה פרטים קטנים (גדולים באיכות) אותם כותב רבי משה אהרן, מהם נלמד עד כמה היו הצדיקים גדולים בחייהם וגם לאחר מותם.

על סבו הצדיק רבי יהודה הדאן זיע"א כותב רבי משה אהרן זיע"א, כי חוץ ממה שהיה צדיק ורודף צדקה וחסד (כמו שכבר הובא כמה פעמים בספר), הרי שהוא היה גם בעל נבואה.

רבי משה אהרן סיפר על סבו הצדיק המקובל רבי חיים הגדול, כי פעם בא אדם להכות אותו, ותיכף ומיד נתייבשה ידו באותו רגע [א.ה. הסיפור במלואו הובא בפרק על רבי חיים הגדול].

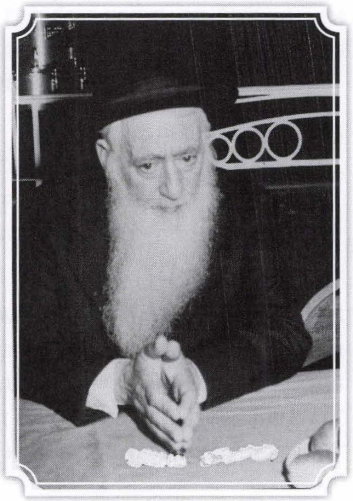

עוד סיפר על רבי חיים הגדול. פעם שלח צדיק אחד ספר לרבי חיים הגדול על ידי שליח. רבי חיים הגדול ראה את הדבר בנבואתו, ותיכף הגיע בעצמו לבית אותו שליח, ואמר לו: הבה לי את הספר ששלח אלי צדיק פלוני מעיר פלונית...

עוד מספר רבי משה אהרן על סבו רבי חיים הגדול. פעם היתה לרבי חיים הגדול הקפדה על צדיק פלוני, ואותו צדיק נפטר באותו יום לבית

עולמו. או אז ציוה רבי חיים הגדול כי לאחר מאה ועשרים שלו, לאחר הסתלקותו מהעולם, לקבור אותו ליד אותו צדיק, כדי שח"ו לא תהיה הקפדה בעולם האמת על אותו צדיק, וכך יוכלו להתפייס לאחר מותם...

השפלות והענוה נר לרגליו...

השפלות, הענוה והפשטות, היו נר לרגליו של רבי משה אהרן זיע"א בכל שנות חייו. כאשר הגיעו אליו תלמידי חכמים לקבל ברכה, היה רבי משה אהרן זיע"א מושך מיד את ידו חזרה, לאחר שהושיטה ללחיצת שלום, כדי שלא ינשקו אותה. לאחר מכן היה גם מנסה להתחמק מהבקשה לברך, או להתפלל עבור הנצרך, באומרו: "מי אני ומה אני כי אברך אתכם - אתם תלמידי חכמים היושבים באהלה של תורה ועוסקים בהוויות אביי ורבא. אשריכם, שזכות גדולה שכזו נפלה בחלקכם, להיות עסוקים בתורה הקדושה".

רבי משה אהרן זיע"א לקח את הנאמר בפרקי אבות "מאד מאד הוי שפל רוח" כפשוטו ממש. בכל שבת, כשהיה מגיע לבית הכנסת לתפילה, היה בכניסה מנמיך את קומתו כמנסה להצטמק, כדי שלא יבלוט בכניסתו... ואם היו מגיעים אליו אז אנשים לנשק את ידו, היה מיד נחרד ומתנגד בכל תוקף, וממעיט בערך עצמו.

כאשר היה ניגש אליו אדם, עני או עשיר, שוע או רש ואביון, היה קם בפני אותו אדם לכבודו. וכאשר נשאל פעם על כך, השיב: בכל אדם כידוע יש חלק אלוק ממעל, ואני קם בפני אותו חלק... אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו.

מספרים שבאחת השבתות, בלכתו לבית הכנסת לתפילה, ראה רבי משה אהרן זיע"א עיוור עטוף בטליתו, המגשש את דרכו לבית הכנסת. רבי משה אהרן לא חשב פעמיים, ניגש אל העיוור, ומבלי להזדהות לקח את יד העיוור בידו והינחה אותו עד לבית הכנסת, שם גם הכניסו פנימה והובילו עד למקומו.

כעבור ימים מספר, משנודע לאותו עיוור מי היה מובילו, נחרד מאד, והלך לבית רבי משה אהרן, שם ביקש מהרב מחילה על שהטריח את מעלת כבוד הרב, והפך אותו בלא יודעין להיות לו מורה־דרך. אבל הדברים הללו ציערו את הרב. הוא קיווה כי גמילות החסד שעשה עם העיוור תישאר בינו לבין קונו, ולא תצער את העיוור.

ועוד מספרים, שכך גם אירע לו לרבי משה אהרן בערוב ימיו. כשחלה והתקשה ללכת, ביקש בנו מהמתפללים אומרי הקדיש, כי יתייצבו ליד אביו כדי לומר עמו את הקדיש, ולא כהרגלם ליד ארון הקודש, זאת כדי למנוע מאביו את הטירחה שבהליכה עד ארון הקודש. משמע זאת רבי משה אהרן נחרד מאד וסירב בכל תוקף: "לא יקום ולא יהיה! - אמר - אני אקום ואגש עד למול ארון הקודש, יחד עם כולם. אין לשנות מנהג אבותינו".

כך חי רבי משה אהרן את חייו, מתוך ענוה ושפלות, חיים של רוחניות ללא כל קשר לגשמיות של העולם הזה. עד שגם מאמר חז"ל "פת במלח תאכל, ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה" היה גם כן נר לרגליו. הגיעו הדברים לידי כך, שכבר בגיל 45 נשרו כל שיניו מפיו. רופא שיניים שהגיע אליו, הציע לו להתקין מערכת שיניים תותבות. בהתחלה הסכים ואז ניגש רופא שיניים אל המלאכה. לאחר שסיים והוריד לו את שאר השיניים שהיו זזים לכאן ולכאן, ופיו התרוקן משיניים וכאשר רצה הרופא להתחיל לקחת לו מידות ולעשות לו תותבות, פסל הרב על הסף את הרעיון הזה. "אם הקדוש ברוך הוא לקח ממני את שיני, אין לי רשות להחזיר אותן"...

אחיעזר ואחיסמך

רבי משה אהרן כותב בספרו, כי הוא ממש קינא את קנאת ה' צבקות לאחר פטירת אביו בקזבלנקה. שכן, דווקא בשעה שאחיו נשארו לגור בעיר הגדולה (קזבלנקה), הרי שהוא מיד דאג לבית אביו הצדיק הגדול בעיר אסווירא. הוא התגבר על יצרו וחזר לאסווירא כדי להסתגר שם. כל זאת כדי שהאנשים ימצאו שם מי שדואג לצרכיהם הרוחנים והגשמיים, וימצאו מי שיבקש עליהם רחמים.

ולא עוד, ממשיך ומספר רבי משה אהרן, כמה ניסים ונפלאות ראה במו עינו בעיר אסווירא. לפעמים לא היה לו ממש מה לאכול, עד שאביו הגיע בחלום לאנשים, כי יבואו אליו ויביאו לו מזון ובגדים. שכן, הוא עצמו היה מתבייש לבקש כסף מאנשים. כך שאנשים חשבו כי יש לו די כסף. לכן היו האנשים באים לקבל עצות וברכות חינם, ורק הביאו שמן למאור להדליק את עשרות הכוסות שאותם היה מדליק בכל יום. אבל כאמור, אביו סייע לו להתקיים, ואף לקיים את בני ביתו, ועל כך נאמר: "וצדקתו לבני בנים". [עד כאן מדברי רבינו שליט"א]

זיווגו של הצדיק רבי משה אהרן זיע"א

כיצד יצא מן הכח אל הפועל זיווגו של הצדיק רבי משה אהרן זיע"א? כיצד הכיר את אשתו הרבנית מרת מזל תחי' לאוי"ט? על כך סיפרה הסבתא שמחה ע"ה (לבית אלקסלסי), אמא של הרבנית מזל תחי' לנכדה, רבינו שליט"א. וזה דבר המעשה המדהים.

בנותיה של מרת שמחה ע"ה לא התקיימו לאחר לידתן והיו מתות בעודן קטנות. בשל כך הלכה מרת שמחה ע"ה אל הצדיק רבי חיים פינטו הקטן זיע"א כדי לבקש את ברכתו. פעם אמר לה הצדיק: "אני מבטיח לך כעת חיה, כי תלדי בת, ותקראי את שמה מזל. ובזכות זו היא תחיה, והיא תתחתן עם בני משה".

כאשר מרת שמחה ע"ה שמעה את הדברים התחילה לחייך... שכן, על אף שבאותו זמן בנו של הרב, משה, היה עדיין צעיר, אבל הוא היה כבר בגיל 12 שנה. ועד

שהיא תלד, ובתה מזל תגיע לגיל נישואין משה זה כבר יהיה די מבוגר, ואיך הוא יינשא לה? אבל בליבה פנימה הסכימה לדבר בלית ברירה.

לאחר מספר חדשים נכנסה הסבתא שמחה להריון, אבל לא סיפרה את הדבר לשום אדם. היא נשארה בביתה פנימה עד ללידה. אבל... ביום בו ילדה את בתה, הגיע לפתע הצדיק רבי חיים פינטו (הקטן) אל בית היולדת, דפק הרבה על דלת הבית וקרא כמה פעמים: הורידו אלי את הבת שזה עתה נולדה.

בני הבית נבהלו מאד, ואמרו לצדיק: אבל רק הרגע גב' שמחה ילדה בת. והצדיק משיב: אני יודע את הדבר, אבל אני רוצה לברך את התינוקת. בני המשפחה הוסיפו ואמרו לצדיק: אבל התינוקת עדיין מלוכלכת. והצדיק שוב אומר: אני יודע. תשימו אותה בשמיכה ותורידו אותה אלי איך שהיא. אני רוצה לברך אותה.

בני הבית עשו מיד כדברי הצדיק. הם הורידו את התינוקת אל הרב עטופה בשמיכה, והצדיק בירך אותה ונתן לה את השם מזל. לאחר מכן הוסיף הצדיק ואמר שוב: "היא במזל של הבן שלי משה", ועזב את המקום.

כשחזר רבי חיים פינטו לביתו, קרא לבנו משה (הצדיק רבי משה אהרן) שהיה עדיין צעיר ואמר לו: תדע לך, כי המזל שלך רק היום נולד, והשם של המזל שלך הוא מזל. הבן רבי משה אהרן חייך, ואמר לאביו: תתן לי סימן שמזל זו היא אשתי. והאב רבי חיים אומר לו: אין לי כל סימן לתת לך, אבל תדע לך, כי בלילה של החתונה לא תאכלו מהאוכל של החתונה, אלא תקנו אוכל מן החוץ. ולא עוד, אלא שבאותו לילה תאכלו לחם העשוי משעורים.

רבי משה אהרן חייך שוב, והאבא רבי חיים שוב חזר ואמר לו: השם של המזל שלך הוא מזל. אז שאל רבי משה אהרן את אביו לשם המשפחה של אותה מזל, אבל האב סירב לומר לו את שם המשפחה.

לאחר מכן הלך שוב רבי חיים זיע"א לבית משפחת אלקסלסי (לבית היולדת), ואמר להם פעם שנית: לא לשכוח! המזל שלכם הוא המזל של בני משה. אתם לא צריכים להודיע לו על כך, שכן בבוא הזמן יבוא בני משה אליכם לבד, ובבוא הזמן הקב"ה יפגיש ביניהם. ואף סימן יהיה בידכם; בלילה של החתונה יאכלו בני הזוג לחם העשוי משעורים, ואף לא יאכלו את האוכל של הסעודה אלא אוכל מבחוץ.

חלפו שנים. הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א נסתלק לבית עולמו, ורבי משה אהרן הגיע למוגאדור (אסווירא) כדי לגור שם (כמו שכבר מסופר לעיל). שם הסתגר שנים רבות בעוסקו בתורה ובעבודה, כשהוא חושב רבות על דברי אביו, בקשר למזלו ששמו מזל.

בינתיים התבגר רבי משה אהרן, הוא החל לדרוש בשידוכים אבל שום שידוך לא יצא אל הפועל. או שהוא לא חפץ בשידוך, או שצד הכלה לא חפצו בשידוך. כך

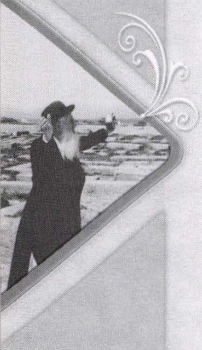

נמשך הדבר עד שרבי משה אהרן הגיע כמעט לגיל שלושים. צער גדול היה לו לרבי משה אהרן, שכן היה לו קשה לקבל אנשים ולברכם בזיווג טוב, בזמן שהוא עצמו היה רווק. כך, שכולם הבחינו בקשיים שלו.

פעם אחת היה רבי משה אהרן מעט מדוכדך ממצבו, ישב וכתב מכתב לאביו, שכבר נפטר, וכך כתב אליו: לפני הרבה זמן הבטחת לי שאתחתן עם בת שקוראים לה מזל. איפה היא? אני כבר בן שלושים. באתי לכאן כדי לשמור על הבית שלך, לשמור על כבוד המשפחה, כך שכל מי שרוצה להתפלל מוצא מקום בו יוכל להתפלל, ומתי אעשה גם אנכי לביתי? אני נותן לך שהות של חודש! ואם עד חודש ימים לא אמצא את בת זוגי, הרי שאני חייב לצאת מן העיר הזאת, כמו שאמרו חז"ל: "משנה מקום משנה מזל".

בערב נטל רבי משה אהרן את המכתב, עלה לבית הכנסת, ושם הניחו בהיכל הקדוש ליד ספרי התורה. בלילה נגלה אליו אביו בחלום, ואמר לו: "בני, אל תפחד. עוד החודש תפגוש את המזל שלך, ובעוד כמה חדשים תתחתן. אבל אל תשכח! לבת זוגך קוראים מזל". למחרת בבוקר התעורר רבי משה אהרן בשמחה, מתוך בטחון בה' כי בת זוגו תבוא במהרה.

בבוקר, בשעה שרבי משה אהרן התפלל, בא אליו לביתו דודו חנניה, אחי אמו, ובפיו בקשה: הנה, הגיעה לכאן משפחה ממראקש. ראש המשפחה נפטר ממש בימים אלו, ולכן בני המשפחה הגיעו לכאן לחופש, אבל אין להם היכן להתאכסן. והיה אם לא קשה לך, הרי יש לך כאן בית גדול, תן להם כמה חדרים למעלה, שם ישבו האמא בניה ובנותיה, עד אשר ימצאו מקום.

רבי משה אהרן שאל לשמו של אבי המשפחה שנפטר, והדוד משיב: רבי אהרן אלקסלסי. אז השיב רבי משה אהרן בחיוב, אבל הוסיף ואמר לדודו: תדע לך כי אני עומד להתחתן בקרוב, לכן לא אוכל לתת להם לגור כאן יותר מאשר חודש חדשיים. המעשה הזה אירע בחודש אלול, ואם כן יוכלו להתאכסן כאן (כך אמר רבי משה אהרן) עד לאחר החגים.

הדוד שמע ואמר לרבי משה אהרן: אל תפחד. לאחר החגים הם אכן ילכו מכאן, ובינתיים יחפשו מקום חדש בו יוכלו להתאכסן. המשפחה אכן הגיעה, ורבי משה אהרן הקצה להם חדרים בבנין למעלה שם התאכסנו.

באחד הימים, בשעה שרבי משה אהרן ישב ואמר תהילים, שמע לפתע מלמעלה קול תינוק בוכה. אז חשב בלבו כי, יעלה להם עוגות, כדי שיהיה להם מעט מה לאכול. נטל רבי משה אהרן עוגות ועלה למעלה, שם ראה אשה יושבת עם ילדיה, כשבצד עומדת בחורה מחזיקה בידה תינוק קטן בוכה. פנה רבי משה אהרן לאותה בחורה ואמר לה: "קחי מעט עוגות ותני לבנך שיאכל". אז השיבה אותה בחורה ואמרה: "תינוק זה איננו בני, כי אם אחי".

החל רבי משה אהרן להתעניין מעט על המשפחה. הוא שאל כמה שאלות, ואף שאל מה שם הילד? "דוד", ענתה לו הבחורה. "ואת מה שמך?" "שמי הוא מזל", השיבה לו הבחורה. או אז נזכר רבי משה אהרן במה שאמר לו אביו לפני 15 שנה, כי שם המזל שלו הוא מזל. מיד אמר רבי משה אהרן לעצמו: הן עתה הם אבלים עדיין על מות אביהם. יעבור חודש האבלות, או אז אדבר עם האמא כדי לראות עד היכן הדברים מגיעים. האם מה' יצא הדבר.

רבי משה אהרן ירד למטה לביתו שמח וטוב לב. הוא החל להתעניין יותר ויותר על קורות המשפחה, עד ששמע כי גם הם מזרע הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי יאשיהו פינטו, הרי"ף זיע"א, ממשפחת צדיקים. כך המתין עד כלות החודש.

ככלות החודש עלה רבי משה אהרן למעלה, שם קרא לאמא והחל לספר לה: לפני 15 שנה אמר לי אבי זיע"א כי עתה נולדה בת זוגי, המזל שלי, לה קוראים מזל. ועוד הוסיף אבי לומר לי: אני נתתי לה את השם מזל, שכן הבנות של אמה היו מתות בעודן תינוקות. לפני חודשיים בא אלי אבי בחלום ואמר לי כי, בקרוב תבוא מזל, בת הזוג שלי עד ביתי. משום כן אני שואל אותך: "האם היו לך בנות והן מתו בעודן תינוקות"? "כן!" השיבה האם מרת שמחה. "האם אבא שלי בירך אותך בבת?" והאם שמחה משיבה שוב בחיוב. "האם אבא אמר לך כי מזל זו היא המזל שלי"? האם מרת שמחה השיבה שוב בחיוב כשהיא מוסיפה: אבל לא הבנתי למה כוונתו.

או אז אמרה מרת שמחה לרבי משה אהרן: תן לי סימן אותו נתן לי אביך. ורבי משה אהרן עונה: אם איני טועה, הרי שהסימן אותו נתן לי אבא שהיא מזלי הוא, כי בליל החתונה נאכל את האוכל מבחוץ ולא מסעודת החתונה, ואף נאכל לחם העשוי משעורים.

כאשר מרת שמחה שמעה את הדברים החלה ממש לבכות ואף לרעוד מפחד. היא החלה לחשוב האם אחיותיה ואחיה יסכימו לשידוך זה, והאם בניה יסכימו לשידוך זה, שכן הם פחדו להשתדך עם משפחת פינטו. ולא עוד, אלא שהוא בחור מבוגר, ואף עני מרוד, ואילו היא בת עשירים ממשפחת עשירים. משום כן אמרה לו: "נמתין עד לאחר החגים. אז אחזור למארקש ואחשוב על השידוך".

מיד אמר לה רבי משה אהרן: "אין לך מה לחשוב על השידוך, שכן היא בת זוגי". אבל האם אמרה: "אני רוצה להתייעץ ואף לשאול את בני המשפחה". לזאת הסכים רבי משה אהרן, כך שהדבר נדחה עד לאחר החגים.

לאחר החגים חזרה מרת שמחה עם משפחתה למארקש, שם סיפרה על השידוך לבני המשפחה המורחבת, וכמובן שכל המשפחה התנגדה נחרצות לשידוך. משראה רבי משה אהרן כי לא מתעניינים בו עוד, הבין כי הם לא חפצים בשידוך, אז הלך הוא למארקש [אז נתקיים בו מה שאמר אביו למרת שמחה: בני משה

יבוא לבד אליכם...], אבל שם לא קיבלו אותו בסבר פנים יפות, שכן הם פחדו מהשידוך.

אז אמר רבי משה אהרן לבני המשפחה: "אם אבי בירך אותי ואותה, והיא בת זוגי, הרי שהיא חיה בתנאי שתתחתן עימי, ואם מישהו יגע בה, הרי שזו סכנה גדולה עבורו ח"ו". בני המשפחה לא קיבלו ברצינות את מה שאמר להם, עד ששניים מבני המשפחה רצו לעכב את השידוך, ואמנם אסון גדול קרה להם.

בני המשפחה אכן פחדו מהדבר, וראו כי מה' יצא הדבר, כי הבת מזל תינשא לרבי משה אהרן. צוואתו של רבי חיים פינטו זיע"א אכן התקיימה, ורבי משה אהרן נשא לאשה את הרבנית מרת מזל תבלחט"א.

"אשרי יושבי ביתך"

רבי משה אהרן זצ"ל, כידוע, גזר על עצמו תקופת הסגר של ארבעים שנה, במצוות אביו רבי חיים זצ"ל. באותה תקופה בה ישב בהסגר השתוללה במוגאדור מחלת שחפת ורבים חללים הפילה. אז עדיין לא נמצאה כל תרופה למחלה זו, ופרנסי היהודים חששו, כי השהייה הממושכת בבית בדד עלולה להזיק לבריאותו של הרב.

בשל כך, חפצו הפרנסים כי הרב ייצא מביתו ולו לשעות מספר כל יום כדי לשאוף אויר צח. אבל ידעו, כי דעת הרב נחושה וכי הוא לא ייצא מביתו, אלא רק בתום תקופת ההסגר וההתבודדות שגזר על עצמו.

אשר על כן, החליטו הפרנסים לפעול בדרך אחרת. הם יבקשו מבית הדין במוגאדור לחייב את הרב לצאת מהבית מדי יום, מחמת פיקוח נפש. באותה תקופה היה אב בית הדין הגאון רבי אהרן חסין זצ"ל, והוא זה שקיבל על עצמו להיות שליח בית דין לבוא לרב ולהודיע לו, כי על פי פסק החכמים עליו לצאת מביתו, וכי אין להמרות את פי הרבנים.

רבי אהרן חסין אכן הגיע לביתו של רבי משה אהרן פינטו כמה וכמה פעמים. הם שוחחו ביניהם על ענינים שונים. אבל... בכל פעם שהגיע פשוט נשכח ממנו לשם איזו מטרה עיקרית הוא הגיע. תמיד שכח לדבר על הענין שעל הרב לצאת מביתו מדי יום.

כאשר נשאל פעם רבי אהרן על מה שוחח עם הרב? השיב: "ראו זה פלא, בכל פעם בה אני מגיע לבית הרב, אנו משוחחים על ענינים רבים, ודווקא על הענין העיקרי אני שוכח לדבר עמו. בכל פעם לפני צאתי לעבר ביתו אני משנן לעצמי כי עלי לדבר עמו על פסק בית הדין וכל פעם הענין שוב נשכח ממני".

לאחר שרבי אהרן ראה כזאת, הבין כי מן השמים מעכבים את ביצוע פסק הדין, וכי עליו למשוך את ידיו מכל הנושא. הוא הבין כי לא מדובר כאן באדם פשוט, אלא בצדיק וקדוש שהוא מוגן על ידי אבותיו, וכי אין להם להתערב כלל בנושא. בכל זאת, פעם שאלו רבי אהרן חסין מהי סיבת הסתגרותו? אבל... כל תשובה הוא לא קיבל [מפי השמועה].

צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם...

כאשר נסתלק הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א (הקטן) לבית עולמו, נשאר בנו רבי משה אהרן זיע"א ללא משען ומשענה. לחם לא אכל ומים לא שתה, שכן כאמור היה עני מרוד, מבלי פרוטה לפורטה.

גם בהגיעו כבר לפרקו, פרק האיש מקדש לא יכול היה למצוא את שידוכו מאותה סיבה, כי לא היה לו כלל כסף במה להתחיל את חייו. אי לזאת, העניקו לו שני רבני העיר מוגאדור (סווירא), הרב הגאון הצדיק רבי חיים דוד סרירו, והרב רבי חיים דוד בן שושן, מכתב תמיכה תחת הכותרת "עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר", וכך הם כותבים במכתבם:

"שפעת שלומים וברכות ממרומים כחול ימים יחולו על ראשי עם קודש נדיבי עמים, עם אלוקי אברהם, די בכל אתר ואתר, יחיו דגן ויפריחו כגפן, אמן.

אחר עתירת החיים והשלום מלפני א-ל עולם תכון תפילתנו ברצון, למען יאריכו ימים ושנות עולמים, אכי"ר.

אותיותינו אלה יגעו ידברו אודות ובשביל מוכ"ד פרח נעמן נטע נאמן, בר אבהן חכם לבב, הבחו"ן תב"ו כה"ר משה הי"ו, בן לאו"ץ החכם הותיק תם וישר כה"ר חיים אשר נקרא ע"ש מ"ז זלל"ה לחכם פינטו ז"ל, בן לאו"ץ, החכם השלם והכולל זקן ונשוא פנים, מזכה את הרבים, חזרן במצוות, כמהר"ר יהודה הדאן, בן לאו"ץ רבין חסידא הרה"ג מו"מ שמו נודע בשערים מלומד בניסים המקובל האלהי ר"מ ור"מ כמהר"ר חיים זלה"ה, בן לאו"ץ החכם השלם והכולל עצור רבין חסידא כמהר"ר שלמה פינטו זלה"ה.

אשר מוכ"ד היה סומך על שולחן אביו שולחן מלכים, ובעודו בחיים חיותו לא חסר כל טוב, כי כל העם מקצה היו מרימים לו נדבות ונדרים לכבוד אבותיו הקדושים זלה"ה. ומיום שעלה למרום נשאר נבוך, בלי עזר ומשען.

לכן יעצוהו כליותיו לדלג מהר לגבעה לדפוק על נדיבי עמים עם אברהם, אולי יחונן ה' צב-אות להטיב מצבו כי הגיע לפרק הכונס ואין לאל ידיו. ולא נעלם ממעכ"ת ערך דמצוה הזאת, ובפרט עם בר אבהן לקדושים אשר בארץ המה זיע"א.

לכן חנותנו במדבר להעניקו מפרי צדקתכם. וזכות אבותיו תגן בעדכם ובעדנו כל קהל ישראל, כ"ד רצ"ק בעי"ת מוגאדור ואגפיה.

החותמים בברכה כ"ד לחודש אבר"ה [מנחם אב] שנת אז תקר"א [תש"א] וה' יענה לפ"ק, בסדר בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלוקיך.

ע"ה חיים דוד סרירו הי"ו
ע"ה חיים דוד בן שושן הי"ו

ואולם, על אף שכתבו את המכתב הזה, רבי משה אהרן לא השתמש כלל במכתב, אלא הלך לגור בבית אבותיו הקדושים, שכן סמך על זכות אבותיו הקדושים, בבחינת מה שנאמר "ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם". עד שלאחר זמן הגיעה הרווחה לביתו, כמו שיסופר בסיפור הבא.

מטבע העושר ומלח של ברכה

לאחר נישואיו של רבי משה אהרן זיע"א, העניות משלה בכיפה בביתו. אנשים כמעט ולא הכירוהו, כך שלא נתנו לו כלל מעות, ולא היה לו ממה להתקיים.

העניות נמשכה כשנתיים ימים, עד כדי כך, שהרבנית מזל רצתה פעמים רבות לברוח מהבית, מרוב העוני שהיה שם, שכן כידוע היא היתה בת עשירים ורגילה לחיי עושר. אבל רבי משה אהרן היה משדלה בדברים ואומר לה: אבא שלך היה אמנם עשיר גדול, אבל הוא נפטר, ואח"כ כל הכסף שלו נפטר יחד עמו, עד שאמא שלך תלויה עתה בחסדי המשפחה.

גם כשהרבנית מזל היתה בהריון, והיא הריחה אוכל (דבר שמביא לידי סכנה אם המעוברת לא תקבל מיד את מבוקשה), לא היה לו מה לתת לה. אז היה רבי משה אהרן אומר לה להכנס לשכנות, שם יתנו לה אוכל. עד כדי כך גבר העוני בביתו של רבי משה אהרן.

ואולם, כעבור תקופה בא המפנה הגדול לבית. פעם נכנסה הרבנית מזל לחדר צדדי, שם מצאה לפתע מטבע. היא חשבה כי המטבע שייך לבעלה והוא נפל לו. אבל היא המשיכה לחשוב מנין בא מטבע זה? ואי אפשר שהוא שייך לבעלי. הרי אפילו בעת ההריון לא היה לו אוכל לתת לי, ורק השכנות נתנו לי? ואולם, מאז

אותו יום מצאה בכל יום מטבע באותו חדר. במטבע זה היתה קונה אוכל, מסדרת מעט את הבית, והרווחה החלה להכנס הביתה.

באחד הימים פנה אליה בעלה, רבי משה אהרן ושאל אותה מתוך סקרנות: מאין בא לך כסף? הרי אני לא נותן לך כסף? מהיכן יש לך כסף לקנות אוכל? אז ענתה לו: מה פתאום! אתה באמת לא נותן לי אוכל, אבל חשבתי כי אתה משאיר כל יום מטבע בחדר פלוני במקום פלוני, משם אני לוקחת את המטבע ובו אני קונה אוכל.

בתחילה, כששמע רבי משה אהרן את הדברים, לא האמין לאשתו, ואמר לה: אני מקוה כי אינך משקרת. ושוב שאל אותה מהיכן הכסף? אז ענתה לו: איני יכולה לומר לך מהיכן הכסף, כי גם אני לא יודעת, אבל בחדר פלוני יש כסף בכל יום.

אז החליטו הרב והרבנית לסגור את הדלת על מנעול ובריח, ולראות כיצד יפול דבר. למחרת בבוקר פתחו את הדלת, ו... שוב היה מטבע בתוך החדר. פחד גדול נכנס ללבו של רבי משה אהרן באומרו: אבל אני לא שמתי כאן כסף... אז הבינו כי זהו נס משמים.

ברם. מיום שנתגלה הסוד פסקה הברכה. למחרת בבוקר כבר לא היתה מטבע בחדר. לא ידוע כיצד הגיע המטבע לחדר, וכיצד הוא הלך... אבל הנס פסק. ואולם, מאז אותו זמן הדברים החלו להסתדר, הברכה היתה מצויה והפרנסה החלה לבוא לביתו של רבי משה אהרן.

ועל אותה תקופה בה היתה מטבע זו בבית, מספרת הרבנית מרת מזל תחי'. לא היה לה כלל מלח בבית עד אז, אבל בתקופה של המטבע הפלאי לא פסק המלח שהיה בכוס קטנה בבית... במשך ששה חדשים לא פסק המלח עד חג הפסח. אבל, בהגיע חג הפסח אמר רבי משה אהרן: מלח זה הוא מעשה ניסים,

אבל בפסח אי אפשר להשתמש במלח זה או לשמור אותו משום שאולי יש בו חמץ. משום כן זרקו את המלח מהבית. אבל הפרנסה היתה מצויה, כי מאותה עת נודע בשערים שמו של רבי משה אהרן, ואנשים רבים למאות ולאלפים הגיעו לשחר לפתחו של הצדיק ולהתברך ממנו.

"רגלי חסידיו ישמור"

סיפור מדהים סיפרה הרבנית מרת מזל תחי' לבנה, כבוד רבינו רבי דוד שליט"א, עד היכן הגיעה קדושתו של אביו, רבי משה אהרן זיע"א, ובפרט בשמירת העינים:

פעם אחת חפצה הרבנית לנסות את בעלה, האם הוא באמת נזהר בשמירת העינים. כפי שכל העולם אומרים שכלל אינו מסתכל על פניהן של הנשים הבאות לקבל את ברכתו. הרבנית החליפה את בגדיה, ואת המטפחת שלה, שינתה את הקול שלה, ונראתה ממש כאשה זרה לגמרי. כך היא הגיעה לבית הרב (לביתה...) כדי לקבל את ברכתו. אף אחד לא הכיר אותה שם, ולכן לא יכלו לספר לרב מי היא, וכך הכניסו אותה לחדרו של הצדיק.

כשנכנסה לחדרו של הצדיק, שאל אותה רבי משה אהרן (בעלה): "מה שמך?" והיא השיבה: "מזל". "מזל בת מי?" "מזל בת שמחה" השיבה הרבנית. אז חייך הרב ואמר: "יש לך שם בדיוק כמו לאשתי ולאמא שלה", ובירך אותה בכל טוב.

שאלה אותו הרבנית (שלו) האם הוא יכול גם לברך את ילדיה? אז החזיר לה הרב שאלה: "האם יש לך בעל?" "כן, יש לי בעל". "ומה שמו?" "שמו משה אהרן". שוב חייך הרב ואמר: "יש לך שם כמו לאשתי, ולאמך שם כמו לאם אשתי, ולבעלך שם בדיוק כמו לי", ושוב בירך אותה.

לאחר מכן הזכירה הרבנית לפני הרב את כל שמות ילדיה. אז שוב ראה הרב כי כל שמות הילדים הם בדיוק כמו שמות ילדיו שלו, ואמר: "בחסדי ה', השי"ת זימן לכאן אשה ששמה, שם אמה, שם בעלה, ושמות ילדיה הכל בדיוק כמו אצלי. ממש השגחה עליונה".

אבל אז לפתע... פרצה הרבנית בצחוק ושאלה את הרב, בעלה: "האם שכחת אותי? האם אינך יודע מי אני?" או אז הרגיש הרב כי אכן זו אשתו. הוא הכיר שוב את הקול הטבעי שלה, ושאל אותה: "מדוע עשית זאת?" והיא השיבה לו: "רציתי לנסות אותך האם אתה אינך מביט על נשים. כל העת כשאמרתי את השמות הזהים, חשבתי אולי מתוך סקרנות תביט עלי, אבל לא הבטת. אז הבנתי כי אכן אתה צדיק אמיתי".

אז אמר לה בעלה רבי משה אהרן: "אסור היה לך לעשות את מה שעשית. ואם הייתי מסתכל? הרי יש כאן באמת סקרנות? יש כאן יצר הרע, שהרי עלול הייתי להסתכל ולראות מי זאת שכל השמות אצלה דומים לשלי. אבל אני מודה לה'

שהתגברתי ולא הסתכלתי. שכן, אפילו אם הייתי מסתכל, סוף כל סוף הרי את אשתי, אבל מכל מקום אולי את אשה אחרת".

רואים אנו מכאן את גודל קדושתו של הרב הצדיק רבי משה אהרן זיע"א.

הצלה שמיימית שלא כדרך הטבע

שנים מספר התחוללה מלחמה בין מרוקו לאלג'יריה. בשל כך מי שהיה נכנס לתחום הגבול בין שתי המדינות הללו היה נעצר מיד על ידי הצבא ונאסר.

פעם אחת, שהתה הרבנית מזל תחי', אשתו של כבוד הרב יחד עם בנה במרוקו, לשם הלכה עם מספר אנשים נוספים להשתטח על קברו של הצדיק רבי יששכר בעל המעיין. צדיק זה היה מהראשונים שקבורים במרוקו, בגבול ליד אלג'יריה, ועל אף הסכנה בכניסה לתחום זה הלכה הרבנית עם בנה להשתטח על קברו.

כשחזרו מהקבר, נעצרו מיד על ידי הצבא המרוקאי, אשר החל לשאול אותם שאלות שונות ואף החל לחקור אותם. ולא עוד, בהוודע לצבא כי בן הרבנית הוא בעל אזרחות ישראלית חששו מיד כי הוא פשוט... מרגל, ולכן אסרו אותם לעת עתה.

הפחד היה עצום, שהרי מדובר כאן במקום מדברי המרוחק מקזבלנקה יותר מאלפיים ק"מ, ואם הצבא יתנכל להם או אפילו יהרוג אותם, מי יידע בכלל מה שקרה. ומי יאמר לצבא מה תעשה ומה תפעל...

הרבנית מזל פינטו תחי' עם בנה הוכנסו לחדר צדדי, שם ישב חייל ששמר עליהם. הרבנית תחי' החלה מיד להתפלל להקב"ה כי זכות הצדיק תגן בעדה. לפתע... צלצל הטלפון בחדר, והחייל השומר הרים את השפופרת. מהעבר השני הוא נשאל: "האם מצויה כאן אשה יהודיה בשם מזל פינטו יחד עם בנה?" והחייל משיב: "ומי אתה?" ומן העבר השני עונה לו הקול: "אני הוא מפקד הצבא. אני רוצה לדבר איתה".

מיד ניגשה הרבנית לטלפון, ושם אמר לה המדבר מהעבר השני: "אני הוא רפאל הכהן. אין לך מה לדאוג. אני אדבר עם אנשי הצבא שישחררו אותך". ועכשיו, ביקש ממנה, תעבירי את הטלפון לחייל. החייל נטל את השפופרת, ואז אמר לו אותו רפאל הכהן: "אני דורש מיד שישחררו את האשה ואת בנה, ואף תבקשו מהם סליחה. ואם לא, אזי מרה תהיה אחריתכם". החיילים פחדו מאד: הם ניגשו לרבנית וביקשו ממנה סליחה והתנצלו בפניה. לאחר מכן שחררו אותה ואת בנה, וכבוד גדול עשו להם בצאתם מן המקום, ושלחו אותם עם משמר כבוד מהמקום.

והדבר הפלא ופלא! הן אף אחד לא ידע שהרבנית נמצאת במדבר זה, שהרי לא סיפרה לאיש שהיא הולכת לשם. ובכלל, באמצע המדבר מצוי אוהל של חיילים... בתוכו טלפון... ודווקא כשהיא עצורה שם מתקשרים לשם כדי לשחרר אותה...

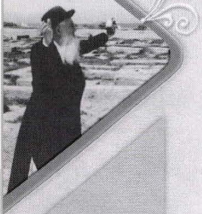

ולא עוד, מיהו אותו רפאל הכהן? ועוד, מה מעניין את החיילים שם כזה; רפאל הכהן? מדוע כה נבהלו ממנו?

לאור התמיהות הללו, החלה הרבנית לברר מיד בכל ערי מרוקו מיהו אותו רפאל הכהן? אולי הוא קצין או אלוף בצבא? אבל אף אחד לא שמע על שם כזה. ועד עצם היום הזה איננו יודעים כלל מיהו אותו רפאל הכהן ששיחרר את אמו של כבוד הרב.

ואולם, שנה לאחר המעשה הנורא הזה, הגיע יהודי פלוני אל הרבנית וביקש ממנה, אולי היא רוצה ללכת להשתטח על קברו של הצדיק רבי רפאל הכהן זצ"ל אשר קבור במארקש... לפתע נזכרה האמא של הרב בשם הזה; רפאל הכהן, ושאלה את האיש: "כמה זמן הוא קבור במארקש?" "יותר מתשע מאות שנים", השיב האיש. או אז אמרה האם לבנה, רבינו שליט"א: "אולי זה אותו רפאל הכהן שהציל אותי, אשר רצה כי לאחר שנים זכותו תעמוד לו, ואנשים יבואו להשתטח על קברו". את הסיפור הזה מספרת הרבנית תחי' לבנה, והוא התרחש בשנת תשנ"ט.

והדברים מובנים לפי מה שכבר הוסבר במקום אחר, כי צדיקים במיתתן נקראים חיים (ברכות יח:), והשי"ת מגלה את גדלותם של הצדיקים דווקא לאחר מיתתן, וכי בזכותם ה' עושה ניסים ונפלאות לעמו ישראל, בבחינת רבי מאיר בעל הנס.

בסיפור זה רואים את זאת בעליל. כי אם היה דבר זה מתרחש באחת ממדינות אירופה היו יכולים אולי לתת פירוש אחר לסיפור, אך כאשר זה מתרחש במדינה פרימיטיבית כמו מרוקו, במדבר, 2,000 ק"מ מקזבלנקה, בתוך אוהל, בשיחת טלפון אשר מביאה להצלה. אין זאת אלא שזה בוודאי נס גלוי מאת ה'. ועל כך יש לומר: "הנסתרות לה' אלוקינו והנגלות לנו ולבנינו".

מקזבלנקה למוגאדור בקפיצת הדרך...

ביום ט"ו לחודש חשון תרח"צ, יום הסתלקות הצדיק רבי חיים פינטו זצ"ל, היה כבר בנו רבי משה אהרן זצ"ל בעצם תקופת ההסגר שלו במוגאדור. הוא גר אז בבית אבותיו הקדושים כפי שנצטווה.

רבי חיים זצ"ל נפטר בקזבלנקה, והיה איפוא צורך מיידי להודיע לבנו הנמצא במוגאדור על פטירת אביו, כדי שיספיק להגיע להלוויה. באותה תקופה התקשורת היתה מאד משובשת, וטלפון היה בנמצא רק אצל כמה סוחרים, ביניהם יעקב ממן. הוא אשר קיבל את ההודעה על פטירת רבי חיים זצ"ל.

יעקב ממן שם מיד את פעמיו לעבר ביתו של רבי משה אהרן, כדי להודיע לו על פטירת אביו, אלא שרבי משה אהרן היה אז באמצע תפילתו. יעקב המתין עד שהרב יסיים את תפילתו, ורק אחר כך בישר לו את הבשורה המרה.

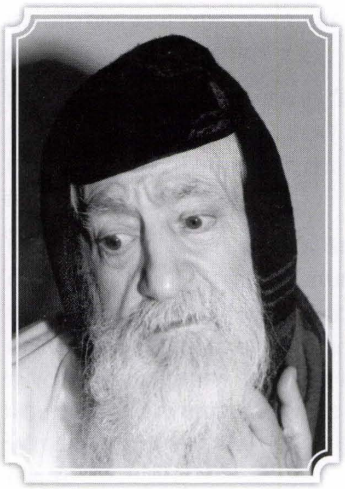

רבי משה אהרן כעס מאד על שזה המתין, ולא סיפר לו על כך מיד, שהרי הוא צריך לצאת עתה עד לקזבלנקה, שהיתה רחוקה כדי שמונה שעות נסיעה ממוגאדור, ומי יודע אם יספיק להגיע להלוויה.

בהגיע הבשורה המרה, התארגנה מיד קבוצת אנשים לשים את פעמיהם לקזבלנקה, והם אמרו לרבי משה אהרן כי יוכל להצטרף אליהם. אלא שהרב דחה את בקשתם, ואמר להם כי הם יכולים לצאת לדרך בלעדיו, כיון שהוא חייב עדיין להשאר כאן, שכן עליו לסיים כמה ענינים.

עקב המרחק הגדול, חישבו הנוסעים וידעו, כי הם לא יוכלו להגיע בזמן להלוויה, ולכל היותר יוכלו להגיע לבית הרב רבי חיים זצ"ל, כדי לקיים מצות ניחום אבלים. ואם הם כן, הרי שרבי משה אהרן שעדיין לא יצא לדרך, וודאי שלא יספיק להגיע במועד להלוויה.

לאחר נסיעה ממושכת הגיעו הנוסעים אל בית הרב בקזבלנקה, ומה הופתעו לראות כי רבי משה אהרן כבר יושב "שבעה" עם אחיו. כשהתחילו לדבר עמו הופתעו עוד יותר, בשמעם כי הוא היה גם נוכח בשעת ההלוויה והקבורה.

כאשר נשאל רבי משה אהרן על ידי בנו כיצד אירע הנס הזה? השיב האב: "יש דברים שהשתיקה יפה להם, ומה יתן לך ומה יוסיף לך אם תדע כיצד נסעתי ואיך הגעתי ממוגאדור לקזבלנקה? [מפי כמה מהנוסעים שנותרו עדיין בחיים: יצחק אסרף, יעקב ממן, אברהם ביטון, ר' משה לוי ומשה ערמה].

הדפסת הספר - מן השמים

רבי משה אהרן פינטו היה בעל בטחון גדול בהשם יתברך. הפסוק: "השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך" היה נר לרגליו בכל עת מצוא. תמיד היה מכלכל את צעדיו על פי פסוק זה, עד שלא שם את מעייניו כלל להבלי עולם הזה.

בשנות ההסגר שלו חיבר את ספרו החשוב "שנות חיים", סיפורים ששמע מפי אבותיו הקדושים על כ"ק האדמו"ר רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, ורצה להדפיסו בעברית, ואף להוסיף בו חידושים, כפי שכתב בהקדמה לספר, אשר גילו לו מן השמים בזכות אבותיו הקדושים. ברם, ההוצאות הכספיות היו גדולות מאד, ולא היו לו את הכספים הדרושים להדפסת הספר.

באחד הימים הגיע אליו משמשו בקודש, ניסים אוחיון, אשר היה מתפרנס ממכירת כרטיסי הגרלה. הרב נטל ממנו חבילת כרטיסים, קירב את החבילה אל נר התמיד אשר דלק אצלו בביתו לעילוי נשמת אביו רבי חיים זצ"ל, ואמר: "אם הדברים הכתובים בספר מקובלים בשמים, הנחה אותי לקחת כרטיס זוכה, ובזכיה זו אדפיס את הספר".

לאחר מכן, הוציא הרב מתוך החבילה כרטיס אחד. וראה זה פלא, הכרטיס שהוציא הוא הכרטיס שזכה בהגרלה, בדיוק בסכום שהיה נחוץ לו להדפסת הספר. היה זה בשנת תשי"ח. אז שלח הרב את אשתו הרבנית לעיר קזבלנקה, והיא טיפלה בכל הנושא, והדפיסה את הספר "שנות חיים".

שלוש שנים לאחר מכן, היה זקוק להדפיס את ספרו השני. הוא עשה שוב כדבר הזה, וגם אז זכה בכרטיס כדי להדפיס את ספרו השני.

"והאיש משה עניו מאד..."

כל ימיו כידוע, היה רבי משה אהרן מברך את כל אחד ואחד. כל זאת מתוך ענוה ושפלות כלפי כל אדם. כאשר היו מגיעים אליו תלמידי חכמים לבקש את ברכתו, היה מיד מושך את ידו כדי שאלו לא ינשקו אותה, באומרו להם: מי אני ומה אני כי אברך אתכם, והרי אתם לומדים כל היום בבית המדרש. ואם כן, זכות גדולה נפלה בחלקכם להיות מיושבי בית המדרש. ולא עוד, אלא שהיה מסרב לקחת תרומות מתלמידי חכמים.

פעמים רבות, היה אותו אברך או תלמיד חכם יוצא ממנו כשבידיו מתנה טובה. עד שנמצא לפעמים שאותו מתברך היה הוא המברך... ואף גם, פעמים היה יודע לתהות על קנקנו של הנכנס מבלי שהלה ירגיש בדבר כלל, כיון שבעיניו החדות ידע את תוכו של כל אחד ואחד. אבל עם זאת, לא הראה מאומה כלפי חוץ.

את ברכותיו היה תולה בזכות אבותיו הקדושים. וכסגולה ידועה היה משתמש במים, אותם היה נותן כדי שיברכו עליהם, וכך תחול הברכה כסגולה על מי שנצרך לברכה.

טוב אתה לישראל מאב ואם

את כל ימיו ולילותיו היה רבי משה אהרן עושה על פי רוב בביתו, ליד נרות דלוקים שהדליק לעילוי נשמות אבותיו הקדושים זצללה"ה, והיה עוסק בתורה ובמעשים טובים.

הוא היה מקבל את כל מי שהיה פונה אליו לעזרה, ולא היה מונע מאף אחד להכנס לביתו, לא איש ולא אשה, שכן הבית היה פתוח בפני כולם ללא יוצא מהכלל. ואולם, כמעט ולא היה מרים את עיניו לראות מי הנכנס אליו, אבל היה

יודע על כל מי שנכנס אליו, לשם איזו מטרה הוא נכנס, אם לברכה, אם לעצה ואם לתפילה או לרפואה.

הוא לא הרגיש במי שנכנס אליו. ועד כדי כך, שגם כאשר אשתו או בנותיו היו נכנסות, היה מתחיל לברך אותם בברכה המסורתית "מי שברך", עד שהגיע לשם, ואז הרגיש לפתע, כי העומדות מולו הן מבנות משפחתו הקרובה.

"כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ"

ידיעה נוראה התפרסמה בתפוצות ישראל. אדם עשיר עמד להקציב סכום ענק למחבלים, ואף פרס גדול לכל הורג נפש מישראל. משמע על כך הצדיק רבי משה אהרן זצ"ל, חרה לו מאד אודות הידיעה הנפשעת כי דם יהודי יהיה הפקר בידי שכירי חרב.

תיכף ומיד קרא הצדיק לאחד השוטרים מאשדוד (מוריס כריאף), שהיה שכנו ובן בית אצלו, וביקש ממנו כי יקנה כבש. תוך זמן קצר היה הכבש מוכן בביתו של הצדיק. אז קרא לשוחט רבי אברהם בוסקילה זצ"ל מגן יבנה כי יבוא לשחוט את הכבש. ובדיוק בשעה בה החליט הצדיק לשחוט את הכבש, נשחט הכבש, ואז הורה הצדיק לזרוק את בשר הכבש לחתולים ולכלבים שמסתובבים בשכונה.

הדבר היה בימי החגים, ורבי משה אהרן היה שרוי כל אותם ימים בביתו בתענית, כי היה בדבר משום פיקוח נפש, תוך תחינות ותפילות רבות לפני בורא עולם, על פדיון נפשות כלל ישראל.

באותם ימים היה רבי משה אהרן יושב כשכל כולו מכווץ ורועד, שקוע עמוק במחשבותיו ומזיע מאד. לפתע התעורר רבי משה אהרן ממצבו זה, קפץ ממקומו ואמר: יהי רצון שיאבדו כל אוייביך ה'.

לאחר מספר שעות פורסם בכל העולם, כי אותו אדם מת בתאונת דרכים. או אז הובנו הדברים לאישורם, והכל ידעו כי רבי משה אהרן פעל גדולות ונצורות להציל את עם ישראל מהרבה גזירות רעות.

אלא שאותו מעשה נשכח לאחר מכן, כיון שזו היתה דרכו של הצדיק רבי משה אהרן; תמיד הוא התפלל להקדוש ברוך הוא שכל אותם מעשי ניסים אשר נעשים בישראל בסיבתו - יישכחו ולא יעשו רושם. ואמנם המעשה נשכח, אך ידוע ומפורסם הדבר כי כל זאת היתה מאת הצדיק להגן על כל עם ישראל.

"ערי מקלט תהיינה לכם"

בוקר יום הכיפורים תשל"ד. עם ישראל עדיין לא יודע, כי בעוד שעות אחדות עומדת לפרוץ מלחמה נוראה בין ישראל לצבאות ערב, אשר תגבה מחיר כבד בהרוגים ובפצועים.

רבי משה אהרן זצ"ל פוסע יחד עם בנו הרב חיים שליט"א לבית הכנסת באשדוד. בדרכו אל בית מקדש מעט שואל לפתע הצדיק את בנו: "האם יש מקלט בסביבה?" הרב חיים, תמה מעצם השאלה, משיב: "כן, יש". אבל בד בבד עם זאת שואל הבן את אביו הצדיק: "מדוע אתה מתעניין כעת לדעת אם יש כאן מקלט?"

"דע לך בני" - משיב לו האב – "כי היום תופר קדושתו של יום הכיפורים. קול אזעקה יישמע בעיר ובכל הארץ, ואנשים יחרדו וירוצו למקלטים. משום כן התעניינתי במיקום המקלט. המלחמה אמנם תהיה קשה, אבל בזכות היום הקדוש, ובזכות צערם ותפילתם של המוני בית ישראל, יושיע ה' אלוקים את עמו ישראל, שיתגבר על אוייביו וינצח אותם".

שעות אחדות לאחר מכן, בשעה 1.50 בצהריים, פילחה האזעקה את הדממה, והמוני בית ישראל נחפזו אל המקלטים. החלה מלחמת יום הכיפורים.

"צאתכם לשלום ובואכם לשלום"

היה זה בעיצומו של חג השבועות בשנת תשמ"א. כמנהג הנהוג בכל חג שבועות, עמדו המתפללים בבית הכנסת של רבי משה אהרן ליד ארון הקודש, וקראו את הכתובה [בין ישראל לאבינו שבשמים].

לפתע קטע שאון של מטוסי קרב של חיל האויר הישראלי את אווירת החג וניגון המתפללים. המטוסים חגו מעל אשדוד והתרחקו דרומה.

הרים רבי משה אהרן את ידיו השמימה, וקרא בהתלהבות: "צאתכם לשלום ובואכם לשלום, ולא תבוא שום תקלה על ידיכם כלפי אדם וכלפי שמים. למרות שהייתם יכולים לבצע את משימתכם גם ביום חול, ולאו דווקא בחג מתן תורה, הנכם מקיימים כעת את המצוה; 'כל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא'. מי יודע כמה נפשות רבות אתם מצילים בפעולתכם". - דברים אלו אמר הרב, כי כך היתה דרכו תמיד, להמליץ טוב על עם ישראל, כדרכם בקודש של כמה מצדיקי ישראל.

הקהל התפלא, ולא הבין אל מה ירמזו דברי הרב, ומה הוא רעש המטוסים. ואולם, במוצאי החג התבררו הדברים לאישורם. היה זה לאחר שפורסם בישראל, כי מטוסי חיל האויר הישראלי הפציצו בהצלחה בסייעתא דשמיא את הכור הגרעיני בעיראק, ושבו בשלום לבסיסם, מהפעולה הנועזת והמסוכנת.

עשר שנים לאחר מכן, נודעו גם דבריו האחרונים של רבי משה אהרן, שאמר: "מי יודע כמה נפשות רבות אתם מצילים בפעולתכם". היה זה בשנת תשנ"א, בחודש שבט, כאשר פרצה מלחמת המפרץ, והרודן העיראקי הפציץ את ישראל בטילי סקאד.

בשעה זו זכתה אותה פעולה של שבועות תשמ"א להערכה מחדש. הכל הכירו בחשיבותה, גם אלו שבשעתו מתחו עליה ביקורת. שכן, לולא זאת מי יודע מה היה עלול לעשות אותו רודן לישראל, באם הכור היה עומד על תילו. ואכן בפעולתם הצילו מטוסי חיל האויר נפשות רבות מישראל. וכמובן הכל בזכות היום הקדוש שהוא יום זמן מתן תורתינו הקדושה, ובזכות תפילותיהם של כל הצדיקים [מפי השמועה].

"ונקיתי דמם לא נקיתי"

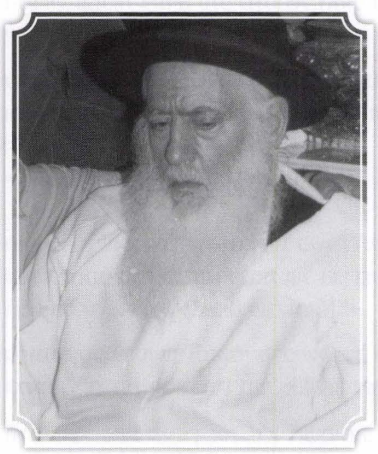

כידוע ישב רבי משה אהרן בהסגר במשך ארבעים שנה. אביו רבי חיים זצ"ל גילה לו על השואה אשר ממשמשת ובאה, אשר תכלה שליש מכרם בית ישראל, ולכן ציוה עליו להסתגר בביתו, לקבל עליו עול מלכות שמים, ולהתרחק מכל הבלי עולם הזה.

רבי משה אהרן אכן עשה כן, ואמנם בשנת תרצ"ט פרצה המלחמה הנוראה, ובעקבותיה השואה האיומה אשר כילתה ששה מליון יהודים מבית ישראל, קהילות על מנהיגיהם, חצרות על אדמו"ריהם, ארצות שלמות, ערים וישובים, קדושים וטהורים - ה' יקום דמם.

רבי משה אהרן יצא מן ההסגר רק כדי להשתתף בהלוויית אביו זצ"ל [כפי שסופר למעלה] שהתקיימה בקזבלנקה, ומיד שב למוגאדור להמשיך את ימי ההסגר שלו. שם ישב בדד בבית אביו, עוסק בתורה, עבודה ומצוות.

במשך חמש השנים של מלחמת העולם השניה, ישב רבי אהרן בביתו בצער ובדוחק, מבלי להחליף את בגדיו כל אותן שנים. בערבי שבתות היה עולה לגג ביתו, שם כיבס את הבגדים שלבש, לכבוד שבת קודש. בתקופה זו היה אוכל רק לחם צר בשמן זית, ורוחץ את גופו במים אחת לששה חדשים.

משתמה המלחמה, נגלה רבי חיים זצ"ל לבנו רבי משה אהרן בחלום הלילה, וביקש ממנו כי יקח בגדים אחרים תחת הבגדים הבלויים אותם לבש. כמו כן ביקש ממנו כי יפסיק לצער את עצמו, שכן המלחמה כבר הסתיימה [מפי השמועה]

"אני מאמין בביאת המשיח, בכל יום שיבוא"

השם יתברך הצליח מאד את דרכו של יצחק פרץ, תושב סאן מישל שבצרפת. תחת בעלותו היתה רשת חנויות משגשגת ביותר. גם בניו, שהצטרפו לעסקי המשפחה, הוסיפו להצלחתם ולשגשוגם של העסקים, כשיחד עם זאת הקפידו עם אביהם לקיים מצוות גמילות חסדים וצדקה עם כל נצרך ונזקק.

שמעם של בני המשפחה המבורכת הגיע לאוזניו של רבי משה אהרן זצ"ל. משום כן, באחת ממסעותיו מישראל להשתטח על קברי אבותיו שבמרוקו, בשנת תש"מ, החליט להתאכסן ימים מספר בבית משפחת פרץ.

באחד הימים שאלה אותו בעלת הבית, הגב' רחל פרץ, האם יוכל להתייחס לנושא ביאת המשיח; מתי יבוא, או סימנים מקדימים המבשרים את הגאולה, וכן דברים כיוצא באלו, שכן הדברים הללו - כך אמרה - מעסיקים מאד את שלומי אמוני ישראל.

אז השיב לה הרב: "אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח. ואף על פי שיתמהמה - עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבוא". - כך ציטט לה הרב את העיקר הי"ב מתוך י"ג עיקרי האמונה להרמב"ם.

ענתה ואמרה הגב' פרץ: "גם אני מאמינה בדברים הללו. אבל, האם יוכל הרב לתת סימנים כלשהם על זמן עקבתא דמשיחא?"

או אז אמר לה הרב: "כאשר יתאספו אומות העולם, ויכריזו מלחמה על בבל, היא עיראק של ימינו, אות וסימן הוא כי מתחילה תקופת ימות המשיח. במלחמה זו ישתתפו גם מדינות, אשר יטו שכם אחד במאבק מול העיראקים. כשיבואו ימים אלה - תתחיל תקופת ימות המשיח".

הסימנים הללו במלואם, התקיימו כידוע, אחת עשרה שנים לאחר מכן, בשנת תשנ"א, בימי מלחמת המפרץ... [מפי השמועה]

בציפיה לגאולה ולביאת המשיח

גילויים רבים ונוראיים היו לו לרבי משה אהרן זצ"ל על ימות המשיח. פעם הוא שמע מאביו רבי חיים זצ"ל שאמר: "יבוא יום ואנשים יעלו לירח, ויהיו מלחמות גדולות, וכל אחד ירצה לאבדינו, אבל יד ישראל תהיה תמיד על העליונה, ומשם יבוא קץ מלך המשיח ותתחיל הגאולה, ובית יעקב יוושע מכל צרותיו".

צדיק זה ישב כל ימיו בתמימות מופלגת בציפיה לביאת משיח צדקנו, ואף פעל הרבה פעולות בענין הזה, כפרסום מודעות בעיתונות המרוקנית, והרבה לעורר את הציבור ע"כ.

וכן אמר לכל מי שבא אליו במחיצתו, כי יחכה ויצפה מתוך אמונה שלימה שיבוא משיח צדקנו ויגאלנו. משום כך פרסם מכתב בעיתון הערבי במרוקו בלי פחד

ומורא, כדי שידעו כל העולם שלא אלמן ישראל, ועוד בקרוב ממש נזכה לביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אכי"ר.

בענין עלייתו לארץ ישראל אמר כמה פעמים כי עיקר קיום המדינה והקמתה, הוא רק כדי להרבות בה תורה לקראת הגאולה, וכדי שיהיה בה ריכוז גדול של תורה, ותמיד אבא זצ"ל אמר; חבל שהמדינה שלנו לא הוקמה מיד על ידי משיח צדקנו, לתקן עולם במלכות ש-די, אחרי שנות השואה המרה.

בקשר לכך אמר כמה פעמים: אנחנו גרים במדינת ישראל, אבל מדינת ישראל השלימה תהיה רק כאשר כולם יקבלו עליהם את השם יתברך לאלוקים, וכולם יעסקו בתורה ובמצוות. כי אז יבוא משיח צדקנו ויתקן את העולם במלכות ש-די.

אבל בינתיים די לנו במה שאנו גרים בארץ, בבחינת "גר ותושב אנכי עמכם", ויש לנו את הזכות יותר מלכל אלו שגרים בחוץ לארץ. שכן, הם באמת נמצאים בגלות אמיתית. לא כן אנחנו שזכינו להתקדש בקדושת הארץ ואנו גרים בה. אשרינו מה טוב חלקנו.

ושוב אני מוסיף - מציין רבינו, רבי דוד שליט"א - כי אבא זצ"ל היה תמיד חוזר ואומר, כי לולא הישיבות והכוללים בארץ הקודש, ולולא התורה שנלמדת בהם, לא היה קיום כלל למדינה. באשר רק התורה מגינה ומצילה מכל הקמים עלינו לרעה, ובפרט בזמנים אלו.

וכדי שתתרבה התורה בעולם, נתן השי"ת סייעתא דשמיא בלבות אנשים להקים את המדינה. ועובדה היא, שעד היום באים מכל הארצות לארץ ישראל כדי ללמוד בה תורה. להשתקע בה ולחונן את עפרה, אבל הצלתה וקיומה הוא מחסדי ה', כמו שנאמר: "עיני ה' אלוקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה".

ואמנם, הצדיק רבי משה אהרן זי"ע היה תמיד מתפלל, שהקב"ה יחזיר בתשובה את מנהיגי המדינה, שכן ממש "זה עומד אחר כתלינו וכו'", כי הגאולה כל כך קרובה, ורק אם כולנו נעשה צעד אחד קדימה בתורה ובתשובה ובמעשים טובים, יתגלה לעינינו זה אשר קיוינו לו.

פעם שאלו את הצדיק רבי משה אהרן זי"ע: כיצד זה שלחת את אשתך ממרוקו לארץ ישראל יחד עם בתך הבכורה, בדיוק שבוע לפני פרוץ מלחמת ששת הימים, ולא נתת להם לעזוב את הארץ לפני פרוץ המלחמה, בה בשעה שהערבים איימו לזרוק את כל היהודים לים, ואמרו כי יעשו ביהודים שפטים?

השיב רבי משה אהרן ממש בתמימות, באמונה ובבטחון גדול: זאת כדי שזכות אבותי זיע"א תגן על כל היהודים, ועל אשתי ובתי בכללם. ואמנם, למרות כל האיומים של המלחמה מצד הערבים, אסר רבי משה אהרן זי"ע על אשתו ובתו לחזור למרוקו עד לסיום המלחמה. וכך היא היתה יכולה לספר לו על כל הניסים שעשה הקב"ה לבני ישראל.

אז תשמ"ח בתולה בקיבוץ בניה

שנים מספר לאחר הגילוי הראשון, המשיך רבי משה אהרן בגילוייו הנוראיים על קץ מלך המשיח. אבל אפשר והדור אינו ראוי לכך, וכיצד יתקבלו הדברים בעיני הציבור. ברם, רבי משה אהרן ביקש ואף פקד לכתוב את הדברים בשמו בין בחייו ובין לאחר מותו, להודיע כי שנת תשמ"ח היא שנה מסוגלת לביאת המשיח, ודברים רבים מיועדים לשנה זאת, אבל כל ענין ביאת המשיח תלוי בהתנהגותנו.

בנוסף לכך, ביקש רבי משה אהרן לעבור מרחוב לרחוב ומעיר לעיר, ולעורר את עם ישראל לתשובה ולמעשים טובים. בשל כך, הועלו כאן על הכתב אותם דברים מרעישים אשר דיבר רבי משה אהרן [מתוך הקלטה] על קץ מלך המשיח, זאת קודם שהפסיק כלל לדבר:

[בראשית דבריו סיפר רבי משה אהרן כמה סיפורים על אביו רבי חיים זצ"ל, ועל סדר פטירתו, ועל ההלוויה שהתקיימה בקזבלנקה ולא במוגאדור. כן סיפר על הברכות שבירך אביו את כל בניו, ועל בנו רבי רפאל הי"ד שנרצח לאחר מכן בידי גוי אכזרי, כפי שצפה אביו זצ"ל ברוח קודשו.

כן סיפר על מצות ההסגר שאביו הורה לו לנהוג בו, ועל השואה האיומה אותה ראה בעיניו רבי חיים זצ"ל, וכן כיצד נהג בשנות השואה, עד שאביו הורה לו להפסיק. כמו כן סיפר על הדברים שדיבר אליו אביו בכל הנוגע להסתגרות שלו. כל אלו כבר סופרו לעיל במקומם.

לאחר מכן החל רבי משה אהרן לדבר על ענין קץ מלך המשיח. דברים שהביא ברובם בשם אביו רבי חיים זצ"ל, אותם אמר האבא זצ"ל וכה היו דבריו הקדושים (הדברים נכתבו בשינוי לשון עקב תרגומם לשפה המדוברת):]

"ארבעים שנה אקוט בדור ואומר עם תועי לבב הם, והם לא ידעו דרכי. אשר נשבעתי באפי אם יבואון אל מנוחתי. אותם ארבעים שנה בהם מאסו בארץ חמדה צריכים וחייבים לבוא לתיקון על ידי גלגול, בהשתלטות הערב רב על נחלת אבותינו ארבעים שנה לפני ביאת המשיח (ועיין בהשמטות הזוהר הקדוש על פרשת שמות).

ובשנת היובל לפטירתי (רבי חיים פינטו השני) תהיה צאת השנה השביעית (שמיטה), אותה שנה היא שנת התשמ"ח, אז תשמח בתולה בקיבוץ בניה, והיא מיועדת לגאולה ולפדיון נפשנו. גאולה זו מותנית "אם זכו", ובה נבחנת התנהגותם של תלמידי חכמים שינהגו כבוד אחד בחבירו ולחיות בשלום יחדיו. וכל אחד ידע להכיר את מקומו.

[כאן נשאל בהקלטה רבי משה אהרן:] ומה עם הרשעים שקשה להם לחזור בתשובה? [ורבי משה אהרן השיב:] קודם שנחזור אנחנו בתשובה, כי אם חותכים בבשר חי; כואב, וכשחותכים בבשר מת לא כואב.

בהמשך ההקלטה דיבר רבי משה אהרן על חורבן וגלות ספרד ופורטוגל, אשר נבעה משנאת חנם וממחלוקות לשם שמים. התלמוד נשרף, ואף ספרי הרמב"ם נשרפו ממחלוקות לשם שמים... חורבן אירופה קרה ממחלוקות לשם שמים. אני מזהיר ומזהיר [בקול בוכים]: הגאולה השלימה תהיה בשנת תשמ"ח, עשו למען ה' ברוך הוא, עשו למען השכינה. אל נא, אל נא תאבדו אותה. אל נא תישנו אותה. עשו למען ה' ברוך הוא". עד כאן דבריו.

הפגישה עם הצדיק רבי ישראל אבוחצירא – הבאבא סאלי זיע"א

הצדיק רבי מאיר אבוחצירא זצ"ל אמר פעם לחתנו הרב הגאון רבי חיים פינטו שליט"א, כי אביו האדמו"ר רבי ישראל אבוחצירא זצ"ל שמע על אביו רבי משה אהרן, ועל שנות ההסגר שלו, והוא מאד נהנה ממנו, גם משום שהם קשורים בקשרי שידוכין. משום כן חפץ הוא רבי ישראל להפגש עם אביו, רבי משה אהרן זצ"ל.

הרב הגאון רבי חיים שליט"א שמע את הדברים וסיפר על כך לאביו רבי משה אהרן זצ"ל. האבא שמע את הדברים, נצר אותם בלבו ולא השיב לו דבר.

ויהי היום, ללא ידיעת בנו הרב הגאון רבי חיים, עלה רבי משה אהרן בגפו על אוטובוס, ונסע לבדו לעיירה הדרומית, נתיבות, כדי לקיים את רצון הבבא סאלי זצ"ל ולהפגש עמו. בחוץ המתינו אנשים רבים כדי להכנס אל רבי ישראל אבוחצירא ולבקש את ברכתו, משום כן נעמד גם הוא, רבי משה אהרן בתור והמתין כדי להכנס אל הצדיק רבי ישראל זצ"ל, כל זאת מבלי לגלות לאיש את זהותו.

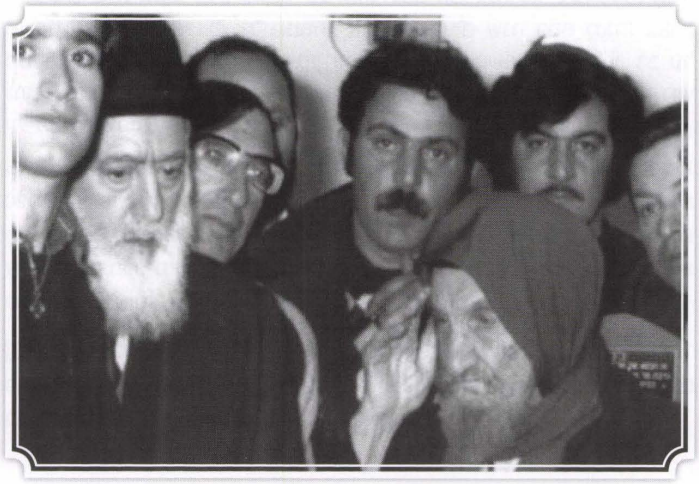

רבי משה אהרן פינטו זיע"א עם הצדיק הבאבא סאלי זיע"א

כאשר הגיע תורו להכנס, הודיעו לו בצער רב, כי הצדיק רבי ישראל עייף, וכי הוא לא יוכל כבר להכנס היום אל הצדיק רבי ישראל, שכן הוא כבר לא מקבל קהל. כל הנוכחים שהיו בחדר, בשמעם כן התפזרו, אבל רבי משה אהרן נותר לעמוד, וניסה להסביר את זהותו ואת סיבת בואו. אלא שמיאנו לשמוע.

ברוב ענוותנותו, סב רבי משה אהרן על עקבותיו, עזב את המקום ופנה ללכת לתחנת האוטובוס, כדי לשוב לביתו באשדוד. בדרך, פגש מכר ותיק, את רבי משה זגורי זצ"ל הגר בנתיבות, אשר מאד שמח לקראת רבי משה אהרן. הוא הזמין את רבי משה אהרן לביתו, ורבי משה אהרן לא סירב, והלך עמו. אבל תנאי התנה איתו; אל תגלה לאיש כי באתי לכאן, לנתיבות.

חלפו ימים, ורבי משה זגורי פגש פעם את רבי מאיר אבוחצירא זצ"ל, ובין הדברים סיפר לו על רבי משה אהרן פינטו זצ"ל שהיה כאן בנתיבות, ועל הפגישה עם אביו הצדיק רבי ישראל זצ"ל שלא יצאה אל הפועל. רבי מאיר אבוחצירא זצ"ל התפלא מאד, ובהזדמנות הראשונה שאל את חתנו הרב הגאון רבי חיים שליט"א, האם ידוע לו על בואו של אביו רבי משה אהרן זצ"ל לנתיבות, ועל הפגישה שלא יצאה אל הפועל.

חתנו הרב הגאון רבי חיים ענה לו כי לא ידוע לו מאומה על כך, אבל אמר לו כי ישאל את אביו רבי משה אהרן על כך. מששאל רבי חיים את אביו על כך, שחק רבי משה אהרן ואמר לו: "כי עוף השמים יוליך את הקול. סוף דבר הכל נשמע". שב איפוא רבי חיים אל חותנו ואישר לו את הסיפור כולו.

משמע כן הצדיק רבי מאיר אבוחצירא, הצטער צער רב על כל המאמצים שעשה רבי משה אהרן, ולבסוף לא נפגש עם אביו. הוא נסע מיד לנתיבות, ושם התברר כי היתה כאן אי הבנה, ולכן לא נפגשו שני הצדיקים. כששמע הצדיק רבי ישראל אבוחצירא זצ"ל על כך, ביקש מאד כי האב רבי משה אהרן זצ"ל ובנו רבי חיים יבואו אליו שוב ביום ראשון הקרוב, ואף קבע להם זמן אימתי יסעדו על שולחנו.

משמע כזאת רבי משה אהרן, הצטער מאד ואמר: "מה אני ומה חיי? לשם מה כל הטירחה הזאת? הרי אין אני מקפיד על כבודי כלל, וכמה אנשים הכנסתי לצער בגלל הענין הזה"? אבל, כששמע כי לצדיק רבי ישראל אבוחצירא יהיה צער גדול אם לא יבוא אליו, ניאות.

ביום ראשון הקרוב נסע רבי משה אהרן עם בנו לנתיבות באוטובוס (בשום אופן לא במכונית), לסעוד על שולחנו של הצדיק רבי ישראל אבוחצירא. בעת הסעודה הורה הצדיק רבי ישראל אבוחצירא שלא להכניס אליו איש.

בסעודה סיפר רבי ישראל אבוחצירא זצ"ל לרבי משה אהרן זצ"ל, כי לפני שנים ביקר בעיר מוגאדור, ושם השתטח על קברו של הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א. שם גם שמע על ההסגר שגזר על עצמו רבי משה אהרן, ומאד חפץ

להפגש עמו, אך מסיבות שונות הדבר לא יצא אל הפועל. לכן, הוא מאד שמח עתה לפגוש את רבי משה אהרן, ואף שמח כי שתי המשפחות התקשרו בקשרי שידוכין.

משסיימו את השיחה וקמו האורחים לצאת, כל אחד בירך את השני, ואז הושיטו שני הצדיקים זה לזה מעטפות סגורות. ברם, שני הצדיקים מיאנו לקבל זה מזה את המעטפות, ורק לאחר הפצרות מרובות ניאותו שני הצדיקים לקבל זה מזה את המעטפות וכל אחד בירך את השני.

בהגיעם הביתה לאשדוד, פתחו את המעטפה, ומה נדהמו לראות בתוכה סך של 500 ל"י. סכום כזה בדיוק הניח רבי משה אהרן במעטפה שנתן לרבי ישראל אבוחצירא זיע"א.

בזכות רבי שמעון בר יוחאי

דינה פינטו, בתו של הצדיק רבי משה אהרן זצ"ל, נתקפה לפתע במיחושים עזים ברגלה ולא יכלה ללכת לבדה. בכל עת בה הוצרכה ללכת ממקום אחד למשנהו, היתה נאלצת לקרוא לאחד מבני המשפחה שיסייע לה ללכת.

רופאי מוגאדור, לא יכלו למצוא מזור לתחלואיה. הם רשמו תרופות וייעצו עצות, אך הישועה לא קרבה לבוא. הכאבים ברגל הלכו ונמשכו, ודינה כמעט ואיבדה כל תקוה.

הימים היו ימי ספירת העומר. רבי משה אהרן החל בהכנותיו הקדושות לקראת ל"ג בעומר, יומא דהילולא דרבי שמעון בר יוחאי, כדרכו בקודש מקדמת דנא. בהילולא הזאת היו משתתפים כל יהודי העיר, ברוב עם הדרת מלך.

בערב, זמן קצר בטרם החלה ההילולא, באה דינה בתו של הרב, וביקשה מאביה כי יברך אותה ברפואה שלימה. אמר לה אביה: "בזכות הצדיק, רבי שמעון בר יוחאי, תבריאי". הערב ירד וההילולא החלה. לפתע, קמה דינה על רגליה והחלה לרוץ ולקפץ, וצעקה בשמחה: "הבראתי, הבראתי"!

כאשר נשאלה ע"י אביה זצ"ל לפשר הדבר, השיבה לו: הרגשתי כאילו מישהו העביר את ידיו על רגלי ואז קמתי. ענה רבי משה אהרן ואמר: "בוודאי היה זה רק רבי שמעון בר יוחאי הקדוש, שבא ביומא דהילולא דיליה לרפאות אותך, בזכות האמונה שהיתה לך בו".

בזכות רבי חיים פינטו, בהילולת הרשב"י

ועוד סיפור מובא בספר "שנות חיים", כפי שכתב אותו הצדיק רבי משה אהרן זיע"א בעצמו, וכה הוא כותב:

הבת שלי קיבלה בבית הספר מכה בראשה מהמורה לעברית. מרוב הכאבים והפחד החלה בתי להרגיש חולשה גדולה בידים וברגלים, עד שרח"ל נעשתה פאראליזי (צמח), והמצב נעשה קשה מיום ליום.

הלכנו להתפלל על קברות צדיקים. גם לקחנו את הבת לרופאים רבים, אבל אף אחד מהם לא יכול היה לעזור, כיון שהמצב נעשה קשה מיום ליום, ומי יביא לרפואתה?

בהגיע ליל ההילולא של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי, התקרבה אשתי [הרבנית מזל תחי'] אל הנר נשמה שדלק לזכותו של כמוהר"ר רבי חיים פינטו זיע"א, ואמרה בכעס: "כבוד הצדיק. אנשים באים להתפלל ליד נר הנשמה שלך, והקב"ה שומע את תפילותיהם. הנכדה שלך חולה במצב קשה, התרופות לא עוזרות, לכן אתה תעזור לה.

באותה שעה קראתי פרקי תהילים עד חצות הלילה. ואז, לפתע, הבת קמה על רגליה, התחילה ללכת בבית ואמרה לי: אבא, אתה רואה, אני בריאה!

מה גדולה היתה אז שמחת אשתי שראתה את זה ולא האמינה למראה עיניה. והיא אמרה: יש לנו רופא פה בבית, ואילו אנו הולכים לחפש רופאים בשאר מקומות... ברוך רופא חינם.

"כי במקלי עברתי..."

כשהגיע רבי משה אהרן לארץ ישראל בפעם הראשונה, ביקש שיקחו אותו אל ידידו הטוב ר' משה לוי, שהיה משותק, הצטער מאוד לראות את ידיו במצב כה קשה, ואמר לו, אפי' במצב כזה אל יתיאש אדם מן הרחמים", ולא עזבו עד שעודד את רוחו מאוד.

לילה אחד חלם ר' משה לוי חלום, ושלח אל רבי משה אהרן כדי שיפתור לו את החלום. מיד ציוה רבי משה אהרן לבנו ר' חיים לקחת את המקל של זקינו הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ויחד עם זאת לקחת את ר' משה לוי, ולנסוע אל קברו של חוני המעגל בחצור הגלילית. שם יחזיק המשותק את המקל, ושם יקום ממחלתו.

הבן לא סר ממצות אביו ועשה ככל אשר נצטווה. ר' משה לוי אחז את המקל, ולפתע, עזב ר' משה לוי את המקל והחל ללכת, לא רק ללכת אלא לרוץ על שתי רגליו, דבר שהיה לפלא גדול בעיני רבים שראו זאת.

מאז אותו נס, שינס ר' משה לוי את מותניו, והחל להתמסר במסירות נפש למען בית הכנסת על שם רבי חיים פינטו באשדוד. ולא עוד, שמאז אותה שנה עורכת המשפחה כל שנה סעודת הודיה, לזכר התנא האלוקי חוני המעגל, ולזכר הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א.

ארץ ישראל נקנית ביסורין

עת ביקורו אצל ר' משה לוי הנ"ל היה ממש לאחר הגיעו לארץ הקודש, ואפילו דירה עוד לא היתה לו, והארגזים עם חפציו עדיין לא הגיעו מהנמל.

בעודו יושב אצל ר' משה לוי, נכנסה בתו של הרב, והביאה לו הזמנה ללכת אל הנמל, כדי לשחרר את החפצים שהגיעו זה עתה ממרוקו. רבי משה אהרן שמח מאד, ומיד רצה ללכת לנמל.

הצדיק רבי משה אהרן זצ"ל רצה מאד לקיים מצות ישוב ארץ ישראל. ולכן בכוחות עצמו התהלך בה כדי לטפל בכל הנושאים השייכים להשתקעותו בארץ, כמו שעשו האבות הקדושים. שהרי אין ארץ ישראל נקנית אלא ביסורין.

בנו של ר' משה לוי רצה להזמין רכב כדי לקחת את הרב לנמל, אלא שהרב אמר לו: אל תזמין רכב, אני אסע עמך על האופנוע שלך... כל מי שראה כן התפלא והשתומם לנוכח הענווה הגדולה שהיתה בו ברבי משה אהרן, ועליו נתקיים הפסוק: "והאיש משה ענו מאד מכל האדם".

והדבר פלא פלאים!, אומר בנו, רבי דוד שליט"א, קשה היום לראות את ראשי הדור ופארם רוכבים על אופנוע... אני (אומר רבינו) שאני אדם פשוט ופחות ערך מאבותי הקדושים, הייתי ממש מתבייש רק מעצם המחשבה לעלות על אופנוע. והנה, בדורות הקודמים, צדיקי הדור היו כל כך שפלים בעיניהם, עד שלא נתנו שום ערך לגופם ליהנות מהכבוד, כי הרגישו שהכבוד שייך רק לבורא עולם.

רפואה וישועה הבאים כאחת

בתם של משפחת ניג'ר מטולוז היתה חולה מאד, והגיעה עד שערי מוות. בצר להם הלכו אל רבי משה אהרן לקבל את ברכתו. ואמנם, נס גדול נעשה להם, כי בתם הבריאה לגמרי, ועד היום הם מודים על הנס הגדול.

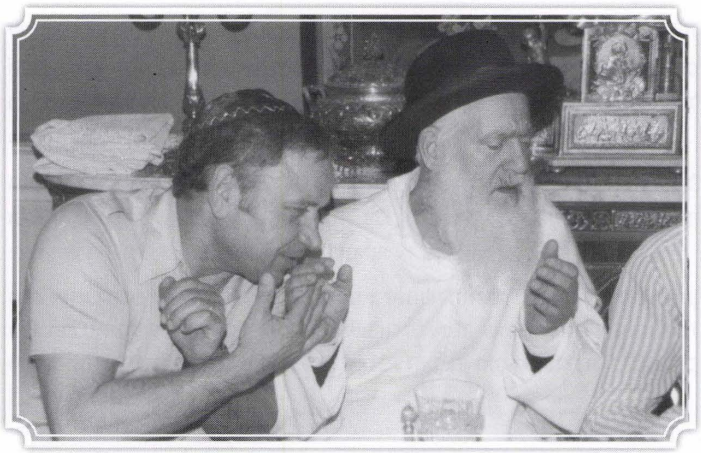

אותה ברכה של רבי משה אהרן עמדה להם גם להנצל מצרה אחרת. באותה תקופה היתה המשטרה רגילה לערוך ביקורות פתע בבתים, להחרים סחורה או ניירות וכדו'. ואף על משפחת נינג'ר לא פסח הדבר.

המשטרה הגיעה פעם לביתם, ותפסה ניירות, רישומים ועוד, דברים שאם היו רואים בעינים ובודקים אותם, הרי שהמשפחה היתה מגיעה לידי פשיטת רגל. בני המשפחה פנו לרבי משה אהרן, וזה בירך אותם שלא יאונה להם כל רע. ואמנם, השוטרים לקחו את הכל, אך לא ראו כלום... עינים להם ולא יראו... נס גדול היה שם בזכות האמונה של בני המשפחה.

הישועה שהתקיימה, עד ליום האחרון

הסיפור התרחש לפני כשלושים שנה. יהודי אחד מתושבי טולוז, בשם עמרם בן חמו לקה בהתקף לב קשה, והוא היה ממש בין החיים ובין המוות. בני משפחתו התקשרו מיד לצדיק רבי משה אהרן זי"ע, וביקשו ממנו שיתפלל לרפואת אביהם. ואמנם הצדיק הבטיחם, כי הוא יקום מחוליו.

לאחר כמה חדשים, שוב לקה אדון בן חמו בהתקף לב חזק, ושוב הבטיח הצדיק רבי משה אהרן זי"ע לבני המשפחה כי אין להם מה לדאוג, וכי אביהם יאריך ימים ועוד יחיה עם הלב הפצוע עשרים שנה. וכך הווה.

לפני כמה שנים, לקה שוב אדון בן חמו בהתקף לב קשה. ואז התקשרו בני המשפחה לרבינו, רבי דוד שליט"א לליון (בצרפת), וביקשו ממנו לבוא לבקר את האיש, שכן מן הסתם הוא ימות בקרוב, כי אותם "עשרים שנה" שהבטיח להם אביו, רבי משה אהרן זי"ע עומדים להסתיים בעוד כמה ימים... ואכן, ביום שמלאו עשרים שנה, בו הסתיימה ברכת הצדיק והבטחתו לאדון עמרם בן חמו, הוא נפטר לבית עולמו. אשריכם הצדיקים שמתקיים בכם "צדיק גוזר והקב"ה מקיים".

קידוש שמו יתברך בעולם

בשנת תשל"ח, שלוש שנים קודם שרבי משה אהרן חלה, יצא עמו בנו רבינו הצדיק רבי דוד שליט"א לנסיעה מארץ ישראל לכמה ארצות. רבי דוד שליט"א היה ממונה על כל ההכנות לנסיעות הללו.

בפעם הראשונה בה יצא רבי משה אהרן זצ"ל למרוקו, היה רבי דוד שליט"א במתח גדול, שכן רצה כי הנסיעה תצליח. ולא עוד, אחריות גדולה היתה מוטלת על רבי דוד לבריאותו של אביו זצ"ל, שכן האב היה חולה במחלת הסוכר, ולכן חודשיים תמימים ליווה רבי דוד את אביו זצ"ל בנסיעה זו.

בהיותם במרוקו - כך מספר רבי דוד שליט"א - ראה ושמע את כל הבעיות של אנשים אשר היו באים לשטוח אותם בפני אביו, וכיצד היה שומע ומאזין לבעיית

העני כמו לבעיית העשיר, ואף היה מייעץ להם, ומחזק את לבם, ומכניס בהם אמונה לאבינו שבשמים, על שאין להם מה לדאוג, והכל יהיה כשורה.

גם אנשים שאינם יהודים באו בהמוניהם לקבל את ברכתו ועצתו של רבי משה אהרן. אז היה רבי משה אהרן חוזר ואומר: בזכות אבותי הקדושים יתקדש שם השם גם בעיני הגויים הללו. ואכן, היה מברך אותם, ומבטיח להם שתפילתו תתקבל, וכי אין להם מה לדאוג בקשר לבעייתם.

ואמנם, לאחר שנה, בביקורם הנוסף של רבי משה אהרן ובנו רבי דוד שליט"א במרוקו, כל אותם גויים שהגיעו בשנה הקודמת לקבל ברכה מאת הצדיק עבור איזו בעיה, או שבאו לבקש ברכה עבור ילדים, או רפואה וישועה כלשהי, הגיעו בשנה זו כדי להודות על הנס שאירע להם בזכות הברכה שקיבלו.

אלו סיפרו, כי כבר באותו חודש בה קיבלו את הברכה נפתרה הבעיה. הרפואה הגיעה, האשה נהיתה מעוברת, ואכן, קידוש השם גדול נעשה אז בכל רחבי מרוקו, גם בין הגויים שהיתה להם אמונת צדיקים. עד שאפילו שרים חשובים ונכבדים, באו אל רבי משה אהרן לקבל את ברכתו עבור ילדים או כדי להבחר להיות שרים חשובים יותר... או כדי לקבל ברכה שבנותיהם יינשאו וכדו', ושמו של השם נתגדל ונתקדש אז בעולם.

על גוזליו ירחף, ורפואה קרובה לבוא

בוקר אחד, בהיות רבי משה אהרן ובנו רבי דוד במרוקו, התרחשה תאונה קטלנית בארץ ישראל, בה היה מעורב בנו של רבי משה אהרן, אברהם שיחי'. בתאונה זו נהרגו שלושה אנשים, שני אנשים נפצעו קשה, ואף אברהם נפצע קשה מאד, עד שהיה נתון בין החיים והמוות. הוא הוחש לבית החולים "תל השומר", ולמרוקו הגיעה ידיעה על כך, תוך בקשה מרבי משה אהרן לחזור חיש מהר לארץ.

ברם, עוד קודם לתאונה הזאת, באותו בוקר, לפנות הבוקר, הרגיש רבי דוד ביד המטלטלת אותו ממיטתו. הוא התעורר מיד וראה למולו את אביו רבי משה אהרן, אשר שואל אותו: "האם אתה יודע כמה זמן תארך הדרך מכאן לבית העלמין של קזבלנקה? עלינו להגיע לשם במהירות עצומה, מבלי להתעכב כלל".

רבי דוד מתעורר, והוא אומר לאביו: "מה החפזון הזה? כדאי שנמתין עד לאחר התפילה. מדוע לצאת כבר עכשיו, לפנות בוקר?" אבל אביו רבי משה אהרן משיב לו: "אם נמתין עד לאחר התפילה יהיה כבר מאוחר. עלינו לצאת מיד עכשיו לבית העלמין של קזבלנקה, לקברו של אבי רבי חיים פינטו הקטן זצ"ל".

כעבור מספר דקות יצאו רבי משה אהרן ובנו רבי דוד לעבר קזבלנקה. בהגיעם לבית העלמין, ניגש רבי משה אהרן לקברו של אביו זיע"א, וכל העת הרים את ידיו

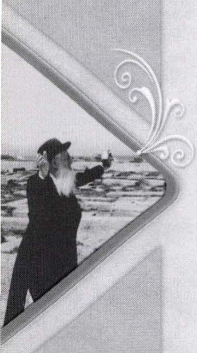

הקדושות, והתפלל לשלומה של מלכות מרוקו שתמשיך להטיב לאחינו היהודים שגרים שמה, ואף גם נשא תפילות לשלום אחינו היהודים בכל העולם.

לאחר מכן התחיל להתפלל בקול רם, מתוך צעקות וזעקות, לשלום ולרפואת בנו אברהם שיחי'. הדבר הדהים את כל הנאספים ובמיוחד את רבי דוד, שכן תמיד היה רגיל לברך בראשונה את האמא, ואחר כך את שאר הבנים והבנות לפי גילם, ולא להתחיל לברך בראשונה את אברהם שהיה רק השמיני בין בני המשפחה.

ברם, אף אחד לא העיז לשאול שאלות, שכן כל הזמן בכה וצעק לרפואת בנו. כך, שאף אחד בכלל לא הבין מדוע הוא מתפלל על אברהם, באשר לא ידעו מה התרחש עמו.

כששב רבי משה אהרן בראש מלוויו לאכסניה שלו, לבית אדון קנפו, הגיעה לשם ההודעה, כי רק לפני חצי שעה נתקבלה שיחת טלפון מארץ ישראל דרך צרפת, על התאונה הקשה שאירעה, בה נפצע אברהם בצורה קשה, וחייו תלויים לו מנגד.

תיכף ומיד התקשר רבי דוד שליט"א לארץ, כדי לוודא את הענין, ולשמוע פרטים, ואכן הודיעו לו כי יש לשוב במהירות לארץ, שכן אברהם מצוי בין החיים ובין המוות.

רבי דוד חזר וסיפר את הדברים לאביו, ואז ראה כי אביו אינו נדהם כלל, אלא אמר לו: "ידעתי בני ידעתי, כי יש גזירה על אברהם אחיך, ולכן הקדמתי והלכתי להתפלל עליו עוד קודם התאונה... אמנם יש לי צער על שרק חלק מהתפילה התקבלה בשמים וחלקה לא התקבל, באשר שלושה אנשים נהרגו בתאונה". ועוד הוסיף ואמר לו: "בקשר לאחיך, אנחנו חייבים להשאר במרוקו, בסמוך לקבר רבי חיים פינטו זצ"ל עד שאברהם יחלים, כי אם נחזור לארץ עכשיו - אברהם לא יחיה..."

רבנו זיע"א מתפלל על קברו של זקנו בשעת המעשה המסופר

בוקר אחד, קרא רבי משה אהרן לבנו רבי דוד ואמר לו: "דוד, בעזרת השם אנו ניסע לארץ ביום חמישי, ואף נוכל שם לדבר עם אברהם..."

כל אותם ימים היתה הרבנית מתקשרת מהארץ, ומבקשת שוב ושוב כי יחזרו לארץ, כי מצבו של אברהם בכי רע, לאחר חודשיים

שהוא שוכב ללא הכרה. באותו יום הודיע רבי משה אהרן כי שבים לארץ ביום חמישי, ושוב התקשרה הרבנית, ואז בנה רבי דוד סיפר לה את דברי האבא: ששבים לארץ ביום חמישי, ובעזרת השם יוכלו לדבר עם אברהם כי הגזירה נתבטלה.

ברם, הרבנית לא האמינה למשמע אזניה, באשר הרופאים לא נתנו לאברהם כל סיכוי לחיות. אלא, שבאותו יום חמישי בו המריאו האב רבי משה אהרן עם בנו רבי דוד לארץ, התרחש פלא עצום אצל אברהם בארץ. פרפר גדול נכנס לחדרו של אברהם בבית החולים, והחל להסתובב על גופו. כאשר נעצר הפרפר על ראשו של אברהם - התרחש הנס. אברהם שב להכרה, וביקש לשתות. זאת, אחרי חודשיים ששכב בלי הכרה, אחרי עשרה ניתוחים אשר בוצעו בגופו. אברהם יצא מכלל סכנה והחל להחלים.

הרבנית, בראותה את הנס הגדול שאירע, כבר לא התרעמה על שבעלה הצדיק רבי משה אהרן לא היה עמה בשעות הגורליות שעברה לבדה בארץ, שכן ראתה כי אכן ביום חמישי התרחש הנס והגזירה בטלה מעל אברהם. היה זה בשעה שהמטוס המריא ממרוקו דרך צרפת לארץ ישראל. באותו יום הגיעו האבא רבי משה אהרן זצ"ל ובנו רבי דוד שליט"א לארץ, ומיד שמו את פעמיהם אל בית החולים "תל השומר", שם המתינו להם המון רב של אנשים, שכן שמעו על הנס הגדול שהתרחש לאברהם פינטו, בנו של הצדיק רבי משה אהרן זיע"א, שקם לתחיה בזכות תפילותיו של אביו הקדוש.

"הרבה ניסים ראו עיני" - מסיים ואומר רבי דוד שליט"א – "כתוצאה מהתפילות הרבות שהיה אבי זצ"ל מתפלל למען ישועת ורפואת הכלל והפרט, מתוך תמימות ובטחון בהשם יתברך, כדי שיקבל את תפילותיו, ואכן, תפילותיו עשו רושם בשמים".

לחיים טובים, ולא למוות

חיים, בנו של רפאל אזרזר, קרוי על שמו של הצדיק רבי חיים פינטו "הגדול" זצ"ל. רבים קרויים על שמו, אבל לרפאל אזרזר היתה סיבה מיוחדת לקרוא את שם בנו על שמו של הצדיק. זאת, בזכות נס גדול שאירע לו. נס שגם לצדיק רבי משה אהרן זצ"ל היה חלק גדול בו, בהצלת רפאל אזרזר ממוות לחיים. ומעשה שהיה כך היה:

בחודש אלול תשל"ג קיבל רפאל צו קריאה למילואים לתקופה של 42 יום, בקו בר לב שעל גדות תעלת סואץ, מול פורט סעיד. לפי התיכנון, היה על רפאל לעבור בזמן המילואים את כל חגי תשרי – הימים הנוראים וחג הסוכות

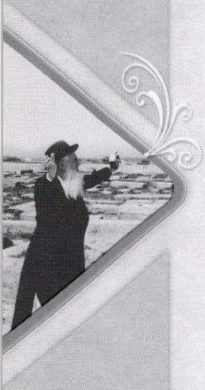

קודם יציאתו למילואים, השתתף רפאל בהילולא הגדולה לזכר הצדיק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, שנערכה כמידי שנה באשדוד, ביום כ"ו באלול. ואף שהוא היה רק עובד שכיר, זכה בליל ההילולא לקנות את הנר השני לעילוי נשמת הצדיק.

למחרת ההילולא, יצא רפאל למילואים, הרחק מהבית, ליד הגבול עם מצרים. היה זה המילואים הראשונים שלו, ורפאל לא אהב להיות הרחק מהבית. הוא המתין בקוצר רוח לסיום המילואים כדי לשוב ולהיות בחיק משפחתו. ראש השנה ועשרת ימי תשובה עברו עליו בשלום, אבל אז הגיע יום כיפור. ביום זה כידוע, פרצה המלחמה הידועה, מלחמת יום כיפור.

המצרים תקפו בתיאום מלא עם הסורים את ישראל. ביום הראשון היו אבידות רבות בקרב חיילי צה"ל הי"ד: מעוזים שלמים נכבשו, גדודים שלמים נפגעו, ורבים נלקחו בשבי המצרי.

זה היה ביום השני לקרבות, ביום י"א בתשרי תשל"ד - מספר רפאל: ביום זה, בשעה 6 בערב, בתום קרבות עזים, לא היתה לנו ברירה, ונפלנו בשבי המצרי. לפני שנפלנו בשבי נשאתי תפילה. קראתי בחוזקה לרבי חיים פינטו, ושאלתי: מדוע כל זה מגיע לי? לאחר מספר דקות נפלתי בשבי עם שלושה מחברי. קבוצה של חיילים מצריים לקחה אותנו, כשעל כל חייל ישראלי מופקדים שני חיילים מצריים.

מיד הם החלו לחקור אותי מנין אני? השבתי להם: כי אני בא ממרוקו, וסברתי לתומי, כי הדבר רק יעזור לי. אבל ההיפך הוא הנכון. כאשר המצרים שמעו כן החלו לחבוט בי בכל גופי, ולצעוק: 'הנה מוגרבי. גדל אצל ערבים, למד אצל ערבים, ועכשיו הוא בא ללחום נגד ערבים'.

אז הסברתי להם, כי אני פעם ראשונה נמצא בקו בר לב. אינני חייל, אני רק נהג. או אז החלו כולם לצחוק: כולם נהגים, כולם טבחים, אם כן מי לוחם אצלכם? לאחר מכן הם ביקשו ממני כי אראה להם היכן ישנם חיילים נוספים במעוז, ואני השבתי להם: אינני יודע כלל, ואין לי כל מושג על כך. ואז הם איימו עלי; 'אם לא תראה לנו היכן ישנם עוד חיילים אנו נהרוג אותך'. אזרתי אומץ ואמרתי להם: "אם אתם רוצים להרוג אותי - תהרגו". ראיתי את המוות מול העינים והחלטתי, כי אם נגזר עלי למות, אמות כאן. שום דבר לא יעזור.

אחד מהחיילים המצריים העמיד אותי כשגבי מופנה אל קיר המעוז - קיר של סלעים הסגורים ברשת של ברזל. הוא הטעין את הרובה שלו בכדורים, וירה לעברי צרור שלם של כדורים - 20 כדורים. אף כדור לא פגע בי... נפגעתי קלות רק מרסיסים שחזרו אלי מההדף של הסלעים.

החייל המצרי התבייש בפני חביריו בשל כושר הקליעה הגרוע שלו. בשל כך הכניס מחסנית נוספת לרובה שלו וירה שוב. הפעם פגעו בי הכדורים הראשונים

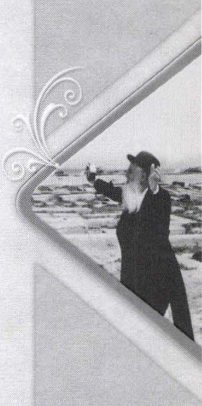

ברגלי, ואז נפלתי ונלקחתי בשבי, מבלי שאיש יעניק לי טיפול רפואי. משום כן איבדתי דם רב.

היה לי די זמן לחשוב על עצמי, ורק לא הבנתי: מדוע זה רק החייל היחיד ירה, וכל החיילים המצריים שעמדו לידו לא ירו בי? באם גם הם היו יורים, בוודאי לא הייתי יכול היום לספר את הסיפור הזה... האמנתי, כי רק בזכות התפילה שנשאתי וקריאתי לרבי חיים פינטו זיע"א ניצלתי ממוות בטוח. עד כאן דברי רפאל.

אחותו של רפאל, אסתר, ששמעה שאחיה נשבה בשבי המצרים, הגיעה במיוחד מצרפת לארץ, כדי לעזור למשפחה ולעמוד לצידה בימים הקשים שהם עוברים. היא סיפרה, כי באחד הלילות חלמה כי רבי חיים פינטו זיע"א נגלה אליה, יוצא אליה מקברו ואומר לה: "אין לכם מה לפחוד, אני אתכם".

במקביל, עברה תקופה קשה מאד על משפחת אזרזר כאן בארץ. עד שהמצרים העבירו את רשימות השבויים לא היה ידוע כלל מה עלה בגורלו של רפאל, משום כן הוכרז רפאל כל אותה תקופה כנעדר.

כל אותה תקופה ביקרה חנה אזרזר, אשתו של רפאל אצל הצדיק רבי משה אהרן פינטו זצ"ל כשהיא מבקשת את ברכת הרב. תמיד היה הרב אומר לה כי הוא רואה את רפאל כשהוא יושב על כסא בבית של הרב, כפי שזכר אותו מליל ההילולא של רבי חיים פינטו בה השתתף רפאל, לילה קודם יציאתו למילואים.

כך עברו על המשפחה חודשים קשים, מבלי ידיעה כלל היכן רפאל מצוי. ואולם, ברכותיו של רבי משה אהרן נסכו בהם תקווה גדולה, כי יבוא יום ורפאל ישוב הביתה בריא ושלם.

ברם, משפחה אחרת, שבנה גם הוא היה בשבי לא קיבלה את ברכתו של רבי משה אהרן. אמו של אותו חייל היתה גם היא הולכת רבות לרבי משה אהרן כדי שיברך את בנה, אך רבי משה אהרן סירב ולא בירך אותה כלל. באחד הימים ניגשה אותה אם לחנה אזרזר ושאלה אותה: "מדוע אותך הרב תמיד מברך, כי בעלך ישוב בריא ושלם, ואילו אותי הרב לא רוצה לברך? מדוע לי אינו אומר כלום? בבקשה ממך, אנא, תיכנסי לרב ותשאלי אותו על פשר הענין".

חנה, ברצונה לסייע לאם האומללה, נכנסה אל הצדיק ושאלה אותו לפשר הענין. ואז אמר לה הרב: "את אותה אמא אינני מברך, כי אני רואה שבנה כבר אינו בין החיים, ואם כן, ברכתי אינה יכולה לעזור מאומה. ולא עוד, בתוך זמן קצר אותה אשה מסכנה תקבל את הידיעה שבנה נפל חלל במלחמה רח"ל. אבל את, שלא תספרי לה מאומה מכל אשר שמעת".

ואכן. אותה אמא קיבלה בצער רב את הידיעה, כי בנה נפל במלחמה, ואז, לאחר שלושה חדשים הגיעה הידיעה למשפחת אזרזר כי רפאל נפל בשבי וכי הוא חי. חודשים ספורים לאחר מכן חזר רפאל מהשבי המצרי, בן נולד לו וייקרא שמו

בישראל; חיים. הוא אשר אמר הכתוב: "יאמרו גאולי השם אשר גאלם מיד צר" - מסיים רפאל את סיפורו המרגש.

אביר הישועה

בעיר מוגאדור נהגו היהודים לטייל בשבתות, בין מנחה למעריב ליד שפת הים. באחת השבתות, יצאה דינה בתו של רבי משה אהרן, כמנהגה, עם חברותיה לטייל על שפת הים. הילדה בת 10, התרחקה מעט מחברותיה. לפתע הופיע מול הילדות גוי חורש מזימות, וכל הנערות נמלטו לנפשם, חוץ מדינה, שכוחה כשל, והיא נפלה על הארץ.

רבי משה אהרן שהיה אותה שעה בביתו ועסק בתלמודו, הרגיש לפתע כי בתו דינה מצויה במצוקה... הוא הפסיק את לימודו והניח את ידו רחוק מנר הנשמה הדולק תמיד בביתו לזכר נשמת אביו רבי חיים פינטו זצ"ל, ואמר בקול רם: "אבי ענני, אבי ענני".

מיד לאחר מכן שב ללימודו כשבת צחוק נסוכה על פניו. הרבנית שמעה את הדברים ושאלה את הרב לפשר הענין. אבל הרב הסתפק בדברים שאמר: "כאשר הילדה תבוא היא כבר תספר הכל".

כשחזרה הילדה הביתה, רעדה בכל גופה וכולה מלאה בדמעות. עוד בטרם פצתה את פיה שאל אותה אביה: "בתי, מדוע התרחקת יתר על המידה?" אז סיפרה הילדה, שכאשר נפלה על הארץ עמד אותו גוי להתנפל עליה, אבל ממש ברגע זה הגיע לפתע פרש רוכב על סוס אביר, הוא עצר את סוסו, ירד ממנו, הרים אותה והרגיע אותה. הוא שלח אותה אל חברותיה, ואז - נטל את שוטו, והצליף באותו גוי מכות נאמנות עד זוב דם.

"זכות אבות לבנים תזכור..."

רבינו הצדיק רבי דוד פינטו שליט"א הוצרך פעם לנסוע מארץ ישראל לצרפת. כשנפרד מאביו רבי משה אהרן זצ"ל טרם נסיעתו, אמר לו האב: "תראה להזהר ולהשגיח על הדרכון ועל הכרטיסים שלך, ואף גם על הכסף. תשמור עליהם טוב. אל תוריד את המעיל מעליך, כי אם תוריד אותו, אתה עלול לאבד את הכל".

רבי דוד התפלא על הדברים, ושאל את אביו: אבא, האם אני ילד קטן שאני אאבד כסף או דרכון? והרי מעולם לא איבדתי דברים כאלו? ברם, רבי משה אהרן ענה לו: "שמע מה אני אומר לך". אבל... באמת רבי דוד לא שמע כל כך...

ברחוב היה מזג האויר חם, בשל כך הוריד רבי דוד את המעיל מעליו, והחזיקו מקופל על ידו. כך הסתובב בחוצות העיר. לפתע - - - נזכר רבי דוד בדברי אביו, וחיש מהר חיפש בכיסי המעיל. אבל... הוא לא מוצא לא כסף, לא כרטיסים ולא דרכון.

בשל כך, פחד רבי דוד לחזור הביתה. כל היום הסתובב ברחוב כשהוא מחפש אולי ימצא את האבידה, אבל לעת ערב חזר הביתה אל אביו. כשנכנס, שאלו מיד אביו: היכן הכסף? הכרטיס? הדרכון? ורבי דוד מספר לאביו את כל האמת לאמיתה. שאלו איפוא אביו: "מדוע זה לא שמעת בקולי"? ורבי דוד עונה: "אני מבקש סליחה ומחילה".

או אז אמר לו האבא: "לך נא אל מקום פלוני, שם תמצא את כל מה שאיבדת". אבל רבי דוד השתומם מהדברים הללו, ואמר לאביו: "הן דבר זה הוא בלתי אפשרי, למצוא במקום זה את האבידה, הן במקום מרכזי זה עוברים מאות ואלפי אנשים מידי שעה ואיך איפוא אמצא את האבידה? בוודאי מישהו כבר לקח את הכל".

אבל רבי משה אהרן לא מרפה: "לך לאותו מקום. אני כבר דאגתי שאף אחד לא יגע במה ששייך לך". ואמנם, רבי דוד הלך לאותו מקום, ושם מצא את כל מה שאיבד. אכן 'רצון יראיו יעשה'. מאות ואלפי אנשים חולפים במקום זה ואף אחד לא ראה את הכסף, הדרכון והכרטיסים.

ויעמוד הים מזעפו

העיר מוגאדור שוכנת כידוע, על שפת הים, וה"מלאח" היה משקיף לים. באחד הימים החל הים לזעוף מאד, עד שגלים גבוהים התרוממו לתוך העיר, המים החלו להכנס לבתים ואף להציף את העיר ואת יושביה. עקב זאת התרגשה בהלה גדולה מאד בעיר.

בצר להם פנו היהודים אל רבי משה אהרן כדת מה לעשות. משכנו של הרב היה ב"מלאח", והיהודים הצטופפו שם, תוך בקשת ישועה ורחמים על עצמם, טפיהם ורכושם.

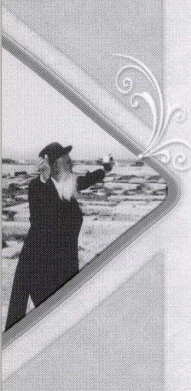

קרא איפוא רבי משה אהרן למשמשו ניסים אוחיון, ויצא עמו אל בית העלמין. שם אמר לו הרב לשים פתק - אותו הרב נתן לו - על קברו של רבי חיים פינטו הגדול זיע"א. לאחר מכן הורה לו לזרוק את הפתק הזה לתוך הים.

באותו רגע בו נזרק הפתק לים, נח הים מזעפו, וכאילו מאומה לא קרה [מפי השמועה].

"אל תבואני רגל גאוה..."

מספר עניים התייצבו בבית רבי משה אהרן במוגאדור, ובפיהם טענה כלפי חבר ועד הקהילה. הם שטחו את מר לבם בפני הרב וסיפרו לו כי חבר ועד הקהילה נוהג להציק להם ולהשפיל אותם בכל עת ובכל שעה. ולא עוד, אלא הדברים מגיעים לשיא בעת חלוקת מצרכי מזון, אז הוא נוהג להעליב אותם, להכות אותם ואף בועט בהם ברגליו.

באותה תקופה היה הרב שרוי בשנות ההסגר שלו. אבל, בשל הידיעה הקשה הזאת חרג ממנהגו, הוא ביקש איפוא לקרוא לאותו איש, ולברר האם האמת כצעקתם. אלא, שאותו חבר הועד היה בעל גאוה גדול, וסירב לבוא אל בית הרב. "אם הרב פינטו רוצה אותי - שיבוא הוא אלי", אמר לשליחים שהזמינו אותו.

השליחים חזרו אל הרב וסיפרו לו, כי האיש מסרב לבוא. הרב שמע זאת, ומיד כתב אליו מכתב חריף, בו הזהיר אותו כי יחדל ממעלליו ומהתנשאותו כלפי אחיו העניים. את מכתבו סיים הרב במילים: "אם תמשיך בהתנהגות רעה זו כלפי העניים, הרגליים שבעטו - ייקטעו".

האיש לא שם לב לדברים, אבל כעבור ימים ספורים חלה האיש במחלה קשה. אשתו הגיעה אל הרב כדי שיתפלל עבורו. הרב השיב לה, כי בתחילה צריך האיש לחזור בתשובה שלימה, ולהינחם על מעשיו הרעים, ולהחליט בלבו כי לא ישוב לעשותם. אבל אותו אדם סירב לשמוע לקול הרב.

זמן קצר לאחר מכן, נאלצו הרופאים לקטוע לו את שתי רגליו. וכאן נתקיימו דברי חז"ל: "הזהרו בתלמידי חכמים שעקיצתן עקיצת עקרב וכו'".

הבנים הצילו את האב

יצחק אוחיון מאשדוד נקלע לבעיה חמורה ביותר: בעת שירותו במילואים אבד לו הנשק האישי שלו, כאילו בלעה אותו האדמה. הוא חשש, שמא הנשק יגיע לידים עויינות, וכי אז צפוי לו משפט קשה על אובדן נשק.

בצר לו הלך לרבי משה אהרן כדי לספר לו על המקרה. הרב ביקש מבניו של יצחק כי יבואו עמו לבית הכנסת, ויחד יאמרו כולם פרקי תהילים לפתרון הבעיה החמורה של אביהם.

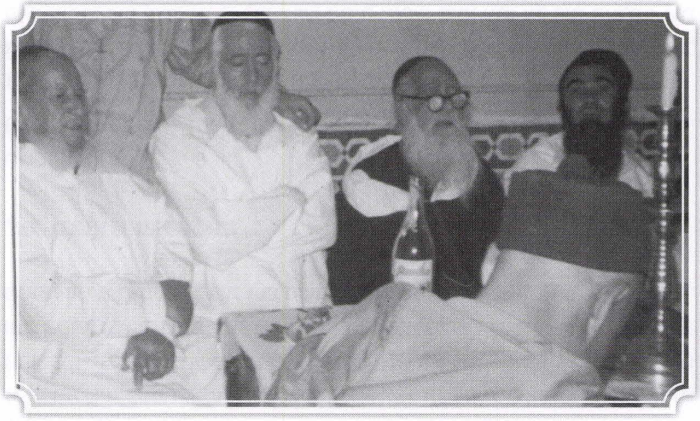

הילדים התייצבו כולם בבית הכנסת, ויחדיו אמרו פרקי תהילים. לאחר מכן הוסיפו תפילות שונות. לאחר 24 שעות הודיעו ליצחק אוחיון כי הנשק נמצא.

כשבא יצחק וסיפר לרב על מציאת האבידה, הגיב הרב ואמר, לא אני הסיבה לכך שבסופו של דבר הכל בא על מקומו בשלום. "הרובה נמצא" - אמר הרב – "בזכות תפילת הבנים". ואף הוסיף ואמר: "הבן יכול לזכות את אביו לא רק במותו, אלא גם בחייו".

כרחם אב על בנו

כאשר היה רבינו, רבי דוד פינטו שליט"א ילד בגיל שמונה שנים, עלה פעם תוך כדי משחק אל גג בית הכנסת במוגאדור. הוא וחבריו שיחקו על הגג, ותוך כדי משחק הוא לא שם לב כי הוא דורך על חלון זכוכית שהיה קבוע בתקרה. מעוצמת הקפיצה נשבר החלון, ורבי דוד [הילד] נשמט פנימה.

ברגע האחרון הצליח להיאחז בשבר זכוכית, שהיה עדיין מחובר לתקרה, וכך נשאר תלוי בין שמים וארץ, בגובה רב. החברים המבוהלים רצו להזעיק עזרה, אך עד שזו הגיעה חלף זמן רב, בהן עדיין נאחז הנער בכל כוחותיו בשבר הזכוכית, כשהוא תלוי באויר.

באותן שעות חש האבא רבי משה אהרן זצ"ל במשהו נורא העלול להזיק לבנו. מיד החל לקרוא ולזעוק בקול ליד נר התמיד שדלק בביתו לעילוי נשמת אביו, רבי חיים פינטו זיע"א. כמו כן קרא אז שניים מקרא ואחד תרגום. כך עשה עד שהרגיש כי הנער ניצל, ואז חדל מתפילה.

דקות ספורות לאחר מכן הגיעו אל הבית האנשים, שהצילו את רבי דוד ממוות לחיים, והעלו אותו בחזרה אל הגג. הם סיפרו לרב על הנס הגדול, ועל כך שהנער

הצליח בשארית כוחותיו לאחוז בשבר הזכוכית במשך מחצית השעה, עד לבוא העזרה. ואף גם סיפרו לו על עצם הנס ששבר הזכוכית לא נשבר תחת המשקל התלוי עליו, ולא נפל ארצה עם הילד, רח"ל.

או אז אמר להם רבי משה אהרן, כי בודאי זכות האבות וזכות התורה הם שתמכו בבנו, ולכן היה לבן כוח להאחז בזכוכית במשך זמן כה רב, והיא לא נשברה.

עול תורה ומצוות מביא לרפואה

אשה פלונית סבלה רבות ממחלה. בשל כך החליטו הרופאים לאחר בדיקות מעמיקות, כי יש להכניס לה לגופה מכשיר רפואי, כדי שבעזרתו היא אולי תוכל להחלים ולשוב להיות בריאה.

אותה אשה הגיעה אל רבינו רבי דוד פינטו שליט"א בבקשת ברכה לישועה ולרפואה. רבי דוד ייעץ לה קודם כל לקבל עליה עול מצוות, וכך בזכות המצוות שתקבל עליה, ואף בזכות אביו הקדוש, רבי משה אהרן היא תבריא והכל יחלוף כלא היה.

לאחר שאכן קיבלה עליה האשה עול מצוות, אמר לה רבי דוד ללכת עתה לרופא, ונראה מה יגיד עתה. האשה עשתה כן, הלכה אל הרופא, הוא בדק אותה שוב ושוב, ולהפתעתה הוא אומר לה: "אינני מבין, בבדיקות הקודמות ראיתי בבירור שיש להכניס לך את המכשיר לתוך הגוף, ואילו עתה אינני רואה מאומה... אין לך שום דבר, ואין את צריכה כלל למכשיר".

כאמור, האשה חזרה לביתה ללא כל צורך בפעולה רפואית, כל זאת בזכות הצדיק זצ"ל, ובזכות עול התורה והמצוות שקיבלה על עצמה [מפי מקורבי רבינו רבי דוד שליט"א].

ההבטחה התקיימה במלואה

יהודי מאשדוד סיפר על אשתו שהיתה חולה מאד. הוא בא אל רבי משה אהרן זצ"ל לבקש ברכה והרב אמר לו: "אל תפחד, אתה יכול ללכת. הלילה בשעה 3 לפנות בוקר היא תעבור ניתוח ובעז"ה תבריא". האיש התפלא מאד, כיון שהרופאים אמרו לו כי אשתו תעבור את הניתוח עוד יום יומיים. אבל, לפתע בשעה 3 בלילה באו אליו הרופאים ואמרו לו: "עכשיו יש זמן לנתחה..." הם עשו לה את הניתוח והוא הצליח, והאשה הבריאה ב"ה [כנ"ל].

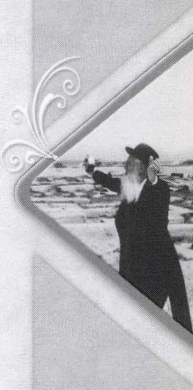

"תורה היא וללמוד אני צריך..."

יהודי כבן שישים הגיע לרבי משה אהרן, והוא מודאג. "שמעתי מפי דרשן" - אמר לרב – "כי כל יהודי חייב לקבוע עיתים לתורה. וכאשר מגיעה שעתו להיפטר מהעולם שואלים אותו בבית דין של מעלה נשאת ונתת באמונה? קבעת עיתים לתורה? וכך הלאה. כבוד הרב" - אומר האיש – "אני לא עסקתי לא בתורה, לא במשנה, לא בגמרא ולא בהלכה. עכשיו אני משתדל לקבוע מעט עיתים לתורה, אבל אני לא מבין כלום. מה תהיה אחריתי ומה יהיה עלי, לאחר שאפטר מהעולם הזה?"

שמע הרב את הדברים ואמר לו בניחותא: "לעולם לא מאוחר. גם לי זה קורה לפעמים, שאני יושב ועוסק בתורה ולא מבין משהו. באותו רגע אני מרים את ידי כלפי מעלה, ואומר: ריבונו של עולם, מה שלא הבנתי בעולם הזה אבין בעולם הבא, כשאשב בישיבה של מעלה, במקום שבו יושיבו אותי".

"כך גם אתה", - סיים הרב ואמר לאיש – "אתה יכול ללמוד את כל התלמוד, גם אם לא תבין מילה. כי העיקר הוא שתעסוק בתורה, והקדוש ברוך הוא יקבע לך את שכרך. ומהו אותו שכר? בעולם הבא השם יתברך יקבע לך תלמיד חכם, שיישב איתך וילמד אותך את כל מה שלמדת בעולם הזה ולא הבנת".

בת עשרים לחופה

חכמינו זכרונם לברכה אומרים במסכת אבות "בן שמונה עשרה לחופה". אבל אותו צעיר צרפתי, בן לעדה האלג'ירית היה כבר אז בן עשרים שנה, ועדיין לא נשא אשה. הוא הגיע איפוא אל רבי משה אהרן זצ"ל, וביקש ברכה לזיווג הגון.

הרב הרהר מעט, ולאחר מכן אמר לו: "בני, המזל שלך טרם בא לעולם. רק מחר תיוולד זוגתך, ובעוד עשרים שנה תתחתן".

הבחור חייך לעצמו, אך שמר את הדברים בלבו והלך לדרכו. במרוצת השנים הפך לאיש עסקים, ראה ברכה בעמלו, אך עדיין לא התחתן. כעבור עשרים שנה מהביקור אצל הרב, נסע למקסיקו במסגרת נסיעות העסקים שלו. שם מצא את בת זוגו והתחתן בשעה טובה ומוצלחת.

כאשר הסתכל בתעודת הזהות של בת זוגו, גילה לתדהמתו, כי היא נולדה בדיוק יום אחד לאחר שביקר אצל הרב, לפני עשרים שנה. [רבינו שליט"א, מפי בני הזוג]

עוד שלושים יום יבוא הזיווג

רבי משה אהרן זצ"ל התאכסן פעם אצל ר' שלמה אסרף באגדיר. באחד הימים ניגשה אליו בעלת הבית, ואמרה לו: בביתנו עובדת משרתת מרוקאית, שעדיין לא

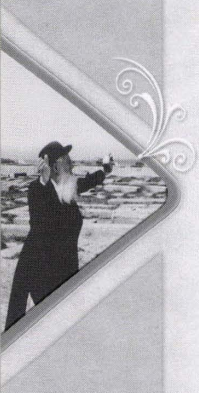

התחתנה, הוריה עניים ואין להם כסף ליתן לה עבור נדוניא. מבקשת אני מכבוד הרב כי יתן לה ברכה לזיווג הגון וטוב.

שמע רבי משה אהרן את הדברים ואמר למשרתת: "אני אסע מכאן, ובעוד חודש ימים את תתחתני. החתן יבוא ממרחק עד לכאן הביתה, ואף יוסיף ויתן לך כסף רב עבור נדוניא". וכך הוה.

ברכת הצדיק התקיימה תיכף ליציאתו מבית משפחת אסרף. באותו יום בו נסע הצדיק לדרכו, יצאה המשרתת לקנות מצרכים עבור הגברת אסרף. ברחוב פגשה אותה אשה מכובדת, ושאלה אותה: בתי, האם את נשואה? והמשרתת ענתה; "אני לא נשואה". "והיכן את גרה?" שאלה אותה האשה שוב. "אני גרה אצל יהודים" - השיבה המשרתת. האשה שמעה כן ושאלה אותה האם היא עובדת אצל משפחת אסרף, והמשרתת השיבה בחיוב.

בשעת הצהרים הגיעה אותה אשה אל בית משפחת אסרף, ולקחה מהם את כל הפרטים על אותה משרתת ועל בני משפחתה. ואכן, כפי שאמר לה רבי משה אהרן - היא נישאה בדיוק כעבור חודש ימים, ואף קיבלה סכום כסף גדול כנדוניא.

מאז מגיעה אותה משרתת לבית משפחת אסרף, כדי להודות להם, על שזכתה בביתם לקבל את ברכתו של הצדיק. שהרי לולא ברכתו היא לא היתה נשואה עד עצם היום הזה.

"אעשה לו עזר כנגדו"

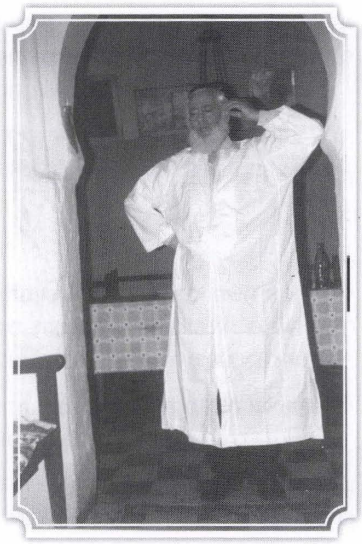

בראשית שנת תשל"ט היה רבי משה אהרן זצ"ל עם בנו יבלחט"א רבינו רבי דוד שליט"א במרוקו. לאחר הימים הנוראים, ראש השנה ויום הכיפורים, החליטו לחגוג את ימי חג הסוכות, אצל משפחת אסרף, אשר ביתם שוכן באינזגאן ליד העיר אגדיר.

אולם, בראש השנה באמצע הסעודה, נכנס בחור לבית, בו התאכסנו רבי משה אהרן ובנו רבינו רבי דוד שליט"א, ובתחנונים ביקש מרבי משה אהרן זצ"ל ברכה לשידוך הגון בשבילו כיון שעדיין לא מצא שידוך. רבי משה אהרן זצ"ל

בירך את הבחור ואמר לו: בעוד זמן קצר או אפילו בעוד כמה ימים תמצא בעזרת השם את זיווגך הנכון.

לאחר שרבי משה אהרן זצ"ל העניק לבחור את ברכתו, פנה בנו רבי דוד שליט"א והציע לבחור שידוך, את אחת מבנותיה של משפחת אסרף. ואמנם, הבחור נענה להצעה והסכים להתארס עם אותה בת.

האירוסין נקבעו לאחד מימי חול המועד סוכות. ברם, באותו יום נאלצו כבר רבי משה אהרן ובנו להמריא במטוס מאגדיר בלית ברירה עזבו רבי משה אהרן ובנו רבי דוד את אגדיר, בדרכם לקזבלנקה.

אלא שהטיסה לא התקיימה במועדה. סופת גשם גדולה היתה באותו יום, ומחמת כן שדה התעופה נסגר לתנועת מטוסים. בשל כך נאלצו הצדיקים לשוב לבית משפחת אסרף, שם להפתעתם הם רואים את הבחור שהגיע להתארס.

או אז אמר רבי משה אהרן: "מאת השם היתה זאת, כדי להיות כאן ולסייע לשידוך הזה להתבצע", כיון שההורים עדיין לא ידעו אם להחליט סופית לחיוב. וכך, בזכות רבי משה אהרן אסתייעא מילתא, והשידוך בין הבחור מאיר אסייג והבחורה אליס אסרף יצא מן הכח אל הפועל בשעה טובה ומוצלחת. לאחר כמה חודשים הם נישאו זה לזו.

מאז ועד היום הם זוכרים לטובה את רבי משה אהרן זצ"ל, כי בזכותו יצא השידוך אל הפועל, כל זאת בגלל אותה טיסה מאגדיר לקזבלנקה שהתבטלה ברגע האחרון.

רצון יראיו יעשה

אשה פלונית היתה באה תמיד אל רבי משה אהרן זצ"ל, לבכות על בתה שלא זכתה עדיין לשידוך הגון. בכל פעם בו היתה מגיעה אל הצדיק, היה הוא משתתף בצערה, אך אף פעם לא אמר לה מאומה, ולא בירך אותה בברכה של ממש.

באחת הפעמים, לאחר שבכתה בפני הצדיק, הרהר הצדיק לרגע, ואז לפתע אמר: "בעוד יומיים הבת שלך תמצא את בן זוגה. אל תדאגי ואל תפחדי", וכך הוה.

המזל רחוק מכאן...

מעשה בבחורה אחת, שהיתה נכנסת תמידין כסדרן אל רבי משה אהרן, כדי שיברך אותה כי תזכה לשידוך הגון. ברם, הצדיק תמיד שמע את בקשתה, אך היה תמיד דוחה אותה בלך ושוב, שכן לעולם לא הבטיח לה ולא בירך אותה.

הבחורה היתה בצער גדול, אך לא הרפתה. שוב ושוב היתה מגיעה אל הרב כדי שיברך אותה, אך הרב לא מברך, ולא אומר מאומה.

באחת הפעמים שהגיעה, אמר לה רבי משה אהרן: "המזל שלך לא נמצא כאן, הוא נמצא במדינה פלונית..." (ונקב את שם המדינה). אבל הבחורה אומרת לרב:

"וכיצד אגיע לשם, והרי אני גרה במרוקו?" אלא שהרב שוב חוזר ואומר: "המזל שלך נמצא במקום שאמרתי לך".

הבחורה יצאה מאת הרב והלכה לדרכה, אבל לא נסעה לאותה מדינה. ושוב היתה מגיעה אל הרב כדי לקבל ברכה, אבל הרב עומד על דיבורו: "המזל שלך נמצא היכן שאמרתי. כל זמן שלא תסעי לשם לא תוכלי להינשא".

יום אחד, החליטה לנסות את הדבר. קמה ונסעה לאותה מדינה. ושם, כעבור ימים מספר אכן מצאה את בן זוגה, ונישאה בשעה טובה ומוצלחת. כך נתקיימה נבואתו וברכתו של רבי משה אהרן זצ"ל [כנ"ל].

המזל הגוי שהפך ליהודי

את המעשה המדהים והנורא הבא, סיפרה הגב' מאגי תחי', בתו של רבי אברהם אמויאל ז"ל, אשר היא נכדתו (מצד אמה) של הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו (הקטן) זיע"א:

לפני כשלושים שנה, כאשר הגיעה לפרקה, פרק האירוסין, הציעו לה שידוך עם בחור פלוני, ואז נכנסה אל הצדיק כ"ק רבי משה אהרן פינטו זצ"ל כדי לקבל ממנו ברכה עבור השידוך. רבי משה אהרן שמע, אבל לא העניק לה ברכה, רק אמר לה: "צריך שוב לבדוק וצריך לראות". אבל היא לא בדקה ולא ביררה שוב, אלא עשתה את השידוך עם אותו בחור.

לאחר שהתארסה, באה שוב לרבי משה אהרן זצ"ל, ואז אמר לה רבי משה אהרן: "תדעי לך, כי הבחור הזה הוא לא במזל שלך, והוא אינו זיווגך". מאגי נבהלה בשמעה זאת, ושאלה: "ומיהו המזל שלי?" אז ענה לה רבי משה אהרן: "המזל שלך הוא היום אינו יהודי... הוא גוי שעתיד להתגייר ויהיה גר צדק, ויש לו נשמה גדולה, והוא המזל שלך". ועוד הוסיף ואמר לה: "אני יודע שהורייך לא ירצו לשמוע כלל מדבר כזה, אבל כך קבעו בשמים. את יכולה לעשות מה שאת רוצה, אבל כך קבעו בשמים ואין מה לעשות".

[כמובן, רק אדם צדיק וקדוש יכול לקבוע ולומר לאדם אחר מי הוא הזיווג שלו, ועליו אפשר לסמוך. אבל סתם כך, אם יבוא רב ויאמר לאדם אחר שהזיווג שלו הוא גר, אסור לסמוך עליו, ויש לשאול לדעת ההלכה].

כאשר מאגי שמעה את הדברים, היא היתה ממש סהרורית, ולא ידעה באמת מה לעשות. ואז לפתע, בדיוק באותו יום, החל החתן הטרי שלה לריב איתה ולקלל אותה על לא מאומה, עד שממש רצה להכות אותה. באותו רגע היא נזכרה בדברי הצדיק רבי משה אהרן זצ"ל, ואז אמרה לחתן: "אם כן בוא ונפרד האחד מהשני". והבחור ענה לה: "אכן כך אני רוצה לעשות, כי אינני חושב ששנינו מתאימים האחד לשני", והם נפרדו.

מאגי חזרה לצרפת, לבית הוריה, אשר היו עצובים מאד על השידוך שלא החזיק מעמד, וכמוהם גם מאגי היתה ממש בדכאון בשל כך. באחת הפעמים שאלו אותה הוריה: "האם הלכת בזמנו לרבי משה אהרן זצ"ל להתייעץ עמו בדבר השידוך הזה?" והיא השיבה: "אכן הלכתי, והוא אמר לי כי יש לבדוק ולברר, אבל אני לא בדקתי ועשיתי את השידוך. לאחר השידוך הוא אמר לי כי הבחור הזה הוא לא המזל שלי, ואמנם כך קרה ואנו נפרדנו. ועוד הוסיף ואמר לי כי המזל שלי הוא כיום גוי, והוא עתיד להתגייר ולהיות גר צדק".

ברגע בו שמעו ההורים את הדברים הללו, הם כעסו מאד: "וכי למה תנשאי לגוי שלבסוף יתגייר? וכי חסרים יהודים? דבר כזה לא יעלה על הדעת!" העצבות מילאה את כל יישותם, והם לא ידעו מה לעשות.

ואולם, לאחר כמה שנים התארסה מאגי בשטומ"צ עם בחור יר"ש בשם יונתן. לאחר מכן נודע כי בחור זה היה בזמנו גוי ואח"כ התגייר (דהיינו, הוא המזל שלה...). וכאשר חקרו ביתר שאת התברר להם כי אכן באותו זמן בו דיבר רבי משה אהרן היה הבחור עדיין גוי גמור, ואח"כ התגייר, והוא ירא שמים גדול שמשתתף בשיעורי תורה רבים בכל עת.

אשה זו, גב' מאגי, גרה עכשיו במונטריאול, והיא אחת הנשים שלא נחות יומם ולילה בקיום המצוות ועזרה לזולת. היא ובעלה פועלים ועוזרים בכל מה שנוגע למוסדות התורה. ואמנם סייעו רבות לבנין הרבה בתי מדרשות ומקוואות, במונטריאול, בטורונטו ובארץ הקודש. ע"כ דבר המעשה הנפלא.

* * *

ואם בדבר התגיירותו של יונתן אנו מדברים, מן הנכון לספר כאן כיצד אירע הדבר. שכן עצם הגיור של יונתן גם הוא סיפור מדהים כשלעצמו:

כשהחליט יונתן להתגייר הלך לבית אחיו (שהוא כמובן גוי נוצרי אדוק) וסיפר לו על החלטתו להתגייר. אחיו שמע את הדבר ואמר לו: "אבל להיות יהודי זה קשה. יש הרבה איסורים, כמו שלא לאכול נבלות וטרפות, וגם צריך לקיים מצוות רבות". ויונתן משיבו: "אז מה, אעשה זאת". אבל אחיו שוב אומר לו: "תחשוב שוב האם באמת אתה רוצה להתגייר".

יונתן אכן חשב על הדבר, ואז אמר לאחיו: "אם כן, אני מבקש ממך כי מחר תכין לי לארוחת ערב סטייק טריפה, לכבוד הפעם האחרונה בה אני עוד יכול לאכול אוכל לא כשר". אחיו הסכים לדבר, ולמחרת הגיע יונתן לבית אחיו לאכול. ואולם, ברגע בו החל האח לצלות את הסטייק על האש, נכנס יונתן לחדר השירותים והחל מיד להקיא עד אין סוף, עד שכבר לא נותר לו מה להקיא, כל זאת משום הריח של הסטייק הטרף.

אחיו שראה כזאת, אמר לו: "אתה חולה, וצריך לקרוא לרופא". אבל יונתן אומר לו: "אני לא חולה, אני פשוט לא יכול לסבול את הריח של הסטייק הזה". אבל אחיו משיבו: "והרי זה כמו כל בשר, ואתה רצית לאכול אותו". ושוב יונתן אומר לו: אבל אני לא יכול "להריח את הריח הנורא".

לימים סיפר יונתן את כל הסיפור הזה לרבינו, רבי דוד שליט"א, ואמר לו: "כבוד הרב, מהרגע שבו קבלתי על עצמי להתגייר כבר לא יכולתי להריח כל דבר של טריפה". אז אמר לו רבי דוד שליט"א: "להבדיל בין קודש לחול, עוד בהיותך גוי כבר לא יכולת להריח ריח של טריפה. ולכן אספר לך מה שחז"ל מספרים (בבא מציעא פד:) על ריש לקיש.

ריש לקיש היה ראש הגזלנים והשודדים, וכאשר ראה בפעם את רבי יוחנן מעברו השני של הנהר חשב שזו אשה יפה (שכן רבי יוחנן היה יפה תואר), קפץ אל העבר השני, ושם ראה את רבי יוחנן. משמע רבי יוחנן כי ריש לקיש אוהב נשים, אמר לו: אם תקבל עליך עול תורה אתן לך את אחותי לאשה. ריש לקיש הסכים לכך, אבל אז, כשרצה לקפוץ שוב לצד השני של הנהר כבר לא יכול. ושאל את רבי יוחנן: ולמה איני יכול? השיבו רבי יוחנן: "חילך לאורייתא". ברגע שקבלת עליך עול תורה כבר אין לך כח, שכן התורה מתשת כוחו של אדם (רש"י שם).

כן הדבר אצלך, יונתן. ברגע שקבלת על עצמך להתגייר, קבלת עליך עול מלכות שמים ועול יהדות, כבר סייעו לך מן השמים להתרחק מאכילת נבלות וטריפות, כך שאפילו לא יכולת כבר להריח את הריח של מאכלי טריפות.

סוף דבר, יונתן ומאגי נישאו בשעה טובה. כאשר מאגי עמדה ללדת, קרה דבר מדהים. באותו יום, קודם הלידה, הגיע הצדיק רבי משה אהרן פינטו זצ"ל לצרפת, ואמר: הנה מאגי עומדת עתה ללדת, והיא תלד בן, והוא ייקרא אברהם. בואו ונלך לבקרה.

והדבר פלא פלאים. רבי משה אהרן לא היה מעולם בפריז, ולא הכיר שום מקום שם, אבל רבי משה אהרן הלך לבית החולים כמי שמכיר כל פינה וכל רחוב בפריז ללא שום טעות. גם בהגיעו לבית החולים עלה במדרגות לעבר חדרה של מאגי כמי שמכיר כל חדר וכל פינה בבית החולים. כשהגיע ליד חדרה, שאל האם התינוק אצלה, וכאשר נענה בחיוב נכנס רבי משה אהרן לחדר היולדת, בירכה בברכת מזל טוב, ואמר לה ולבעלה יונתן לקרוא לרך הנולד בשם אברהם.

רואים אנו את הראיה העמוקה ואת הידיעה של הצדיק, עד כמה ידע מה יעלה בגורלה של האשה, ועליו נאמר "רצון יראיו יעשה".

"בן לאחר 20 שנות נישואין"

יהודי אמיד ממדינה פלונית, אלגאזי שמו, הגיע אל רבי משה אהרן זצ"ל, ובפיו בקשה: יש לו הכל - רכוש, פרנסה, בריאות, אך דבר אחד עיקרי נמנע ממנו, פרי בטן. נשוי הוא כבר 20 שנה ועדיין לא נפקד בזרע של קיימא. מבקש הוא איפוא מהרב כי יתפלל עבורו שייפקד בבן זכר, והוא נודר נדר, כי יתן סכום כסף גדול מאד אם ה' יפקוד אותו.

רבי משה אהרן בירך אכן את האיש כי יזכה להיפקד בבן זכר, והברכה לא איחרה לבוא. לא עברו חודשים מרובים ולאותו יהודי נולד בן. האב המאושר חזר לרב כשאת בנו הוא מחזיק על ידיו, ותוך כדי כך הוציא מכיסו סכום כסף עצום, הון עתק עבור הרב, כתודה על הברכה, ועבור קיום הנדר שנדר.

כעת חיה

מנחם עמר, סגן מנהל סניף בנק "איגוד" באשדוד, השתוקק מאד לבן. בנות אמנם היו לו, ברוך השם. אבל עם זאת הוא חפץ בבן, אותו יוכל למול, ואף יוכל לעלות לתורה.

הוא הלך לרבי משה אהרן פינטו זצ"ל, וסיפר לו על צערו ועל חפצו העז. מיד אמר לו הרב: "כעת חיה תזכה לבן, ושמו בישראל יהיה חיים". וכך הוה.

המטבע הביא לזיווג הגון

בשנת תש"מ ביקר רבי משה אהרן זיע"א בלוס אנג'לס. אל הביקור התלוה בנו כבוד רבינו שליט"א. באחת הנסיעות בה נסע רבי משה אהרן, פנה אליו נהג המכונית וביקש ממנו ברכה טובה כדי שימצא את בת זוגו.

מיד אמר לו רבי משה אהרן: תעצור עכשיו את המכונית, תצא החוצה ותחפש מתחת לגלגלי המכונית האם יש שם מטבע ומה כתוב עליה... אם שמך יופיע על המטבע, כי אז זה סימן שיהיה לך מזל בכל הענינים, ואם לא תמצא מטבע, נתפלל עליך אל הקב"ה.

השיב האיש ואמר: אבל אינני יכול לעצור עתה את הנהיגה, כיון שאנו באמצע הדרך. כשנגיע למקום אליו אנו צריכים להגיע, אעצור את המכונית ואז אחפש מתחת לגלגלי המכונית, כפי שהרב אמר. ואמנם רבי משה אהרן הסכים לדברים.

כשהגיעו למחוז חפצם, עצר הנהג את המכונית, יצא ממנה וחיפש מתחת לגלגלים. ואכן... הוא מצא לפתע מטבע, עליה היה כתוב שמו... אי אפשר לומר את שמו, כיון שהוא אדם מוכר, אבל הדבר פלא פלאים! מהיכן הגיע המטבע

לאותו מקום? ומדוע דווקא שמו הופיע על המטבע? הכל דברים נסתרים מאת השי"ת שאין לנו כל השגה והבנה בהם.

ברכה לרפואה הביאה לילדים

יהודי בשם נחמני מנצרת היה משותק שנים רבות ולא היו לו ילדים. רבי משה אהרן פינטו זצ"ל היה ידיד טוב שלו והלך לבקרו, ראה רבי משה אהרן את האיש כשהוא יושב על כסא גלגלים ורבי משה אהרן החל לבכות, ואף רצה לברכו בברכת רפואה שלימה.

אז ניגשה אשתו של האיש אל הרב ואמרה לו: "רבי משה, תתפלל עלי לזרע של קיימא". השיב הרב ואמר לה: "הכיצד אוכל להתפלל עלייך לזש"ק בזמן שבעלך יושב משותק? קודם אתפלל על בעלך שיתרפא מהשיתוק, ואחר כך אתפלל עלייך לזש"ק".

ענתה האשה ואמרה: "כבוד הרב, מדוע אתה צריך לברך שתי ברכות, תברך ברכה אחת ותחסוך ברכה..." שאל אותה הרב ע"ה: "הכיצד?" והאשה אמרה: "אם תתפלל עלי לזרע של קיימא, ממילא הקב"ה ישלח לבעלי רפואה שלימה והוא יקום מהשיתוק".

הביט רבי משה אהרן על אדון נחמני ואמר לו: "בזכות אבותי הקדושים הקב"ה יפקוד אותך בזרע של קיימא, וכעת חיה יהיה לך בן". וכך הוה. כחלוף מספר חדשים קם אדון נחמני ממיטת חוליו והחל להתהלך כאחד האדם. אשתו ילדה בן ורבי משה אהרן נסע לנצרת כדי להתכבד בסנדקאות. זהו כח הצדיקים, כמו שאמרו חכמינו ז"ל; צדיק גוזר והקב"ה מקיים [רבי דוד שליט"א, מפי אדון נחמני עצמו].

בת אחת ותו לא

דודתו (אחות אמו) של אדון בייטן אשר גרה במדינה פלונית, לא זכתה לפרי בטן כמעט עשרים שנה. דמעות רבות שפכה כמים אך ללא הועיל.

לימים, כשנולד רפאל פינטו שי', בנו של רבינו שליט"א, הגיע אביו של רבינו, הצדיק רבי משה אהרן זיע"א לצרפת, כדי להיות סנדק בברית המילה שלו. אז הגיעה אליו אותה אשה וסיפרה לו כי היא עקרה כבר כמעט עשרים שנה, וכי היא רוצה ברכה מכבוד הרב להפקד בילדים.

רבי משה אהרן שמע את הדברים ואמר לאשה: "אם את עקרה מה אני אוכל לעשות עבורך?" אבל האשה ענתה לרב בקול בוכים: "והרי הרב הוא צדיק, אשר יכול לפעול ישועות מה שהרופאים לא יכולים לפעול!"

אז הביט בה רבי משה אהרן כמה פעמים ברחמים גדולים כדי להרגיש את צער אותה אשה, ואמר לה: "אם כן, אתפלל בעבורך אל ה' כי תלדי בת. שכן נגזרה עליך גזירה שאינך יכולה להביא ילדים לעולם, ואם כן בנים לא יכולים להיות לך, אבל אתפלל עליך שתהיה לך בת".

ואמנם, לאחר שנה ילדה האשה בת למזל טוב. והיא בתה היחידה עד היום, ויותר ילדים אין לה. זהו נס ופלא מאת ה' בחסדיו המרובים. [מפי אדון בייטן, אחד מתלמידי רבינו שליט"א. גם אותה אשה סיפרה לרבינו כמה פעמים את הסיפור הזה].

ישועות בזכות הצדיק

בתקופה בה החל רבינו שליט"א לערוך את ההילולות לכבוד הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א בעיר אסווירא, היתה משפחתו של ר' שלמה אסרף ז"ל המשפחה הראשונה אשר היטתה שכם לעזור ולסייע להילולא בגוף ובנפש. בני המשפחה היו באים לאסווירא לשמח ולרקוד, לאחר ששנים מספר היתה ההילולא נערכת רק בקזבלנקה.

ואם מצינו אצל אלקנה, אביו של הנביא שמואל, שעלה לרגל, והיה מפרסם את שמו של הקב"ה ברבים, ובזכות זאת זכה לבן נביא כשמואל. כן משפחת אסרף, בזכותם החלו אנשים לבוא להילולא של רבי חיים פינטו באסווירא, ואמנם, בזכות זה נושעו בני המשפחה בכמה ישועות כמו שיסופר. ורבינו, רבי דוד שליט"א היה עד לנס הזה.

לאשתו של ר' שלמה אסרף היו רק שני ילדים, בנים, ושנים רבות רצתה להפקד בבת. ואמנם, הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א בירך אותה במרוקו והבטיח לה כי תזכה לבת, ואכן לאחר שנה נושעה וילדה בת למזל טוב.

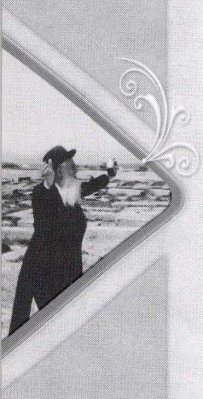

באותו מעמד, בו הבטיח הצדיק רבי משה אהרן לאשתו של ר' שלמה אסרף בת; כעת חיה את יולדת בת, נכחה המשרתת שעבדה בביתם של משפחת אסרף, אשר היתה בוגרת, ועדיין לא מצאה את זיווגה. היא שמעה כיצד הצדיק מברך את בעלת הבית שלה בבת, ואז נכנסה לחדרו של רבי משה אהרן וביקשה כי יתפלל עליה שתמצא זיווג.

משרתת זו היתה אמנם ערביה מוסלמית, אבל אז נכנסה גם בה האמונה וההתעוררות להכנס אל הצדיק ולבקש ממנו למצוא זיווג. ומכאן אנו יכולים ללמוד קל וחומר; שאם העוזרת הערביה, שהיא מאומות העולם האמינה בברכות ובתפילות, ק"ו יהודי, שיש לו זכות אבות, בוודאי אם ירצה יוכל להתעורר, כמו שכתוב: "משכני אחריך נרוצה".

בשמוע רבי משה אהרן את בקשתה, אמר לה: אני אתפלל עלייך שבעזרת השי"ת, עוד בחודש זה תמצאי את זיווגך הנכון. ואכן כך הוה! עוד באותו חודש אותה ערביה התארסה, ולאחר חודשיים ימים נישאה, כמו שהבטיח לה הצדיק.

פטר כל רחם בזכות "פטר חמור"

ליהודי אחד מתושבי מרוקו היתה אתון אשר עמדה ללדת. הוא ידע קודם לכן כי אם אותה אתון תלד זכר, וכי אז הוא יצטרך לקיים את המצוה של "פדיון פטר חמור".

הלך איפוא לרבי משה אהרן זצ"ל, והציע לו לקנות את האתון. צחק רבי משה אהרן ואמר לאותו יהודי: "מה לי ולאתון?" ענה לו האיש: "אפשר לקיים בה מצות פדיון פטר חמור"! נתרצה איפוא רבי משה אהרן וקנה ממנו את האתון.

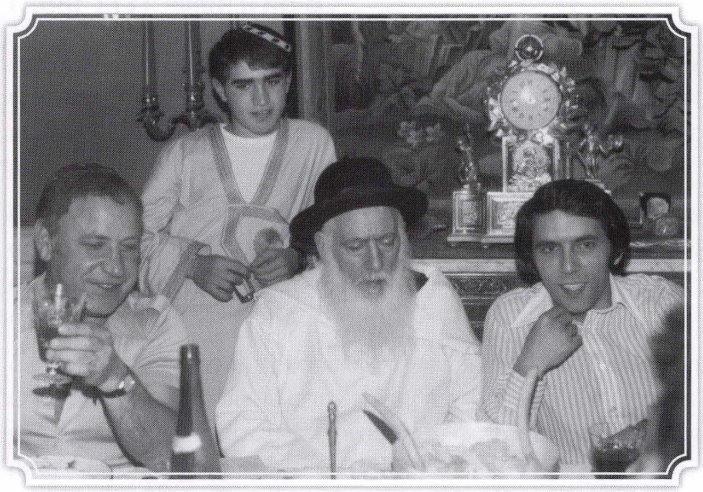

לימים, ילדה אותה אתון זכר, ורבי משה אהרן קיים את המצוה, ועשה סעודה גדולה. באמצע הסעודה שאל רבי משה אהרן את האיש; "מה תבקש"? והאיש משיב: "אני רוצה להפקד בזרע של קיימא". אז בירכו רבי משה אהרן שיהיו לו עשרה בנים זכרים. וכך הוה. לאותו אדם נולדו עשרה בנים זכרים, בריאים ושלמים, וכיום הוא חי בישראל, בעיר דימונה. [מפי מקורבי רבינו, רבי דוד שליט"א].

"מים לחיות זרע..."

גברת אקון מפריז היתה עקרה שנים מספר ולא נפקדה בפרי בטן. בצר לה הלכה פעם, במוצאי שבת קודש אל רבי משה אהרן זצ"ל, כדי לבקש את ברכתו להפקד בילדים. רבי משה אהרן אמר לה כי תבוא אליו במוצאי השבת הבאה, וכך עשתה.

במוצאי שבת הבאה הגיעה האשה לרבי משה אהרן זצ"ל, ואז הוא נתן לה בקבוק מים, ועל אותו בקבוק בירך אותה כי תזכה להפקד בילדים. ואכן הברכה התקיימה במהרה.

לאחר שנים רבות, גם אותו בן שנולד מברכתו של אותו צדיק, רבי משה אהרן זצ"ל, היה צריך להפקד ולהוושע בזרע של קיימא. לימים, פגשה הגברת את רבינו רבי דוד שליט"א, ואמרה לו: שמעתי עליך כי אתה בנו של הצדיק רבי משה אהרן. והנה, אותו בן הנולד לי מברכתו של אביך זצ"ל צריך גם הוא להוושע בילדים. ואמנם לבסוף נושע ונפקד בילדים בריאים ושלמים [כנ"ל].

להפקד בדבר ישועה ורחמים

ניסים ונפלאות היו מנת חלקו של הרב זצ"ל. איש מבני ברק שהיה עקר, הגיע להרב לקבל ברכה. הרב בירכו ולתקופת השנה נולד לו בן. אשה אחת שהיתה עקרה ותמיד ביקשה ברכות מהרבה רבנים ולא נפקדה הגיעה פעם להילולא של הרב זצ"ל (ביום ה' אלול), ונפקדה בזש"ק.

גם שמענו על אשה שבנה היה משותק. היא קיבלה ברכה מהרב זצ"ל, והבן קם והלך כאחד האדם. כמו"כ שמעתי, על אשה שבתה נאבדה. היא באה אל הרב זצ"ל והרב אמר לה: בשבת ימצאו אותה. ואכן, בשבת היא חזרה בריאה הביתה.

משה ללוש סיפר על אחותו, שבעלה היה עקר, והרופאים לא יכלו לעשות מאומה כדי לרפאותו. הגיעה אשתו אל כבוד הרב זצ"ל כדי לבקש ברכה, והרב בירכה. ואמנם היא נפקדה בזרע של קיימא. לשמע נס זה לא יכלו הרופאים כלל להבין הכיצד קרה הדבר [כנ"ל].

כסא של ישועה...

זוג פלוני הזמין את בנו של הצדיק זיע"א לביתם לארוחה. לאחר שבן הצדיק זיע"א סיים את ארוחתו וקם מהכסא ללכת, ניגשה מיד בעלת הבית, שהיה לה רק בן אחד, והיא עמדה מלדת, אל הכסא עליו ישב בן הצדיק, התיישבה עליו, והתחילה לקרוא פרקי תהילים, ולהתפלל שתיפקד שוב בזרע של קיימא.

ואמנם, תפילתה עשתה פירות, ונפקדה ונולד לה בן, אותו קראה על שמו של בן הצדיק. זהו כח האמונה בצדיקים.

לידה קלה בשעה טובה ומוצלחת

את הסיפור הבא סיפר אליהו מזרחי: בתו הבכורה היתה מעוברת, והגיע זמנה ללדת, אלא שהיא היתה מקשה ללדת. באו בני המשפחה לצדיק רבי משה אהרן זיע"א. אמר להם: אל תשארו כאן, אלא תלכו מכאן, וברגע שתגיעו אליה היא תלד בשעה טובה ומוצלחת.

ואמנם, הם עשו כן, והבת ילדה בשעה טובה ללא כל קושי. הרי שמכאן רואים את גדול אמונת הצדיקים שהיתה להם. שהרי הם יכלו לומר לרבי משה אהרן: הבה לנו ברכה ולמה נלך מכאן? אלא, שהם האמינו, והלכו מאיתו בשלום. ודווקא בזכות האמונה שלהם נושעו בפקידה טובה.

קידוש השם יתברך בקרב העמים

בשנת תש"מ, בהיות רבי משה אהרן זצ"ל במרוקו, התאכסן בבית מארחו הקבוע ר' מרדכי קנפו. באחד הימים ביקש ממנו מארחו כי יעשה עמו טובה. רבי משה אהרן נענה לו, ושאל אותו: "מה בקשתך, ותעש".

סיפר ר' מרדכי לצדיק את הדברים הבאים: "מכיר אני ערבי אחד, חשוב מאד, והוא מקורב למלכות, אשר נשוי כבר עשר שנים, אבל עדיין אין לו ילדים. בשל כך הוא רוצה לגרש את אשתו, אבל היא גם כן אשה מכובדת מאד. וכאשר שמעה כי כבוד הרב הצדיק מתאכסן אצלי, בוכה היא ומבקשת על נפשה לבוא אל כבוד הרב, כדי להתברך להפקד בילדים".

רבי משה אהרן שמע את הדברים והשיב לר' מרדכי: "באם יש לה אמונה בבורא עולם, ובברכה בזכות האבות, כי אז היא יכולה לבוא אלי. אבל אם אין לה אמונה, הרי שזה לא יעזור, וחבל על הטירחה שתטרח כדי לבוא עד לכאן".

כבר באותו יום עצמו הגיעה אותה אשה ערביה אל הצדיק רבי משה אהרן, כדי לקבל את ברכתו. בחדר נוכח גם בנו רבינו רבי דוד פינטו שליט"א. מיד בראות הצדיק את האשה שאל אותה אם יש לה אמונה בבורא עולם ובברכה? והיא משיבה: "וודאי, וודאי, שהרי אם לא - לא הייתי באה לכאן".

מבלי להתמהמה, ביקש מיד רבי משה אהרן להביא לו כוס שמן ומים, ונתן לה לשתות, ואז אמר לה: "לשנה הבאה תלדי בן, וכך יהיו לך שלשה בנים". האשה יצאה מבית הרב כשהיא מלאה באמונה ובבטחון בברכתו של הרב שתתקיים.

על אף הברכה שקיבלה, רצה עדיין בעלה לגרש אותה, אבל לעת עתה הגירושין התעכבו כי בעלה לא הרגיש טוב. בשמעה כי בעלה רוצה לגרשה, אמרה לו, כי היא קיבלה ברכה מהרב משה אהרן פינטו, רב צדיק יהודי, שהבטיח לה שהיא עוד תלד הרבה ילדים. משום כן - ביקשה מבעלה - תמתין בבקשה עם מעשה הגירושין, תן לי שהות של כמה חודשים.

בעלה, שלא רצה לשמוע כלל את דבריה, ורק רצה לגרשה, התקשר לר' מרדכי קנפו, והודיע לו כי אינו מסכים כלל להישאר לגור עם אשתו. ואולם, ר' מרדכי שהיה ידידו וחבירו אמר לו: עשה נא למען השם, ותן הזדמנות אחת לעצמך. לאחר שכבר המתנת עשר שנים מה תוכל להפסיד אם תמתין עוד כמה חודשים נוספים? והערבי אכן המתין.

לאחר שלושה חודשים, הרגישה האשה כי היא לא חשה בטוב. היא הלכה איפוא לעשות בדיקות, ואז התברר לה לשמחתה כי היא בהריון. מובן מאליו כי השמחה בבית היתה גדולה לאין ערוך ושיעור.

ועד היכן מגיעה ההשגחה העליונה? בדיוק באותו יום בו נודע לאשה כי היא בהריון, התקשר ר' מרדכי קנפו לאותו ערבי, בעלה, שהיה כאמור ידידו, ושאל אותו האם ישנם כבר בשורות טובות? אבל הערבי השיב לו כי אין כל בשורות שהן. אלא שר' מרדכי ענה לו: אני לא מאמין לך כי אשתך אינה בהריון. היא צריכה לעשות בדיקה, שהרי ברכת הצדיק לעולם לא תשוב ריקם, מה עוד שהצדיק ממש הבטיח.

או אז סיפר לו הערבי מתוך התרגשות: דע לך ידידי היקר, כי אותו צדיק הוא באמת צדיק גדול, וחבל שלא הכרתי אותו קודם לכן. אשתי בהריון, ממש כמו שהצדיק בירך אותה. אנו שמחים מאד, ואני שמח עתה על שלא גירשתי אותה. מובן איפוא כי השמחה וקידוש השם שנעשה מכך היה גדול ביותר.

באותה תקופה, היה רבינו, רבי דוד פינטו שליט"א עדיין צעיר לימים, קודם נישואיו, ובכל הזדמנות שהיא היה נוסע למרוקו כדי להשתטח על קברי אבותיו זיע"א. באחד הימים, בעת היותו במרוקו, נסע רבי דוד שליט"א לבית בעל הבית של המשפחה, ר' מרדכי קנפו.

רבי דוד שליט"א דופק על דלת בית קנפו, ור' מרדכי ניגש לפתוח את הדלת, והנה מול עיניו הוא רואה את רבי דוד... המילים נעתקו מפיו של ר' מרדכי, אבל מיד החל בשיר ושבח לבורא עולם: ישתבח שמו לעד, ה' מלך ה' מלך ה' ימלוך לעולם ועד, שמע ישראל... בראות רבי דוד כן, התפלא מאד, ושאל את ר' מרדכי: "מה לך כזאת? וכי למה אתה מתפלא לראות אותי?"

ר' מרדכי עמד המום, אבל הוא אמר מיד לרבי דוד שליט"א: אתה בוודאי זוכר את הברכה שאביך בירך את אותה ערביה, שלא נפקדה בבנים ובעלה רצה לגרשה. ולא עוד, שלאחר הברכה אתה [רבי דוד] אמרת לה: 'בעזרת השם, כאשר תלדי בן אבוא לראות אותו, כדי לראות כיצד ברכתו של אבא מתקיימת'. ורבי דוד השיב לו: אמת! אני זוכר זאת.

או אז אמר לו ר' מרדכי לרבי דוד: ברגע זה יש לי צמרמורת גדולה בבשרי, שכן היום ממש ילדה אותה אשה בן, ועתה אני הולך לבקר אותה. וכיון שאתה אמרת לה בשנה שעברה, כי כאשר תלד בן תבוא לבקר אותה. הרי שמן השמים סובבו זאת כי דווקא היום תבוא לכאן מצרפת, ותלך עימי יחד לבקר את אותה אשה.

רבי דוד שליט"א ור' מרדכי הלכו לבקר את אותה אשה. בית היולדת היה מלא באורחים רמי מעלה, וגם בשרים רבים ונכבדים. וכאשר נכנסו רבי דוד ור' מרדכי, נעשה קידוש השם עצום מאד: שכן אז אמר בעל הבית לאורחים: בזכות ברכת הצדיק רבי משה אהרן פינטו והבטחתו, נולד לנו בן. והוא אף הבטיח לנו כי יוולדו לנו ילדים נוספים. הרי שאמת בדברי הצדיק היהודי, והוא קרוב אל ה'! שהרי אשתי היתה עקרה, וגם הרופאים אינם מאמינים למה שקרה לנו.

באותו מעמד מרגש הוסיף ואמר אבי הבן לרבינו, רבי דוד שליט"א: הבן הזה הוא שלכם, אלא שגם לי יש חלק בו, כיון שאני האבא. השיב לו רבי דוד: הבן הזה שלנו, ועכשיו הוא שלך. לאחר מכן התפלל רבינו שליט"א על בן זה שיהיה אוהב ישראל.

מעשה זה גרם אכן לקידוש השם בקרב העמים, אשר ראו את גודלו וגבורתו של השם יתברך, כי תפילת והבטחת הצדיק לא תשוב ריקם. צדיק גוזר והקדוש

עם בנו מורנו רבי דוד חנניה שליט"א

ברוך הוא מקיים. ואכן במשך השנים נולדו לה רק שלשה בנים כפי הבטחת הצדיק זיע"א.

ויהי כמשלוש חדשים...

בני הזוג עברו בדיקות רפואיות רבות, זאת לאחר שהאשה לא יכלה להכנס להריון. שוב ושוב דרשו בני הזוג ברופאים, אך כל זה ללא הועיל. לבסוף, היתה לרופאים בשורה מרה לבני הזוג: "האשה לא תוכל ללדת לעולם!" מכיון שכך, לא ראו בני הזוג כל טעם להמשיך לחיות יחדיו, ולכן החליטו להתגרש.

ברם, בטרם ביצעו את הגירושין בפועל, הלכו השניים אל הצדיק רבי משה אהרן פינטו זצ"ל, כדי לקבל את ברכתו לקראת הפרק החדש בחייהם של כל אחד מהם. לאחר שבני הזוג ציינו בפני הצדיק את הבעיה הרפואית, אמר הבעל לרב, כי בגלל אהבתו הרבה לאשתו, הוא משאיר לה את ביתם, ואת רוב הרכוש המשותף.

רבי משה אהרן שמע את הדברים, ושאל את בני הזוג; למתי נקבע מועד מתן הגט? לאחר שענו לו, סיפר להם את הסיפור הידוע על אותו יהודי שביקש לגרש את אשתו מכיון שזו לא נפקדה בבנים. ואז הבטיח לו רבי שמעון בר יוחאי, כי אם יפרדו מתוך סעודה - תלד לו האשה ילדים, ואח"כ רשב"י התפלל עליהם. "גם אתם" - אמר רבי משה אהרן לבני הזוג – "תמתינו נא שלושה חדשים, ואם עד אז לא יקרה נס - רשאים אתם להתגרש".

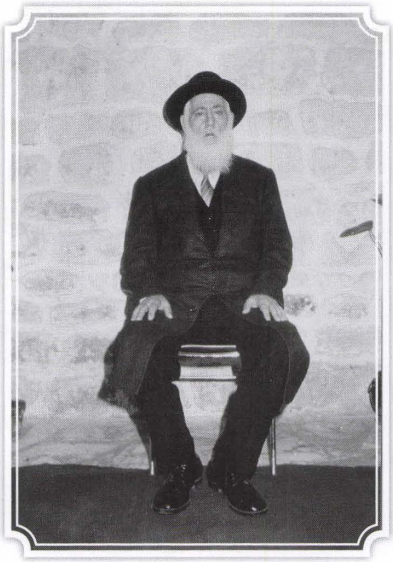

שמעו השניים את העצה והסכימו לה. לאחר חודש ימים נכנסה האשה להריון.

חיים של קדושה

בעל תשובה הגיע אל רבי משה אהרן, ובפיו דרישה: "רוצה אני לגרש את אשתי, אך קודם לכן באתי לבקש את ברכתו של הרב".

רבי משה אהרן החל לשוחח עמו, ואז התברר לרב, כי רק לפני חודש חזר האיש אל המקורות, וכל סיבת הגירושין נעוצה בטלוויזיה; האיש רוצה

לסלק את הטלוויזיה מהבית, ואילו האשה לא מוכנה להסכים לצעד זה. איננה יכולה לחיות ללא זה.

פנה הרב אל האיש ואמר לו: "שוב חזור אל אשתך, וראה חיים איתה. בעזרת השם, כאשר תקיים את כל תרי"ג המצוות, ורק תישאר בעיית הטלוויזיה, רשאי אתה לגרש את אשתך. ואולם, עד אז, אני לוקח על עצמי את מלוא האחריות לכך, שמכשיר התועבה עדיין נמצא בביתך". והעיקר, שאתה בעצמך תחזור בתשובה שלימה.

האיש שמע את הדברים וקיבל אותם. הוא חזר לאשתו, ומאז הפכו לבעלי תשובה גמורים. בניהם ובנותיהם הולכים בדרך התורה והמצוות, והמשפחה רואה חיים של אושר.

וכמובן, מכשיר הטלוויזיה אינו בנמצא בביתם, מאז.

תיקון השלם לגלגול נשמה

בעלה של אשה אחת נפטר לבית עולמו. לאחר שנפטר, היתה האשה עוברת כל יום מחזה ביעותים נורא. בכל יום, כאשר היתה חפצה לאכול, היתה מגיחה מאי שם לטאה, עולה על השולחן, טועמת מן האוכל ומיד היתה בורחת...

בכל יום היתה מגיעה אותה לטאה, דרך החלון, טועמת ובורחת. יום אחד החליטה האשה - עד כאן. היא סגרה היטב את הדלתות ואת החלונות, בתקוה כי נפטרה מהצרה שפקדה אותה. אבל, לא! שוב הגיעה הלטאה, עלתה על השולחן, טעמה מהאוכל וברחה. כך בכל יום ויום, ללא הפסק.

בצר לה, באה האשה אל רבי משה אהרן זצ"ל, וסיפרה לו בקול בוכים את הסיפור הנורא. שמע הרב את דבריה, ואמר לה: לטאה זאת, היא גלגול של בעלך המנוח, והוא צריך לבוא על תיקונו. רבי משה אהרן כתב לה קמיע סגולה, ואמר לה אלו תיקונים עליה לעשות, ואלו תפילות עליה לומר. ואז אמר לה: אם תעשי ככל שהוריתי לך, כי אז הלטאה כבר לא תבוא יותר.

וכך הוה. האשה עשתה בדיוק ככל שהורה לה הרב לעשות. למחרת היום, הגיעה שוב הלטאה, עלתה על השולחן, אבל - - - לא טעמה כלל מהאוכל המונח עליו. ירדה מהשולחן כלעומת שבאה, נעלמה לה, ולא יספה לשוב אל הבית. נשמת הנפטר באה על תיקונה. [רבינו שליט"א, עד לסיפור זה].

הנסתרות והנגלות...

בשנת תשל"ח היה רבי משה אהרן זצ"ל באנגליה. שם ביקר אצל רופא עינים כדי להביא מזור לעיניו, זאת לאחר אותן ארבעים שנה של התבודדות בפקודת אביו זיע"א. ואולי בשל כך גם לקה בעיניו.

באחד הימים, אמר לבנו רבינו רבי דוד שליט"א, כי ברצונו לנסוע אל גן החיות בעיר מנצ'סטר, כדי לראות את האריה, מלך החיות. על מה ולמה רצה לראות את האריה - זאת לא ידע בנו, אבל עשה כרצונו, ושניהם נסעו לגן החיות ביחד עם כמה חסידים.

המדהים ביותר היה - מספר רבי דוד שליט"א - בהגיעו בפעם הראשונה לגן החיות. אומר לו אביו הצדיק כי הוא ראה את האריה בפעם הראשונה בחייו, ואז אמר הצדיק זיע"א: "מה רבו מעשיך השם". הוא הביט על פני האריה זמן רב מאד, מתוך התפעלות גדולה, תוך שהוא אומר לאריה: "שלום עליך אדוני מלך החיות..."

לאחר מכן החל רבי משה אהרן להודות להלל ולשבח לבורא עולם, על שברא חיות יפות כאלו, ואף אל האריה פנה ואמר: "אשריך כי בך בחר השם יתברך להיות מלך על כל החיות. כשעזב את המקום, נענע בראשו אל האריה כאות שלום... ורב הנסתר על הגלוי במעשיו אלו.

נר השמן של הצדיק

כדרכו בקודש, היה רגיל רבי משה אהרן זצ"ל להדליק נרות רבים לעילוי נשמות הצדיקים. דבר זה היה עושה בביתו, אבל חוץ מזאת, היה גם מדליק נרות בבית הכנסת במוגאדור, לעילוי נשמות הצדיקים; רבי חיים פינטו זיע"א, ורבי דוד בן ברוך זיע"א. את הנרות היה מדליק בשמן זית זך.

באחד הימים, בהיותו בבית הכנסת, הבחין רבי משה אהרן כי השמן זית נגמר, ולא היה לו במה להדליק את נרו של רבי דוד בן ברוך. הוא חשב איפוא להדליק את הנר בנר שעוה, ולא בשמן זית. ברם, ברגע בו רצה ליטול את הנר מתוך

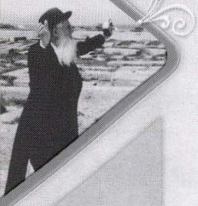

הכוס ולהדליק אותו, נכווה בגופו מהאש, וגם החליפה שלו התלכלכה מהחלב שנטף עליה.

בנו הגדול רבי חיים אמר לו, אולי כל זה בא לו, משום שאת כל הנרות הדליק בשמן זית, ורק את נרו של רבי דוד בן ברוך הדליק עם שעוה ולא עם שמן.

מיד ציוה למשמשו לצאת לחנות ולקנות שמן זית, בו הדליק את נרו של רבי דוד בן ברוך. באותו יום קיבל רבי משה אהרן כסף רב עבור נדרים ונדבות, ולא עוד, אלא שעוד באותו ערב, קודם לכתו לישון, הביא לו אחד ממכריו חליפה חדשה ויפה. וראה בזה נס שקיבל חליפה חדשה תמורת החליפה שנתלכלכה וקיבל כסף תמורת השמן זית שקנה להדליק נר לע"נ הצדיק.

מציאת אבידה בזכות צדקה

אשתו של חיים נחמן מקזבלנקה הגיעה פעם לעיר מוגאדור לטייל מעט. בלכתה בשוק המרכזי הרגישה לפתע כי אבד לה אפוד זהב המלא באבנים טובות ומרגליות. שווי האפוד היה שבעים אלף דורו, והאשה הצטערה על האובדן צער רב.

ראשית דבר הגישה האשה תלונה למשטרה על אובדן האפוד. ובצערה כי רב הלכה אל הצדיק רבי משה אהרן כדי לשטוח לפניו את צערה וכאבה. אמר לה הצדיק: תני לי אלף פראנק, ובעזרת ה' היום תמצאי את האפוד. והיה, אם לא תמצאי את האפוד היום, אחזיר לך את כל הכסף.

האשה יצאה מבית רבי משה אהרן, ולפתע למול עיניה רואה היא גוי ההולך לבוש באפוד שלה... היא החלה להרים צעקות ברחוב, ואז הגיעו שוטרים במרוצה למקום, נטלו מהאיש את האפוד והחזירו לה אותו.

"משנה מקום משנה מזל"

רבי משה אהרן זצ"ל התגורר במרוקו, בעיר אסווירא, ולאחר מכן עבר לעיר קזבלנקה, זאת טרם עלייתו לארץ ישראל, לגור באשדוד. על סיבת שינוי המגורים מסווירא לקזבלנקה מסופר הסיפור הנורא הבא. סיפור אותו כתב רבי משה אהרן עצמו בספרו "שנות חיים". ומעשה שהיה כך היה:

בערב חג הפסח, בשנת תש"ך, בשעה 11 לפני הצהרים, הדליק רבי משה אהרן את הנר לעילוי נשמת זקינו הצדיק הקדוש רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, כמנהגו בכל יום ויום.

לאחר שהדליק את הנר, עלה כדי לתלות אותו על המתלה הקבוע שלו. הוא היה בטוח כי תלה את הכוס והנר שבתוכו כראוי, כפי שהיה עושה יום יום, שהרי ממנו היה נותן לחולים ולנזקקים לישועה, והיה מורידו תמיד ושוב תולה אותו כראוי.

אבל, רק עזב רבי משה אהרן את המקום, והנה הכוס, ובה השמן הדולק נפלה ארצה ונשברה לרסיסים. החל רבי משה אהרן לבכות, וגם אשתו הרבנית והילדים בכו, כי לא ידעו מדוע קרה כדבר הזה, דבר שלא קרה מעולם.

רבי משה אהרן עלה מיד לבית הכנסת, והביא משם כוס אחרת כדי להדליק אותה. הוא הדליק שוב את הנר, הוא אמנם לא נפל שוב, אבל העצבות - בשל נפילת ושבירת הכוס שבתוכו הנר הראשון - נותרה בלבו, והוא חפץ היה לדעת מדוע ולמה קרה כדבר הזה.

באותו לילה, ליל התקדש החג, עשה רבי משה אהרן שאלת חלום, ומן השמים גילו לו, כי הכוס נשברה, כיון שבעיר הזאת, סווירא, לא נותרו יהודים רבים, היכולים לטפל בכל צרכי בית החכם (רבי חיים פינטו). ועכשיו - כך הורו לו - עליך לנסוע לעיר קזבלנקה, ושינוי מקום יביא לשינוי מזל. ואף אמרו לו: כמו כן הגיע הזמן שתשלח את בניך לישיבות, כי כאן בעיר אסוירא נסגרו הישיבות האחרונות שהיו כאן [ראה בספר שנות חיים].

והבוטח בה' חסד יסובבנהו

ביום א' לחודש אדר תש"ך פקד רעש אדמה אדיר את העיר אגאדיר, וכל העיר נחרבה והפכה לעיי חרבות. 12 אלף איש מצאו את מותם ברעש הגדול. יהודי העיר אשר נותרו ללא קורת גג לראשם, הגיעו לעיר מוגאדור, כדי למצוא שם מקלט, ומקום לגור בו. ואכן, יהודי מוגאדור נהגו בהם מנהג הכנסת אורחים, כמו שנאמר "וחי אחיך עמך", ודאגו לכל מחסורם.

באחת השבתות, לפתע, פשטה שמועה בעיר מוגאדור, כי רעידת אדמה נוספת הולכת לפקוד את העיר, וכי אז עלולים הבתים, חס וחלילה לקבור את היושבים בהם. משום כן, כל מי שחיין יקרים לו חייב לצאת מיד עם משפחתו מהבית.

אוירת בהלה השתררה בעיר, וכל ראש בית אב מיהר לצאת עם בני משפחתו מהבית. כולם זכרו את התוצאות המרות שהיו לאותה רעידת אדמה באגאדיר: כל היוצאים, בנעריהם ובזקניהם, הצטופפו במקום פתוח. שם, האמינו, הם יהיו יותר בטוחים מפני הסכנה. ואף הרבנית, וכל בניה ובנותיה יצאו מהבית בערב שבת.

ואולם, רבי משה אהרן פינטו זצ"ל, שהיה באותה תקופה בשנות ההסגר שלו, לא שינה ממנהגו כהוא זה. הוא נשאר בבית. כיון שלא חשש ולא נתקף בבהלה בגלל אותה שמועה. ולא עוד, אלא אמר, כי היא שמועת שווא, ובהלה שאין לה כל שחר, וכי רק הערבים הפיצו שמועה זו, כדי שהיהודים יצאו מבתיהם, ואז הערבים יוכלו להכנס לבתי היהודים ולגנוב את רכושם.

אבל בעוונות, לא היה מי שיאמין לדברי רבי משה אהרן זי"ע, עד שלבסוף התברר כי אכן צדק בדבריו. ועל כך מוסיף בנו רבי דוד שליט"א: זוכר אני, שכאשר חזרנו

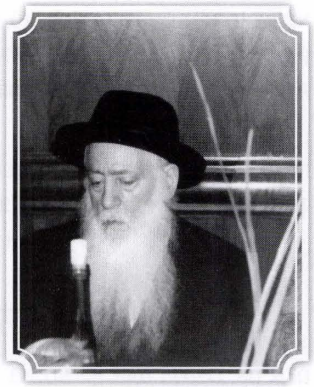

לבית, אמר לנו כ"ק אבא זי"ע; "אמרתי לכם שהכל שקר, וב"ה שלא חיללתי את מנוחת שבת קודש".

יגעת ומצאת תאמין

היה זה כבר בתקופה בה גר רבי משה אהרן זצ"ל באשדוד. באחד הימים, בהיותו לבדו בבית, דפק צעיר על הדלת. היה זה בנו של ר' לוי בן דוד, מכרו של הרב עוד ממרוקו, הגר כיום בישראל, בדימונה.

הרב שמח מאד לראות את בן מכרו, והתעניין במצב בני המשפחה, בנושא הפרנסה, ואף בנושאים נוספים. לפתע ביקש ממנו רבי משה אהרן, כי יצא החוצה ויקרא ליהודי בשם שלמה ויצמן, המתגורר באשדוד, שבבעלותו חנות מכולת.

הצעיר נבוך מאד מן הבקשה, ואמר לרב: "איך אמצא את האיש, והרי אני זר בעיר זו?" והרב משיב לו: "האם לרכב על אופניים אתה יודע?" "כן!" - משיב הצעיר. והרב ממשיך: "אם כן, רכב על האופניים שתראה ליד הדלת - [בהגיע הצעיר, לא היו שם כל אופניים...] - והם יובילו אותך אל מחוז חפצך".

שחק הצעיר ואמר: "לו יהי כדברי הרב". הוא יצא מבית הרב, שם ראה לפתע אופניים, עלה עליהם ויצא לשוט בעיר אשדוד. לאחר שחצה מספר רחובות הגיע לרחוב בו ראה כמה חנויות מכולת זו ליד זו. שם נשברה שרשרת האופניים, ואז ירד הרוכב כדי לתקן אותה. והנה, מאחת מהחנויות יצא גבר והצעיר שואל אותו: "האם אתה מכיר את שלמה ויצמן, בעל חנות מכולת".

"ודאי" - השיב לו האיש – "החנות ממנה יצאתי ברגע זה, שייכת לשלמה ויצמן".

ואברכה מברכיך...

בהיות רבי משה אהרן זצ"ל באנגליה, בשנת תשל"ח, הגיע לבקרו במעונו הרב ישראל מלול שליט"א, כדי לשוחח על נושאים שונים, ואף כדי לבקש ממנו ברכה.

בראות רבי משה אהרן את הרב מלול אמר לו: "אני רואה את אמא שלך מתפללת עלי, ויש הצלחה גדולה בברכות ובתפילות שלה. ולא עוד, הברכות שלה עושות רושם גדול בשמים. ועל כולנה" - הוסיף ואמר לו רבי משה אהרן – "האמא שלך רואה למרחוק, את מה שעתיד להיות".

בשמוע רבי ישראל מלול את דברי הרב, התפלא מאד. שכן אף אחד זולתו לא ידע כי אמא שלו מברכת את כבוד הרב רבי משה אהרן. ואמנם, גם כמה פעמים היתה אומרת לבנה (רבי ישראל) דברי נביאות. אבל מעולם הוא לא סיפר זאת לבני אדם, ואילו רבי משה אהרן יודע זאת.

הבין איפוא הרב מלול כי רבי משה אהרן איש אלוקים הוא. ורבי משה אהרן מצידו רצה להראות להרב מלול עד כמה הוא מכבד את אמו, לכן אמר לו: "אני הולך לבקר את אמא שלך, כיון שהיא אשה גדולה וחשובה מאד.

בדרך שאדם רוצה לילך... רגלי חסידיו ישמור

ידוע מאמר חז"ל: "בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו". דהיינו, אם אדם רוצה להיות צדיק, או בעל צדקה מסובבין לו משמים שיהיה כן, ואם ח"ו רוצה להיות רשע גם לכך מביאים אותו מן שמים. ואף שחז"ל אמרו הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, אמנם הבא לטהר מסייעין אותו, אבל האדם מעצמו צריך לעשות השתדלות. מאמר זה ראינו במוחש אצל כבוד הצדיק רבי משה אהרן זלה"ה, לפי הסיפור הבא:

דרכו של רבי משה אהרן זצ"ל היתה לאכול ארוחת צהרים בדיוק בשעה 12 בצהרים, אז לא היה מקבל כלל קהל. לאחר מכן היה נח מעט, מקבל קהל, ואח"כ לומד. גם בערב הקפיד לילך לישון בזמן. בחצות לילה היה קם ומתפלל על עם ישראל. כך נהג גם בשנותיו האחרונות.

יום אחד הוצרכה הרבנית תחי' לנסוע לתל אביב, וקודם שנסעה אמרה לסבתא ע"ה להוציא את העוף מהמקרר, לבשל אותו ולהגישו לרב זצ"ל לאכול, אבל בדיוק בשעה 12. סבתא עשתה כן, והיא התחילה להכין את האוכל כדי להגיש אותו אל הצדיק. אבל מאת ה' היתה זאת כי בדיוק בשעה 12 הגיעו אנשים, והרב זצ"ל הכניס אותם (שלא כמנהגו). כששוב רצה לאכול הגיעו עוד אנשים, והרב זצ"ל אמר לסבתא שתכניס אותם. כך כל שעות הצהרים קיבל קהל, לא אכל ולא נח.

משחזרה הרבנית תחי' מת"א שאלה את סבתא אם הרב כבר אכל, ואמרה לה שלא, כיון שכל העת הוא

מקבל קהל. אבל היית צריכה לומר לו שיאכל? - אמרה הרבנית לסבתא. אבל מה אעשה, הוא ביקש שהאנשים יכנסו אליו - השיבה סבתא. אז שאלה הרבנית את סבתא: האם הכשרת את העוף? לא - ענתה סבתא, חשבתי שאת הכשרת כבר את העוף.

עכשיו אכן הובן הכל. הרבנית נכנסה לחדר, נטלה מהר את הצלחת, הוציאה עוף אחר, הכשירה אותו ובישלה אותו. לפתע ביקש הרב לאכול... אז סיפרה לו הרבנית את כל הסיפור. הרב חייך ואמר: זהו מאמר חז"ל "בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו". מעולם לא בא בשר טריפה לפי, ואף שאת לא היית כאן המשיך השי"ת לשמור עלי ולעזור לי בזה [מפי מקורבי הרב זצ"ל].

כיסופין ואהבה רק להשי"ת

רבי משה אהרן זי"ע בשעת ארוחתו, מעולם לא היה מסיים את הצלחת שלו עד תומה, אלא התחיל לאכול ותמיד הפסיק. כשראתה זאת אשתו הרבנית, חשבה שבעלה לא אוהב את האוכל שהיא מכינה. כיון שהרגיש הצדיק בדבר אמר לה: אני אוהב את האוכל שלך, אבל מכל מקום אני אוכל הימנו רק קימעא קימעא, שאם אוכל בבת אחת הרי אבקש ממך מיד עוד צלחת אחרת, ואני מעדיף שהתאוה שלי תהיה רק להקב"ה ולתורה, ולא לדברי העולם הזה [מפי מקורבי הרב זצ"ל].

את הדרך ילך בה...

בשנת תשל"ח, היה כאמור, רבי משה אהרן זצ"ל באנגליה. באותו יום, לאחר שביקר אצלו הרב ישראל מלול, הלך עם בנו רבינו, רבי דוד שליט"א לרופא עינים. רבי משה אהרן הלך ראשון ואחריו הלך בנו שליט"א. אלא, שרבי משה אהרן הלך כמו שהוא יודע לבדו את הדרך, מבלי שמישהו יראה לו כיצד הולכים, וכך הגיע אל הרופא.

ולא עוד. רבי משה אהרן לא הלך ועיניו נכחו יביטו, כדי לדעת להיכן ללכת. מעולם לא הרים את עיניו מהארץ. עיניו תמיד היו כלפי האדמה, הן בהיותו בביתו, וקל וחומר בלכתו ברחוב. וראה זה פלא, על אף שלא הביט נכחו כלל, ידע בבירור את הדרך המובילה לרופא העינים, על אף שזו לו הפעם הראשונה בה הוא הולך אליו [כנ"ל].

צדיק גדול יסתלק מהעולם

בחול המועד של פסח תשמ"ג, חודשים ספורים קודם הסתלקותו, נלקח רבי משה אהרן לבית החולים. מצבו היה בכי רע. אבל לפתע פתח את עיניו ואמר לסובבים אותו: "צדיק גדול יסתלק היום מן העולם".

משחזרו בני המשפחה מבית החולים, שמעו בתקשורת אודות הסתלקות הצדיק רבי מאיר אבוחצירא זצ"ל מאשדוד, בנו של הצדיק המלוב"ן רבי ישראל זצ"ל, הבבא סאלי. אז הבינו את רוח קדשו של רבי משה אהרן, כי שלוש שעות קודם הפטירה, חזה ברוח קדשו את הסתלקות הצדיק מהעולם שנפטר בפתאומיות [כנ"ל].

אור פניו שהאיר למרחוק

רבי משה אהרן פינטו זצ"ל התארח פעם, בעת שביקר בלוס אנג'לס שבארצות הברית, בבית משפחת אזולאי. לכבודו, הכשירו בני הבית את כל הכלים שברשותם, ואף הכינו לכבודו אוכל מיוחד.

באחד הימים, אמרה הגב' אזולאי לבנה דוד: גש בבקשה אל חדרו של הצדיק, והזמן אותו לארוחת הצהרים. הבן הלך כמצוות אמו, פתח את הדלת של הצדיק האורח מאשדוד. אבל... נרתע לאחוריו. הוא צעק צעקה גדולה, ומיהר לשוב על עקבותיו.

בני הבית נחרדו; "מה קרה?" שאלו אותו בדאגה. ואז סיפר להם הבן, כשכולו נסער ונרגש: כשנכנסתי לחדר, ראיתי שהוא כולו מלא אור יקרות, ואף פניו של הרב קורנות ומאירות למרחוק.

* * *

סיפור דומה אירע גם אצל מכלוף ביטון מהמושב לוזית. במשך ימים אחדים התארח בביתו הצדיק, רבי משה אהרן זצ"ל, ומכלוף שם לב כי מתוך החדר בוקע זוהר מופלא, זאת על אף החשיכה ששררה בחדר בכל שעות היממה. פניו של הרב היו כמין לפיד אש אשר שלח רשפי אש למרחוק.

בעל הבית נרתע לאחוריו, בשל חשש לבריאותו, ושב על עקבותיו, מבלי להכנס לחדר. גם בני משפחתו היו עדים למחזה המופלא הזה, אשר נמשך כל אותה עת בה שהה הרב בביתם.

עדות שכזאת, על קרינת אור פניו של רבי משה אהרן זצ"ל, מעידים גם בני משפחתו הקרובה אליו. לילות רבים חדרו היה חשוך, אבל מתוך החושך היו פניו מאירים כזוהר הרקיע. פעמים רבות היו בני המשפחה נבהלים מהמראה, עד שלבסוף התרגלו מעט לזה.

"רגלי חסידיו ישמור..."

היה זה תקופה קצרה קודם הסתלקותו של רבי משה אהרן זצ"ל למתיבתא דרקיעא. בנו רבינו, רבי דוד שליט"א היה אז בלוס אנג'לס, ושם, באחד הימים, קיבל הודעה מישראל, כי אביו רבי משה אהרן חולה מאד, וחייו בסכנה.

משאל רבי דוד שליט"א לסיבת הדבר הוברר לו, כי הקדירה של המים החמים שהוכנה לשבת קודש נשפכה כולה על רגליו של אביו הצדיק. שכן כידוע, רבי משה אהרן היה רגיל להכין בכבודו ובעצמו דברים רבים לשבת, ובין הדברים החביבים עליו ביותר היה, לחמם את את החמין לכבוד שבת, ולהניח אותם על הפלטה השבתית.

תיכף לקבלת הידיעה הקשה, טס רבי דוד שליט"א מלוס אנג'לס לתל אביב, ומשדה התעופה נסע היישר לבית החולים "הדסה" בתל אביב. שם פגש את אביו כשהוא מחוסר הכרה ל"ע, ושם הודיעו לו הרופאים כי עומדים הם לחתוך לאביו את רגליו, כיון שיש לו בהן נמק קשה, וחייבים לכרות את רגליו כדי להציל את חייו.

הרופאים ערכו לרבי משה אהרן בדיקות מקיפות, ואכן הוברר, כי יש לחתוך את רגליו. ואולם, עוד באותו לילה פתח רבי משה אהרן את עיניו ואמר לסובבים אותו: "אין לכם מה לדאוג. לעולם לא יצליחו הרופאים לקחת ממני את רגלי, אותן נתן לי השם יתברך במתנה ביום הולדתי, ובזכותם עבדתי את השם יתברך".

רגלים אלו אשר היו מוליכות אותו לבית הכנסת בכל שבת, לאחר שעבר ארבעים שנה של הסגר בבית במרוקו, מבלי לצאת מהבית, ותמיד התפלל לבורא עולם לביאת המשיח, עד שחלם שאביו הקדוש רבי חיים פינטו זצ"ל נגלה אליו ואומר לו כי הגיע הזמן לעלות לארץ ישראל.

רגלים אלו אשר העלו אותו לארץ ישראל, וכאן בארץ ישראל בנה בית מדרש, ומכל העולם החלו אנשים ונשים לבוא אליו כדי לקבל את ברכתו הקדושה, אשר כידוע הביאה תמיד תוצאות טובות, מרוב קדושתו ותמימותו. שכן, השם

קרוב תמיד לכל קוראיו, לכל אשר יקראוהו באמת, והשם יתברך תמיד קיבל את תפילותיו - רגלים אלו לא ייקצצו.

ואכן, ברגע בו רצו הרופאים להכניס את רבי משה אהרן לחדר ניתוח כדי לחתוך את רגליו, הבחין אחד הרופאים בשיפור עצום במצב רגליו של הצדיק. ולא עוד, הוא התפעל כל כך מאור זיו פניו הקדושים של רבי משה אהרן זצ"ל, אשר זהרו כזוהר הרקיע ואור גדול יוצא מהם. משום כך, הורה מיד לרופאים האחרים להביא אליו את כל הבדיקות שנעשו בגופו של הצדיק.

הרופאים אכן עשו כן. הם הביאו את כל דפי הבדיקות הראשונות והאחרונות שנעשו לרבי משה אהרן, ושוב נעשו בדיקות לצדיק. ואז אירע הפלא העצום! נס גדול התרחש באותה שעה. שכן, כל הבדיקות אשר נעשו בדייקנות ובהקפדה מלאה, הוכיחו בבירור כי לצדיק יש ברגליו נמק נורא וקשה, וסכנה גדול היתה נשקפת לחייו אם לא היו חותכים את שתי רגליו, ואילו עכשיו מסתבר להיפך; הדם זורם בעורקים, בגידים ברגלים כרגיל ורגליו בצבע אדום סביר וטוב.

תיכף ומיד הופסקו ההכנות לניתוח. רבי משה אהרן הוצא מחדר הניתוח והועבר לחדרו. כשהתעורר רבי משה אהרן משנתו, החל להזיז את רגליו ואמר: "אתם רואים. לא היה צורך וסיבה שחס וחלילה שיהיה נגרם נזק לשתי רגלי אשר הלכו לקיים מצוה לכבוד שבת קודש. אין הקדוש ברוך הוא מביא תקלה ח"ו לאדם, כאשר הוא עסוק במצוה, וקל וחומר כאשר הדבר נוגע למצוה של כבוד שבת קודש".

לאחר מכן החל רבי משה אהרן להסתובב בחדרו בבית החולים, וכל העת שר שירים ופיוטים של רבי חיים פינטו זצ"ל, ואף נתן הודיה, מתוך שירות ותשבחות בתמימות גדולה לבורא עולם, על שהציל את שתי רגליו, שלא יהיו קבורים קודם פטירתו.

"עץ פרי עושה פרי"

בית הכנסת ע"ש הצדיק מרן המלוב"ן רבי חיים פינטו זצ"ל

"גלה כבוד מישראל"

יאמה בדיק על כל הבא בלינה"

יחי עם כל בית ישראל אנו מתאבלים מרה על הסתלקותו של הצדיק הנורא וקדוש עם ישראל הנפטר"

מבנת ארואלים ומרפאים

האדמו"ר רבי **משה אהרן פינטו** זצ"ל

בנו של המלוב"ן רבנו הקדוש **חיים פינטו** זיע"א

שעלה בסערה השמימה

על בית ישראל יבנו השדמה אשר שוף ה'

מסע ההלוויה יצא מבית הכנסת ע"ש רבנו חיים פינטו

רח' רסב"ם סרכו ב' (ע"י ביקות לאחר)

היום יום חמישי ה' אלול תשס"ה (22.8.85) בשעה 3.30 אחה"צ

אור ליום חמישי, ה' באלול תשמ"ה הורם הנזר והוסרה העטרה מעל ראשי בני ישראל. נצחו אראלים את המצוקים, והצדיק המקובל המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל נתבקש לישיבה של מעלה.

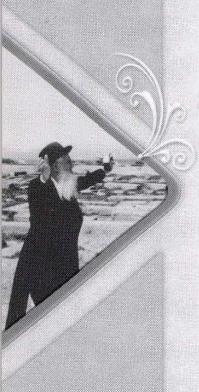

ביום פטירתו הגיעו אלפי אנשים מכל רחבי הארץ כדי לחלוק לו את הכבוד האחרון. בין הבאים היו גם כמה עקרות וכמה חשוכי בנים ששנים רבות לא נפקדו בילדים. אלו עמדו ליד הקבר בשעה שערכו לצדיק את "גלה כבוד מישראל"... ההקפות, כמנהג ירושלים.

וראה זה פלא. כל אותם עקרות וחשוכי בנים שעמדו שם, נפקדו בזרע של קיימא כבר באותה שנה, בזכות הצדיק רבי משה אהרן. בזכות אותה תפילה שנשאו ליד הקבר הטרי בשעת קבורת הצדיק. וילדים רבים נקראו על שמו הקדוש משה אהרן או משה. זכותו תגן עלינו, אמן.

כחום היום...

יום הסתלקותו של הצדיק רבי משה אהרן זצ"ל היה בליל יום חמישי, וביום חמישי הוא נקבר. למחרת, ביום שישי בבוקר, טרם זריחת החמה, הגיעו כמה אנשים אל חלקת הקבר הטרי כדי לומר שם פרקי תהילים, ולהתפלל לרפואות וישועות, בזכות הצדיק הטמון כאן.

כמה מהאנשים השתטחו על החול של הקבר, ואז, לפתע הם קיבלו כוויות מהחום של החול... החול כידוע בשעת לפנות בוקר קר, ואילו כאן, החול היה חם ורותח ממש, עד שמי שנגע בחול זה נכווה מרוב חמימות של החול, שעל גופו הטהור של הצדיק.

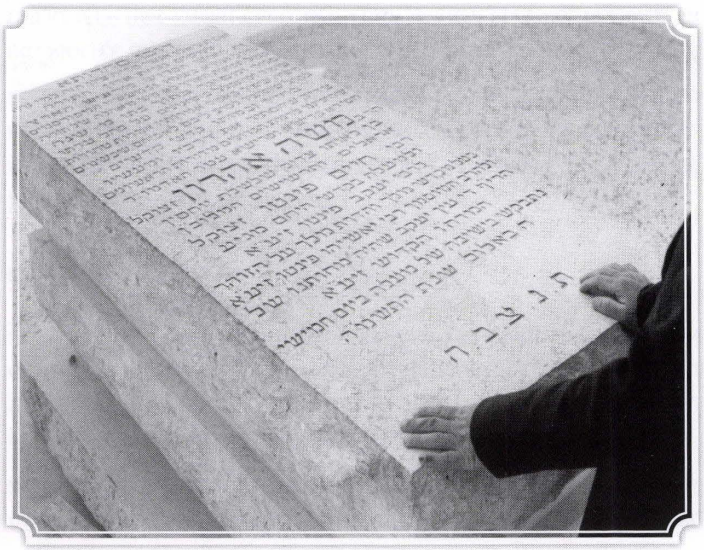

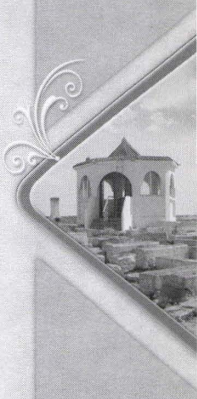

פרק
כב

הצדיק הקדוש רבי **רפאל פינטו** זצוק"ל

(בנו הצעיר של כ"ק רבי **חיים פינטו הקטן** זי"ע)

"יפה כוח הבן מכוח האב"

אחד מיהודי מרוקו החל לעסוק לפרנסתו בבוטנים. הוא מכר את כל רכושו וקנה בוטנים לרוב, כך קיוה שתהיה לו פרנסה בריוח. את הבוטנים הוא קנה במחיר של שלושה פראנק, וחיכה עד שיתייקר השער, וכך יוכל למכור ביוקר ולהתעשר.

ואולם, מחיר הבוטנים לא עלה כלל, והוא כבר חשב שהוא נשאר עני לכל ימי חייו. גם האנשים שסביבו לעגו לו על שמכר את רכושו כדי לקנות בוטנים בזול, והנה עתה אינו יכול למכור אותם במחיר גבוה יותר.

בצר לו הלך אל הצדיק רבי חיים פינטו זצ"ל כדי לקבל ברכה. רבי חיים פינטו הזהיר אותו: אל תמכור את הבוטנים עד שיעלה מחירם 2 ריאל. האיש יצא מבית הצדיק, וכבר חשב לעשות כדברי הרב. לפתע יצא אליו רבי רפאל זצ"ל ואמר לו: ואני אומר לך, אל תמכור את הבוטנים עד שיעלה מחירם 3 ריאל.

ואמנם כך הווה. מחיר הבוטנים עלה לשלוש ריאל. האיש מכר את כל הבוטנים והתעשר עושר רב. או אז אמרו לו האנשים: "אשריך שמכרת את הבוטנים במחיר שלוש ריאל". ועל זה אמרו לו: "יפה כוח הבן [רבי רפאל] מכוח האב [רבי חיים]. [מפי מקורבי רבינו, רבי דוד שליט"א]

נסיעה טובה ובטוחה

רבי רפאל פינטו זצ"ל, כידוע, עשר שנים קודם הסתלקותו מהעולם לא יצא מפתח ביתו. אנשים רבים מכל קצוות תבל היו באים אליו לביתו כדי לקבל את ברכותיו בכל ענין שהוא, כי היה מפורסם למקובל גדול ומלומד בניסים. הוא היה בבחינת "צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים", וברכותיו לא היו שבות ריקם.

אדון שלמה לסרי, הגר עדיין במרוקו, קנה פעם מכונית חדשה מדגם פיאט. כשהוציא את המכונית מהמוסך, עוד קודם בואו לביתו, הלך מיד אל רבי רפאל

זצ"ל, כדי לקבל ברכה להצלחה ולהצלה מעין רעה. כל זאת עוד קודם שהשתמש במכונית לצרכיו האישיים.

כשנכנס אדון שלמה לסרי לביתו של הצדיק, קיבל אותו רבי רפאל בסבר פנים יפות, תוך חיוך גדול, ושאל אותו: מדוע זה פתאום אתה בא אלי בשעת הצהרים, והרי בשעה זו אתה תמיד נמצא בעבודה, ואלי אתה מגיע בשעות הבוקר או בשעות הערב המאוחרות?

השיב לו שלמה לסרי: "באתי לקבל ברכה להצלחה". אז ענה לו רבי רפאל בחיוך: "אתה פחדן. אתה מפחד מעין הרע ומתאונות. תבטח איפוא בהקדוש ברוך הוא, ואז לא תצטרך לפחד לא מעין הרע ולא מתאונות דרכים".

לאחר מכן טפח לו רבי רפאל לשלמה לסרי על הגב דרך חיבה, ואמר לו: חשבת לכסות ממני כי קנית מכונית חדשה. אל תדאג. אני לא אעשה לך עין הרע, להיפך, אני מאחל לך מזל טוב.

או אז התפלא אדון שלמה לסרי מאד מכח נבואתו של הצדיק רבי רפאל זצ"ל; הכיצד ידע הרב כי קנה זה עתה מכונית חדשה...?

"לא תהיה ברכת הדיוט קלה בעיניך"

יהודי ממרוקו הלך פעם עם אנשים נוספים לרבי רפאל פינטו זיע"א, כדי לקבל ברכה. שם בבית פגשו ביהודי שכל העת צחק וליגלג על רבי רפאל וברכותיו. שאלו רבי רפאל: "מדוע באת לכאן, כדי לצחוק ממני? באת כדי להפריע לאחרים? אם אינך חפץ בברכה מדוע באת לכאן?" השיבו האיש: "באתי סתם כדי לראות,

הקיר ליד מקום הדלקת הנרות בבית רבי חיים במוגאדור

ודבר זה של ברכות וכו' מאד מצחיק אותי". או אז אמר לו רבי רפאל: "עוד חצי שעה תצטרך לברכה, ואני אהיה כאן כדי לברך אותך..." ענה האיש: "לאיזו ברכה אצטרך? הן לא חסר לי מאומה!"

אמר לו רבי רפאל: "מנין לך שלא חסר לך כלום? האם אתה יודע מה יכול לקרות עוד חצי שעה? אם הגעת לכאן, בוודאי ה' עשה זאת, ואתה אינך יושב בשקט? אבל אעפי"כ איני מקפיד עליך, ואתן לך ברכה עוד חצי שעה". אותו איש המשיך לצחוק, יצא מהבית ועמו יצאו אנשים נוספים.

הוא נכנס למכונית, התניע אותה והחל בנסיעה, לאחר זמן קצר איבד את השליטה על הרכב, והמכונית פשוט "ברחה" לו... היא התנגשה בקיר, והקיר נפל על אותו אדם, והוא נפצע. אנשים שעמדו שם אמרו לו: "תיכנס מיד לרבי רפאל כדי לבקש ברכה".

באותה שעה ישב רבי רפאל בביתו מוקף באנשים, ולפתע אמר להם: "אותו צוחק מגיע עכשיו אלי כדי לבקש ברכה, שכן נפל עליו קיר והוא פצוע". לאחר כמה דקות אכן נכנס האיש לבקש סליחה מחילה וברכה. או אז אמר לו רבי רפאל: "לעולם לא תהא ברכת הדיוט קלה בעיניך. אני אמנם הדיוט, אבל אעפי"כ לא תהא ברכתי קלה בעיניך. ולא רק שזלזלת בברכה, אלא גם באת להפריע לאחרים. מהיום ואילך תלמד שלא לזלזל".

רואים אנו מכאן את כוחו של רבי רפאל פינטו, ואת רוה"ק שלו. ואין להתפלא על כך, כי גם בדורנו יכולים להיות אנשים שכאלו. אבל יש לידע, שמי שמדבר וצוחק על צדיק ה' נוקם את נקמתו, ואם הוא חושב כי ה' מוותר, יוותרו מעיו (כדברי חז"ל), כי אסור לפגוע בכבודו של צדיק. וכתיב הזהרו בגחלתן שלא תכוו, שעקיצתן עקיצת עקרב ונשיכתם נשיכת נחש.

קידוש השם לעיני העמים

סיפור מדהים על קדושתו של רבי רפאל פינטו, סיפר חנניה מויאל, בנו של הרב אברהם מויאל מצרפת. רבי רפאל הלך פעם למנהל חברת אוטובוסים מרוקאית שהיה גוי ואמר לו: "אמנם אתה צעיר, אבל כיון שאתה ידיד טוב של היהודים ואוהב אותם, היום יעשה ה' עמך נס". אותו גוי צחק עליו ואמר לו לצאת מהמשרד, כי לא ידע עם מי יש לו ענין.

רבי רפאל יצא, ואותו גוי נכנס למכוניתו ונסע. לפתע הוא התנגש במשאית גדולה, וכל מכוניתו התרסקה לגמרי, והוא יצא חי ושלם! אז נזכר הגוי בדבריו של רבי רפאל, והחל לחפש אותו. כשמצא את רבי רפאל בא אליו, נישק את ידיו ואמר לו: "מהיום ואילך תבוא אלי כל יום שישי, ומהקופה יתנו לך סכום כסף נכבד!" אותו יום התקדש שמו של השי"ת בעולם.

"כי תצא אש..."

רבי רפאל זצ"ל הגיע פעם לביתו של יהודי פלוני. כשנכנס הצדיק לביתו של הלה, חשב האיש כי רבי רפאל בא אליו כדי להתרימו עבור מצות צדקה, וכיון שאותו איש היה מן הקמצנים, לא אבה להביט על רבי רפאל. הוא אף ביזה אותו לעין כל, ולא נתקררה דעתו, עד שזרק את רבי רפאל מביתו.

טרם צאתו מהבית, פנה אליו רבי רפאל ואמר לו: "סלח לי. לא באתי לביתך כדי להתרים אותך עבור צדקה. באתי רק לומר לך כי תלך מהר לחנותך, שכן אש עומדת לפרוץ בחנות בכל רגע, ולכן רוץ מהר וכבה את השריפה. אבל - - - עכשיו, כבר אבוד. כבר אין לך עבור מה ללכת. החנות כולה כבר עלתה בלהבות ולא נותר ממנה כל זכר..." וכך הווה. [מפי מקורבי רבינו, רבי דוד שליט"א]

הגניבה, כתמורה למצות הצדקה

בשנת תש"י קרה הדבר. יהודי פלוני ישב יחד עם חבירו בחנותו של החבר, בה הוא מוכר בדים. מרחוק הם ראו את הצדיק רבי רפאל פינטו זצ"ל כשהוא מתקרב אליהם. רבי רפאל נכנס לתוך החנות והוא אומר להם: "שמעו היטב! אתם צריכים לתת לי עכשיו סכום כסף, כדי שהקב"ה יוריד מעליכם כל גזירות קשות ורעות, ויגזור עליכם גזירות טובות".

בעל החנות כעס מעט מהדברים ששמע, ופנה אל רבי רפאל באומרו לו: "אנו כבר מכירים את הסיפורים שלך בעניני כסף וגזירות. אין לי כסף לתת לך, ואתה יכול לעזוב את המקום". הביט עליו רבי רפאל זצ"ל ואמר לו: "חבל, רציתי לעזור

קברו של רבי רפאל פינטו זיע"א בקזבלנקה

לך אבל אתה דחית את עזרתי. אתה עוד תבוא ותחפש אותי". כשעזב רבי רפאל את החנות אמר לו החבר: "יכולת באמת לתת לו משהו לצדקה". אבל בעל החנות השיב: "בשביל מה לתת לו כל פעם שהוא בא לכאן".

לפתע הגיעה קבוצה גדולה של ערבים אל החנות במטרה לקנות בדים. אבל לבסוף הם לא קנו מאומה. משהלכו גילה לפתע בעל החנות כי התיק שלו שבו היו 200 אלף פראנק (סכום אדיר ביותר, כיום כמה מליונים) נעלם כמו בלעה אותו האדמה, ואז הבין כי אנשי הקבוצה הזאת גנבו ממנו את התיק. הוא לא ידע לאן לפנות אבל הבין מיד כי זה בא לו כתוצאה מקפידא של רבי רפאל פינטו זצ"ל.

מיד הלך האיש לחפש את רבי רפאל, וכאשר רבי רפאל ראהו אמר לו: "גנבו ממך את התיק עם הכסף, כי לא רצית לתת צדקה. אם היית נותן צדקה הייתי מציל אותך מהגניבה". אז אמר לו בעל החנות: "כבוד הרב, תסלח לי על מה שעשיתי". ורבי רפאל משיבו: "אני אמנם סולח לך, אבל על מה שביישת אותי אני לא יודע אם אבי רבי חיים פינטו זיע"א יכול לסלוח לך". והאיש אומר לו שוב: "אם אתה תסלח לי אז גם אביך כ"ק רבי חיים זיע"א יסלח לי".

הם עשו בקשת מחילה האחד מהשני, ואז רבי רפאל זצ"ל אמר לבעל החנות: "להבא, אם יבוא אליך עני תתן לו צדקה, שכן אי אפשר לדעת מה יכול לקרות, וכבר אמר שלמה המלך ע"ה: "וצדקה תציל ממות". [מפי החבר, עד למעשה, שסיפר לרבי דוד שליט"א]

כיוצא בדבר הוסיף וסיפר רבינו, רבי דוד שליט"א: סיפור מעין זה התרחש גם אצל סבי, כ"ק רבי חיים פינטו (הקטן) זיע"א. פעם רבי חיים זיע"א ביקש מאדם פלוני כסף לצדקה, והאיש אמר לו כי אין לו כסף. אז אמר לו רבי חיים: "אל תאמר אין לי כסף, שהרי אני לא צריך את הכסף עבורי, אלא עבור העניים, ואם תתן לצדקה אזי תצא זכאי מכאן ומכאן". האיש שמע את הדברים ואמר לרבי חיים: "אני לא רואה שאצא זכאי, אלא אני רואה שאם אתן את הכסף לצדקה רק אפסיד".

אמר לו רבי חיים: "מה אעשה לך, עכשיו אין כבר מה לעשות. רוץ מיד לחנות שלך ותציל מה שאתה יכול עדיין להציל. שכן חוט חשמל החל לבעור שם וכל הסחורות בחנות החלו להשרף באש, ולכן רוץ ותציל מה שאתה יכול (בזמנים ההם לא היה עדיין ביטוח שישלם את הנזק...).

אבל בעוונות הרבים, עד שהאיש הגיע במרוצה אל חנותו, כל החנות כבר עלתה בלהבות, וכולה נשרפה כליל.

מדבר שקר תרחק

אשה אחת הלכה לקברו של צדיק אחד במרוקו. ליד הקבר עמד רבי רפאל פינטו וביקש ממנה מעות לצדקה עבור עניים. אמרה לו האשה כי אין לה. אז אמר

לה רבי רפאל: "אני רואה שכן יש לך". אזי נשבעה אותה אשה שאין לה, ואם יש לה אזי שרגליה ישברו. רבי רפאל שמע כזאת ואמר: "אמן! אם את משקרת כך יהיה".

ואכן כך היה! לאחר מכן היא עלתה לאוטובוס, ואז באה רוח חזקה והעיפה את מטפחתה, וכאשר הסתובבה לתפוס את המטפחת נפלה ורגליה נשברו. וזאת למודעי, כי בתוך המטפחת היה קשור סכום כסף גדול.

היא הובאה לרבי רפאל והוא אמר לה: "כיצד נשבעת ושיקרת שאין לך?" היא ביקשה סליחה, ורבי רפאל סלח לה, אבל הוסיף: "שקרת ליד קבר של צדיק, לכן ה' לא יכול לסלוח לך. רציתי כסף כדי להצילך ממוות כי צדקה תציל ממות ואת סירבת. אלא שעדיין עמדה לך הזכות של הצדיק שרק שברת את רגליך ולא קרה לך דבר גרוע יותר".

הנסתרות לה' אלוקינו

רבי רפאל זצ"ל היה ידוע כבעל צדקה גדול. באומנות אבותיו אחז כל ימיו, לתת צדקה לעניים, ולעזור ולסייע לנזקקים. בשל כך היה אהוד ומקובל על כל היהודים ואף על הערבים המרוקאים שתמיד היו מבאי ביתו לקבל ממנו צדקה.

ברם, בדבר אחד לא האירה לו ההצלחה את פניה. כידוע, רבי רפאל נשא לאשה את בת אחותו, אבל התגרש מיד. אף אחד מכל העולם אינו יודע מדוע זה קרה הדבר. ואולם, לאחר מכן נישאה אותה אשה (בת אחותו) לאדם אחר. ומן השמים היתה זאת - כך ידוע לכולם - באותו יום, ובאותה שעה בה נפטר רבי רפאל במרוקו (ביום י"ב שבט תש"מ), בדיוק אז נפטר בבאר שבע בעלה השני של בת אחותו (ממנה התגרש רבי רפאל)... ועל כגון זה נאמר: "במופלא ממך אל תחקור... הנסתרות לה' אלוקינו".

על קידוש השם, השמימה, ואשכבתיה דרבי

אדון סיבוני הגר כיום בצרפת, היה מבאי ביתו הקבועים של רבי רפאל זצ"ל. כמעט בכל מוצאי שבת קודש היה רגיל ללכת לביתו של רבי רפאל, כדי לשמוע כיצד רבי רפאל מבדיל על היין.

גם במוצאי שבת קודש האחרונה לחייו של רבי רפאל, הגיע לביתו אדון סיבוני. הרב נטל בידו את הגביע כדי להתחיל להבדיל, אבל תיכף ומיד פרץ בבכי גדול מבלי יכולת להרגע.

כל הנאספים שהיו בביתו התפלאו מאד על הבכי. מה זה ועל מה זה? הם שאלו את הצדיק למה הוא בוכה? ואז הוא השיב להם: "אני בוכה על כך שאין לי ילדים.

צער גדול יש לי על כך שאני לא אמות כדרך כל העולם... אבל לפחות, אני מתנחם בכך, שאהיה כפרה על בני ישראל".

כל הנאספים, בתוכם אדון סיבוני, חיזקו את רוחו וניחמו אותו בדברים היוצאים מן הלב. רבי רפאל קיבל את דבריהם, הבדיל על הכוס, ואחר כך בירך את כל הקהל הקדוש שהיה בביתו, איש אשר כברכתו ברך אותם.

ואמנם כך הוה. באותו שבוע ממש נתקיימה נבואתו. ביום י"ב בשבט תש"מ נכנסו גנבים רוצחים לביתו, ורצחו אותו על מיטתו - ה' ינקום דמו.

השמועה על הסתלקותו הטראגית של רבי רפאל פשטה חיש מהר בכל העולם. אחיו הצדיק הקדוש רבי מאיר פינטו זצ"ל, שהיה גר יחד עמו אלא שהוא היה חולה מאוד וכמעט שלא הרגיש מרציחת אחיו הקדוש שהיה בבית. כאשר שאלו את רבי מאיר, האם הוא יודע מי הם הרוצחים? פחד לענות לשואלים, אבל רק אמר: "עוד חודש ימים יתפסו את הרוצחים, אבל אני לא רוצה לגלות לכם מי הוא הרוצח".

רבי מאיר הצטער מאד על פטירת אחיו רבי רפאל. והנה, בהגיע חודש ימים בדיוק לאחר פטירת רבי רפאל (ביום י"ב אדר תש"מ), תפסה המשטרה את הרוצחים, כפי שנתנבא רבי מאיר. אבל באותו יום, נסתלק רבי מאיר לבית עולמו, חודש ימים לאחר הסתלקותו של אחיו זצ"ל. זכותם תגן עלינו, ועל כל ישראל, אמן [מפי הרב אליהו דהן].

מוסיף ומספר רבינו, רבי דוד שליט"א:

זכיתי לשמש בקודש במשך החודש האחרון את דודי כ"ק הקדוש רבי מאיר פינטו זיע"א עד שנסתלק לישיבה של מעלה, וזכיתי לסגור את עיניו הקדושות. בלילה האחרון קודם שנפטר קרא לי ושאלני: האם אתה רואה מה שאני רואה? וכאשר עניתי לו בשלילה, הוא התפלא.

ואמנם, באותה שעה בקשתי ממנו לגלות את הרוצח שרצח את אחיו רבי רפאל זצ"ל הי"ד. ואז אמר לי כי אינו רוצה לגלות, ורק בשעה שיקראו קריאת שמע ליד מיטתו בעת הסתלקותו, אז בדיוק יתגלה הרוצח. וכך הוה. כמו כן, כמה שעות קודם פטירתו בירך אותי שאתחתן באותה שנה, ואכן נתקיימה ברכתו. ואף גילה לי ממש סודות נוראיים על קדושת אבותינו הקדושים זיע"א.

פרק
כג

רבי ניסים פינטו זצ"ל

בן הצדיק רבי **חיים פינטו** (הקטן) זיע"א

"עת צרה היא, וממנה יוושע"

רבי ניסים פינטו זצ"ל היה אחיו המבוגר של הצדיק רבי משה אהרן זי"ע. והוא קבור במונטריאול שבקנדה. עליו מסופר: מעשה באדם פלוני שרצו להזיק לו. אדם אחר הוציא עליו דיבה רעה והלשין עליו ל"מס הכנסה" דברי שקר. ואמנם, לפתע פתאום הגיעו אליו אנשי מס הכנסה, ולמסכן הזה לא היה במה להוכיח שלא עשה כלום ושהכל שקר וכזב.

בצר לו הלך לאביו וסיפר לו את הכל. אמר לו אביו: בני, אל תפחד, נלך אל הרב ניסים פינטו. ואכן, הם הלכו אל רבי ניסים פינטו וסיפרו לו מה שאירע ושהכל עלילת שקר. אמר להם רבי ניסים: אל תפחדו, מחר יתקשרו אליו ויבקשו ממנו סליחה, ויגידו לו שהיתה כאן טעות, ושבכלל לא יודעים בשביל מה הם באו אליו. ולא עוד אלא שהם יחזירו לו כסף.

למחרת התקשרו אליו ממס הכנסה והזמינו אותו וביקשו ממנו סליחה. שכן הקב"ה האיר את עיניהם והבחינו שהכל שקר וכזב, וקיבלו את דבריו, ואמרו לו שהם לא מבינים איך האמינו לאותו מלשין שהלשין נגדו הלשנה גרועה כזו, ואיך לא חשבו על דבריו פעמיים. באשר אילו היו עושים כן היו מבחינים מיד שהכל שקר וכזב.

באותה שעה גם החזירו לו קצת כסף. וכששאל אותם מה טעם הם נותנים לו כסף, אמרו לו במקום שהוא חייב להם כסף, בדקו ומצאו שהם חייבים לו סכום קטן, כיון שהוא נתן להם יותר ממה שהיה צריך לשלם. והדבר הזה הוא פלא גדול, כי בדרך כלל אין מס הכנסה מחזירים כסף, להיפך הם רוצים להוציא יותר ויותר בשביל הוצאות המדינה. וזהו רצון יראיו יעשה. [רבי דוד שליט"א מפי בעל המעשה]

רוח הקודש נמצאת בביתו

עוד מסופר על רבי ניסים זצ"ל. פעם, ביושבו בביתו בעת שעסק בשיחה עם אחד מידידיו, הפסיק פתאום את דבריו ואמר: "עתיד אדם אחד להכנס לכאן ולתת לי הרבה ממון (ואף נקב בסכום הכסף שיתן לו). וכיון שייצא הנותן מכאן יכנס אחר ויצטרך לסכום זה לא פחות ולא יותר, ואני מוציא את הכסף שהביא לי האיש הראשון ונותן להאיש השני.

לא יצאו כמה שעות ונכנס אדם לביתו של רבי ניסים וסכום כסף בידו וביקש הימנו ברכה. בירך אותו הרב ונפטר הימנו לשלום. כשספרו את הכסף מצאו אותו מכוון למה שאמר רבי ניסים.

כשיצא הנותן, נכנסה מיד אשה וגעתה בבכיה ואמרה לפניו: רבינו, שידכתי את בתי, מחר היא נכנסת לחופה ועדיין חסר לי כסף לשלם את ההוצאות. שאל אותה הרב; וכמה את מבקשת, נקבה בדיוק את הסכום שהביא הראשון. הוציא הרב סכום זה והושיט לה ויצאה ממנו שמחה.

סיפורים כאלה וכיוצא בהם נותנים לנו אפשרות לחוש שבימינו היו עדיין קיימים צדיקים תמימים בעלי רוח הקודש, שהלכו עם הקב"ה בתמימות והקב"ה גילה להם דברים מסוף העולם ועד סופו.

ואמנם, יש עוד מאות ואלפי סיפורים על קדושת ותמימות הצדיקים הללו, בני כ"ק רבי חיים פינטו "הקטן" זיע"א, והובאו כאן בספר רק כמה סיפורים בודדים מחמת קוצר המקום. זכותם תגן עלינו, אכי"ר.

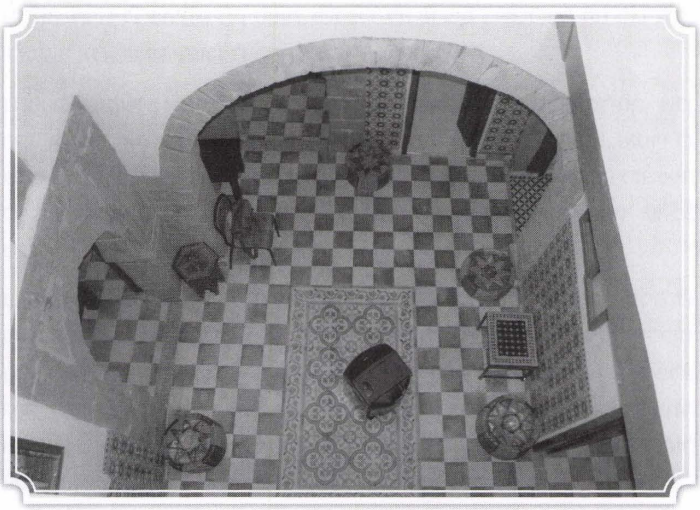

מקום הסוכה של הצדיקים למשפחת פינטו

הצדיק רבי יהודה פינטו
בנו של רבי חיים הקטן זיע"א

הכל בסדר?

פעם אחת כששהה ר' יוסף קנפו בקזבלנקה לרגל מסחרו, פגש שם את הצדיק רבי יהודה פינטו זיע"א, בנו של רבי חיים פינטו זיע"א, ורבי יהודה אמר לו: "תחזור מיד לטיזנית! נס גדול קרה היום לבנך מרדכי".

ר' יוסף קנפו התפלא מאוד:

איזה נס יכל לקרות לבני? ובכלל, מנין רבי יהודה פינטו יודע על כך?! (וזאת להזכירכם, כאשר באותם הימים, לא היה מצוי מכשיר טלפון בכפרים שבמרוקו).

מכיון שר' יוסף היה חדור באמונת חכמים טהורה, הוא לא פקפק במהימנות הדברים ששמע מפי הצדיק. ר' יוסף תכנן את צעדיו כך שמיד הוא יוכל לחזור לטיזנית. הדבר היה בשעת לילה, וקשה היה לו מאד לחזור מיד לביתו. ואף על פי כן, הוא נסע כל הלילה באוטובוס עד שהגיע לעירו בשעות הבוקר המוקדמות.

כשהגיע לביתו, שאל את בני הבית לשלומם, וכשקיבל תשובה שגרתית "הכל בסדר", חזר ושאל בתמיהה גדולה כמי שיודע שאכן אירע משהו: "האם הכל בסדר"?!

"הכל בסדר! השיבו לו בני ביתו – אלא שאתמול קרה לנו נס גדול. אוטובוס נסע לאחור, ובנך מרדכי עמד מאחורי האוטובוס, הנהג לא שם לב לכך, הוא הפיל את מרדכי והמשיך לנסוע עליו".

ר' יוסף הביט בהם בתמהון:

"מה אתם אומרים? האוטובוס עלה עליו"?

"נס גדול נעשה לנו, אמרו לו בני הבית. נס שהגלגלים לא פגעו בו. ובכלל היה נס נוסף שמרדכי לא ניסה לצאת מתחת לאוטובוס, אילולי כן הוא היה נדרס למות מתחת לגלגלי האוטובוס"!

"באיזו שעה זה קרה"? – התעניין ר' יוסף.

בשעה פלונית, השיבו לו.

ר' יוסף חישב את השעה, ומצא כי בדיוק אז אמר לו רבי יהודה פינטו זיע"א: "קרה נס לבנך ותשוב מיד לביתך".

מכאן למדים אנו, על רום מעלת וקדושת בניו של רבי חיים פינטו זיע"א, שזכו לרוח הקודש כאביהם הקדוש זיע"א.

נספח

שטרי קנין ומסמכים

שטרי קנין לבית משפחת פינטו

שטרי קנין, שכירות ומתנה השייכים
לבני משפחת הצדיק רבי **חיים פינטו** זי"ע
שנכתבו ונחתמו בפני גדולי רבני מרוקו, במשך שנים רבות.

דברי הקדמה

ישתבח הבורא ויתפאר היוצר, על שזכינו להוציא לאור לאחר מאמצים מרובים, את תכריך שטרי הקנין ששייכים לבני משפחת פינטו, ונכתבו ונחתמו במשך שנים רבות בפני גדולי רבני מרוקו. ומפאת חשיבותם ויקרם, הכנסנו את המסמכים הללו לספר הסיפורים הנוכחי.

השטרות הללו חלקם נכתבו בשעתם בשפה ערבית, באותיות שרובם מחוברות וקשות מאד לקריאה. וכיון שכך, עבודה רבה ומאמצים אדירים הושקעו במשך חדשים רבים בפיענוח המסמכים, כדי לתרגם כל מסמך ומסמך על הצד הטוב ביותר. ועל כך יש ליתן תודה רבה להרב אהרן אייזנבך הי"ו וכן להרב אפרים לוי הי"ו מירושלים, על עמלם הרב בפיענוח השטרות.

יתירה מכך: כמעט בכל המסמכים הללו נכתבו ראשי תיבות לרוב, ובפרט ראשי תיבות הקשים מאד לפיענוח, כמו לדוגמא: וקמאמדכו"ל בקא"ס, שפירושו: "וקנינא מיניה אכל מאי דכתוב ומפורש לעיל בקנין אגב סודר", או לדוגמא; ונהבקושחבי"ת, שפירושו: "ונגמר הכל בקנין ושבועה חמורה בשם יתברך", ועוד ראשי תיבות קשים מן הסוג הזה. ומשום כך, גם בזה נעשתה עבודה רבה מתוך יגיעה עצומה, לפתוח את כל ראשי התיבות, להבנת הענין, לבל יקשה על הקוראים להבין את מה שנכתב בשטר.

המסמכים נכתבו במקורם ברציפות מתחילת המסמך ועד סופו (ללא פסיקים ונקודות). ולכן, להבנת הענין הוספנו הרבה פסיקים באמצע משפטים ונקודות בסופי משפטים. ואף גם פתחנו קטעים במסמכים, כדי שהדבר יקל על הקוראים, לבל יצטרכו להתאמץ בקריאה רצופה מראשית המסמך ועד סופו.

המסמכים אולי לא נכתבו כסדר שנכתבו בתכריך הכתבים המקורי. כאן סודרו המסמכים לפי תאריך כתיבתם במשך השנים; המוקדם מוקדם והמאוחר מאוחר. ובעיקר הם נכתבו כסדר המעשה שהיה, שכן רבים מהמסמכים שייכים האחד

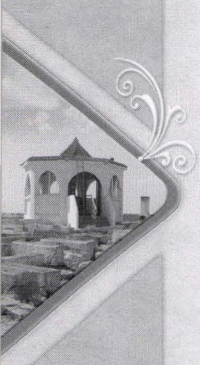

לשני לגבי הקנין שנעשה. ואמנם, לפני כל מסמך הוספנו כמה מילות הסבר כדי שידעו כולם, במה דברים אמורים.

מתוך עיון במסמכים הללו, יכול כל אחד ליטול לעצמו דרך חיים ומוסר השכל לדורות, עד כמה חמור עוון גזל, והוא מקטרג בראש. שכן רואים עד כמה נזהרו הקונים, המוכרים, או השוכרים והמשכירים מכל עניני גזל. ועד כקוצו של יו"ד היו יראים לעצמם לבל יהיה איזה פתחון פה.

שכן, כל פרט ואפילו הקטן ביותר פירטו בשטרי הקנין, שלא תשאר שום פירצה ח"ו שיחשבו שמא הקנין אינו שלם. עד שכתבו: תדור, ותדייר, תשכיר ותמשכן, ותמכור ותחליף ותחסין, תבנה ותסתור תירש ותוריש, ותתן במתנה וכו'. כל פרט השייך לקנין נכתב מבלי להחסיר מאומה, כדי שהכל ייעשה על פי דין תורה, כפי שקבלנו ממשה בסיני.

דברי המסדר והעורך
יהושע ע. זילברברג

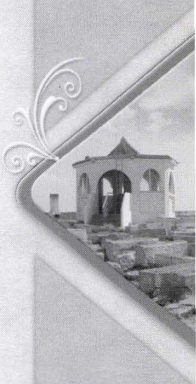

שטר 1

[בו נכתב כי, הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו (הגדול) זי"ע, השכין ביד בנו, הצדיק רבי יהודה (הדאן) זי"ע את הבית הראשון בצד ימין בחצר. וכיון שאבד השטר עשו שטר נוסף].

להיות אמת שהרב הכולל סבא דמשפטים סיני ועוקר הרים, זרע קודש בנן של קדושים, כמוהר"ר חיים פינטו נר"ו, בן של אותו צדיק הרב הכולל זרע קודש כמוהר"ר שלמה פינטו זלה"ה, השכין בידי החכם המפואר המזכה את הרבים כה"ר יהודה בנו נר"ו הבית הראשונה לימין הנכנס לחצר הידועה להרב הנזכר בסך מאתיים מתקאלים כולם כסף טהור מהמושל ירום הודו, השכינה בידו וביד בא כוחו משכונתא דסורא על פי הנכוי הנהוג כמו שהיה כתוב וחתום בשטר משכונא הנזכרת, שהיה ביד כבוד הר' יהודה הנזכר מקודם לזה.

וכשנכנסו השוללים לעיר ושללו אותנו שלל רב כמו שנודע בכל העולם, ולמפורסמות אינם צריכות ראייה, ונאבדו כל השטרי חוב. ונאבד עמהם גם השטר הראשון שהיה כתוב כראוי וכנכון על המשכונא הנזכרת. וכדי שלא תאבד זכות כבוד הר' יהודה הנזכר מן המשכונא הנזכרת, על כן חזר הרב וכתב שטר זה מחדש על המשכונא הנזכרת.

לכן העיד על עצמו בקנין ושבועה חמורה בשם יתברך הרב הנזכר, ובכח הנזכר הודה הודאה גמורה ברצון נפשו ובהשלמת דעתו, בלי זכר שום אונס כלל אלא הכל היה מדעתו השלמה ומיושבת, שבעד סך מאתיים מתקאלים שכבר קיבל מכבוד מהר"י בנו הנזכר, גמר והשכין בידו וביד בא כוחו הבית הנזכר משכונא דסורא מהיום ועד סוף שנה תמימה, תוך הזמן הנזכר וכו' או תמשך וכו' כדין וכו'.

ומעתה זכה כבוד הר"י הנזכר במשכונא הנזכרת ופירותיה זכייה גמורה, לדור ולדייר ולמשכן ולהשכיר ולהשכין ולתת במתנה הוא ובא כוחו לכל מי שירצה, כאדם העושה בשלו, ולית מאן דימחה בידיה וביד בא כוחו כל ימי משך השכירות עד שיבוא לידי פרעון.

וקבל על עצמו הרב הנזכר אחריות כל עורר וטוען, שיקום ויערער נגד המשכונא הנזכרת ונגד פירותיה יהיה מי שיהיה בן ובת וכו' יורש וכו' ומקבלי מתנה וכו', שעל הרב הנזכר ליהדר הוא ובא כוחו ליסלק הכל סילוק גמור, בהשתדלות בגופו ובממונו וכו' מכל מיני עורר ולועז שבעולם, ביד כבוד הר"י הנזכר וביד בא כוחו כל ימי משך המשכונא עד שיבוא לידי פרעון.

הכל על הרב הנזכר ועל בא כוחו בחיוב גמור וכו', ובנאמנות גמורה וכו', ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן מטלטלי שהאמין הרב הנזכר לכבוד הר"י

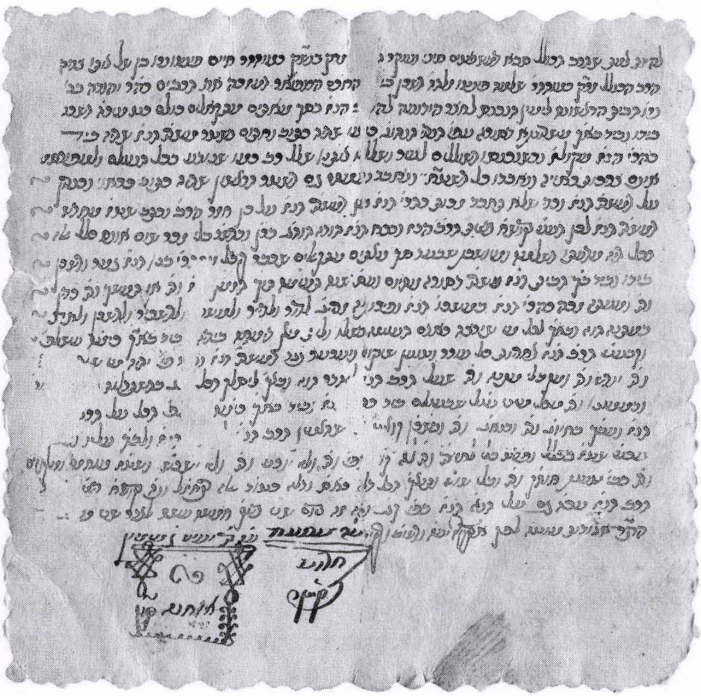

הנזכר ולבא כוחו, עליו ועל בא כוחו על כל עניני שטר זה, בכלל ופרט בלי לחייבו וכו' לא קודם הפרעון וכו'. ולא יורע וכו' ולא ישמטנו בשביעית.

ושטר זה מוחזק ומקויים וכו' בביטול טענת חובות הקודמים וכו', ובלי שום שיור ותנאי כלל, הכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין ושבועה חמורה בשם יתברך מיד הרב הנזכר על כל האמור, גם על הנאמנות הנזכרת בפירוש קנין גמור. והיה זה ביום שני בש"ק חמשה עשר לאדר שני משנת הת"ר אגודות מוטה לפ"ק, אצוירא יע"א, והכל שריר ובריר וקיים.

ע"ה מסעוד חרוש ס"ט

ע"ה יעיש ן' מימון אוחנה ס"ט

שטר 2

[שטר זה הוא כנראה העתק של השטר הקודם, מס' 1].

ב"ה

זה נוסח שטר אחד שרצו בעליו להעתיקו, מפני שנתבלה מכפליו. וכדי שלא תאבד זכות בעליו ממנו העתקנו אותו אות באות מילה במילה.

להיות אמת שהרב הכולל סבא דמשפטים סיני ועוקר הרים, זרע קודש בנן של קדושים, כמוהר"ר חיים פינטו נר"ו, בן של אותו צדיק הרב הכולל זרע קודש כמוהר"ר שלמה זלה"ה, השכין ביד החכם המפואר המזכה את הרבים כה"ר יהודה בנו פינטו נר"ו הבית הראשונה לימין הנכנס לחצר הידועה להרב הנזכר בסך מאתיים מתקאלים כולם כסף טהור מהמושל ירום הודו, השכינה בידו וביד בא כוחו משכונתא דסורא על פי הנכוי הנהוג כמו שהיה כתוב וחתום בשטר משכונא, שהיה ביד החכם כבוד הר' יהודה הנזכר מקודם לזה.

וכשנכנסו השוללים לעיר הזאת ושללו אותנו שלל רב כמו שנודע בכל העולם, ולמפורסמות אינם צריכות ראייה, ונאבדו כל השטרי חוב. ונאבד עמהם גם שטר הראשון שהיה כתוב וחתום כראוי על המשכונא הנזכרת. וכדי שלא תאבד זכות בעליו ממנו, כבוד הר' יהודה הנזכר מן המשכונא הנזכרת, על כן חזר הרב הנזכר וכתב שטר הזה מחדש על המשכונא הנזכרת.

לכן העיד על עצמו בקנין ושבועה חמורה בשם יתברך הרב הנזכר, הודה הודאה גמורה ברצון נפשו ובהשלמת דעתו, בלי זכר אונס כלל אלא הכל היה מדעתו השלמה ומיושבת, שבעד סך מאתיים מתקאלים שכבר קיבל מכבוד הר"י בנו הנזכר, גמר והשכין בידו וביד בא כוחו הבית הנזכר משכונא דסורא מהיום ועד סוף שנה תמימה, תוך הזמן הנזכר וכו' או תמשך וכו' כדין וכו'.

ומעתה זכה כבוד הר"י הנזכר במשכונא הנזכרת ופירותיה זכייה גמורה, לדור ולדייר ולמשכן ולהשכיר ולהשכין ולתת במתנה הוא ובא כוחו לכל מי שירצה, כאדם העושה בשלו, ולית מאן דימחה בידיה וביד בא כוחו כל ימי משך השכירות עד שיבוא לידי פרעון.

וקבל על עצמו הרב הנזכר אחריות כל עורר וטוען, שיקום ויערער נגד המשכונא הנזכרת ופירותיה יהיה מי שיהיה יהודי וכו' יורש וכו' ומקבלי מתנה וכו', שעל הרב הנזכר ליהדר הוא ובא כוחו לסלק הכל סילוק גמור, בהשתדלות בגופו ובממונו מכל עורר ולועז שבעולם, ביד כבוד הר"י הנזכר וביד בא כוחו כל ימי משך המשכונא הנזכרת עד שלים ימי פרעונה.

הכל על הרב הנזכר ועל בא כוחו בחיוב גמור וכו', ובנאמנות גמורה וכו', ובשעבוד כל נכסיו וכו' שהאמין הרב הנזכר לכבוד הר"י הנזכר ולבא כוחו, עליו ועל בא כוחו

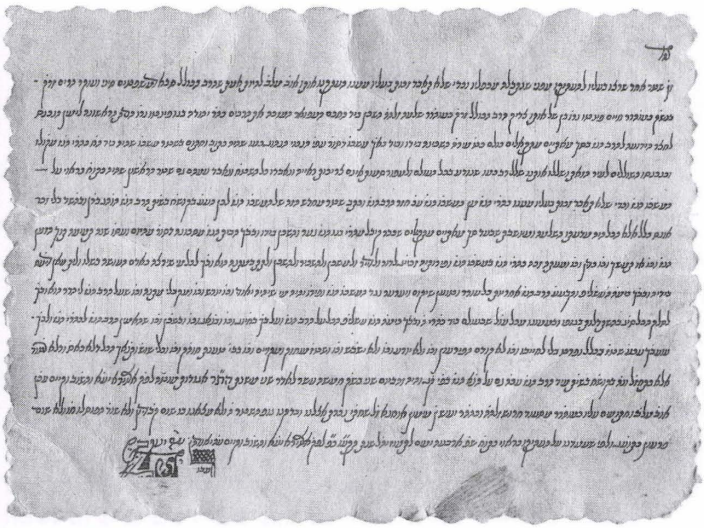

על כל עניני שטר זה, בכלל ופרט בלי לחייבו וכו' לא קודם הפרעון וכו'. ולא יורע וכו' ולא ישמטנו בשביעית.

ושטר זה מוחזק ומקויים וכו' בביטול טענת חובות הקודמים וכו', ובלי שום שיור ותנאי כלל, הכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין ושבועה חמורה בשם יתברך מיד הרב הנזכר על כל האמור, גם על הנאמנות הנזכרת בפירוש קנין גמור. והיה זה ביום שני בש"ק חמשה עשר לאדר שני משנת הת"ר אגודות מוטה לפ"ק, אצוירא יע"א, והכל שריר ובריר וקיים.

עד כאן נעתק אות באות מילה במילה, וחתומים עליו כמוהר"ר מסעוד חרוש זלה"ה, וכהה"ר יעיש ן' מימון אוחנא ז"ל, שחתימת ידם נכרת אצלנו. ובדקנו גוף השטר הנ"ל ולא מצאנו בו שום קריעת בית דין צדק, ולא שום דבר הפוסלו ח"ו, ולא שום פרעון כתוב על גביו. ולפי שעמדנו על העתקו כראוי כתבנו וחתמנו שמנו פה, ארבעה ימים לחודש תמוז יהפכהו ה' לטובה, שנת תקע"ו כעת פשוטה לפ"ק, אצוירא יע"א. והכל שריר ובריר וקיים.

ע"ה יאודה ן' עבו ס"ט
ע"ה יעקב חיים ן' יצחק ס"ט

בשולי השטר: רואים אנו, עד כמה העריכו בני דורו את כ"ק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, כי הרבנים בדורו כתבו עליו: הרב הכולל, סבא דמשפטים, סיני ועוקר הרים, זרע קודש בנן של קדושים. ועל בנו רבי יהודה (הדאן) זיע"א כבר בשנים ההן כתבו: המזכה את הרבים.

שטר 3

[הצדיק רבי חיים פינטו זי"ע, כפי שהשכין ביד בנו רבי יהודה את הבית הראשון בחצר, וכאשר נאבדו כל השטרות, עשו שטר חדש. כמו"כ השכין ביד בנו רבי יוסף את האלפוקי שבאותה חצר, וגם השטר ההוא נאבד, ועשו שטר חדש. ועל כך נסוב השטר הבא, מאותו תאריך].

להיות אמת ויציב שאנו יודעים בידיעה ברורה ונכונה שהרב הכולל הדיין ומורה סבא דמשפטים, זרע קודש, כמוהה"ר חיים פינטו נר"ו בן כבוד מוהה"ר שלמה זלה"ה, השכין האלפוקי של החצר הנקראת על שמו בתורת משכנתא דסורא, בסך שלוש מאות מתקאלים כולם מכסף טהור מהמושל ירום הודו, כמו שהיה כתוב וחתום בשטר שהיה ביד החכם הנבון ה"ר יוסף בנו.

והיה כתוב בו לאמר שבעד הסך הנזכר שקבל הרב הנזכר גמר ומשכן בידו וביד בא כוחו האלפוקי הנזכרת עם כל הנאותיו ותשמישיו ופירותיו, כל ימי משך המשכונה עד שיבוא לידי פרעון.

וכשנכנסו השודדים* לעיר הזאת אצווירה יע"ה ושללו אותנו שלל רב כמו שידוע לכל העולם לא תקום פעמיים צרה, ונאבדו השטרי חוב מכלל השלל הנזכר, ונאבד עמהם גם השטר של המשכונה הנזכרת, ומחמת איזה חשש שמא תאבד זכות הר' יוסף הנזכר מהמשכונה הנזכרת, על כן הוכרח הרב הנזכר לחזור ולכתוב שטר זה במקום הראשון ובכל תוקפו וגבורתו בתורת משכנתא דסורא. וקנה מידינו הרב הנזכר בקנין ושבועה חמורה בשם יתברך הנזכר.

ובכח הקנין ושבועה חמורה בשם יתברך הנזכר הודה הודאה גמורה, שבעד הסך הנזכר שכבר קבל הרב הנזכר מהר' יוסף בנו נר"ו, גמר ומשכן בידו וביד בא כוחו האלפוקי הנזכרת עם כל הנאותיה ותשמישיה המגיעות לה בחצר הנזכרת. והחצר הנזכרת סמוכה מצד אחד לחצר ה"ר סלימאן אבן זכרי, ומצד אחד לחצר ה"ר אברהם ן' דוד בוחבוט נ"ע.

ופה ומיד ומעתה ומעכשיו גמר הרב הנזכר ומשכן ביד יוסף בנו האלפוקי הנזכרת וכו', עם כל וכו' מהיום ועד סוף שנה תמימה, תוך הזמן הנזכר לא תפדה ולאחריו תפדה או תמשך על פי הנכוי הנהוג כדין משכנתא דסורא דהדין בה הכי, במשלם שנייה וכו' אשר מעתה זכה כבוד הר"י הנזכר ובא כוחו בהאלפוקי הנזכרת ובכל ההנאות המגיעות לו בחצר הנזכרת זכייה גמורה לדור וכו', ולשכן וכו', ולתת במתנה לכל מי שירצה כאדם העושה בשלו ולית מאן דימחה בידיה וביד בא כוחו כל ימי משך המשכונה עד שיבוא לידי פרעון.

וקבל על עצמו הרב הנזכר אחריות האלפוקי הנזכרת, לענין שכל מי שיקום ויערער ויגלגל ויחרחר ריב ומדון על המשכונה יהיה מי שיהיה יהודי וכו', בן ובת וכו', שעל הרב הנזכר לישלם במיטב שבנכסיו בגופו והונו ואונו וכו', עד

* עיין בעמוד 102 מעשה זה בו נשדדו גם כל כתבי רח"פ.

שתשאר המשכונה וכו' מנוקה וכו'.

הכל על הרב הנזכר ועל בא כוחו בחיוב גמור ובאחריות גמורה, ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן טלטלי שקנה ושיקנה, ובנאמנות גמורה ומפורשת כשני עדים כשרים, שהאמין הרב הנזכר לה"ר יוסף הנזכר ולבא כוחו, עליו ועל בא כוחו על כל עניני שטר זה בכלל ופרט עליו לחייבו וכו', ולא יורע וכו' ולא ישמטנו בשביעית. ושטר זה מוחזק וכו' דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא, אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין ושבועה חמורה בשם יתברך מיד הרב הנזכר על כל האמור, גם על הנאמנות הנזכרת בפירוש קנין גמור. והיה זה ביום שני בש"ק חמשה עשר לאדר שני משנת הר"ת לפ"ק אצווירה יע"ה, והכל שריר וקיים במסמך צרפנו לזה אשור בתחימתנו תחתיו וקיים שנית.

ע"ה מסעוד חרוש ס"ט
ע"ה בברוך הוא יעיש ן' מימון אוחנא ס"ט

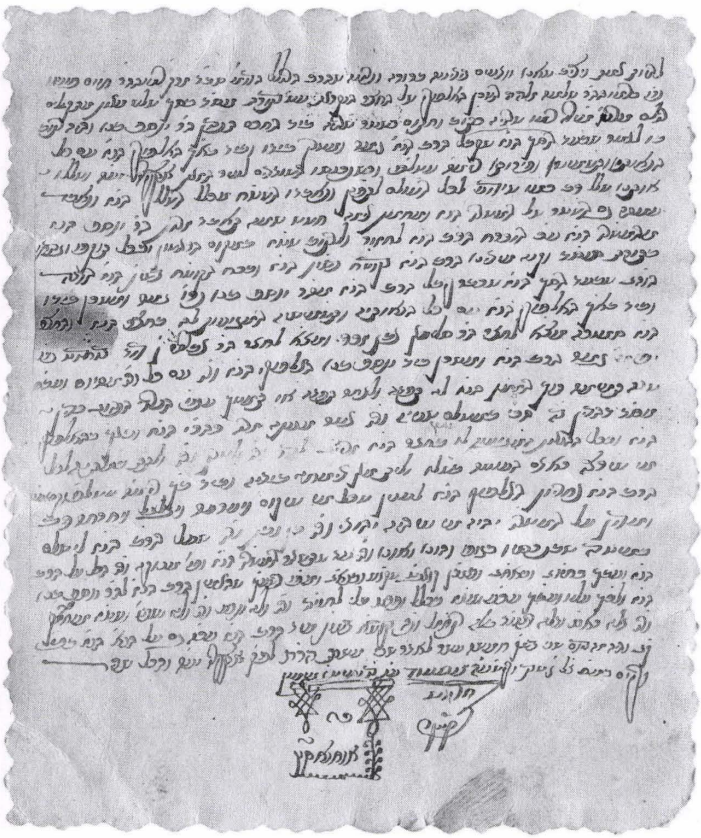

שטר 4

[כשנפטר הצדיק רבי חיים פינטו הגדול זי"ע, הוריש את חצרו לארבעת בניו. וכאשר נפטר בנו רבי יאשיה, הניח ג' בנים ובת. והם סילקו את עצמם מחלקם בירושה, ונתנו את חלקם לדודם רבי יהודה (הדאן). ועוד: הבן רבי חביב מישכן את חלקו למסאן ששפורטאס].

להיות אמת שהרב הגדול בישראל סיני ועוקר הרים סבא דמשפטים כבוד ה' מלא ר' חיים פינטו, כשנפטר הניח חצר לבניו היקרים ארבעה בנים בחלוקה; הגדול ר' יאשיה הנזכר, והשני לו ר' שאול הנזכר, והשלישי ר' יודא, והרביעי ר' יוסף פינטו. ור' שאול הנזכר נפטר בערי אדום והניח ברכה לאחיו הנזכרים ר' יושייה ור' יודה ור' יוסף פינטו.

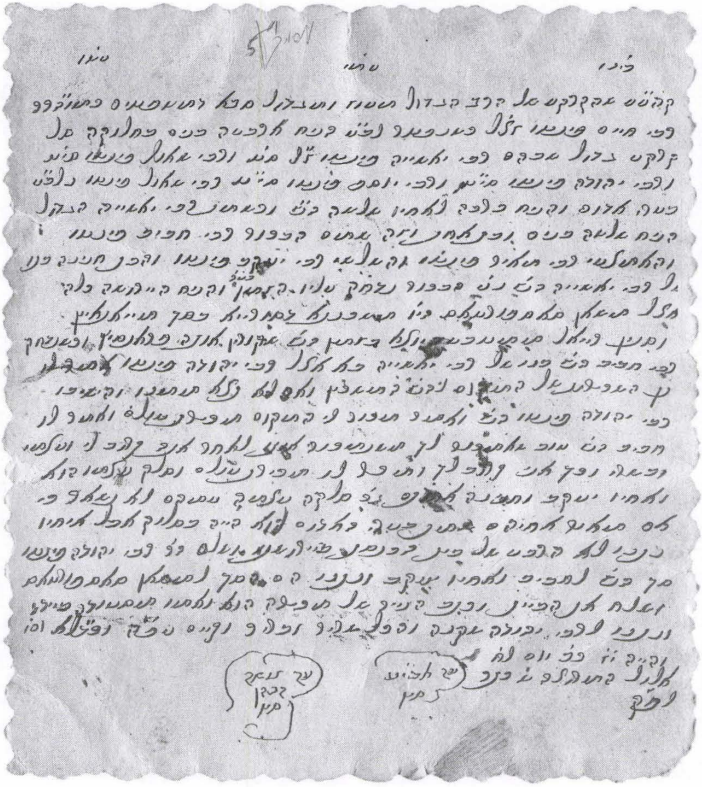

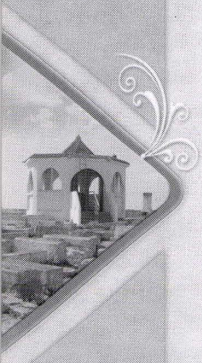

וכשנפטר ר' יאשיה הניח שלושה בנים ובת בחלוקה שלו, הגדול חאביב הנזכר והב' לו ר' יעקב פינטו והג' ר' מאיר פינטו הנזכר, והבת שמה חנינה.

ור' מאיר היה בערי אדום, ואמם מסעודה אשתו של החכם השלם ר' יושייה פינטו. וחאביב מישכן המשכון ביד מסאן ששפורטאס בסך מאתיים דורוס פראנציץ, והמשכון היה שוכן בו החכם השלם המזכה את הרבים ר' יודה פינטו הנזכר.

וכשנדחק חאביב הנזכר, אמר להחכם השלם ר' יודה פינטו תן לי מקומי. אמר לו אם תרצה תמכור מכור לי שאני אחי אביך. אחר כך מכר לו חאביב הנזכר לר' יודה פינטו וסלק עצמו מן המקום הוא ואחיו ר' יעקב פינטו ואחותו חנינא, ואמו מסעודה סלקו עצמם כולם, חוץ מן ר' מאיר שהיה בערי אדום לא סלק עצמו מן המקום. ואמרו האשה ובניה והבת אם יבוא ר' מאיר ויערער נותנין לו רביע של בית הכנסת.

והרב החכם השלם ר' יודה הנזכר פרע לחאביב השטר של המשכון סך מאתים וששים דורוס פראנציץ, וחאביב הנזכר נתן מאתים דורוס למסאן ששפורטש הנזכר וששים דורוס נשארו לחאביב הנזכר, והקרקע נשארו לר' יודה פינטו שני חלקים בחצר, וחלק שלישי נשאר לר' יוסף פינטו. והמכירה שמכר חאביב פינטו לר' יודה הנזכר על פי הדיינים כתקנת חכמינו ז"ל.

ועשיתי הזכירה בשביל שנקרע השטר מאמצע ונשארו שתי החתימות של הדיינים אבי"ע, ור' משה כהן. והיה זה שנת כתר שבעה לחודש אייר.

[בהמשך המסמך, נכתבו שוב אותם דברים, בתאריך מאוחר יותר, כנראה ליתר תוקף:]

בשם ה' נעשה ונצליח. עזרנו מעם ה' עושה שמים וארץ.

קבלנו העדות עתה, שהקרקע של הרב הגדול מעוז ומגדול סבא דמשפטים, כמוהר"ר רבי חיים פינטו זצ"ל, כשנפטר לבית עולמו הניח ארבעה בנים בחלוקה של קרקע. גדול שבהם רבי יאשייה פינטו ז"ל ס"ט, ורבי שאול פינטו ס"ט, ורבי יהודה פינטו ס"ט, ורבי יוסף פינטו ס"ט.

רבי שאול פינטו נלב"ע בערי אדום והניח ברכה לאחיו שלושה הנזכרים. וכשמת רבי יאשייה הגדול הניח שלשה בנים ובת אחת, וזה שמם: הבכור רבי חביב פינטו, והאמצעי רבי מאיר פינטו, והשלישי רבי יעקב פינטו, והבת חנינה.

בנו של רבי יאשייה הנזכר נשמתו עדן, הבכור, נדחק עליו הזמן בעוונותינו הרבים, והניח הירושה כולה אצל משאן סאספורטאס הי"ו משכנתא דסורא בסך מייתאיין וסנין (מאתיים ושישים) רייאל ממטבע היוצא בזמן הנזכר

שקורין אותה פראנסיץ. וכשנדחק רבי חביב הנזכר בנו של רבי יאשייה בא אצל רבי יהודה פינטו אמר לו תן השכירות של המקום להנזכר המשכין ואם לא תצא ממנו. והשיבו רבי יהודה פינטו הנזכר ואמר מכור לי המקום מכירת עולם. ואמר לו חביב הנזכר טוב שאמכור לך משנמכור אותה לאחר, אתה קרוב לי ועצמי ובשרי וכך אני קרוב לך ומכר לו מכירת עולם.

וסלק עצמו הוא ואחיו יעקב וחנינה אחותם ג"כ סלקה עצמה עמהם, לא נשאר כי אם מאיר אחיהם שמת בערי האדום ולא היה בסילוק. אבל אחיו נתנו לו הרבע של בית הכנסת בירושתו. ושלם הרב רבי יהודה פינטו סך הנזכר לחביב ואחיו יעקב, ונתנו הם הסך למשאן סאספורטאס, ושלח את הבית, וכתב הנייר של מכירה הוא ואחיו, ומסעודה ביידה, ונתנו לרבי יהודה שקנה.

והכל שריר ובריר וקיים, ויפרע הכל וכדלא כאסמכתא וכו'. והיה יום זה כ"ב יום לחודש אלול המרוצה שנת כת"ר לפ"ק.

ע"ה אבי"ע ס"ט
ע"ה משה הכהן ס"ט

שטר 5

[שטר זה מחוק ברובו, אבל כפי הנראה, שייך לשטר הנ"ל מס' 4].

בעזרת ה' יתברך

להיות כי נח נפשיה של הרב המופלא וכבוד ה' מלא... הניח אחריו ברכה ארבעה בנים ואלה שמותם כהה"ר יאשיה נשמתו עדן, וכבוד הר' שאול נ"ע וכבוד הר' יהודה ישמרהו צורו, וכבוד הר' יוסף ישמרהו צורו. והניח הרב הנזכר חצר אחת שבא... ואח"כ נלקח לבית עולמו כה"ר שאול הנזכר ולא הניח שום זש"ק לא בן ולא בת. וגם כה"ר יאשיה גם הוא נלב"ע והניח אחריו ברכה שלשה בנים ואלה שמותם ה"ר חביב, והר' מאיר ישמרהו צורו וה"ר יעקב, והאשה מסעודה אם הבנים הנזכרים, שכתובתה כמנהג המדינה.....

[מכאן נמחק וחסר, וחבל על דאבדין].

שטר 6

[בו נכתב כי הדוד רבי יהודה (הדאן) זיע"א,
אכן קנה את חלקו מאחיינו רבי חביב הנ"ל].

קבלנו היום על עצמנו עדות ברורה זכה וברה שאין בה לא אנס ולא שכחה, שבעת שקנה החכם השלם ומזכה את הרבים רבי יודה פינטו מאת חביב ן' ר' יושיה פינטו התולות של החצר של הרב רבי חיים פינטו מתהומה רבה עד רום רקיעא, אני אהרן אבן חיים ואני מימון אבן חיים הבא לנו השטר שקנה מאת חביב הנזכר והראה אותו לנו אצל משה ן' זכרי הנקרא ן' שלומא.

ואמר משה לחכם החשוב ומזכה את הרבים רבי יודה פינטו ואמר לו בונה כל מה שחפצת, עשה אותו בונה המקום אפילו על בית הכנסת תבנה.

אנו מעידים זה העדות שנת כת"ר לפ"ק, והובא זה העדות אצל הדיינים ועשו עליה קיום.

ע"ה אבי"ע ס"ט
ע"ה משה כהן ס"ט

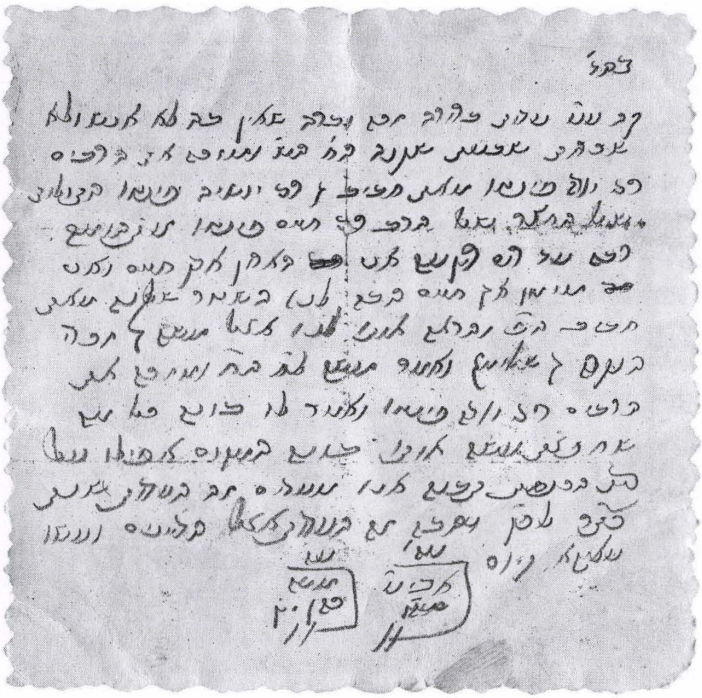

שטר 7

[הרבנית מרים אלמנת רבי חיים פינטו הגדול זי"ע תבעה מזונות וכסות מבניה. ואכן בנה רבי יהודה (הדאן) זי"ע התחייב על כך. וגם ניתן לה בית לגור בו. וגם בנה רבי יוסף התחייב לה].

להיות אמת וצדק שהאשה הכבודה והצנועה מרים מנשים באוהל תבורך אלמנת אדוננו מורנו הרב המובהק סבא דמשפטים כמוהר"ר חיים פינטו זלה"ה תבעה ליורשי הרב הנ"ל זה שמם; כה"ר יהודה פינטו נר"ו וכה"ר יוסף נר"ו על מזונותיה וכסותה, וירדה עמם לדין תורה בפני מעלת החכם השלם והכולל כולל תהלות הדיין ומורה כמוהר"ר יוסף נר"ו בכמוהר"ר אהרן אלמאליח זלה"ה, וטענו היורשים הי"ו מה שטענו בבית דין צדק וסוף כל סוף פשר בינותם הרב הנ"ל ודטבא להו עבד להו.

לזה העידנו על עצמם בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי

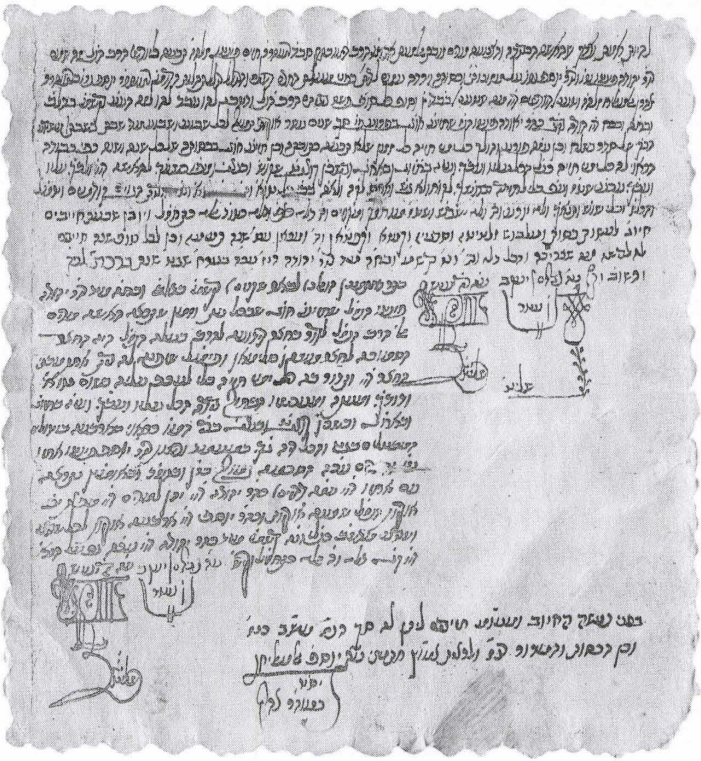

השבועה ובכח הנזכר הודה בהודאה גמורה כבוד ה"ר יאודה פינטו הנזכר שחייב עצמו חוב גמור בפרוע פירעון סך שנים עשר אוקיות תמורה לכל שבוע ושבוע מדי שבת בשבתו, משבוע הבא קרוב של סדר בשלח, וכן על זה הדרך פורע והולך כל ימי חייה כל זמן שלא תבעה כתובתה.

וכן חייב עצמו חוב גמור בכסותה של כל שנה ושנה כפי כבודה הראוי לה כל ימי חייה כנ"ל, הכל עליו ועל בא כוחו ועל יורשיו אחריו בחיוב גמור ובאחריות גמורה, ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן מטלטלין, שקנה ושיקנה ובנאמנות גמורה ומפורשת כשני עדים כשרים, להאשה הנזכרת ולבא כוחה עליו ועל בא כוחו על כל עניני שטר זה ועל פרעונו, בלי לחייבה בשום שבועה כלל לא קלה ולא חמורה ולא גלגול שבועה, ואפילו חרם סתם לא קודם הפרעון ולא אחר הפרעון.

בביטול כל טענה ואמירה וכל טענת ואמירה אחרת וטענת חובות הגוים קודמים וטענת מחלת לי והרוחת לי זמן ובלי שום שיור ותנאי כלל. ולא יורע וכו' ולא ישמיטנו בשביעית ושטר זה מוחזק ומקויים וכו' דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ויובן שכעת חייבים חיוב גמור לעשות כסות ומלבוש זלטיטא וסדגייא וקמזא וקפטאן וכו' ומכאן עד סוף שנה תמימה וכן לכל סוף פריעת שנה חייבים להלבישה מה שצריכה והכל דלא וכו' וכו', בקנין שלם מועיל ובחומרי השבועה מיד כה"ר יהודה הנזכר על כל האמור בער"ח שבט שנת ברכ"ת לפ"ק והכל שריר ובריר וקיים.

ע"ה אברהם ן' יעקב ן' עטר שלי"ט
ע"ה ב"ה יעיש ן' אוחנה שלי"ט

בתר דחתמנו הואלנו לבאר שקנינו בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה מיד כבוד ה"ר יהודה פינטו הנזכר לעיל, שחייב עצמו חיוב גמור שבכל עת וזמן שתרצה האשה מרים אלמנת הרב הנזכר לעיל לדור בחצר הידועה להרב בעלה הנזכר לעיל היא החצר הסמוכה לחצר משה ן' סלימאן. ופירוש מה שכתבנו לעיל שיפנה לה בית אחת מבתי החצר הנזכרת ותדור בה כל ימי חייה בלי לעכב עליה בשום טענה ואמירה ודין ודברים כלל.

ומעתה ומעכשיו הבחירה בידה קבל עליו ועל בא כוחו ועל יורשיו אחריו בחיוב גמור ובאחריות גמורה, ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן מטלטלין ובנאמנות גמורה בביטול המודעות כראוי בארבעה ביטולים המבטלים בגט.

והכל היה ג"כ במעמד ורשות כה"ר יוסף פינטו אחיו נר"ו, והסכים על כל האמור הסכמה גמורה ברצון נפשו ובהשלמת דעתו, ובאמת וצדק נתרצה עם אחיו הי"ו על כל האמור, דהיינו כה"ר יהודה הי"ו יתן למרים הי"ו מנשים

באהל תבורך י"ב אוקיות הנזכרים לעיל שמנה אוקיות וכה"ר יוסף הי"ו ארבעה אוקיות לכל שבוע ושבוע מדי שבוע בשבוע כנ"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו מיד כה"ר יהודה הי"ו על כל הנ"ל, גם על הרב כ' ר' יוסף הי"ו קנין גמור דלא וכו' אלא כתקנת חז"ל וקיימו שניהם.

ע"ה אברהם ן' יעקב ן' עטר
ע"ה ב"ה יעיש ן' אוחנה שלי"ט

בפני נעשה החיוב ומעתה ומעכשיו חייבים ליתן לה סך הנזכר מדי שבוע בשבוע כנזכר וכן הכסות והמדור כנזכר ולראיה אמת וצדק חתמתי.

ע"ה יוסף אלמאליח ס"ט בכמוה"ר אהרן

[בעהמ"ח תוקפו של יוסף. נטמן ליד רבי חיים פינטו הגדול זיע"א]

בשולי השטר: רואים מכאן, ומשאר השטרות, עד כמה דאגו הרבנים שהכל ייעשה רק בבית דין, כדי שלא יהיה שום חשש גזל ח"ו.

שטר 8

[רבי יהודה (הדאן) פינטו זי"ע נתן לאשתו דונה,
לבנותיה ולבנה כל חלק בחצרו, ואף גם נתן להם
מתנה גמורה שמינית מבנין בית הכנסת]

העידנו על עצמו בקנין שלם מועיל ובחומרי השבועה, החכם הוותיק זרע קודש כבוד הרב רבי יהודה פינטו נר"ו בן לאותו צדיק הרב המובהק סבא דמשפטים כמוהר"ר חיים פינטו זלה"ה, ובכח הקנין הודה הודאה גמורה ברצון נפשו והשלמת דעתו בלי זכרון שום אונס וכפיה כלל, ונתן לאשתו דונא ולבנותיה ולבנה אשר לה עמה כל חלק וזכות שיש לו בחצר הידוע להרב הנזכר.

וגם שמינית הבית הכנסת הידוע להרב הנזכר מתנה גמורה, הגוף מהיום והפירות לאחר מיתה, מתנה שרירא וברירא וקיימת, מתנת בריא מתנה שלא נשאר אחריה שום עורר ולזות מתנה גמורה ומפורסמת.

וכך אמר לנו הנותן הנזכר כתבו האי מתנתא בשוקא וחתמוה בברא כי היכי דלא תיהוי מתנתא טמירתא מתנה כתקנת חז"ל אליבא דכל הפוסקים זלה"ה.

ויובן שברר דבריו הנותן הנזכר באמרו כיון שנתן לבנו ה"ר אברהם אשר לו מאשתו ראשונה חצי החצר הקרוי על שם דוד ן' ברוך, לכן נתן גם לאשתו דונה הנזכרת ולבנה ולבנותיה אשר לו עמה. והכל בביטול המודעות כראוי ובהתרות כראוי וגם קנינו בקנין שלם מועיל ובחומרי השבועה מיד הנותן הנזכר.

והודה הודאה גמורה שכל המטלטלין כל כסף וזהב ובדולח ובגדים נאים אשר לאשתו הם של אשתו דונא הנזכרת מן המעות אשר שולח לה אביה ואחיה מעותיה והם נכסי מלוג. ומעכשיו זיכה אותם לה זכיה גמורה וקנין גמור אפילו הפירות במתנה גמורה שרירא וברירא וקיימא, ובביטול המודעות כראוי והתרות כראוי דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו ובחומרי השבועה. העיד ה"ר יהודה הנזכר על כל האמור ביום כ"א לסיון שנת ישיש"ו (תרכ"ו) לפ"ק באצוירא יע"א והכל שריר וברירא וקיים.

ע"ה אברהם ן' יעקב ן' עטר
תי' דונה בש' וק"ש ל"ט
אבי"ע ס"ט
הצב"י משה הכהן נר"ו שלי"ט

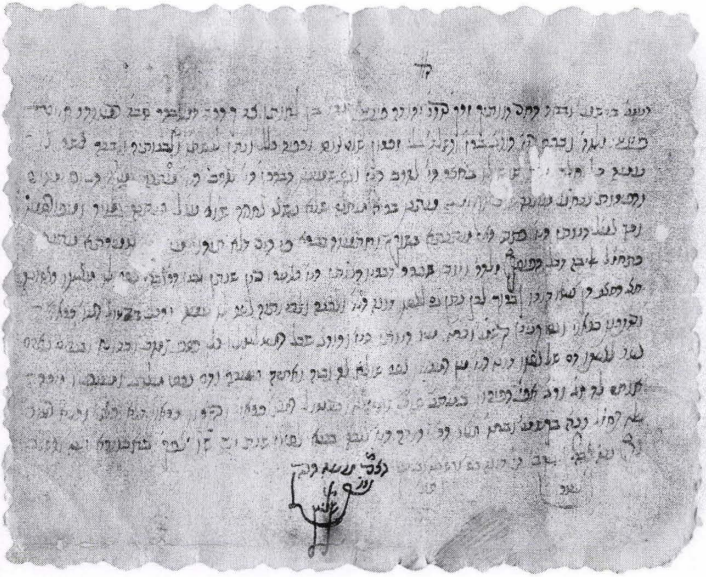

שטר 9

[הבחור אברהם בן רבי יהודה (הדאן), בן הצדיק רבי חיים הגדול זי"ע נתן לדודו מעות, עבור זכות שיש לו בחצר המשפחה].

העידנו על עצמו בקנין שלם מועיל ובחומרי השבועה הבחור הר' אברהם בן כבוד הרב הגדול ר' יהודה פינטו נר"ו. ובכח הודאה זו הודה הודאה גמורה וחייב עצמו חוב גמור לפרוע ולתת להה"ר יוסף פינטו מור דודו ולבא כוחו סך ארבע מאות מתקאלים כסף טוב מהמושל ירום הודו.

ופירש לכשיבוא בשטר חוב זה יפרע הכל בבת אחת מיד ולאלתר עם כל שעבוד והודאה של מודיל שטר זה בעד סילוק גמור עד סוף פרוטה האחרונה. והוא קבל קנין בביטול כל טענה ואמירה, וטענת חובות הגוים קודמים וטענת מחלת לי והרחבת לי זמן ואמנה ורבית, ובביטול טענת ואמירה אחרת ובלי שום שיור ותנאי כלל.

הכל עליו ועל בא כוחו ועל יורשיו אחריו בחיוב גמור באחריות גמורה ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן טלטלי, שקנה ושיקנה ובנאמנות גמורה ומפורשת כשני עדים כשרים לכבוד הרב רבי יוסף פינטו הנזכר, ולבא כוחו עליו ועל בא כוחו על כל עניני שטר זה ועל פרעונו, בלי לחייבו בשום שבועה כלל לא

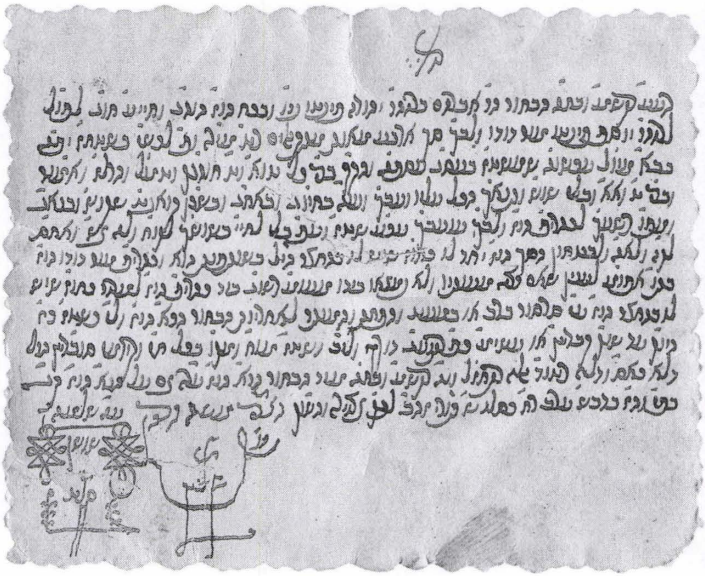

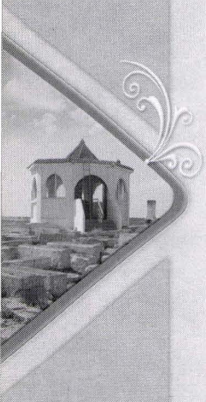

קלה ולא חמורה ולא גלגול שבועה ואפילו חרם סתם לא קודם הפרעון ולא אחר הפרעון.

ולבטחון הסך הנזכר יחד לו כח וזכות שיש לו בהחצר הידועה לו בשותפות הוא וכבוד הר"ר יוסף פינטו מור דודו הנזכר בתורת אפותקי ומתנה לענין שאם רצה מעותיו ולא נמצאו בידו מעות מזומנים רשות גמורה ביד כבוד הרב יוסף פינטו הנזכר למכור כח וזכות שיש לו בהחצר הנזכרת ע"י סרסור ברב או במעט והפחת והמותר לאחריות הבחור הרב אברהם הנזכר ולא יורע כח שטר זה כל זמן היותו קיים עד שיקרע קריעת בית דין צדק או עד שימצא כל פרעונו כתוב על גבו דוקא ולזמן ברור.

ושטר זה מוחזק ומקויים בכל חיזוקי וקיומי סופרי בי"ד צדק הכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו ובחומרי השבועה מיד הבחור הרב אברהם הנזכר על כל האמור גם על הנאמנות הנזכר קנין גמור בפירוש. והיה זה בד' בשבת ערב ר"ח כסליו ש' תור"י זה"ב (תר"ל) לפ"ק אצוירא והכל שריר וקיים.

ע"ה הצב"י משה הכהן שלי"ט
ע"ה שלמה ן' שושן ס"ט

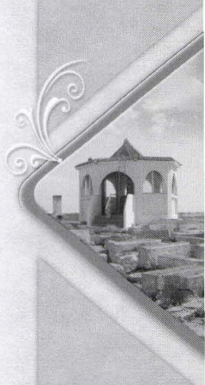

שטר 10

[רבי חביב, אשתו ואמו משכנו ביד מסאן ששפורטאס רבע בית הכנסת של רבי חיים פינטו זי"ע, עבור פרנסת היתום חיים בן מסעוד קדוש].

ב"ה

זה נוסח שטר משכונה שנדרשנו להעתיקו שנתבלה מחמת כפליו וכדי שלא תאבד זכות בעליו העתקנוהו אות באות מילה במילה וזה נוסחו:

העידנו על עצמו בקנין שלם מועיל ובחומרי השבועה חביב בן כבוד ה"ר יאשיה פינטו והאשה מסעודא אמו והאשה זהרא אשתו, ובכח הודאה זו הודו הודאה גמורה שלשתן יחד שנטלו וקבלו מאת הגביר ה"ר מסאן שאשפורטאש, אפוטרופוס חיים היתום של מסעוד בה"ר יהודה קאדוש ממעות היתום הנזכר סך חמשה וחמשים דורוס פראנסיס.

ובעד הסך הנזכר גמרו ומשכנו בידו וביד בא כוחו לזכות היתום הנ"ל רביע בית הכנסת הידוע לנו בבית הכנסת של החכם כבוד מורנו הר"ר חיים פינטו זלה"ה, משכנתא דסורא בנכוי אוקייה אחת לשנה מהיום ועד סוף שנה תמימה תוך הזמן לא תפדה ואחריו תפדה או תמשך עפ"י הנכוי הנ"ל, כל ימי משך המשכונה עד שלים ימי פרעונה. וכדין משכנתא דסורא שהדין בה הכי במשלם שנין אלין תיפוק ארעא דא בלא כסף.

אשר מעתה זכה הר' מסאן הנ"ל לזכות היתום הנ"ל במשכונה הנ"ל ופירותיה והנאותיה וכו' לשכון ולהשכיר ולמשכן למסור ולהחליף ולתת במתנה לכל מי שירצה, ולית מאן דימחא בידיה וביד בא כוחו כל ימי משך המשכונה עד שלים ימי פרעונה. ונכנסו הבעל ואשתו ואמו הנזכרים ערבים קבלנים בעד הסך של המשכונה הנ"ל זה בלא ערבות זה חי וכו' עשיר וכו' מצוי וכו' ממי שירצה לגבות יגבה.

וקבלו על עצמם אחריות כל עורר וטוען שיקום ויערער נגד המשכונא הנ"ל ופירותיה יהיה מי שיהיה, יהודי או גוי בן או בת אח ואחות קרוב ורחוק יורש נוחל ומחסין כתובת אשה ובעלי חוב ומקבלי מתנה בסופר או בערכאות של גוים שעליהם ליהדר לסלק הכל סילוק גמור בגופם ובממונם עד שתשאר המשכונה הנזכרת מנוקה ומשופה מכל מין עורר ולועז שבעולם ביד הר"מ הנ"ל וביד היתום הנ"ל כל ימי משך המשכונה עד שלים ימי פרעונה.

הכל עליהם ועל בא כוחם ועל יורשיהם אחריהם, בחיוב גמור ובאחריות גמורה ובשעבוד כל נכסיהם קרקע ואגבן מטלטלין שקנו ושיקנו ובנאמנות גמורה ומפורשת כשני עדים כשרים להר"מ ולהיתום הנ"ל ולבא כוחם, עליהם ועל בא כוחם על כל עניני שטר זה ועל פרעונו בלי לחייבם בשום שבועה כלל לא קלה ולא חמורה ולא גלגול שבועה ואפילו חרם סתם, לא קודם הפרעון ולא אחר הפרעון

בביטול כל טענה ואמירה וטענת חובות הגוים קודמים וטענת מחלת לי והרוחת לי זמן ואמנה ורבית ובביטול טענה ואמירה אחרת ובלי שום שיור ותנאי כלל.

וכגון דא צריך למודעי שהפירות של המשכונה הנ"ל יהיה מפרנס מהם היתום הנזכר כל ימי משך המשכונה עד שלים ימי פרעונה, ולא יורע כח שטר זה כל זמן היותו קיים עד שיקרע קריעת בי"ד צדק וליוצא בזה. ושטר זה מוחזק ומקויים בכל חיזוקי וקיומי סופרי בי"ד צדק הכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו ובחומרי השבועה מיד הר"ח ואמו ואשתו הנזכרת על כל האמור גם על הנאמנות הנ"ל קנין גמור בפירוש. כ"ד לטבת שנת והתברכ"ו (תרל"ט) לפ"ק אצוירא יע"א והכל שריר ובריר וקיים על כל האמור.

וחתומים עליו אנו החתומים בדף אח"כ, והר' מסעוד אוזנכרט. ובדקנו גוף השטר ולא מצאנו בו שום פרעון ולא שום קריעת בי"ד צדק ולא שום דבר הפוסלו. ולפי שהעמדנו על ההעתק כראוי חתמנו תחתיו, וגוף השטר קרענו אותו לקרעים דקים. והיה זה יום ר"ח ניסן שנת שלום ע"ל ישרא"ל (תרמ"א) לפ"ק אצוירא וקיים.

ע"ה שלמה ן' שושן ס"ט

ע"ה מרדכי אלתית סלי"ט

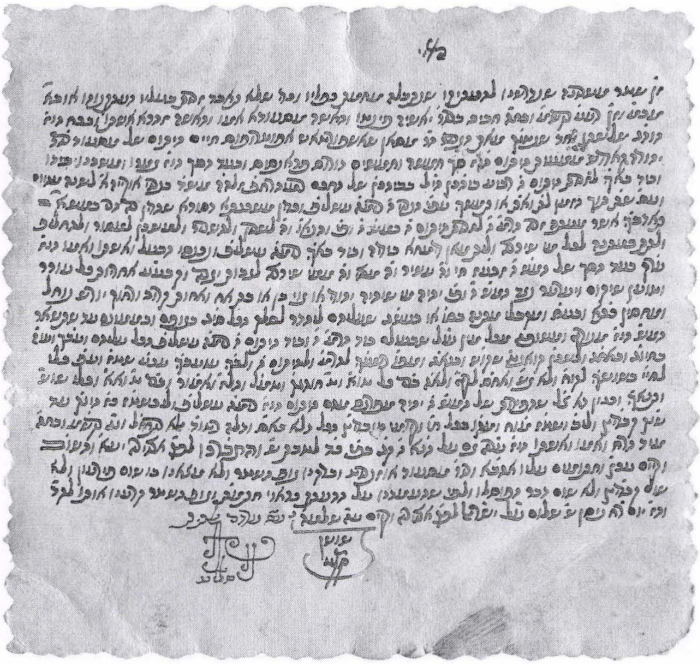

שטר 11

[שייך לשטר 01. חיים קדוש היתום (הנ"ל) נתן ד' אמות קרקע לר' שמעון זכרי. וגם רבי חביב פינטו הסכים למסירה זו].

העידנו על עצמו בקנין שלם מועיל ובחומרי השבועה ה"ר חיים קאדוש הנזכר למעלה, ובכח הקנין הודה הודאה גמורה שנתן ד' אמות קרקע לה"ר שמעון ן' זכרי נר"ו בה"ר משה נ"ע. ואגבן מסר וזיכה והקנה לו ולבא כוחו כל כח וזכות ושעבוד דאית ליה ולבא כוחו בהאי שטר המשכונה הנזכר לעיל, איהו וכל שעבודה דאית ליה ביה ודכתיב בגויה כאלו מתחילה נכתב ונחתם לזכותו ולזכות בא כוחו.

וכך אמר לו המקנה הנ"ל זיל חזיק וזכי וקני לך האי שטר המשכונה הנזכר לעיל איהו וכל שעבודא דאית לי ביה ודכתיב בגויה כאלו מתחילה נכתב ונחתם על שמך ועל שם בא כוחך. ונשבע המקנה הנ"ל שלא גבה וכו' ולא מחל וכו' שלא מסר שום מסירה זולתי מסירה זו. ובכח הקנין מינהו מורשה גמור בחרם קדמונים בכל תוקף ואומץ שטרי הרשאות בכלל ופרט דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו ובחומרי השבועה מיד הר"ח הנ"ל על כל הכתוב גם על הנאמנות הנ"ל קנין גמור בפירוש בזמן הנזכר לעיל וקיים.

ע"ה שלמה ן' שושן ס"ט
ע"ה מרדכי אלתית סלי"ט

המסירה והזיכוי הנ"ל הוא עשוי כתקנת חז"ל וגם הוא בהסכמת ב"ד וקיים.
ע"ה יאודה ן' מוייאל ס"ט [מחבר הרבה ספרים, גדול בתורה]

העידנו על עצמו בקנין שלם מועיל ובחומרי השבועה, חביב פינטו הנזכר למעלה, ובכח הקנין הודה הודאה גמורה שהסכים בהסכמה גמורה על המסירה הנ"ל. וזיכה המשכונה ופירותיה לה"ר שמעון הנזכר לעיל כתקנת חז"ל וקיים שנית.

ע"ה שלמה ן' שושן ס"ט
ע"ה מרדכי אלתית סלי"ט

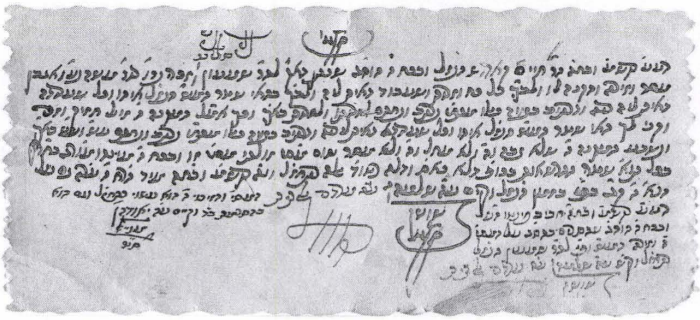

שטר 12

[בו נאמר, שרבי חביב פינטו קבל מר' שמעון זכרי מעות עבור המשכון, הנזכר לעיל במס' 11].

העידנו על עצמנו בקנין שלם מועיל ובחומרי השבועה ה"ר חביב פינטו הנזכר באחורי הדף, ובכח הקנין הודה הודאה גמורה שנטל וקבל מאת ה"ר שמעון ן' זכרי הנזכר באחורי הדף סך דורו אחד נוסף על הסך של המשכונה הנזכר באחורי הדף שעולה ס"ה ששה וחמשים דורוס פראנסיס, והנם עליו בחומר וחוזק שטר המשכונה הנזכר באחורי הדף בכלל ופרט.

הכל עליו ועל בא כוחו בחיוב גמור ובאחריות גמורה וכו' ובנאמנות גמורה וכו' בביטול כל טענה ואמירה וטענת מחלת לי והרוחת לי זמן, ואמנה ורבית ובביטול טענת ואמירה אחרת ובלי שום שיור ותנאי כלל. ושטר זה מוחזק ומקוים וכו' דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו ובחומרי השבועה מיד הר"ח הנ"ל על כל הכתוב גם על הנאמנות הנ"ל קנין גמור בפירוש, כ"ב לאלול משנת תאמ"ר לפ"ק אצוירא יע"א והכל שריר וברור וקיים.

ע"ה שלמה ן' שושן ס"ט
ע"ה מרדכי אלתית סלי"ט

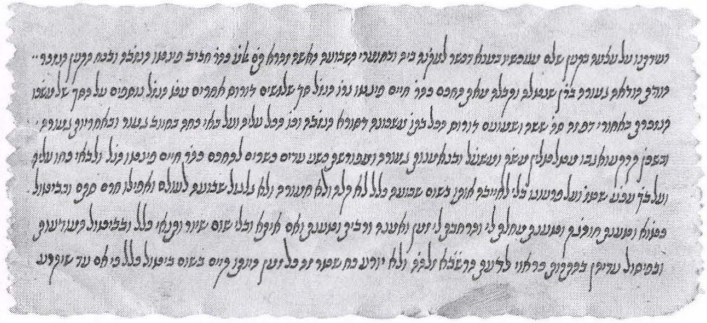

שטר 13

[ר' שמעון זכרי הקנה שוב את אותם ד' אמות (כנ"ל במס' 11) לרבי חיים פינטו (הקטן) זיע"א, וקיבל ממנו כסף. לזה הסכימה גם מרת זהרא, אלמנת רבי חביב פינטו זצ"ל שכבר נפטר].

העידנו על עצמנו בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, היקר כה"ר שמעון ן' זכרי נר"ו בה"ר משה נ"ע הנזכר באחורי הדף ובכח הקנין הנזכר הודה הודאה גמורה ברצון נפשו שנטל וקבל מאת החכם השלם כה"ר חיים פינטו הנקרא לחכם נר"ו בכהה"ר יאודה ז"ל סך ששה וחמשים דורוס מעות בעין מכסף טהור עובר לסוחר חאסאני. ובעד הסך הנזכר שנטל וקבל ממנו הודה הודאה גמורה שנתן ד' אמות קרקע להחכם כה"ר חיים פינטו הנזכר.

ואגבן מסר והקנה וזכיה לו ולבאי כחו כל כח וזכות ושעבוד שיש לו ולבא כוחו בהאי שטר המשכונה הנזכר באחורי הדף, איהו וכל זכות ושעבוד דאית ליה ביה ודכתיב בגויה כאלו מתחילה נכתב ונחתם לזכותך ולזכות באי כוחך.

וכך אמר לו המקנה הנ"ל להחכם פינטו הקונה הנזכר זיל חזיק וזכי וקנה לך האי שטרא דמשכונה הנזכר באחורי הדף איהו וכל שעבודא דאית לי ביה ודכתיב בגויה כאלו מתחילה נכתב ונחתם על שמך וע"ש בא כוחך ויורשיך אחריך. ונשבע המקנה הנ"ל שלא גבה ולא יגבה ולא מחל ולא ימחול ולא מסר שום מסירה זולתי מסירה זו.

ובכח הקנין מינהו מורשה גמור בחריקיה ככל תוקף ואחריות שטרי הרשאות בכלל ופרט וברשות והסכמת ב"ד צדק וברשות והסכמת האשה זהרא תבורך מנשים אלמנת כה"ר חביב פינטו הנזכר באחורי הדף והכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא וכו'.

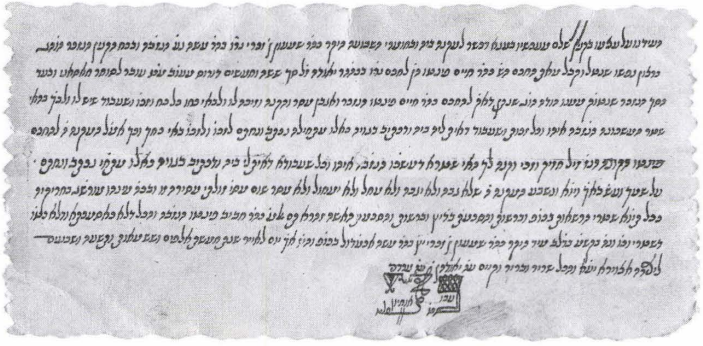

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה מיד היקר כה"ר שמעון ן' זכרי ישמרו צורו בה"ר משה אכל מאי דכתיב ומפורש לעיל בכלל ופרט. והיה זה א"ך יום לאייר שנת חמשת אלפים ושש מאות ותשעה ושבעים ליצירה (ה' תרע"ט) אצוירא יע"א, והכל שריר וברור וקיים.

ע"ה יאודה ן' עבו ס"ט
ע"ה מרדכי אוחיון סלי"ט

שטר 14

[אלמנת רבי חביב פינטו, זהרא, קבלה כסף מרבי חיים פינטו זי"ע על המשכונה הנ"ל (אותה קיבל גם ר"ש זכרי). ובהמשך יש קיום על מה שקבלו; רבי חביב, ר"ש זכרי, ומרת זהרא].

העידתנו על עצמה בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, האשה זהרא תבורך מנשים אלמנת כה"ר חביב פינטו הנזכר באחורי הדף, ובכח הקנין הנזכר הודית הודאה גמורה ברצון נפשה שנטלה וקבלה מאת החכם כה"ר חיים פינטו נר"ו הנזכר לעיל, סך שלשים דורוס אחרים מכסף טהור הנזכר לעיל, נוספים על הסך של משכונה הנזכרת באחורי דף זה, ס"ה ששה ושמונים דורוס הכל בתורת משכונה דסורא הנזכר באחורי הדף וכו'.

הכל עליה ועל באי כחה בחיוב גמור ובאחריות גמורה ובשעבוד כל נכסיה קרקע ואגבן מטלטלין, מה שקנה ומה שעתיד לקנות ובנאמנות גמורה ומפורשת כשני עדים כשרים להחכם כה"ר חיים פינטו הנ"ל ולבאי כוחו עליה ועל באי כוחה.

על כל עניני שטר זה ועל פרעונו בלי לחייב אותו בשום שבועה כלל לא קלה ולא חמורה ולא גלגול שבועה לעולם ואפילו חרם סתם ובביטול כל טענה ואמירה וטענת חובות הגוים קודמים, וטענת מחלת לי והרחבת לי זמן ואמנה ורבית וטענת ואמירה אחרת, ובלי שום שיור ותנאי כלל ובביטול המודעות ובפיסול עדיהן בהתרות כראוי לדעת הרשב"א זלה"ה.

ולא יורע כח שטר זה כל זמן היותו קיים בשום ביטול כלל כי אם עד שיקרע קריעת בית דין צדק או עד שיהיה כל פרעונו כתוב על גבי שטר זה ולא ישמיטנו בשביעית. ושטר זה מוחזק ומקויים בכל חזוקי וקיומי סופרי בית דין צדק והכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרי אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה על כל האמור ומפורש מעבר לדף זה וכו' גם על הנאמנות הנזכרת קנין גמור בפירוש אמרו.

והיה זה אחד ועשרים יום לאייר שנת חמשת אלפים ושש מאות ותשעה ושבעים ליצירה (ה' תרע"ט) אצוירא יע"א והכל שריר וברור וקיים.

ע"ה יאודה ן' עבו ס"ט

ע"ה מרדכי אוחיון סל"ט

בתר דחתימי במסירה צירפנו לזה מיד האשה זהרא אלמנת חביב פינטו הנ"ל וקיימנו שנית.

ע"ה יאודה ן' עבו ס"ט

ע"ה מרדכי אוחיון סל"ט

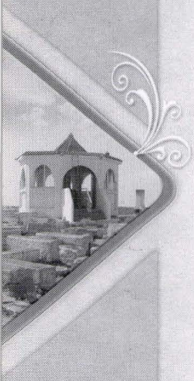

כל החתימות שיש בשטר זה הם חזקים וקיימים, הן החתימות הראשונים שיש על נוסח העתק שטר המשכונה שהם כה"ר שלמה ן' שושן וכה"ר מרדכי אלתית ז"ל שהיו סופרי בי"ד צדק קבועים וחתימותיהם נכרת אלינו אנן בית דין הצדק דחתימי למטה, והם הם גם כן החתומים על הכתיבה ומסירה ומקויימת בחתימת כמוהר"ר יאודה ן' מוייאל זלה"ה.

גם חתומים על התוספת שנטל וקבל כה"ר חביב פינטו, גם בכתיבה ומסירה שכתב כה"ר שמעון ן' זכרי לכה"ר חיים פינטו הנק' לחכם פינטו ישמרהו צורו, גם בתוספת שנטלה וקבלה זהרא אלמנת חביב הנ"ל מאת לחכם הנ"ל וחתומים כה"ר יאודה ן' עבו וכה"ר מרדכי אוחיון הי"ו הם סופרי בי"ד צדק הקבועים היום פה, ובזה נתקיימו כל החתימות שיש בשטר זה.

גם להודיע שהכתיבה והמסירה עם התוספות על המשכונה שלקחה זהרא הנ"ל היה בהסכמתינו אנחנו בית דין הצדק דפה.

ולראיה חתמנו פה אצוירא יע"א ביום חמישי בשבת שנים ועשרים יום לחודש אייר שנת חמשת אלפים ושש מאות ותשעה ושבעים ליצירה (ה' תרע"ט), מתאים שנים ועשרים לחודש מאי שנת אלף ותשע מאות ותשעה עשר והכל שריר ובריר וקיים.

הצב"י מסעוד כנאפו ס"ט

דוד כנאפו ס"ט ן' א"א כמוהר"ר יכי"ן זלה"ה זיע"א ע"ה

משה מאיר חי אליקים ס"ט המשמח אליקים ס"ט

שטר 15

[רבי יוסף, בן רבי חביב פינטו, הקנה שוב לרבי חיים פינטו זי"ע (בן דוד של אביו) את רבע בית הכנסת שהיה פעם במשכון אצל מסאן ששפורטאס, האמור לעיל בשטר 10].

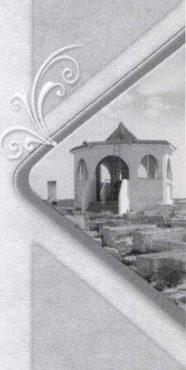

העידנו על עצמו בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, היקר כה"ר יוסף נר"ו בן המרומם ה"ר חביב נ"ע בן החכם השלם כהה"ר יאשיה ז"ל בן צדיק הרב הכולל כמוהר"ר חיים פינטו זלה"ה וזיע"א.

ובכח הקנין הודה הודאה גמורה ברצון נפשו ובהשלמת דעתו וכו' שנטל וקבל מאת החכם הותיק זרע קודש כהה"ר חיים נר"ו בן החכם הותיק כהה"ר יאודה ז"ל בן הרב הכולל כמוהר"ר חיים פינטו זלה"ה וזיע"א הדר רוי רבן [=רחוב] פינטו נומער 3, סך מאה דורוס ועשרה דורוס מטבע פראנציץ עם מה שלקחו אבותיו כמו שכתוב בשטר המשכונא שיש ביד החכם רבי חיים פינטו הנ"ל אשר בין הכל מאתים דורוס ושבעים ושנים דורוס מטבע פראנציץ.

ובעד הסך הנזכר שנטל וקבל ממנו גמר ברצון נפשו ובהשלמת דעתו ומכר לו ולבא כוחו כל חזקה וזכות שיש לו ברביע בית הכנסת ובכל החצר של הרב הגדול רבי חיים פינטו זלה"ה זיע"א, ומחל לו כל חוב ותביעה שיש לו מיום שנבראת העולם ועד היום הזה והיום הזה בכלל, וקבל על עצמו אחריות בני דודו כה"ר מאיר פינטו ז"ל אחריות גמורה וכו', מכירה גמורה שרירא וברירא וקיימת חתוכה וחלוטה כדת וכהלכה לו ולזרעו לדורות עולם במוצאיה ובמובאיה וכו'.

וכל פרטי ההנאות וזכיות השייכים להם בלתי שום שיור זכות כלל ועיקר ואפילו נעיצת יתד ומסמר קטן ומדרך כף רגל, לא לבעל הקרקע הנזכר ולא לבא כוחו ויורשיו אחריו שכבר נתרוקנה כל זכותו וזכות כל בא כוחו ויורשיו אחריו מעל רביע בית הכנסת הנזכר וכל החצר הנזכרת.

וחזרה לקונה הנזכר ולבא כוחו לדורות עולם מכירה מוחזקת ומקויימת בכל מיני חזוקים שבעולם, דלא ליהדר בה ודלא להשנאה מינה עד עלמא ועד עלם עלמייא. ומעתה ומיד ילך הקונה הנזכר ויזכה ויחזיק במקח הנזכר זכיה גמורה, וחזקה גמורה לבנות ולסתור וכו' ולעשות בו כחפצו ורצונו כאדם העושה בשלו, ואין דובר אליו דבר.

ועל המוכר הנזכר לסלק ולהרחיק ולהפיץ ולהדיח כל עורר וטוען ותובע וכו', סילוק גמור מהון המוכר ומאונו עד שישאר המקח הנזכר ביד הקונה הנזכר

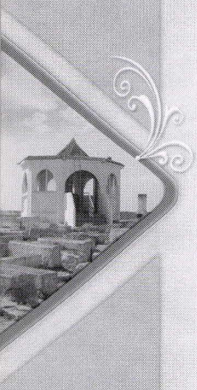

מנוקה ומשופה מכל מיני ערעור שבעולם. וכך אמר לו המוכר הנזכר לקונה הנזכר, זיל חזיק וקנה ואנא בס"ד ניקו ונשפי ונמרק זביני אלין אינון ועמליהון ושבחיהון ושאר שבחין דממילא ודמחמת הוצאה מיד כל אומה ולשון הבאים לערער וכו' בן ברית ושאינו בן ברית.

וצבי הלוקח הנזכר, וזכה והחזיק במקח הנזכר זכיה גמורה וחזקה גמורה הראויה כפי הנהוג. ורשות גמורה נתן לנו המוכר הנזכר לכתוב ולחזור ולכתוב שטר זה ואפילו אחרי צאתו מתחת ידינו והגיע ליד הקונה באופן שאין גמר לשליחותינו זאת, עד אשר יצא כנוגה צדקו של הקונה הנזכר בכל לישני שפירי דזכוותא דמהני אליבא דהלכתא אדעתא דכלהו רבוותא, לית נגר דיפרקיניה ולית מלכו דתזעזעניה, ובביטול כל מיני מודעות וכו' ובפיסול עידיהן ועדותן וכו' לדעת הרשב"א זלה"ה, והודה על הכל.

ושטר זה מוחזק ומקויים בכל מיני חיזוקי וקיומי סופרי ב"ד צדק ובאחריות גמורה של בן ברית ושאינו בן ברית ועל כל נכסיו מקרקעי ומטלטלי שקנה ושיקנה כתקנת חז"ל, והכל כחוזק וכחומר ותיקון חז"ל. ולא יורע כח שטר זה משום לישנא יתירא או חסורי מחסרא וכו' אלא הכל יהיה נדרש לתועלת וזכות הקונה הנזכר ובא כוחו וכו' וידו על העליונה ואפילו באנפי דחיקי.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה מיד ה"ר יוסף הי"ו בה"מ ה"ר חביב נ"ע וכו' הנז"ל תושב זטטאט יע"א והוא שקבל הקנין על כל האמור ומפורש לעיל והוא שיירש מאביו כל מקום שלו.

והיה זה בתשעה ועשרים יום לחדש אדר ראשון שנת חמשת אלפים ושש מאות ותשעה ושמנים ליצירה (ה' תרפ"ט) מתאים עם אחד עשר יום לחדש מארס שנת אלף ותשע מאות ותשעה ועשרים באצוירא יע"ה והכל שריר ובריר וקיים.

דוד כנאפו ס"ט ן' א"א כמוהר"ר יכי"ן זלה"ה זיע"א,
הדר ברחוב ניקולא פאקית נומער 13
ע"ה יאודה ן' עבו הי"ו הדר ברחוב לעלוז נומער 60

שטר זה הועתק מחוברת השטרות השנית נומער 129 עמוד 138 וקיים שנית.

דוד כנאפו ס"ט ן' א"א כמוהר"ר יכי"ן זלה"ה זיע"א
ע"ה יאודה ן' עבו ס"ט.

ג"ב מכר מה"ר יוסף פינטו בן ה"ר חביב בן החכם השלם יאשיה בן לכבוד מוה"ר ר"ח פינטו ז"ל לה"ר חיים בן כהר"ר יאודה פינטו רביע בית הכנסת וכל חזקה וזכות שיש לו בכל החצר.

החתימות הנ"ל בירושה החוברת מקוימות אצלי וקיים.

ע"ה אברהם ן' סוסאן י"ץ

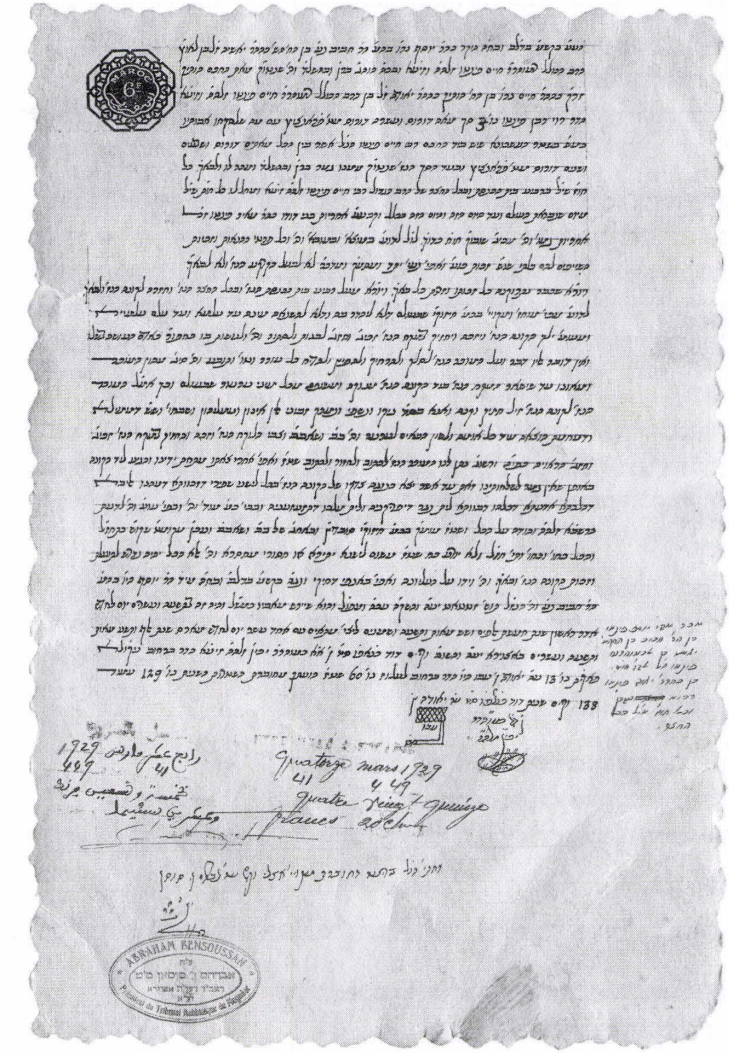

שטר 16

[שטר קנין בין רבי יוסף פינטו, בנו של רבי חיים פינטו הגדול זי"ע, ובין ר' דוד הלוי יולי].

להיות אמת וצדק שבפנינו אנו החתומים בזה, הודה הודאה גמורה ברצון נפשו ובהשלמת דעתו הגביר המרומם ונעלה החכם ונבון כה"ר דוד הלוי יולי נר"ו בר המנוח כה"ר יאודה ז"ל, ואמר לנו בזה הלשון;

כתבו וחתמו לידיד נפשי החכם השלם זרע קודש כמה"ר יוסף פינטו נר"ו בנו של הרב המופלא כמוהר"ר חיים פינטו זלה"ה, באיין אנא ליום כא גבני (נבני) ד'אר דייאלי וכא נלוח לכסב ולגאייזאר עלא לחאייט די ר' יוסף פינטו הנזכר ומא קבד מן ענדי אפילו פרוטה של נחושת קטנה, וחתא אנא גם כן כל אחד נקבל עלא ראצי באיין מן חית יחב יבני חתא הווא ד'אר דייאלו. מעתה ומעכשיו כא נעטיה רשות גמורה באס יבני וילוח לכסב ולגאייזאת פוק לחאייט די ביני לבינו, ומא נקבד מן ענדו אפילו פרוטה של נחושת קטנה.

ולפי שכך הודה הודאה גמורה כבוד הרב ר' דוד הלוי יולי הנ"ל, לראיית אמת וצדק ביד כבוד הר' יוסף פינטו הנזכר, חתמנו שמנו פה אצוירא יע"א, באנו על החתום בע"א בתמוז יהפכהו ה' לטובה, שנת תתן אמ"ת ליעק"ב פ"ק (תרנ"ג), והכל שריר וברור וקיים.

ע"ה דוד יפרגאן סלי"ט

ע"ה יאודה אדרעי סלי"ט

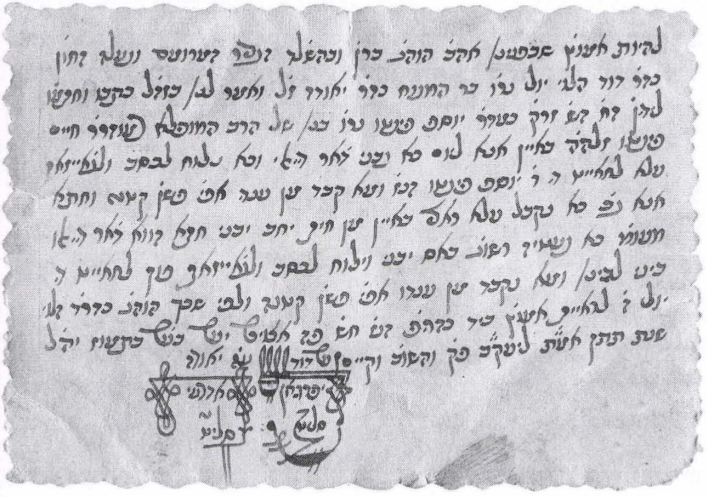

שטר 17

[דין ודברים בין רבי חיים פינטו זי"ע (הקטן), ובין בת דודתו תאני בת רבי יוסף זי"ע (ראה לעיל שטר מס' 4). ולבסוף: רבי חיים נטל את האלתחתי, ואילו תאני לקחה את האלפוקי. במסמך זה נכתב כי תאני מזכה את האלתחתי לרבי חיים זי"ע].

להיות אמת שאדונינו מורינו הרב המופלא סבא דמשפטים כמוה"ר חיים פינטו זללה"ה נפטר לבית עולמו זה כמה שנים כידוע והניח ברכה אחריו שלשה בנים, כה"ר יאודה פינטו ז"ל וכה"ר יוסף ז"ל וכה"ר יאשיהו ז"ל ובן אחר ג"כ כה"ר שאול שנלב"ע בלא זש"ק.

והרב כמה"ר חיים ז"ל הנ"ל הניח אחריו חצר הנקראת על שמו כידוע, ובניו הנזכרים ירשו אותו שהם היורשים דאורייתא. וכשנלב"ע היורשים הנזכרים יירשו אותם בניהם אחריהם. ובני יאשיה הנ"ל מכרו חלקם שבחצר הנ"ל לכה"ר יאודה פינטו הנ"ל, וזכה הר"ר יאודה פינטו הנ"ל בשליש החצר הנ"ל כמו שכתבו וחתמו כראוי שטר המקנה ומצאת כי תדרשנה.

והחצר הנ"ל היו בה משכונות שעשה הרב כמה"ר חיים ז"ל בחייו משכונה מסך מאתיים מתקאלים ביד הר' יאודה פינטו הנ"ל ומשכונה מסך שלש מאות מתקאלים ביד הר' יוסף פינטו הנ"ל כמו שכתוב וחתום כראוי שטרי המשכונות, נמצא שמגיעים להר' יאודה פינטו הנ"ל שני שלישים בחצר הנ"ל והר' יוסף הנזכר שליש בחצר הנ"ל אחר שיטול כל אחד סך המשכונה שלו, וא"כ בני הר' יאודה פינטו הנ"ל יש להם שני שלישים שליש שירש אביהם הנ"ל ושליש שקנה מבני הר' יאשיה הנ"ל ובני הר' יוסף הנ"ל שליש ולא נמצא להם שטר חלוקה כנראה שעדיין לא חלקו החצר הנזכרת ביניהם.

וכעת עמדו לפנינו לדין תורה שתי תובעים, האשה תאני בת כה"ר יוסף הנ"ל והר' חיים פינטו נר"ו בכה"ר יאודה הנ"ל על ענין חלוקת החצר הנ"ל ונתפשרו על זה הדרך.

דהיינו, הר' חיים פינטו הנ"ל ואמו דונא ואחותו עייסא תבורך מנשים נטלו האלתחתי שבחצר הנ"ל בכללותו כנגד שני שלישים המגיע להם בחלקם וגם האויר של האלפוקי שע"ג האלפוקי שבחצר הנ"ל התקרה לאוירה.

ותאני נטלה בעד חלקה שירשה מאביה כה"ר יוסף פינטו הנ"ל דהיינו שליש

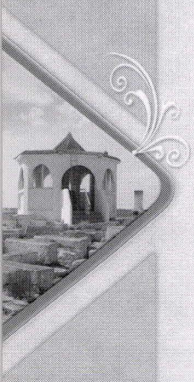

החצר נטלה האלפוקי שבחצר הנ"ל ובית קטנה במדרגות העולות להגג אבל האויר שעל גבם זכה בו הר"ח פינטו הנ"ל ואמו הנ"ל וכו'. וג"כ מחלו זה לזו וזו לזה בהעודף בהמשכונות הנזכרים.

ובכן העידו על עצמן בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, האשה תאני תבורך מנשים בת כה"ר יוסף פינטו ז"ל ובנה הבחור יאודה נר"ו, ובכח הקנין הודו הודאה גמורה ברצון נפשם והשלמת דעתם שזיכו האלתחתי הנזכרת עם כל הנאותיה ופירותיה ותשמישיה השייכים להאלתחתי הנ"ל והתקרה לאוירה שע"ג האלפוקי הנ"ל להר"ח הנ"ל ולאמו ואחותו הנ"ל זכיה גמורה וקנין גמור וחזקה גמורה, לבנות ולסתור ולמכור ולהחליף ולדור ולדייר ולשכור ולמשכן לירש ולחסין ולתת במתנה לכל מי שירצו כאדם העושה בשלו, ולית מאן דימחו בידייהו וביד בא כוחם לדורות עולם.

וסליקו תאני הנ"ל ובנה הנ"ל עצמם ורשותם וזכותם וכחם ושעבודם ועצם בא כוחם מעל האלתחתי ומעל התקרה לאוירה שע"ג האלפוקי הנ"ל סילוק גמור כראוי וכנכון וכהלכה וכתקנת חז"ל, ולא השאירו לעצמם ולעצם בא כוחם בהאלתחתי והאויר הנ"ל שום שיור של כלום אפילו תפיסת אצבע קטנה, ומדרך כף רגל, ונעיצת יתד קטן.

וכך אמרו תאני ובנה יאודה הנ"ל להר"ח ואמו ואחותו הנ"ל זילו זכו וחזיקו וקנו לכם ולבא כוחכם האלתחתי הנ"ל והתקרה לאוירה הנ"ל זכיה גמורה וקנין גמור וחזקה גמורה לדורות עולם ולדרי דרין לדור ולדייר וכו', ואינש לא ימחא בידייכו לא משמן ולא משם בא כוחנו.

וקבלו על עצמם תאני ובנה אחריות כל עורר וטוען, דהיינו שאם יבוא איזה יורש של אביה הנ"ל או בא כוחם ויערער על הר"ח הנ"ל בהאלתחתי הנ"ל ובהאויר הנ"ל שעליה ועל בא כוחם ליהדר לסלקם סילוק גמור בהשתדלות יתירה בגופם בהונם ובממונם עד שישארו החלקים הנ"ל מנוקים ומשופים ביד הר"ח פינטו הנ"ל וכו' וביד בא כוחם מכל מין ערעור ולזות שבעולם. וגם בכח הקנין מחלה תאני הנ"ל ובנה הנזכר הנ"ל המשכונה הנ"ל מחילה גמורה שרירא וברירא וקיימת לדורות עולם.

ומעתה ועד עולם זכה הר"ח פינטו הנ"ל וכו' ובא כוחו בהאלתחתי הנ"ל ובהתקרה לאוירה שע"ג האלפוקי הנ"ל זכיה גמורה וחזקה גמורה וקנין גמור לדורות עולם, לדור ולדייר, לשכן ולשכור ולמכור, לבנות ולסתור ולמשכן ולהחליף, לירש ולהחסין ולתת במתנה לכל מי שירצו כאדם העושה בשלו, ולית מאן דימחא בידייהו וביד בא כוחם בביטול המודעות וגילוי דעת כל

דברי בטולים המועילים בגט ובהתרות כראוי אליבא דכל הפוסקים קיום וביטול, אליבא דהרשב"א זללה"ה.

ולא יורע ולא יפסל שטרא דא בשום ביטול כלל לא מחמת שבוש לשון ועוות לשון וחסור לשון וייתור לשון ומוקדם ומאוחר, אלא הכל יהיה נדרש להנאת ותועלת ויפוי כח מקבל שטר זה ויד כל מערער נגדם על התחתונה וידם על העליונה. ושטר זה מוחזק ומקובל בכל חיזוקי וקיומי סופרי בי"ד צדק הכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה מיד האשה תאני בת הר' יוסף פינטו ז"ל הנ"ל ומיד הבחור יאודה בנה הנ"ל קנין גמור בפנינו אנו. והיה זה ביום שלישי בש"ק ט' ימים לחדש חשון שנת ור"ב שלו"ם בני"ך (תרס"ו) לפ"ק פה אצוירא יע"א והכל שריר וברירו וקיים במסמך בשיטה שביעית צרפנו לזה.

וקבלה על עצמה תאני הנ"ל בכח הקנין ושבועה חמורה שאינה יכולה לבנות האבראחאת שע"ג הגג לא היא ולא בא כוחה אלא דוקא למקא"ב דלוח. והנה ידוע לנו שבית הכנסת שבחצר הנ"ל לא חלקו ביניהם אלא עדיין היא ביניהם בשותפות כמו שהיתה מקודם לזה כמו שכתוב שטר שתחת ידה וקיימו שניהם.

ע"ה יאודה ן' מוייאל ס"ט
הצב"י מסעוד כנאפו ס"ט
ע"ה ב"ה יוסף ן' עטר ס"ט

להיות אמת וצדק שאחר שנגמר הזיכוי הנ"ל בין הר"ח פינטו הנ"ל ובין תאני בת הר' יוסף פינטו הנ"ל ז"ל בקנין ושבועה חמורה ואין לאחר קנין ושבועה כלום, מכל מקום כדי לעשות נחת רוח והפקת רצון להר"ח פינטו הנזכר לעיל, העמסנו על תאני הנ"ל והוסיפה להר"ח פינטו הנ"ל סך חמשה ועשרים דורוס.

ומעתה ומעכשיו נגמר הזיכוי הנזכר ביניהם, וכל אחד ואחד מהם זכה בחלקו הנ"ל זכיה גמורה וקנין גמור וחזקה גמורה לצמיתות ולחלוטין לדורות עולם. והיה זה בזמן הנ"ל בשנה הנ"ל בעיר הנזכרת וקיימו שנית.

ע"ה כ"ה יוסף ן' עטר ס"ט

בשולי השטר: מדברים אלו אנו רואים, כי תמיד בני משפחתו של הצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, הם אלו שקנו והקנו ביניהם את נכסי רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, כדי שתמיד תישאר הירושה ביניהם. ועד היום נשארו הבנינים של רבי חיים פינטו הגדול רשומים על שמו, כיון שהצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א קנה את הכל מידי כל המשפחה, כדי שלא יכנס אליהם איש זר וימכור אותם. ועל כך כותב רבינו, רבי דוד שליט"א: ואני הקטן ע"ה דוד פינטו העברתי את כל הניירות לבית הדין של מרוקו לפני 25 שנה.

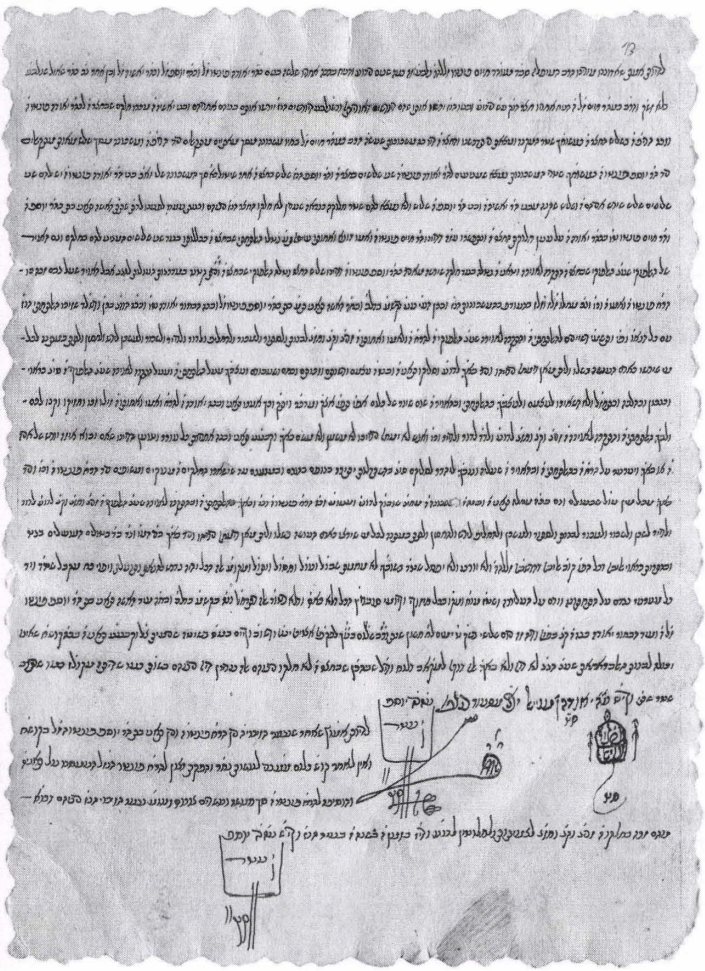

שטר 18

[שטר זה הוא כהמשך לשטר הנ"ל מס' 17. אלא ששם היא ההתחייבות של האשה מרת תאני כלפי רבי חיים פינטו זי"ע, ואילו כאן היא ההתחייבות של רבי חיים זי"ע כלפי האשה תאני].

[מלשון המסמכים נראה, כי הם הועתקו בידי אותו סופר].

בס"ד

להיות אמת שאדונינו מורינו הרב המופלא סבא דמשפטים כמוה"ר חיים פינטו זללה"ה נפטר לבית עולמו זה כמה שנים וחיים לכל ישראל שבק כידוע, והניח ברכה אחריו ארבעה בנים הלא המה כה"ר יאשיה ז"ל וכה"ר יאודה ז"ל וכה"ר יוסף ז"ל וה"ר שאול ז"ל, ושאול הנ"ל נלב"ע בלא זש"ק.

והרב כמה"ר חיים ז"ל הנ"ל הניח אחריו ברכה חצר הנקרא ע"ש כידוע, ובניו הנזכרים הם היורשים דאורייתא ובניהם אחריהם ירשו אותם. ובני יאשיה הנזכר מכרו חלקם שבחצר הנ"ל לכה"ר יאודה פינטו הנ"ל מכירה גמורה כמו שכתבו וחתמו כראוי שטר המקנה ומצאת כי תדרשנה. וא"כ זכה ה"ר יאודה פינטו הנ"ל בשליש החצר הנ"ל חלק ה"ר יאשיה הנ"ל חוץ מחלקו הנ"ל המגיעו בחצר הנ"ל שבסך הכל זכה ה"ר יאודה הנ"ל בשני שלישי החצר הנ"ל, וה"ר יוסף הנ"ל זכה בשליש החצר הנ"ל.

והחצר הנ"ל היתה ממושכנת משכנתא דסורא שעשה הרב כמה"ר חיים ז"ל בחייו משכונה מסך מאתיים מתקאלים ביד ה"ר יאודה פינטו הנ"ל, ומשכונה מסך שלש מאות מתקאלים ביד ה"ר יוסף פינטו הנ"ל, כמו שכתוב וחתום כראוי שטרי המשכונות הנ"ל, ולא נמצא להם שטר חלוקה בחצר הנ"ל כנראה שעדיין לא חלקו ולא נתברר לכל אחד מהם חלקו בחצר.

וכעת עמדו לפנינו לדין תורה שתי תובעים, האשה תאני תבורך מנשים בת כה"ר יוסף פינטו ז"ל הנ"ל, וה"ר חיים פינטו נר"ו בכה"ר יאודה הנ"ל על ענין חלוקת החצר הנ"ל, ונתפשרו ביניהם על זה הדרך.

דהיינו ה"ר חיים פינטו הנ"ל ואמו דונא תבורך מנשים ואחותו האשה עייסא תבורך מנשים יטלו בחלקם, דהיינו השני שלישים הנ"ל האלתחתי שבחצר הנ"ל בכללותו ופירותיהם והנאותיהם וכו', וגם האויר שע"ג האלפוקי שבחצר הנ"ל התקרה לאוירה.

ותאני הנ"ל תטול בעד חלקה שירשה מאביה הנ"ל האלפוקי שבחצר הנ"ל בעד שליש החצר הנ"ל המגיע לה בירושה הנ"ל דוקא בלא האויר, וגם תטול בית אחת קטנה במדרגות העולות להגג. וג"כ מחלו זה לזו וזו לזה במשכונות ביתרון שיש לזה על זה, אבל הבית הכנסת שבחצר הנ"ל עדיין לא חלקו ביניהם והרי היא כמו שהיתה ביניהם בשותפות.

ובכן העידו על עצמם בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, ה"ר חיים פינטו נר"ו הנ"ל בכה"ר יאודה ז"ל ומרת אמו דונא ואחותו עייסא, ובכח הקנין הודו הודאה גמורה ברצון נפשם והשלמת דעתם שזיכו האלפוקי שבחצר הנזכרת עם כל הנאותיה ותשמישיה להאשה תאני בת כה"ר יוסף הנ"ל, זכיה גמורה וחזקה גמורה וקנין גמור חוץ מן האויר שעל גביו שזכה בו הר"ח פינטו הנ"ל בעד חלקו.

אבל האלפוקי הנ"ל עם בית קטנה שבמדרגות העולות להאלפוקי להגג הנ"ל זכתה בו תאני הנ"ל, לדור ולדייר ולמכור ולמשכן ולהחליף ולמסור ולתת במתנה לכל מי שתרצה, כאדם העושה בשלו ולית מאן דימחא בידה וביד בא כוחה לדורות עולם.

וסליקו ורוקנו הר"ח הנ"ל ואמו ואחותו הנ"ל כל כוחם וזכותם ועצמם ועצם בא כוחם ורשותם מעל האלפוקי הנ"ל סילוק גמור, כראוי וכנכון וכהלכה וכתקנת חז"ל ולא שיירו לעצמם ולעצם בא כוחם בהאלפוקי הנ"ל שום שיור של זכות כלל אפילו תפיסת אצבע קטנה ומדרך כף רגל ויתד ומסמר קטן, זולת האויר שע"ג האלפוקי הנ"ל לא זיכו לה ונשאר להר"ח פינטו הנ"ל.

וכך אמרו הר"ח פינטו הנ"ל ואמו ואחותו הנ"ל לתאני הנ"ל, זיל זכי וחזיק וקני ליכי ולבא כוחך האלפוקי הנ"ל זכיה גמורה וקנין גמור וחזקה גמורה לדורות עולם, לדור ולדייר ולמכור וכו' ואינש לא ימחא בידך וביד בא כוחך לא משמן ולא משם בא כוחם, וגם בכח הקנין מחלו חיים פינטו הנ"ל ואמו ואחותו הנ"ל במשכנתא הנ"ל לתאני הנ"ל מחילה גמורה שרירא וברירא וקיימת לדורות עולם.

ומעתה ועד עולם זכתה תאני הנ"ל ובא כוחה בהאלפוקי הנ"ל זכיה גמורה וחזקה גמורה וקנין גמור לדורות עולם, לדור ולדייר ולמשכן ולשכור ולמכור לבנות ולסתור ולהחליף ולמסור ולתת במתנה לכל מי שתרצה, כאדם העושה בשלו, ולית מאן דימחא בידה וביד בא כוחה בביטול כל טענה ואמירה בביטול המודעות וגילוי דעת כל דברי בטולים המועילים בגט ובהתרות כראוי אליבא דכל הפוסקים קיום וביטול אליבא דהרשב"א זללה"ה.

והדבר ידוע לנו שתאני הנ"ל לא תוכל לבנות לבראחאת שעל גבי האלפוקי הנ"ל לא היא ולא בא כוחה כי אם דוקא למקא"ב דלוח דוקא, שכך קבלה על עצמה תאני הנ"ל בפנינו אנו. ולא יורע ולא יפסל שטרא דא בשום פיסול וביטול כלל כל זמן היותו קיים, לא מחמת שבוש לשון ועוות לשון וחסור לשון וייתור לשון ומוקדם ומאוחר אלא הכל יהיה נדרש ומתפרש להנאת וטובת ותועלת ויפוי כח מקבלי שטרא דא ויד כל מערער נגדם על התחתונה ויד תאני הנ"ל ובא כוחה על העליונה.

ושטר זה מוחזק ומקובל בכל חיזוקי וקיומי סופרי בי"ד צדק הכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל. ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה מיד ה"ר חיים פינטו הנ"ל ומיד מרת אמו ועייסא אחותו הנ"ל קנין גמור בפנינו אנו, וגם בכח הקנין מחל הר"ח הנ"ל לתאני הנ"ל בשטר המשכונה הנ"ל מחילה גמורה.

והיה זה ביום שלישי בש"ק ט' ימים לחדש חשון שנת ור"ב שלו"ם בני"ך (תרס"ו) לפ"ק פה אצוירא יע"א והכל שריר וברירי וקיים.

ע"ה יאודה ן' מוייאל ס"ט
הצב"י מסעוד כנפו ס"ט
ע"ה כ"ה יוסף ן' עטר ס"ט

להיות אמת וצדק שאחר שנגמר הזיכוי הנזכר בין הר"ח פינטו הנ"ל ובין תאני בת ה"ר יוסף פינטו ז"ל בקנין ושבועה חמורה ואין לאחר קנין ושבועה כלום, מ"מ כדי לעשות נחת רוח והפקת רצון להר"ח פינטו הנז"ל העמסנו על תאני הנ"ל והוסיפה להר"ח פינטו הנ"ל סך חמשה ועשרים דורוס. ומעתה ומעכשיו נגמר הזיכוי הנזכר ביניהם, וכל אחד ואחד מהם זכה בחלקו הנ"ל זכיה גמורה וקנין גמור וחזקה גמורה לצמיתות ולחלוטין לדורות עולם. והיה זה בזמן הנ"ל בשנה הנ"ל בעיר הנזכרת וקיים שנית.

ע"ה כ"ה יוסף ן' עטר ס"ט

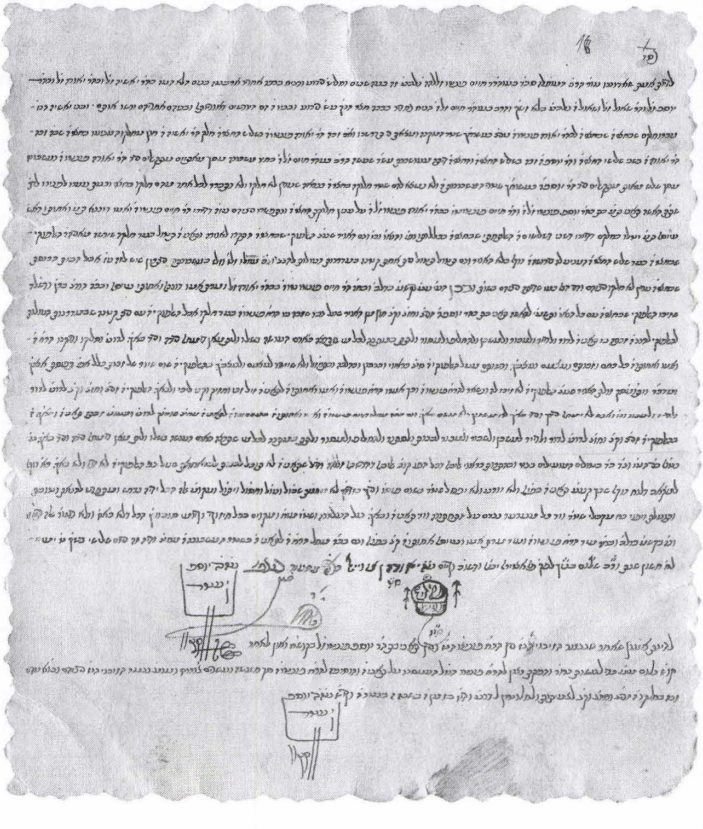

שטר 19

[גם שטר זה קשור לשטרות הנ"ל, מס' 17, 18. גם כאן רואים אנו את ההסכם שנעשה בין רבי חיים פינטו ובין האשה תאני. בהמשך השטר נכתב השלב השני, בו מכרה האשה תאני לר' יצחק מויאל את האלפוקי הנ"ל שקבלה, מכירה שנעשתה שבוע לאחר מכן].

בס"ד

להיות אמת וצדק שראו ראינו שטר חלוקה שעשו ביניהם ה"ר חיים פינטו ישמרהו צורו בן כבוד ה"ר יאודה ז"ל בן כבוד מה"ר אדמ"ור הרב המופלא סבא דמשפטים כמה"ר חיים פינטו זללה"ה, עם האשה תאני תבורך מנשים בת כה"ר יוסף פינטו ז"ל בכמה"ר חיים פינטו זללה"ה וזה נוסחו הצריך לענינינו:

להיות אמת שאדונינו מורינו הרב כמוה"ר חיים פינטו זללה"ה הנזכר נפטר לבית עולמו זה כמה שנים וחיים לכל ישראל שבק כידוע, והניח ברכה אחריו ארבעה בנים הלא המה כה"ר יאשיה ז"ל וכה"ר יאודה ז"ל וכה"ר יוסף ז"ל וה"ר שאול ז"ל, ושאול הנ"ל נלב"ע בלא זש"ק.

והרב כמה"ר חיים פינטו ז"ל הנ"ל הניח אחריו ברכה חצר הנקרא ע"ש כידוע, ובניו הנזכרים הם היורשים דאורייתא, ובניהם אחריהם ירשו אותם. ובני יאשיה הנזכר מכרו חלקם המגיע להם בחצר הנ"ל לכה"ר יאודה פינטו דודם הנ"ל מכירה גמורה כמו שכתבו וחתמו כראוי שטר המקנה וכו'. וא"כ זכה ה"ר יאודה פינטו הנ"ל בשליש החצר הנ"ל חלק ה"ר יאשיה הנ"ל וחלק המגיעו מפאת ירושתו, וא"כ זכה ה"ר יאודה הנ"ל בשני שלישי החצר הנ"ל. וה"ר יוסף הנ"ל זכה בשליש החצר הנ"ל.

והחצר הנ"ל משכנה הרב כמה"ר חיים פינטו ז"ל הנזכר בחייו משכונה דסורא מסך מאתיים מתקאלים ביד ה"ר יאודה בנו הנ"ל, ועוד משכנה הרב הנזכר בחייו בסך שלש מאות מתקאלים ביד ה"ר יוסף פינטו הנ"ל וכמו שכתוב וחתום כראוי שטרי המשכונות הנ"ל, ולא נמצא להם שטר חלוקה וכו'.

וכעת עמדו לפנינו לדין תורה שתי תובעים האשה תאני בת כה"ר יוסף פינטו ז"ל הנ"ל וה"ר חיים פינטו נר"ו בכה"ר יאודה הנ"ל על ענין חלוקת החצר הנ"ל ונתפשרו ביניהם על זה הדרך.

דהיינו ה"ר חיים ואמו דוננא ואחותו האשה עייסא יטלו שני שלישי החצר הנ"ל האלתחתי שבחצר הנ"ל בכללותו ופירותיהם והנאותיהם וכו' וגם האויר שע"ג האלפוקי לוולי שבחצר הנ"ל וכו'. ותאני הנ"ל תטול בעד חלקה שירשה מאביה הנ"ל האלפוקי לוולי שבחצר הנ"ל בלא אויר שע"ג, וגם תטול בית אחת קטנה במדרגות העולות להגג. וג"כ מחלו זה לזו וזו לזה ביתרון המשכונות שיש להם זה על זה וכו' אבל הבית הכנסת היותר גדול שבחצר הנ"ל עדיין

לא חלקו ביניהם ועדיין היא בשותפות ביניהם כמו שהיתה מקודם לזה וכו'.

ובכן העידו על עצמם בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה ה"ר חיים פינטו הנ"ל בה"ר יאודה ז"ל ומרת אמו דוננא ועייסא אחותו, ובכח הקנין הודו הודאה גמורה ברצון נפשם וכו' שזיכו האלפוקי לוולי הנזכרת מן התקרה עד התקרה שבחצר הנזכרת עם כל הנאותיה ופירותיה וכו' להאשה תאני בת ה"ר יוסף פינטו הנ"ל, עם הבית הקטנה שבמדרגות הנ"ל חוץ מן האויר שע"ג האלפוקי הנ"ל וכו' זכיה גמורה וחזקה גמורה וקנין גמור וכו', לדור ולדייר ולמכור ולמשכן ולבנות ולסתור וכו' כאדם העושה בשלו.

וסליקו ורוקנו הר"ח פינטו ואמו דוננא ועיישא אחותו הנ"ל כל כוחם וזכותם ורשותם ועצמם ועצם בא כוחם ויורשיהם אחריהם מעל האלפוקי הנ"ל סילוק גמור כראוי כתקנת חז"ל, מבלי ששיירו לעצמם ולעצם בא כוחם וליורשיהם אחריהם בהאלפוקי הנ"ל שום שיור של זכות כלל אפילו תפיסת אצבע קטנה וכו' וכו' בביטול המודעות וגילוי דעת וכו'.

ולא יורע ולא יפסל שטרא דא לא מחמת שבוש לשון ועוות לשון אלא הכל יהיה נדרש ומתפרש וכו' וכו', מקבלי שטרא דא וכו', הכל דלא וכו' ודלא וכו'.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה מיד ה"ר חיים פינטו הנ"ל ומיד דוננא אמו ומיד עייסא אחותו קנין גמור בפירוש אמרו.

וזמנו ביום שלישי בש"ק ט' ימים לחדש חשון שנת ור"ב שלו"ם בני"ך (תרס"ו) לפ"ק באצוירא יע"א וחתומים עליו הרב המ"ו כמה"ר יאודה ן' מויאל זללה"ה ולהבדיל בין החיים אנחנו החותמים מטה.

עוד ראו ראינו שטר מכר שמכרה האשה תאני אלמנת ה"ר אברהם פינטו נ"ע בת החכם השלם כה"ר יוסף פינטו ז"ל הנז' האשה הנ"ל ובנה הבחור הר' יאודה נר"ו, שנטלו וקבלו מיד היקר כה"ר יצחק ן' מויאל נר"ו בהמנוח כה"ר אליהו נ"ע סך שש מאות דורוס גדולים מכסף טהור חאסאני.

ובעד הסך הנ"ל גמרו ומכרו לרשות וזכות כבוד הר' יצחק ן' מויאל הנ"ל ולרשות וזכות בא כוחו האלפוקי שבחצר הנקראת ע"ש כבוד מוה"ר חיים פינטו זללה"ה, והאלפוקי הנ"ל סמוך לבית הכנסת שבהאלפוקי הנ"ל, והחצר הנ"ל היא סמוכה מצד ימין להחצר אשר קנה כבוד הר"ר יצחק ן' מויאל מאת ה"ר דוד קורקוס ז"ל, ומצד שמאל סמוכה להחצר הנקראת ע"ש ה"ר דוד הלוי יולי ז"ל.

והאלפוקי הנ"ל יש בו בית גדולה ובית קטנה והאלקוזינא ובמדרגות העולות להגג בית אחת קטנה, והאלפוקי הנ"ל זכתה בו תאני הנ"ל בתורת ירושה מאביה הרי"ף הנ"ל שורש ממור אביו הרח"פ ז"ל. וכמו שנתבאר לעיל גמרה ומכרה האשה תאני ובנה יאודה הנ"ל האלפוקי הנ"ל מן התקרה עד התקרה עם כל הנאותיה וזכיותיה וכו' להר' יצחק ן' מויאל ולבא כוחו.

ובכלל הסך הנ"ל מכרו להר' יצחק ן' מויאל הנ"ל ולבא כוחו החנות הידועה לה

לתאני הנ"ל היוצאת מהחצר הידועה להם שהיתה נקראת מקודם לזה ע"ש דודו ן' ברוך יפלח, והחנות הנ"ל היא שלישית להיוצא מפתח החצר הנ"ל, אבל האויר שע"ג האלפוקי הנ"ל נפל בחלקו של ה"ר חיים פינטו בה"ר יאודה הנ"ל.

והמכר הנזכר עשוי ומתוקן בכל תקוני חז"ל ובקנין שלם מועיל באופן המועיל כפי הדין, ובכל חומר וחוזק וכו' הכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל ובביטול המודעות וכו' ובפיסול עידיהן וכו'.

וזמנו ביום שלישי בש"ק ט"ז לחדש חשון שנת הת"ר ושש ושש ליצירה (תרס"ו) בסימן טוב ור"ב שלו"ם בני"ך לפ"ק באצוירא יע"א. וחתומים עליו הרב המשכיל ונבון כמה"ר יאודה ן' מויאל זללה"ה, ולהבדיל בין החיים אני החותם פה שני. עכ"ל הנוסח הצריך לענייננו.

והיה זה ג' ימים לחדש כסליו שנת ותאזרנ"י שמחה (תרע"ד) לפ"ק באצוירא יע"א וקיים.

הצב"י מסעוד כנאפו ס"ט
הצב"י יוסף ן' עטר ס"ט

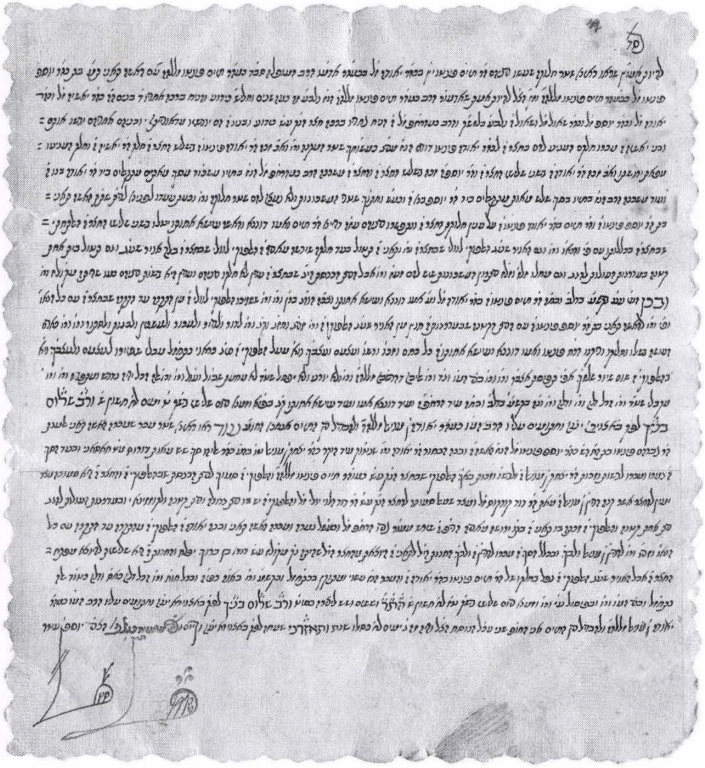

שטר 20

[גם שטר זה הוא המשך לשטר הנ"ל, מס' 19. בו נאמר שהאשה תאני מכרה לר' יצחק מויאל את האלפוקי שבחצר רבי חיים פינטו. בהמשך נכתב כי ר' יצחק מויאל הנ"ל נתן את האלפוקי במתנה לבתו מרת זהרא, לנישואיה].

העידו על עצמם בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, האשה תאני אלמנת אברהם פינטו נ"ע בת החכם השלם כה"ר יוסף פינטו ז"ל, בן לאותו צדיק הרב המופלא סבא דמשפטים כמוה"ר חיים פינטו זללה"ה, היא ובנה הבחור נבון הר' יאודה נר"ו.

ובכח הקנין הודו הודאה גמורה ברצון נפשם והשלמת דעתם שניהם יחד האשה ובנה הנ"ל, שנטלו וקבלו מיד היקר כה"ר יצחק ן' מויאל נר"ו בהמנוח כה"ר אליהו נ"ע סך שש מאות דורוס גדולים מכסף טהור עובר לסוחר חאסאנייא ועלו ובאו לידם ורשותם במושלם עד סוף פרוטה אחרונה.

ובעד הסך הנ"ל גמרו ומכרו לרשות וזכות כבוד הר' יצחק ן' מויאל הנ"ל ולרשות וזכות בא כוחו האלפוקי שבחצר הנק' ע"ש הרב כבוד מוה"ר חיים פינטו ז"ל הנ"ל, והאלפוקי הנ"ל סמוך לבית הכנסת שבהאלפוקי הנ"ל, והחצר הנ"ל היא סמוכה מצד ימין להחצר אשר קנה כה"ר יצחק ן' מויאל מאת החכם הותיק כה"ר דוד קורקוס נר"ו, ומצד שמאל היא סמוכה להחצר הנקראת עתה ע"ש המנוח ה"ר דוד הלוי יולי ז"ל אשר הם במבוי הנקרא ע"ש הרב הנז"ל הרב חיים פינטו ז"ל ופרסומה יספיק מלהגבילה.

והאלפוקי הנ"ל יש בו בית אחת גדולה ובית קטנה והאלקוזינא ובמדרגות העולות להגג בית אחת קטנה. והאלפוקי הנ"ל זכתה בו תאני הנ"ל בתורת ירושה ממר אביה הנ"ל שירש ממר אביו הרב הגדול רבי חיים פינטו ז"ל, וכמו שכתוב וחתום כראוי שטר הזכיה אשר הוא עכשיו תחת יד כה"ר יצחק ן' מויאל הקונה הנ"ל.

ומצאת כי תדרשנו אשר בעד הסך הנ"ל גמרה ומכרה האשה תאני הנ"ל ובנה הנ"ל האלפוקי הנ"ל מן התקרה עד התקרה דוקא, אבל האויר שע"ג האלפוקי הנ"ל נפל בחלקו של הר"ח פינטו נר"ו בן הרב חכם השלם כה"ר יאודה פינטו ז"ל בן כבוד מוה"ר חיים פינטו ז"ל כמו שכתוב וחתום כראוי שטר הזכיה שתחת ידו ג"כ ומצאת כי תדרשנו.

וא"כ במה שזכתה האשה תאני הנ"ל מכרה להר' יצחק הנ"ל דהיינו האלפוקי הנ"ל מן התקרה עד התקרה, ובכלל הסך הנ"ל מכרו ג"כ האשה תאני הנ"ל

ובנה הנ"ל לכה"ר יצחק ן' מויאל הנ"ל ולבא כוחם החנות הידועה להם היוצאת מהחצר הידועה להם שהיתה נקראת מקודם לזה ע"ש דודו ן' ברוך יפלח, והחנות הנ"ל היא שלישית להיוצא מפתח החצר הנ"ל.

ופירוש מה שכתבנו לעיל האלפוקי הנ"ל והחנות הנ"ל מכרו תאני הנזכרת ובנה הנ"ל לכה"ר יצחק הנ"ל, במוצאיהם ומובאיהם וזכיותיהם והנאותיהם ותשמישיהם, וכל מין זכות הכלול ומתייחס אליהם, ואעי ואבני וקורות וקירות דפים ומסמרים ושפכי ונטפי, הכל כאשר לכל מהתקרה ועד התקרה מכרו המוכרים לרשות וזכות כה"ר יצחק ן' מויאל הנזכר, ולרשות וזכות בא כוחו מכירה גמורה שרירא וקיימא, מכירה גלויה ומפורסמת לכל, חתוכה וחלוטה כדת וכהלכה וכתקנת חז"ל.

מכירת עלמין לצמיתות ולחלוטין לו ולזרעו עד סוף כל הדורות בלתי שום שיור ובלי שום תנאי לא בכתב ולא בע"פ, מכירה דלא למהדר בה ודלא להשנאה מנה לעלם, מכירה משופה ומנוקה מכל מין טוען ומערער שבעולם יהיה מי שיהיה בן ברית ושאינו בן ברית, בן או בת אח או אחות יורש ונוחל ומחסין קרוב או רחוק כתובת אשה ובעלי חוב ומקבלי מתנה, בין בסופרי בי"ד צדק ובין בערכאות של גוים, מכירה גמורה העשויה בכל חוזק ותוקף באופן המועיל ומספיק וחזי ועולה לפום דינא וכתקנת חז"ל.

וכך אמרו המוכרים הנ"ל לכה"ר יצחק ן' מויאל הנ"ל, זיל זכי וקני וחזיק בכל המכר הנ"ל קניה וזכיה וחזקה מעליא בכסף שקבלנו ממך ובשטר דא בלי שתצטרך לשום קניה וזכיה אחרת שבעולם. ומעתה ומעכשיו סילקו המוכרים הנ"ל ידם וכוחם ורשותם וזכותם ויד וכח ורשות וזכות בא כוחם מעל המכר הנ"ל סילוק גמור ושלם כתקנת חז"ל.

ולא נשאר להם ולא לשום אחד מבאי כוחם בכל המכר הנ"ל שום שיור של זכות כלל ועיקר, ואפילו בכדי נעיצת יתד קטן ממש ומדרך בכף רגל אלא הכל כאשר לכל קם למקנה ביד כה"ר יצחק ן' מויאל הנזכר ולבא כוחו, לבנות ולהרוס למכור ולמשכן, ולהשאיל ולהשכיר ולהוריש ולהנחיל, ולהחליף ולתת במתנה לכל מי שירצו ולעשות בכל המכר הנ"ל כחפצו ורצונו הטוב כאדם העושה בשלו, ואנש לא ימחא בידם מן יומא דנן ולעלם.

ומעתה ומעכשיו שעבדו המוכרים הנ"ל כל נכסיהון דאית להו תחות כל שמיא קרקע ואגבן מטלטלין שקנו ושיקנו שעבוד גמור ושלם כתקנת חז"ל, לקיום והעמדת המקנה הנזכר ביד הקונה הנ"ל וביד בא כוחו, משופה מכל מיני פקפוקים וערעורים שבעולם ואחריות וחוזק וחומר שטר מכר דנא כאחריות וכחומר וחוזק כל שטרי מכירות הכשרים דנהיגי בישראל העשויין ביושר ובכושר כהוגן וכתקנת חז"ל.

ולא יורע ולא יפסל כח שטר מכר דנא לא משום יתורא לישנא, וחיסור לישנא,

ולא משום לישנא דגריע וריע, ולא משום לישנא דמשתמע לתרי אנפין, ולא משום איזה צד ואופן שיהיה בעולם. אלא הכל יהיה נדון לזכות ויפוי כח בעל שטרא דא ובא כוחו. ולעולם תהיה ידם על העליונה ויד כל טוען ומערער נגדם על התחתונה.

והדבר ידוע להם שהקונה האלפוקי הנ"ל אינו יכול לבנות האלבראחאת שע"ג האלפוקי הנ"ל לא הוא ולא בא כוחו, אלא דוקא האלמקא"ב דלוח. שכך התנו המוכרים הנ"ל על הקונה הנ"ל בשעת הקנין ושבועה בפירוש אמרו.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, מיד האשה תאני הנ"ל ומיד בנה יאודה הנזכר על כל מה דכתוב ומפורש לעיל מרישא ועד סיפא מבלי שום שינוי ותמורה כלל ועיקר. והכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא בביטול וכו' ובפיסול וכו' לדעת הרשב"א זללה"ה.

ולראיית אמת וצדק באנו על החיתום פה עיר תהילה אצוירא יע"א והיה זה ביום שלישי בשב"ק ט"ז לחדש חשון שנתינו זאת הת"ר וששים ושש ליצירה (תרס"ו), בא סימן ור"ב שלו"ם בני"ך לפ"ק. והכל שריר וברור ואמת ויציב ונכון וקיים.

ע"ה כ"ה יוסף ן' עטר ס"ט
ע"ה יצחק אפרייאט ס"ט

לראיה חתמנו פה שכל הזכיות הכתובים בשטר, מכר הנ"ל לזכות הקונה. לכן כל החיובים אשר נתחייבו בהם המוכרים הנ"ל הם חזקים וקיימים כפי דין תורה שתהא תיקונם כתקנת חז"ל. ולראיה חתמנו פה בי"ח לחודש הנזכר בשנה הנ"ל בעיר הנ"ל ושריר וקיים.

ע"ה יאודה ן' מוייאל ס"ט

מעבר לדף זה:

האלפוקי הנזכר באחורי דף זה, דהיינו בית גדולה ובית קטנה ולקוזנינא, נתן יצחק ן' מוייאל הנזכר באחורי דף זה במתנה גמורה להאשה זהרא בתו ולבא כוחה בזמן כניסתה לחופה עם ה"ר דוד הנקרא לחכם ן' דוד וחיון נר"ו בה"ר שלמה נ"ע מתנה גמורה ומפורסמת כתקנת חז"ל לעשות בהמתנה הנ"ל כחפצה ורצונה הטוב, למכור ולמשכן לדור ולדייר וכו' וכו' וכמו שכתוב וחתום כראוי שטר המתנה שתחת יד זהרה הנזכרת.

ולא נשאר שטר זה ביד הר' יצחק ן' מויאל הנזכר באחורי דף זה אלא לזכות הנשאר לו דהיינו בית קטנה במדרגות הנזכרים באחורי דף זה עם החנות הנזכרת באחורי דף זה.

ולראיית אמת וצדק חתמנו פה באצוירא יע"א שלשה ימים לחדש כסליו שנת ותאזרנ"י שמחה (תרע"ד) לפר"ק והכל שריר ובריר וקיים.

הצב"י מסעוד כנאפו ס"ט

הצב"י יוסף ן' עטר ס"ט

שטר 21

[גם בשטר זה, כמו בשטר לעיל מס' 20, נכתב כי ר' יצחק מויאל נתן את האלפוקי הנ"ל לבתו זהרא מתנה לנישואיה].

העידנו על עצמנו בקנין שלם מועיל ובחומרי השבועה במנא דכשר למקניא ביה הגביר מרומם ונעלה כה"ר יצחק ן' מויאל נר"ו בה"ר אליהו נ"ע, ובכח הקנין הודה הודאה גמורה ברצון נפשו ובהשלמת דעתו בלי שום זכר ואונס וכפייה כלל שנתן במתנה גמורה להאשה הכבודה וצנועה סי' זהרא בתו מנשים באהל תבורך ולבאי כוחה בעת ובזמן כניסתה לחופה עם כבוד הרב דוד הנקרא לחכם ן' דוד וחיון נר"ו בן כבוד הרב שלמה נ"ע, כל כח וזכות ושעבוד שיש לו בהאלפוקי ראשון בחצר של כמוה"ר חיים פינטו זלה"ה.

ויש בו שני בתים אחת גדולה ואחת קטנה וקוסינא אחת סמוכה לבית הגדולה ולפתח אלפוקי הנ"ל הוא ופירותיו והנאותיו וזכיותיו ותשמישיו וכל ההנאות המגיעים לו בחצר הנ"ל כנהוג וקורות וקירות ועצים ואבנים ועפר ותקרה ומעזיבה ותורביץ החצר ודלתות ובאר המים וכסא של כבוד ושפכי ונטפי וביבין וכו'.

מתנה גמורה שרירא וברירא וקיימא חתוכה וחלוטה לחלוטין ולצמיתות לדורות עולם ולדרי דרין, מתנה מחיים ולאחר מיתה מתנה גמורה ומפורשת, מתנה שאין אחריה שום ערעור ולא שאלה כלל ועיקר. מתנה דלא להשנאה ודלא להעדאה מינה לעלמין ולדרי דרין, מתנה דלא למטען אבתרה שהיא בטעות ובאונס ובמזיד ובשוגג או שכור ביתי וכו', אלא הכל בדעתו הצלולה והנכונה והמאושרת בעין יפה ובלב שלם ונפש חפצה ורוח טובה.

מתנה זכה וברה מתנה מוחזקת ומקויימת ומאושרת בכל מיני ייפוי כח שבעולם מתנה כדין וכדת וכהלכה וכתקנת חז"ל באופן המועיל כפי הנהוג וכראוי וכנכון ככל שטרי המתנות הנהוגים בקרב כל ישראל העשויים ביושר ובכושר, מתנה מהיום ושעה אחת קודם מיתתי.

וכך אמר לנו הנותן הנ"ל כתבו האי מתנתה בשוקא וחתמוה בברא כי היכי דלא תהוי כמתנתה טמירתא וכמתנת שכיב מרע דהדרא, אלא כמתנת בריא ובביטול המודעות וגילוי דעת ובפיסול עדים וכו' והתרות כראוי ולדעת הרשב"א זלה"ה.

ומעתה ומעכשיו זכתה האשה זהרא הנ"ל והיא ובאי כוחה ויורשיה אחריה בהאלפוקי ראשון הנ"ל ובפירותיו והנאותיו וזכיותיו וכל ההנאות המגיעים לו בחצר הנ"ל זכיה גמורה וחזקה גמורה וקנין גמור באופן המועיל.

תדור ותדייר תשכיר ותמשכן ותמכור ותחליף ותחסין תבנה ותסתור תירש תוריש ותתן במתנה לכל מי שתרצה ותעשה בו כחפצה ורצונה הטוב כאדם העושה בשלו, ולית מאן דימחא בידה ובבאי כוחה ויורשיה אחריה לדורות עולם.

וכן אמר הנותן הנ"ל למקבל מתנה הנ"ל זיל חזיק וזכה וקנה לך ולבאי כוחך ויורשיך אחריך מתנה הנ"ל זכיה גמורה וחזקה גמורה וקנין גמור באופן המועיל כפי הנהוג וכתקנת חז"ל. והודה הודאה גמורה בפנינו הנותן הנ"ל שאם יבא הר' אליהו ן' מוייאל בנו לכאן בעזרת ה' וברצונו יקח ממנו שטר העיקרי שתחת ידו ויתן אותו ביד זהרא בתו הנ"ל כנהוג ואינו צריך הנותן הנ"ל להסכמת אשתו מאחר שהניח לה מקום לגבות כתובתה וכו' כידוע.

ולא יורע כח שטר זה כל זמן היותו קיים בשום ביטול כלל לא מחמת שבוש לשון ועוות לשון וחסור ומוקדם ומאוחר ונדר. ולישנא דמשתמע לתרי אנפין יתפרש לטובה וזכות, וייפוי כח מקבלת שטר זה וידה על העליונה ויד כל מערער ומחרחר ריב ומדון נגדה על התחתונה, ולא ישמיטנו בשביעית. ושטר זה מוחזק ומקויים בכל חזוקי וקיומי סופרי בי"ד צדק ודלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו ובחומרי השבועה מיד הר' יצחק הנותן הנ"ל אכל מאי דכתיב ומפורש לעיל. והיה זה שמונה ימים לשבט שנת תער"ג לפ"ק בכאן אצוירא יע"ה והכל שריר ובריר ונהיר ויציב וקיים.

ע"ה יאודה ן' עבו ס"ט
ע"ה יעקב אלמליח ס"ט

המתנה הנזכרת לעיל עשויה כתקנת חז"ל, חזקה וקיימת ומאושרת כדין וכדת וכהלכה כראי מוצק וקים.

הצב"י יוסף ן' עטר ס"ט

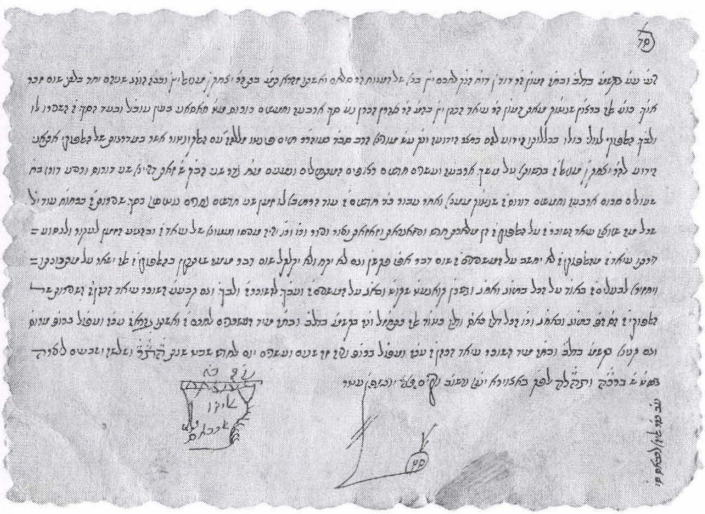

שטר 22

[סדרת שטרות ממס' 22 ועד מס' 28 בנושא המשכונה והאלפוקי, אותה קבלו ר' דוד חיון ואשתו זהרא לנישואיהם (לעיל שטר 21). בשטר זה נכתב כי אליהו בן ר"י מויאל שכר משכונה מר' שם טוב אסבאג, והשכיר אותה לאחותו זהרא, ולבעלה ר' דוד חיון].

העידנו על עצמו בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה הגביר מרומם ונעלה ה"ר אליהו בה"ר יצחק ן' מויאל נר"ו. ובכח הקנין הודה הודאה גמורה וחייב עצמו חוב גמור, לפרוע ולתת לה"ר שם טוב בה"ר חמאמו אסבאג הי"ו בעל המשכונה הנ"ל בעד שכירות המשכונה הנ"ל סך שלשה דורוס ושמינית דורו בחודש וכן בכל חודש וחודש מזמן הנזכר מטה עד סוף שנה תמימה.

וכל זמן ששטר המשכונה הנ"ל קיים כל ימי משך המשכונה עד שלים ימי פרעונה, הן סגור הן פתוח יפרע הכל מידי חודש בחודשו ולא יעבור הכל עליו ועל בא כחו בחיוב גמור ובאחריות גמורה ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן מטלטלין, שקנה ושיקנה ובנאמנות גמורה ומפורסמת כשני עדים כשרים לבעל המשכונה הנ"ל ולבא כוחו, עליו ועל בא כוחו מבלי לחייבו בשום שבועה כלל לא קלה ולא חמורה ולא גלגול שבועה לעולם ואפילו חרם סתם לא קודם הפרעון ולא אחריו ולא ישמטנו בשביעית.

וחזר אליהו ן' מויאל הנ"ל והשכיר המשכונה הנ"ל לה"ר דוד ן' דוד וחיון ואשתו זהרא הנ"ל בסך הנ"ל בכל חודש וחודש מזמן הנזכר מטה הן סגור הן פתוח כל ימי משך המשכונה עד שלים ימי פרעונה.

ובכן העידו על עצמם בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה ה"ר דוד ואשתו זהרא הנ"ל, ובכח הקנין הודו הודאה גמורה וחייבו עצמם חוב גמור לפרוע ולתת לה"ר אליהו הנ"ל סך שלשה דורוס ושמינית דורו בחודש, וכן בכל חודש וחודש מזמן הנזכר מטה כל ימי משך המשכונה עד שלים ימי פרעונה, הן סגור הן פתוח מידי חודש בחדשו.

הכל עליו ועל בא כוחו בחיוב גמור ובאחריות גמורה ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן מטלטלין, שקנה ושיקנה ובנאמנות גמורה ומפורשת כשני עדים כשרים, לה"ר אליהו הנ"ל ובא כוחו עליו ועל בא כוחו, מבלי לחייבוהו בשום שבועה כלל לא קלה ולא חמורה וגלגול שבועה לעולם וכו', לא קודם הפרעון ולא אחריו ולא ישמטנו בשביעית.

ושטר זה מוחזק ומקויים בכל חיזוקי וקיומי סופרי בי"ד צדק, הכל דלא

כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה מיד השוכרים ומיד המשכירים הנ"ל כל חד בדאיתיה על כל הכתוב ומפורש לעיל בכלל ופרט מראש ועד סוף גם על הנאמנות הנ"ל קנין גמור בפירוש אמרו.

והיה זה שנים עשר יום לחדש אייר שנת הת"ר וחמשה ושבעים ליצירה בסימן טוב שנת העת"ר לפ"ק באצוירא יע"א והכל שריר וברור וקיים.

הצב"י יוסף ן' עטר ס"ט
דוד כנאפו ס"ט ן' א"א כמוהר"ר יכי"ן זלה"ה זיע"א

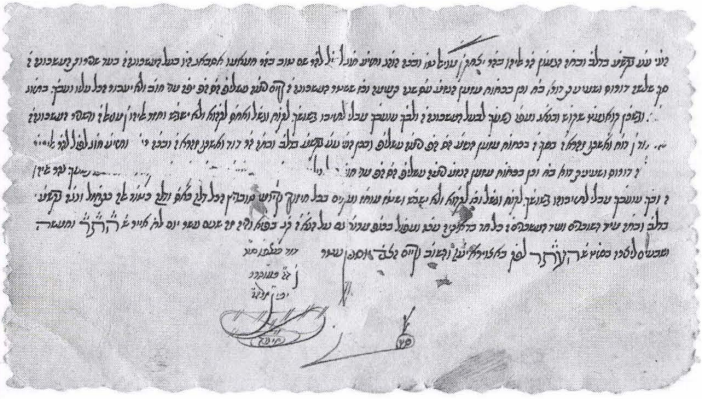

שטר 23

[שייך לשטר 22. כאן מדובר על האלפוקי שקיבלו ר' דוד חיון ואשתו מר' יצחק מויאל לנישואיהם. ואותה מכרו לאחר מכן לר' שם טוב אסבאג].

העידנו על עצמו בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, המשכיל ונבון ה"ר דוד ן' דוד וחיון הנק' לחכם ישמרהו צורו בכה"ר שלמה נ"ע ואשתו זהרא שניהם יחד. ובכח הקנין הודו הודאה גמורה שניהם יחד שנטלו וקבלו מאת המשכיל ונבון ה"ר שם טוב בן היקר חמאמו אסבאג הי"ו סך מאתים וחמשים דורוס מכסף טהור חאסאני עובר לסוחר.

ובעד הסך הנ"ל גמרו ומשכנו בידו וביד בא כוחו האלפוקי לוולי שבחצר הנקרא ע"ש הרב מו"ר סבא דמשפטים כמוהה"ר חיים פינטו זללה"ה, דהיינו בית אחת גדולה ובית אחת קטנה וקוזזינא אשר זכו בו זהרא ובעלה ה"ר דוד ן' דוד וחיון הנ"ל במתנה גמורה, שנתן להם יצחק ן' מויאל הנקרא באזזאח אביה של זהרא הנזכרת.

וכמו שכתבו וחתמו כראוי שטר המתנה כתקנת חז"ל שתחת ידי זהרא ובעלה הנ"ל, גמרו ומשכנו בידו וביד בא כוחו בתורת משכנתא דסורא בניכוי אוקיא אחת מהיום ולסוף שנה תמימה, תוך הזמן לא תפדה ואחריו תפדה או תמשך עפ"י הניכוי, וכדין משכנתא דסורא דהדין בה הכי; במשלם שנין אילין תיפוק ארעא דא בלא כספא.

אשר מעתה ומיד זכה ה"ר שם טוב אסבאג הנ"ל ובא כוחו במשכונה הנ"ל, ובפירותיה והנאותיה וזכיותיה ותשמישיה וכו' וכו', זכיה גמורה וחזקה גמורה וקנין גמור לעשות בה כחפצו ורצונו הטוב, לדור ולדייר ולהשכיר ולמכור ולמשכן ולמסור ולהחליף ולתת במתנה לכל מי שירצה כאדם העושה בשלו, ואנש לא ימחא בידיה ובבא כוחו לדורות עולם כל ימי משך המשכונה עד שלים ימי פרעונה.

וקבלו על עצמם זהרא ובעלה הנ"ל אחריות כל עורר וטוען ומחרחר ריב ומדון שיקום ויערער על המשכונה הנ"ל על כולה ועל מקצתה ופירותיה והנאותיה וזכיותיה וכו' יהיה מי שיהיה, בן ברית ושאינו בן ברית, ובן ובת אח ואחות קרוב ורחוק יורש נוחל ומחסין כתובת אשה ובעלי חוב ומקבלי מתנה בסופר או בערכאות של גוים, שעל זהרא ועל דוד בעלה הנ"ל ליהדר לסליק הכל סילוק גמור, הם ובא כוחם מעל המשכונה הנ"ל ופירותיה והנאותיה וזכיותיה וכו' בגופם והונם ואונם וממונם, עד שתשאר המשכונה הנ"ל כולה ופירותיה והנאותיה וזכיותיה וכו' מנוקה ומשופה מכל עורר ולזות שפתים ביד ה"ר שם טוב הנ"ל וביד בא כוחו עד שלים ימי פרעונה.

הכל עליו ועל בא כוחו בחיוב גמור ובאחריות גמורה ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן מטלטלין, שקנה ושיקנה ובנאמנות גמורה ומפורשת כשני עדים כשרים, לה"ר שם טוב אסבאג הנ"ל ולבא כוחו עליו ועל בא כוחו על כל עניני שטר זה ועד פרעונו בלי לחייבם בשום שבועה כלל לא קלה ולא חמורה ולא גלגול שבועה לעולם ואפילו חרם סתם והן דברי ריבות לא קודם הפרעון ולא אחריו. ובביטול כל טענה ואמירה וכו' ובלי שום שיור ותנאי כלל.

ולא יורע כח שטר זה כל זמן היותו קיים בשום ביטול כלל עד שיקרע קריעת בי"ד צדק או עד שימצא כל פרעונו כתוב על גביו. ושטר זה מוחזק ומקויים בכל חזוקי וקיומי סופרי בי"ד צדק והכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, מיד זהרא ובעלה ה"ר דוד הנז' שניהם יחד על כל האמור ומפורש לעיל, בכלל ופרט מראש ועד סוף גם על הנאמנות הנ"ל קנין גמור בפירוש אמרו.

והיה זה שנים עשר יום לחדש אייר שנת חמשת אלפים ושש מאות וחמשה ושבעים ליצירה בסימן טוב שנת העת"ר לפ"ק באצוירא יע"א והכל שריר ובריר וקיים. ונמסרו שלשה שטרות ביד הר"ר שם טוב הנ"ל לענין שאם תפדה המשכונה הנ"ל עד סוף פרוטה אחרונה חייב שם טוב הנ"ל להחזיר השטרות הנ"ל ליד האשה זהרא ובעלה הנ"ל וקיימו שניהם.

הצב"י יוסף ן' עטר ס"ט

דוד כנאפו ס"ט ן' א"א כמוהר"ר יכי"ן זלה"ה זיע"א

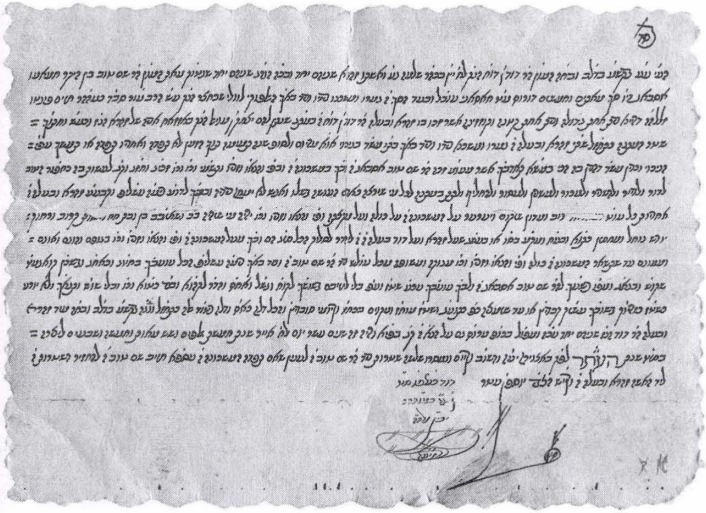

שטר 24

[עדות נוספת (שנה לאחר מכן) על מכירת האלפוקי לר' שם טוב, כנ"ל בשטר 23].

העידנו על עצמו בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, היקר דוד אוחיון ואשתו זהרא הנזכרים אחורי דף זה ובכח הקנין הנ"ל הודו הודאה גמורה שניהם יחד שנטלו וקבלו מאת שם טוב אסבאג בעל המשכונה הנזכר אחורי דף זה סך שלשים דורוס מכסף טהור חאסאני וששים סאנטים מכסף טהור חאסאני עובר לסוחר.

ובעד הסך הנ"ל מסרו בידו את האלפוקי הנזכר אחורי דף זה גם בעד הסך הנ"ל. ומעכשיו ומיד הרי האלפוקי הנ"ל ממושכן בעד הסך הנ"ל עם הסך הנזכר אחורי דף זה שעולה בסך הכל סך מאתים ושמונים דורוס וששים סאנטים מכסף טהור הנ"ל, הכל על דוד ואשתו זהרא הנ"ל בחיוב גמור וכו' כמו שכתוב אחורי דף זה ובביטול כל טענה ואמירה וכו' כמו שכתוב אחורי דף זה.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה מיד היקר דוד אוחיון ומיד זהרא אשתו הנ"ל היא תחלה ואחר כך בעלה הנ"ל על כל הכתוב ומפורש לעיל מראש ועד סוף גם על הנאמנות הנ"ל קנין גמור בפירוש אמרו.

והיה זה ביום חמישי בשבת חמשה ועשרים יום לחודש אדר שני שנת חמשת אלפים ושש מאות ושש ושבעים לפ"ק בסימן טוב בקול רנ"ה ותוד"ה לפ"ק (ה' תרע"ו), באצוירא יע"א, והכל שריר וברור וקיים.

הצב"י יוסף ן' עטר ס"ט
דוד כנאפו ס"ט ן' א"א כמוהר"ר יכי"ן זלה"ה זיע"א

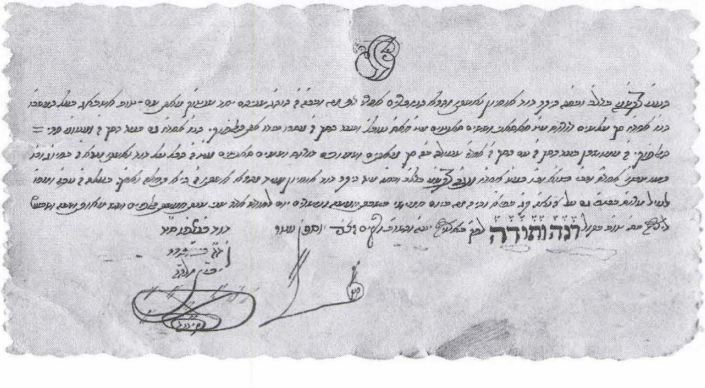

שטר 25

[בשטר זה נכתב כי ר' דוד ואשתו זהרא, וגם ר' שם טוב אסבאג מכרו חזרה את האלפוקי לרבי חיים פינטו זי"ע].

העידנו על עצמו בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, היקר ונעלה ה"ר שם טוב אסבאג בה"ר חמאמו ישמרהו צורו הנזכר לעיל ובאחורי דף זה, ובכח הקנין הודה הודאה גמורה שנתן ד' אמות קרקע להחכם הותיק כה"ר חיים פינטו הנקרא לחכם ישמרהו צורו בן החכם השלם כה"ר יאודה פינטו ז"ל. ואגבן הקנה וזיכה לו ולבא כוחו שטר המשכונה הנז"ל איהו וכל שעבודא דאית ביה ודכתיב בגויה כאלו מתחלה נכתב ונחתם על שמו.

וכך אמר שם טוב אסבאג הנ"ל לחכם פינטו הנ"ל זכי במשכונה הנ"ל במאי דכתוב בשטר הנ"ל ובשעבודא דאית ביה בכח הקנין. ונשבע שם טוב הנ"ל שלא מחל ולא ימחול ושלא מכר ולא מסר זולתי מסירה זו אשר מעכשיו ומיד זכה לחכם פינטו במשכונה הנ"ל היא ובפירותיה ובהנאותיה וזכיות וכו', וקבל על עצמו ה"ר שם טוב הנ"ל אחריות כל עורר וטוען שיקום ויערער על מסירה זו וכו'.

עוד העיד על עצמו בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, היקר דוד אוחיון ואשתו זהרא הנזכרת אחורי דף זה, ובכח הקנין

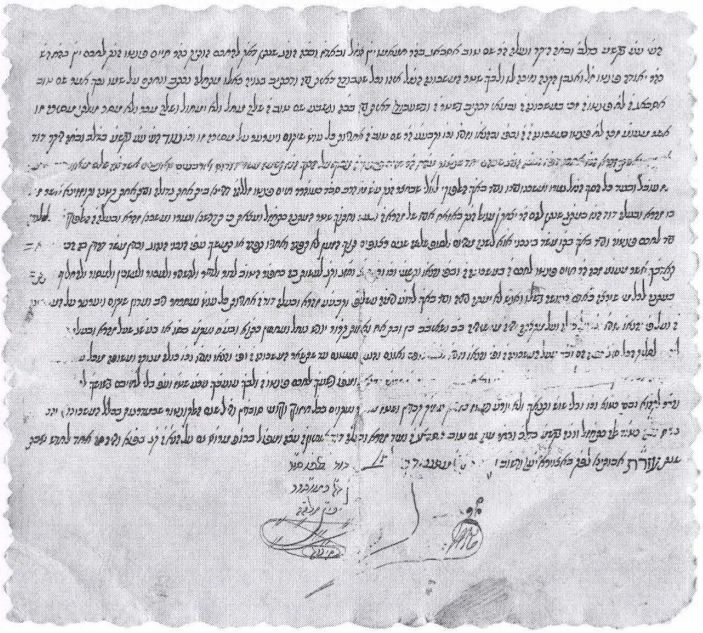

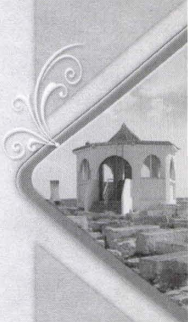

הודו הודאה גמורה שניהם יחד שנטלו וקבלו מהחכם ה"ר חיים פינטו הנ"ל נוסף על הסך הנזכר תשעה עשר דורוס וארבעים סאנטים אשר ס"ה שלש מאות דורוס מכסף טהור חאסאני עובר לסוחר.

ובעד כל הסך הנזכר לעיל גמרו ומשכנו בידו וביד בא כוחו האלפוקי לוולי שבחצר הנקרא ע"ש מורנו הרב סבא דמשפטים כמוהר"ר חיים פינטו זללה"ה, דהיינו בית אחת גדולה ובית אחת קטנה וקוזזינא אשר זכו בו זהרא ובעלה דוד הנזכר במתנה גמורה שנתן להם ה"ר יצחק ן' מויאל הנקרא באזאח אביו של זהרא הנ"ל, וכמו שכתוב וחתום כראוי שטר המתנה כתקנת חז"ל ומצאת כי תדרשנו.

וגמרו ומשכנו זהרא ובעלה הנ"ל האלפוקי הנ"ל עד לסלוקו ביד לחכם פינטו הנ"ל וביד בא כוחו בתורת משכנתא דסורא בניכוי אוקייה אחת לשנה, מהיום ולסוף שלשה שנים רצופים תוך הזמן לא תפדה ואחריו תפדה או תמשך עפ"י הנכוי הנהוג, וכדין משכנתא דסורא דהדין בה הכי במשלם שנין אלין תיפוק ארעא דא בלא כסף.

אשר מעכשיו ומיד זכה ה"ר חיים פינטו לחכם הנ"ל במשכונה הנ"ל ובפירותיה והנאותיה ותשמישיה וכו' וכו' זכיה גמורה וחזקה גמורה וקנין גמור לעשות בה כחפצו ורצונו הטוב, לדור ולדייר ולהשכיר למכור ולמשכן ולמסור ולהחליף ולתת במתנה לכל מי שירצה כאדם העושה בשלו, ואנש לא ימחה בידיה וביד בא כוחו לדורות עולם כל ימי משך המשכונה עד שלים ימי פרעונה.

וקבלו על עצמם זהרא ובעלה דוד הנ"ל אחריות כל עורר וטוען ומחרחר ריב ומדון שיקום ויערער על המשכונה הנ"ל ועל פירותיה והנאותיה וזכויותיה וכו' על כולה ועל מקצתה יהיה מי שיהיה, בן ברית ושאינו בן ברית בן ובת אח ואחות קרוב ורחוק יורש נוחל ומחסין כתובת אשה ובעלי חוב ומקבלי מתנה בסופר או בערכאות של גוים.

שעל זהרא ובעלה דוד הנ"ל ליהדר לסליק הכל סילוק גמור הם ובא כוחם מעל המשכונה הנ"ל ופירותיה והנאותיה וזכויותיה וכו' בגופם ואונם והונם וממונם, עד שתשאר המשכונה הנ"ל ופירותיה והנאותיה וזכויותיה וכו' כולה מנוקה ומשופה מכל ערעור ולזות שפתים ביד לחכם פינטו הנ"ל וביד בא כוחו עד שלים ימי פרעונו.

הכל עליו ועל בא כוחו בחיוב גמור ובאחריות גמורה ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן מטלטלין שקנה ושיקנה ובנאמנות גמורה ומפורשת כשני עדים כשרים לחכם פינטו הנ"ל ולבא כוחו, עליו ועל בא כוחו על כל עניני שטר זה ועל פרעונו בלי לחייבם בשום שבועה כלל לא קלה ולא חמורה וגלגול שבועה לעולם ואפילו חרם סתם והן דברי ריבות לא קודם הפרעון ולא אחריו ובביטול כל טענה ואמירה וכו' ובלי שום שיור ותנאי כלל.

ולא יורע כח שטר זה כל זמן היותו קיים עד שיקרע קריעת בי"ד צדק, ושטר זה מוחזק ומקויים בכל חיזוקי וקיומי סופרי בי"ד צדק. והיה ידוע להם שגם

האלקונטור שבמדרגות בכלל המשכונה, והכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, מיד שם טוב אסבאג הנ"ל ומיד זהרא ובעלה דוד אוחיון הנ"ל על כל הכתוב ומפורש לעיל בכלל ופרט מראש ועד סוף גם על הנאמנות הנ"ל קנין גמור בפירוש אמרו.

והיה זה אחד לחדש טבת שנת עזר"ת אבותינו לפ"ק באצוירא יע"א והכל שריר ובריר וקיים.

הצב"י מסעוד כנאפו ס"ט

דוד כנאפו ס"ט ן' א"א כמוהר"ר יכי"ן זלה"ה זיע"א

שטר 26

[אליהו מויאל שכר את המשכונה הנ"ל מרבי חיים פינטו זי"ע, ולאחר מכן השכיר אותה לרבי יהודה פינטו זי"ע, בנו של רבי חיים (הקטן) זי"ע].

העידנו על עצמו בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה הגביר מרומם ונעלה ה"ר אליהו ן' יצחק ן' מויאל ישמרהו צורו הנקרא באזאח.

ובכח הקנין הודה הודאה גמורה וחייב עצמו חוב גמור לפרוע ולתת להחכם הותיק כה"ר חיים פינטו ישמרהו צורו הנקרא לחכם בן החכם השלם כה"ר יאודה פינטו ז"ל בעד שכירות המשכונה הנזכרת באחורי דף זה סך שלשה דורוס בכל חודש מחודש טבת הנזכר מטה עד סוף שלשה שנים רצופים. וכן בכל חודש וחודש כל ימי משך המשכונה הנ"ל עד שלים ימי פרעונה הן סגור הן פתוח יפרע הכל בבת אחת מיד ולאלתר עם כל שעבוד והוצאה וכו', בביטול כל טענה ואמירה וטענת מחלת לי והרוחת לי זמן ואמנה ורבית וטענה ואמירה אחרת ובלי שום שיור ותנאי כלל.

הכל עליו ועל בא כוחו בחיוב גמור ואחריות גמורה ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן מטלטלין שקנה ושיקנה ובנאמנות גמורה ומפורשת כשני עדים כשרים, להחכם פינטו הנ"ל ולבא כוחו עליו ועל בא כוחו בחיוב גמור ובאחריות גמורה ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן מטלטלין שקנה ושיקנה מבלי לחייבו ולבא כוחו בשום שבועה כלל לא קלה ולא חמורה וגלגול שבועה לעולם ואפילו חרם סתם לא קודם הפרעון ולא אחריו ולא ישמטנו בשביעית.

והנה ידוע לנו שאחר שזכה אליהו ן' מויאל הנ"ל בשכירות המשכונה הנ"ל כנזכר לעיל, חזר והשכיר המשכונה הנ"ל להב' חכם ונבון החכם הותיק כה"ר

יאודה פינטו ישמרהו צורו בן החכם כה"ר חיים פינטו הנקרא לחכם ישמרהו צורו בסך שלשה דורוס וחצי דורו בכל חודש מחודש טבת הנזכר כל ימי משך המשכונה עד שלים ימי פרעונה.

ובכן העיד על עצמו בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, הבח' חכם ונבון החכם הותיק כה"ר יאודה פינטו הנזכר. ובכח הקנין הודה הודאה גמורה וחייב עצמו חוב גמור לפרוע ולתת לה"ר אליהו ן' מויאל הנ"ל סך שלשה דורוס וחצי דורו בחודש טבת הנ"ל וכן בכל חודש וחודש עד סוף שלשה שנים רצופים, וכל ימי משך המשכונה עד שלים ימי פרעונו הן סגור הן פתוח.

הכל על כבוד הרב יאודה פינטו הנ"ל ועל בא כחו בחיוב גמור ובאחריות גמורה ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן מטלטלין שקנה ושיקנה ובנאמנות גמורה ומפורשת כשני עדים כשרים, לה"ר אליהו ן' מויאל הנ"ל ולבא כוחו עליו ועל בא כוחו על כל עניני שטר זה ועל פרעונו, מבלי לחייבו בשום שבועה כלל לא קלה ולא חמורה ולא גלגול שבועה לעולם ואפילו חרם סתם לא קודם הפרעון ולא אחריו ולא ישמטנו בשביעית.

ושטר זה מוחזק ומקויים בכל חיזוקי וקיומי סופרי בי"ד צדק הכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה מיד השוכר והמשכיר כל חד בדאיתיה על כל הכתוב ומפורש לעיל בכלל ופרט מראש ועד סוף גם על הנאמנות הנ"ל קנין גמור בפירוש אמרו.

והיה זה ר"ח טבת שנת עזר"ת אבותינו לפ"ק באצוירא יע"א והכל שריר וברירי וקיים.

הצב"י מסעוד כנאפו ס"ט

דוד כנאפו ס"ט ן' אדוני אבי כמוהר"ר יכי"ן זלה"ה זיע"א

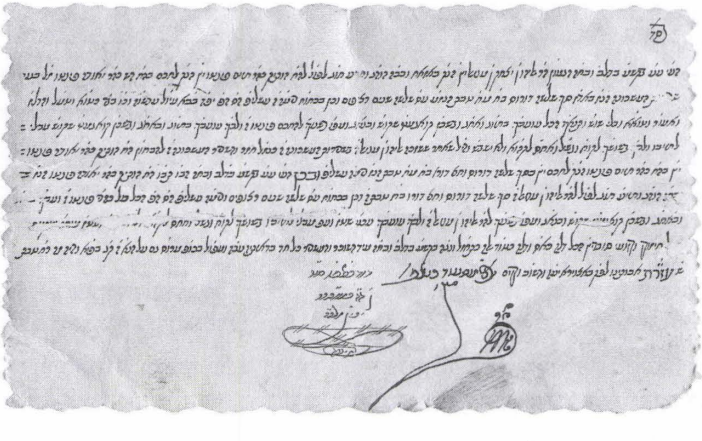

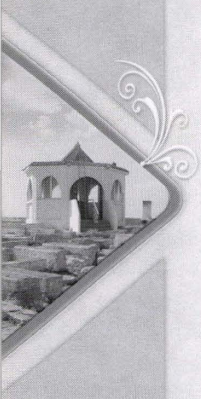

שטר 27

[זהרא אשת ר' דוד חיון, קבלה מרבי חיים פינטו זי"ע כסף, כיון שמכרה לו את האלפוקי. כנ"ל בשטר מס' 25].

העידה על עצמה במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, האשה זהרא בת יצחק ן' מויאל ישמרה צורה. ובכח הקנין הודתה הודאה גמורה שנטלה וקבלה מהחכם הותיק כה"ר חיים פינטו ישמרהו צורו הנקרא לחכם בן החכם השלם כה"ר יאודה פינטו ז"ל, סך חמישים דורוס מכסף טהור חאסאני עובר לסוחר נוספים על סך שלש מאות דורוס הנזכרים באחורי דף זה אשר ס"ה שלש מאות דורוס וחמישים דורוס מכסף טהור הנ"ל.

אשר בעד הסך הנזכר לעיל גמרה ומשכנה ביד לחכם פינטו הנ"ל וביד בא כוחו האלפוקי לוולי שבחצר הנקרא ע"ש הרב המובהק מו"ר סבא דמשפטים כמוה"ר חיים פינטו זללה"ה, דהיינו בית אחת גדולה ובית אחת קטנה וקוזזינא אשר זכתה בו זהרא הנ"ל במתנה גמורה מאביה הנזכר זכיה גמורה כתקנת חז"ל, משכנה האלפוקי הנ"ל ביד לחכם פינטו הנ"ל משכנתא דסורא מהיום ולסוף שתי שנים רצופים משכנתא בנכייתא אוקייא אחת לשנה, דהדין בה הכי במשלם שנין אלין תיפוק ארעא דא בלא כספא.

אשר מעתה ועד עולם זכה לחכם פינטו הנ"ל ובא כוחו במשכונה הנ"ל ובפירותיה והנאותיה וזכיותיה ותשמישיה, זכיה גמורה וחזקה גמורה וקנין גמור לעשות בה כחפצו ורצונו הטוב, לדור ולדייר ולהשכיר ולמכור ולמסור ולהחליף ולתת במתנה לכל מי שירצה כאדם העושה בשלו, ואנש לא ימחה בידיה וביד בא כוחו כל ימי משך המשכונה הנזכרת עד שלים ימי פרעונה תוך שתי שנים רצופים הנ"ל לא תפדה ואחריו תפדה או תמשך עפ"י הנכוי הנהוג.

וקבלה על עצמה זהרא הנ"ל ועל בא כוחה אחריות כל עורר וטוען שיקום ויערער ויחרחר ריב ומדון על המשכונא הנ"ל על כולה ועל מקצתה ועל פירותיה וכו' יהיה מי שיהיה וכו' וכו', שעליה ועל בא כוחה ליהדר וכו' הכל עליה ועל בא כוחה בחיוב גמור ואחריות גמורה ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן מטלטלין מה שקנה ומה שעתיד לקנות וכו'.

עוד ידוע לנו שקבלה על עצמה זהרא הנ"ל ובא כוחה כל משך ימי המשכונה הנ"ל דהיינו שתי שנים הנ"ל אין לה רשות לא למכור האלפוקי הנ"ל ולא להוסיף על המשכונה הנ"ל אפילו כדי נעיצת יתד קטן במקום המשכונה הנ"ל. ושטר זה מוחזק ומקויים בכל חיזוקי וקיומי סופרי בית דין צדק הכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה מיד זהרא הנ"ל על כל האמור ומפורש לעיל ובכלל ופרט מראש ועד סוף ובנאמנות גמורה ומפורשת כשני עדים כשרים לחכם פינטו הנ"ל קנין גמור בפירוש אמרו.

והיה זה ביום שלישי בש"ק ארבעה ועשרים לחדש טבת שנת קו"ל מבש"ר (תרע"ח) לפ"ק באצוירא יע"א והכל שריר וברור וקיים.

הצב"י יוסף ן' עטר ס"ט

דוד כנאפו ס"ט ן' א"א כמוהר"ר יכי"ן זלה"ה זיע"א

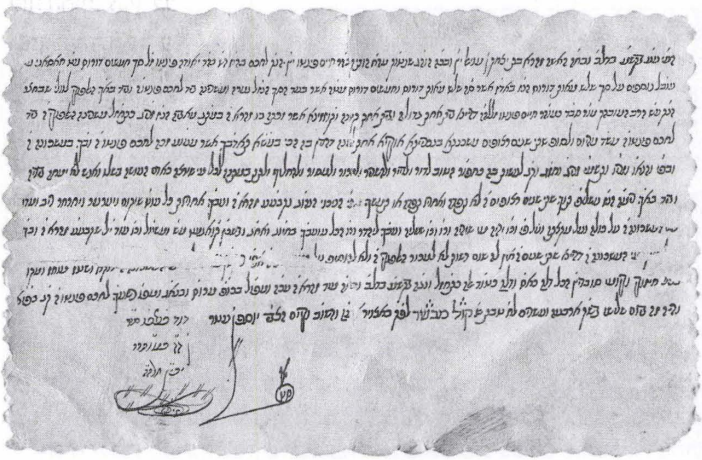

שטר 28

[עדותה של מרת זהרא, ובעלה, כי את הכסף שקבלו מרבי חיים זי"ע עבור האלפוקי, החליפו למטבעות אחרות, כרצון הממשלה].

להיות שהכריזה הממשלה ירום הודה בעשרים יום לחדש מארס, שלא יוכלו הסוחרים וכו' לשאת ולתת במטבע חאסאני רק עד עשרים יום לחודש אבריל שנת אלף ותשע מאות ועשרים, ומשם והלאה לא יהיה עובר לסוחר ולא להוצאות וכו'. וגזרו אומר הממשלה הנזכרת שכל חובות וכו' שהיו במטבע חאסאני מקודם לזה החייב צריך לשלם בכל דורו חאסאני עשרה פראנק פראנציץ.

ובכן העידנו על עצמו בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, היקר המשכיל ונבון כבוד ה"ר דוד ן' דוד וחיון הנקרא לחכם נר"ו בן כבוד ה"ר שלמה נ"ע ואשתו זהרא תבורך מנשים הדרים ברחוב ן' מרדוך בחצר נומער 44.

ובכח הקנין הנזכר הודו הודאה גמורה ברצון נפשם והשלמת דעתם שניהם יחד ערבים קבלנים זה לזו וזו לזה ואמרו לנו, שהסך הנזכר באחורי הדף שנטלו וקבלו מאת החכם השלם זרע קודש כבוד ה"ר חיים פינטו הנקרא לחכם נר"ו בהה"ר יאודה ז"ל הדר ברחוב למללאח במבוי דלחכם פינטו נומער 3 הנזכר בדף הקודם סך שלש מאות דורוס וחמישים דורוס מטבע חאסאני בעד המשכונה הנזכרת בדף הקודם.

וכעת קבלו על עצמם סך הנזכר בסכום שלשת אלפים וחמש מאות פראנק פראנציץ בעד המשכונה הנזכרת והשכירות שלה, בסכום חמשה ושלשים פראנק בחודש מדי חדש בחדשו, מחודש זה אייר שנה הנזכרת למטה וכל ימי משך המשכונה הנזכרת עד שלים ימי פרעונה כנהוג.

הכל עליהם ועל באי כוחם בחיוב גמור ובאחריות גמורה ובשעבוד כל נכסיהם וכו' ובנאמנות גמורה ומפורשת כשני עדים כשרים, לכה"ר חיים פינטו הנזכר ולבא כוחו עליהם ועל בא כוחם על כל עניני שטר זה ועל פרעונו, בלי לחייבוהו בשום שבועה כלל ועיקר לא קלה ולא חמורה וגלגול שבועה לעולם וחרם סתם לא קודם הפרעון ולא אחריו ובביטול המודעות ובפיסול עידיהן בהתרות כראוי ולדעת הרשב"א זלה"ה והכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה מיד המשכיל ונבון כה"ר דוד ן' דוד וחיון הנקרא לחכם נר"ו בכה"ר שלמה נ"ע ומיד אשתו היא תחילה. ובטולה טענת נחת רוח עשיתי לבעלי וכו' הדרים ברחוב ן' מרדוך בחצר נומער 44 על כל האמור ומפורש לעיל בכלל ופרט גם על הנאמנות הנזכרת קנין גמור בפירוש אמרו.

והיה זה יום ראשון לחודש אייר שנת חמשת אלפים ושש מאות ושמנים

ליצירה (ה' תר"פ), מתאים לתשעה עשר יום לחודש אבריל שנת אלף תשע מאות ועשרים אצוירא יע"א, והכל שריר וברירי וקיים.

ע"ה יאודה ן' עבו ס"ט הדר במבוי ן' אשממאע בחצר נומער 1
ע"ה מרדכי אוחיון ס"ט הדר ברחוב תל אגאדיר בחצר נומער 1

שטר זה הועתק מפנקס השטרות נומער 41 עמוד 31, והכל שריר וברירי וקיים.

ע"ה יאודה ן' עבו ס"ט
ע"ה מרדכי אוחיון ס"ט

שטר זה מתוקן כתקנת חז"ל וחתימות ר' יאודה ן' עבו ור' מרדכי אוחיון הנזכרים לעיל מקויימים הם אצלנו והם סופרי בי"ד צדק וקיים.

הצב"י מסעוד כנאפו ס"ט

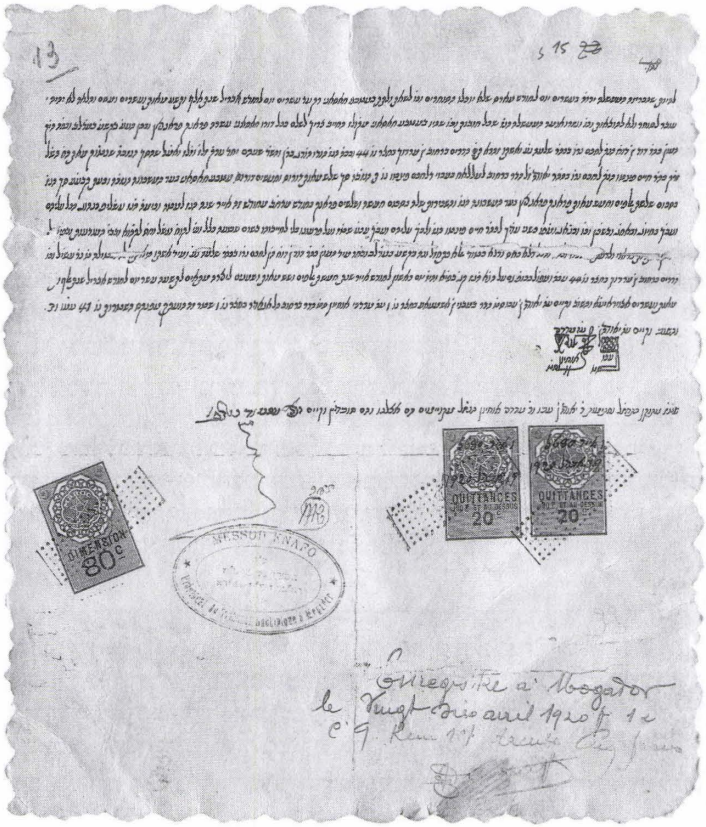

שטר 29

[ר' שמעון חנונא, שכר את האלפוקי שהיה של רבי חיים הגדול זי"ע, מרבי חיים הקטן זי"ע].

בעזרת ה' יתברך

העידנו על עצמנו בקנין שלם מועיל ובחומרי השבועה במנא דכשר למקניא ביה הר' שמעון חנונא בר משה, ובכח השבועה הודה הודאה גמורה ששכר מאת החכם השלם זרע קודש ה"ר חיים פינטו ישמרהו צורו ויחיהו בן כבוד מוה"ר יהודא ז"ל, האלפוקי תאלת הידועה לו בחצר הנקרא צאר לחכם ר' חיים פינטו זלה"ה מור זקינו של המשכיר בסך ארבעה דורוס בחודש, מידי חודש בחודשו מחודש תשרי הבא קרוב שנת תרס"ז [1906], ועד תום שתי שנים רצופים, הן סגור הן פתוח.

והקדים השוכר הנ"ל למשכיר הנ"ל בתורת מתנה סך הכל עשרים דורוס מעות בעין עובר לשוכר מן השכירות הנ"ל באופן בכל חודש ינכה השוכר הנ"ל למשכיר הנ"ל דורוס, ויפרע לו שלשה דורוס בחודש מידי חודש בחודשו עד תום הסך המוקדם הנ"ל. ואחר כך יפרע השוכר הנזכר למשכיר הנ"ל ארבעה דורוס בחודש כנ"ל.

עד תום הזמן הקצוב הנ"ל יפרע הכל בבת אחת מיד ולאלתר באין אומר ודברים, עם כל שעבוד והוצאה שמשטר זה בעסק גמור, ובביטול כל טענה ואמירה וטענת חובות הגוים קודמים, וטענת מחלת לי והרווחת לי זמן, ואמנה וריבית, ואמירה אחרת, ובלי שום שיור ותנאי כלל, ובביטול המודעות וגילוי דעת כראוי ולדעת הרשב"א זיע"א.

וקיבל על עצמו בקנין שלם מועיל שמעון השוכר הנ"ל, שאם הוסיף שום ציור וכיור וכו' במקום הנ"ל, הכל מכיסו וממונו של השוכר הנ"ל. ואם יסיע דירתו לא יטול ממה שהוסיף אפילו מסמר קטן.

ומחל השוכר הנ"ל למשכיר בכל מה שיוסיף מחילה גמורה כראוי וכנכון, הכל עליו ועל בא כוחו, בחיוב גמור ובאחריות גמורה, ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן טלטלי, שקנה ושיקנה ובנאמנות גמורה ומופרשת כשני עדים כשרים, לחכם המשכיר הנ"ל ולבא כוחו, עליו ועל בא כוחו על כל עניני שטר זה, ועל פרעונו בלי לחייבו בשום שבועה כלל לא קלה ולא חמורה, ולא גלגול שבועה לעולם ואפילו חרם סתם והן דברי ריבות, לא קודם הפרעון ולא אחריו.

ולא יורע כח שטר זה כל זמן היותו קיים בשום בטול אפשרי, עד שיקרע

קריעת בית דין צדק, או עד שיהיה כל פרעונו כתוב על גביו, ולא ישמטנו בשביעית. ושטר זה מוחזק ומקויים בכל חזוקי וקיומי סופרי בית דין צדק, והכל דלא כאסמכתא וכו'.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו ובחומרי השבועה מיד שמעון הנ"ל, אכל מאי דכתוב ומפורש לעיל, גם על הנאמנות הנ"ל. והיה זה ביניהם י"א לאלול המרוצה שנת כמשו"ש (תרס"ו) פה קהילת אצוירא. והכל שריר וברור וקיים.

ע"ה יאודה בן עבו ס"ט
ע"ה יעקב חיים בן יצחק ס"ט

בצידי השטר ומאחוריו יש אישורי תשלום על עשרים חדשים בסך שלוש ריאל, ועל עוד ארבעה חודשים בסך ארבע ריאל, והכל בחתימה של לחכם פינטו ס"ט, שהכוונה לרבי חיים פינטו. והוא בהתאם למה שכתוב בשטר הנ"ל.

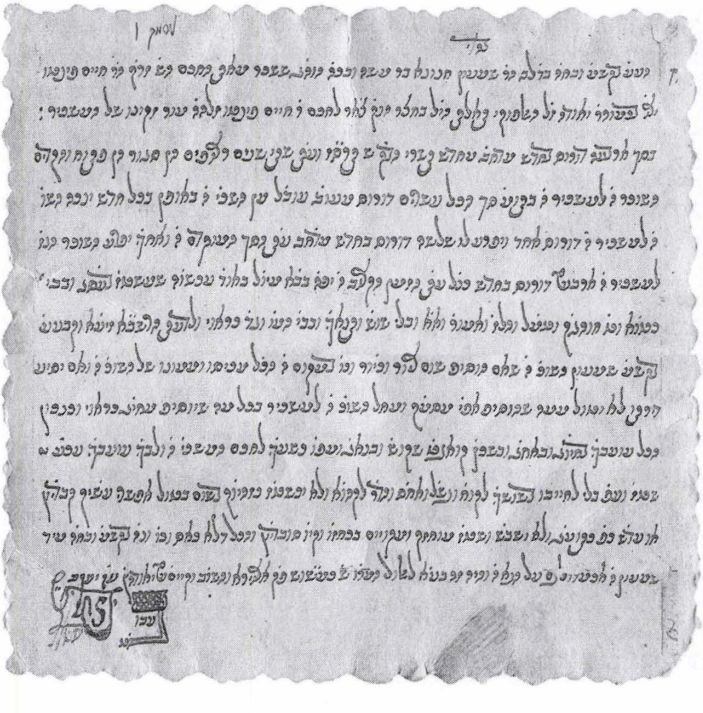

שטר 30

[מרת ביביח, אלמנת רבי חיים איפרגן, משלמת שכירות לאחיה רבי חיים פינטו זי"ע. ואם רבי חיים ירצה את הבית, היא מיד תצא משם].

בס"ד

העידתנו על עצמה בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, הכבודה וצנועה מרת ביביח תבורך מנשים אלמנת החכם רבי חיים איפרגן ז"ל, ובכח הקנין הודו הודאה גמורה וחייבו עצמם ועצם בא כוחם לפרוע ולתת להחכם ונבון כה"ר לחכם חיים פינטו ישמרהו צורו אחיה בן החכם השלם כולל כל אישורין כה"ר יאודה ז"ל ולבא כוחו שכירות הבית אשר היא כעת דרה בו סך שני פסיטאת בכל חודש מחדש כסליו, וכל זמן שהיא דרה בו מדי חודש בחודשו.

וחייבה עצמה שכל זמן שירצה לחכם חיים הנזכר הבית שלו צריכה לפנות דירתה ולמסור הבית ביד אחיה הנ"ל בלי אומר ואין דברים, והאמינה אותו נאמנות גמורה ומפורשת כשני עדים כשרים על כל האמור. ועל השכירות וזכות שלה נמצא בידה פתקא חתומה מן לחכם חיים הנ"ל חייבה לשלם השכירות אשר יטעון עליה הוא ובא כוחו הכל עליה ועל בא כוחה בחיוב גמור ואחריות גמורה, ובשעבוד כל נכסיו קרקע ואגבן מטלטלין שקנתה ושתקנה ובנאמנות גמורה כשני עדים כשרים וכו' דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה מיד ביביח אלמנת רבי חיים איפרגן אכל מאי דכתוב ומפורש לעיל גם על הנאמנות קנין גמור מיד בפירוש אמרו.

והיה זה באצווירא יום ב' בשבת ז"ך לחדש חשון שנת תרס"ח לפ"ק והכל שריר ובריר וקיים.

הצב"י מסעוד כנאפו ס"ט
משה הכהן ס"ט
ע"ה יאודה ן' עבו ס"ט

שטר 31

[המשך לשטר 30. האלמנה ביביח, סילקה כוחה מהבית של אחותה מירה, שכן השכירה את הבית לאחיה רבי חיים פינטו זי"א. ואם ירצה, תצא לגמרי מביתו].

העידתנו על עצמה בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, האשה ביביח אלמנת החכם השלם המנוח כהה"ר חיים איפרגן, היא ובנה היקר ה"ר מאיר ישמרהו צורו ן' רבי חיים הנזכר.

ושניהם יחד הודו הודאה גמורה ברצון נפשם ובהשלמת דעתם בלי שום זכר אונס כלל, והעידו שסילקו כל כוחם וזכותם ורשות וזכות בא כוחם מעל הבית אשר שם היתה דרה מירא אחותו של החכם ונבון כה"ר לחכם חיים פינטו ישמרהו צורו ן' החכם השלם והכולל כמה"ר יאודה פינטו ן' מו"ר הרב הגדול מעוז ומגדול כמוהר"ר חיים פינטו זלה"ה.

והבית הנזכר השכירה לחכם חיים הנזכר אותה ביביח הנזכרת, כל זמן שה"ר חיים הנזכר מרוצה. ובזמן שירצה שתצא מביתו חייבה עצמה ועצם בא כוחה לפנות ביתה ולמוסרה ביד הר"ח פינטו ובא כוחו הנזכר. והודתה היא ומאיר בנה הנזכר שאין להם שום טענה ועירעור נגד הבית הנזכר, וסילקו כוחם וכו' מעל הבית הנזכר סילוק גמור הכל באופן המועיל, וזיכו כל כוחם וכו' וזכותם וכו' בכל אופן ומציאות שיש להם לה"ר חיים הנזכר הכל כתקנת חז"ל.

וכך אמרו לו מאיר ואמו ביביח הנזכרים, כתבו וחתמו שטר זה ככל חוזק וחומר ותוקף שטרי כשירי ובכל אופן דסליק ומספיק ועולה, לפום דינא וכתקנת חז"ל כדת וכהלכה וכהוגן וכתקנת חז"ל בביטול המודעות ומודעות דמודעות דמודעות דעתידין לעשות עד סוף כל הדורות, ובפיסול עידיהן ועידי עידיהן וכו' בד' אופני הביטול ובהתרות כדחזי וכתקנת חז"ל להרשב"א זיע"א.

ורשות נתנו לנו הנזכרים לכתוב שטר זה מא' עד תיו עד יצא כנוגה צדקו וכו', הכל מוחזק ומקויים בכל חיזוקי וקיומי סופרי בי"ד צדק ובכל יפוי כח וזכות שבעולם. ולא יורע שטר זה מלישנא דגריע וכו', ולשון המסופק יתפרש לטובת ה"ר חיים פינטו ובא כוחו הנזכרים, וידם על העליונה ויד כל טוען ומערער נגדם על התחתונה, דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה מיד ביביח אלמנת רבי חיים איפרגאן ובנה מאיר ן' ר' חיים איפרגאן הנ"ל, אכל מאי דכתוב ומפורש לעיל מראש ועד סוף.

והיה זה באצוירא יום ד' בשבת כ"ט לחודש חשון שנת תרס"ח בסימן טוב וזמר"ת י"ה לפ"ק, והכל שריר וברור וקיים.

הצב"י מסעוד כנאפו ס"ט
ע"ה יאודה ן' עבו ס"ט
ע"ה משה יעקב א...

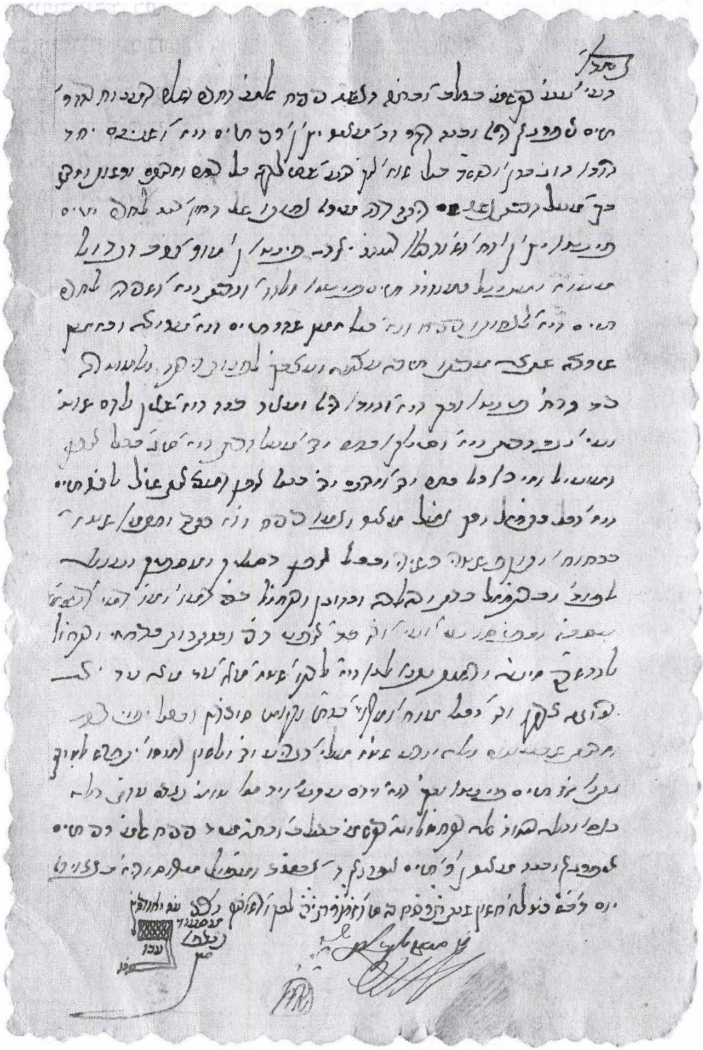

שטר 32

[חמשה עדים מעידים על הבית ששייך לרבי חיים פינטו זי"ע, נכדו של רבי חיים הגדול זי"ע].

בי תרי כחדא הוינא אנו החתומים בזה סופרי בי"ד צדק, כד אסהידו קודמנא חמשה עדים כשרים בתורת עדות גמורה אחר האיום הצריך וחקירה ודרישה באו לידינו ועמדו ואלה שמותם:

הגביר מרומם ונעלה כה"ר יאודה אסבאג נר"ו בה"ר מרדכי נ"ע, והגביר מרומם ונעלה כה"ר חנניה אבן חיים נר"ו בכהה"ר אהרן ז"ל, והחכם הנגיד המרומם ונעלה כה"ר שלמה בנישתי נר"ו בכה"ר יוסף ז"ל, והמרומם ונעלה כה"ר רחמים אמזאלאג נר"ו בכה"ר יעקב נ"ע, והמרומם ונעלה כה"ר שמעון ן' זכרי נר"ו בכה"ר משה נ"ע.

ואמרו כולם פה אחד עדות לשמו יתברך באיין כא יעארפו בטיב הידיעה באיין לחכם השלם זרע קודש כה"ר חיים פינטו נר"ו בן החכם השלם המפואר המזכה את הרבים כהה"ר יאודה פינטו זלה"ה הווא די אוקפ בגופו וממונו חתא בנא לפוקי אתאלתא שהוא מדור השלישי בחצר הנקרא ע"ש מור זקינו הרב המופלא וכבוד הנעלה מלא בנש"ק סבא דמשפטים סיני ועוקר הרים כמוהר"ר חיים פינטו זלה"ה זיע"א.

מן קבל כאן גיר אויר דהינו סטאח לפוקי הנ"ל קבל ובניה' לחכם פינטו הנזכר נכדו של הרב הנזכר זיע"א, וקאם לחכם הנ"ל נכדו של הרב הנ"ל נר"ו ובנא פלאויר הנ"ל דייאלו לפוקי הנ"ל פעאם שית מייא ושבעה ושתין לפ"ק, מעלה מטה והווא די גאסטאר עליה למצארף דלבניין ודתקויים דלפוקי הנזכר.

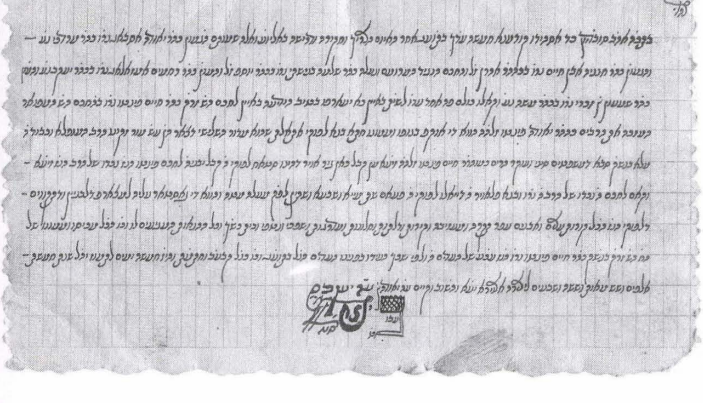

הכל קורות עצים ואבנים עפר תקרה ומעזיבה וקירות ודלתות וחלונות ומדרגות ושפכי ונטפי ובית כסא של כבוד וכל ההנאות המגיעים לו וכו', הכל מכיסו וממונו של החכם השלם זרע קודש בנש"ק כה"ר חיים פינטו נר"ו הנזכר על כל ענינים של העדים הנ"ל. ולפי שכך העידו בפנינו העדים הנ"ל בתורת עדות גמורה וכו' כנ"ל קבלנו עדות ברורה וחתמנו תחתיה.

והיה זה חמשה ימים לתמוז יהפכהו ה' לטובה שנת חמשת אלפים ושש מאות וששה ושבעים ליצירה (ה' תרע"ו) אצירא יע"א, והכל שריר וברירו וקיים.

ע"ה יאודה ן' עבו ס"ט
ע"ה יעקב חיים ן' יצחק ס"ט

שטר 33

[מרת ריינא, אשת ר' שלמה בינישתי, סילקה את עצמה וזכותה מהחצר של בעלה, שכן מכר את החצר לרבי חיים פינטו הקטן זי"ע].

בס"ד

העידתנו על עצמה בקנין שלם מעכשיו במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, האשה הכבודה וצנועה מרת ריינא מנשים באוהל תבורך, אשת הגביר מרומם ונעלה הנגיד כה"ר שלמה בינישתי הי"ו, בן הרב מ' יוסף, השוכנת פלמללאח נומער 69.

ובכח הקנין הודתה הודאה גמורה ברצון נפשה ובהשלמת דעתה, שסילקה עצמה ורצונה ושעבוד כוחה ועצמה ורצונה ושעבוד בא כוחה, מעל החצר הידועה לבעלה הנ"ל בהאלמללאח נומער הנזכר, שמכר אותה בעלה הנ"ל להחכם המפואר כה"ר חיים (לחכם) פינטו הי"ו בן כבוד מוהר"ר יאודה זלה"ה הדר פלמללאח נומער 3, מכר אותה לו מכירה גמורה בערכאות של גוים, סילוק גמור בלי ששיירה לעצמה ולעצם בא כוחה בהחצר הנ"ל שום שיור של זכות, אפילו כדי נעיצת מסמר קטן ומדרך כף רגל וכו'.

והסכימה הסכמה גמורה על כל מה שעשה בעלה הנ"ל בהחצר הנ"ל, ובביטול כל טענה ואמירה וכו', ובביטול טענת נחת רוח עשיתי לבעלי, ובביטול המודעות וכו' ובפיסול עידיהן וכו' לדעת הרשב"א זלה"ה.

וכך אמרה לנו האשה הנ"ל כתבתי וחתמתי שטרא דא בכל חוזק וחומר ותוקף שטרי הסילוק הנהוגים בקרב כל ישראל העשויים ביושר ובכושר באופן המועיל כפי הנהוג וכתקנת חז"ל. ורשות גמורה נתנה לנו לכתוב ולחתום שטרא דא אפילו מאחד עד מאה, עד אשר יעלה שטר אחד מתוקן בתכלית התקון באופן שלא גמרנו שליחותינו, עד אשר יצא כנגה צדקו של הר"ח פינטו ז"ל ובא כוחו.

ומעתה ועד עולם זיכתה והקנתה האשה הנ"ל כל כוח וזכות ושעבוד שיש לה בהחצר הנ"ל להר"ח פינטו הנ"ל ולבא כוחו, זכיה גמורה וחזקה גמורה וקנין גמור באופן המועיל כפי הנהוג. ומעתה ועד עולם זכה הר"ח פינטו הנ"ל ובא כוחו בהחצר הנ"ל זכיה גמורה וחזקה גמורה וקנין גמור באופן המועיל כפי הנהוג וכו'.

ולא יורע ולא יפסל שטרא דא לא משום שבוש לשון וחסור ויתור וכו', וכל מילתא דמשתמע לתרי אנפין תהיה נדרשת ומתפרשת אך לטובת ולתועלת הר"ח הנ"ל ובא כוחו. ולעולם יד הר"ח הנ"ל ובא כוחו על העליונה ויד כל טוען ומערער נגדם על התחתונה.

ושטר זה מוחזק ומקויים בכל חזוקי וקיומי סופרי בית דין צדק באופן המועיל כפי הנהוג, והכל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא, אלא כתקנת חז"ל.

ונגמר הכל בקנין שלם מעכשיו, במנא דכשר למקניא ביה ובחומרי השבועה, מיד האשה כבודה וצנועה מרת ריינא אשת הגביר מרומם ונעלה הנגיד כה"ר

שלמה בינישתי הי"ו בן הרב מ' יוסף הנ"ל, על כל הכתוב ומפורש לעיל קנין גמור בפירוש אמרו.

והיה זה תשעה ימים לחודש סיון שנת התרפ"ה ליצירה, מתאים עם אחד חודש יוני שנת אלף תתקכ"ה (1925), פה אצוירא יע"א, והכל שריר וברירו וקיים.

ע"ה יאודה ן' עבו ס"ט הדר ברחוב לעלוז נומער 11
ע"ה מרדכי אוחיון ס"ט הדר ברחוב תל אגדיר נומער 1

שטר זה הועתק מפנקס הראיות וההודאות נומער 304 עמוד 89 בזמן הנזכר, במסמך צרפנו לזה פה, וקיים שנית.

ע"ה יאודה ן' עבו ס"ט
ע"ה מרדכי אוחיון ס"ט

החתימות הנ"ל מקויימות אצלי וקיים.

ע"ה אברהם ן' שושן

בו מדובר כי רבי חיים פינטו הקטן זיע"א קנה את החצר. ואכן, כך נשאר הדבר עד היום; כל בית רבי חיים פינטו הגדול זיע"א יחד עם בית הכנסת על שמו נשארו בידי המשפחה לדורות עולם

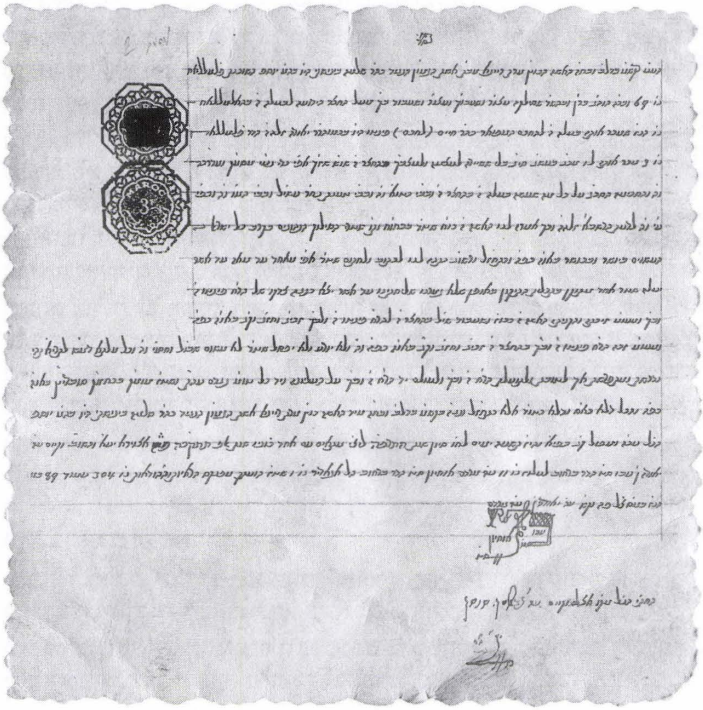

שטר 34

[רבי חיים פינטו הקטן זי"ע, נותן רשות ביד בנו רבי ניסים זצ"ל למכור את החצר במוגאדור].

העידנו על עצמו בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובשבועה חמורה כראוי החכם כבוד הרב ר' חיים פינטו הנקרא לחכם נר"ו בן כבוד הה"ר יהודה ז"ל דר רחוב קומאן פרוו נומער 36. ובקנין ושבועה חמורה הנזכרים הודה הודאה גמורה ברצון נפשו וכו' ונתן רשות גמורה ויפוי כח ומסירה לבנו כה"ר נסים פינטו נר"ו דר רחוב הנזכר נומער הנזכר למכור החצר הידועה לו בעיר מוגאדור יע"ה פלמללאח ברחוב מוויז נומער 80 למי שירצה ובמחיר שיראה בעיניו.

ומעתה ומעכשיו שם המרשה הנזכר יד בנו המורשה הנזכר כידו ופיו וכו' ודיבורו וכו' ומכירתו כמכירתו וגבייתו דמי המכר הנזכר כגבייתו וחתימתו שיחתום בכל עניני המכר הנזכר וגבייתו כחתימתו, באופן שכל מה שיעשה בנו הנזכר בכל עניני מינויו הנזכר מקובל עליו בסבר פנים יפות בלי דיוכל לומר לו לתקוני שדרתיך ולא לעוותי.

וקודם שקנינו מיד החכם הנזכר קנינו תחילה בקנין שלם מועיל במנא דכשר למקניא ביה ובשבועה חמורה כראוי מיד אשתו, האשה מסעודא בת כה"ר יוסף ואענונו, וסילקה עצמה ורצונה ועצם ורצון בא כוחה ויורשיה אחריה ושעבוד כתובתה מעל החצר הנזכרת סילוק גמור באופן המועיל מהדין, וביטלה בקנין ושבועה חמורה טענת נחת רוח עשיתי לבעלי ביטול גמור באופן המועיל. והודו על הכל הזוג הנזכר ששטר זה מוחזק ומקויים עליו ועל בא כחו בכל חזוקי וקיומי סופרי בי"ד צדק כתקנת חז"ל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא.

ונגמר הכל בקנין ושבועה חמורה מיד החכם הנזכר ואשתו הנזכרת היא תחלה ואח"כ מיד בעלה הנזכר אכל מאי דכתיב ומפורש לעיל.

והיה זה ביום ד' בשבת 9 בסיון שנת התרצ"ז ליצירה מתאים 19 מאי 1937 צא'ר לביצ'ה יע"ה, והכל שריר וברור וקיים.

ע"ה אברהם יפרח ס"ט דר רחוב לינגליז
ע"ה שלמה למעללם ס"ט דר רחוב למילודי

הועתק מחוברת ההרשאות השנית נומער 14.

ע"ה אברהם יפרח ס"ט
ע"ה שלמה עלמלם ס"ט
החתימות הללו מקויימים אצלי.
ע"ה משה מאיר חי אליקים ס"ט
[אחד מגדולי חכמי מרוקו]

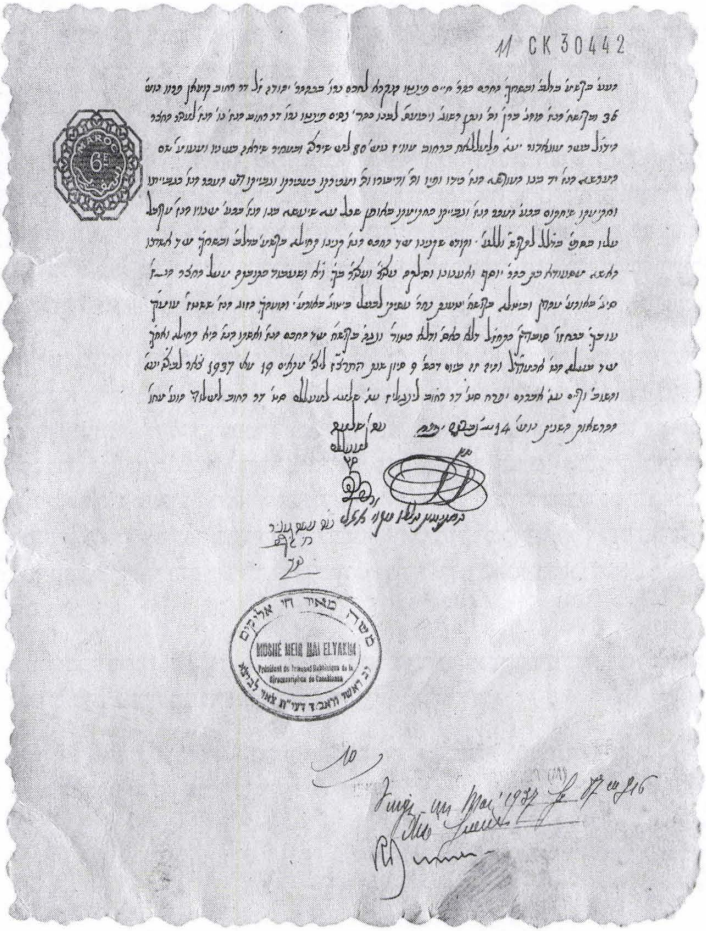

"לזכרון עולם בהיכל השם"

לעילוי נשמת הצדיקים

רבי חיים שמואל לופיאן זצוק"ל

רבי גרשון ליבמן זצוק"ל

רבי שמאי צהאן זצוק"ל

רבי יצחק כדורי זצוק"ל

רבי מרדכי אליהו זצוק"ל

רבי משה שמואל שפירא זצוק"ל

רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצוק"ל

רבי אלעזר אבוחצירא זצוק"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

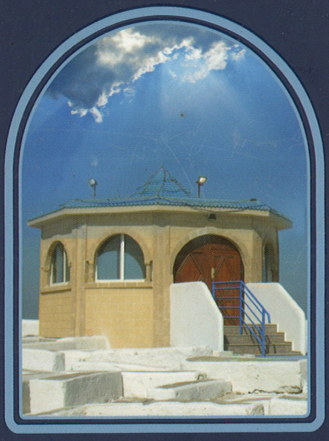

האוהל על קברו של הצדיק הקדוש
רבי חיים פינטו הגדול זיע"א - מוגאדור

נולד באגאדיר ביום ט"ו תמוז שנת תק"ג לאביו הגה"ק רבי שלמה פינטו זיע"א, ולאמו אחות הגה"ק רבי כליפא בן מלכא זיע"א. בא' לחודש ניסן שנה לאחר לידתו נתבקש אביו הצדיק לישיבה של מעלה, ובהיותו בן שתים עשרה שנה נתייתם גם מאימו, אז עבר לעיר מוגאדור אל קרובי משפחתו, שם עלה ונתעלה במעלות התורה והיראה בישיבתו של הגה"ק רבי יעקב ביבאס זצוק"ל אב"ד מוגאדור. תוך זמן קצר נהיה לבחיר תלמידיו, ולאחר הסתלקות רבו, מילא את מקומו וישב על כס רבנות העיר עד לפטירתו.

רבי חיים זיע"א נתפרסם בכל רחבי מרוקו ואף מחוצה לה, בסיפורי מופת ובמידת הצדקה והכנסת אורחים מופלאה. נפטר כ"ח אלול תר"ה. מקום קבורתו במוגאדור משמש כאבן שואבת לאלפי מתפללים ומבקשי ישועה.

רבי חיים פינטו 'הקטן'

רבי חיים 'הקטן' הוא נכדו של רבי חיים פינטו הגדול, והוצמד לשמו 'הקטן' להבדילו מסבו. נולד במוגאדור לאביו רבי יהודה המכונה רבי 'הדאן' בשנת תרכ"ה.

אף הוא כסבו נתפרסם בכל רחבי מרוקו בסיפורי מופת ובצדקות לרוב. בסוף ימיו עקר מעיר מגורי אבותיו ועבר לקזבלנקה,שם נפטר ביום ט"ו חשון תרח"צ, ונטמן שם בבית העלמין בקזבלנקה.

רבי משה אהרן פינטו זיע"א

רבי משה אהרן זיע"א נולד במוגאדור לאביו רבי חיים הקטן זיע"א. התפרסם מאוד בזכות ההסגר שגזר על עצמו בציווי אביו שחזה את הפרעונות המתרחשת ובאה על שמי אירופה, הסגר בו ישב כ-40 שנה בבית אבותיו במוגאדור, בצום ובתענית, בתפילות ובלימוד תורה ובמיעוט תענוגות העולם הזה. רבי משה אהרן נשאר לגור בבית אבותיו גם אחר שאביו עבר לקזבלנקה.

עם עליית רוב בני העיר לארץ הקודש, עבר להתגורר בקזבלנקה לתקופה קצרה ומשם עלה אף הוא לארץ הקודש וקבע את דירתו בעיר אשדוד, שם נתפרסם לרבים בכח תפילותיו וברכותיו. ביום ה' אלול תשמ"ה נפטר לבית עולמו, ונטמן בבית העלמין באשדוד, קברו משמש כאבן שואבת לתפילה וישועה לרבים.

על דמויות הוד קדושים אלו בהרחבה ועל עוד מבני המשפחה הקדושה בספר.